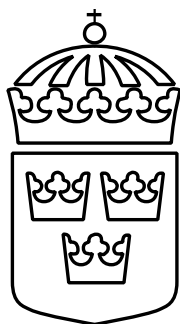

Regeringens skrivelse
2014/15:101

Årsredovisning för staten 2014

Regeringens skrivelse 2014/15:101

Årsredovisning för staten 2014

Regeringen överlämnar denna skrivelse till riksdagen.

Stockholm den 9 april 2015

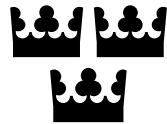
Stefan Löfven

Magdalena Andersson
(Finansdepartementet)

Skrivelsens huvudsakliga innehåll

I skrivelsen lämnar regeringen en redogörelse för det ekonomiska utfallet i staten 2014. Skrivelsen omfattar en uppföljning av de budgetpolitiska målen, utfallet på budgetens inkomstitlar och anslag samt övriga finansiella befogenheter, resultaträkning, balansräkning och finansieringsanalys, utvecklingen av statsskulden, redovisning och riskanalys av statliga garantier och utlåning samt nationellt intygande och avgifter till och bidrag från EU. En sammanställning av Riksrevisionens granskningsrapporter från effektivitetsrevisionen under året och regeringens åtgärder med anledning av dessa lämnas. Vidare redovisas myndigheter som fått en modifierad revisionsberättelse från Riksrevisionen och skälen för detta.

Sammanfattning

Sammanfattning

Det ekonomiska utfallet för 2014

Den offentliga sektorn redovisade 2014 ett underskott som uppgick till 74 miljarder kronor eller 1,9 procent av BNP. Det finansiella sparandet försämrades med ca 22 miljarder kronor jämfört med 2013.

Utgifterna under utgiftstaket uppgick till 28 procent av BNP. Underskottet i statens budget uppgick till 72 miljarder kronor, vilket är en förbättring med 59 miljarder kronor jämfört med 2013.

Resultaträkningen uppvisade ett underskott på 68 miljarder kronor. Jämfört med 2013 försämrades resultatet med 44 miljarder kronor. Statsskulden ökade med 110 miljarder kronor till 1 347 miljarder kronor vid utgången av 2014. Som andel av BNP ökade statsskulden från 32,7 procent 2013 till 34,5 procent 2014.

I följande tabell redovisas några nyckeltal avseende det ekonomiska utfallet 2014 jämfört med 2013.

Nyckeltal för det ekonomiska utfallet				
Miljarder kronor				
	2014	Procent av BNP ¹	2013	Procent av BNP ²
Den offentliga sektorns finansiella sparande	-74	-1,9	-52	-1,4
Statens budgetsaldo	-72	-1,8	-131	-3,5
Utgiftstak	1 107	28,3	1 095	29,0
Takbegränsade utgifter	1 096	28,0	1 067	28,3
Statens nettoförmögenhet	-413	-10,6	-346	-9,2
Statsskuld	1 347	34,5	1 236	32,7
Årets över-/underskott i resultaträkningen	-68	-1,7	-24	-0,6
Utlåning ³	415	10,6	379	10,0
Garantiförbindelser ⁴	1 727	44,2	1 668	44,2

¹ Prel. BNP för 2014 uppgår till 3 908 miljarder kronor (löpande priser).

² Rev. BNP för 2013 uppgår till 3 776 miljarder kronor (löpande priser).

³ Inklusiv utlåning till Riksbanken.

⁴ Exkl. kapitaltäckningsgarantier och investerarskydd.

Den offentliga sektorns finansiella sparande

Den offentliga sektorns finansiella sparande

Miljarder kronor

	2014	2013
Inkomster	1 896	1 861
Skatter och avgifter	1664	1 613
Övriga inkomster	232	248
Utgifter	1 970	1 912
Finansiellt sparande	-74	-52
<i>varav staten</i>	-56	-43
<i>varav ålderspensionssystemet</i>	3	-5
<i>varav kommunala sektorn</i>	-21	-3

Utfallet för det finansiella sparandet 2014 blev -74 miljarder kronor, motsvarande -1,9 procent av BNP. Det genomsnittliga finansiella sparandet 2005–2014 uppgick till 0,4 procent av BNP. Det finansiella sparandet har försämrats de senaste åren. På liknande sätt har det strukturella sparandet försämrats de senaste åren. År 2014 låg det strukturella sparandet under målet med närmare 2 procentenheter.

En samlad bedömning av måluppfyllelsen för 2014 visar att det finansiella sparandet avvek tydligt från den målsatta nivån om ett sparande på 1 procent av BNP i genomsnitt över en konjunkturcykel.

Utgiftstaket för staten

Utgiftstaket för staten

Miljarder kronor

	2014	2013
Utgiftstaket, ursprungligt fastställt nivå	1 103	1 093
Tekniska justeringar	4	2
Utgiftstak, slutligt fastställt	1 107	1 095
Takbegränsade utgifter	1 096	1 067
Budgeteringsmarginal	11	28
Budgeteringsmarginal, procent av takbegränsade utgifter	1,0	2,6

Det av riksdagen slutligt fastställda utgiftstaket för 2014 uppgick till 1 107 miljarder kronor. Enligt utfallet för statens budget uppgick de utgifter som omfattas av utgiftstaket till 1 096 miljarder kronor, dvs. 11 miljarder kronor lägre än fastställt tak.

Utfallet för statens budget

Utfallet för statens budget 2014 och 2013

Miljarder kronor

	Statens budget 2014 ¹	2014	2013
Totala inkomster	820	790	791
Statens skatteinkomster	812	802	777
Övriga inkomster	9	-12	13
Totala utgifter m.m.	866	862	921
Utgiftsområden exkl. statsskuldsräntor m.m.	835	838	811
Statsskuldsräntor m.m.	22	3	17
Förändring av anslagsbehållningar	-2		
Riksgäldskontorets nettoutlåning	11	22	96
Kassamässig korrigerigering	0	0	-2
Budgetsaldo	-45	-72	-131

¹ Med statens budget menas den ursprungliga budgeten sammanställd av riksdagen i december 2013.

Inkomsterna i statens budget beräknades uppgå till 820 miljarder kronor. Utfallet blev drygt 790 miljarder kronor, vilket är 30 miljarder kronor lägre än beräknat i statens budget. Skatteinkomsterna för staten blev 10 miljarder kronor lägre än budget. Det är främst skatt på arbete som blivit lägre. Det beror bl.a. på högre husavdrag (ROT och RUT) än väntat. Övriga inkomster blev drygt 20 miljarder kronor lägre än budget. Det beror dels på att utdelningarna från statens aktier blev lägre än väntat, dels på att inga större försäljningar av egendom gjordes under 2014.

Utgifter m.m. i statens budget uppgick till 862 miljarder kronor, vilket är 3,3 miljarder kronor lägre än den av riksdagen beslutade budgeten för 2014. Med riksdagens beslut om ändringar i statens budget anvisades ytterligare 10 miljarder kronor. I förhållande till totalt anvisade medel (statens budget och ändringar i statens budget) blev utgifterna 14 miljarder kronor lägre.

Resultaträkning

Resultaträkning		
Miljarder kronor		
	2014	2013
Intäkter		
Skatteintäkter	1 023	999
Övriga intäkter	101	112
Summa intäkter	1 124	1 111
Kostnader		
Transfereringar m.m.	-929	-925
Statens egen verksamhet	-252	-247
Summa kostnader	-1 182	-1 173
Resultat från andelar i hel- och delägda företag	12	7
Finansiella intäkter och kostnader, netto	-21	31
Årets överkott/underskott	-68	-24

Årets underskott, dvs. skillnaden mellan intäkter och kostnader i resultaträkningen, uppgår till knappt 68 miljarder kronor och innebär en försämring med 44 miljarder kronor jämfört med 2013. Skatteintäkterna ökade med 24 miljarder kronor.

Skatteintäkterna uppgick till 1 023 miljarder kronor och utgjorde 90 procent av de totala intäkterna.

Kostnaderna för transfereringar, exklusive avsättningar till fonder, uppgick till 921 miljarder kronor, en ökning med 20 miljarder kronor jämfört med 2013.

Kostnaderna för statens egen verksamhet uppgick till 252 miljarder kronor, vilket motsvarar en ökning med 5 miljarder kronor jämfört med 2013.

Resultat från andelar i hel- och delägda företag uppgick till 12 miljarder kronor, vilket är en ökning med 5 miljarder kronor jämfört med 2013.

Finansiella intäkter och kostnader, netto uppgick till drygt -21 miljarder kronor, vilket är en försämring med 53 miljarder kronor jämfört med 2013. Drygt 33 miljarder kronor av resultatet 2013 avsåg reavinst från försäljningen av aktieinnehavet i Nordea AB. Nettokostnaden för statsskulden uppgick till 32 miljarder kronor, vilket är en ökning med 14 miljarder kronor jämfört med 2013.

Balansräkning

Balansräkning		
Miljarder kronor		
	2014	2013
Tillgångar		
Immateriella anläggningstillgångar	8	8
Materiella anläggningstillgångar	519	497
Finansiella anläggningstillgångar	393	389
Utlåning	415	379
Varulager m.m.	3	3
Fordringar	142	83
Periodavgränsningsposter	28	28
Kortfristiga placeringar	18	15
Kassa och bank	7	7
Summa tillgångar	1 533	1 410
Kapital och skulder		
Nettoförmögenhet	-413	-346
Fonder	139	131
Avsättning för pensioner m.m.	232	225
Statsskulden	1 347	1 236
Skulder m.m.	147	84
Periodavgränsningsposter	81	80
Summa kapital och skulder	1 533	1 410
Garantiförbindelser	1 513	1 435
Övriga ansvarsförbindelser	18	17

Statens nettoförmögenhet, dvs. skillnaden mellan tillgångarnas och skuldernas bokförda värde (motsvarande eget kapital i ett företag), blev negativ och uppgick till -413 miljarder kronor vid utgången av 2014, vilket motsvarar -10,6 procent av BNP. I förhållande till 2013 försämrades nettoförmögenheten med 67 miljarder kronor.

Den konsoliderade statsskulden ökade med 110 miljarder kronor till 1 347 miljarder kronor vid utgången av 2014. Lån i svenska kronor ökade med 72 miljarder kronor och lån i utländsk valuta ökade med 38 miljarder kronor.

Statliga garantier

Statliga garantiåtaganden

Miljarder kronor

	2014	2013
Insättningsgarantin	1 389	1 313
Investerarskyddet		
Kreditgarantier	206	233
Garantier om tillförsel av kapital	122	112
Pensionsgarantier	8	8
Övriga garantier	2	2
Totalt	1 727	1 668

Statliga garantiåtaganden ökade med 59 miljarder kronor jämfört med 2013 och uppgick till 1 727 miljarder kronor vid utgången av 2014. Som andel av BNP ligger de statliga garantiåtagandena på ca 44 procent. Insättningsgarantin uppgick till 1 389 miljarder kronor, vilket är en ökning med 76 miljarder kronor jämfört med 2013. Kreditgarantier inklusive exportgarantier uppgick till 206 miljarder kronor, vilket innebär en minskning med 27 miljarder kronor i förhållande till 2013. Garantier om tillförsel av kapital uppgick till 122 miljarder kronor, vilket utgör en ökning med 10 miljarder kronor jämfört med 2013.

Den samlade risken i statens garantier och utlåning bedöms som låg.

Garantiåtagandena i denna tabell avviker från de garantier som redovisas inom linjen till balansräkningen. Avvikelsen avser garantier för vilka avsättning görs i balansräkningen.

Statlig utlåning

Statens utlåning

Miljarder kronor

lån/ändamål	2014	2013
Lån till Riksbanken	227	193
Studielån	174	170
Lån till andra stater	6	7
Övriga lån	8	9
Summa	415	379

Statens utlåning uppgick till 415 miljarder kronor. Utlåningen till Riksbanken och CSN:s studielån utgör huvuddelen av statens utlåning.

Nationellt intygande samt avgifter till och bidrag från EU

Nationella intygandet grundas på ansvariga myndigheters intyganden och bedömningar avseende hanteringen av EU-medel samt revisionens utlåtanden från granskningar varpå regeringen lämnar följande intygande:

Rättvisande räkenskaper

Sammanställningen av EU-räkenskaperna, vilket omfattar en resultat- och balansräkning samt en kassamässig redovisning, har upprättats enligt god redovisningssed. Regeringen bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Betryggande intern styrning och kontroll

Det finns ett ramverk för staten som syftar till att säkerställa en betryggande intern styrning och kontroll av EU-medlen.

Avgift till och bidrag från EU (kassamässigt)

Miljarder kronor

	2014	2013
Betalningar till EU	42	37
Betalningar från EU	12	10
Nettoflöde från statens budget till EU	30	27

Sveriges avgift till EU uppgick till 42 miljarder kronor. Bidragen från EU uppgick till 12 miljarder kronor. Det kassamässiga nettoflödet från statens budget till EU uppgick till 30 miljarder kronor, vilket är en ökning med drygt 2,5 miljarder kronor jämfört med 2013. Ökningen jämfört med 2013 förklaras främst av att de rabatter som Sverige erhåller på BNI-avgiften 2014–2020 och den momsbaseerade avgiften ännu inte realiserats utan kommer att hanteras retroaktivt.

Innehållsförteckning

	Sammanfattning.....	5
	Årsredovisning för staten 2014	21
1	Uppföljning av de budgetpolitiska målen.....	27
1.1	Den offentliga sektorns finansiella sparande	27
1.2	Utgiftstaket för 2014.....	30
2	Utfallet för statens budget.....	35
2.1	Saldot i statens budget 2014.....	35
2.2	Inkomster i statens budget 2014.....	38
2.2.1	Prognosförutsättningar	38
2.2.2	Totala skatteintäkter.....	41
2.2.3	Övriga inkomster.....	46
2.3	Utgifter i statens budget 2014.....	53
2.3.1	Utgifter i statens budget – sammanfattning	53
2.3.2	Förklarande faktorer till avvikelserna mot budgeten	57
2.3.3	Indragningar.....	59
2.3.4	Överskridanden.....	60
2.4	Utfall per utgiftsområde.....	60
2.4.1	Utgiftsområde 1 Rikets styrelse	61
2.4.2	Utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning.....	64
2.4.3	Utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution.....	67
2.4.4	Utgiftsområde 4 Rättsväsendet.....	68
2.4.5	Utgiftsområde 5 Internationell samverkan	70
2.4.6	Utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap	71
2.4.7	Utgiftsområde 7 Internationellt bistånd	75
2.4.8	Utgiftsområde 8 Migration	78
2.4.9	Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	80
2.4.10	Utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning.....	83
2.4.11	Utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	86
2.4.12	Utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn.....	89
2.4.13	Utgiftsområde 13 Integration och jämställdhet	91
2.4.14	Utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv.....	94
2.4.15	Utgiftsområde 15 Studiestöd	98
2.4.16	Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning.....	101
2.4.17	Utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	108
2.4.18	Utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik.....	111
2.4.19	Utgiftsområde 19 Regional tillväxt.....	113

2.4.20	Utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård.....	115
2.4.21	Utgiftsområde 21 Energi.....	118
2.4.22	Utgiftsområde 22 Kommunikationer.....	120
2.4.23	Utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	125
2.4.24	Utgiftsområde 24 Näringsliv	127
2.4.25	Utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner.....	130
2.4.26	Utgiftsområde 26 Statsskuldräntor m.m.	131
2.4.27	Utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen.....	134
2.4.28	Förändring av anslagsbehållningar	135
2.4.29	Riksgäldskontorets nettoutlåning	136
2.4.30	Kassamässig korrigerings.....	140
2.4.31	Ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget	141
2.5	Underliggande saldo och engångseffekter	143
2.6	Realekonomisk fördelning av anslagen i statens budget	146
2.7	Beställningsbemyndiganden.....	150
2.8	Inomstatliga lån	151
2.9	Övriga krediter	152
3	Resultaträkning, balansräkning och finansieringsanalys	155
3.1	Resultaträkning.....	155
3.1.1	Intäkter.....	156
3.1.2	Kostnader	157
3.1.3	Transfereringar	158
3.1.4	Kostnaderna för statens egen verksamhet ökade	160
3.1.5	Förbättrat resultat i statliga företag.....	160
3.1.6	Nettokostnaden för statsskulden ökade	161
3.2	Balansräkning.....	161
3.2.1	Nettoförmögenheten minskade	162
3.2.2	Övriga förändringar i balansräkningen	162
3.3	Finansieringsanalys med kommentarer.....	164
3.3.1	Statens verksamhet gav negativt kassaflöde.....	165
3.3.2	Kassaflödet från investeringar blev svagare.....	165
3.3.3	Statens nettoutlåning var lägre än 2013.....	166
3.3.4	Kassaflödet från finansiella aktiviteter förbättrades	166
3.3.5	Statens lån minskade	166
3.3.6	Samband mellan resultaträkningen och utfallet på statens budget	166
3.3.7	Justeringar som är hänförliga till statsskulden.....	167
3.4	Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar	167
3.4.1	Redovisningsprinciper, resultat- och balansräkning	167
3.4.2	Redovisningsprinciper för statens budget	176
3.4.3	Skillnader mellan resultaträkningen och statens budget.....	176
3.5	Noter	178
3.5.1	Noter till resultaträkningen	178
3.5.2	Noter till balansräkningen	200
3.5.3	Noter till finansieringsanalysen.....	230
4	Utvecklingen av statsskulden	237
4.1	Definition av statsskulden	237
4.2	Statsskuldens fördelning och löptid	238
4.3	Statsskuldens kostnader	240

5	Redovisning och riskanalys av statliga garantier och utlåning.....	245
5.1	Statliga garantier.....	245
5.1.1	Garantiportföljens sammansättning	246
5.1.2	De olika garantityperna	248
5.1.3	Förväntade förluster i statens samlade garantiportfölj.....	252
5.1.4	Tillgångar i garantiverksamheten	253
5.1.5	Jämförelse mellan avsättningar för förväntade förluster och tillgångar i garantiverksamheten	255
5.1.6	Flöden i garantiverksamheten och dess påverkan på statens finanser	255
5.2	Statlig utlåning med kreditrisk.....	257
5.2.1	Utlåningsportföljens sammansättning	258
5.2.2	De olika lånen med kreditrisk	259
5.3	Stabilitetsfonden	261
5.4	Samlad analys av statens risker.....	261
5.4.1	Kreditrisk – den ordinarie portföljen	261
5.4.2	Likviditetsrisk – den ordinarie portföljen	262
5.4.3	Statens åtagande i den finansiella sektorn	262
6	Nationellt intygande samt avgifter till och bidrag från EU.....	265
6.1	Redovisningsskyldighet för EU-medel i den svenska statsförvaltningen	265
6.1.1	Innehållet i regeringens nationella intygande avseende EU-medel	265
6.1.2	Ramverket för intern styrning och kontroll	266
6.1.3	Omfattningen av regeringens nationella intygande.....	266
6.2	Räkenskapsammanställning av EU-medel.....	268
6.2.1	Redovisningsprinciper för räkenskapsammanställningen.....	268
6.2.2	Resultaträkning	269
6.2.3	Balansräkning	270
6.2.4	Redovisning på statens budget – kassamässig redovisning	270
6.3	Bedömning av ansvariga myndigheter.....	271
6.3.1	Intygande av räkenskaper och bedömning av intern styrning och kontroll.....	271
6.3.2	Ekonomistyrningsverkets iakttagelser samt åtgärder vid myndigheterna	272
6.3.3	Riksrevisionens granskning av myndigheternas årsredovisningar och ledningens förvaltning	275
6.4	Regeringens övergripande bedömning och nationella intygande av EU-medel.....	275
6.5	Europeiska revisionsrättens årsrapport om budgetgenomförandet	276
6.5.1	Väsentliga iakttagelser budgetåret 2013	276
6.5.2	Revisionsrättens iakttagelser gällande Sverige	276
6.5.3	Sveriges agerande avseende revisionsrättens iakttagelser	277
6.6	Redovisning av samtliga EU-medel.....	277
6.6.1	Avgiften till EU:s budget	277
6.6.2	Redovisningen i statens budget.....	278
6.6.3	Redovisning i resultaträkningen	280

Bilagor:

- Bilaga 1 Specifikation av inkomster i statens budget
- Bilaga 2 Specifikation av utgifter i statens budget
- Bilaga 3 Beställningsbemyndiganden
- Bilaga 4 Sammanställning av slutbehandlade effektivitetsrapporter
- Bilaga 5 Tabellsamling
- Bilaga 6 Statliga myndigheter m.m.
- Bilaga 7 Ordlista

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 9 april 2015

Tabellförteckning

Tabell 1.1 Den offentliga sektorns finansiella sparande.....	28
Tabell 1.2 Den offentliga sektorns finansiella sparande, exkl. ändrad bruttoredovisning till följd av ENS 2010 ¹	28
Tabell 1.3 Det finansiella sparandet i delsektorerna	28
Tabell 1.4 Finansiellt sparande i offentlig sektor samt indikatorer för avstämning mot målet för den offentliga sektorns finansiella sparande	29
Tabell 1.5 Utgiftstaket	30
Tabell 1.6 Tekniska justeringar av utgiftstakets nivå för 2014.....	31
Tabell 1.7 Takbegränsade utgifter	31
Tabell 1.8 Förändring av budgeteringsmarginalen från fastställandet av utgiftstaket för 2014 till utfallet för 2014	32
Tabell 2.1 Utfall för statens budget 2014	35
Tabell 2.2 Utgifter som skiljer sig mer än en miljard kronor mot statens budget.....	36
Tabell 2.3 Utfallet för statens budget 2013–2014	37
Tabell 2.4 Utgifter.....	38
Tabell 2.5 Skattereformer 2014	38
Tabell 2.6 Antaganden i 2015 års ekonomiska vårproposition jämfört med budgetpropositionen för 2014	39
Tabell 2.7 Tidpunkt för fastställt utfall för de inkomstitlar som ännu saknar utfall för 2014.....	40
Tabell 2.8 Totala skatteintäkter, skillnad mellan beräknat utfall i årsredovisningen för staten och slutligt utfall	41
Tabell 2.9 Totala skatteintäkter och inkomster i statens budget, jämfört med statens budget för 2013 och 2014	42
Tabell 2.10 Övriga inkomster, sammanfattning	47
Tabell 2.11 Inkomster av statens verksamhet, översikt	47
Tabell 2.12 Rörelseöverskott	47
Tabell 2.13 Ränteinkomster.....	48
Tabell 2.14 Aktieutdelning 2013 och 2014	49
Tabell 2.15 Inkomster av försåld egendom	50
Tabell 2.16 Återbetalning av lån.....	50
Tabell 2.17 Kalkylmässiga inkomster.....	51
Tabell 2.18 Statliga pensionsavgifter	51
Tabell 2.19 Bidrag m.m. från EU	52
Tabell 2.20 Avräkningar m.m. i anslutning till skattesystemet	53
Tabell 2.21 Utgifter som redovisas som krediteringar på skattekonto.....	53
Tabell 2.22 Utgifter i statens budget 2014	54
Tabell 2.23 Utfallet för statens budget 2013–2014	55
Tabell 2.24 Förklarande faktorer till skillnaden mellan utfall och budget för 2014....	57
Tabell 2.25 Makroekonomiska förutsättningar	58
Tabell 2.26 Indragningar 2014.....	59

Tabell 2.27 Medgivna överskridanden 2014	60
Tabell 2.28 UO 1 Anslag.....	61
Tabell 2.29 UO 1 Beställningsbemyndiganden.....	62
Tabell 2.30 UO 1 Garantier	62
Tabell 2.31 UO 1 Inomstatliga lån	62
Tabell 2.32 UO 2 Anslag.....	64
Tabell 2.33 UO 2 Beställningsbemyndiganden.....	64
Tabell 2.34 UO 2 Utlåning	65
Tabell 2.35 UO 2 Garantier	65
Tabell 2.36 UO 2 Inomstatliga lån	66
Tabell 2.37 UO 2 Övriga krediter	66
Tabell 2.38 UO 3 Anslag.....	67
Tabell 2.39 UO 4 Anslag.....	68
Tabell 2.40 UO 5 Anslag.....	70
Tabell 2.41 UO 5 Beställningsbemyndiganden.....	70
Tabell 2.42 UO 6 Anslag.....	71
Tabell 2.43 UO 6 Beställningsbemyndiganden.....	72
Tabell 2.44 UO 6 Garantier	73
Tabell 2.45 UO 6 Inomstatliga lån	73
Tabell 2.46 UO 6 Övriga krediter	73
Tabell 2.47 UO 7 Anslag.....	75
Tabell 2.48 Utfall för bistånd 2005–2014	76
Tabell 2.49 UO 7 Beställningsbemyndiganden.....	76
Tabell 2.50 UO 7 Garantier	76
Tabell 2.51 UO 7 Övriga krediter	77
Tabell 2.52 UO 8 Anslag.....	78
Tabell 2.53 Asylsökande m.m. 2014	78
Tabell 2.54 UO 8 Beställningsbemyndiganden.....	79
Tabell 2.55 UO 9 Anslag.....	80
Tabell 2.56 UO 9 Beställningsbemyndiganden.....	82
Tabell 2.57 UO 10 Anslag.....	83
Tabell 2.58 UO 10 Ohälsomått	84
Tabell 2.59 UO 10 Beställningsbemyndiganden.....	85
Tabell 2.60 UO 10 Övriga krediter	85
Tabell 2.61 UO 11 Anslag.....	86
Tabell 2.62 UO 11 Övriga krediter	87
Tabell 2.63 UO 12 Anslag.....	89
Tabell 2.64 UO 13 Anslag.....	91
Tabell 2.65 Kommunmottagna flyktingar och andra skydds-behövande samt deltagare i etableringsuppdraget.....	91
Tabell 2.66 UO 13 Beställningsbemyndiganden.....	92
Tabell 2.67 UO 14 Anslag.....	94
Tabell 2.68 Arbetslöshet.....	94
Tabell 2.69 Arbetsmarknadspolitiska program och insatser	96
Tabell 2.70 Bidrag till lönegarantiersättning	96
Tabell 2.71 UO 14 Beställningsbemyndiganden.....	96
Tabell 2.72 UO 15 Anslag.....	98
Tabell 2.73 UO 15 Beställningsbemyndiganden.....	99
Tabell 2.74 UO 15 Utlåning	100
Tabell 2.75 UO 16 Anslag.....	101
Tabell 2.76 UO 16 Beställningsbemyndiganden.....	103

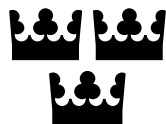
Tabell 2.77 UO 16 Garantier.....	104
Tabell 2.78 UO 17 Anslag	108
Tabell 2.79 UO 17 Beställningsbemyndiganden	109
Tabell 2.80 UO 17 Utlåning.....	109
Tabell 2.81 UO 18 Anslag	111
Tabell 2.82 UO 18 Beställningsbemyndiganden	111
Tabell 2.83 UO 18 Garantier.....	112
Tabell 2.84 UO 18 Övriga krediter.....	112
Tabell 2.85 UO 19 Anslag	113
Tabell 2.86 UO 19 Beställningsbemyndiganden	113
Tabell 2.87 UO 20 Anslag	115
Tabell 2.88 UO 20 Beställningsbemyndiganden	116
Tabell 2.89 UO 21 Anslag	118
Tabell 2.90 UO 21 Beställningsbemyndigande	119
Tabell 2.91 UO 21 Utlåning.....	119
Tabell 2.92 UO 21 Inomstatliga lån.....	119
Tabell 2.93 UO 22 Anslag	120
Tabell 2.94 Utveckling av statens transportinfrastruktur.....	121
Tabell 2.95 Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur	122
Tabell 2.96 UO 22 Beställningsbemyndiganden	122
Tabell 2.97 UO 22 Utlåning.....	123
Tabell 2.98 UO 22 Garantier.....	123
Tabell 2.99 UO 22 Inomstatliga lån.....	123
Tabell 2.100 UO 23 Anslag	125
Tabell 2.101 UO 23 Beställningsbemyndiganden	126
Tabell 2.102 UO 23 Garantier.....	126
Tabell 2.103 UO 23 Övriga krediter.....	126
Tabell 2.104 UO 24 Anslag	127
Tabell 2.105 UO 24 Beställningsbemyndigande	128
Tabell 2.106 UO 24 Utlåning.....	128
Tabell 2.107 UO 24 Garantier.....	128
Tabell 2.108 UO 24 Övriga krediter.....	128
Tabell 2.109 UO 25 Anslag	130
Tabell 2.110 UO 26 Anslag	131
Tabell 2.111 Räntor på statsskulden 2010–2014, fördelning på anslagets komponenter.....	132
Tabell 2.112 Räntor och valutakurser 2010–2014 årsgenomsnitt	132
Tabell 2.113 Avgiften till Europeiska unionen	134
Tabell 2.114 Förändringar av anslagsbehållningar exkl. UO 26 Statsskuldräntor m.m. 2010–2014	135
Tabell 2.115 Specifikation av anslagsbehållningar över 1 000 miljoner kronor under något av åren 2010–2014.....	136
Tabell 2.116 Riksgäldskontorets nettoutlåning.....	137
Tabell 2.117 Förändring av behållningar på myndigheters räntekonto	137
Tabell 2.118 Stabilitetsfondens konto i Riksgäldskontoret.....	139
Tabell 2.119 Kassamässig korrigerig	140
Tabell 2.120 Ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget	142
Tabell 2.121 Statens budgetsaldo 2014 och 2013 justerat för större engångseffekter.....	145
Tabell 2.122 Realekonomisk fördelning av statens budget	147
Tabell 2.123 Beställningsbemyndiganden 2014.....	151

Tabell 2.124 Inomstatliga lån	151
Tabell 2.125 Övriga krediter	152
Tabell 3.1 Resultaträkning.....	156
Tabell 3.2 Balansräkning.....	161
Tabell 3.3 Finansieringsanalys.....	165
Tabell 3.4 Samband mellan resultaträkningens statens budgetsaldo 2014	166
Tabell 3.5 Jämförelse mellan resultaträkningen och statens budget.....	177
Tabell 4.1 Statliga myndigheters innehav av statspapper vid utgången av 2014	237
Tabell 4.2 Regeringens riktlinjer för 2014.....	238
Tabell 4.3 Statsskuldens utveckling och sammansättning.....	239
Tabell 4.4 Nominella lån i svenska kronor.....	239
Tabell 4.5 Statsskuldens kostnader	240
Tabell 5.1 Statliga garantiåtaganden och utfästelser	246
Tabell 5.2 Garantiramar och utfärdade garantier	248
Tabell 5.3 Avsättningar för förväntade garantikostnader (exklusive insättningsgarantin, investerarskyddet, bankgarantier och garantikapital)	253
Tabell 5.4 Tillgångar i garantiverksamheten (exklusive stabilitetsfonden)	254
Tabell 5.5 Jämförelse mellan avsättningar för förväntade kostnader och tillgångar i garantiverksamheten (exklusive insättningsgarantin, investerarskyddet, bankgarantier och garantikapital).....	255
Tabell 5.6 Flöden i garantiverksamheten.....	256
Tabell 5.7 Anslag vars ändamål omfattade garantiverksamhet.....	257
Tabell 5.8 Statens utlåning med kreditrisk.....	258
Tabell 5.9 Statens utlåning med kreditrisk efter lånekategori.....	259
Tabell 6.1 Resultaträkning avseende fleråriga budgetramarna 2007–2013 och 2014–2020	269
Tabell 6.2 Balansräkning avseende fleråriga budgetramarna 2007–2013 och 2014–2020	270
Tabell 6.3 Utfall på anslag och inkomsttitlar fleråriga budgetramarna 2007–2013 och 2014–2020	270
Tabell 6.4 Avgift till och återflöde från EU (kassamässigt)	279
Tabell 6.5 Anslag finansierade med EU-medel.....	280

Diagramförteckning

Diagram 2.1 Budgetens faktiska och underliggande saldo åren 1990–2014.....	143
Diagram 2.2 procentuell fördelning av utgifter i statens budget 2014, realekonomiskt fördelade.....	146
Diagram 2.3 Transfereringar i statens budget, fördelade efter mottagarkategori 2014.....	148
Diagram 3.1 Statens intäkter.....	156
Diagram 3.2 Statens kostnader	157
Diagram 3.3 Transfereringar per sektor.....	158
Diagram 5.1 Garantiåtaganden 2010-2014	247
Diagram 5.2 Återvinningar, statliga subventioner, avgifter, infrianden och administrationskostnader samt saldot för betalningsflödet 2010-2014	257
Diagram 5.3 Statens utlåning med kreditrisk efter nedskrivning för osäkra fordringar 2010 – 2014.....	259

Årsredovisning för staten 2014

Årsredovisning för staten 2014

Regeringen ska varje år senast den 15 april året efter budgetåret lämna en årsredovisning för staten till riksdagen.

Årsredovisningen för staten 2014 har upprättats i enlighet med bestämmelserna i budgetlagen (2011:203) och enligt god redovisningssed. Regeringen bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av det ekonomiska resultatet och ställningen samt förvaltningen av statens tillgångar.

Den konsoliderade redovisningen i årsredovisningen omfattar myndigheterna, inklusive affärsverken, under riksdagen och regeringen. Dessutom ingår Riksbankens grundfond som en tillgång hos staten.

Intäkter och kostnader, tillgångar och skulder samt betalningar som redovisas av Riksbanken och AP-fonderna ingår dock inte. Inte heller ingår premiepensionssystemets tillgångar och skulder med dess avkastning i konsolideringen.

Redovisningen omfattar all verksamhet i de ingående organisationerna oavsett finansiering och baseras på information som de statliga myndigheterna och affärsverken lämnar till statsredovisningen och information som presenteras i myndigheternas årsredovisningar. I fall där informationen inte varit tillräcklig har kompletterande information inhämtats. Underlaget har kompletterats med ekonomiska händelser som inte har redovisats av myndigheterna, framför allt beräkningar av skatteintäkter som ännu inte har debiterats.

Redovisningen utgår från vedertagna redovisnings- och värderingsprinciper som i så stor utsträckning som möjligt hålls oförändrade över tiden. En utveckling av den statliga redovisningen sker dock fortlöpande. Gällande principer och förutsättningar beskrivs i avsnitt

3.4 Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar.

Resultaträkningen ger underlag för bedömning av statens samlade inflöde och förbrukning av resurser. Värdet av statens tillgångar och skulder per den 31 december 2014 redovisas i balansräkningen. Finansieringsanalysen visar statens betalningsflöden. I skrivelsen jämförs utfallet för 2014 i resultat- och balansräkningarna, finansieringsanalys och noter med utfallet för 2013.

Statens budget omfattar samtliga inkomster och utgifter som påverkar statens lånebehov. I skrivelsen jämförs och kommenteras budgetens utfall för 2014 dels med de budgeterade inkomsterna och utgifterna i budgetpropositionen för 2014, dels med utfallet för 2013.

Ekonomistyrningsverket och Riksgäldskontoret har lämnat underlag till denna skrivelse (dnr Fi2015/1192).

Olika avgränsningar av staten

Statens ekonomiska utfall redovisas utifrån olika utgångspunkter beroende på att informationen har olika syften. Avgränsningen av staten kan därmed variera. Ett annat skäl till skillnader mellan olika redovisningar är att olika principer tillämpas i räkenskaperna och i statens budget. Beroende på utgångspunkt kan en enskild ekonomisk händelse få delvis olika konsekvenser och utfallet kan därmed skilja sig åt mellan redovisningarna.

Informationen om det ekonomiska utfallet i staten utgör även underlag för nationalräkenskaperna som är en statistisk sammanställning i kontoform över den samlade svenska

ekonomin. Nationalräkenskapernas avgränsning av staten utgår från definitioner etc. som följer rekommendationer från FN samt EU:s förordning (EG nr 2223/96) om det europeiska national- och regionalräkenskapssystemet i gemenskapen. Nationalräkenskapernas avgränsning skiljer sig från årsredovisningen bl.a. genom att affärsverken inte ingår i dess avgränsning av staten.

Underlag för och kvalitetssäkring av årets skrivelse

Årsredovisningen för staten bygger huvudsakligen på underlag som har lämnats av Ekonomistyrningsverket och Riksgäldskontoret. Ekonomistyrningsverkets underlag omfattar utfallet för statens budget inklusive finansiella befogenheter i form av beställningsbemyndiganden, garantier etc. Vidare omfattar det resultaträkning, balansräkning och finansieringsanalys, statsskuldens utveckling samt redovisning av avgifter till och bidrag från EU. Riksgäldskontorets underlag omfattar redovisning och riskanalys av statliga garantier och utlåning. Redovisningen har i övrigt kompletterats eller tagits fram internt inom Regeringskansliet. Det gäller t.ex. beräkningen av skatteintäkter och uppföljningen av överskottsmålet. Stora delar av skatteintäkterna för 2014 bygger fortfarande på en prognos (se avsnitt 3.4.1). Prognosmetoderna som används för att beräkna skatteintäkterna i årsredovisningen för staten är desamma som används för att ta fram prognoser i regeringens budgetpropositioner. När det gäller uppföljningen av överskottsmålet utgår denna dels från officiell statistik från Statistiska centralbyrån, dels från de indikatorer som regeringen använder för att följa upp överskottsmålet i budgetpropositionen och den ekonomiska vårpropositionen. Hur uppföljningen sker beskrivs närmare i regeringens skrivelse 2010/11:79 Ramverk för finanspolitiken.

En granskning av kvaliteten i årsredovisningen för staten sker dels genom Riksrevisionens årliga revision av myndigheterna och deras årsredovisningar, vilka ligger till grund för resultat- och balansräkningarna, finansieringsanalysen samt utfallet för statens budget, dels myndighetsledningarnas intygande om att myndighetens årsredovisning ger en rättvisande bild.

En kvalitetskontroll sker även genom etablerade kvalitetssäkringsrutiner i samband med Ekonomistyrningsverkets konsolideringsarbete och genom Finansdepartementets arbete med att producera skrivelsen. Kvalitetssäkringen innefattar bl.a. kontroller av att myndigheternas rapporterade finansiella information överensstämmer med deras respektive årsredovisningar, formella kontroller, motpartsavstämning av mellanhavanden mellan myndigheter, rimlighetskontroller och analys av poster samt dokumenterade metoder för de beräkningar och förutsättningar som gäller för konsolideringsarbetet.

Riksrevisionens årliga revision

Granskning av myndigheternas årsredovisningar 2014

Riksrevisionen har inom ramen för den årliga revisionen granskat 232 myndigheters årsredovisningar för 2014.

Riksrevisionen uttalar sig med avvikande mening när det finns väsentliga fel som är genomgripande och årsredovisningen som helhet därigenom inte ger en rättvisande bild. Revisionsberättelse med reservation lämnas när Riksrevisionen inte kunnat inhämta tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis, men drar slutsatsen att möjliga fel inte är genomgripande. Riksrevisionen avstår från att uttala sig när den inte kunnat inhämta tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis och bedömer att möjliga effekter av oupptäckta fel kan vara både väsentliga och genomgripande. I vissa fall lämnar Riksrevisionen en revisionsberättelse med standardutformning men vill ändå lyfta fram viktig information och lämnar därför en upplysning i revisionsberättelsen.

För 2014 har Riksrevisionen lämnat femton modifierade revisionsberättelser, dvs. med reservation, avvikande mening eller inget uttalande. Följande fjorton myndigheter har fått revisionsberättelse med reservation: Domarnämnden, Exportkreditnämnden, Forum för levande historia, Försäkringskassan, Länsstyrelsen i Dalarnas län, Länsstyrelsen i Jämtlands län, Länsstyrelsen i Västerbottens län, Myndigheten för yrkeshögskolan, Riksantikvarieämbetet, Statens historiska museer, Specialpedagogiska myndigheten, Sveriges geologiska undersökning, Umeå universitet och

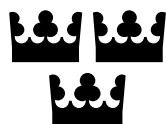
Vetenskapsrådet. Riksrevisionen har avseende Nämnden för hemslöjdsfrågor avstått från att uttala sig. Tretton myndigheter har erhållit revisionsberättelse med upplysning, varav en är myndighet som fått en modifierad revisionsberättelse. De myndigheter som fått en modifierad revisionsberättelse eller upplysning återges även utgiftsområdesvis i avsnitt 2.

I tabellen nedan redovisas utvecklingen av antalet modifierade revisionsberättelser för 2010–2014. Antalet har varierat något under perioden men är generellt sett lågt. Den stora ökningen mellan 2013 och 2014 beror på att Riksrevisionen har ändrat utformningen av revisionsberättelsen, som fr.o.m. 2014 innehåller fem olika uttalanden i stället för ett, vilket medför mer preciserade uttalanden. Ökningen är således inte någon indikation på försämrad kvalitet i myndigheternas årsredovisningar. Myndigheternas årsredovisningar ger överlag en god och rättvisande bild av verksamheten.

Antal modifierade revisionsberättelser 2010–2014					
	2010	2011	2012	2013	2014
Summa	2	4	4	7	15

1

Uppföljning av de budgetpolitiska målen

1 Uppföljning av de budgetpolitiska målen

I detta avsnitt redovisas uppföljningen av två av de tre budgetpolitiska målen för 2014, den offentliga sektorns finansiella sparande och utgiftstaket för staten. Därutöver finns ett budgetpolitiskt mål för kommunsektorn i form av ett balanskrav som inte följs upp i denna skrivelse, utan i 2015 års ekonomiska vårproposition.

1.1 Den offentliga sektorns finansiella sparande

År 2000 infördes, efter en infasningsperiod på tre år, ett mål för den offentliga sektorns finansiella sparande. År 2007 fastställde riksdagen efter en teknisk justering att målet skulle uppgå till i genomsnitt 1 procent av BNP över en konjunkturcykel i stället för 2 procent (bet. 2006/2007:FiU20).

Definitioner av finansiellt sparande och målet för den offentliga sektorns finansiella sparande

Det finansiella sparandet för den offentliga sektorn är resultatet av samtliga transaktioner som påverkar den offentliga sektorns finansiella nettoförmögenhet. Finansiella transaktioner som köp och försäljning av aktier och andra finansiella tillgångar påverkar således inte det finansiella sparandet. Detsamma gäller värdeförändringar på tillgångar och skulder.

Att målet för den offentliga sektorns finansiella sparande är formulerat som ett genomsnitt i stället för ett årligt krav på 1 procent av BNP är motiverat av stabiliseringspolitiska skäl. Om målet om 1 procents sparande skulle gälla för varje enskilt år skulle

finanspolitiken behöva stramas åt när konjunkturen försvagas för att säkerställa att det årliga målet nås. Finanspolitiken skulle då förstärka konjunkturförsvagningen istället för att stabilisera den. Det finns således goda skäl för att formulera ett mål för den offentliga sektorns finansiella sparande som ett genomsnitt över en konjunkturcykel. Genomsnittsformuleringen gör det samtidigt svårare att löpande följa upp om målet uppnås. Eftersom sparandet kan tillåtas avvika från målsatt nivå ett enskilt år är det viktigt att konjunkturläget beaktas när målet i efterhand utvärderas. Målet för det finansiella sparandet omfattar hela den offentliga sektorn, vilket inkluderar staten, ålderspensionssystemet och kommunsektorn. Affärsverken ingår enligt nationalräkenskapernas definition inte i den statliga sektorn utan räknas till företagssektorn.

Det finansiella sparandet 2014

Det offentliga finansiella sparandet 2014 visade ett underskott på 74 miljarder kronor, motsvarande 1,9 procent av BNP. I prognosen till budgetpropositionen för 2014 beräknades ett underskott på 58 miljarder kronor. Således blev det finansiella sparandet 16 miljarder kronor lägre än beräknat (se tabell 1.1). Utfallet för både den offentliga sektorns inkomster och utgifter blev brutto betydligt högre än prognostiserat i budgetpropositionen. Merparten av differenserna rör dock övergången från den gamla standarden för nationalräkenskaper ENS 1995, till den nya ENS 2010. Den nya standarden medför bl.a. att vissa poster bruttoförs, vilket sin tur innebar att såväl inkomster som utgifter justerades upp med ca 60 miljarder kronor 2014.

Tabell 1.1 Den offentliga sektorns finansiella sparande

Miljarder kronor

	2014 BP2014	2014 Utfall	Utfall- BP14	2013 Utfall
Inkomster	1 842	1 896	54	1 861
Skatter och avgifter ¹	1 654	1 664	11	1 613
varav ENS 2010		11	11	9
Övriga inkomster	188	232	43	248
varav ENS 2010		49	49	46
Utgifter	1 900	1 970	70	1 912
varav ENS 2010		60	60	55
Finansiellt sparande	-58	-74	-16	-52
<i>Procent av BNP</i>	<i>-1,5</i>	<i>-1,9</i>	<i>-0,3</i>	<i>-1,4</i>

¹ Drygt 40 procent av utfallet för skatter och avgifter för 2014 är fortfarande baserat på prognoser. Det rör t.ex. inkomstskatter för hushåll och företag, avkastningsskatt samt fastighetsskatt och kommunal fastighetsavgift.
Källa: Statistiska centralbyrån och egna beräkningar.

Justerat för bruttoeffekter av övergången till ENS 2010 fördelar sig avvikelserna mellan beräkningarna i budgetpropositionen för 2014 och utfallet 2014 relativt lika mellan inkomster och utgifter. Merparten av avvikelserna för inkomsterna rör kapitalinkomster medan underskattning av de kommunala utgifterna i huvudsak förklarar utgiftsavvikelserna.

Tabell 1.2 Den offentliga sektorns finansiella sparande, exkl. ändrad bruttoredovisning till följd av ENS 2010¹

Miljarder kronor

	2014 BP2014	2014 Utfall	Utfall- BP14	2013 Utfall
Inkomster	1 842	1 836	-6	1 805
Skatter och avgifter ²	1 654	1 654	-0	1 603
Övriga inkomster	188	183	-5	202
Utgifter	1 900	1 910	10	1 858
Finansiellt sparande	-58	-74	-16	-52
<i>Procent av BNP</i>	<i>-1,5</i>	<i>-1,9</i>	<i>-0,3</i>	<i>-1,4</i>

¹ Avser bruttoförändringar som sammantaget är neutrala för det finansiella sparandet. Utöver bruttoeffekten har övergången till ENS 2010 också inneburit att det finansiella sparandet försämrats med ca 2 miljarder kronor 2014.

² Drygt 40 procent av utfallet för skatter och avgifter för 2014 är fortfarande baserat på prognoser. Det rör t.ex. inkomstskatter för hushåll och företag, avkastningsskatt samt fastighetsskatt och kommunal fastighetsavgift.
Källa: Statistiska centralbyrån och egna beräkningar.

Staten och kommunsektorn redovisade underskott 2014, medan ålderspensionssystemet uppvisade ett mindre överskott. Jämfört med prognosen i budgetpropositionen för 2014, blev utfallet för det finansiella sparandet lägre än beräknat för staten och kommunsektorn, medan sparandet i ålderspensionssystemet i stället underskattades.

Det svagare finansiella sparandet i staten 2014 kan till stor del förklaras av att inkomsterna från aktieutdelningar blev lägre än beräknat. Detta

beror bl.a. på att övergången till ENS 2010 medförde att delar av Riksbankens inlevererade överskott klassats om till extraordinära utdelningar. Avvikelsen i kommunsektorn beror framför allt på att utgifterna för investeringar underskattades i prognosen. I ålderspensionssystemet förklaras avvikelserna av högre kapitalinkomster än prognostiserat.

Jämfört med 2013 försvagades det finansiella sparandet i staten och kommunsektorn medan en svag utveckling av pensionsutgifterna medförde att sparandet i ålderspensionssystemet förstärktes (se tabell 1.3).

Tabell 1.3 Det finansiella sparandet i delsektorerna

Miljarder kronor

	2014 BP2014	2014 Utfall	Utfall- BP14	2013 Utfall
Staten	-47	-56	-9	-43
Ålderspensionssystemet	2	3	2	-5
Kommunala sektorn	-12	-21	-8	-3

Källa: Statistiska centralbyrån och egna beräkningar.

Principer för uppföljningen av målet för den offentliga sektorns finansiella sparande

Regeringen anser att det är viktigt att det finns tydliga principer för hur målet för den offentliga sektorns sparande följs upp, och att uppföljningen är transparent. I uppföljningen använder sig regeringen av ett antal indikatorer. Det är dock viktigt att peka på problemen med en allt för mekanisk tillämpning av dessa indikatorer. Framför allt finns en risk för att finanspolitiken vid en allt för mekanisk tillämpning riskerar att förstärka konjunktursvängningarna i stället för att dämpa dem. Regeringens utgångspunkt är därför att inriktningen på finanspolitiken ska bedömas med en bred ansats där ett antal enskilda mål och restriktioner ställs mot varandra.

För att i efterhand avgöra om det finansiella sparandet i den offentliga sektorn varit i linje med målet för det finansiella sparandet använder regeringen som en indikator ett genomsnitt för det finansiella sparandet under de tio senaste åren, vilket för den aktuella perioden omfattar åren 2005–2014. Syftet med denna bakåtblickande redovisning är att bedöma om det funnits systematiska fel i finanspolitiken som riskerar att minska sannolikheten för att målet ska nås i framtiden.

Tabell 1.4 Finansiellt sparande i offentlig sektor samt indikatorer för avstämning mot målet för den offentliga sektorns finansiella sparande

Procent av BNP

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Finansiellt sparande	0,3	1,8	2,2	3,3	2,0	-0,7	0,0	-0,1	-0,9	-1,4	-1,9
Bakåtblickande tioårsnitt											0,4
Strukturellt sparande	1,4	2,2	1,5	1,7	2,3	1,6	1,9	1,2	0,1	-0,5	-0,9

Anm.: Den så kallade sjuårsindikatorn beräknas delvis utifrån prognoser för det finansiella sparandet och redovisas därför inte i årsredovisning för staten (se dock 2015 års ekonomiska vårproposition).

Källor: Statistiska centralbyrån och egna beräkningar.

För att beakta vilken påverkan konjunkturläget har på den offentliga sektorns sparande, använder regeringen också det strukturella sparandet som indikator på hur målet uppfylls. Det strukturella sparandet syftar till att visa hur stort den offentliga sektorns finansiella sparande skulle vara om inkomsterna och utgifterna inte påverkades av konjunkturläget eller engångseffekter (från och med 2015 års ekonomiska vårproposition beräknas det strukturella sparandet med en ny beräkningsmetod).¹

Avstämning av målet för den offentliga sektorns finansiella sparande till och med 2014

År 2014 uppgick det finansiella sparandet till -1,9 procent av BNP och det genomsnittliga finansiella sparandet under perioden 2005–2014 uppgick till 0,4 procent av BNP. Det finansiella sparandet har märkbart försämrats de senaste åren (se tabell 1.4). På liknande sätt har det strukturella sparandet försämrats betydligt de senaste åren. År 2014 låg det strukturella sparandet under målet med närmare 2 procentenheter.

En samlad bedömning av måluppfyllelsen för 2014 visar att det finansiella sparandet avvek tydligt från den målsatta nivån om ett sparande på 1 procent av BNP i genomsnitt över en konjunkturcykel. I den ekonomiska vårpropositionen för 2014 redovisar regeringen sin bedömning om hur en återgång till målet ska ske.

¹ Se fördjupningsrutan Ny ansats för att beräkna det strukturella sparandet, 2015 års ekonomiska vårproposition.

1.2 Utgiftstaket för 2014

Tabell 1.5 Utgiftstaket

Miljarder kronor

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Utgiftstaket, ursprungligt fastställt nivå	877	894	931	949	971	989	1 018	1 050	1 074	1 093	1 103
Tekniska justeringar	-19	-24	-24	0	-14	0	6	13	10	2	4
Reella justeringar ¹				-11							
Utgiftstak, slutligt fastställt	858	870	907	938	957	989	1 024	1 063	1 084	1 095	1 107
Takbegränsade utgifter	856	864	895	910	943	965	986	989	1 022	1 067	1 096
Budgeteringsmarginal	2	6	12	28	14	24	38	74	62	28	11
Budgeteringsmarginal, procent av takbegränsade utgifter	0,3	0,7	1,3	3,1	1,4	2,5	3,9	7,5	6,0	2,6	1,0

¹Utgiftstaket för 2007 sänktes med 11 miljarder kronor i BP07. Detta är inte en teknisk justering utan en finanspolitiskt motiverad ändring.
Anm.: För åren 1997–2003 se Årsredovisning för staten 2009

Den statliga budgetprocessen kännetecknas av ett tydligt medelfristigt uppifrån och nedperspektiv. Utgiftstaket är den övergripande restriktionen som i termer av totala utgifter begränsar budgetprocessen från det att utgiftstaket fastställs till dess att budgetåret är slut. Därmed understryks behovet av prioriteringar mellan olika utgifter. Det medelfristiga perspektivet skapar dessutom förutsättningar för att undvika att tillfälligt höga inkomster (t.ex. på grund av en god konjunktur) används för att finansiera permanent högre utgifter. I och med detta begränsas också möjligheterna att bedriva en destabiliserande (procyklisk) finanspolitik på budgetens utgiftssida. Utgiftstaket infördes 1997 och fastställda utgiftstak har aldrig överskridits.

Utgiftstaket är ett viktigt budgetpolitiskt åtagande som främjar budgetdisciplinen och stärker trovärdigheten i den ekonomiska politiken. En viktig uppgift för utgiftstaket är att ge förutsättningar för att uppnå överskottsmålet, dvs. att skapa förutsättningar för långsiktigt hållbara finanser. Nivån på utgiftstaket bör även främja en önskvärd långsiktig utveckling av de statliga utgifterna. Tillsammans med överskottsmålet är utgiftstaket styrande för det totala skatteuttagets nivå och bidrar till att förhindra en utveckling där skatteuttaget stegvis måste höjas till följd av bristfällig utgiftskontroll.

De takbegränsade utgifterna omfattar utgiftsområde 1–25 och 27 samt utgifterna för ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget. Utgiftsområde 26 Statsskuldräntor m.m. omfattas inte av de takbegränsade utgifterna eftersom riksdagen och regeringen i begränsad omfattning på kort sikt kan påverka dessa

utgifter. De takbegränsade utgifterna utgörs av faktiskt förbrukade anslagsmedel, vilket innebär att även myndigheternas utnyttjande av ingående anslagssparande och anslagskredit ingår i de takbegränsade utgifterna.

I budgetpropositionen för 2011 föreslog regeringen att utgiftstakets nivå för 2014 skulle uppgå till 1 103 miljarder kronor. Riksdagen beslutade i enlighet med förslaget. Därefter har vissa budgetförändringar föranlett tekniska justeringar av utgiftstakets nivå. Tekniska justeringar syftar till att utgiftstaket ska utgöra en lika stram begränsning för de offentliga utgifterna efter justeringen som före de förändringar som föranleder justeringen. För att föranleda en teknisk justering av utgiftstaket ska den förändring som ger upphov till justeringen inte ha samma nettoeffekt på den konsoliderade offentliga sektorns utgifter eller det offentliga finansiella sparandet, som på de takbegränsade utgifterna. Sedan utgiftstaket infördes 1997 har nivåerna på beslutade utgiftstak justerats tekniskt vid flera tillfällen.

De tekniska justeringar som gjorts sedan utgiftstaket för 2014 ursprungligen fastställdes redovisas i tabell 1.6. Tekniska justeringar görs i budgetpropositionen och det är praxis att de årsvisa justeringarna avrundas till hela miljarder kronor. Sammantaget har nivån på utgiftstaket 2014 höjts med 4 miljarder kronor till följd av tekniska justeringar. Flertalet av dessa tekniska justeringar hänför sig till budgetförändringar som föranlett justering av statsbidragen till kommuner och landsting. Till exempel leder en höjning av det särskilda grundavdraget för pensionärer till att kommunernas och lands-

tingens skatteintäkter försämras, vilket för-
anleder en höjning av statsbidraget till kommun-
sektorn i motsvarande mån. Detta motiverar en
teknisk justering av utgiftstaket.

Tabell 1.6 Tekniska justeringar av utgiftstakets nivå för 2014

Miljarder kronor

	2014
Ursprungligt fastställt utgiftstak (BP 2011)	1 103
<i>Tekniska justeringar i Budgetpropositionen för 2012</i>	
Bruttoredovisning av jämställdhetsbonus	0,17
Reglering kommunalekonomisk utjämning: förändrade 3:12 regler	0,22
En route-avgiften ingick felaktigt i bruttoredovisning av Transportstyrelsens avgiftsintäkter i budgetpropositionen för 2011	-0,15
Ny nivå i Budgetpropositionen för 2012	1 103
<i>Tekniska justeringar i Budgetpropositionen för 2013</i>	
Reglering kommunalekonomisk utjämning: förändrad fastighetsavgift	0,55
Nivåhöjning statligt utjämningsbidrag för LSS-kostnader	0,20
Reglering kommunalekonomisk utjämning: höjt utjämningsbelopp Sverige-Danmark	0,13
Reglering kommunalekonomisk utjämning: höjt särskilt grundavdrag till pensionärer	1,10
Ny nivå i Budgetpropositionen för 2013	1 105
<i>Tekniska justeringar i Budgetpropositionen för 2014</i>	
Reglering kommunalekonomisk utjämning: höjt särskilt grundavdrag till pensionärer	2,43
Nivåhöjning statligt utjämningsbidrag för LSS-kostnader	0,16
Ändrade principer för förlusthantering på studielån	-0,48
Ny nivå i Budgetpropositionen för 2014	1 107
<i>Tekniska justeringar i Budgetpropositionen för 2015</i>	
Nivåhöjning statligt utjämningsbidrag för LSS-kostnader	0,00
Ny nivå i bet. 2014/15:FiU1	1 107
Slutligt utgiftstak	1 107

Enligt utfallet för statens budget uppgick de utgifter som omfattas av utgiftstaket, de takbegränsade utgifterna, 2014 till 1 095,5 miljarder kronor. Därmed underskred utgifterna utgiftstaket med en marginal på 11,5 miljarder kronor (se tabell 1.7).

De takbegränsade utgifterna blev 4,8 miljarder kronor högre än den av riksdagen antagna budgeten för 2014. Detta förklaras främst av högre utgifter inom utgiftsområdena 27 Avgiften till Europeiska unionen, 8 Migration och 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och

funktionsnedsättning med 3,9, 2,6 respektive 2,5 miljarder kronor.

Inom några utgiftsområden blev utgifterna lägre än i den av riksdagen antagna budgeten för 2014, bl.a.: 14 Arbetsmarknad och arbetsliv, 7 Internationellt bistånd och 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn med 3,5, 0,8 respektive 0,8 miljarder kronor.

I avsnitt 2 Utfallet för statens budget redovisas skillnader mellan utfall och budgeterade belopp för utgiftsområden och vissa anslag.

Tabell 1.7 Takbegränsade utgifter

Miljarder kronor

	SB 2014 ¹	Utfall 2014	Utfall-SB 2014	Utfall 2013
Utgifter exkl. statskuld räntor ²	833,0	837,5	4,5	810,6
Ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget	257,7	258,0	0,3	256,7
Takbegränsade utgifter	1 090,7	1 095,5	4,8	1 067,3
Budgeteringsmarginal	16,3	11,5	-4,8	27,7
Utgiftstak	1 107	1 107	0	1 095

¹ Den av riksdagen i december 2013 fastställda budgeten för 2014, dvs. exkl. riksdagens beslut med anledning av förslag till ändringar i statens budget för 2014.

² Inklusive posten Minskning av anslagsbehållningar.

Utgifterna för ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget uppgick till 258 miljarder kronor, vilket är 0,3 miljarder kronor högre än beräkningen i budgeten för 2014.

Budgeteringsmarginalens användning

Riksdagen fastställde utgiftstaket för 2014 på den nivå som regeringen föreslog i budgetpropositionen för 2011. Budgeteringsmarginalen uppgick då till 60,0 miljarder kronor. I utfallet för 2014 uppgick budgeteringsmarginalen till 11,5 miljarder kronor. Det betyder att budgeteringsmarginalen har blivit 48,6 miljarder kronor mindre sedan utgiftstaket för 2014 fastställdes.

Utgiftstaket är en restriktion för hur mycket de statliga utgifterna kan öka och nivån bör fastställas så att den stödjer målet för det finansiella sparandet och långsiktigt hållbara offentliga finanser. På längre sikt kan utgiftstakets nivå ses som ett uttryck för regeringens syn på hur statens och ålderspensionssystemets totala utgifter bör utvecklas och begränsas i ett medelfristigt perspektiv. Efter att utgiftstakets nivå har fastställts av riksdagen bör det dock inte

betraktas som ett mål för den faktiska utgiftsnivån eftersom denna behöver anpassas till bl.a. den makroekonomiska utvecklingen. I tabell 1.8 redovisas hur användningen av budgeteringsmarginalen fördelar sig på effekter av förslag till ny politik, reviderad pris- och löneomräkning, reviderade makroekonomiska förutsättningar, förändrat antal personer som tar emot ersättning från olika transfereringssystem (volymförändringar) samt övriga faktorer.

Tabell 1.8 Förändring av budgeteringsmarginalen från fastställandet av utgiftstaket för 2014 till utfallet för 2014

Miljarder kronor

	2014
Budgeteringsmarginal i budgetpropositionen för 2011	60,0
Reformer	-34,0
Reviderad pris- och löneomräkning	3,9
Övriga makroekonomiska förändringar	7,7
Volymförändringar	-19,7
Övrigt ¹	-6,4
Total förändring av budgeteringsmarginalen	-48,6
Budgeteringsmarginal i utfallet för 2013	11,5

¹ Inklusiv förändring av anslagsbehållningar.

Anm: Negativt förändringstal innebär ianspråktagande av budgeteringsmarginalen, dvs. högre utgifter.

Sammantaget har 34,0 miljarder kronor av budgeteringsmarginalen använts för de reformer som regeringen föreslagit och riksdagen beslutat om sedan utgiftstaket fastställdes. I budgetpropositionen för 2012 föreslog regeringen åtgärder inom bl.a. arbetsmarknadspolitiken och infrastrukturområdet (prop. 2011/12:1). I budgetpropositionen för 2013 föreslog regeringen åtgärder inom bl.a. rättsväsendet, migration, arbetsmarknadspolitiken samt inom forskning och utbildning (prop. 2012/13:1). I budgetpropositionen för 2014 föreslog regeringen åtgärder inom bl.a. familjepolitiken, arbetsmarknadspolitiken samt inom forskning och utbildning (prop. 2013/14:1).

Reviderade bedömningar av de makroekonomiska förutsättningarna har medfört att budgeteringsmarginalen blivit 7,7 miljarder kronor större. Det är främst utgifterna för ålderspensionssystemet som blivit lägre till följd av att inkomstindex och balansindex successivt har reviderats ner sedan bedömningen i budgetpropositionen för 2011. Utgifterna för bistånd har också blivit lägre till följd av att nivån på

bruttonationalinkomsten (BNI) för 2014 stegvis bedömts bli mindre.

Ändrade makroekonomiska förutsättningar har vidare medfört högre utgifter inom vissa områden, i första hand arbetsmarknadsområdet. I budgetpropositionen för 2012 och i 2013 års ekonomiska vårproposition bedömdes utvecklingen på arbetsmarknaden bli sämre än i tidigare bedömningar, med högre utgifter för arbetslöshetsförsäkringen och de arbetsmarknadspolitiska garantiprogrammen under de därpå följande åren.

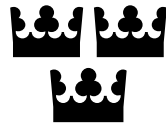
Reviderade bedömningar av antalet personer som tar emot ersättning från olika transfereringssystem (volymförändringar) har medfört att budgeteringsmarginalen blivit 19,7 miljarder kronor mindre. Det är i första hand antalet personer i systemet för sjuk- och rehabiliteringspenning som i prognoserna för 2014 successivt bedömts vara fler. Mätt som helårsekvivalenter, uppgick antalet ersättningsmottagare 2014 till ca 200 000, vilket är ca 55 procent fler än bedömningen i budgetpropositionen för 2011. Även inom sjuk- och aktivitetsersättningen var antalet personer fler 2014 än vad som bedömdes för 2014 i budgetpropositionen för 2011. Sammantaget blev utgifterna för ohälsan ca 12,0 miljarder kronor högre för 2014 än i budgetpropositionen för 2011 till följd av volymförändringar.

Vidare uppgick antalet inskrivna asylsökande 2014 till ca 63 000, vilket är ca 150 procent fler än bedömningen för samma år i budgetpropositionen för 2011. Utgifterna för migration och integration 2014 (inklusive avräkning från biståndsutgifterna i enlighet med OECD:s biståndskommitté DAC:s definition) har sammantaget blivit ca 8 miljarder kronor högre 2014 till följd av volymförändringar jämför med budgetpropositionen för 2011.

Utgiftsförändringar till följd av övriga faktorer kan föranledas av nya prognosmetoder, justeringar till följd av ny information, korrigeringar av tidigare gjorda fel samt regeländringar utom regeringens direkta kontroll, t.ex. ändringar i EU:s regelverk. Sammantaget medför förändringar till följd av övriga faktorer att budgeteringsmarginalen blivit 6,4 miljarder kronor mindre. En bidragande orsak är att avgiften till EU blev högre 2014 än i budgetpropositionen för 2014 till följd av övriga orsaker. Det beror dels på revidering av medlemsstaternas BNI- och mervärdsskattebasen, dels på sent beslutade ändringsbudgetar i EU för 2014.

2

Utfallet för statens budget

2 Utfallet för statens budget

Enligt 10 kap. 6 § budgetlagen (2011:203) ska årsredovisningen för staten innehålla utfallet på budgetens inkomstitlar, anslag och statens lånebehov. Statens lånebehov är detsamma som saldot i statens budget men med omvänt tecken. Ett positivt saldo innebär att staten har möjlighet att amortera på statsskulden. Ett negativt saldo innebär att staten behöver låna.

Med statens budget menas den ursprungliga budgeten sammanställd av riksdagen i december 2013 (prop. 2013/14:1, bet. 2013/14:FiU10, rskr. 2013/14:139). Med totalt anvisade medel menas däremot summan av både statens ursprungliga budget och de beslut om ändringar i budgeten som riksdagen har fattat under året. En mer utförlig redovisning finns i bilaga 1 Specifikation av inkomster i statens budget och bilaga 2 Specifikation av utgifter i statens budget.

2.1 Saldot i statens budget 2014

Budgetsaldot blev -72 miljarder kronor 2014 (tabell 2.1). I budgeten beräknades saldot till -45 miljarder kronor. Saldot blev därmed 27 miljarder kronor lägre än beräknat. Inkomsterna blev 30 miljarder kronor lägre och utgift-erna blev 3 miljarder kronor lägre än vad som beräknades i statens budget.

Tabell 2.1 Utfallet för statens budget 2014

Miljoner kronor

	Statens budget	Ändrings-budget	Utfall 2014	Skillnad mot statens budget
Totala inkomster	820 424		790 210	-30 215
Statens skatteinkomster	811 812		801 952	-9 860
Övriga inkomster	8 612		-11 743	-20 355
Totala utgifter m.m.	865 678	10 480	862 404	-3 274
Utgiftsområden exkl. statsskuld-räntor m.m.	834 674	10 480	837 546	2 872
Statsskuld-räntor m.m.	22 084		3 325	-18 759
Förändring av anslags-behållningar	-1 660			1 660
Riksgäldskontorets nettoutlåning	10 580		22 023	11 443
Kassamässig korrigering	0		-491	-491
Budgetsaldo	-45 254		-72 194	-26 940

Högre husavdrag och lägre elkonsumention ger lägre skatteintäkter

Inkomsterna i statens budget beräknades uppgå till 820 miljarder kronor. Utfallet blev 790 miljarder kronor, vilket är 30 miljarder kronor lägre än beräknat. Skatteinkomsterna för staten blev 10 miljarder kronor lägre än beräknat och övriga inkomster blev 20 miljarder kronor lägre än beräknat. Det är främst skatt på arbete som blivit lägre än beräknat. Det beror bl.a. på högre husavdrag (ROT och RUT) än väntat. Även skatt på konsumtion och insatsvaror blev lägre. Orsaken är främst att försäljningen av elektrisk kraft blev lägre.

Övriga inkomster blev drygt 20 miljarder kronor lägre än den av riksdagen beslutade budgeten för 2014. Det beror dels på att utdelningarna från statens aktier blev lägre än väntat, dels på att inga större försäljningar av egendom gjordes under 2014. Beräkningstekniskt antogs inkomster från försäljning av egendom uppgå till 15 miljarder kronor i statens budget för 2014.

Historiskt låga räntor på statsskulden medför lägre utgifter än anvisat

Det slutliga utfallet för utgifter m.m. i statens budget blev 862 miljarder kronor, vilket är 3 miljarder kronor lägre än den ursprungliga budgeten för 2014. Utgifterna för utgiftsområde 26 Statsskuldräntor m.m. blev nästan 19 miljarder kronor lägre än vad som anvisades i statens budget. Den huvudsakliga orsaken till skillnaden är högre inkomster från överkurser vid emission än beräknat. Utgifterna inom flera andra utgiftsområden blev i stället högre än anvisat.

I tabell 2.2 redovisas de utgiftsområden m.m. som har mer än 1 miljard kronor i skillnad mellan riksdagens anvisade belopp och utfallet.

Tabell 2.2 Utgifter som skiljer sig mer än en miljard kronor mot statens budget

Miljoner kronor

Utgiftsområde	Statens budget	Ändrings budget	Utfall 2014	Skillnad mot statens budget
8 Migration	9 919	3 847	12 551	2 632
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	96 520	4 131	99 036	2 516
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	70 375		66 901	-3 474
15 Studiestöd	21 005		19 953	-1 052
26 Statsskuld-räntor m.m.	22 084		3 325	-18 759
27 Avgiften till Europeiska unionen	37 700		41 553	3 853
Riksgäldskontorets nettoutlåning	10 580		22 023	11 443
Övriga utgifter	597 494	2 501	597 060	-434
Summa utgifter m.m. i statens budget	865 678	10 480	862 404	-3 274

Fler asylsökande och fler sjuka medför högre utgifter än anvisat

Inom utgiftsområde 8 Migration uppgick utgifterna till 13 miljarder kronor, vilket är

3 miljarder kronor (26,5 procent) högre än det belopp som riksdagen anvisat i statens budget. Det beror framför allt på att antalet asylsökande ökade mer än beräknat. Efter riksdagens beslut om ändringar i budgeten för 2014 anvisades ytterligare nästan 4 miljarder kronor.

För utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning blev utgifterna 99 miljarder kronor, vilket är nästan 3 miljarder kronor högre än vad riksdagen anvisade. Det beror bl.a. på att fler personer fick sjukpenning, aktivitets- eller sjukersättning än beräknat. Under hösten beslutade riksdagen därför att anvisa ytterligare drygt 4 miljarder kronor.

Färre arbetslösa än beräknat medför lägre utgifter än anvisat

Inom utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv blev utfallet 67 miljarder kronor, vilket är drygt 3 miljarder kronor lägre än vad som anvisades i statens budget. Det beror till största delen på att antalet arbetslösa blev färre än beräknat. Det beror också på att antalet deltagare i arbetsmarknadspolitiska program minskade mer än beräknat. Dessutom minskade antalet företagskonkurser och företagsrekonstruktioner under året, vilket medför lägre utgifter för lönegarantiersättning.

Färre studenter än beräknat

Inom utgiftsområde 15 Studiestöd uppgick utgifterna till nästan 20 miljarder kronor, vilket är 1 miljard kronor lägre än vad som anvisades på den ursprungliga budgeten. Det beror framför allt på att antalet studerande blev färre än beräknat.

EU-avgiften högre än anvisade medel till följd av sent beslut om ändringsbudgetar på EU-budgeten

Avgiften till Europeiska unionen uppgick till knappt 42 miljarder kronor, vilket är nästan 4 miljarder kronor högre än det belopp som riksdagen anvisat. Det förklaras av revideringar av medlemsstaternas faktiska BNI och mervärdesskattebas och av att ändringsbudgetar på EU-budgeten beslutades så sent att den minskning av inbetalningar som detta skulle ha lett till inte hann utföras under 2014. År 2015 har detta lett till motsvarande minskade betalningar till EU om närmare 3 miljarder kronor.

Engångseffekter påverkar saldot negativt med 14 miljarder kronor

Saldot i statens budget påverkades sammantaget negativt av engångseffekter (se även avsnitt 2.5). Engångseffekterna uppgick till drygt 14 miljarder kronor 2014. Nästan 6 miljarder kronor avser EU-avgiften till följd av sent beslut om ändringsbudgetar på EU-budgeten samt av försenad rabatt.

Utfallet på posten Riksgäldskontorets netto-utlåning blev drygt 11 miljarder kronor högre än det belopp som riksdagen anvisat. Kärnavfallsfonden minskade sin kontobehållning i Riksgäldskontoret med knappt 5 miljarder kronor 2014. Affärsverket Svenska Kraftnät ökade sina lån i Riksgäldskontoret med drygt 2 miljarder kronor som följd av omfattande investeringar i det svenska stamnätet. Båda dessa poster påverkade saldot i statens budget negativt.

Statens budget 2013 och 2014

I tabell 2.3 redovisas utfallet för statens budget för 2013 och 2014. Statens budget visar för 2014 ett underskott på 72 miljarder kronor, jämfört med ett underskott på 131 miljarder kronor 2013, vilket är en förbättring med nästan 59 miljarder kronor.

Tabell 2.3 Utfallet för statens budget 2013–2014

Miljoner kronor

	Utfall 2014	Utfall 2013	Skillnad mot 2013
Totala inkomster	790 210	790 535	-325
Statens skatteinkomster	801 952	777 295	24 657
Övriga inkomster	-11 743	13 239	-24 982
Totala utgifter m.m.	862 404	921 408	-59 004
Utgiftsområden exkl. statsskuldräntor m.m.	837 546	810 614	26 932
Statsskuldräntor m.m.	3 325	16 774	-13 449
Riksgäldskontorets nettoutlåning	22 023	96 225	-74 202
Kassamässig korrigering	-491	-2 205	1 714
Budgetsaldo	-72 194	-130 873	58 679

Skatteinkomsterna ökade men statens övriga inkomster minskade

Statens inkomster minskade med drygt 0,3 miljarder kronor mellan 2013 och 2014. Statens skatteinkomster däremot ökade med

nästan 25 miljarder kronor (3,2 procent). Det beror främst på högre arbetsgivaravgifter.

Statens skatteintäkter, dvs. periodiserade skatter för 2014, beräknas öka med 22 miljarder kronor (2,8 procent). Direkta skatter på arbete beräknas öka med 2,7 miljarder kronor (0,5 procent) och indirekta skatter på arbete beräknas öka med 15 miljarder kronor (3,4 procent). Skatt på konsumtion och insatsvaror beräknas ha ökat med 13 miljarder kronor (2,8 procent) och avgående poster och skatter till andra sektorer beräknas ha ökat med 26 miljarder kronor (3,2 procent). Posten Periodiseringar har ökat med 2,7 miljarder kronor. Där redovisas bl.a. uppbores- och betalningsförskjutningar, så att summan av skatterna blir kassamässig.

Övriga inkomster minskade med 25 miljarder kronor jämfört med 2013 varav Inkomster av försäld egendom minskade med ca 20,6 miljarder kronor.

Utgifterna minskade till följd av större engångseffekter 2013

Utgifterna i statens budget minskade med 59 miljarder kronor (6,4 procent) mellan 2013 och 2014. Riksgäldskontorets nettoutlåning minskade med drygt 74 miljarder kronor (77,1 procent), till stor del beroende på engångseffekter, under 2013. Utgifterna för utgiftsområde 26 Statsskuldräntor m.m. blev drygt 13 miljarder kronor (80,2 procent) lägre än 2013. Inom flera andra utgiftsområden blev utgifterna högre.

Tabell 2.4 visar de poster på budgetens utgiftssida som hade störst förändringar av utfallet mellan 2013 och 2014.

Tabell 2.4 Utgifter

Miljoner kronor

Utgiftsområde	Utfall 2014	Utfall 2013	Skillnad mot 2013
1 Rikets styrelse	12 902	11 823	1 079
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	14 122	16 052	-1 930
6 Försvar och samhällets krisberedskap	47 978	45 410	2 567
8 Migration	12 551	9 870	2 681
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	61 589	58 994	2 595
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	99 036	96 394	2 642
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	80 809	78 533	2 276
13 Integration och jämställdhet	12 225	8 836	3 388
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	66 901	69 721	-2 820
16 Utbildning och universitetsforskning	59 419	56 484	2 935
22 Kommunikationer	45 962	43 655	2 307
25 Allmänna bidrag till kommuner	93 599	88 915	4 684
26 Statsskuldsräntor m.m.	3 325	16 774	-13 449
27 Avgiften till Europeiska unionen	41 553	37 412	4 141
Riksgäldskontorets nettoutlåning	22 023	96 225	-74 202
Övriga utgifter	188 409	186 308	2 101
Summa utgifter m.m. i statens budget	862 404	921 408	-59 004

2.2 Inkomster i statens budget 2014

Inkomsterna i statens budget 2014 blev 790,2 miljarder kronor, vilket är 30,2 miljarder kronor lägre än budgeterat. Statens skatteinkomster 2014 uppgick till 802,0 miljarder kronor. Detta var 9,9 miljarder lägre än beräknat i statens budget för 2014. Den storleksmässigt största differensen inom skatteinkomsterna uppstod inom området skatt på arbete.

I tabell 2.9 redovisas totala skatteintäkter och inkomster för 2013 och 2014. I tabellen redovisas även skillnaden mellan utfall och statens budget. Statens budget för 2014 baseras på den av riksdagen godkända beräkningen för 2014 (prop. 2013/14:1, bet. 2013/14:FiU10, rskr. 2013/14:139).

2.2.1 Prognosförutsättningar

Utfallet för inkomsterna baseras för ett flertal skatter på löpande debiteringar av skatter som avser flera inkomstår. En analys av hur inkomsterna har utvecklats jämfört med budgeten bör beakta utvecklingen av makroekonomin och förändringar i regelverken.

Regeringen aviserade i budgetpropositionen för 2014 skattereformer som sammanlagt bedömdes minska skatteintäkterna med 19 miljarder kronor.

Tabell 2.5 Skattereformer 2014

Miljarder kronor

Beslut som bedömdes påverka de totala skatteintäkterna	
Skatt på arbete	-20
Skatt på kapital	0
Skatt på konsumtion och insatsvaror	1
Övriga skatter	0
Summa skattebeslut	-19

Anm.: Beloppen är avrundade och summerar därför inte alltid.

Källa: Egna beräkningar.

De minskade skatteintäkter som uppstår genom de regelförändringar som riksdagen beslutat om med anledning av budgetpropositionen för 2014 påverkar huvudsakligen skatt på arbete. De nämnvärda regelförändringar som påverkar inkomster från skatt på arbete 2014 är bl.a. förstärkt jobbskatteavdrag, förhöjt grundavdrag för pensionärer och höjd nedre skiktgräns för statlig inkomstskatt.

Makroekonomiska förutsättningar

Utvecklingen av skatteintäkterna följer i hög grad den underliggande ekonomiska utvecklingen. I tabell 2.6 redovisas några av de makroekonomiska förutsättningar som påverkar skatteintäkterna. De ekonomiska antaganden som redovisas är desamma som i 2015 års ekonomiska vårproposition. I tabellen jämförs dessa med antaganden i budgetpropositionen för 2014.

En viktig variabel för prognosen på skatt på arbete är utvecklingen av lönesumman i ekonomin. Lönesumman 2014 blev 0,3 procentenheter högre än prognosen i budgetpropositionen för 2014.

Konsumentprisindex, KPI, påverkar intäkterna då skiktgränserna styrs av KPI. Om lönerna i samhället ökar med mer än KPI plus

2 procentenheter, hamnar en större andel av inkomsterna över skiktgränsen, vilket leder till högre skatteintäkter. KPI används även till att omräkna skattesatserna för skatt på energi. Perioden juni 2013–juni 2014 var KPI-utvecklingen betydligt svagare än vad som förväntades i budgetpropositionen för 2014. I stället för en uppgång om 1,1 procent var KPI-utvecklingen bara, 0,2 procent.

BNP mäter den samlade efterfrågetillväxten i ekonomin. Utfallet för BNP-tillväxten 2014 var bara något starkare mot vad som förväntades i budgetpropositionen för 2014. Hushållens konsumtion är en delkomponent inom BNP-måttet som påverkar intäkterna från såväl mervärdeskatt som punktskatter.

Tabell 2.6 Antaganden i 2015 års ekonomiska vårproposition jämfört med budgetpropositionen för 2014

Procentuell utveckling om inget annat anges.

	2013	2014
BNP, marknadspris ¹	2,4	3,5
Diff. BP14	0,7	0,1
Arbetade timmar	0,6	1,9
Diff. BP14	0,1	1,4
Timlön ²	1,9	1,7
Diff. BP14	-0,9	-1,2
Utbetald lönesumma, skatteunderlag	2,4	3,7
Diff. BP14	-0,9	0,3
Arbetslöshet ³	8,0	7,9
Diff. BP14	-0,1	-0,1
Arbetsmarknadspolitiska program ⁴	3,9	3,7
Diff. BP14	0,0	-0,3
Hushållens konsumtionsutgifter ¹	2,7	3,1
Diff. BP14	0,0	-1,0
Kommunal medelutdebitering ⁵	31,73	31,86
Diff. BP14	0,0	0,1
Statslåneränta ⁵	2,0	1,6
Diff. BP14	0,1	-0,6
KPI juni-juni ⁶	-0,1	0,2
Diff. BP BP1413	0,0	-0,9
Inkomstbasbelopp ⁷	56,6	56,9
Diff. BP14	0,0	0,0
Prisbasbelopp ⁷	44,5	44,4
Diff. BP14	0,0	0,0
Inkomstindex	154,8	155,6
Diff. BP14	0,0	0,0
Skiktgräns ⁷	413,2	420,8
Diff. BP14	0,0	-15,1
Övre skiktgräns ⁷	591,6	602,6
Diff. BP14	0,0	0,0

¹ Löpande priser, procentuell förändring.

² Enligt nationalräkenskapernas definition.

³ Arbetslöshet 15–74 år.

⁴ Procent av arbetskraften.

⁵ Procent.

⁶ Avser juni föregående år t.o.m. juni aktuellt år.

⁷ Tusental kronor.

Källor: Statistiska centralbyrån, Skatteverket och egna beräkningar.

Bedömningar om utfallet för 2014

För ett antal inkomsttitlar under inkomsttypen 1000, Statens skatteinkomster, är de redovisade beloppen bedömningar, eftersom utfallen inte är kända vid tidpunkten för publiceringen av denna årsredovisning. Däremot är det totala beloppet för inkomsttypen 1000, Statens skatteinkomster, ett fastställt utfall för 2014 eftersom det avser de belopp som har betalats in till staten.

I tabellen nedan redovisas berörda inkomstitlar och tidpunkt för fastställt utfall. Om inte annat anges, avses alla inkomstitlarna i inkomstitelgruppen.

Tabell 2.7 Tidpunkt för fastställt utfall för de inkomstitlar som ännu saknar utfall för 2014

1100	Direkta skatter på arbete	
1110	Inkomstskatter	nov 15
1120	Allmänpensionsavgift	nov 15
1140	Skattereduktioner	nov 15
1200	Indirekta skatter på arbete	
1210	Arbetsgivaravgifter, 1218	aug 15
1240	Egenavgifter	nov 15
1270	Särskild löneskatt, 1274	nov 15
1280	Nedsättningar, 1283-1284	nov 15
1300	Skatt på kapital	
1310	Skatt på kapital, hushåll	nov 15
1320	Skatt på företagsvinster	nov 15
1340	Avkastningsskatt, 1341-1342	nov 15
1350	Fastighetsskatt	nov 15
1400	Skatt på konsumtion och insatsvaror	
1410	Mervärdesskatt, 1411	sep 15
1600	Restförda och övriga skatter	
1620	Övriga skatter, hushåll	maj 16
1630	Övriga skatter, företag	maj 16
1800	Avgående poster, skatter till andra sektorer	
1810	Skatter till andrasektorer	nov 15
1900	Periodiseringar	
1910	Uppbördsförskjutningar	maj 16
1920	Betalningsförskjutningar	nov 15

Anm.: Tabellen innehåller bara titlar som ännu saknar utfall. Övriga titlar har utfall för 2014.

För huvuddelen av ovanstående inkomstitlar fastställs utfallet i samband med den slutgiltiga beskattningen för 2014, vilken blir känd i november 2015.

För arbetsgivaravgifter (inkomstitel 1218) fastställs utfallet i augusti 2015 när skattekämnarna för juli blir kända. För mervärdesskatt (inkomstitel 1411) fastställs utfallet i september 2015.

För inkomsthuvudgruppen 1600, Restförda och övriga skatter, fastställs utfallet inte förrän i maj 2016, beroende på omprövningar för hushåll (inkomstitel 1621) och företag (inkomstitel 1631). Detta innebär även att uppbördsförskjutningarna (inkomstitel 1911) fastställs lika sent. Beloppen för 2013 och 2014 på inkomstitlarna 1621, 1631 och 1911 är således

fortfarande bedömningar vid tidpunkten för publiceringen av denna årsredovisning.

Skillnad mellan beräknat utfall i årsredovisning för staten och slutligt utfall för skatteintäkterna

I tabell 2.8 redovisas skillnaden mellan beräknat utfall i årsredovisningen för staten och slutgiltigt utfall för åren 2008–2012. Skillnaden mellan budget och utfall har varierat mellan 0,1 och 1,5 procent av utfallet för statens skatteintäkter.

År 2008 blev skillnaden mellan beräknat utfall i årsredovisningen för staten och slutgiltigt utfall 0,7 miljarder kronor, vilket motsvarar 0,1 procent av statens skatteintäkter. Detta är i linje med prognos.

År 2009 blev skillnaden mellan beräknat utfall i årsredovisningen för staten och slutgiltigt utfall 7,9 miljarder kronor, vilket motsvarar 1,1 procent av statens skatteintäkter. Det förklaras främst av att skatt på kapital blev högre än beräknat.

År 2010 blev skillnaden mellan beräknat utfall i årsredovisningen för staten och slutgiltigt utfall 11,6 miljarder kronor, vilket motsvarar 1,5 procent av statens skatteintäkter. Skillnaden förklaras främst av att skatt på kapital blev högre än beräknat.

År 2011 var skillnaden mellan slutgiltigt utfall och beräknat utfall i årsredovisningen för staten 6,2 miljarder kronor. Detta motsvarar 0,8 procent av statens skatteintäkter. Skillnaden uppstår i huvudsak inom intäkterna från skatt på arbete och kapital.

År 2012 blev skillnaden mellan slutgiltigt utfall och beräknat utfall i årsredovisningen för staten 6,6 miljarder kronor. Detta motsvarar 0,9 procent av statens skatteintäkter. Skillnaden uppstår i huvudsak inom intäkterna från skatt på kapital och konsumtion.

Tabell 2.8 Totala skatteintäkter, skillnad mellan beräknat utfall i årsredovisningen för staten och slutligt utfall

Miljarder kronor

Inkomstår	2008	2009	2010	2011	2012
Skatt på arbete	3,3	-0,5	-0,8	-3,6	1,7
Skatt på kapital	-2,3	11,4	10,6	-3,5	-2,8
Skatt på konsumtion och insatsvaror	0,1	-0,8	0,2	-1,3	-2,5
Restförda och övriga skatter	0,5	-0,6	-1,2	-1,2	-1,2
Totala skatteintäkter	1,7	9,5	8,8	-9,5	-5,1
Avgår: EU-skatter	0,1	0,3	0,0	0,0	0,0
Offentliga sektorns skatteintäkter	1,6	9,2	8,8	-9,5	-5,1
Avgår: Kommunal inkomstskatt	0,9	0,8	-2,6	-3,0	0,9
Avgår: Avgifter till ålderspensionssystemet	0,1	0,5	-0,3	-0,2	0,6
Statens skatteintäkter	0,7	7,9	11,6	-6,2	-6,6
<i>Procent av slutgiltigt utfall</i>	<i>0,1</i>	<i>1,1</i>	<i>1,5</i>	<i>0,8</i>	<i>0,9</i>

2.2.2 Totala skatteintäkter

De totala skatteintäkterna 2014 beräknas uppgå till 1 657,5 miljarder kronor. Detta är 4 miljarder kronor lägre i förhållande till statens budget för 2014. Statens skatteintäkter, dvs. de totala skatteintäkterna exklusive EU-skatter, kommunalskatt och avgifter till ålderspensionssystemet, beräknas uppgå till knappt 820 miljarder kronor. Statens förväntade skatteintäkter är därmed 2 miljarder kronor lägre än i budgeten. Förväntade intäkter 2014 för såväl skatt på arbete och konsumtion inklusive insatsvaror är lägre i förhållande till budget, medan förväntade intäkter för skatt på kapital är högre än i budgeten. Den beloppsmässigt största negativa avvikelserna, jämfört med beräkningen i statens budget, återfinns inom skatteintäkter på arbete. I avsnitten som följer förklaras avvikelserna mer utförligt.

I tabell 2.9 nedan redovisas såväl skatteintäkter som inkomster samt avvikelser mot budget. För de skatteintäkter som ännu inte är slutgiltiga utfall (se föregående avsnitt) redovisas prognoser för 2014, dvs. stor del av skatteintäkterna 2014 är fortfarande prognoser.

Skatteintäkter är periodiserade skatter och skatteintäkternas utveckling har en direkt koppling till den ekonomiska utvecklingen och de skatteregler som gäller för det aktuella året. Redovisningen är uppdelad på inkomsthuvudgrupperna skatt på arbete, skatt på kapital, skatt på konsumtion och insatsvaror, samt restförda och övriga skatter. Summan av dessa skatter utgör de totala skatteintäkterna.

Från de totala skatteintäkterna görs avdrag för de skatteintäkter som bidrar till att finansiera avgiften till EU. Det kvarstående beloppet är den offentliga sektorns skatteintäkter, som i sin tur särredovisas på kommunsektorn, ålderspensionssystemet och staten.

Tabell 2.9 Totala skatteintäkter och inkomster i statens budget, jämfört med statens budget för 2013 och 2014

Miljarder kronor

Inkomstår	Beräknat utfall	Beräknat utfall	Skillnad mot statens budget	
	2014	2013	2014	2013
Skatt på arbete	982,8	964,8	-9,4	-14,6
<i>Direkta skatter</i>	525,7	523,0	-5,6	-7,2
Kommunal inkomstskatt	600,0	581,9	-2,9	-2,7
Statlig inkomstskatt	46,2	44,8	0,8	-2,7
Allmän pensionsavgift	103,9	100,9	-0,4	-0,3
Skattereduktioner m.m.	-224,4	-204,6	-3,1	-1,5
Artistskatt	0,0	0,0	0,0	-0,1
<i>Indirekta skatter</i>	457,1	441,9	-3,8	-7,4
Arbetsgivaravgifter	471,5	454,3	1,1	-3,3
Egenavgifter	12,4	11,6	-1,7	-2,0
Särskild löneskatt	38,2	36,8	-2,0	-3,1
Nedsättningar	-33,8	-30,5	-1,2	0,9
Skatt på tjänstegruppliv	0,7	0,7	-0,2	0,1
Avgifter till premiepensionssystemet	-31,9	-31,0	0,2	0,0
Skatt på kapital	191,8	172,7	6,5	-5,7
Skatt på kapital, hushåll	40,6	32,3	6,2	6,0
Skatt på företagsvinster	95,5	89,0	-1,7	-14,3
Avkastningsskatt	10,3	6,9	0,4	-0,4
Fastighetsskatt och fastighetsavgift	31,9	31,6	0,9	1,8
Stämpelskatt	9,3	8,9	0,9	1,4
Kupongskatt m.m.	4,2	4,1	-0,2	-0,2
Skatt på konsumtion och insatsvaror	474,0	461,1	-4,6	-17,4
Mervärdesskatt	353,8	339,5	1,2	-10,1
Skatt på tobak	11,4	11,1	-0,1	-0,5
Skatt på alkohol	12,8	12,2	-0,4	0,1
Energiskatt	39,0	40,9	-2,6	-1,2
Koldioxidskatt	23,3	24,0	-0,8	-2,4
Övriga skatter på energi och miljö	4,4	4,4	-1,6	-1,7
Skatt på vägtrafik	16,8	16,5	-0,2	-1,1
Skatt på import	5,8	5,2	0,6	-0,5
Övriga skatter	6,7	7,2	-0,6	0,0
Restförda och övriga skatter	8,9	11,1	3,3	7,2
Restförda skatter	-5,9	-6,6	0,4	-0,3
Övriga skatter	14,8	17,7	2,9	7,4
Totala skatteintäkter	1 657,5	1 609,8	-4,2	-30,6
Avgår, EU-skatter	-8,4	-6,9	-16,2	0,5
Offentliga sektorns skatteintäkter	1 649,2	1 602,8	-4,8	-30,1
Avgår, kommunala inkomstskatter	-615,7	-597,4	2,8	2,5
Avgår, avgifter till ålderspensionssystemet	-213,6	-207,5	0,2	0,1
Statens skatteintäkter	819,9	797,9	-1,8	-27,4
Periodiseringar	-17,9	-20,6	-8,1	-10,8
Statens skatteinkomster	802,0	777,3	-9,9	-38,2
Övriga inkomster	-11,7	13,2	-20,4	-0,9
Inkomster i statens budget	790,2	790,5	-30,2	-39,0

Skatt på arbete

Skatt på arbete utgör ca 60 procent av de totala skatteintäkterna och kan delas in i direkta och indirekta skatter. Löner och andra ersättningar för arbete är underlag för både direkta och indirekta skatter, medan transfereringsinkomster, såsom sjuk- och föräldrapenning, arbetslöshetsersättning och pensioner, endast är underlag för direkt beskattning. Direkta skatter på arbete består till största delen av kommunal och statlig inkomstskatt. Under de direkta skatterna på arbete redovisas också skattereduktionerna.

Gemensamt för merparten av de skatter som ingår i skatt på arbete är att de följer utvecklingen av utbetalda löner och transfereringar.

Posterna under direkta skatter fastställs 2015 och uppgifterna för 2014 är därmed bedömt utfall, grundat på en prognos.

År 2014 beräknas skatt på arbete ha uppgått till 982,8 miljarder kronor. Jämfört med statens budget för 2014 har intäkterna reviderats ned med 9,4 miljarder kronor. Det beror bl.a. på att lönesumman blev lägre jämfört med vad som förväntades i den prognos som låg till grund för budgeten. Utbetalade löner har reviderats ned huvudsakligen till följd av att taxeringsutfallet blev lägre än förväntat för 2013, vilket även får effekter på prognosåren. Skattereduktionen för husarbeten blev ca 3 miljarder kronor högre än beräknat i statens budget, vilket minskar intäkterna från skatt på arbete med samma belopp.

Direkta skatter

De direkta skatterna på arbete består av inkomstskatter till staten och kommuner, allmän pensionsavgift samt skattereduktioner. År 2013 blev utfallet för de direkta skatterna 523,0 miljarder kronor. År 2014 beräknas de direkta skatterna ha uppgått till 525,7 miljarder kronor.

Jämfört med statens budget för 2014 har de direkta skatterna 2014 reviderats ned med 5,6 miljarder kronor, vilket dels beror på att den kommunala inkomstskatten blev totalt 2,9 miljarder kronor lägre, dels på att skattereduktionerna blev 3,1 miljarder kronor högre.

Kommunal inkomstskatt

År 2014 beräknas intäkterna från den kommunala inkomstskatten ha uppgått till 600,0 miljarder kronor. Jämfört med statens budget har intäkterna för 2014 reviderats ned med 2,9 miljarder kronor. Det förklaras framför allt av att lönesumman blev lägre än vad som bedömdes i budgeten.

Statlig inkomstskatt

Intäkterna från statlig inkomstskatt beräknas ha uppgått till 46,2 miljarder kronor 2014. I jämförelse med statens budget för 2014 har den statliga inkomstskatten reviderats upp med 0,8 miljarder kronor. Den ursprungligt beslutade budgeten för 2014 innehöll ett förslag om att höja den nedre skiktgränsen för statlig inkomstskatt, vilket beräknades minska intäkterna från statlig inkomstskatt med ca 3 miljarder kronor. Höjningen av den nedre skiktgränsen slopades dock senare genom beslut i riksdagen. Det förklarar att intäkterna från statlig inkomstskatt nu har reviderats upp. Samtidigt motverkas denna upprevidering av att lönesumman blev lägre än enligt vad som bedömdes i statens budget.

Allmän pensionsavgift

Den allmänna pensionsavgiften tas ut på förvärsinkomster. Underlaget för avgiften utgörs av pensionsgrundande ersättningar och intäkterna följer därför utvecklingen av skatteunderlaget för direkta skatter. Prognosen för 2014 beräknas bli 103,9 miljarder kronor, vilket är 0,4 miljarder kronor lägre än beräknat i statens budget för 2014.

Skattereduktioner

År 2014 beräknas den totala skattereduktionen utgöra 224,4 miljarder kronor, vilket är 3,1 miljarder kronor högre än i statens budget. Avvikelsen beror bl.a. på en högre skattereduktion för husarbeten (nästan uteslutande ROT-avdrag) än beräknat i budget.

Indirekta skatter

De indirekta skatterna på arbete utgjorde 46 procent av skatt på arbete och beräknas 2014 ha uppgått till 457,1 miljarder kronor. Till skillnad från de direkta skatterna där merparten av intäkterna överförs till kommunerna, tillfaller

de indirekta skatterna huvudsakligen staten och ålderspensionssystemet.

Arbetsgivaravgifter

Av de indirekta skatterna utgörs huvuddelen av arbetsgivaravgifter. För år 2014 är utfallet nästan fullständigt. Arbetsgivaravgifterna 2014 blev 1,1 miljarder kronor högre än i statens budget.

Särskild löneskatt

År 2013 beräknas den särskilda löneskatten bli 38,2 miljarder kronor. Jämfört med statens budget har intäkterna reviderats ned med 2,0 miljarder kronor. Nedrevideringen beror huvudsakligen på att företagets kostnader för pensionsförmåner till de anställda har reviderats ned.

Nedsättningar

Jämfört med statens budget för 2014 beräknas nedsättningarna bli 1,2 miljarder kronor lägre. Revideringen bidrar därmed till ökade totala skatteintäkter.

Skatt på kapital

Skatt på kapital omfattar bl.a. skatt på företagsvinster, hushållens kapitalinkomster samt kommunal fastighetsavgift och statlig fastighetsskatt. År 2014 beräknas skatt på kapital utgöra ca 11,6 procent av de totala skatteintäkterna. Skatt på företagsvinster utgör knappt hälften av skatt på kapital.

Skatt på hushållens kapitalinkomster och skatt på företagsvinster är de skatter som uppvisar störst variationer över åren. Det är också för dessa skatter som prognososäkerheten är störst.

De flesta skatter i undergruppen skatt på kapital fastställs i den årliga beskattningen i november året efter inkomståret. Undantagen är kupongskatten och stämpelskatten, som fastställs månadsvis. Detta innebär att intäkterna från skatt på kapital för 2014 fortfarande är en prognos.

Skatt på hushållens kapital

Underlaget för hushållens skatt på kapital är nettot av kapitalinkomster och kapitalutgifter. Den största delen av kapitalskatten kommer från realiserade kapitalvinster. Kapitalvinsterna har varierat kraftigt mellan åren, vilket leder till att även hushållens kapitalskatt varierar. Kapitalvinsternas storlek beror på marknadsvärdet av

olika tillgångar samt när de ackumulerade vinsterna realiserar.

Hushållens skatt på kapital beräknas uppgå till 40,6 miljarder kronor 2014. Det är 6,2 miljarder kronor högre än i statens budget. Revideringen beror framför allt på att hushållens kapitalvinster blev betydligt högre än vad som förväntades i budgeten. Revideringen beror också på att hushållens ränteinkomster nu bedöms bli högre och av att intäkterna från skatt på hushållens utgiftsräntor bedöms bli lägre än vad som bedömdes i budgeten.

Skatt på företagsvinster

Aktiebolag, ekonomiska föreningar, stiftelser, föreningsbanker, sparbanker m.fl. betalar inkomstskatt på sin beskattningsbara inkomst. Beskattningen utgår från bolagens bokföringsmässiga resultat, men vissa skattemässiga justeringar görs för att få fram den beskattningsbara inkomsten.

Skatt på företagsvinster bedöms uppgå till drygt 95,5 miljarder kronor 2014. Detta är 1,7 miljarder kronor lägre än i statens budget för 2014. Den slutgiltiga taxeringen för 2013 visade på lägre företagsskatteintäkter än förväntat. Detta föranledde ett nivåskifte nedåt för de framtida förväntade intäkterna från företagsbeskattningen.

Avkastningsskatt

Avkastningsskatt tas ut på sparande i pensions- och kapitalförsäkringar. Förutom värdet på tillgångarna i pensions- eller kapitalförsäkringen beror avkastningsskatten på statslåneräntan året före beskattningsåret. Skattesatsen 2014 är 15 procent på pensionsförsäkringar och 30 procent på kapitalförsäkringar.

Intäkten från avkastningsskatten ökar 2014 till 10,3 miljarder kronor, från 6,9 miljarder kronor 2013. Detta kan i all väsentlighet knytas till en uppgång i statslåneräntan under 2013.

Kommunal fastighetsavgift och statlig fastighetsskatt

År 2008 avskaffades den statliga fastighetsskatten på bostäder och ersattes av en kommunal fastighetsavgift. Avgifter för småhus uppgick 2013 till 7 075 kronor, dock högst 0,75 procent av taxeringsvärdet, medan avgiften för bostadsdelen i hyreshus uppgick till 1 210 kronor per lägenhet, dock högst 0,4 procent av taxeringsvärdet. Avgiften indexerades genom att knytas till inkomstbasbeloppet.

Intäkterna från den kommunala fastighetsavgiften 2014 beräknas uppgå till 16,1 miljarder kronor, varav 13,5 miljarder kronor för småhus och 2,6 miljarder kronor för bostadsdelen i hyreshus. Jämfört med beräkningen i statens budget för 2014 har prognosen reviderats upp med 0,1 miljarder kronor.

Statlig fastighetsskatt tas ut på den del av hyreshus som avser lokaler samt på industrifastigheter. Den statliga fastighetsskatten för 2014 beräknas uppgå till 15,8 miljarder kronor, vilket är 0,8 miljarder kronor högre än i statens budget för 2014. Upprevideringen förklaras av högre intäkter från fastighetsskatt på lokaldelen i hyreshusenheter och fastighetsskatt på industrin.

Stämpelskatt

Stämpelskatt tas ut vid köp av fast egendom och tomträtter och vid beviljande av inteckningar. Utfallet för intäkterna från stämpelskatt för 2014 blev 9,3 miljarder kronor. Det är 0,9 miljarder kronor högre än i statens budget för 2014.

Kupongskatt

Kupongskatt utgår på utdelning på aktier i svenska aktiefonder och svenska aktiefonder. Skatten betalas av personer som är bosatta utomlands och som fått utdelning från svenska aktiefonder.

Kupongskatten uppgick till 4,2 miljarder kronor 2014, vilket är 0,2 miljarder kronor lägre än beräknat i statens budget för 2014.

Skatt på konsumtion och insatsvaror

Mervärdesskatt, punktskatter samt skatt på import bildar tillsammans skatt på konsumtion och insatsvaror. År 2014 uppgick intäkterna från skatt på konsumtion och insatsvaror till 474 miljarder kronor, vilket är 4,6 miljarder kronor lägre än i statens budget för 2014.

Mervärdesskatt

Intäkterna från mervärdesskatten påverkas främst av hushållens konsumtion. Eftersom olika varu- och tjänstegrupper beskattas med olika mervärdesskattesatser beror intäkterna både på den totala konsumtionen och på sammansättningen i konsumtionen. Mervärdesskatt tas ut på varor och tjänsters marknadspris, vilket medför att intäkterna är starkt kopplade till prisökningstakten i ekonomin. Utöver hushållens

konsumtion består skattebasen för mervärdesskatt även av offentlig konsumtion, samt förbrukning i icke skattepliktig verksamhet i både privata företag och offentlig sektor, dvs. verksamhet där ingående mervärdesskatt inte är avdragsgill.

Intäkterna från mervärdesskatten uppgick till 353,8 miljarder kronor 2014, vilket är 1,2 miljarder kronor högre än beräknat i statens budget för 2014.

Punktskatter

Avsikten med flertalet punktskatter är att de ska kompensera för de negativa externa effekter för samhället som uppstår i samband med förbrukning av vissa varor och tjänster. Punktbeskattning används för att påverka konsumtionen i en för samhället önskvärd riktning, även om de också har en klar offentligfinansiell betydelse. Punktskatter tas ut på bl.a. tobak, alkohol och energi.

Punktskatterna skiljer sig från exempelvis mervärdesskatten i det avseendet att de oftast är baserade på konsumerad kvantitet i stället för på marknadspris.

Intäkterna från punktskatterna totalt uppgick 2014 till 120,3 miljarder kronor, vilket är 5,7 miljarder kronor lägre än i statens budget för 2014.

Intäkterna från skatt på tobak uppgick till 11,4 miljarder kronor 2014, vilket är 0,1 miljarder kronor lägre än budgeten.

Intäkterna från skatt på alkohol uppgick 2014 till 12,8 miljarder kronor. Det är 0,4 miljarder kronor lägre än beräknat i statens budget för 2014.

Intäkterna från skatt på energi uppgick 2014 till 39,0 miljarder kronor och det är 2,6 miljarder kronor lägre än väntat. Koldioxidskatten beräknas ha inbringat 23,3 miljarder kronor 2014, vilket är 0,8 miljarder kronor lägre än väntat. Att intäkterna från både energi- och koldioxidskatt blev lägre än väntat i statens budget för 2014 beror på att konjunkturläget blev svagare än väntat, vilket medförde en lägre användning av olika energislag hos både företag och hushåll.

Övriga skatter på energi och miljö uppgick 2014 till 4,4 miljarder kronor, vilket är 1,6 miljarder kronor lägre än väntat. Det beror på att intäkterna från auktioner med utsläppsrätter blev betydligt lägre än väntat.

Intäkterna från skatt på vägtrafik uppgick till 16,8 miljarder kronor 2014 och det är 0,2 miljarder kronor lägre än väntat.

Intäkterna från skatt på import uppgick till 5,8 miljarder kronor 2014, vilket är 0,6 miljarder kronor högre än beräknat i statens budget.

Intäkterna från övriga skatter uppgick 2014 till 6,7 miljarder kronor, vilket är 0,6 miljarder kronor lägre än beräknat i statens budget.

Restförda och övriga skatter

Restförda skatter är nettot av restförda och av Kronofogdemyndigheten indrivna skatter. Bland övriga skatter redovisas omprövningar av Skatteverkets tidigare fattade beskattningsbeslut samt diverse inkomster som exempelvis Insättningsgaranti- och stabilitetsfondsavgifter, Avgifter till Kärnavfallsfonden m.fl.

Tillsammans uppgick restförda och övriga skatter till 8,9 miljarder kronor 2014. Restförda skatter är 0,4 miljarder kronor högre än beräknat medan övriga skatter är 2,9 miljarder kronor högre än väntat.

Periodiseringar

Periodiseringarna består av uppbörds- och betalningsförskjutningar. Uppbördsförskjutningar visar skillnaden mellan inkomsterna i den löpande redovisningen och den periodiserade intäkten. Betalningsförskjutningarna består av skillnaden mellan in- och utbetalningar på samtliga skattekonton och debiterade skatter.

Periodiseringarna väntas 2014 ha uppgått till -17,9 miljarder kronor, vilket är 8,1 miljarder kronor lägre än väntat. Uppbördsförskjutningarna beräknas ha blivit 6,8 miljarder kronor lägre än beräknat medan betalningsförskjutningarna beräknas blivit 1,3 miljarder kronor lägre än beräknat i statens budget för 2014.

Uppskjuten beskattning

Skattelagstiftningen ger skattebetalarna möjligheter att i vissa fall skjuta upp beskattningen av olika typer av inkomster. Fysiska personer har t.ex. möjligheter att skjuta upp beskattningen av en kapitalvinst som uppkommer vid avyttring av en privatbostad. De stora beloppen för upp-

skjuten beskattning för fysiska personer avser emellertid pensionerna, eftersom de beskattas när pensionen faller ut och inte när pensionsrätterna tjänas in. Det gäller både det egna privata pensionssparandet, och framför allt avtalspensionerna.

Även företag har möjligheter att skjuta upp beskattningen av inkomster. De kan t.ex. sätta av delar av sin vinst i periodiseringsfonder. Dessutom kan företag göra skattemässiga avskrivningar som är större än den beräknade ekonomiska värdeminskningen (överavskrivningar).

De fordringar som är kopplade till olika former av uppskjuten beskattning skulle egentligen påverka redovisningen av den offentliga sektorns nettoförmögenhet. Anledningen till att detta inte görs är att det inte finns någon samlad redovisning av den uppskjutna beskattningen. Det gäller framför allt avtalspensionerna. Ytterligare ett skäl att inte redovisa skattefordringar är att det är mycket svårt att beräkna den fordran som den offentliga sektorn har. Även om det för ett visst år t.ex. finns uppgift om företagens avsatta medel till periodiseringsfonder vet man inte i vilken utsträckning dessa återföringar kommer att påverka skatteintäkterna. Om återföringen sker under år som företagen har förluster bidrar inte återföringen till ytterligare skatteintäkter. Man måste dessutom nuvärdesberäkna skattefordran vilket gör skattningen än mer osäker.

2.2.3 Övriga inkomster

Övriga inkomster omfattar inkomsttyperna Inkomster av statens verksamhet, Inkomster av försäld egendom, Återbetalning av lån, Kalkylmässiga inkomster och Bidrag m.m. från EU. Dessutom ingår inkomsttyperna Avräkningar i anslutning till skattesystemet och Utgifter som redovisas som krediteringar på skattekonto. Det totala utfallet för övriga inkomster 2014 uppgick till -11 743 miljoner kronor och var därmed 20 355 miljoner kronor lägre än vad som beräknades i statens budget för 2014. Övriga inkomster blev 24 982 miljoner kronor lägre jämfört med föregående år.

Tabell 2.10 Övriga inkomster, sammanfattning

Miljoner kronor

	SB 2014	Utfall 2014	Utfall-SB 2014	Utfall 2013
Inkomster av statens verksamhet	45 319	41 712	-3 607	48 141
Inkomster av försäld egendom	15 000	182	-14 818	20 772
Återbetalning av lån	1 053	945	-108	1 105
Kalkylmässiga inkomster	10 254	9 868	-386	9 938
Bidrag m.m. från EU	12 406	11 864	-542	10 265
Avräkningar m.m. i anslutning till skattesystemet	-75 419	-76 313	-894	-76 979
Utgifter som redovisas som krediteringar på skattekonto		0	0	-3
Övriga inkomster	8 612	-11 743	-20 355	13 239

Inkomster av statens verksamhet

Inom inkomsttypen redovisas bl.a. rörelseöverskott från statliga affärsverk och Riksbanken samt överskott av statens fastighetsförvaltning. Dessutom redovisas ränteinkomster, aktieutdelningar från bolag med statligt ägande, offentligrättsliga avgifter, försäljningsinkomster, böter och övriga inkomster av statens verksamhet.

Tabell 2.11 Inkomster av statens verksamhet, översikt

Miljoner kronor

	SB 2014	Utfall 2014	Utfall-SB 2014	Utfall 2013
Rörelseöverskott	4 157	4 149	-8	7 603
Överskott av statens fastighetsförvaltning	467	488	21	457
Ränteinkomster	1 333	2 074	741	6 020
Inkomster av statens aktier	18 000	12 436	-5 564	20 655
Offentligrättsliga avgifter	8 171	8 308	137	11 070
Försäljningsinkomster	55	62	7	54
Böter m.m.	1 216	1 130	-86	1 373
Övriga inkomster av statens verksamhet	11 920	13 065	1 145	910
Inkomster av statens verksamhet	45 319	41 712	-3 607	48 141

Inkomsterna inom inkomsttypen uppgick till 41 712 miljoner kronor, vilket är 3 607 miljoner kronor (8,0 procent) lägre än beräknat i statens budget för 2014. Skillnaden jämfört med budgeten beror främst på att inkomsterna av statens aktier blev 5 564 miljoner kronor (30,9 procent) lägre än beräknat.

Inkomsterna av statens verksamhet blev 6 429 miljoner kronor (13,4 procent) lägre än 2013.

Lägre rörelseöverskott än beräknat från Riksbanken

Rörelseöverskotten uppgick till 4 149 miljoner kronor, vilket är 8 miljoner kronor (0,2 procent) lägre än beräknat. Riksbanken levererade ett lägre överskott än beräknat, men det kompenseras av att det inlevererade överskottet av statligt stöd till exportkredit blev högre än beräknat.

Tabell 2.12 Rörelseöverskott

Miljoner kronor

	SB 2014	Utfall 2014	Utfall-SB 2014	Utfall 2013
Luftfartsverkets inlevererade överskott	2		-2	
Affärsverket Svenska Kraftnäts inlevererade utdelning och inleverans av motsvarighet till statlig skatt	480	553	73	618
Sjöfartsverkets inlevererade överskott				
Inlevererat överskott av Riksgäldskontorets garantiverksamhet	25	42	17	56
Inlevererat överskott av statsstödd exportkredit	50	254	204	128
Riksbankens inlevererade överskott	3 600	3 300	-300	6 800
Rörelseöverskott	4 157	4 149	-8	7 603

Affärsverket svenska kraftnät redovisade under föregående år 850 miljoner kronor i resultat efter finansiella poster, vilket är en försämring med 100 miljoner kronor jämfört med året innan. Av affärsverkens utdelningspolicy framgår att 65 procent av resultatet ska utdelas till staten. Detta innebär att affärsverken levererade 553 miljoner kronor i utdelning till staten under 2014. Utdelningen var 71 miljoner kronor (14,7 procent) högre än beräknat och 65 miljoner kronor (10,5 procent) lägre än 2013.

Aktiebolaget Svensk Exportkredit ska för varje kvartal redovisa resultatet av den stats-

stödda kreditverksamheten. Överskottet redovisas på inkomstitel. Överskottet uppgick till 254 miljoner kronor, vilket var 204 miljoner kronor mer än vad som beräknats i statens budget för 2014. Överskottet är 126 miljoner kronor (98,4 procent) högre än föregående år.

Riksbankens inlevererade överskott uppgick till 3 300 miljoner kronor, vilket var 300 miljoner kronor (8,3 procent) lägre än beräknat. Överskottet är 80 procent av Riksbankens genomsnittliga resultat under den senaste femårsperioden, före bokslutsdispositioner m.m. Riksbanken redovisade ett negativt resultat på 2 000 miljoner kronor för 2013. Det inlevererade överskottet 2014 var 3 500 miljoner kronor (51,5 procent) lägre än föregående år.

Högre överskott av statens fastighetsförvaltning

Överskotten av statens fastighetsförvaltning uppgick till 488 miljoner kronor, vilket är 21 miljoner kronor (4,5 procent) högre än beräknat och 31 miljoner kronor (6,8 procent) högre än föregående år.

Överskottet från Statens fastighetsverk var 441 miljoner kronor. Överskottet består dels av en definitiv inleverans av avkastningskrav för 2013 på 195 miljoner kronor, dels av en preliminär inleverans av avkastningskrav för 2014 på 246 miljoner kronor. Fortifikationsverket levererade ett överskott på 47 miljoner kronor. Även detta består av dels en definitiv inleverans av avkastningskrav för 2013 på 14 miljoner kronor, dels en preliminär inleverans av avkastningskrav för 2014 på 33 miljoner kronor.

Lägre räntor på studielån på grund av ny kreditmodell

Ränteinkomster uppgick till 2 074 miljoner kronor, vilket är 741 miljoner kronor (55,6 procent) högre än beräknat och 3 946 miljoner kronor (65,5 procent) lägre än föregående år.

Räntor på studielån uppgick till 37 miljoner kronor, vilket är 7 miljoner kronor (15,9 procent) lägre än beräknat i statens budget och 3 623 miljoner kronor (99,0 procent) lägre än föregående år. Anledningen var att CSN införde en kreditmodell för studielånen år 2014, i enlighet med budgetlagens bestämmelser. Kreditmodellen innebär bland annat att ränteinkomster inte längre redovisas mot inkomstitel utan istället används för att finansiera räntekostnader av CSN:s lån i Riksgäldskontoret.

Övriga ränteinkomster uppgick till 2 038 miljoner kronor, vilket är 748 miljoner kronor (58,0 procent) högre än beräknat och 323 miljoner kronor (13,7 procent) lägre än föregående år. Räntor på skattekonto sorterar under övriga ränteinkomster och utgör 96,5 procent av utfallet för dessa inkomster.

Inkomster av statens aktier lägre än beräknat

Inkomstiteln Inkomster av statens aktier består av utdelning från statligt ägda bolag. Den utbetalade utdelningen baseras på bolagens resultat från föregående år. Inkomster av statens aktier uppgick till 12 436 miljoner kronor, vilket är 5 564 miljoner kronor (30,9 procent) lägre än beräknat i statens budget och 8 219 miljoner kronor (39,8 procent) lägre än föregående år.

Tabell 2.13 Ränteinkomster

Miljoner kronor

	SB 2014	Utfall 2014	Utfall- SB 2014	Utfall 2013
Räntor på näringslån	0	-1	0	-1
Räntor på studielån	44	37	-7	3 660
Övriga ränteinkomster	1 290	2 038	748	2 361
Ränteinkomster	1 333	2 074	741	6 020

Tabell 2.14 Aktieutdelning 2013 och 2014

Miljoner kronor

	Utfall 2014	Utfall 2013	Skillnad
Akademiska hus AB	1 374	1 355	19
Apoteket AB	150	31	119
Apoteket Produktion & Laboratie AB	3		3
Apoteksgruppen i Sverige Holding AB	4		4
AB Bostadsgaranti	9	9	-1
Ersättningsmark i Sverige AB	113		113
Jernhusen AB	100	100	0
Lernia AB	58		58
Luossavaara-Kiirunavaara AB (LKAB)	3 500	5 500	-2 000
Nordea Bank AB		745	-745
Nordiska investeringsbanken	190	170	20
PostNord AB	78	63	15
SJ AB	73	157	-84
Specialfastigheter AB	481	260	221
Sveaskog AB	450	435	15
Svensk bilprovning AB	290	70	220
Svensk exportkredit AB	327	213	114
Svenska Rymdaktiebolaget	3		3
TeliaSonera	4 844	4 601	243
Teracom Group AB	290	125	165
Vasallen AB	100	30	70
Vattenfall AB		6 774	-6 774
Vectura Consulting AB		17	-17
Totalt	12 436	20 655	-8 219

Utdelningen från Akademiska hus AB uppgick till 1 374 miljoner kronor, vilket är 19 miljoner kronor (1,4 procent) högre än 2013. Bolaget redovisade 2013 ett resultat på 1 181 miljoner kronor, vilket är 17,2 procent högre än 2012.

Luossavaara-Kiirunavaara AB (LKAB) har en utdelningspolicy som innebär att utdelning till ägaren långsiktigt ska vara 30 till 50 procent av resultatet efter skatt. Utdelningen ska anpassas till en genomsnittlig resultatnivå över en konjunkturcykel. LKAB:s resultat efter skatt uppgick för 2013 till 4 312 miljoner kronor, vilket är 1 935 miljoner kronor (31,0 procent) lägre än 2012 års resultat. Utdelningen från LKAB uppgick till sammanlagt 3 500 miljoner kronor 2014, vilket är 2 000 miljoner kronor lägre än 2013.

Staten avyttrade under 2013 sitt aktieinnehav i Nordea AB. På grund av detta minskade aktieutdelningarna 2014 med 745 miljoner kronor.

Utdelningen från TeliaSonera AB uppgick till 4 844 miljoner, vilket är 243 miljoner kronor högre än 2013. Resultatet för 2013 uppgick till 17 128 miljoner kronor, vilket är 4 770 miljoner kronor (38,6 procent) högre än 2012.

Vattenfall AB gjorde under 2013 stora avskrivningar som medförde ett negativt resultat för året och att bolaget inte beslutade om några utdelningar 2014. Utdelningen var 6 774 miljoner kronor 2013.

Inlandsinnovation AB beslutade under 2014 om en utdelning med 100 miljoner kronor. Beloppet betalades inte ut under 2014 men förväntas betalas ut under 2015.

År 2014 gjorde två bolag extra utdelningar till staten, vilka betraktas som engångsvisa inkomster. Det gällde Svensk Bilprovning AB som avyttrade huvuddelen av sitt stationsnät (252 miljoner kronor) och Vasallen AB (47 miljoner kronor). Svensk bilprovning delade även ut 38 miljoner kronor i ordinarie utdelning och Vasallen delade ut 53 miljoner kronor i ordinarie utdelning under 2014.

Lägre inkomster från offentligtliga avgifter än 2013

Inkomsterna från offentligtliga avgifter var 8 308 miljoner kronor, vilket är 137 miljoner kronor (1,7 procent) högre än beräknat i statens budget för 2014.

Inkomsterna från offentligtliga avgifter är dock 2 763 miljoner kronor (25 procent) lägre än 2013. Skillnaden mot 2013 förklaras främst av lägre finansieringsavgifter från arbetslöshetskassor och lägre avgifter vid Kronofogdemyndigheten.

Finansieringsavgiften från arbetslöshetskassor uppgick till 2 848 miljoner kronor, vilket är 2 672 miljoner kronor (51,6 procent) lägre än 2013. Detta beror på att arbetslöshetsavgiften avskaffades den 1 januari 2014.

Avgifterna vid Kronofogdemyndigheten uppgick till 1 501 miljoner kronor, vilket är 209 miljoner kronor (12,4 procent) lägre än 2013. Skillnaden beror huvudsakligen på att Kronofogdemyndigheten under 2013 ändrade principerna för redovisning av avgifter mot inkomsttiteln när det gäller grundavgifter i allmänna mål. De

förändrade principerna resulterade i en övergångseffekt på ca 300 miljoner kronor.

Högre inkomster av felparkeringsavgifter

Statens försäljningsinkomster uppgick till 62 miljoner kronor, vilket är 7 miljoner kronor (13,1 procent) högre än beräknat och 8 miljoner kronor (15,3 procent) högre än föregående år. I inkomstgruppen försäljningsinkomster ingår även felparkeringsavgifter. Dessa förklarar huvuddelen av ökningen i inkomstgruppens utfall.

Lägre inkomster från sanktionsavgifter

Inkomsterna från böter m.m. uppgick till 1 130 miljoner kronor, vilket är 86 miljoner kronor (7,1 procent) lägre än beräknat i statens budget och 243 miljoner kronor (17,7 procent) lägre än föregående år. Skillnaden i förhållande till statens budget samt utfallet för 2013 berodde till största delen på inkomstiteln för bötesmedel. Inlevererade medel uppgick till 910 miljoner kronor, vilket är 105 miljoner kronor (10,3 procent) mindre än beräknat i statens budget och 124 miljoner kronor (11,9 procent) mindre än föregående år.

Införandet av kreditmodell för studielånen försävar jämförelsen mellan åren

De övriga inkomsterna av statens verksamhet uppgick till 13 065 miljoner kronor, vilket är 1 145 miljoner kronor (9,6 procent) högre än beräknat i statens budget och 12 155 miljoner kronor högre än 2013.

Den enskilt största händelsen under året var en engångsinbetalning på 11,7 miljarder kronor från CSN i januari med anledning av att de införde en kreditmodell för studielån 2014, i enlighet med budgetlagens bestämmelser. Kreditmodellen innebär bland annat att kapitaliserad ränta från och med 2014 lånefinansieras. En övergångseffekt uppstod eftersom CSN tog upp lån i Riksgäldskontoret för ackumulerad kapitaliserad ränta. Den ökade upplåningen motsvarades av en engångsinbetalning på inkomstitel, vilket innebar att budgetsaldot inte påverkades.

I december gjorde Kronofogden en utmätning av ett tullärende från 2012 som resulterade i att 500 miljoner kronor betalades in på inkomstiteln. Under december betalade även Statens skolverk in 200 miljoner kronor för återbetalning av bidrag från tidigare projekt, där det

ursprungliga uppdraget inte längre fanns kvar att redovisa emot.

Inkomster från försäljning av egendom

Under denna inkomsttyp redovisas bland annat inkomster av försålda byggnader och maskiner, mark och annan egendom som exempelvis gruv-egendom och aktier.

Tabell 2.15 Inkomster av försäld egendom

<i>Miljoner kronor</i>				
	SB 2014	Utfall 2014	Utfall-SB 2014	Utfall 2013
Inkomster av försäld egendom	15 000	182	-14 818	20 772

Låga inkomster av försäld egendom år 2014

Inkomsterna av försäld egendom uppgick till 182 miljoner kronor, vilket är 14 818 miljoner kronor lägre än beräknat i statens budget och 20 590 miljoner kronor lägre än 2013. Det beräknade beloppet utgör en beräkningsteknisk schablon på 15 000 miljoner kronor.

Skillnaden mellan åren beror huvudsakligen på att staten under 2013 sålde aktier i Nordea (19,7 miljarder kronor) och Vectura Consulting AB (0,9 miljarder kronor). Inkomsterna för 2014 avser andelar av intäkter på de exportaffärer som Försvarsexportmyndigheten förvaltar (Gripenkontraktet) och likvidation av två bolag, Ersättningsmark i Sverige AB och Apotekens Service AB.

Återbetalning av lån

Under inkomsttypen Återbetalning av lån redovisas återbetalningar av olika typer av lån där den största delen är återbetalning av studiemedel.

Tabell 2.16 Återbetalning av lån

<i>Miljoner kronor</i>				
	SB 2014	Utfall 2014	Utfall-SB 2014	Utfall 2013
Återbetalning av näringslån	2	1	-1	2
Återbetalning av studielån	910	818	-92	968
Återbetalning av övriga lån	141	127	-14	135
Återbetalning av lån	1 053	945	-108	1 105

Återbetalning av lån lägre än föregående år

Utfallet på inkomsttypen uppgick till 945 miljoner kronor, vilket är 108 miljoner kronor (10,3 procent) lägre än beräknat i statens budget och 160 miljoner kronor (14,5 procent) lägre än 2013.

Kalkylmässiga inkomster

Inkomsttypen Kalkylmässiga inkomster består av vissa amorteringar och statliga pensionsavgifter.

Tabell 2.17 Kalkylmässiga inkomster*Miljoner kronor*

	SB 2014	Utfall 2014	Utfall-SB 2014	Utfall 2013
Avskrivningar och amorteringar	536	541	5	534
Avskrivningar på fastigheter	536	541	5	534
Uppdragsmyndigheters komplementkostnader				
Statliga pensionsavgifter	9 718	9 327	-391	9 404
Kalkylmässiga inkomster	10 254	9 868	-386	9 938

Inkomsterna uppgick till 9 868 miljoner kronor, vilket är 386 miljoner kronor (3,8 procent) lägre än beräknat i statens budget för 2014. Utfallet för statliga pensionsavgifter blev 9 327 miljoner kronor, vilket är 391 miljoner kronor (4,0 procent) lägre än beräknat i statens budget.

De statliga pensionsavgifterna minskade

Inkomsterna av statliga pensionsavgifter uppgick totalt till 9 327 miljoner kronor under 2014. Avgifterna för statlig tjänstepensionering uppgick till 7 654 miljoner kronor, medan den särskilda löneskatten på pensionskostnader uppgick till 1 747 miljoner kronor. Administrationskostnaderna för det statliga tjänstepensionssystemet blev 197 miljoner kronor. Jämfört med föregående år har avgifterna minskat med 77 miljoner kronor (0,9 procent).

Tabell 2.18 Statliga pensionsavgifter*Miljoner kronor*

	SB 2014	Utfall 2014	Utfall-SB 2014	Utfall 2013
Statlig tjänstepensionering		7 654		7 755
Särskild löneskatt på pensionskostnader		1 747		1 753
Statlig grupplivförsäkring		48		49
Premieskatt, gruppliv		38		38
Statlig personskadeförsäkring		48		9
Avdrag för administrationskostnader		-197		-187
Administration, personskadeförsäkring		-12		-12
Statliga pensionsavgifter	9 718	9 327	-391	9 404

Bidrag m.m. från EU

Inkomsterna under inkomsttypen Bidrag m.m. från EU omfattar bidrag från olika EU-fonder inom EU:s budget. De största enskilda bidragen finansieras av Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden och Europeiska jordbruksfonder. Bidragen är främst kopplade till utgifter på anslag inom utgiftsområdena 14 Arbetsmarknad och arbetsliv, 19 Regional tillväxt, 22 Kommunikationer samt utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel. Bidragen avser vanligen fleråriga projekt där ersättningarna från EU ökar i takt med att projekten arbetar upp sina kostnader.

Tabell 2.19 Bidrag m.m. från EU

Miljoner kronor

	SB 2014	Utfall 2014	Utfall-SB 2014	Utfall 2013
Bidrag från EU:s jordbruksfonder	9 848	8 110	-1 738	7 453
<i>Gårdsstöd</i>	<i>5 859</i>	<i>5 859</i>	<i>0</i>	<i>5 671</i>
<i>Övriga interventioner</i>	<i>133</i>	<i>124</i>	<i>-9</i>	<i>98</i>
<i>Exportbidrag</i>				<i>0</i>
<i>Djurbidrag</i>		<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Offentlig lagring</i>	<i>12</i>		<i>-12</i>	<i>8</i>
<i>Övriga bidrag från Europeiska garantifonden för jordbruket</i>	<i>8</i>	<i>181</i>	<i>173</i>	<i>74</i>
<i>Bidrag från EU till landsbygdsutvecklingen</i>	<i>3 836</i>	<i>1 945</i>	<i>-1 891</i>	<i>1 602</i>
Bidrag från EU till fiskerinäringen	88	38	-50	94
Bidrag från Europeiska regionala utvecklingsfonden	1 191	1 395	204	1 292
Bidrag från Europeiska socialfonden	880	1 982	1 102	842
Bidrag till transeuropeiska nätverk	300	294	-6	393
Övriga bidrag från EU	99	45	-54	192
Bidrag m.m. från EU	12 406	11 864	-542	10 265

Inkomsterna uppgick till 11 864 miljoner kronor och är därmed 542 miljoner kronor (4,4 procent) lägre än beräknat i statens budget för 2014. Jämfört med 2013 blev bidragen från EU 1 599 miljoner kronor (15,6 procent) högre.

Bidragen från EU:s jordbruksfonder högre än 2013 men lägre än beräknat i statens budget

Bidragen från EU:s jordbruksfonder var 8 110 miljoner kronor, vilket är 1 738 miljoner kronor lägre än beräknat i statens budget för 2014. Jämfört med 2013 ökade bidragen från EU:s jordbruksfonder med 658 miljoner kronor (8,8 procent).

Bidragen från EU till landsbygdsutvecklingen uppgick till 1 945 miljoner, vilket är 1 891 miljoner kronor lägre än beräknat. Anledningen är främst att bidrag för landsbygdsutveckling i den nya programperioden 2014–2020 kommer att betalas från EU först 2015. Jämfört med 2013 ökade bidragen med 343 miljoner kronor. Orsaken är främst att många projekt avseende

programperioden 2007–2013 slutredovisades under 2014.

Övriga bidrag från Europeiska garantifonden för jordbruket blev 173 miljoner kronor högre än vad som beräknats i statens budget. Löpande redovisningar till EU:s jordbruksfonder (garanti- och landsbygdsfonderna) sker i euro vilket innebär att Sverige bär kursrisken. År 2014 uppgår kursvinsten för de belopp EU betalade till Sverige till ca 173 miljoner kronor. Den främsta orsaken till vinsten är att gårdsstödet för stödet 2013 utbetalats med kursen 8,66 kronor per euro samtidigt som den svenska kronan minskade något i värde mot euron när inbetalningar inkom från EU för förskottade stöd.

Högre inkomster från regionala utvecklingsfonden och socialfonden

Bidragen från Europeiska regionala utvecklingsfonden blev 1 395 miljoner kronor, vilket är 204 miljoner kronor (17,1 procent) högre än beräknat i statens budget för 2014. Jämfört med 2013 ökade intäkterna med 104 miljoner kronor. Bidragen från Europeiska socialfonden blev 1 982 miljoner kronor, vilket är 1 102 miljoner kronor (135 procent) högre än i budgeten och 1 140 miljoner kronor högre än 2013. Orsaken till de högre utfallen är att fler projekt än väntat avseende programperioden 2007–2013 slutredovisades under 2014.

Avräkningar m.m. i anslutning till skattesystemet

Denna inkomsttyp omfattar tillkommande EU-skatter och utjämningsavgifter för LSS-kostnader [lagen (1993:387) om stöd- och service för vissa funktionshindrade]. Dessutom ingår olika avräkningar som avser dels intäkter som förs till fonder, dels kompensation för mervärdesskatt till statliga myndigheter och kommuner.

Tabell 2.20 Avräkningar m.m. i anslutning till skattesystemet

Miljoner kronor

	SB 2014	Utfall 2014	Utfall-SB 2014	Utfall 2013
Tillkommande skatter	13 371	14 511	1 140	10 195
EU-skatter	10 277	11 045	768	6 889
Mervärdesskattebase rad EU-avgift	5 106	5 252	146	1 714
Tullmedel	4 919	5 724	805	4 908
Jordbrukstullar och sockeravgifter	252	70	-182	267
Kommunala utjämningsavgifter för LSS-kostnader	3 093	3 465	372	3 306
Avräkningar	-88 790	-90 824	-2 034	-87 175
Intäkter som förs till fonder	-7 691	-7 655	36	-7 520
Kompensation för mervärdesskatt	-81 100	-83 169	-2 070	-79 655
Avräknad mervärdesskatt, statliga myndigheter	-28 960	-28 712	248	-28 641
Kompensation för mervärdesskatt, kommuner	-52 140	-54 458	-2 318	-51 014
Avräkningar m.m. i anslutning till skattesystemet	-75 419	-76 313	-894	-76 979

I statens budget för 2014 beräknades avräkningarna uppgå till -75 419 miljoner kronor. Utfallet blev -76 313 miljoner kronor. Skillnaden mot beräkningen i statens budget blev alltså -894 miljoner kronor. Orsaken är främst högre kompensation för mervärdesskatt till kommunerna.

Jämfört med 2013 minskade Avräkningar m.m. i anslutning till skattesystemet med 666 miljoner kronor, vilket bl.a. beror på att de tillkommande skatter som bidrar till att finansiera EU-avgiften blivit 4 141 miljoner kronor högre. Orsaken är främst att EU-kommissionen gjort ett högre uttag av den BNI-baserade avgiften och den mervärdesskattebaserade avgiften i avvaktan på realisering av Sveriges rabatt för perioden 2014–2020. Åt motsatt håll går avräkningarna för kompensation för mervärdesskatt till kommunerna som ökat med 3 443 miljoner kronor.

Utgifter som redovisas som krediteringar på skattekonto

Denna inkomsttyp omfattar utgifter som redovisas som krediteringar på skattekonton. De flesta av de krediteringar som tidigare krediterades skattekonto har numera upphört eller flyttats till utgiftssidan i statens budget.

Tabell 2.21 Utgifter som redovisas som krediteringar på skattekonto

Miljoner kronor

	SB 2014	Utfall 2014	Utfall-SB 2014	Utfall 2013
Anställningsstöd		0	0	0
Jämställdhetsbonus		0	0	-3
Utgifter som redovisas som krediteringar på skattekonto		0	0	-3

2.3 Utgifter i statens budget 2014

Utgifterna i statens budget är indelade i 27 utgiftsområden. Därutöver ingår även posterna Förändring av anslagsbehållningar, Riksgäldskontorets nettoutlåning och Kassamässig korrigering på budgetens utgiftssida.

Posten förändring av anslagsbehållningar används endast vid budgetering. Utfallet påverkar anslagsbehållningarna för respektive anslag.

Skillnaden mellan utfallet och de medel som anvisades av riksdagen i statens budget för 2014 redovisas i tabell 2.22. Riksdagen sammanställde statens budget den 18 december 2013. Under 2014 har riksdagen vid två tillfällen beslutat om justerade anslagsnivåer, efter förslag om ändringar från regeringen. Totalt anvisade medel för budgetåret är summan av det som ursprungligen anvisades och det som anvisats efter riksdagens beslut om ändringar av budgeten.

2.3.1 Utgifter i statens budget – sammanfattning

I tabell 2.22 jämförs utfallet för utgifterna, dvs. den faktiska förbrukningen, dels med ursprungligen anvisade medel, dels med totalt anvisade medel. En högre förbrukning än anvisade medel möjliggörs genom att utnyttja ett eventuellt ingående anslagssparande, eller anslagskredit.

Tabell 2.22 Utgifter i statens budget 2014

Miljoner kronor

Utgiftsområde	Statens budget	Ändringsbudget	Totalt anvisat	Utfall	Utfall-Statens budget	Utfall-Totalt anvisat
1 Rikets styrelse	12 896		12 896	12 902	6	6
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	14 121	0	14 121	14 122	1	1
3 Skatt, tull och exekution	10 516	75	10 591	10 384	-132	-207
4 Rättsväsendet	40 292	200	40 492	40 194	-98	-298
5 Internationell samverkan	2 018		2 018	1 662	-356	-356
6 Försvar och samhällets krisberedskap	47 196	1 960	49 157	47 978	781	-1 179
7 Internationellt bistånd	31 831	-962	30 869	31 027	-804	158
8 Migration	9 919	3 847	13 767	12 551	2 632	-1 216
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	62 161	0	62 161	61 589	-572	-572
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	96 520	4 131	100 651	99 036	2 516	-1 614
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	39 013	83	39 096	39 313	300	217
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	81 610	70	81 680	80 809	-801	-870
13 Integration och jämställdhet	12 432	550	12 982	12 225	-207	-757
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	70 375		70 375	66 901	-3 474	-3 474
15 Studiestöd	21 005		21 005	19 953	-1 052	-1 052
16 Utbildning och universitetsforskning	60 110	6	60 116	59 419	-691	-697
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	12 880		12 880	12 827	-53	-53
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	1 230		1 230	1 076	-153	-153
19 Regional tillväxt	2 973	-33	2 940	2 879	-94	-62
20 Allmän miljö- och naturvård	5 156		5 156	5 085	-71	-71
21 Energi	2 830		2 830	2 858	28	28
22 Kommunikationer	45 428	0	45 428	45 962	534	534
23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	15 278	515	15 793	16 203	924	410
24 Näringsliv	5 588	33	5 622	5 439	-149	-183
25 Allmänna bidrag till kommuner	93 596	3	93 599	93 599	3	0
26 Statsskuldsräntor m.m.	22 084		22 084	3 325	-18 759	-18 759
27 Avgiften till Europeiska unionen	37 700		37 700	41 553	3 853	3 853
Förändring av anslagsbehållningar	-1 660		-1 660		1 660	1 660
Summa	855 098	10 480	865 578	840 872	-14 226	-24 706
Riksgäldskontorets nettoutlåning	10 580		10 580	22 023	11 443	11 443
Kassamässig korrigerings	0		0	-491	-491	-491
Summa utgifter i statens budget	865 678	10 480	876 158	862 404	-3 274	-13 754

De totala utgifterna blev lägre än anvisat

Utfallet för utgifterna i statens budget uppgick till 862 404 miljoner kronor. Det är 3 274 miljoner kronor (0,3 procent) lägre än vad som anvisats i den ursprungliga budgeten. I förhåll-

ande till det totalt anvisade beloppet, den ursprungliga budgeten och de ändringar i budgeten som riksdagen beslutat om, blev utgifterna 13 754 miljoner kronor lägre. Den största skillnaden mellan det totalt anvisade

beloppet och utfall är utgifterna för Statsskuld-
räntor m.m. som blev lägre än anvisat. Utgifterna
inom flera andra utgiftsområden blev i stället
högre än anvisat.

*Fler asylsökande och fler sjuka medför högre
utgifter än anvisat*

Inom utgiftsområde 8 Migration uppgick
utgifterna till 12 551 miljoner kronor, vilket är
2 632 miljoner kronor (26,5 procent) högre än i
statens budget för 2014. Det beror framför allt
på att antalet asylsökande ökade mer än
beräknat. Efter riksdagens beslut om ändringar i
budgeten för 2014 anvisades ytterligare
3 847 miljoner kronor.

För utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid
sjukdom och funktionsnedsättning blev utgif-
terna 99 036 miljoner kronor, vilket är 2 516 mil-
joner kronor högre än vad riksdagen anvisade.
Det beror bl.a. på att fler personer fick
sjukpenning, aktivitets- eller sjukersättning än
beräknat i statens budget. Hösten 2014
beslutade riksdagen därför att anvisa ytterligare
4 131 miljoner kronor.

*Färre arbetslösa och studerande än beräknat
medför lägre utgifter än anvisat*

Inom utgiftsområdet 14 Arbetsmarknad och
arbetsliv blev utfallet 66 901 miljoner kronor,
vilket är 3 474 miljoner kronor lägre än vad som
anvisades av riksdagen i statens budget för 2014.
Det beror till största del på att antalet arbetslösa
blev färre än beräknat. Det beror också på att
antalet deltagare i arbetsmarknadspolitiska
program minskade mer än beräknat. Dessutom
minskade antalet företagskonkurser och
företagsrekonstruktioner under året, vilket
medför lägre utgifter för lönegarantiersättning.

Inom utgiftsområdet 15 Studiestöd blev
utfallet 19 953 miljoner kronor, vilket är
1 052 miljoner kronor lägre än vad som
anvisades i den ursprungliga budgeten. Det beror
framför allt på att antalet studerande blev färre
än beräknat.

Utgifterna inom utgiftsområde 26 Stats-
skuldräntor m.m. uppgick till 3 325 miljoner
kronor, vilket är 18 759 miljoner kronor lägre än
vad som anvisades i den ursprungliga budgeten.
Den huvudsakliga orsaken till skillnaden är
större inkomster från överkurser vid emission än
beräknat.

*EU-avgiften högre än anvisat - kompenseras delvis
2015*

Avgiften till Europeiska unionen uppgick till
41 553 miljoner kronor, vilket är 3 853 miljoner
kronor högre än vad riksdagen anvisat. Under
2015 har detta initialt motsvarats av minskade
betalningar från Sverige till EU om 2 804 mil-
joner kronor.

*Kärnavfallsfondens minskade placeringar och
Affärsverket svenska kraftnäts ökade lån ger högre
nettoutlåning*

Utfallet på posten Riksgäldskontorets netto-
utlåning blev 11 443 miljoner kronor högre än
anvisat. Det beror bl.a. på att Kärnavfallsfonden
minskade sina placeringar i Riksgäldskontoret
samtidigt som Affärsverket svenska kraftnät
ökade lånen i Riksgäldskontoret.

Utfall för 2014 och 2013

Tabell 2.23 Utfallet för statens budget 2013–2014

Miljoner kronor

Utgiftsområde	Utfall 2014	Utfall 2013	Skillnad mot 2013
1 Rikets styrelse	12 902	11 823	1 079
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	14 122	16 052	-1 930
3 Skatt, tull och exekution	10 384	10 388	-4
4 Rättsväsendet	40 194	39 297	897
5 Internationell samverkan	1 662	1 826	-164
6 Försvar och samhällets krisberedskap	47 978	45 410	2 567
7 Internationellt bistånd	31 027	30 776	252
8 Migration	12 551	9 870	2 681
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	61 589	58 994	2 595
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktions- nedsättning	99 036	96 394	2 642
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	39 313	39 985	-673
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	80 809	78 533	2 276
13 Integration och jämsällighet	12 225	8 836	3 388
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	66 901	69 721	-2 820
15 Studiestöd	19 953	20 567	-614
16 Utbildning och universitetsforskning	59 419	56 484	2 935
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	12 827	12 730	97

18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	1 076	999	77
19 Regional tillväxt	2 879	3 270	-392
20 Allmän miljö- och naturvård	5 085	4 807	278
21 Energi	2 858	2 613	245
22 Kommunikationer	45 962	43 655	2 307
23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	16 203	16 006	196
24 Näringsliv	5 439	5 248	191
25 Allmänna bidrag till kommuner	93 599	88 915	4 684
26 Statsskuldräntor m.m.	3 325	16 774	-13 449
27 Avgiften till Europeiska unionen	41 553	37 412	4 141
Förändring av anslagsbehållningar			
Summa	840 872	827 388	13 484
Riksgäldskontorets nettoutlåning	22 023	96 225	-74 202
Kassamässig korrigering	-491	-2 205	1 714
Summa utgifter m.m. på statens budget	862 404	921 408	-59 004

Utgifterna minskade till följd av större engångseffekter 2013

Utgifterna i statens budget minskade med 59 004 miljoner kronor (6,4 procent) mellan 2013 och 2014. Riksgäldskontorets nettoutlåning minskade med 74 202 miljoner kronor (77,1 procent), till stor del beroende på engångseffekter under 2013. Utgifterna för utgiftsområde 26 Statsskuldräntor m.m. blev drygt 13 449 miljoner kronor (80,2 procent) lägre än 2013. Inom flera andra utgiftsområden blev utgifterna högre.

Högre utgifter för allmänna val

Utgifterna för utgiftsområde 1 Rikets styrelse blev 1 079 miljoner kronor (9,1 procent) högre än 2013. Under 2014 inföll val till Europaparlamentet, riksdag, kommun- och landstingsfullmäktige, vilket ökade utgifterna.

Engångsutbetalning till EIB under 2013

Inom utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning minskade i stället utgifterna med 1 930 miljoner kronor (12,0 procent). Det beror på att Sverige, under 2013, gjorde en engångsutbetalning till Europeiska investeringsbanken (EIB).

Flygplanet JAS 39 E medför högre utgifter för staten

Utgifterna för utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap ökade med 2 567 miljoner kronor (5,7 procent). Det beror framför allt på högre utgifter för anskaffning och utveckling av flygplanet JAS 39 E.

Antalet asylsökande ökar

Även utgifterna för utgiftsområde 8 Migration blev högre än 2013. Ökningen uppgår till 2 681 miljoner kronor (27,2 procent) och beror på att antalet asylsökande till Sverige har ökat.

Assistansersättningen fortsätter öka

Utgifterna för utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg ökade med 2 595 miljoner kronor (4,4 procent). Kostnaderna för statlig assistansersättning ökade med 1 338 miljoner kronor (6,0 procent) och Bidrag till läkemedelsförmånerna ökade med 721 miljoner kronor (3,5 procent).

Ökade utgifter för sjukpenning

Även utgifterna för utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning blev högre än 2013. Utgifterna inom utgiftsområdet ökade med 2 642 miljoner kronor (2,7 procent). Ökningen beror bland annat på att fler erhåller sjukpenning och att fler får sjukpenning under en längre tid.

Utgifterna för föräldraförsäkringen ökade

Inom utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn ökade utgifterna med 2 276 miljoner kronor (2,9 procent). Utgifterna för föräldraförsäkringen ökade med 934 miljoner kronor (2,5 procent), eftersom både ersättningen per dag blev högre och antalet uttagna dagar blev fler än 2013.

Fler kommunmottagna ger högre utgifter

Utgifterna för utgiftsområde 13 Integration och jämställdhet ökade med 3 388 miljoner kronor (38,3 procent), vilket beror på att kommunerna tagit emot fler flyktingar 2014 jämfört med föregående år.

Aktivitetsstödet minskade

Utgifterna för utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv blev 2 820 miljoner kronor (4,0 procent) lägre än 2013, vilket till stor del beror på att antalet deltagare i program med

aktivitetsstöd minskade under året. Antalet arbetslösa är i princip oförändrat mellan åren.

Kapitaltillskott till ESS ger ökade utgifter

Inom utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning ökade utgifterna med 2 935 miljoner kronor (5,2 procent). En av orsakerna till det högre utfallet är ett kapitaltillskott med 794 miljoner kronor till European Spallation Source ESS AB, vilket är en ökning med 394 miljoner kronor jämfört med 2013.

Järnvägsinvesteringarna ökade

Utgifterna för utgiftsområde 22 Kommunikationer ökade med 2 307 miljoner kronor (5,3 procent). Till stor del beror ökningen på att järnvägsinvesteringarna i nationell plan ökade.

Kommunerna kompenseras för sänkt skatt till pensionärer

Utfallet för utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner ökade med 4 684 miljoner kronor (5,3 procent). Det beror framför allt på ekonomiska regleringar för att kompensera kommuner och landsting för sänkt skatt till pensionärer. Reformen ger minskade skatteintäkter till kommuner och landsting.

Utgifterna för statsskuldräntor historiskt låga

Inom utgiftsområde 26 Statsskuldräntor m.m. minskade utgifterna med 13 449 miljoner kronor (80,2 procent). Utgifterna är historiskt låga och minskningen beror till stor del på inkomster efter överkurser vid emission.

Engångseffekter påverkar jämförelsen i nettoutlåningen

Under 2014 minskade Riksgäldskontorets nettoutlåning med 74 202 miljoner kronor (77,1 procent). Det beror framför allt på att lånen till Riksbanken ökade med 103 621 miljoner kronor 2013. Samtidigt ökade behållningen på stabilitetsfondens konto med 25 901 miljoner kronor, vilket minskade nettoutlåningen 2013.

2.3.2 Förklarande faktorer till avvikelserna mot budgeten

Utgifterna i statens budget blev 3,3 miljarder kronor lägre än den budget som riksdagen ursprungligen fastställde. I detta avsnitt redovisas hur stor del av denna skillnad som beror på reviderade bedömningar dels av de makro-

ekonomiska förutsättningarna, dels av antalet personer som tar emot ersättning från olika transfereringssystem (volymer). Vidare redovisas hur stor del av skillnaden som beror på nya beslut. Det gäller sådana beslut som fattats av riksdagen, regeringen eller Riksbanken. Resterade skillnad beror på andra förklaringsfaktorer och redovisas i kategorin Övrigt. Skillnaderna fördelas också på Utgiftsområden exkl. räntor, Statsskuldräntor m.m. och Riksgäldskontorets nettoutlåning. Resultatet sammanfattas i följande tabell och kommenteras därefter.

Tabell 2.24 Förklarande faktorer till skillnaden mellan utfall och budget för 2014

Miljarder kronor

	Totalt	Volym	Makro-förutsättningar	Beslut	Övrigt ²
Utgiftsområden, exklusive räntor ¹	4,5	3,2	-2,2	2,8	0,7
Statsskuldräntor m.m.	-18,8	0,0	-18,7	0,0	0,0
Riksgäldskontorets nettoutlåning ³	11,0	0,0	3,5	0,4	7,1
Summa utgifter	-3,3	3,2	-17,4	3,2	7,8

¹Utgiftsområden som omfattas av det statliga utgiftstaket.

²Under Utgiftsområden, exkl. räntor ingår förändring av anslagsbehållningar enligt ursprunglig budget.

³Riksgäldskontorets nettoutlåning och den kassamässiga korrigeringsposten.

Skillnader till följd av reviderade bedömningar av antalet personer som tar emot ersättning från olika transfereringssystem (volym)

Utgifterna blev 3,2 miljarder kronor högre än i statens budget till följd av ändrade volymer, vilket i första hand förklaras av utvecklingen inom två utgiftsområden.

Fler personer än beräknat i statens budget erhöll sjukpenning och sjuk- och aktivitetsersättning 2014. Det är den huvudsakliga förklaringen till att utgifterna under utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och handikapp blev 2,5 miljarder kronor högre än i den beslutade budgeten.

Det genomsnittliga antalet inskrivna asylsökande personer i Migrationsverkets mottagande uppgick till ca 64 000 personer 2014, vilket är närmare 50 procent fler än beräknat. Det är den huvudsakliga förklaringen till att utgifterna under utgiftsområde 8 Migration blev 2,6 miljarder kronor högre än i den beslutade budgeten. Samtidigt blev utgifterna under utgiftsområde 7 Internationellt bistånd 0,8 miljarder kronor lägre än i statens budget,

vilket främst förklaras av att biståndsutgifterna kan användas för att finansiera högre utgifter för ersättningar och bostadskostnader för asylsökande i enlighet med de definitioner som utfärdas av OECD:s biståndskommitté DAC.

Utgifterna under utgiftsområde 15 Studiestöd blev 1 miljard lägre än anvisat, vilket i första hand beror på att färre studerande än beräknat, under 2014, hade rätt till den högre bidragsnivån i studiestödssystemet.

Skillnader till följd av reviderade bedömningar av den makroekonomiska utvecklingen

Skillnader till följd av ändrade makroekonomiska förutsättningar medförde att utgifterna blev 17,4 miljarder kronor lägre än i statens budget.

Skillnaden återfinns framför allt på anslaget för statsskuld räntor, som under denna kategori blev 18,7 miljarder kronor lägre än i statens budget. Det beror främst på betydligt högre inkomster av överkurs vid emission, 15,2 miljarder kronor högre än beräknat i budgeten. Sådana överkurser uppstår när Riksgäldskontoret emitterar obligationer med kupongräntor som överstiger de aktuella marknadsräntorna. Detta innebär endast en omfördelning av räntebetalningar över tiden. Överkurserna blev ovanligt stora 2014 till följd av de exceptionellt låga marknadsräntorna. Ränteanslaget påverkas av många tekniska faktorer som beror på Riksgäldskontorets upplånings- och skuldförvaltningsteknik. Hela skillnaden för statsskuld räntorna klassificeras som makroberoende, utom den del som är en följd av ett annat lånebehov än beräknat. Denna skillnad, som för 2014 endast var marginell, redovisas under kategorin Övrigt.

Utgifterna för Riksgäldskontorets nettoutlåning blev, som följd av ändrade makroförutsättningar, 3,5 miljarder kronor högre än i statens budget. Det beror främst på att en svagare krona än beräknat har medfört att Riksbankens lån i Riksgäldskontoret ökat mer än väntat när lån refinansierats till en högre dollar- respektive eurokurs än den ursprungliga.

Utgifterna för utgiftsområdena, exkl. utgiftsområde 26 Statsskuld räntor m.m., blev 2,2 miljarder kronor lägre än i statens budget beroende på ändrade makroekonomiska förutsättningar. Det förklaras i första hand av att färre personer erhöll arbetslöshetsersättning eller deltog i ett arbetsmarknadspolitiskt program som berättigade till aktivitetsstöd än vad som

antogs vid budgeteringen, vilket har medfört lägre utgifter under utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv.

Tabell 2.25 Makroekonomiska förutsättningar

	Utfall 2013	SB 2014	Utfall 2014	Skillnad utfall 2014- SB 2014
<i>Procentuell förändring från föregående år:</i>				
BNP (fasta priser) ¹	1,3	2,5	2,1	-0,4
KPI (årsgenomsnitt) ¹	0,0	0,9	-0,2	-1,1
Antal sysselsatta, 15-74 år ¹	1,0	0,8	1,4	0,6
Timlön (enligt nationalräkenskaper) ¹	1,9	2,9	1,7	-1,2
<i>Nivåer:</i>				
Arbetslöshet, 15-74 år, procent av arbetskraften ^{1, 2}	8,0	8,1	7,9	-0,2
SEK/Euro ³	8,65	8,45	9,10	0,65
SEK/USD ³	6,51	6,56	6,86	0,30
6-mån ränta, årsgenomsnitt ³	0,9	1,1	0,4	-0,6
5-årig statsobligation, årsgenomsnitt ³	1,6	1,9	0,9	-1,0

Källa: Statistiska centralbyrån.

² Exklusive heltidsstuderande arbetssökande.

³ Källa: Riksbanken.

Skillnader till följd av beslut

De totala utgifterna blev 3,2 miljarder kronor högre än i statens budget till följd av beslut fattade av riksdagen, regeringen eller Riksbanken.

Utfallet för samtliga utgiftsområden, exkl. utgiftsområde 26 Statsskuld räntor m.m., blev till följd av beslut 2,8 miljarder kronor högre än beräknat i budgeten. Det förklaras i första hand av att riksdagen anvisade ytterligare 2 miljarder kronor under hösten 2014 till utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap mot bakgrund av uteblivna intäkter från Schweiz avseende medfinansiering för anskaffning och utveckling av JAS 39 E. Vidare anslog riksdagen under våren 2014 ytterligare medel till långsiktiga åtgärder för landbygdens utveckling under utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel.

Riksgäldskontorets nettoutlåning blev 0,4 miljarder kronor högre till följd av beslut, vilket avsåg Riksbankens lån i Riksgäldskontoret. Lånevolymen i dollar utökades något,

vilket klassificeras under kategorin Beslut. Under kategorin Makro klassificeras sådana förändringar av Riksbankens lån som beror på att lån refinansieras till en annan växelkurs än den ursprungliga.

Skillnader till följd av övriga orsaker

Utgifterna blev 7,8 miljarder kronor högre än i statens budget på grund av övriga orsaker. Riksgäldskontorets nettoutlåning (inkl. kassamässig korrigerings) blev 7,1 miljarder kronor högre, medan utgiftsområdenas utgifter (exkl. räntor) blev 0,7 miljarder kronor högre.

Utgifterna under utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen blev 3,9 miljarder kronor högre än vad som anvisades i statens budget av övriga orsaker. Det förklaras av revideringar av medlemsstaternas faktiska BNI- och mervärdeskattebas för 1995–2013 samt av sent beslutade ändringsbudgetar i EU för 2014.

Inom flera utgiftsområden blev utgifterna lägre än anvisat till följd av övriga orsaker, framför allt under områdena 6 Försvar och samhällets krisberedskap, 7 Internationellt bistånd, 14 Arbetsmarknad och arbetsliv, 16 Utbildning och universitetsforskning.

I avsnitt 2.4 Utfall per utgiftsområde finns detaljerade kommentarer till skillnaden mellan utfall och anvisat belopp i den ursprungliga budgeten.

2.3.3 Indragningar

Enligt 3 kap. 12 § budgetlagen får regeringen besluta att medel på ett anvisat anslag inte ska användas, om det är motiverat av särskilda omständigheter i en verksamhet eller av statsfinansiella eller andra samhällsekonomiska skäl. År 2014 har regeringen dragit in anslagsmedel på totalt 21 459 miljoner kronor. Det är 6 429 miljoner kronor mer än 2013. De 26 största indragningarna, som översteg 100 miljoner kronor, svarar för 89 procent av totalbeloppet under 2014. I tabell 29 redovisas samtliga indragningar som är större än 100 miljoner kronor.

De flesta indragningarna av anslagsmedel rör anslagssparande

Den största indragningen, som uppgick till 5 334 miljoner kronor, avser räntor på statskulden. Den näst största indragningen gjordes av medel på anslaget för bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd och uppgick till 2 913 miljoner kronor. Båda är indragning av anslagssparande.

Tabell 2.26 Indragningar 2014

Miljoner kronor		
UO	Anslag	
5 1:1	Avgifter till internationella organisationer	170
6 1:2	Försvarsmaktens insatser internationellt	1 066
7 2:1 (2013)	Reformsamarbete i Östeuropa	133
9 1:4	Tandvårdsförmåner	1 007
9 1:5	Bidrag för läkemedelsförmånerna	1 375
9 1:6	Bidrag till folkhälsa och sjukvård	158
9 4:5	Stimulansbidrag och åtgärder inom äldrepolitiken	522
9 4:8	Ersättning för vanvård i den sociala barn- och ungdomsvården	150
10 1:1	Sjukpenning och rehabilitering m.m.	140
10 1:6	Bidrag för sjukskrivningsprocessen	220
12 1:2	Föräldraförsäkring	231
13 1:2	Kommunersättningar vid flyktmottagande	406
13 1:3	Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare	248
13 1:4	Ersättning till etableringslotsar och insatser för vissa nyanlända invandrare	853
14 1:2	Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd	2 913
14 1:3	Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser	178
14 1:4	Lönebidrag och Samhall m.m.	316
15 1:2	Studiemedel	1 840
16 1:5	Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet	336
16 1:10	Fortbildning av lärare och förskolepersonal	185
16 1:14	Statligt stöd till vuxenutbildning	319
16 2:64	Särskilda utgifter inom universitet och högskolor	356
23 1:11	Intervention för jordbruksprodukter m.m.	170
23 1:19	Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	426
26 1:1	Räntor på statsskulden	5 334
	Övriga indragningar	2 408
Summa		21 459

2.3.4 Överskridanden

Medgivna överskridanden

Enligt 3 kap. 8 § budgetlagen får ett anslag tillfälligt överskridas genom att en kredit, motsvarande högst tio procent av det anvisade anslaget (anslagskredit), tas i anspråk. Året därpå ska tillgängliga medel reduceras med ett belopp som motsvarar den utnyttjade anslagskrediten. Med riksdagens bemyndigande får regeringen även besluta att ett anslag får överskridas, om det är nödvändigt för att täcka särskilda utgifter i en verksamhet. Utgifterna ska inte ha varit kända då anslaget anvisades. Regeringen får även fatta beslut om att överskrida ett anslag för att uppfylla ett av riksdagen beslutat ändamål med anslaget. Regeringen beslutade om ett medgivet överskridande för 2014.

Tabell 2.27 Medgivna överskridanden 2014

Miljoner kronor

UO	Anslag		Medgivet överskridande	Utnyttjat medgivet överskridande
27	1:1	Avgiften till Europeiska unionen	300	273

I statens budget anvisades 37 700 miljoner kronor på anslaget 1:1 *Avgiften till Europeiska unionen* som ligger under utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen. Regeringen medgav i beslut den 27 november 2014 att anslaget fick överskridas med 300 miljoner kronor (dnr Fi2014/4150). Anslagskredit på 3 728 miljoner kronor utnyttjades och av det medgivna överskridandet utnyttjades 273 miljoner kronor.

Icke medgivna överskridanden

Under 2014 har inget anslag överskridits utan medgivande från regeringen.

2.4 Utfall per utgiftsområde

I följande avsnitt (2.4.1–2.4.27) presenteras utfallet per utgiftsområde. Här ges en samlad bild över hur regeringen har utnyttjat de finansiella befogenheter som regeringen har inom respektive utgiftsområde.

Anslagen redovisas i tabeller som i första hand visar utfallet för de största anslagen inom respektive utgiftsområde. Tabellerna visar även anslag vars utfall avviker från statens budget med mer än 10 procent. Anslag som anvisats mindre än 100 miljoner kronor visas dock bara om utfallet avviker mer än 50 procent. För varje utgiftsområde kommenteras först skillnader mellan ursprungligen budgeterade belopp och utfall. Därefter jämförs även utfallet för 2014 med utfallet 2013. En redovisning av samtliga anslag finns i bilaga 2.

Förutom anslagsutfallet redovisas per utgiftsområde hur regeringen har utnyttjat beställningsbemyndiganden samt bemyndiganden avseende statlig utlåning, garantier, inomstatliga lån och övriga krediter. Även hur bemyndiganden att lämna kapitaltillskott till bolag eller utvecklingsbanker har utnyttjats redovisas. Flertalet av bemyndigandena utgörs av årliga bemyndiganden som riksdagen lämnar i samband med besluten om statens budget och om ändringar i denna. I redovisningen hänvisas inte till riksdagsbeslutet i de fall ett bemyndigande har lämnats i samband med besluten om statens budget för 2014 eller i beslut om ändring i budgeten för detta år. Om däremot ett bemyndigande har lämnats före 2014 görs en hänvisning till riksdagsbeslutet. En redovisning av samtliga beställningsbemyndiganden finns i bilaga 3.

Efter de 27 avsnitten om de olika utgiftsområdena följer en redogörelse för posterna Förändring av anslagsbehållningar (avsnitt 2.4.28), Riksgäldskontorets nettoutlåning (avsnitt 2.4.29), och Kassamässig korrigerings (avsnitt 2.4.30). Alla dessa poster hör till budgetens utgiftssida. Avslutningsvis redovisas även Ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget (avsnitt 2.4.31).

2.4.1 Utgiftsområde 1 Rikets styrelse

Anslag

Tabell 2.28 UO 1 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	SB 2014	ÄB 2014	Utfall 2014	Utfall-SB 2014	Utfall-SB Procent 2014	Utfall 2013
1:1	Kungliga hov- och slottsstaten	127		127	0	-0,1	124
2:1	Riksdagens ledamöter och partier m.m.	843		837	-6	-0,7	802
2:2	Riksdagens förvaltningsanslag	717		703	-14	-2,0	690
2:3	Riksdagens fastighetsanslag	80		70	-10	-12,4	57
4:1	Regeringskansliet m.m.	6 844		6 926	82	1,2	6 577
5:1	Länsstyrelserna m.m.	2 523		2 529	6	0,2	2 472
6:1	Allmänna val och demokrati	631		630	-2	-0,3	39
8:2	Presstödet	567		519	-48	-8,5	518
	Övriga anslag	565		563	-2	-0,4	545
Summa		12 896		12 902	6	0,0	11 823

Utgiftsområdet omfattar utgifter för statschefen, riksdagen och Regeringskansliet. Även utgifter för bl.a. länsstyrelserna, allmänna val och stöd till politiska partier ingår i utgiftsområdet

Utfallet uppgick till 12 902 miljoner kronor, vilket är 6 miljoner kronor (0,0 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2013 ökade utgifterna med 1 079 miljoner kronor (9,1 procent).

Lägre utgifter för riksdagens fastigheter än budgeterat

Utfallet för anslaget 2:3 *Riksdagens fastighetsanslag* blev 70 miljoner kronor, vilket är 10 miljoner kronor (12,4 procent) lägre än anvisat i budgeten. Det låga utfallet för 2014 beror i huvudsak på lägre kostnader än planerat för underhållsåtgärder och avskrivningskostnader.

Under 2014 har byggnadsarbetet i och med renoveringen av fastigheten Mercurius färdigställt. Renoveringen av Mercurius, som ligger i Gamla Stan i Stockholm, påbörjades under 2012. Under 2014 har fastigheten tagits i bruk, men fulla avskrivningskostnader har ännu inte belastat anslaget på grund av förseningar i färdigställandet. Jämfört med 2013 ökade utgifterna med 13 miljoner kronor (23,4 procent).

Utgifterna för Regeringskansliet blev något högre än anvisat i budgeten

Utfallet för anslaget 4:1 *Regeringskansliet m.m.* blev 6 926 miljoner kronor, vilket är 82 miljoner kronor (1,2 procent) högre än vad som anvisades i budgeten. Jämfört med 2013 blev utfallet 349 miljoner kronor högre. Under 2014 ökade antalet årsarbetskrafter med 48 till 4 515 och personalkostnaderna ökade bl.a. med anledning av avgångsvederlag i samband med regerings-skiftet i september.

Valår medförde ökade utgifter för Allmänna val och demokrati

Utfallet för anslaget 6:1 *Allmänna val och demokrati* blev 630 miljoner kronor, vilket är 591 miljoner kronor högre än 2013. Under 2014 inföll val till Europaparlamentet, riksdag, kommun- och landstingsfullmäktige för första gången under samma år vilket förklarar de högre utgifterna.

Beställningsbemyndiganden

Tabell 2.29 UO 1 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställningsbemyndigande	Utestående åtaganden 2014-12-31
6:6	Stöd till politiska partier	171	128

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om beställningsbemyndiganden på 171 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick till 128 miljoner kronor. Skillnaden mellan bemyndiganden och utestående åtaganden uppgick till 43 miljoner kronor.

Garantier

Tabell 2.30 UO 1 Garantier

Miljoner kronor

Garanti	Garantiram	Utestående åtaganden 2014-12-31
Kreditgarantier till UD-anställda ¹	50	1

¹ Regeringen har beslutat att Riksgäldskontoret får lämna statlig kreditgaranti för banklån till personal inom utrikesförvaltningen inom en ram för samtliga garantiengagemang om 50 miljoner kronor (UD2000/1146/P-AV)

Inomstatliga lån

Tabell 2.31 UO 1 Inomstatliga lån

Miljoner kronor

Inomstatliga lån	Låneram	Lån 2014-12-31
Riksdagsförvaltningens investeringar som används i verksamheten	100	59
Riksdagsförvaltningens investeringar i fastigheter och tekniska anläggningar	500	414
Summa	600	473

Riksdagen har beslutat om låneramar på 600 miljoner kronor för Riksdagsförvaltningen. Utestående lån vid utgången av 2014 var 473 miljoner kronor.

Riksrevisionens iakttagelser – årlig revision

Länsstyrelsen i Dalarnas län

Länsstyrelsen i Dalarnas län har, avseende sin årsredovisning för 2014, fått en revisionsberättelse med *reservation*.

Uttalande med reservation

Enligt Riksrevisionens uppfattning, har myndigheten i alla väsentliga avseenden, förutom vad gäller effekterna av det förhållande som beskrivs i stycket med reservation nedan, använt anslag och inkomster i enlighet med av riksdagen beslutade ändamål och i överensstämmelse med tillämpliga föreskrifter.

Grund för uttalande med reservation

Myndigheten har överskridit av regeringen beslutad anslagskredit med 7 995 000 avseende anslag 1:1 *Regionala tillväxtåtgärder* anslagspost 16 under utgiftsområde 19. Myndigheten har beskrivit förhållandet i sin årsredovisning.

Länsstyrelsen i Jämtlands län

Länsstyrelsen i Jämtlands län har, avseende sin årsredovisning för 2014, fått en revisionsberättelse med *reservation*.

Uttalande med reservation

Enligt Riksrevisionens uppfattning har myndigheten i alla väsentliga avseenden:

- förutom effekterna av det förhållande som beskrivs i stycket Grund för uttalande med reservation, upprättat årsredovisningen enligt förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag, instruktion, regleringsbrev och särskilda regeringsbeslut för myndigheten.
- förutom effekterna av det förhållande som beskrivs i stycket Grund för uttalande med reservation, gett en rättvisande bild av Länsstyrelsens i Jämtlands län ekonomiska resultat, finansiering och finansiella ställning per den 31 december 2014.
- lämnat en resultatredovisning och information i övrigt som är förenlig med årsredovisningen som helhet.

Grund för uttalande med reservation

Myndigheten redovisar upplupna bidragsintäkter och oförbrukade bidrag i balansräkningen med felaktiga belopp. Båda dessa poster har genom bristande kontroll av redovisningen, redovisats med för högt belopp om 18 miljoner kronor.

Länsstyrelsen i Västerbottens län

Länsstyrelsen i Västerbottens län har, avseende sin årsredovisning för 2014, fått en revisionsberättelse med *reservation*.

Uttalande med reservation

Enligt Riksrevisionens uppfattning har myndigheten i alla väsentliga avseenden:

- upprättat årsredovisningen enligt förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag, instruktion, regleringsbrev och särskilda regeringsbeslut för myndigheten,
- förutom effekterna av det förhållande som beskrivs i stycket Grund för uttalande med reservation, gett en rättvisande bild av Länsstyrelsens i Västerbottens län ekonomiska resultat, finansiering och finansiella ställning per den 31 december 2014, samt
- lämnat en resultatredovisning och information i övrigt som är förenlig med årsredovisningen som helhet.

Grund för uttalande med reservation

Länsstyrelsen i Västerbottens län har redovisat lämnade bidrag till kommunerna i transfereringsavsnittet om 27 618 000 kronor avseende bygde- och fiskemedel. Utbetalningarna har gjorts med delegerad rätt för kommunerna att fatta beslut om utbetalning till slutliga mottagare. Förfarandet strider mot förordningen (1998:928) om bygde- och fiskeavgifter. Enligt uppgift från länsstyrelsen uppgår den ackumulerade behållningen hos kommunerna av ännu inte utbetalade medel från kommunerna per den 31 december 2014 till 49 477 000 kronor. Om utbetalning och beslut i dessa bidragsärenden hade fattats av Länsstyrelsen i Västerbottens län enligt förordningen skulle fonden för bygdemedel i Länsstyrelsens redovisning ha redovisats med motsvarande högre belopp.

Länsstyrelsen i Västmanlands län*Upplysning av särskild betydelse*

Riksrevisionen har fäst uppmärksamhet vid att myndigheten redovisar ett väsentligt underskott i den avgiftsfinansierade verksamheten inom djurskyddsområdet. Som framgår av myndighetens beskrivning har myndigheten, på grund av otydligheterna i den ekonomiska styrningen inte getts möjlighet att efterleva det ekonomiska målet. Riksrevisionen uttalar sig inte med reservation i detta avseende.

Länsstyrelsen i Västernorrlands län*Upplysning av särskild betydelse*

Riksrevisionen har fäst uppmärksamhet vid att myndigheten redovisar ett väsentligt underskott i den avgiftsfinansierade verksamheten inom djurskyddsområdet. Som framgår av myndighetens beskrivning har myndigheten, på grund av otydligheterna i den ekonomiska styrningen inte getts möjlighet att efterleva det ekonomiska målet. Riksrevisionen uttalar sig inte med reservation i detta avseende.

2.4.2 Utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning

Anslag

Tabell 2.32 UO 2 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	SB 2014	ÄB 2014	Utfall 2014	Utfall-SB 2014	Utfall-SB Procent 2014	Utfall 2013
1:5	Statliga tjänstepensioner m.m.	11 764		11 857	93	0,8	11 351
1:9	Statistiska centralbyrån	550		541	-9	-1,7	531
1:10	Bidragsfastigheter	335		330	-4	-1,2	333
1:11	Finansinspektionen	417		408	-9	-2,1	333
1:12	Riksgäldskontoret	304		253	-50	-16,6	281
1:15	Riksrevisionen	311		301	-10	-3,0	279
	Övriga anslag	441		431	-9	-2,0	2 942
Summa		14 121		14 122	1	0,0	16 052

Utgiftsområdet omfattar utgifter för allmän offentlig förvaltning, inklusive finansförvaltning och finansiell tillsyn m.m., utgifter för de statliga tjänstepensionerna, statistik och fastighetsförvaltning.

Utfallet uppgick till 14 122 miljoner kronor och blev därmed 1 miljon kronor högre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2013 blev utfallet 1 930 miljoner kronor (12,0 procent) lägre.

Utfallet för statliga tjänstepensioner högre än 2013

Utfallet för anslaget 1:5 *Statliga tjänstepensioner m.m.* blev 11 857 miljoner kronor. Jämfört med 2013 ökade utgifterna med 505 miljoner kronor (4,5 procent). Ökningen beror på att fler personer erhåller pensionsförmån samt att tillkommande individer har högre förmånsbelopp.

Utfallet för anslaget 1:12 *Riksgäldskontoret* blev 253 miljoner kronor, vilket är 50 miljoner kronor (16,6 procent) lägre än anvisat i statens budget. Det lägre utfallet beror bl.a. på att Riksgäldskontoret har haft lägre kostnader för marknadsföring och IT-konsulter. Minskningen jämfört med 2013 förklaras även av att riksdagen har beslutat att flytta 15 miljoner kronor i anslag hänförliga till statsskuldsupplåningen till utgiftsområde 26 anslaget 1:3 *Riksgäldskontorets provisionsutgifter*.

Utfallet lägre 2014 på grund av Kapitalhöjning i Europeiska investeringsbanken 2013

Den främsta förklaringen till att utfallet för utgiftsområdet som helhet blev lägre än för 2013 är att en engångsutbetalning till Europeiska investeringsbanken (EIB) på 2 517 miljoner kronor gjordes i februari 2013, vilket belastade anslaget 1:18 (2013) *Kapitalhöjning i Europeiska investeringsbanken*.

Beställningsbemyndiganden

Tabell 2.33 UO 2 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställnings- bemyndigande	Utestående åtaganden 2014-12-31
	Verksamhetsstöd för den statliga budgetprocessen	45	0
1:10	Bidragsfastigheter	30	0
Summa		75	0

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om beställningsbemyndiganden på 75 miljoner kronor. Bemyndigandena har inte utnyttjats, varför det inte fanns några utestående åtaganden vid utgången av 2014.

Utlåning

Tabell 2.34 UO 2 Utlåning

Miljoner kronor eller annan angiven valuta

Utlåning	Låneram	Lån 2014-12-31
Kredit till Island ¹	0	0
Kredit till Irland ²	600 EUR	600 EUR
Riksbanken ³		227 011

¹ Prop. 2010/11:132, bet. 2010/11:FiU36, rskr. 2010/11:310. Island betalade i juli 2014 tillbaka sitt lån till Sverige i förtid.

² Prop. 2011/12:119, bet. 2011/12:FiU41, rskr. 2011/12:209, prop. 2014/15:9, bet. 2014/15:FiU12, rskr. 2014/15:8.

³ Lån till Riksbanken ges med stöd av 5 kap. 1§ budgetlagen (2011:203).

Sverige beslutade i samband med finanskrisen 2008 att stödja Island med lån för att motverka finanskrisens effekter. Island amorterade hela lånet i förtid under 2014.

Lånet till Irland är ett tillägg till ett lånepaket som IMF och EU gett, på villkor att Irland genomför ett ekonomiskt reformprogram. Sverige betalade ut lånet till Irland i fyra delar efter att IMF och EU godkänt landets framsteg under reformprogrammet. De första två delarna betalades ut under 2012 och de andra två under 2013. Lånet på motsvarande 5 243 miljoner kronor ska vara återbetalt senast 2022.

I Riksgäldskontorets nettoutlåning redovisas lånen till Riksbanken kassamässigt, och uppgår till 198 525 miljoner kronor, utan valutaomvärdering. Jämfört med 2013 ökade utlåningen till Riksbanken med 4 467 miljoner kronor. I ovanstående tabell redovisas lånen valutaomvärderade till bokslutskurs.

Garantier

Tabell 2.35 UO 2 Garantier

Miljoner kronor eller annan angiven valuta

Garanti	Garantiram	Utestående åtaganden 2014-12-31	Utestående åtaganden utländsk valuta
Insättningsgarantin ¹	Obegränsad	1 388 869	
Garanti till insättare i utländska instituts filialer i Sverige ²	Obegränsad		
Investerarskyddet ³	Obegränsad		
Garantier till banker m.m. för skuld-förbindelser ⁴	Obegränsad	935	
Garantikapital i Europeiska investeringsbanken (EIB) ⁵	6 565 EUR	62 467	6 565 EUR
Garantikapital i Nordiska investeringsbanken (NIB) ⁶	1 963 EUR	18 682	1 963 EUR
Nordiska investeringsbanken, projektinvesteringslån ⁷	671 EUR	6 077	639 EUR
Garantikapital i Europeiska utvecklingsbanken (EBRD) ⁸	542 EUR	5 153	542 EUR
Garantikapital till Europarådets utvecklingsbank (CEB) ⁹	124 EUR	1 177	124 EUR
Pensionsgaranti (inkl. efterborgen) Akademiska Hus ¹⁰	Obegränsad	79	
A/O Dom Shvetsii ¹¹	100	9	1 USD
Summa		1 483 448	

¹ Lagen (1995:1571) om insättningsgaranti. Åtagandet för insättningsgarantin avser 31 december 2013.

² Om vissa villkor i lag (2008:812) är uppfyllda ges en möjlighet att ställa ut garantier för att skydda dessa insättare.

³ Lagen (1999:158) om investerarskydd. För investerarskyddet saknas uppgifter om storleken på de skyddade tillgångarna.

⁴ Lagen (2008:814) om statligt stöd till kreditinstitut.

⁵ Prop. 2008/09:116, bet. 2008/09:FiU36, rskr. 2008/09:200.

⁶ Prop. 2010/11:1, bet. 2010/11:FiU2, rskr. 2010/11:139.

⁷ Prop. 2003/04:162, bet. 2004/05:FiU15, rskr. 2004/05:16.

⁸ Prop. 2010/11:1, bet. 2010/11:FiU2, rskr. 2010/11:139.

⁹ Prop. 2011/12:1, bet. 2011/12:FiU2, rskr. 2011/12:104.

¹⁰ I samband med bolagisering av statliga affärsverk beslutade riksdagen om statliga borgen för överlåtna pensionsåtaganden (prop. 1991/92:150, bet. 1991/92:FiU30, rskr. 1991/92:350). Utfallet avser pensionsskulden per den 31/12 2013.

¹¹ Prop. 1994/95:78, bet. 1994/95:FiU4, rskr. 1994/95:75.

Valutakurser från Riksbanken per den 30 december 2014.

EUR=9,5155

USD=7,8117

Inomstatliga lån

Tabell 2.36 UO 2 Inomstatliga lån
Miljoner kronor

Inomstatliga lån	Låneram	Lån 2014-12-31
Statens fastighetsverks investeringar i fastigheter	12 800	12 012
Statens järnvägars långfristiga lån exkl. finansiell leasing	2 915	1 677
Fortifikationsverkets investeringar i mark, anläggningar och lokaler	11 500	10 092
Riksrevisionen - anläggningstillgångar som används i verksamheten	15	6
Sjunde AP-fondens investeringar i anläggningstillgångar som används i verksamheten	5	0
Summa	27 235	23 787

Riksdagen har beslutat om låneramar på 27 235 miljoner kronor inom utgiftsområdet. Utestående lån vid utgången av 2014 var 23 787 miljoner kronor.

Övriga krediter

Tabell 2.37 UO 2 Övriga krediter
Miljoner kronor

Övriga krediter i Riksgäldskontoret	Kredit	Utnyttjad kredit 2014-12-31
Insättningsgarantin ¹	Obegränsad	0
Investerarskyddet ²	Obegränsad	0
Garantier till banker m.m. för skuldförbindelser ³	Obegränsad	0
Kredit för infriande av kapitalgarantier till internationella finansiella institutioner ⁴	Obegränsad	0
Kredit för infriande av Riksgäldskontorets garantier (ordinarie garantireserv) ⁵	Obegränsad	0
För Riksgäldskontorets utlåningsverksamhet ⁶	Obegränsad	0
Sjunde AP-fondens kredit på räntekonto	100	0
Kammarkollegiets behov av likviditet för inrättande av nya myndigheter	355	0
Statens tjänstepensionsverk - behov av likviditet i pensionshanteringen	100	62
Kammarkollegiets kredit för statliga försäkringssystemet ⁷	100	0
Summa		0

¹ Lagen (1995:1571) om insättningsgaranti.

² Lagen (1999:158) om investerarskydd.

³ Lagen (2008:814) om statligt stöd till kreditinstitut.

⁴ Prop. 2010/11:1, bet. 2010/11:FiU2, rskr. 2013/14:139.

⁵ Prop. 2010/11:1, bet. 2010/11:FiU2, rskr. 2013/14:139.

⁶ Budgetlag (2011:203), förordning (2011:211).

⁷ Prop. 1995/96:105, bet. 1995/96:FiU11, rskr. 1995/96:191.

Riksdagen har beviljat krediter inom utgiftsområdet, bl.a. för insättningsgarantin och investerarskyddet. Det var inga krediter inom utgiftsområdet som var utnyttjade vid utgången av 2014.

2.4.3 Utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution

Anslag

Tabell 2.38 UO 3 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	SB 2014	ÄB 2014	Utfall 2014	Utfall-SB 2014	Utfall-SB Procent 2014	Utfall 2013
1:1	Skatteverket	7 042		6 970	-73	-1,0	6 934
1:2	Kronofogdemyndigheten	1 797		1 763	-34	-1,9	1 794
1:3	Tullverket	1 677	75	1 651	-26	-1,5	1 660
Summa		10 516	75	10 384	-132	-1,3	10 388

Utgiftsområdet omfattar beskattning, uppbörd av skatt, tull och avgifter samt verkställighet och indrivning av skatter och avgifter. Förutom dessa verksamheter ingår även verksamhet för bl.a. folkbokföring, fastighetstaxering och brottsbekämpning. Skatteverket, Tullverket och Kronofogdemyndigheten är förvaltningsmyndigheter för respektive område. Även Kustbevakningen har viss verksamhet inom utgiftsområdet.

Utfallet uppgick till 10 384 miljoner kronor och blev därmed 132 miljoner kronor (1,3 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2013 minskade utgifterna med 4 miljoner kronor (0,0 procent).

Utgifterna för Skatteverket, Kronofogdemyndigheten och Tullverket lägre än beräknat
Utfallet för anslaget 1:1 *Skatteverket* blev 6 970 miljoner kronor, vilket är 73 miljoner kronor lägre än anvisat i budgeten och 36 miljoner kronor högre än föregående år. Den låga utgiftsökningen förklaras bl.a. av återhållsamhet vid återrekrytering.

Utgifterna för anslaget 1:2 *Kronofogdemyndigheten* uppgick till 1 763 miljoner kronor, vilket är 34 miljoner kronor lägre än anvisat i budgeten. Utfallet blev 31 miljoner kronor lägre än föregående år. Kronofogdemyndighetens lägre utfall kan även det förklaras med en återhållsamhet vad det gäller återrekrytering.

Utfallet för anslaget 1:3 *Tullverket* uppgick till 1 651 miljoner kronor. Det är 26 miljoner kronor lägre än anvisat i den ursprungliga budgeten och 9 miljoner kronor lägre än föregående år. Minskningen beror bl.a. på färre antal anställda än 2013. Tullverket tillfördes 75 miljoner kronor efter beslut av riksdagen hösten 2014

2.4.4 Utgiftsområde 4 Rättsväsendet

Anslag

Tabell 2.39 UO 4 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	SB 2014	ÄB 2014	Utfall 2014	Utfall-SB 2014	Utfall-SB Procent 2014	Utfall 2013
1:1	Polisorganisationen	21 080	200	21 079	-1	0,0	20 698
1:2	Säkerhetspolisen	1 104		1 106	2	0,2	1 070
1:3	Åklagarmyndigheten	1 306		1 310	4	0,3	1 278
1:4	Ekobrottsmyndigheten	589		582	-7	-1,2	532
1:5	Sveriges Domstolar	5 346		5 226	-120	-2,2	5 171
1:6	Kriminalvården	7 835	-25	7 744	-91	-1,2	7 604
1:8	Rättsmedicinalverket	379		362	-17	-4,4	345
1:11	Ersättning för skador på grund av brott	122		111	-11	-9,1	98
1:12	Rättsliga biträden m.m.	2 306		2 432	127	5,5	2 260
1:13	Kostnader för vissa skaderegleringar m.m.	40	25	67	27	67,2	54
	Övriga anslag	184		174	-10	-5,5	187
Summa		40 292	200	40 194	-98	-0,2	39 297

Utgiftsområdet omfattar i huvudsak utgifter för kriminalpolitiskt inriktad verksamhet. Även verksamhet inriktad på att avgöra rättsliga tvister mellan enskilda samt mellan enskilda och det allmänna ingår. Utgiftsområdet innefattar myndigheter inom polis- och åklagarväsendena, Sveriges Domstolar samt Kriminalvården. Dessutom ingår bl.a. Rättsmedicinalverket, Brottsförebyggande rådet och Brottsoffermyndigheten.

Utfallet uppgick till 40 194 miljoner kronor och blev därmed 98 miljoner kronor (0,2 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2013 blev utgifterna 897 miljoner kronor (2,3 procent) högre.

Utfallet för polisen och Kriminalvården

Utfallet för anslaget 1:1 *Polisorganisationen* uppgick till 21 079 miljoner kronor, vilket är en miljon lägre än vad som anvisades i statens budget. Polisens totala kostnader ökade med 381 miljoner kronor jämfört med 2013, vilket motsvarar en ökning på ca två procent. Anslaget tillfördes 200 miljoner kronor efter riksdagens beslut hösten 2014 vilket medförde att den nya Polismyndigheten kunde starta verksamheten den 1 januari 2015 med en ekonomi i balans.

Utfallet för anslaget 1:6 *Kriminalvården* blev 7 744 miljoner kronor. Det är 91 miljoner kronor lägre än vad som anvisades i statens budget.

Medelbeläggning i anstalt och häkte har under perioden 2010–2014 minskat kontinuerligt. Under 2014 har dock intagna i häkte stabiliserats runt samma nivå som 2013 och trenden med en minskande medelbeläggning i anstalt har mattats av.

Jämfört med föregående år ökade utfallet för anslaget med 140 miljoner kronor. En stor del av det högre utfallet 2014 beror på ökade personalkostnader, framför allt inom anstaltsverksamheten.

Utfallet för anslaget 1:13 *Kostnader för vissa skaderegleringar m.m.* blev 67 miljoner kronor, vilket är 27 miljoner kronor (67,2 procent) högre än ursprungligen anvisade medel i statens budget. Anslaget används bl.a. för ersättning vid frihetsinskränkningar, frihetsberövanden och andra tvångsåtgärder. Det används också till skadestånd på grund av fel eller försummelse vid myndighetsutövning. Det är framför allt utgifterna för ersättning vid frihetskränkning som ökat under året. Under 2014 avgjordes 1 918 ärenden där ersättning utbetalades, vilket innebar en ökning med 17 procent jämfört med 2013. Andelen ärenden där ersättning för frihetskränkning beviljats har de senaste tre åren varit stabilt runt cirka 90 procent.

Utgifterna för Rättsliga biträden m.m. blev högre än 2013

Utfallet för anslaget 1:12 *Rättsliga biträden m.m.* blev 2 432 miljoner kronor, vilket är 127 miljoner kronor (5,5 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2013 blev utgifterna 172 miljoner kronor (7,6 procent) högre. Ökningen beror delvis på att timkostnadsnormen höjdes för offentliga försvarare och att antalet debiterade timmar per förordnande ökade. Även antalet omfattande mål, med flera tilltalade i samma mål, har ökat. Ett stort mål i Södertälje tingsrätt i juni 2014 är ett sådant exempel.

Riksrevisionens iakttagelser – årlig revision

Domarnämnden

Domarnämnden har, avseende sin årsredovisning för 2014, fått en revisionsberättelse med *reservation*.

Uttalande med reservation

Enligt Riksrevisionens uppfattning har myndigheten i alla väsentliga avseenden:

- förutom avseende det förhållande som beskrivs i stycket grund för uttalande med reservation, upprättat årsredovisningen enligt förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag, instruktion, regleringsbrev och särskilda regeringsbeslut för myndigheten,
- gett en rättvisande bild av Domarnämndens ekonomiska resultat, finansiering och finansiella ställning per den 31 december 2014, samt
- lämnat en resultatredovisning och information i övrigt som är förenlig med och stödjer en rättvisande bild i årsredovisningen som helhet.

Grund för uttalande med reservation

Årsredovisningen för Domarnämnden inkom till regeringen den 24 februari 2015. Enligt 2 kap. 1 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag ska myndigheten senast den 22 februari lämna en årsredovisning till regeringen. Om den 22 februari infaller på en helgdag är det tillåtet att lämna årsredovisningen näst påföljande vardag. Årsredovisningen har lämnats för sent och därmed inte i enlighet med förordningens villkor.

Rikspolisstyrelsen

Övrig upplysning

Polisen redovisar i sin årsredovisning stora underskott i vissa offentligt rättsliga verksamheter. På grund av att det råder osäkerhet kring vilka ekonomiska mål som gäller för verksamheterna har Polisen inte getts möjlighet att efterleva det övergripande målet om full kostnadstäckning i avgiftsfinansierad verksamhet. Riksrevisionen uttalar sig inte med reservation i detta avseende.

Riksrevisionens iakttagelser – effektivitetsrevision

RiR 2014:6 Att överklaga till förvaltningsrätten – handläggningstider och information till enskilda

Riksrevisionen har granskat förvaltningsrätternas hantering av överklagade beslut.

Regeringen har redovisat sin bedömning av granskningsrapporten i skrivelsen Riksrevisionens rapport om förvaltningsrätternas hantering av överklagade beslut (skr. 2013/14:253). Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

2.4.5 Utgiftsområde 5 Internationell samverkan

Anslag

Tabell 2.40 UO 5 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	SB 2014	ÄB 2014	Utfall 2014	Utfall-SB 2014	Utfall-SB Procent 2014	Utfall 2013
1:1	Avgifter till internationella organisationer	1 429		1 104	-325	-22,8	1 275
1:11	Samarbete inom Östersjöregionen	189		167	-22	-11,5	157
	Övriga anslag	401		392	-9	-2,2	395
Summa		2 018		1 662	-356	-17,6	1 826

Utgiftsområdet omfattar frågor som gäller Sveriges förhållande till och överenskommelser med andra stater och internationella organisationer.

Utfallet uppgick till 1 662 miljoner kronor, vilket är 356 miljoner kronor (17,6 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2013 blev utfallet 164 miljoner kronor (8,9 procent) lägre.

Avgifterna till FN:s fredsbevarande operationer blev lägre än beräknat och jämfört med 2013

Utfallet för anslaget 1:1 *Avgifter till internationella organisationer* uppgick till 1 104 miljoner kronor, vilket är 325 miljoner kronor (22,8 procent) lägre än anvisat i budgeten. Skillnaden beror främst på att avgifterna till FN:s fredsbevarande operationer blev 395 miljoner kronor, vilket är 265 miljoner kronor lägre än beräknat. Utfallet för anslaget är 171 miljoner kronor (13,4 procent) lägre än föregående år. Skillnaden förklaras till stor del av att en del av avgifterna till FN:s fredsbevarande operationer beräknas belasta 2015 års budget, bl.a. på grund av förändrade mandat beroende på omvärldsförändringar.

Beställningsbemyndiganden

Tabell 2.41 UO 5 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställnings- bemyndigande	Utestående åtaganden 2014-12-31
1:11	Samarbete inom Östersjöregionen	160	80

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om beställningsbemyndiganden på 160 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick till 80 miljoner kronor. Skillnaden mellan bemyndigande och utestående åtaganden uppgick till 80 miljoner kronor. Sida byggde upp en ny avtalsportfölj 2014. Det arbetet avslutades inte under 2014 vilket är förklaringen till att bemyndigandet inte utnyttjades fullt ut.

2.4.6 Utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap

Anslag

Tabell 2.42 UO 6 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	SB 2014	ÄB 2014	Utfall 2014	Utfall-SB 2014	Utfall-SB Procent 2014	Utfall 2013
1:1	Förbandsverksamhet och beredskap	23 711	232	23 483	-228	-1,0	22 953
1:2	Försvarsmaktens insatser internationellt	1 875	-647	972	-903	-48,1	1 208
1:3	Anskaffning av materiel och anläggningar	8 856	2 000	10 864	2 008	22,7	8 826
1:4	Vidmakthållande, avveckling m.m. av materiel och anläggningar	6 704		6 564	-140	-2,1	6 471
1:5	Forskning och teknikutveckling	623		627	5	0,7	613
1:7	Officersutbildning m.m.	220	-15	204	-16	-7,1	195
1:8	Försvarets radioanstalt	860		852	-8	-0,9	832
2:1	Kustbevakningen	1 047	57	1 055	8	0,8	1 084
2:3	Ersättning för räddningstjänst m.m.	21	250	128	107	506,0	34
2:4	Krisberedskap	1 113	89	1 100	-13	-1,2	1 096
2:7	Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	1 060		1 053	-7	-0,7	1 057
3:1	Strålsäkerhetsmyndigheten	361		351	-9	-2,5	360
	Övriga anslag	746	-6	724	-22	-2,9	683
Summa		47 196	1 960	47 978	781	1,7	45 410

Utgiftsområdet omfattar utgifter för försvar, samhällets krisberedskap, strålsäkerhet och elsäkerhet.

Utfallet uppgick till 47 978 miljoner kronor och blev därmed 781 miljoner kronor (1,7 procent) högre än vad som ursprungligen anvisades i statens budget. Jämfört med 2013 blev utfallet 2 568 miljoner kronor (5,7 procent) högre.

Ytterligare beredskapsövningar ledde till utgiftsökningar jämfört med 2013

Utfallet för anslaget 1:1 *Förbandsverksamhet och beredskap* uppgick till 23 483 miljoner kronor, vilket är 228 miljoner kronor (1,0 procent) lägre än vad som anvisades i budgeten och 530 miljoner kronor (2,3 procent) högre än föregående år. Riksdagen beslutade att anvisa anslaget ytterligare medel hösten 2014 vilket medförde att försvaret kunde genomföra ytterligare beredskapsövningar under hösten.

Lägre utgifter än väntat för avvecklingen av International Security Assistance Force (ISAF)

Utfallet för anslaget 1:2 *Försvarsmaktens insatser internationellt* uppgick till 972 miljoner kronor,

vilket är 903 miljoner kronor (48,1 procent) lägre än vad som anvisades i budgeten och 236 miljoner kronor (19,5 procent) lägre än föregående år. Skillnaden i förhållande till budgeten beror bland annat på att avvecklingen av International Security Assistance Force (ISAF) kunde göras till en lägre kostnad än beräknat. Detta på grund av att den afghanska armén övertog Camp Northern Lights istället för att basen helt avvecklades. Delar av det planerade materielunderhållet sköts också upp till 2015 vilket bidrog till lägre utgifter. I och med att ISAF avvecklades minskade Sveriges internationella truppnärvaro. I Afghanistan minskade antalet stationerade med ca 270 individer till 30 personer i och med övergången till Resolut Support Mission (RSM). År 2014 förberedde Försvarsmakten svenskt styrkebidrag till FN-insatsen i Mali. Under första kvartalet 2015 ska det svenska bidraget till insatsen anlända.

Högre utgifter för anskaffning av materiel och anläggningar

Utfallet för anslaget 1:3 *Anskaffning av materiel och anläggningar* blev 10 864 miljoner kronor. Det är 2 008 miljoner kronor (22,7 procent) högre än anvisade medel. I utgifterna ingår bl.a. leveranser av pansarterrängbil 360, modifierade flygplan JAS 39 C/D, nya bandvagnar samt beställningar som Försvarsmakten lagt på markbaserat luftvärn. Riksdagen anvisade anslaget ytterligare 2 000 miljoner kronor hösten 2014. Anslagsmedlen användes till att fortsätta arbetet med anskaffningen och utvecklingen av flygplanet JAS 39 E enligt den befintliga tidplanen. Vid budgeteringen avsåg Sverige att göra införskaffningen gemensamt med Schweiz men under våren 2014 avbröt Schweiz förhandlingarna efter en folkomröstning, vilket medförde ökade kostnader för Sverige. Detta förklarar även skillnaden på 2 038 miljoner kronor jämfört med föregående år.

Färre studenter på officersprogrammet innebär lägre utgifter

Utfallet för anslaget 1:7 *Officersutbildning m.m.* uppgick till 204 miljoner kronor, vilket är 16 miljoner kronor (7,1 procent) lägre än vad som anvisats i budgeten. Skillnaden mellan utfallet och budgeten beror på att antalet studenter som läser på officersprogrammet är färre än beräknat.

Högre utgifter än beräknat på grund av branden i Västmanlands län

Utfallet för anslaget 2:3 *Ersättning för räddningstjänst m.m.* uppgick till 128 miljoner kronor, vilket är 107 miljoner kronor (506 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. Hösten 2014 beslutade riksdagen att anvisa anslaget ytterligare 250 miljoner kronor. Medlen användes för att kompensera kommunerna för de utgifter som uppstod i samband med sommarens skogsbrand i Västmanland. Utgifterna för skogsbranden blev lägre än vad som beräknades hösten 2014, vilket resulterade i ett anslagssparande på 143 miljoner kronor. Under 2014 behandlades i stort sett alla ersättningsanspråk och därför drogs stora delar av anslagssparandet in 2015.

Beställningsbemyndiganden

Tabell 2.43 UO 6 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställningsbemyndigande	Utestående åtaganden 2014-12-31
1:3	Anskaffning av materiel och anläggningar	72 700	62 588
1:4	Vidmakthållande, avveckling m.m. av materiel och anläggningar	18 800	15 545
2:2	Förebyggande åtgärder mot jordskred och andra naturolyckor	30	24
2:4	Krisberedskap	560	467
3:1	Strålsäkerhetsmyndigheten	55	53
Summa		92 145	78 677

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om beställningsbemyndiganden på 92 145 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick till 78 677 miljoner kronor. Skillnaden mellan bemyndiganden och utestående åtaganden uppgick till 13 468 miljoner kronor och den är huvudsakligen hänförlig till anslaget 1:3 *Anskaffning av materiel och anläggningar*. För detta anslag är skillnaden mellan beslutat bemyndigande och utestående åtaganden 10 112 miljoner kronor. Skillnaden beror bl.a. på osäkerhet om hur utveckling och anskaffning av flygplanet JAS 39 E skulle hanteras då det var planerat att göras tillsammans med annat land. Det har medfört att Försvarsmakten använt en större marginal till bemyndigandet än tidigare år.

Det beslutade beställningsbemyndigandet för anslaget 1:4 *Vidmakthållande, avveckling m.m. av materiel och anläggningar* uppgick till 18 800 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick till 15 545 miljoner kronor. Skillnaden på 3 255 miljoner kronor beror främst på att Försvarsmakten inte ingick nya åtaganden i planerad omfattning, på grund av den pågående strukturomvandlingen inom försvarslogistiken.

Garantier

Tabell 2.44 UO 6 Garantier

Miljoner kronor

Garanti	Garantiram	Utestående åtaganden 2014-12-31
Stiftelsen Gällöfsta kurscentrum ¹	24	10

¹ Prop. 1998/99:1, bet. 1998/99:FöU:1 och rskr. 1998/99:74.

Inomstatliga lån

Tabell 2.45 UO 6 Inomstatliga lån

Miljoner kronor

Inomstatliga lån	Låneram	Lån 2014-12-31
Beredskapsinvesteringar inom ramen för Myndigheten för samhällsskydd och beredskapsverksamhet	300	0
Beredskapsinvesteringar inom ramen för Socialstyrelsens verksamhet	350	87
Summa	650	87
Krig, krigsfara eller andra utomordentliga förhållanden	40 000	0

Riksdagen har beslutat om låneramar på 650 miljoner kronor för inomstatliga lån, exklusive den särskilda krediten för krig och krigsfara på 40 000 miljoner kronor. Utestående lån var 87 miljoner kronor vid utgången av 2014.

Övriga krediter

Tabell 2.46 UO 6 Övriga krediter

Miljoner kronor

Övriga krediter i Riksgäldskontoret	Kredit	Utnyttjad kredit 2014-12-31
Försvarets materielverks behov av rörelsekapital	12 000	5 837
Försvarexportmyndighetens behov av rörelsekapital	7 000	499
Summa	19 000	6 336

Inom utgiftsområdet har riksdagen beviljat övriga krediter på 19 000 miljoner kronor. Utnyttjade krediter vid utgången av 2014 uppgick till 6 336 miljoner kronor.

Riksrevisionens iakttagelser – effektivitetsrevision

RiR 2013:22 Försvarsmaktens förmåga till uthålliga insatser

Riksrevisionen har granskat Försvarsmaktens förmåga till uthålliga insatser.

Regeringen har redovisat vidtagna åtgärder med anledning av granskningsrapporten i regeringens skrivelse Riksrevisionens rapport om Försvarsmaktens förmåga till uthålliga insatser (skr. 2013/14:185). Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

Riksdagen har lagt regeringens skrivelse till handlingarna (bet. 2013/14:FöU12, rskr. 2013/14:353).

RiR 2014:4 Försvarsmaktens omställning

Riksrevisionen har granskat om Försvarsmaktens omställning har varit tydlig och transparent.

Regeringen har redovisat vidtagna åtgärder med anledning av granskningsrapporten i regeringens skrivelse Riksrevisionens rapporter under 2014 om regeringens och Försvarsmaktens genomförande av riksdagens beslut om försvaret (skr. 2014/15:255). Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

Riksdagen har lagt regeringens skrivelse till handlingarna (bet. 2014/15:FöU3, rskr. 2014/15:103).

RiR 2014:7 Ekonomiska förutsättningar för en fortsatt omställning av försvaret

Riksrevisionen har granskat de ekonomiska förutsättningarna för Försvarsmakten att genomföra den omställning som följer av riksdagens beslut från 2009 om ny försvarspolitisk inriktning.

Regeringen har redovisat vidtagna åtgärder med anledning av granskningsrapporten i regeringens skrivelse Riksrevisionens rapporter under 2014 om regeringens och Försvarsmaktens genomförande av riksdagens beslut om försvaret (skr. 2014/15:255). Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

Riksdagen har lagt regeringens skrivelse till handlingarna (bet. 2014/15:FöU3, rskr. 2014/15:103).

**RiR 2014:8 Försvaret – en utmaning för staten.
Granskningar inom försvarsområdet 2010–
2014**

Riksrevisionen har i sin slutrapport i granskningsstrategin för försvaret granskat regeringens och Försvarmaktens genomförande av riksdagens beslut om försvaret och övriga intentioner med försvaret.

Regeringen har redovisat vidtagna åtgärder med anledning av granskningsrapporten i regeringens skrivelse Riksrevisionens rapporter under 2014 om regeringens och Försvarmaktens genomförande av riksdagens beslut om försvaret (skr. 2014/15:255). Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

Riksdagen har lagt regeringens skrivelse till handlingarna (bet. 2014/15:FöU3, rskr. 2014/15:103).

**RiR 2014:23 Informationssäkerhet i den
civila statsförvaltningen**

Riksrevisionen har granskat informationssäkerhet i den civila statsförvaltningen.

Regeringen har redovisat sin bedömning av granskningsrapporten i skrivelsen Riksrevisionens rapport om informationssäkerheten i den civila statsförvaltningen (skr. 2014/15:84). Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

2.4.7 Utgiftsområde 7 Internationellt bistånd

Anslag

Tabell 2.47 UO 7 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	SB 2014	ÄB 2014	Utfall 2014	Utfall-SB 2014	Utfall-SB Procent 2014	Utfall 2013
1:1	Biståndsverksamhet	30 678	-954	29 856	-822	-2,7	28 512
1:2	Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida)	985	-8	973	-12	-1,3	980
2:1 (2013)	Reformsamarbete i Östeuropa			37	37	0,0	1 161
	Övriga anslag	167		161	-7	-4,0	123
Summa		31 831	-962	31 027	-804	-2,5	30 776

Utgiftsområdet omfattar internationellt utvecklingssamarbete.

Utfallet blev 31 027 miljoner kronor, vilket är 804 miljoner kronor (2,5 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2013 blev utfallet 252 miljoner kronor (0,8 procent) högre.

Lägre utgifter för biståndsverksamheten än beräknat men högre än 2013

Utfallet för anslaget 1:1 *Biståndsverksamhet* uppgick till 29 856 miljoner kronor, vilket är 822 miljoner kronor (2,7 procent) lägre än anvisat i den ursprungliga budgeten. Anslaget minskades med 954 miljoner kronor genom riksdagens beslut våren 2014, främst för att finansiera ökade utgifter för ersättningar och bostadskostnader för asylsökande under utgiftsområde 8 Migration. Bland annat minskades budgeten för bidrag till multilaterala och internationella organisationer och fonder med 550 miljoner kronor.

Jämfört med 2013 blev utfallet för anslaget 1:1 *Biståndsverksamhet* 1 345 miljoner kronor (4,7 procent) högre. Orsaken är främst att utgifter för reformsamarbeten i Östeuropa fr.o.m. 2014 redovisas under anslaget. Fram t.o.m. 2013 redovisades dessa utgifter under anslaget 2:1 *Reformsamarbete i Östeuropa*, vilket förklarar det låga utfallet på detta anslag under 2014. Utgifterna för globala insatser för social hållbar utveckling ökade med 429 miljoner kronor 2014. Inom ramen för en ny strategi utökade Sida insatserna för området bl.a. för att förbättra tillgången på vatten och sanitet. Åt motsatt håll gick utbetalningarna till multilaterala och internationella organisationer och fonder som minskade med 775 miljoner kronor.

Orsaken är främst den minskade tilldelningen som beslutades av riksdagen våren 2014.

Höjd biståndsram 2014

Anslagstilldelningen för utgiftsområdet är huvudsakligen baserad på bruttonationalinkomstens (BNI) utveckling. Biståndsramens storlek bestäms utifrån den procentsats som riksdagen beslutat om för varje enskilt år och var 1,0 procent av BNI 2014. Vid beräkningen av biståndsramen i budgetpropositionen används den senaste tillgängliga BNI-prognosen. Den totala svenska biståndsramen under ett år rapporteras årligen till OECD:s biståndskommitté DAC, som ansvarar för att sammanställa medlemsländernas biståndsstatistik. Rapporteringen till DAC görs under våren efter avslutat budgetår. I den ingår samtliga kostnader, inklusive kostnader under andra utgiftsområden än utgiftsområde 7, som klassificeras som bistånd enligt DAC:s definition. Utgifterna inom andra utgiftsområden avser huvudsakligen kostnader för flyktingar från biståndsländer (utgiftsområde 8 Migration), administration av bistånd inom Utrikesdepartementet samt den del av Sveriges bidrag till EU:s gemensamma bistånd som finansieras över EU:s reguljära budget.

Biståndsramen för 2014 uppgår till 38 370 miljoner kronor, vilket motsvarar en procent av vid budgeteringstillfället beräknad BNI. I tabell 2.48 redovisas DAC-rapporteringen för åren 2005–2014. Det preliminära utfallet för 2014 är 1,10 procent av BNI enligt DAC:s redovisningsprinciper. Procentandelen för det preliminära utfallet har beräknats med den senaste BNI-prognosen.

Tabell 2.48 Utfall för bistånd 2005–2014

Miljoner kronor

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Totalt utbetalt bistånd	25 120	29 161	29 320	31 607	34 713	32 651	35 360	35 468	37 954	42 686
Totalt bistånd i procent av BNI ¹	0,94	1,02	0,93	0,98	1,12	0,97	1,02	0,97	1,01	1,10

¹ Den senast tillgängliga BNI-prognosen vid rapporteringstillfället till DAC används.**Beställningsbemyndiganden****Tabell 2.49 UO 7 Beställningsbemyndiganden**

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställningsbemyndigande	Utestående åtaganden 2014-12-31
1:1	Biståndsverksamhet	69 221	60 521
1:5	Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete	20	6
Summa		69 241	60 526

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om beställningsbemyndiganden på 69 241 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick till 60 526 miljoner kronor. Skillnaden mellan bemyndiganden och utestående åtaganden uppgick till 8 715 miljoner kronor och var huvudsakligen hänförlig till anslaget 1:1 *Biståndsverksamhet*. De största beloppsmässiga skillnaderna inom detta anslag är relaterade till områdena Afrika, Asien och Reformsamarbete med Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet.

Utestående åtaganden för fleråriga projekt under anslaget 1:1 *Biståndsverksamhet* påverkas av vilken strategi som implementeras och i vilken fas projekten befinner sig i. Den största skillnaden från bemyndigandet rör Afrika. År 2014 avslutades många av strategierna för området och Sida tecknade därför kortare avtal. Det låga utnyttjandet av bemyndigandet för området Asien beror på att Sida har tecknat ettåriga avtal 2014 i stället för fleråriga. Nya strategier implementerades för Reformsamarbete med Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet. Arbetet med att bygga upp en ny avtalsportfölj som är i linje med den nya strategin påbörjades under 2014, men har inte avslutats.

Garantier**Tabell 2.50 UO 7 Garantier**

Miljoner kronor eller annan angiven valuta

Garanti	Garantiram	Utestående åtaganden 2014-12-31	Utestående åtaganden utländsk valuta
Garantikapital, Internationella återuppbyggnads- och utvecklingsbanken (IBRD) ¹	2247 USD	15 921	2038 USD
Garantikapital, Afrikanska utvecklingsbanken (AfDB) ²	971 SDR	10 597	937 SDR
Garantikapital, Interamerikanska utvecklingsbanken (IDB) ³	538 USD	3 507	449 USD
Garantikapital, Asiatiska utvecklingsbanken (AsDB) ⁴	343 SDR	3 882	343 SDR
Garantier inom biståndsverksamheten	10 000	3 481	
EIB-lån inom ramen för Lomé IV Bis och Cotonou-avtalet	152 EUR		26 EUR
Nordiska Investeringsbankens miljöinvesteringsslån ⁵	104 EUR	236	25 EUR
Garantikapital Multilaterala investeringsorganet MIGA ⁶	16 USD	127	16 USD
Summa		37 752	

¹ Prop. 2010/11:1, bet. 2010/11:UU2, rskr. 2010/11:98.² Bemyndigandet gavs i Units of Accounts (UoA), vilket är den valutaenhet AfDB räknar i. Eftersom det är en intern valuta i banken och motsvarar i valör Special drawing rights (SDR), anges utfallet i SDR. (prop. 2012/13:1, bet. 2012/13:UU2, rskr. 2012/13:91).³ Prop. 2010/11:1, bet. 2010/11:UU2, rskr. 2010/11:98.⁴ Prop. 2009/10:1, bet. 2009/10:UU2, rskr. 2009/10:88.⁵ Prop. 2012/13:1, bet. 2012/13:UU2, rskr. 2012/13:91.⁶ Prop. 1987/88:9, bet. 1987/88:UU9. Den svenska andelen av MIGA:s kapital är 1,049 % eller 10,49 miljoner SDR. SEK-kursen för SDR var 11,3143 den 30/12 2014.

Valutakurser från Riksbanken per den 30 december 2014.

USD=7,8117

EUR=9,5155

Krediter

Tabell 2.51 UO 7 Övriga krediter

Miljoner kronor

Övriga krediter i Riksgäldskontoret	Kredit	Utnyttjad kredit 2014-12-31
Kredit för infriande av kapitalgarantier till internationella finansiella institutioner ¹	Obegränsad	0
Kredit för infriande av Riksgäldskontorets garantier (ordinarie garantireserv) ²	Obegränsad	0
Kredit för infriande av Sidas garantier ²	Obegränsad	0
Summa		0

¹ Prop. 2001/02:1 Förslag till finansplan m.m. avsnitt 7.2.3, bet. 2001/02:FiU1 s. 290-292, rskr. 2001/02:34.

² Regeringen har beslutat om en obegränsad kredit med stöd av 5 kap. 1§ budgetlagen (2011:203).

Riksrevisionens iakttagelser – effektivitetsrevision

RiR 2014:19 Valuta för biståndspengarna? – valutahantering i det internationella utvecklingssamarbetet

Riksrevisionen har granskat den statliga hanteringen av valutaväxling och valutarisker i det internationella utvecklingssamarbetet.

Regeringen har redovisat vidtagna åtgärder med anledning av granskningsrapporten i regeringens skrivelse (skr. 2014/15:49). Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

RiR 2014:24 Bistånd genom internationella organisationer

Riksrevisionen har granskat regeringens och Utrikesdepartementets hantering av det multilaterala utvecklingssamarbetet.

Regeringen har redovisat vidtagna åtgärder med anledning av granskningsrapporten i Regeringens skrivelse Riksrevisionens rapport om bistånd genom internationella organisationer (skr. 2014/15:92). Rapporten anses därmed vara slutbehandlad.

2.4.8 Utgiftsområde 8 Migration

Anslag

Tabell 2.52 UO 8 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	SB 2014	ÄB 2014	Utfall 2014	Utfall-SB 2014	Utfall-SB Procent 2014	Utfall 2013
1:1	Migrationsverket	3 159	476	3 608	449	14,2	3 057
1:2	Ersättningar och bostadskostnader	4 906	3 372	7 315	2 409	49,1	5 088
1:5	Kostnader vid domstolsprövning i utlänningsärenden	160		121	-39	-24,2	117
1:6	Offentligt biträde i utlänningsärenden	290		245	-45	-15,6	255
1:7	Utresor för avvisade och utvisade	306		242	-64	-21,0	298
1:8	Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar	111		87	-24	-21,6	122
	Övriga anslag	986		933	-54	-5,4	933
Summa		9 919	3 847	12 551	2 632	26,5	9 870

Utgiftsområdet omfattar frågor som rör migration till och från Sverige, flyktingpolitik inklusive mottagande av asylsökande samt utlänningsrätt att vistas i Sverige.

Utfallet uppgick till 12 551 miljoner kronor och är därmed 2 632 miljoner kronor (26,5 procent) högre än vad som ursprungligen anvisades i statens budget. Jämfört med 2013 blev utgifterna 2 681 miljoner kronor (27,2 procent) högre.

Utgifterna för mottagandet av asylsökande högre än budgeterat

Utgifterna för anslaget 1:2 *Ersättningar och bostadskostnader* blev 7 315 miljoner kronor. Det är 2 409 miljoner kronor (49,1 procent) högre än ursprungligen anvisat i statens budget. Det genomsnittliga antalet inskrivna personer i Migrationsverkets mottagande uppgick till ca 64 000 personer, vilket är ca 22 000 fler än beräknat. För att finansiera de högre utgifterna beslutade riksdagen om ändringar i statens budget under våren och hösten 2014 och anvisade sammantaget ytterligare 3 372 miljoner kronor.

Antalet inskrivna i mottagningsystemet ökade med 27 000 personer jämfört med 2013

Tabell 2.53 Asylsökande m.m. 2014

Antal personer

	SB 2014	Utfall 2014	Utfall SB 2014	Utfall 2013
Antal asylsökande		81 301		54 529
- varav ensamkommande barn och ungdomar		7 049		3 852
Avgjorda ärenden		53 503		49 870
Inskrivna personer i Migrationsverkets mottagande i genomsnitt	42 100	63 939	21 839	43 200
Inskrivna personer i Migrationsverkets boende vid utgången av året		79 387		52 775
- varav anläggningsboende		52 674		34 489
Inskrivna personer i Migrationsverkets mottagande med uppehållstillstånd		12 460		11 832

Källa: Migrationsverket

Antalet inskrivna i mottagningsystemet uppgick i slutet av året till drygt 79 000. Det är en ökning med knappt 27 000 personer jämfört med 2013. Utgifterna för anslaget 1:2 *Ersättningar och bostadskostnader* ökade med 2 227 miljoner kronor jämfört med 2013.

Ersättningarna till asylsökande, kommuner och landsting ökade med 1 071 miljoner kronor (27,2 procent) och utgifterna för anläggningsboende ökade med 1 157 miljoner kronor (100 procent). Antalet personer i anläggningsboende ökade från ca 34 000 år 2013 till knappt 53 000 i slutet av 2014. Till följd av brist på bl.a. hyreslägenheter har Migrationsverkets ökning av antalet boendeplatser även i år främst bestått av s.k. tillfälliga anläggningsboenden där kostnaderna är betydligt högre än inom Migrationsverkets ordinarie bostadsbestånd.

Ökat kapacitetsbehov vid Migrationsverket

Utgifterna för anslaget 1:1 *Migrationsverket* uppgick till 3 608 miljoner kronor 2014, vilket är 449 miljoner kronor (14,2 procent) högre än vad som ursprungligen anvisades i budgeten och 550 miljoner kronor högre än 2013. Orsaken till att ökningen blev högre än beräknat är främst att det skett en utbyggnad av kapaciteten inom mottagande- och prövningsverksamheten vid Migrationsverket för att möta det ökade antalet asylsökande. Jämfört med 2013 ökade personalkostnaderna med drygt 300 miljoner kronor (15 procent) till 2 434 miljoner kronor och medeltalet anställda ökade från 4 142 till 4 766. För att finansiera de ökade utgifterna beslutade riksdagen att anvisa 476 miljoner kronor under våren respektive hösten 2014.

Antalet asylsökande ökade med 50 procent jämfört med 2013

År 2014 ansökte 81 301 personer om asyl i Sverige, vilket är en ökning med 26 772 (50,0 procent) jämfört med föregående år. Till följd av konflikten i Syrien är syriska medborgare fortsatt den största gruppen med 30 583 ansökningar, vilket är en ökning med 87 procent. Antalet asylsökande från Eritrea ökade från 4 844 år 2013 till 11 499, vilket är en ökning med 137 procent. Antalet ansökningar från ensamkommande barn ökade från 3 852 till 7 049, vilket är en ökning med 83,0 procent jämfört med föregående år.

År 2014 avgjorde Migrationsverket 53 503 asylansökningar varav 31 220 beviljades (58,0 procent). År 2013 avgjorde Migrationsverket 49 870 asylansökningar varav 24 498 beviljades (49,0 procent). Sökande från Syrien och Eritrea samt statslösa beviljades flest uppehållstillstånd 2014.

Migrationsverket beviljade 12 094 personer arbetstillstånd 2014, vilket är en minskning med

3 263 personer (21,2 procent) jämfört med föregående år. Minskningen gäller främst arbetstillstånd för arbeten utan krav på särskild yrkesutbildning, som har minskat med 3 460 personer (49,1 procent).

År 2014 beviljades 42 435 personer arbets- och uppehållstillstånd på grund av familjeanknytning, vilket är en ökning med 6,0 procent jämfört med 2013. Kategorin med familjeanknytning utgör den till antalet största gruppen av personer som 2014 beviljades uppehållstillstånd.

Tabell 2.54 UO 8 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställningsbemyndigande	Utestående åtaganden 2014-12-31
1:8	Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar	140	83

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om beställningsbemyndiganden på 140 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick till 83 miljoner kronor. Skillnaden mellan bemyndiganden och utestående åtaganden uppgick till 57 miljoner kronor. Arbetet med bidragsansökningar från EU:s Asyl-, migrations- och integrationsfond (AMIF) har inte startat under året. Det beror på att det svenska nationella programmet för AMIF måste godkännas av EU-kommissionen, vilket inte skedde under 2014. En ytterligare orsak var de lägre än förväntade ingående åtagandena från 2013.

2.4.9 Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg

Anslag

Tabell 2.55 UO 9 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	SB 2014	ÄB 2014	Utfall 2014	Utfall-SB 2014	Utfall-SB Procent 2014	Utfall 2013
1:4	Tandvårdsförmåner	5 685		5 226	-459	-8,1	5 200
1:5	Bidrag för läkemedelsförmånerna	21 230		21 546	316	1,5	20 825
1:6	Bidrag till folkhälsa och sjukvård	1 732		1 625	-107	-6,2	1 542
1:7	Sjukvård i internationella förhållanden	658		489	-169	-25,7	781
1:12	E-hälsomyndigheten	109		54	-56	-50,8	
2:2	Insatser för vaccinberedskap	85		0	-85	-99,6	1
4:2	Vissa statsbidrag inom funktionshindersområdet	339	-20	302	-36	-10,8	338
4:3	Bilstöd till personer med funktionsnedsättning	347	20	315	-32	-9,2	368
4:4	Kostnader för statlig assistansersättning	23 235		23 794	559	2,4	22 455
4:5	Stimulansbidrag och åtgärder inom äldrepolitiken	1 745		1 605	-140	-8,0	1 251
4:7	Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m.	520		451	-69	-13,2	378
4:8	Ersättning för vanvård i den sociala barn- och ungdomsvården	365		212	-153	-42,0	159
6:1	Alkoholsortimentsnämnden	0		0	0	-78,7	0
6:2	Åtgärder avseende alkohol, narkotika, dopning, tobak, samt spel	299		266	-33	-10,9	247
	Övriga anslag	5 812		5 704	-108	-1,9	5 450
Summa		62 161	0	61 589	-572	-0,9	58 994

Utgiftsområdet omfattar hälso- och sjukvårdspolitik, folkhälsopolitik, funktionshinderspolitik, politik för sociala tjänster, omsorg om äldre, individ- och familjeomsorg, stöd till personer med funktionsnedsättning samt barnrättspolitik.

Utfallet uppgick till 61 589 miljoner kronor och är därmed 572 miljoner kronor (0,9 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2013 ökade utgifterna med 2 595 miljoner kronor (4,4 procent).

Högre utfall än budgeterat för läkemedelsförmånerna, men lägre för tandvårdsförmåner

Utfallet för anslaget 1:4 *Tandvårdsförmåner m.m.* uppgick till 5 226 miljoner kronor, vilket är 459 miljoner kronor lägre än anvisat i statens budget. En orsak till skillnaden mot budgeten var att efterfrågan av det statliga tandvårdsstödet under 2014 blev lägre än vad regeringen räknat

med. Under året justerades även referenspriserna, som används för att beräkna ersättningar i högkostnadsskyddet, vilket påverkade utfallet.

Utfallet för anslaget 1:5 *Bidrag för läkemedelsförmånerna* uppgick till 21 546 miljoner kronor, vilket är 316 miljoner kronor högre än anvisat i statens budget. Staten och Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) har inte haft någon överenskommelse för läkemedelsförmånernas kostnader sedan 2011. Kammarkollegiet betalade ut bidraget till landstingen i enlighet med det av regeringen beslutade beloppet.

Utfallet för anslaget 1:7 *Sjukvård i internationella förhållanden* uppgick till 489 miljoner kronor, vilket är 169 miljoner kronor lägre än vad som ursprungligen anvisades i statens budget. Avvikelsen jämfört med anvisat på statens budget förklaras främst av att ersättningen för sjuk- och tandvårdstjänster blev

lägre än beräknat. Detta beror på att vårdkostnaderna sedan hösten 2013 endast ersätts upp till den nivå som vården hade kostat om den hade getts i Sverige. Tidigare ersattes de faktiska vårdkostnaderna enligt vårdlandets utgiftsnivåer. En annan förklaring till avvikelsen mellan budget och utfall 2014 är att det är svårt att förutsäga hur patienter kommer att söka vård inom EES. Det gäller både de som kommer från andra länder och söker vård här och personer som söker vård utomlands.

Utfallet för nya myndigheten E-hälsomyndigheten cirka hälften av budgeterat belopp

Utfallet för anslaget 1:12 *E-hälsomyndigheten* uppgick till 54 miljoner kronor, vilket är 56 miljoner kronor (50,8 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Det låga utfallet kan till stor del förklaras av att upphandlingen av internethälsoplattformen HälsaFörMig överprövades. Ärendet är ännu inte avgjort.

Utfallet för anslaget 2:2 *Insatser för vaccinationsberedskap* uppgick till mindre än 1 miljon kronor, vilket är knappt 85 miljoner kronor (99,6 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Av de anvisade medlen fick 83,5 miljoner användas för att stärka förutsättningar att skydda Sveriges befolkning mot pandemisk influensa.

Efterfrågan på bilstöd lägre än budgeterat

Utfallet för anslaget 4:3 *Bilstöd till personer med funktionsnedsättning* uppgick till 315 miljoner kronor, vilket är 32 miljoner kronor lägre än vad som ursprungligen anvisats i statens budget. Anslaget tillfördes 20 miljoner kronor hösten 2014 då utgifterna för anpassningsbidraget befarades bli högre än förväntat. Det lägre utfallet jämfört med budgeten beror delvis på att medelbeloppet för anpassningsbidraget blev lägre än förväntat. Genomsnittsutbetalningen för anpassningsbidraget har under de senaste tio åren ökat, men under 2014 började beloppet minska. Grundbidraget och anpassningsbidraget betalades också ut i mindre omfattning än beräknat i budgeten. Antalet personer som beviljats assistansersättning har varit relativt konstant de senaste åren men ökade 2014.

Utfallet för anslaget 4:4 *Kostnader för statlig assistansersättning* uppgick till 23 794 miljoner kronor, vilket utgör en ökning med 1 339 miljoner kronor (6,0 procent) jämfört med 2013. Det är 559 miljoner kronor (2,4 procent) högre

än budgeterat och medförde en belastning av anslagskrediten på 1 141 miljoner kronor.

De senaste årens trend med ett relativt konstant antal personer med assistansersättning bröts 2014. I december 2014 hade 16 158 personer assistansersättning, ungefär 300 fler än i december 2013. Det genomsnittliga antalet beviljade timmar per vecka och person fortsatte att öka. Det genomsnittliga antalet beviljade timmar ökade från 121,2 timmar per vecka i december 2013 till 123,9 timmar per vecka i december 2014.

Schablonbeloppet som Försäkringskassan betalar ut för varje timme utförd assistans ökar varje år, detsamma gäller det högsta möjliga timbeloppet. För 2014 var schablonbeloppet 280 kronor per timme och det högsta möjliga timbeloppet 314 kronor. Schablonbeloppet för 2013 var 275 kronor per timme och det högsta möjliga timbeloppet 308 kronor.

Utfallet för stimulansbidrag lägre än budgeterat

Utfallet för anslaget 4:5 *Stimulansbidrag och åtgärder inom äldrepolitiken* blev 1 605 miljoner kronor, vilket är 140 miljoner kronor (8,0 procent) lägre än anvisat i budgeten. Avvikelsen från ursprungligt budgeterat belopp är främst hänförlig till insatser för ökad kompetens inom äldre vården. Årets utfall motsvarade i princip det budgeterade beloppet, dock så gjordes återbetalningar av bidragsutbetalningar från tidigare år på 111 miljoner kronor, vilket förklarar en stor del av skillnaden mot budgeten.

Utfallet för anslaget 4:7 *Bidrag till utveckling av socialt arbetet m.m.* blev 451 miljoner kronor, vilket är 69 miljoner kronor (13,2 procent) lägre än anvisat i budgeten. Det lägre utfallet förklaras delvis av återbetalningar av medel från tidigare år på 23 miljoner kronor.

Utfallet för ersättning för vanvård ökade

Utfallet för anslaget 4:8 *Ersättning för vanvård i den sociala barn- och ungdomsvården* blev 212 miljoner kronor, vilket är 153 miljoner kronor lägre än anvisat i budgeten, men 53 miljoner kronor högre än utfallet för 2013. Ersättningsnämnden betalade 208 miljoner kronor (98 procent) i ersättning för övergrepp eller försummelse. Anslaget användes också till utgifter för reseersättningar och stödsamtal med sammanlagt 4 miljoner kronor (2 procent).

Beställningsbemyndiganden

Tabell 2.56 UO 9 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställnings- bemyndigande	Utestående åtaganden 2014-12-31
1:6	Bidrag till folkhälsa och sjukvård	30	30
1:8	Bidrag till psykiatri	22	18
2:2	Insatser för vaccinberedskap	170	0
4:5	Stimulansbidrag och åtgärder inom äldrepolitiken	670	634
7:2	Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd: Forskning	973	946
Summa		1 865	1 628

Inom utgiftsområdet har riksdagen beslutat om beställningsbemyndiganden på 1 865 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick till 1 628 miljoner kronor. Skillnaden mellan bemyndiganden och utestående åtaganden uppgick till 237 miljoner kronor. Huvudelen av skillnaden mellan bemyndiganden och utestående åtaganden avser anslaget 2:2 *Insatser för vaccinberedskap*. Sverige behövde inte ingå ekonomiska åtaganden för pandemivaccin för influensa under 2014.

Riksrevisionens iakttagelser – effektivitetsrevision

RiR 2014:9 Stödet till anhöriga omsorgsgivare

Riksrevisionen har granskat om staten har gett förutsättningar för ett stöd till anhöriga omsorgsgivare som motsvarar behoven.

Regeringen har redovisat vidtagna åtgärder med anledning av granskningsrapporten i regeringens skrivelse till riksdagen Riksrevisionens rapport om stödet till anhöriga omsorgsgivare (skr. 2014/15:11). Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

Riksdagen har lagt regeringens skrivelse till handlingarna (bet. 2014/15:SoU4, rskr. 2014/15:126).

RiR 2014:20 Överenskommelser mellan regeringen och SKL inom hälso- och sjukvården – frivilligt att delta men svårt att tacka nej

Riksrevisionen har granskat överenskommelser mellan regeringen och SKL inom hälso- och sjukvården.

Regeringen har redovisat vidtagna åtgärder med anledning av granskningsrapporten i regeringens skrivelse Riksrevisionens rapport om överenskommelser mellan regeringen och SKL inom hälso- och sjukvården (skr. 2014/15:52). Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

RiR 2014:22 Primärvårdens styrning – efter behov eller efterfrågan?

Riksrevisionen har granskat hur de statliga reformerna om vårdval och lagstadgad vårdgaranti påverkat möjligheterna för primärvården att verka för en god hälsa och en vård på lika villkor för hela befolkningen.

Regeringen har redovisat åtgärder med anledning av granskningsrapporten i Regeringens skrivelse Riksrevisionens rapport om primärvårdens styrning (skr. 2014/15:72). Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

2.4.10 Utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning

Anslag

Tabell 2.57 UO 10 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	SB 2014	ÄB 2014	Utfall 2014	Utfall-SB 2014	Utfall-SB Procent 2014	Utfall 2013
1:1	Sjukpenning och rehabilitering m.m.	31 078	1 422	32 300	1 222	3,9	27 941
1:2	Aktivitets- och sjukersättningar m.m.	49 553	2 474	50 828	1 274	2,6	52 240
1:3	Handikappersättningar	1 314	63	1 331	17	1,3	1 317
1:4	Arbets-skadeersättningar m.m.	3 479	171	3 610	131	3,8	3 831
1:6	Bidrag för sjukskrivningsprocessen	3 119		3 056	-63	-2,0	2 300
1:6 (2013)	Bidrag för arbetet med sjukskrivningar inom hälso- och sjukvård				0	0,0	1 000
2:1	Försäkringskassan	7 869		7 811	-58	-0,7	7 660
2:2	Inspektionen för socialförsäkringen	67		61	-6	-8,4	64
	Övriga anslag	41		40	-1	-2,4	42
Summa		96 520	4 131	99 036	2 516	2,6	96 394

Utgiftsområdet omfattar ersättningar vid sjukdom och funktionsnedsättning, bl.a. sjukpenning, rehabiliteringspenning, aktivitets- och sjukersättning, handikappersättning och bidrag för sjukskrivningsprocessen. Området omfattar även myndigheterna Försäkringskassan och Inspektionen för socialförsäkringen.

Utfallet för utgiftsområdet uppgick till 99 036 miljoner kronor och blev därmed 2 516 miljoner kronor (2,6 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2013 blev utfallet 2 642 miljoner kronor (2,7 procent) högre. Det beror främst på att utgifterna för sjukpenning ökade.

Utgifterna för sjukpenning ökade

Utfallet för anslaget 1:1 *Sjukpenning och rehabilitering m.m.* blev 32 300 miljoner kronor, vilket är 1 222 miljoner kronor (3,9 procent) högre än vad som anvisades i budgeten. Ytterligare medel tillfördes anslaget av riksdagen hösten 2014 med anledning av att utgifterna för sjukpenning ökade mer än beräknat under året. Det i sin tur berodde i huvudsak på ett ökat antal sjukfall.

Utfallet för anslaget 1:2 *Aktivitets- och sjukersättningar m.m.* blev 50 828 miljoner kronor. Det är 1 274 miljoner kronor (2,6 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. Skillnaden beror framför allt på att

inflödet av personer som får sjuk- och aktivitetsersättning blev högre än beräknat och att utflödet blev lägre. Medelersättningen höjdes också för både sjuk- och aktivitetsersättning. Under hösten tillförde riksdagen anslaget 2 474 miljoner kronor med anledning av att sjuk- och aktivitetsersättning ökade mer än beräknat.

Ökade utgifter för sjukpenning även jämfört med föregående år

Jämfört med föregående år blev utfallet på anslaget 1:1 *Sjukpenning och rehabilitering m.m.* 4 359 miljoner kronor (15,6 procent) högre. Ökningen förklaras av ett ökat inflöde av nya sjukfall och på att fler sjukfall blivit längre under året. Under 2014 beräknas 345 000 sjukfall ha startats med en varaktighet om minst 30 dagar, vilket är en ökning med 8 procent jämfört med föregående år.

Antalet pågående sjukfall ökade, från ca 156 000 i december 2013 till ca 180 000 personer samma månad 2014. Det är en ökning med 15 procent. Ökningen var ca 16 procent för kvinnor och 13 procent för män.

Utfallet för anslaget 1:6 *Bidrag för sjukskrivningsprocessen* blev 3 056 miljoner kronor, vilket är 755 miljoner kronor (32,8 procent) högre än 2013. Fr.o.m. 2014 redovisas utgifter, som tidigare redovisades under anslaget 1:6 (2013) *Bidrag för arbetet med*

sjukskrivningar inom hälso- och sjukvård, i stället under anslaget 1:6 Bidrag för sjukskrivningsprocessen.

Utgifterna för sjukersättning minskade jämfört med föregående år

Utfallet för anslaget 1:2 *Aktivitets- och sjukersättningar m.m.* blev 1 412 miljoner kronor (2,7 procent) lägre än för 2013. Utgifterna för sjukersättning har minskat från 37 622 miljoner kronor år 2013 till 36 035 miljoner kronor för 2014. Minskningen beror på att utflödet av antalet personer från sjukersättningen varit större än inflödet till ersättningen. Det stora utflödet förklaras av att många som uppbär sjukersättning fyllt 65 år. Sjukersättning betalas ut till den som är 30–64 år och har stadigvarande nedsatt arbetsförmåga på grund av sjukdom. I december 2014 hade 320 300 personer sjukersättning, varav 191 200 var kvinnor och 129 100 män. Jämfört med december 2013 är det en minskning med 12 300 personer.

Aktivitetsersättning betalas ut till den som är 19–29 år och har nedsatt arbetsförmåga i minst ett år på grund av sjukdom. Aktivitetsersättning kan också betalas ut till personer som på grund av funktionsnedsättning behöver längre tid för att avsluta utbildning på grundskole- eller gymnasienivå. I december 2014 hade 34 500 personer aktivitetsersättning, varav 16 200 var kvinnor och 18 400 män. Jämfört med december 2013 är det en ökning med 3 500 personer. Aktivitetsersättning kan som längst beviljas t.o.m. månaden före det att personen fyller 30 år. Utgifterna för aktivitetsersättning uppgick till 3 397 miljoner kronor 2014, vilket är en ökning med 299 miljoner kronor (9,7 procent) jämfört med 2013.

Utfallet för anslaget 1:4 *Arbetskad ersättningar m.m.* uppgick till 3 610 miljoner kronor, vilket är 221 miljoner kronor (5,8 procent) lägre än 2013. Riksdagen tillförde anslaget ytterligare 171 miljoner kronor hösten 2014 då minskningstakten för arbetskad ersättningar inte har varit lika stor som förväntat och fler livräntor har tillkommit. Under 2014 hade 40 000 personer arbetsskadelivränta i Sverige, jämfört med 43 600 vid motsvarande tidpunkt 2013. Antal personer med arbetsskadelivränta minskar emellertid kontinuerligt eftersom de flesta som nu får livränta finns i åldersgruppen 60–64 år. Färre personer ansöker också om arbetsskadelivränta.

Ohälsotalet vänder svagt uppåt

Tabell 2.58 UO 10 Ohälsomått

	År 2014	År 2013
Ohälsotalet	27,3	26,8
därav kvinnor	32,8	32,0
därav män	22,1	21,8
Sjukpenningtalet	9,4	8,4
därav kvinnor	12,2	10,8
därav män	6,7	6,0

Källa: Försäkringskassan

Ohälsotalet är ett mått på antalet frånvarodagar per registrerad försäkrad som ersätts från sjukförsäkringen under ett år. Talet summerar utbetalade nettodagar med sjukpenning, rehabiliteringsersättning, sjukersättning och aktivitetsersättning. Ohälsotalet relaterar till antalet personer i befolkningen mellan 16–64 år. Ohälsotalet var 27,3 år 2014, vilket är en ökning från föregående år då ohälsotalet var 26,8. Det innebär att den långvariga nedåtgående trend som pågick mellan 2003 och 2011 och som därefter planat ut nu har vänt svagt uppåt. Under året ökade ohälsotalet med 1,9 procent. År 2013 minskade ohälsotalet med 0,7 procent.

År 2014 var ohälsotalet högre för kvinnor (32,8) än för män (22,1) och skillnaden har ökat under de senaste åren. Skillnaden mellan könen ökade något 2014 då ohälsotalet ökade för kvinnor samtidigt som det minskade något för män.

Sjukpenningtalet anger hur många frånvarodagar som ersätts med sjukpenning eller rehabiliteringsersättning per registrerad försäkrad (16–64 år). Sjukpenningtalet är exklusive försäkrade personer med hel sjukersättning eller aktivitetsersättning under en tolv månadersperiod. Alla dagar är omräknade till nettodagar.

I december 2014 var sjukpenningtalet 9,4 dagar. Män har ett lägre sjukpenningtal (6,7) än kvinnor (12,2). Sjukpenningtalet minskade markant mellan 2002 och 2010, därefter har det skett en ökning. Kvinnors sjukpenningtal har ökat mer än mäns.

Beställningsbemyndiganden

Tabell 2.59 UO 10 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställnings- bemyndigande	Utestående åtaganden 2014-12-31
1:6	Bidrag för sjukskrivningsprocessen	3 190	3 250

Inom utgiftsområdet har riksdagen beslutat om beställningsbemyndiganden på 3 190 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick till 3 250 miljoner kronor. Skillnaden mellan bemyndiganden och utestående åtaganden uppgick till 60 miljoner kronor. Skillnaden beror på att vissa åtaganden som redovisas mot bemyndigandet avser överenskommelser mellan staten och SKL som ingicks i december 2013 utan stöd av beställningsbemyndigande, men med förbehåll för riksdagens godkännande av budgetpropositionen för 2014, 2015 och 2016 (dnr S2013/8821/SF och S2013/8822/SF). Dessa åtaganden var således inte beräknade i regeringens förslag om beställningsbemyndigande i budgetpropositionen för 2014.

Övriga krediter

Tabell 2.60 UO 10 Övriga krediter

Miljoner kronor

Övriga krediter i Riksgäldskontoret	Kredit	Utnyttjad kredit 2014-12-31
Försäkringskassans behov av likviditet i utbetalning av ersättning för vård i andra länder	60	57

Riksrevisionens iakttagelser – årlig revision

Försäkringskassan

Försäkringskassan har, avseende sin årsredovisning för 2014, fått en revisionsberättelse med *reservation*.

Uttalande med reservation

Enligt Riksrevisionens uppfattning har myndigheten förutom det förhållande som beskrivs i stycket Grund för uttalande med reservation, i alla väsentliga avseenden, använt anslag och inkomster i enlighet med av riksdagen beslutade ändamål och i överensstämmelse med tillämpliga föreskrifter.

Grund för uttalande med reservation

Myndigheten redovisar ingångna åtaganden utöver tilldelad ram för beställningsbemyndigande med 62 500 000 kronor. Detta avser anslag 1:6 *Bidrag för sjukskrivningsprocessen*, anslagspost 9 Försäkringsmedicinska utredningar under utgiftsområde 10. Åtagandena har ingåtts av regeringen, men anslagsposten disponeras av myndigheten. Myndigheten har beskrivit förhållandet i sin årsredovisning.

2.4.11 Utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom

Anslag

Tabell 2.61 UO 11 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	SB 2014	ÄB 2014	Utfall 2014	Utfall-SB 2014	Utfall-SB Procent 2014	Utfall 2013
1:1	Garantipension till ålderspension	16 359		16 539	180	1,1	16 751
1:2	Efterlevandepensioner till vuxna	13 059		13 035	-24	-0,2	13 883
1:3	Bostadstillägg till pensionärer	8 384		8 493	109	1,3	8 182
1:4	Åldreförsörjningsstöd	678	83	724	46	6,8	658
2:1	Pensionsmyndigheten	532		522	-10	-2,0	511
Summa		39 013	83	39 313	300	0,8	39 985

Utgiftsområdet omfattar ersättning vid ålderdom (garantipension, bostadstillägg till pensionärer samt åldreförsörjningsstöd) och ersättning vid dödsfall (omställningspension, änkepension och särskild efterlevandepension samt garantipension till dessa förmåner).

Inkomstrelaterad ålderspension redovisas under avsnittet 2.4.31 Ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget.

Utfallet för utgiftsområdet uppgick till 39 313 miljoner kronor och blev därmed 300 miljoner kronor högre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2013 minskade utgifterna med 672 miljoner kronor (1,7 procent).

Utgifterna för garantipension, bostadstillägg och åldreförsörjningsstöd högre än anvisat

Utgifterna för anslaget 1:1 *Garantipension till ålderspension* uppgick till 16 539 miljoner kronor, vilket är 180 miljoner kronor (1,1 procent) högre än det anvisade beloppet. Både antalet förmånstagare och medelbeloppet blev högre än beräknat.

Utgifterna för anslaget 1:3 *Bostadstillägg till pensionärer* uppgick till 8 493 miljoner kronor, vilket är 109 miljoner kronor (1,3 procent) högre än vad som anvisats i budgeten. Det beror på att fler pensionärer än beräknat fått bostadstillägg.

Utgifterna för anslaget 1:4 *Åldreförsörjningsstöd* uppgick till 724 miljoner kronor, vilket är 46 miljoner kronor (6,8 procent) högre än anvisat. Ytterligare 83 miljoner kronor anvisades av riksdagen hösten 2014. Kostnaderna för äldre-

försörjningsstöd ökar till följd av att fler personer än beräknat är berättigade till sådant stöd och att de som får stödet är berättigade till högre belopp. Detta är främst en följd av att antalet invandrade med asylskäl under det senaste året ökade mer än vad som tidigare beräknats.

Sänkt prisbasbelopp ger lägre utgifter för garantipension jämfört med 2013

Utgifterna för anslaget 1:1 *Garantipension till ålderspension* blev 212 miljoner kronor (1,3 procent) lägre än föregående år. Minskningen beror på att prisbasbeloppet sänktes 2014.

Ungefär 787 000 ålderspensionärer hade garantipension vid utgången av 2014, vilket är 25 000 fler än föregående år. Den genomsnittliga utbetalda garantipensionen uppgår till 20 800 kronor per år 2014, en minskning med 900 kronor per år jämfört med 2013.

Lägre utgifter då färre får änkepension

Utgifterna för anslaget 1:2 *Efterlevandepensioner till vuxna* uppgick till 13 035 miljoner kronor, vilket är 848 miljoner kronor (6,1 procent) lägre än föregående år. Änkepension svarar för den större delen av utgifterna under anslaget. Eftersom änkepensionssystemet är under avveckling sedan 1990 minskar antalet personer med änkepension successivt. Mellan 2013 och 2014 minskade de med ca 11 000 personer, till 287 000 personer.

Bostadstilläggen ökar då inkomstpensionen minskade

Utgifterna för anslaget 1:3 *Bostadstillägg till pensionärer* uppgick till 8 493 miljoner kronor. Det är en ökning med 311 miljoner kronor (3,8 procent) jämfört med 2013. Ökningen beror huvudsakligen på att inkomstpensionen minskade 2014. Bostadstillägget ökar då pensionen minskar. En annan förklaring till ökningen är högre boendekostnader för pensionärerna.

Antalet pensionärer med bostadstillägg uppgick under 2014 till 286 000 personer, en ökning med 11 000 personer jämfört med 2013. För 2014 var det genomsnittliga årsbeloppet 29 000 kronor, en ökning med 100 kronor eller 0,3 procent jämfört med 2013.

Ökad asylinvandring medför högre utgifter för äldreförsörjningsstöd

De personer som är över 65 år och bosatta i Sverige men som inte får sina grundläggande försörjningsbehov tillgodosedda genom andra förmåner inom det allmänna pensionssystemet är berättigade till äldreförsörjningsstöd. Utfallet för anslaget 1:4 *Äldreförsörjningsstöd* är 724 miljoner kronor, vilket är 66 miljoner kronor högre än föregående år. Antalet personer med äldreförsörjningsstöd ökade med 9,1 procent jämfört med 2013 och uppgick till 19 000 personer 2014. Det genomsnittliga årsbeloppet ökade med 1,9 procent och uppgick till 38 500 kronor 2014. Ökningen beror på att det är en något större andel av dem som är födda 1938 eller senare som får äldreförsörjningsstöd. Till skillnad från dem som är födda 1937 eller tidigare är de inte berättigade till garantipension efter att ha bott i Sverige i 10 år utan det krävs en bosättning på 40 år för full garantipension. En annan förklaring till ökningen är ökad asylinvandring.

Övriga krediter

Tabell 2.62 UO 11 Övriga krediter

Miljoner kronor		
Övriga krediter i Riksgäldskontoret	Kredit	Utnyttjad kredit 2014-12-31
Pensionsmyndighetens behov av likviditet i handeln med fondandelar	8 000	3

Riksdagen har beslutat om en övrig kredit inom utgiftsområdet. Krediten är på 8 000 miljoner kronor och avser Pensionsmyndighetens behov av likviditet i handeln med fondandelar. Krediten utnyttjades med ca 3 miljoner kronor vid årsskiftet. Maximalt utnyttjad kredit 2014 var 338 miljoner kronor.

Riksrevisionens iakttagelser – årlig revision

Pensionsmyndigheten

Övriga upplysningar

Riksrevisionen har fäst uppmärksamhet vid redovisning av inkomstpension i myndighetens årsredovisning.

Av Pensionsmyndighetens regleringsbrev framgår att inkomstpensionens finansiella ställning och utveckling ska redovisas i ett särskilt avsnitt i resultatredovisningen. Redovisningen regleras i Socialförsäkringsbalk (2010:110) samt förordning (2002:780) om beräkning av balanstal. Detta redovisas i årsredovisningen i avsnitt 8 Resultatredovisning inkomstpensionssystemet. Som framgår av årsredovisningen är redovisningen i detta avsnitt en sammanställning som delvis baseras på uppgifter från andra aktörer än Pensionsmyndigheten, den baseras också delvis på preliminära uppgifter. Granskningen har omfattat uppgifter från och beräkningar utförda av Pensionsmyndigheten. Uppgifter från andra aktörer har inte granskats av Riksrevisionen.

I avsnitt 8 redovisar Pensionsmyndigheten jämförelsetal från tidigare års Orange rapport. Dessa jämförelsetal har inte granskats av Riksrevisionen. I avsnitt 8.3 Prognos balanstalet redovisar Pensionsmyndigheten ett antal prognoser för balanstalens utveckling över ett antal år. Detta avsnitt har inte granskats av Riksrevisionen.

Riksrevisionens iakttagelser – effektivitetsrevision

RiR 2014:13 Att gå i pension – varför så krångligt?

Riksrevisionen har granskat om regeringen och Pensionsmyndigheten har utformat och informerat om valmöjligheterna i det allmänna pensionssystemet på ett sådant sätt att individen ges tillräckliga förutsättningar att göra bra val. Riksrevisionen har även granskat om regeringen har verkat för en motsvarande ordning inom tjänstepensionen.

Regeringen har redovisat vidtagna åtgärder med anledning av granskningsrapporten i regeringens skrivelse Riksrevisionens rapport om att gå i pension (skr. 2014/15:33). Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

Riksdagen har lagt regeringens skrivelse till handlingarna (bet. 2014/15:SfU8, rskr. 2014/15:117).

RiR 2014:17 Det allmänna pensionssystemet – en granskning av granskningen

Riksrevisionen har granskat statens förutsättningar för att granskningen av det allmänna pensionssystemet ska bidra till att upprätthålla rättssäkerhet och effektivitet.

Regeringen har redovisat vidtagna åtgärder med anledning av granskningsrapporten i regeringens skrivelse Riksrevisionens rapport om granskningen av det allmänna pensionssystemet (skr. 2014/15:34). Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

Riksdagen har lagt regeringens skrivelse till handlingarna (bet. 2014/15:SfU9, rskr. 2014/15:118).

2.4.12 Utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn

Anslag

Tabell 2.63 UO 12 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	SB 2014	ÄB 2014	Utfall 2014	Utfall-SB 2014	Utfall- SB procent 2014	Utfall 2013
1:1	Allmänna barnbidrag	25 132		25 220	88	0,4	24 723
1:2	Föräldraförsäkring	38 686		37 654	-1 032	-2,7	36 720
1:3	Underhållsstöd	2 056		2 060	4	0,2	2 052
1:4	Bidrag till kostnader för internationella adoptioner	36		14	-22	-61,1	15
1:5	Barnpension och efterlevandestöd	841	70	876	35	4,2	876
1:6	Vårdbidrag för funktionshindrade barn	3 201		3 295	94	2,9	3 147
1:7	Pensionsrätt för barnår	6 732		6 732	0	0,0	6 468
1:8	Bostadsbidrag	4 926		4 958	32	0,7	4 533
Summa		81 610	70	80 809	-801	-1,0	78 533

Utgiftsområdet omfattar bland annat barnbidrag, föräldraförsäkring och bostadsbidrag.

Utfallet för utgiftsområdet uppgick till 80 809 miljoner kronor. Det är 801 miljoner kronor (1,0 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2013 blev utgifterna 2 276 miljoner kronor (2,9 procent) högre.

Utgifterna för föräldraförsäkring lägre än anvisat

Utfallet för anslaget 1:2 *Föräldraförsäkring* blev 37 654 miljoner kronor, vilket är 1 032 miljoner kronor (2,7 procent) lägre än anvisat i statens budget. Den främsta orsaken är att utgifterna för föräldrapenning blev lägre än beräknat.

Utfallet för anslaget 1:5 *Barnpension och efterlevandestöd* blev 876 miljoner kronor, vilket är 35 miljoner kronor (4,2 procent) högre än anvisat i statens budget. Det finns två skäl till detta. Beviljandefrekvensen för ärenden som avser enbart efterlevandestöd ökade under 2014 på grund av ändrad tillämpning efter en dom från Högsta förvaltningsdomstolen som medfört förändrad rättspraxis. Beviljandefrekvensen blev 76 procent i genomsnitt under 2014. Det högre utfallet jämfört med anvisad budget beror också på att antalet ansökningar ökade under 2013 som en följd av stor flyktinginvandring. Antalet ansökningar har legat kvar på ungefär samma nivå 2014. Detta har resulterat i många beslut om efterlevandestöd under 2013 och 2014. Barn

under 18 år som har invandrat till Sverige och vars ena eller båda föräldrar har avlidit kan få efterlevandestöd. Hösten 2014 tilldelade riksdagen anslaget ytterligare 70 miljoner kronor på grund av det ökade antalet ansökningar om efterlevandestöd till följd av ökad migration och förändrad rättspraxis.

Utfallet för anslaget 1:6 *Vårdbidrag för funktionshindrade barn* blev 3 295 miljoner kronor, vilket är 94 miljoner kronor (2,9 procent) högre än anvisat i statens budget. Orsaken till det högre utfallet är en fortsatt ökning av andelen barn vars föräldrar beviljas vårdbidrag.

Utgifterna för föräldraförsäkring och barnbidrag ökade jämfört med 2013

Att utgifterna för utgiftsområdet blev högre än för 2013 beror främst på att utgifterna på anslaget 1:2 *Föräldraförsäkring* ökade med 934 miljoner kronor (2,5 procent). Föräldrapenningen utgjorde 72,6 procent av utgiften för föräldraförsäkringen 2014. Utgifterna för föräldrapenning ökade med 466 miljoner kronor jämfört med 2013. Ökningen beror dels på att det betalades ut drygt 306 000 fler föräldrapenningdagar och dels på att den totala medelersättningen ökade med 1,1 procent mellan 2013 och 2014. År 2014 var den genomsnittliga medelersättningen för kvinnor 489 kronor per dag och för män 650 kronor per dag. Skillnaden förklaras dels av skillnader i arbetsinkomst

mellan män och kvinnor men också av att kvinnor i mycket högre utsträckning får ersättning på grundnivå och lägstnivå. Under 2014 betalades föräldrapenning för drygt 51,8 miljoner dagar ut, vilket är 0,6 procent fler än 2013. Ökningen av antalet föräldrapenning-dagar är främst en följd av att antalet födda barn har stigit de senaste åren. Enligt Statistiska centralbyrån (SCB) föddes preliminärt 114 907 barn fram till december 2014, vilket är 1 314 fler barn än under motsvarande period föregående år. Även utgifterna för den tillfälliga föräldrapenningen ökade till följd av att fler nettodagar användes. Ökningen var ca 4 procent och förklaras främst av att antalet barn i åldrarna 1-4 år, som tillfällig föräldrapenning utges för, har ökat.

Utgifterna för anslaget 1:1 *Allmänna barnbidrag* ökade med 497 miljoner kronor (2,0 procent) jämfört med föregående år. Det beror framför allt på att antalet barn i åldrarna 0-16 år ökade.

Utgifterna för anslaget 1:8 *Bostadsbidrag* ökade med 425 miljoner kronor (9,4 procent), vilket beror på att det särskilda bidraget till hemmavarande barn höjdes 2014. Detta ledde till ökade utgifter samt fler barnhushåll med bostadsbidrag. Antal hushåll med bostadsbidrag var i genomsnitt 251 530 under 2014, varav 189 334 barnhushåll och 62 196 ungdomshushåll. Jämfört med 2013 ökade antalet barnhushåll med 4 procent och antalet ungdomshushåll minskade med 1 procent.

Utfallet för anslaget 1:6 *Vårdbidrag för funktionshindrade barn* ökade med 148 miljoner kronor (4,7 procent). Antalet barn som har föräldrar som får vårdbidrag fortsatte att öka under 2014. Vårdbidrag är vanligare bland pojkar än flickor i alla åldersgrupper och det är vanligast med vårdbidrag bland barn i åldern 10-14 år. Antalet nybeviljade vårdbidrag har ökat varje år sedan 2007. År 2014 uppgick antalet nybeviljade vårdbidrag till 10 400 och den vanligaste diagnosgruppen var psykiska sjukdomar och syndrom.

Riksrevisionens iakttagelser – effektivitetsrevision

RiR 2010:22 Underhållsstödet – för barnets bästa?

Riksrevisionen har granskat om underhållsstödet är ett ändamålsenligt verktyg inom den ekonomiska familjepolitiken och om systemet hanteras effektivt.

Regeringen har redovisat vissa vidtagna åtgärder med anledning av granskningsrapporten i Årsredovisning för staten 2010, 2011 och 2012.

Betänkandet Fortsatt föräldrar – om ansvar, ekonomi och samarbete för barnets skull (SOU 2011:51), bereds fortfarande inom Regeringskansliet. Regeringen gjorde i budgetpropositionen för 2015 (prop. 2014/15:1 utg.omr. 12 avsnitt 3.6) bedömningen att det finns behov av mer stöd och rådgivning om civilrättslig underhållsreglering utanför underhållsstödet. Socialdepartementet har under 2014 remitterat promemorian Ökat stöd för underhållsreglering (Ds 2014:27) där det lämnas förslag om att föräldrar ska få tillgång till sådant stöd, vilket till viss del tillgodoser Riksrevisionens rekommendationer. I sammanhanget bör även nämnas den lagändring i socialtjänstlagen (2001:453) som trädde i kraft den 1 juli 2014 som innebär att kommuner ska vara skyldiga att bereda föräldrar möjlighet att i samarbetsamtal ta upp frågor som gäller barnets försörjning om föräldrarna så önskar.

Regeringen kommer att återkomma till Riksdagen om de ytterligare åtgärder som regeringen avser att vidta med anledning av Riksrevisionens iakttagelser. Ärendet bereds inom Regeringskansliet.

2.4.13 Utgiftsområde 13 Integration och jämställdhet

Anslag

Tabell 2.64 UO 13 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	SB 2014	ÄB 2014	Utfall 2014	Utfall-SB 2014	Utfall- SB procent 2014	Utfall 2013
1:1	Integrationsåtgärder	197	80	245	48	24,3	205
1:2	Kommunersättningar vid flyktingmottagande	7 362	90	6 968	-394	-5,4	5 542
1:3	Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare	2 342	450	2 685	342	14,6	1 668
1:4	Ersättning till etableringslotsar och insatser för vissa nyanlända invandrare	1 961	-70	1 743	-218	-11,1	930
1:5	Hemutrustningslån	145		171	25	17,3	106
	Övriga anslag	424		413	-11	-2,7	385
Summa		12 432	550	12 225	-207	-1,7	8 836

Utgiftsområdet omfattar integrationspolitik, politik mot diskriminering och jämställdhetspolitik.

Utgifterna uppgick till 12 225 miljoner kronor och är därmed 207 miljoner kronor (1,7 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2013 ökade utgifterna med 3 388 miljoner kronor (38,4 procent).

Fler kommunmottagna flyktingar än beräknat för 2014

Tabell 2.65 Kommunmottagna flyktingar och andra skyddsbehövande samt deltagare i etableringsuppdraget

Antal personer

Anslag	SB 2014	Utfall 2014	Utfall- SB 2014	Utfall 2013
Totalt antal kommunmottagna	40 000	45 836	5 836	34 499
1 varav barn och ungdomar		17 942		17 035
2 varav ensamkommande barn och ungdomar	3 000	3 370	370	2 331
Antal deltagare i etableringsuppdrag i genomsnitt	30 600	36 478	5 878	22 871

Källa: Migrationsverket och Arbetsförmedlingen

Utfallet för anslaget 1:2 *Kommunersättningar vid flyktingmottagande* blev 6 968 miljoner kronor,

vilket är 394 miljoner kronor (5,4 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Ersättningarna till kommunerna för mottagandet av ensamkommande barn blev 275 miljoner kronor lägre, trots att kommunerna tog emot fler än beräknat. Det lägre utfallet beror främst på eftersläpningar i ärendehantering och antal beviljade uppehållstillstånd på grund av det stora antalet asylsökande. Det innebär att ett stort antal ansökningar från kommunerna som avser mottagande 2014 kommer att betalas ut först under 2015. Kommunerna tog under 2014 emot 45 836 personer, vilket är 5 836 personer fler än beräknat i statens budget. Av dessa var 3 370 ensamkommande barn och ungdomar, vilket är 370 fler än väntat.

Utgifterna för anslaget 1:3 *Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare* blev 342 miljoner kronor (14,6 procent) högre än anvisat i statens budget. Orsaken är ett högre antal nyanlända i etableringsinsatser än beräknat. För att finansiera de ökade utgifterna beslöt riksdagen att tillföra anslaget ytterligare 450 miljoner kronor hösten 2014.

Utfallet för anslaget 1:4 *Ersättning till etableringslotsar och insatser för vissa nyanlända invandrare* blev 218 miljoner kronor (11,1 procent) lägre än vad som beräknades i budgetpropositionen för 2014. Orsaken är framför allt ett lägre utnyttjande av etableringslotsarnas tjänster än förväntat.

Kommunerna tog emot fler nyanlända invandrare 2014 jämfört med 2013

Utgifterna för anslaget 1:2 *Kommunersättningar vid flyktmottagande* blev 1 426 miljoner kronor högre jämfört med föregående år. Det högre utfallet beror främst på att kommunerna tagit emot fler nyanlända invandrare 2014 jämfört med föregående år. Antalet kommunmottagna ökade från 34 499 personer 2013 till 45 836 personer 2014. Antalet barn och ungdomar ökade från 17 035 till 17 942, varav ensamkommande barn ökade från 2 331 till 3 370.

Antalet nyanlända i etableringsuppdraget ökade kraftigt 2014

Utgifterna för anslaget 1:3 *Etableringsättning till vissa nyanlända invandrare* ökade med 1 017 miljoner kronor (61 procent) jämfört med 2013. Orsaken är att antalet nyanlända i etableringsuppdraget ökade från i snitt 22 871 deltagare 2013 till 36 478 deltagare 2014.

Utfallet för anslaget 1:4 *Ersättning till etableringslotsar och insatser för vissa nyanlända invandrare* blev 813 miljoner kronor (87,5 procent) högre än 2013. Orsaken är det större antalet nyanlända invandrare i etableringsuppdraget.

Beställningsbemyndiganden

Tabell 2.66 UO 13 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställningsbemyndigande	Utestående åtaganden 2014-12-31
1:4	Ersättning till etableringslotsar och insatser för vissa nyanlända invandrare	2 600	2 363
1:6	Från EU-budgeten finansierade insatser för integration av tredjelandsmedborgare	44	28
3:1	Särskilda jämställdhetsåtgärder	27	0
Summa		2 671	2 391

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om beställningsbemyndiganden på 2 671 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick till 2 391 miljoner kronor. Skillnaden mellan bemyndiganden och utestående åtaganden uppgick till 280 miljoner kronor. Skillnaden för anslag 1:4

Ersättning till etableringslotsar och insatser för vissa nyanlända invandrare beror på att etableringslotsarnas tjänster utnyttjades i lägre omfattning än beräknat vid budgeteringen.

Riksrevisionens iakttagelser – effektivitetsrevision

RiR 2014:3 Staten och det civila samhället i integrationsarbetet

Riksrevisionen har granskat hur staten har lyckats undanröja hinder och skapa förutsättningar för det civila samhällets medverkan på integrationsområdet.

Regeringen har redovisat vidtagna åtgärder med anledning av granskningsrapporten i regeringens skrivelse Riksrevisionens rapport om staten och det civila samhället i integrationsarbetet (skr. 2013/14:244). Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

RiR 2014:11 Att tillvarata och utveckla nyanländas kompetens – Rätt insats i rätt tid?

Riksrevisionen har granskat statsens insatser för att tillvarata och utveckla nyanländas kompetens.

Regeringen har redovisat vidtagna åtgärder med anledning av granskningsrapporten i regeringens skrivelse Riksrevisionens rapport om att tillvarata och utveckla nyanländas kompetens (skr. 2014/15:19). Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

RiR: 2014:14 Etableringslotsar – fungerar länken mellan individen och arbetsmarknaden?

Riksrevisionen har undersökt om den arbetsförberedande insatsen etableringslots är utformad på ett effektivt sätt, så att den kan bidra till att påskynda individens etablering i arbetslivet.

Regeringen har redovisat vidtagna åtgärder med anledning av granskningsrapporten i regeringens skrivelse Riksrevisionens rapport om etableringslotsar (skr. 2014/15:23). Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

RiR:2014:15 Nyanländ i Sverige – Effektiva insatser för ett snabbt mottagande?

Riksrevisionen har granskat statliga insatser för mottagande och bosättning av nyanlända invandrare i kommunerna.

Regeringen har redovisat sin bedömning av granskningsrapportens slutsatser samt vidtagna och planerade åtgärder med anledning av Riksrevisionens iakttagelser i regeringens skrivelse Riksrevisionens rapport om statliga insatser för mottagande och bosättning av nyanlända (skr. 2014/15:31). Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

2.4.14 Utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv

Anslag

Tabell 2.67 UO 14 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	SB 2014	ÄB 2014	Utfall 2014	Utfall-SB 2014	Utfall-SB Procent 2014	Utfall 2013
1:1	Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader	7 111		6 919	-191	-2,7	7 108
1:2	Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd	32 135		30 067	-2 067	-6,4	31 780
1:3	Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser	9 224		8 662	-563	-6,1	8 862
1:4	Lönebidrag och Samhall m.m.	17 831		17 549	-282	-1,6	17 040
1:6	Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2014–2020	50		9	-41	-81,3	
1:11	Bidrag till lönegarantiersättning	2 000		1 587	-413	-20,6	2 447
1:12	Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2007–2013 ¹	1 009		1 132	123	12,2	1 507
2:1	Arbetsmiljöverket	622		600	-22	-3,6	602
	Övriga anslag	392		374	-18	-4,6	374
Summa		70 375		66 901	-3 474	-4,9	69 721

¹ Inkl. den svenska medfinansieringen

Utgiftsområdet omfattar områdena arbetsmarknad och arbetsliv och består i huvudsak av arbetsförmedling, utgifter för arbetsmarknadspolitiska program, bidrag till arbetslöshetsersättning och lönegarantiersättning samt arbetsmiljö, arbetsrätt och lönebildning. Vidare ingår bl.a. Europeiska socialfonden och bidrag till Samhall AB. Myndigheter inom området är bl.a. Arbetsförmedlingen, Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige, Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen, Arbetsmiljöverket och Arbetsdomstolen.

Utfallet uppgick till 66 901 miljoner kronor, vilket är 3 474 miljoner kronor (4,9 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2013 blev utfallet 2 820 miljoner kronor (4,0 procent) lägre. En förklaring till det lägre utfallet är att färre personer uppbar arbetslöshetsersättning eller deltog i ett arbetsmarknadspolitiskt program som berättigade till aktivitetsstöd än vad som antogs vid budgeteringen. Jämfört med föregående år minskade utgifterna, bl.a. på grund av lägre programdeltagande och att färre personer fick lönegarantiersättning.

Antalet arbetslösa på samma nivå som förra året

Tabell 2.68 Arbetslöshet

	Antal personer 2014	Procent 2014	Antal personer 2013	Procent 2013
Antal arbetslösa, 15–74 år	411 000		410 900	
- därav heltidsstuderande	135 300	32,9	137 800	33,5
- därav personer med utomnordiskt ursprung	145 900	35,5	137 700	33,5
- därav långtidsarbetslösa	116 700	28,4	121 200	29,5
- därav långtidsarbetslösa personer med utomnordiskt ursprung	53 600	13,0	54 300	13,2
- därav ungdomar, 15–24 år	152 600	37,1	156 200	38,0
Arbetslösheten, 15–74 år (arbetslösa som andel av arbetskraften)		7,9		8,0
Ungdomsarbetslösheten, 15–24 år (arbetslösa ungdomar som andel av samtliga ungdomar i arbetskraften)		22,9		23,6

Anm. Statistiken i tabellen avser genomsnitt för helåren 2013 respektive 2014. Källa: SCB.

Tabell 2.68 visar arbetsmarknadsstatistik från Arbetskraftsundersökning (AKU) som görs av Statistiska centralbyrån (SCB). Statistiken är från helårsundersökningarna för 2014 och 2013.

Det genomsnittliga antalet arbetslösa enligt AKU ökade med 100 personer mellan 2013 och 2014. Ökningen är för låg för att vara statistisk säkerställd. Antalet arbetslösa som är heltidsstudierande minskade med 2 500 personer mellan åren. Antalet långtidsarbetslösa, dvs. personer som varit arbetslösa i mer än sex månader, minskade med 4 500 personer under 2014. Antalet arbetslösa personer med utomnordiskt ursprung ökade med 8 200 personer. Däremot minskade antalet personer med utomnordiskt ursprung i långtidsarbetslöshet 2014 jämfört med 2013.

Ungdomar 15–24 år utgör 37,1 procent av samtliga arbetslösa. Antalet arbetslösa ungdomar minskade mellan åren både i faktiskt antal och som andel av den totala arbetskraften i undersökningen.

Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader minskade under 2014

Utfallet för anslaget 1:1 *Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader* blev 6 919 miljoner kronor, vilket är 191 miljoner kronor lägre än anvisade medel och 189 miljoner kronor lägre än 2013. Antalet årsarbetskrafter vid Arbetsförmedlingen minskade med 278 och uppgick vid utgången av 2014 till 11 452 stycken.

Lägre arbetslöshet än beräknat leder till att utgifterna blev lägre än budgeterat

Utgifterna för anslaget 1:2 *Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd* blev 30 067 miljoner kronor, vilket är 2 067 miljoner kronor (6,4 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Antalet arbetslösa blev lägre än vad som antogs i budgetberäkningen, både i antal och i procent av arbetskraften. Detta påverkar både utgifterna för bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd. Framför allt fick färre personer arbetslöshetsersättning än vad som antogs när budgeten beräknades.

Utgifterna för anslaget 1:3 *Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser* blev 8 662 miljoner kronor, vilket är 563 miljoner kronor (6,1 procent) lägre än anvisat i statens budget. Utgifterna under anslaget påverkas främst av omfattningen av de arbetsmarknadspolitiska programmen och under 2014 minskade genomsnittligt antal deltagare i arbetsmarknads-

politiska program med 12 761 personer till 176 624 personer vilket var en större minskning än vad som räknats med vid budgeteringen.

Utfallet för anslaget 1:4 *Lönebidrag och Samball m.m.* blev 17 549 miljoner kronor, vilket är 282 miljoner kronor lägre än anvisat i statens budget. Det lägre utfallet beror på att antalet beslut om lönebidrag minskade mer under 2014 än vad som bedömdes vid budgetberäkningen.

Utfallet för anslaget 1:11 *Bidrag till lönegarantiersättning* uppgick till 1 587 miljoner kronor, vilket är 413 miljoner kronor (20,6 procent) lägre än anvisat i statens budget. Antalet personer som omfattades av lönegarantin minskade under 2014.

Minskade utgifter för arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd jämfört med föregående år

Utgifterna för anslaget 1:2 *Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd* minskade med 1 713 miljoner kronor (5,4 procent) mellan åren. Det är en minskning av utgifterna för såväl arbetslöshetsersättningen som aktivitetsstödet. Antalet deltagare i program med aktivitetsstöd minskade under året. Av de öppet arbetslösa fick 36 procent arbetslöshetsersättning i september 2014.

Utgifterna för arbetsmarknadspolitiska program och insatser minskade jämfört med föregående år

Utgifterna för anslaget 1:3 *Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser* minskade med 200 miljoner kronor (2,3 procent) mellan åren. Utgifterna under anslaget påverkas främst av omfattningen av de arbetsmarknadspolitiska programmen.

I tabell 2.69 visas statistik om deltagandet i arbetsmarknadspolitiska program, med specifikt fokus på jobb- och utvecklingsgarantin.

Tabell 2.69 Arbetsmarknadspolitiska program och insatser

	Antal personer 2014	Antal personer 2013
Sökande i program	176 624	189 384
Jobb- och utvecklingsgarantin	103 026	98 635
3 därav fas 1 och 2	68 640	64 440
4 därav sysselsättningsfasen	34 386	34 196
Män i sysselsättningsgarantin	18 228	18 270
Kvinnor i sysselsättningsgarantin	16 158	15 926
Utrikesfödda i sysselsättningsgarantin	70 582	67 556

Anm. Statistiken i tabellen avser genomsnitt för helåren 2013 respektive 2014.
Källa: Arbetsförmedlingen

Av samtliga inskrivna arbetslösa under 2014 deltog i genomsnitt 47 procent i arbetsmarknadspolitiska program, samma andel som 2013. Det största programmet är jobb- och utvecklingsgarantin som svarade för 58 procent av det genomsnittliga antalet deltagare i samtliga program med aktivitetsstöd. Antalet deltagare i jobb- och utvecklingsgarantins fas 1 och 2 var i genomsnitt 68 640 personer, vilket är en ökning med 6,5 procent jämfört med 2013. Andelen deltagare som var i jobb- och utvecklingsgarantins fas 1 och 2 i mer än 450 ersättningsdagar var ungefär samma 2014 som 2013. Efter 450 ersättningsdagar blir deltagaren upptagen i sysselsättningsfasen. År 2014 ingick i genomsnitt 34 386 arbetssökande per månad i sysselsättningsfasen jämfört med 34 196 personer 2013. I sysselsättningsfasen uppgick andelen kvinnor 2014 till 47 procent och andelen män till 53 procent. Andelen utrikesfödda deltagare var 37 procent, en ökning med 3 procentenheter jämfört med föregående år.

Fler subventionerade anställningar för personer med funktionsnedsättning jämfört med föregående år

Utgifterna för anslaget 1:4 Lönebidrag och Samhall m.m. ökade med 509 miljoner kronor jämfört med föregående år. De särskilda subventionerade anställningarna för arbetslösa med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga, dvs. anställningar med lönebidrag, trygghetsanställning, utvecklingsanställning och offentligt skyddat arbete ökade sammantaget för 2014. Ökningen avser trygghetsanställningar och utvecklingsanställningar. Den minskning av antalet anställningar med lönebidrag som pågått sedan flera år tillbaka fortsatte.

Färre konkurser och rekonstruktioner 2014 ledde till lägre utgifter än 2013

I tabell 2.70 visas omfattningen av lönegarantiersättningen och antalet konkurser och rekonstruktioner.

Tabell 2.70 Bidrag till lönegarantiersättning

	2014	2013
Antal personer med lönegarantiersättning	23 708	34 187
Antal företagskonkurser och företagsrekonstruktioner	3 080	3 564
Genomsnittligt antal dagar	63	63
Genomsnittlig ersättning per person	74 473	73 587

Källa: Kammarkollegiet

Utgifterna för anslaget 1:11 Bidrag till lönegarantiersättning minskade med 860 miljoner kronor mellan åren 2013 och 2014. Antalet personer som fick lönegarantiersättning blev 23 708 under 2014, en minskning med 30,7 procent. Det genomsnittliga antalet dagar som ersättning betalades ut var oförändrat, 63 dagar, jämfört med föregående år. Den genomsnittliga ersättningen per person ökade med 1,2 procent och uppgick till 74 473 kronor. Antalet företagskonkurser och företagsrekonstruktioner var 3 080 stycken, en minskning med 13,6 procent.

Beställningsbemyndiganden

Tabell 2.71 UO 14 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställningsbemyndigande	Utestående åtaganden 2014-12-31
1:3	Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser	5 025	4 152
1:4	Lönebidrag och Samhall m.m.	13 000	12 178
1:6	Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2014-2020	1 000	11
1:7	Institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering	9	8
1:12	Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2007-2013	199	145
2:1	Arbetsmiljöverket	18	18
Summa		19 251	16 512

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om beställningsbemyndiganden på 19 251 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick till 16 512 miljoner kronor. Skillnaden mellan bemyndiganden och utestående åtaganden uppgick till 2 739 miljoner kronor. Skillnaden beror på att det finns en stor osäkerhet i budgeteringen av de utestående åtagandena som bl.a. beror på längden och omfattningen av besluten om insatser och vid vilken tidpunkt arbetsgivare och anordnare av insatser rekviderar bidrag.

Riksrevisionens iakttagelser – effektivitetsrevision

RiR 2014:5 Effekter av förändrade regler i arbetslöshetsförsäkringen för deltidsarbetslösa

Riksrevisionen har granskat effekterna av att reglerna i arbetslöshetsförsäkringen för deltidsarbetslösa förändrades 2008.

Regeringen har redovisat vidtagna åtgärder med anledning av granskningsrapporten i regeringens skrivelse Riksrevisionens rapport om effekter av förändrade regler för deltidsarbetslösa (skr. 2013/14:252). Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

RiR 2014:27 Arbetsförmedlingens arbete vid varsel – Ett bidrag till effektiva omställningsinsatser?

Riksrevisionen har granskat om Arbetsförmedlingen i sitt arbete med varsel bidrar till att skapa effektiva omställningsinsatser för personer som varslas om uppsägning.

Regeringen har redovisat vidtagna åtgärder med anledning av granskningsrapporten i regeringens skrivelse Riksrevisionens rapport om Arbetsförmedlingens arbete vid varsel m.m. (skr. 2014/15:42). Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

2.4.15 Utgiftsområde 15 Studiestöd

Anslag

Tabell 2.72 UO 15 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	SB 2014	ÄB 2014	Utfall 2014	Utfall-SB 2014	Utfall-SB Procent 2014	Utfall 2013
1:1	Studiehjälp	3 382		3 365	-17	-0,5	3 474
1:2	Studiemedel	14 034		13 037	-997	-7,1	12 859
1:3	Avsättning för kreditförluster	1 542		1 569	26	1,7	
1:3 (2013)	Studiemedelsräntor			-16	-16	0,0	3 853
1:4	Statens utgifter för studiemedelsräntor	1 602		1 620	18	1,1	
1:5	Bidrag till kostnader vid viss gymnasieutbildning och vid viss föräldrautbildning i teckenspråk	61		52	-9	-14,6	51
1:7	Centrala studiestödsnämnden	344		288	-56	-16,3	294
	Övriga anslag	40		40	0	0,1	36
Summa		21 005		19 953	-1 052	-5,0	20 567

Utgiftsområdet omfattar utgifter för olika former av ekonomiskt stöd till enskilda under studier och utgifter för vissa studiesociala insatser. Området omfattar även utgifter för att hantera studiestöden, vilket huvudsakligen sköts av Centrala studiestödsnämnden (CSN). Även ärendehantering inom Överklagandenämnden för studiestöd ingår i utgiftsområdet.

Utfallet uppgick till 19 953 miljoner kronor och blev därmed 1 052 miljoner kronor (5,0 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget.

Den förändrade hanteringen av studielånen (se följande avsnitt) innebär att den totala utgiftsnivån på utgiftsområdet minskade jämfört med 2013, framför allt till följd av att utgifterna för studiemedelsräntor nettoredovisas. Jämfört med 2013 blev utgifterna 614 miljoner kronor (3,0 procent) lägre.

Förändringar till följd av anpassning till budgetlagens bestämmelser

Från och med den 1 januari 2014 har redovisningen av studielån anpassats till budgetlagens (2011:203) bestämmelser om utlåning. Budgetlagen innehåller generella bestämmelser om den statliga utlåning som finansieras med lån i Riksgäldskontoret. Bestämmelserna innebär en enhetlig hantering av garantier och lån, en garanti- och kreditmodell. Kreditmodellen innebär att den förväntade kostnaden ska

beräknas innan ett lån ställs ut, på samma sätt som för garantier.

Budgetlagens bestämmelser om finansiering av förväntad förlust tillämpas fullt ut på nyutlåning av studielån fr.o.m. 2014. Det innebär att medel för förväntade förluster ska beräknas och belasta anslag när utlåning sker. På så sätt tas hänsyn till statens kostnader för studielånen när beslut om utlåning tas. Medlen förs till en räntebärande kreditreserv i Riksgäldskontoret för finansiering av framtida förluster till följd av utlåningen. Anslagsmedel motsvarande 7,3 procent av utlånade medel avsattes till kreditreserven under 2014. Medel för förluster på utlåning före 2014 (stocken) tillförs kreditreserven genom att belasta anslag det år då förlusten är konstaterad. Förluster på utlåning före 2014 och som således inte belastat anslag, kan beräknas utifrån redovisade nedskrivningar för osäkra fordringar i årsredovisningen för staten 2013. Dessa uppgår till 27,6 miljarder kronor.

För att få en överensstämmelse mellan statens fordringar på låntagarna och statens upplåning lånar CSN medel för kapitaliserade räntor. Denna del av upplåningen används för att finansiera räntekostnaderna i Riksgäldskontoret.

Budgetlagen föreskriver att det för ett lån ska tas ut en ränta som motsvarar statens förväntade kostnad för lånet. Kreditmodellen innebär för studielånens del att ränteinbetalningarna från

studerande får disponeras för att betala räntekostnaderna till Riksgäldskontoret. Detta innebär att bruttoredovisningen av studiemedelsräntor har avskaffats. I stället disponerar CSN mottagna räntor från studerande för att finansiera räntan på lånen i Riksgäldskontoret. Riksdagen anvisar anslagsmedel för att täcka statens nettokostnad för studiemedelsräntor som utgörs av den 30-procentiga nedsättningen av räntan som gäller i förhållande till CSN:s låntagare.

Poster i statens budget som berördes av omläggningen var inkomsttitel 2343 Ränteinkomster på studielån efter 1988, inkomsttitel 2811 Övriga inkomster av statens verksamhet, anslaget 1:3 (2013) *Studiemedelsräntor*, 1:3 *Avsättning för kreditförluster* (nytt anslag), anslaget 1:4 *Statens utgifter för studiemedelsräntor* (nytt anslag) samt Riksgäldskontorets nettoutlåning.

Utgifterna för studiemedel blev lägre än anvisat i statens budget

Utfallet för anslaget 1:2 *Studiemedel* uppgick till 13 037 miljoner kronor, vilket är 997 miljoner kronor lägre än anvisat i statens budget. Anslaget används till utgifter för studiebidrag, tilläggsbidrag och pensionsavgifter.

För studiebidraget finns två olika nivåer: en generell nivå där bidragsdelen under 2014 var 31,3 procent av totalbeloppet för studiemedel (studiebidrag och studielån) och en högre nivå där bidragsdelen var 73 procent av totalbeloppet. Det är främst utgifterna för studerande med rätt till den högre bidragsnivån som blev lägre än anvisade medel. Inom denna grupp är det huvudsakligen utgifterna för studier på grundskolenivå och gymnasial nivå till vuxna studerande som saknar fullständig grundskole- eller gymnasieutbildning som blev lägre än anvisade medel. Antalet studerande var färre än det antal studerande som anslaget beräknades för.

Utfallet för anslaget 1:7 *Centrala studiestödsnämnden* blev 56 miljoner kronor eller 16,3 procent lägre än anvisade medel i statens budget. Det lägre utfallet beror till stora delar på förskjutningar i tid avseende kostnader i samband med myndighetens arbete att byta ut och effektivisera systemstödet för administration av studiestödet. Det beror även på att de inbetalda avgifterna blev högre än vad som beräknats.

Utgifterna för såväl studiehjälp som studiemedel följer utvecklingen av antalet studerande

Utfallet för anslaget 1:1 *Studiehjälp* blev 110 miljoner kronor lägre än föregående år. Det totala antalet studerande som fick studiehjälp och lärlingsersättning under 2014 var 406 395 stycken. Det är en minskning med 17 880 personer, 4,2 procent, jämfört med 2013. Antalet studerande med studiehjälp har minskat under de senaste tre åren. Förändringen följer befolkningsutvecklingen i åldern 16–20 år. Det totalt utbetalda beloppet minskade men inte i motsvarande omfattning som antal studerande. Det beror på att en lärlingsersättning tillkom 2014. Om man bortser från utbetalad lärlingsersättning minskade beloppet för studiehjälp i motsvarande omfattning som antalet studerande.

Utfallet för anslaget 1:2 *Studiemedel* ökade med 178 miljoner kronor jämfört med föregående år. Det totala antalet studerande som fick studiemedel under 2014 var 482 155 stycken. Det är en ökning med 10 205 personer, 2,2 procent, jämfört med 2013. Utvecklingen av utbetalade bidrag följer utvecklingen av antalet studerande. Ökningen av antalet studerande med studiemedel på gymnasial nivå är den främsta förklaringen till att det totala antalet studerande med studiemedel ökade under 2014.

Utfallet för det nya anslaget 1:4 *Statens utgifter för studiemedelsräntor* blev 1 620 miljoner kronor. I samband med den förändrade hanteringen av studielånen uppstod en övergångseffekt vid betalning av ränta till Riksgäldskontoret på ca 600 miljoner kronor. Anslaget belastades 2014 med hela räntekostnaden för det fjärde kvartalet 2013 men endast 30 procent för det första till det tredje kvartalet 2014.

Beställningsbemyndiganden

Tabell 2.73 UO 15 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställningsbemyndigande	Utestående åtaganden 2014-12-31
1:6	Bidrag till vissa studiesociala ändamål	4	2

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om beställningsbemyndiganden på 4 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick till 2 miljoner kronor.

Utlåning**Tabell 2.74 UO 15 Utlåning***Miljoner kronor*

Utlåning	Låneram	Lån 2014-12-31
Studielån	200 205	198 586

Låneramen för studielån uppgick till 200 205 miljoner kronor. Utestående lån vid utgången av 2014 var 198 586 miljoner kronor.

2.4.16 Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning

Anslag

Tabell 2.75 UO 16 Anslag
Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	SB 2014	ÄB 2014	Utfall 2014	Utfall-SB 2014	Utfall-SB Procent 2014	Utfall 2013
1:5	Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet	2 708		2 198	-511	-18,9	1 350
1:6	Särskilda insatser inom skolområdet	467		415	-52	-11,1	394
1:7	Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet, m.m.	3 691		3 689	-2	-0,1	3 671
1:8	Bidrag till viss verksamhet inom skolväsendet, m.m.	190	-4	166	-24	-12,7	138
1:10	Fortbildning av lärare och förskolepersonal	400		265	-135	-33,8	338
1:14	Statligt stöd till vuxenutbildning	2 908		2 786	-122	-4,2	2 892
2:3	Uppsala universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 523		1 523	0	0,0	1 438
2:4	Uppsala universitet: Forskning och forskarutbildning	1 969		1 969	0	0,0	1 842
2:5	Lunds universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 840		1 840	0	0,0	1 798
2:6	Lunds universitet: Forskning och forskarutbildning	2 026		2 008	-18	-0,9	1 896
2:7	Göteborgs universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 872		1 872	0	0,0	1 833
2:8	Göteborgs universitet: Forskning och forskarutbildning	1 463		1 463	0	0,0	1 377
2:9	Stockholms universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 563		1 629	67	4,3	1 632
2:10	Stockholms universitet: Forskning och forskarutbildning	1 520		1 520	0	0,0	1 448
2:11	Umeå universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 236		1 236	0	0,0	1 214
2:12	Umeå universitet: Forskning och forskarutbildning	1 035		1 035	0	0,0	993
2:13	Linköpings universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 354		1 354	0	0,0	1 347
2:16	Karolinska institutet: Forskning och forskarutbildning	1 460		1 460	0	0,0	1 339
2:17	Kungl. Tekniska högskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 033		1 058	25	2,4	967
2:18	Kungl. Tekniska högskolan: Forskning och forskarutbildning	1 371		1 371	0	0,0	1 303
2:63	Enskilda utbildningsanordnare på högskoleområdet	2 893		2 889	-4	-0,1	2 759
2:64	Särskilda utgifter inom universitet och högskolor	654	-83	525	-129	-19,7	576
2:66	Ersättningar för klinisk utbildning och forskning	2 315		2 315	0	0,0	2 256
3:1	Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation	5 506	93	5 750	244	4,4	5 006
3:9	Polarforskningssekreteriatet	39		59	21	53,2	32
3:13	Särskilda utgifter för forskningsändamål	163	-10	120	-43	-26,1	150
4:2	Avgift till Unesco och ICCROM	31		12	-19	-60,9	31
	Övriga anslag	16 881	10	16 892	12	0,1	16 465
Summa		60 110	6	59 419	-691	-1,1	56 484

Utgiftsområdet omfattar skolväsendet, vissa särskilda utbildningsformer och annan pedagogisk verksamhet, vuxenutbildning och eftergymnasial yrkesutbildning samt högre utbildning och forskning. Området omfattar även myndigheter inom utbildnings- och forskningsområdet.

Utfallet uppgick till 59 419 miljoner kronor och blev därmed 691 miljoner kronor (1,1 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2013 ökade utgifterna med 2 935 miljoner kronor (5,2 procent).

För universitet och högskolor belastas anslagen till forskning och forskarutbildning när anslaget erhålls. Till följd av den särskilda anslagsredovisningen blir det därför inga skillnader mellan budget och utfall. I det följande kommenteras de anslag inom utgiftsområdet där avvikelser finns.

Utfallet för utveckling av skolväsendet blev lägre än vad som anvisats i statens budget men högre än föregående år

Utgifterna för anslaget 1:5 *Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet* blev 2 198 miljoner kronor, vilket är 511 miljoner kronor (18,9 procent) lägre än anvisat. Anslaget används bl.a. för utgifter för att främja utveckling av skolväsendet, vissa särskilda utbildningsformer och annan pedagogisk verksamhet. Anslaget används även för utgifter för administration, uppföljning och utvärdering av uppdrag och satsningar, utredningar samt statsbidrag och stipendier.

Det lägre utfallet förklaras i huvudsak av att utgifterna för befattningsutbildning för rektorer, insatser för en förstärkt elevhälsa och karriärsteg för lärare blev lägre än beräknat. Dessutom ansökte färre huvudmän om bidrag för ökad undervisningstid i svenska för nyanlända elever och för behörighetsgivande utbildning för lärare i yrkesämnen än vad som beräknades i budgeten. Skolhuvudmännen ansökte även i lägre grad än beräknat om bidrag för sommarskola eller undervisning under andra skollov. Även utgifterna för bidrag för utveckling av lärande på arbetsplatser och utgifterna för legitimering av lärare och förskollärare blev lägre än budgeterat.

Utgifterna blev 847 miljoner kronor (62,7 procent) högre än föregående år. Det ökade utfallet avser främst statsbidrag till skolhuvudmän som inrättar karriärsteg för lärare, statsbidrag för gymnasial lärlings-

utbildning och utgifter för kompetensutveckling av matematiklärare.

Lägre utgifter för vuxenutbildning jämfört med både budget och föregående år

Utgifterna för anslaget 1:14 *Statligt stöd till vuxenutbildning* blev 2 786 miljoner kronor. Det är 122 miljoner kronor (4,2 procent) lägre än anvisat i statens budget. Utfallet för anslaget blev 106 miljoner kronor lägre än föregående år.

Det lägre utfallet jämfört med statens budget avser statligt stöd för yrkeshögskoleutbildning m.m. År 2014 utbetalades 1 541 miljoner kronor i statsbidrag till yrkeshögskoleutbildningar och kvalificerade yrkesutbildningar. Myndigheten för yrkeshögskolan betalade ut medel för 25 340 årsplatser, vilket är en ökning med 1 088 årsplatser jämfört med föregående år. Utfallet av de beräknade årsplatserna påverkas av variationer i utbildningslängd och kostnad, samt av om utbildningsstarter ställs in på grund av för få sökande.

År 2014 betalades även 620 miljoner kronor som avser statsbidrag för yrkesinriktad och viss teoretisk vuxenutbildning på gymnasial nivå ut av Statens skolverk, en minskning med 174 miljoner kronor jämfört med föregående år. Utöver detta utbetalades 300 miljoner kronor som avser statsbidrag för lärlingsutbildning för vuxna.

Lägre utgifter för bl.a. fortbildning och forskarskolor jämfört med budget

Utgifterna för anslaget 1:10 *Fortbildning av lärare och förskolepersonal* blev 265 miljoner kronor, vilket är 135 miljoner kronor (33,8 procent) lägre än anvisat i statens budget. Det lägre utfallet beror på ett lägre antal sökande inom såväl fortbildning av lärare och fritidspedagoger som fortbildning av rektorer.

Utfallet för anslaget 2:64 *Särskilda utgifter inom universitet och högskolor* blev 525 miljoner kronor. Det är 129 miljoner kronor (19,7 procent) lägre än anvisat i den ursprungliga budgeten. Utgifterna blev lägre än vad som fördelats för bl.a. vidareutbildning av obehöriga lärare och forskarskolor för lärare. Utfallet för dessa poster blev 70,9 miljoner kronor respektive 46,1 miljoner kronor.

Utfallet för anslaget 3:9 *Polarforskningssekretariatet* blev 53,2 procent högre än vad som anvisats i statens budget och 85,0 procent högre än föregående år. Polarforskningssekretariatets utgifter varierar mellan åren beroende på om

större expeditioner genomförs eller inte. År 2014 fanns ett ingående överföringsbelopp på 24,1 miljoner kronor som har disponerats under året. Det har använts för att delfinansiera en forskningsexpedition (SWERUS-C3) till Arktis med isbrytaren Oden under sommaren 2014. Vid utgången av 2014 uppgick anslagssparandet till 3,6 miljoner kronor.

Utfallet för anslaget 3:13 *Särskilda utgifter för forskningsändamål* blev 26,1 procent lägre än vad som anvisats i den ursprungliga budgeten. Anslaget används bl.a. för utgifter för särskilda insatser inom forsknings- och utvecklingsområdet. Anslaget används även för kapitaltillskott till holdingbolag knutna till universitet och högskolor.

Utfallet för anslaget 4:2 *Avgift till Unesco och ICCROM* blev 60,9 procent lägre än anvisat i statens budget och 60,4 procent lägre än föregående år. Anslaget används bl.a. för utgifter för Sveriges medlemsavgift till Unesco. Utgifterna på anslaget påverkas främst av utvecklingen av Unescos budget, Sveriges andel av budgeten och eventuella valutaförändringar. Anledningen till det lägre utfallet är att delar av medlemsavgiften för 2014 betalades i förskott i slutet av 2013. Då var även den svenska kronan starkare.

European Spallation Source (ESS) medförde ökade utgifter 2014

Utfallet för anslaget 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation* blev 5 750 miljoner kronor. Det är 244 miljoner kronor (4,4 procent) högre än anvisat i den ursprungliga budgeten. Det högre utfallet gäller främst forskningsfinansiering och forskningsinfrastruktur. Anslaget, inklusive ingående överföringsbelopp, användes bl.a. för kapitaltillskott till European Spallation Source ESS AB. Våren 2014 anvisade riksdagen anslaget ytterligare 93 miljoner kronor. Utfallet för anslaget blev 744 miljoner kronor (14,9 procent) högre än föregående år.

I september 2014 påbörjades byggnationen av ESS, som är en anläggning för mångvetenskaplig forskning med hjälp av neutronspridningsteknik som ska byggas utanför Lund. Den europeiska spallationskällan planeras att tas i full drift omkring 2025 och kommer att bli en av Europas största forskningsinfrastrukturer. Under 2014 har 711,6 miljoner kronor utbetalats av

Vetenskapsrådet till ESS AB och 82 miljoner kronor från Lunds universitet.

Beställningsbemyndiganden

Tabell 2.76 UO 16 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställningsbemyndigande	Utestående åtaganden 2014-12-31
1:5	Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet	1 608	1 178
1:6	Särskilda insatser inom skolområdet	32	33
1:10	Fortbildning av lärare och förskolepersonal	205	105
1:14	Statligt stöd till vuxenutbildning	3 350	3 239
2:6	Lunds universitet: Forskning och forskarutbildning	578	496
3:1	Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation	19 513	17 102
3:2	Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer	1 533	1 588
3:4	Rymdforskning och rymdverksamhet	1 300	728
3:6	Rymdstyrelsen: Avgifter till internationella organisationer	2 100	2 037
4:1	Internationella program	153	90
Summa		30 372	26 596

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om beställningsbemyndiganden på 30 372 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick till 26 596 miljoner kronor. Skillnaden mellan bemyndiganden och utestående åtaganden uppgick till 3 776 miljoner kronor och hänför sig huvudsakligen till anslaget 1:5 *Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet*, anslaget 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation* och anslaget 3:4 *Rymdforskning och rymdverksamhet*.

För anslaget 1:5 *Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet* beror skillnaden på 430 miljoner kronor mellan beslutat bemyndigande och utestående åtaganden bl.a. på lägre åtaganden än förväntat för Rektorsprogrammet, Matematiklyftet och Fjärde tekniskt år.

Det beslutade bemyndigandet för anslaget 1:6 *Särskilda insatser inom skolområdet* överskreds med drygt 0,5 miljoner kronor.

För anslaget 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation* beror skillnaden på 2 411 miljoner kronor mellan beslutat bemyndigande och utestående åtaganden bl.a. på att rekryteringen av internationella toppforskare inte uppnådde den omfattning som förväntades vid budgetering. Även en annan hantering av rådsprofessorsprogrammet och register för forskning bidrog till att bemyndigandet inte utnyttjades fullt ut.

Det beslutade beställningsbemyndigandet för anslaget 3:2 *Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer* överskreds med 55 miljoner kronor. Skälet till överskridandet var att medlemsavgifterna som finansieras genom anslaget blev högre än beräknat, främst till följd av en valutakursförsvagning av den svenska kronan. Nivån på avgifterna påverkas även av BNP-utvecklingen.

För anslaget 3:4 *Rymdforskning och rymdverksamhet* beror skillnaden på 572 miljoner kronor mellan beslutat bemyndigande och utestående åtaganden på att åtaganden för nya programramar inom European Space Agencys bäraketprogram kommer att bekräftas under 2015 och inte som förväntat 2014.

Garantier

Tabell 2.77 UO 16 Garantier

Miljoner kronor

Garanti	Garantiram	Utestående åtaganden 2014-12-31
Pensionsgaranti (inkl. efterborgen) Chalmers Tekniska Högskola AB ¹	Obegränsad	398

¹ I samband med ombildningen av statlig verksamhet till annan associationsform beslutade riksdagen om statliga borgen för överlätna pensionsåtaganden (prop. 1991/92:150, bet. 1991/92:FIU30, rskr. 1991/92:350). Utfallet avser pensionsskulden per den 31/12 2013.

Riksrevisionens iakttagelser – årlig revision

Myndigheten för yrkeshögskolan

Myndigheten för yrkeshögskolan har, avseende sin årsredovisning för 2014, fått en revisionsberättelse med *reservation*.

Uttalande med reservation

Enligt Riksrevisionens uppfattning har myndigheten förutom det förhållande som

beskrivs i stycket Grund för uttalande med reservation, i alla väsentliga avseenden, använt anslag och inkomster i enlighet med av riksdagen beslutade ändamål och i överensstämmelse med tillämpliga föreskrifter.

Grund för uttalande med reservation

Myndigheten har ingått åtaganden där beställningsbemyndiganden saknas. Detta avser anslag 2:64 *Särskilda utgifter inom universitet och högskolor* anslagspost 26 Tolkutbildning under utgiftsområde 16, med åtaganden om 43 955 000 kronor och anslag 14:2 *Bidrag till kontakttolkutbildning* till Myndigheten för yrkeshögskolan, under utgiftsområde 17 med åtaganden om 36 090 000 kronor.

Specialpedagogiska skolmyndigheten

Specialpedagogiska skolmyndigheten har, avseende sin årsredovisning för 2014, fått en revisionsberättelse med *reservation*.

Uttalande med reservation

Enligt Riksrevisionens uppfattning har myndigheten förutom det förhållande som beskrivs i stycket Grund för uttalande med reservation, i alla väsentliga avseenden använt anslag och inkomster i enlighet med av riksdagen beslutade ändamål och i överensstämmelse med tillämpliga föreskrifter.

Grund för uttalande med reservation

Myndigheten har ingått åtaganden utöver tilldelad ram för beställningsbemyndigande om 529 000 kronor. Detta avser anslag 1:6 *Särskilda insatser inom skolområdet*, anslagspost 1 Omvårdnadsinsatser under utgiftsområde 16.

Umeå universitet

Umeå universitet har, avseende sin årsredovisning för 2014, fått en revisionsberättelse med *reservation*.

Uttalande med reservation

Enligt Riksrevisionens uppfattning har myndigheten förutom det förhållande som beskrivs i stycket Grund för uttalande med reservation, i alla väsentliga avseenden, använt anslag och inkomster i enlighet med av riksdagen beslutade ändamål och i överensstämmelse med tillämpliga föreskrifter.

Grund för uttalande med reservation

Myndigheten var 2012 med och finansierade byggnationen av en anläggning utanför universitetsområdet utan att ha erhållit regeringens medgivande till detta. Anläggningen aktiverades i myndighetens balansräkning som förbättringsutgifter på annans fastighet. Under 2014 beslutade universitetsstyrelsen att direktavskrivna anläggningens kvarvarande kostnader och att finansiera detta med grundutbildningsanslaget (anslag 2:11 *Umeå universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå*, anslagspost 1, under utgiftsområde 16), fortfarande utan att ha erhållit ett medgivande från regeringen.

Vetenskapsrådet

Vetenskapsrådet har, avseende sin årsredovisning för 2014, fått en revisionsberättelse med reservation.

Uttalande med reservation

Enligt Riksrevisionens uppfattning har myndigheten i alla väsentliga avseenden, förutom vad gäller effekterna av det förhållande som beskrivs i stycket Grund för uttalande med reservation använt anslag och inkomster i enlighet med av riksdagen beslutade ändamål och i överensstämmelse med tillämpliga föreskrifter.

Grund för uttalande med reservation

Myndigheten har ingått åtaganden utöver tilldelad ram för beställningsbemyndiganden om 55 292 000 kronor avseende anslag 3:2 *Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer* under utgiftsområde 16. Avgifterna erläggs i utländsk valuta och de utstående åtagandena är beroende av valutakursutvecklingen. Värdering har gjorts till balansdagens kurs vilket har medfört att de utestående åtagandena har ökat.

Regionala etikprövningsnämnden i Linköping*Upplysning av särskild betydelse*

Regionala etikprövningsnämnden i Linköping redovisar i årsredovisningen ett väsentligt underskott i den avgiftsfinansierade verksamheten för etikprövning av forskning som avser människor. Som framgår av myndighetens beskrivning i årsredovisningen har myndigheten, på grund av otydligheterna i den ekonomiska styrningen inte getts möjlighet att efterleva det

ekonomiska målet. Riksrevisionen uttalar sig inte med reservation i detta avseende.

Regionala etikprövningsnämnden i Lund*Upplysning av särskild betydelse*

Regionala etikprövningsnämnden i Lund redovisar i årsredovisningen ett väsentligt underskott i den avgiftsfinansierade verksamheten för etikprövning av forskning som avser människor. Som framgår av myndighetens beskrivning i årsredovisningen har myndigheten, på grund av otydligheterna i den ekonomiska styrningen inte getts möjlighet att efterleva det ekonomiska målet. Riksrevisionen uttalar sig inte med reservation i detta avseende.

Regionala etikprövningsnämnden i Göteborg*Upplysning av särskild betydelse*

Regionala etikprövningsnämnden i Göteborg redovisar i årsredovisningen ett väsentligt underskott i den avgiftsfinansierade verksamheten för etikprövning av forskning som avser människor. Som framgår av myndighetens beskrivning på i årsredovisningen har myndigheten, på grund av otydligheterna i den ekonomiska styrningen inte getts möjlighet att efterleva det ekonomiska målet. Riksrevisionen uttalar sig inte med reservation i detta avseende.

Regionala etikprövningsnämnden i Stockholm*Upplysning av särskild betydelse*

Regionala etikprövningsnämnden i Stockholm redovisar i årsredovisningen ett väsentligt underskott i den avgiftsfinansierade verksamheten för etikprövning av forskning som avser människor. Som framgår av myndighetens beskrivning i årsredovisningen har myndigheten, på grund av otydligheterna i den ekonomiska styrningen inte getts möjlighet att efterleva det ekonomiska målet. Riksrevisionen uttalar sig inte med reservation i detta avseende.

Regionala etikprövningsnämnden i Umeå*Upplysning av särskild betydelse*

Regionala etikprövningsnämnden i Umeå redovisar i årsredovisningen ett väsentligt underskott i den avgiftsfinansierade verksamheten för etikprövning av forskning som avser människor. Som framgår av myndighetens i årsredo-

visningen har myndigheten, på grund av otydligheterna i den ekonomiska styrningen inte getts möjlighet att efterleva det ekonomiska målet. Riksrevisionen uttalar sig inte med reservation i detta avseende.

Regionala etikprövningsnämnden i Uppsala

Upplysning av särskild betydelse

Regionala etikprövningsnämnden i Uppsala redovisar i årsredovisningen ett väsentligt underskott i den avgiftsfinansierade verksamheten för etikprövning av forskning som avser människor. Som framgår av myndighetens beskrivning i årsredovisningen har myndigheten, på grund av otydligheterna i den ekonomiska styrningen inte getts möjlighet att efterleva det ekonomiska målet. Riksrevisionen uttalar sig inte med reservation i detta avseende.

Statens skolverk

Övrig upplysning

Myndigheten redovisar i årsredovisningen ett underskott i den avgiftsfinansierade verksamheten som avser handläggning av lärarlegitimationer. Verksamheten ska finansieras med avgifter och till full kostnadstäckning, dock har myndigheten rätt att utöver avgifterna använda anslagsmedel. Det finns således inget faktiskt underskott i verksamheten. På grund av denna otydlighet i den ekonomiska styrningen gällande full kostnadstäckning har myndigheten inte getts möjlighet att efterleva det ekonomiska målet. Riksrevisionen uttalar sig inte med reservation i detta avseende.

Riksrevisionens iakttagelser – effektivitetsrevision

RiR 2011:23 Lika betyg, lika kunskap? – En uppföljning av statens styrning mot en likvärdig betygssättning i grundskolan

Riksrevisionen har granskat statens insatser för en likvärdig betygssättning i grundskolan.

Riksdagen har i ett tillkännagivande, med anledning av regeringens skrivelse Riksrevisionens rapport om statens styrning mot en likvärdig betygssättning i grundskolan (skr. 2011/12:57), uppmanat regeringen att den bör se till att ett bedömningsstöd för den nya betygsskalan skyndsamt tas fram och görs till-

gängligt där sådant material ännu inte finns (bet. 2011/12:UbU12, rskr. 2011/12:174).

Skolverket har i uppdrag att utarbeta olika former av stödmaterial för att underlätta lärarnas arbete med bedömning och betygssättning när det gäller kunskapskraven B och D. I december 2012 publicerade Skolverket handledningen ”Betygsskalan och betygen B och D – en handledning”. Den 12 juni 2014 redovisade Skolverket regeringens uppdrag om bl.a. fortsatt arbete med olika former av kompetensutveckling och stöd till lärare inom området bedömning och betygssättning (U2014/4011/S). Med anledning av detta gjorde regeringen i budgetpropositionen för 2015 (prop. 2014/15:1, utg.omr. 16, avsnitt 9.6.3, s. 168 f.) bedömningen att tillkännagivandet kan anses slutligt tillgodosett. Den 5 februari 2015 beslutade regeringen att lägga riksdagens skrivelse till handlingarna.

Regeringen bedömer mot bakgrund av detta att granskningen inte föranleder några ytterligare åtgärder från regeringens sida. Rapporten anses därmed vara slutbehandlad.

RiR 2013:11 Statens kunskapsspridning till skolan

Riksrevisionen har granskat om statens spridning av kunskap är effektiv och främjar att utbildningen i skolan i större utsträckning kan bygga på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

Regeringen har redovisat vidtagna åtgärder med anledning av granskningsrapporten i regeringens skrivelse Riksrevisionens rapport om statens kunskapsspridning till skolan (skr. 2013/14:95). Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

Riksdagen har lagt regeringens skrivelse till handlingarna (bet. 2013/14:UbU23, rskr. 2013/14:377).

RiR 2013:15 Kränkt eller diskriminerad i skolan – är det någon skillnad?

Riksrevisionen har granskat om statens insatser i form av tillsyn och stöd på ett effektivt sätt bidrar till en god och trygg arbetsmiljö i skolan där elever inte utsätts för kränkande behandling eller trakasserier.

Regeringen har redovisat vidtagna åtgärder med anledning av granskningsrapporten i regeringens skrivelse Riksrevisionens rapport om statens insatser för att motverka kränkande

behandling i skolan (skr. 2013/14:193). Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

Riksdagen har lagt regeringens skrivelse till handlingarna (bet. 2013/14:UbU24, rskr. 2013/14:378).

RiR 2013:16 Statens tillsyn över skolan – bidrar den till förbättrade kunskapsresultat?

Riksrevisionen har granskat om Skolinspektionens tillsyn och kvalitetsgranskning av grund- och gymnasieskolan verkar för en likvärdig utbildning av god kvalitet samt bidrar till goda förutsättningar för förbättrade kunskapsresultat.

Regeringen har redovisat vidtagna åtgärder med anledning av granskningsrapporten i regeringens skrivelse Riksrevisionens rapport om statens tillsyn över skolan (skr. 2013/14:200). Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

Riksdagen har lagt regeringens skrivelse till handlingarna (bet. 2013/14:UbU25, rskr. 2013/14:376).

RiR 2014:18 Statens dimensionering av lärarutbildningen – utbildas rätt antal lärare?

Riksrevisionen har granskat om systemet för dimensionering av lärarutbildning leder till att rätt antal lärare med rätt kompetens utbildas.

Regeringen har redovisat vidtagna åtgärder med anledning av granskningsrapporten i regeringens skrivelse Riksrevisionens rapport om statens dimensionering av lärarutbildningen. (skr. 2014/15:47). Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

RiR 2014:25 Specialdestinerade statsbidrag - Ett sätt att styra mot en mer likvärdig skola?

Riksrevisionen har granskat den statliga tillsynen och kvalitetsgranskningen av grund- och gymnasieskolan.

Regeringen har redovisat vidtagna åtgärder med anledning av granskningsrapporten i regeringens skrivelse Riksrevisionens rapport om specialdestinerade statsbidrag - Ett sätt att styra mot en mer likvärdig skola? (skr. 2014/15:106). Rapporten anses därmed vara slutbehandlad.

2.4.17 Utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid

Anslag

Tabell 2.78 UO 17 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	SB 2014	ÄB 2014	Utfall 2014	Utfall-SB 2014	Utfall-SB Procent 2014	Utfall 2013
1:6	Bidrag till regional kulturverksamhet	1 313		1 313	0	0,0	1 286
2:1	Bidrag till Operan, Dramaten, Riksteatern, Dansens Hus, Drottningholms slottsteater och Voksenåsen	979		979	0	0,0	958
6:1	Riksarkivet	356		347	-9	-2,6	361
7:3	Kyrkoantikvarisk ersättning	460		460	0	0,0	460
8:1	Centrala museer: Myndigheter	1 006		1 001	-5	-0,5	991
8:2	Centrala museer: Stiftelser	245		245	0	0,0	240
10:1	Filmstöd	317		302	-15	-4,7	332
11:5	Stöd till taltidningar	83		76	-7	-8,8	122
12:2	Bidrag till nationell och internationell ungdomsverksamhet	260		259	-2	-0,7	249
13:1	Stöd till idrotten	1 705		1 705	0	0,0	1 705
14:1	Bidrag till folkbildningen	3 625		3 625	0	0,0	3 547
	Övriga anslag	2 529		2 515	-14	-0,6	2 479
Summa		12 880		12 827	-53	-0,4	12 730

Utgiftsområdet omfattar utgifter för bl.a. folkbildning, ungdomsfrågor, det civila samhället, idrott, teater, dans och musik, museer, utställningar och trossamfund.

Utfallet uppgick till 12 827 miljoner kronor och blev därmed 53 miljoner kronor (0,4 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2013 ökade utgifterna med 97 miljoner kronor (0,8 procent).

Lägre utfall för Riksarkivet

Utfallet för anslaget 6:1 *Riksarkivet* blev 347 miljoner kronor, vilket är 9 miljoner kronor lägre än anvisat i statens budget. Under 2013 utnyttjade Riksarkivet anslagskrediten, vilket medförde att myndighetens tilldelade medel för 2014 var ca 13 miljoner kronor lägre än anvisade medel i statens budget för 2014.

Filmstödet lägre på grund av tidigarelagd digitalisering

Utfallet för anslaget 10:1 *Filmstöd* blev 302 miljoner kronor, vilket är 15 miljoner kronor lägre än anvisat i statens budget. År 2013 uppstod ett underskott på anslaget eftersom en förstärkning

av statens bidrag till filmavtalet med 15 miljoner kronor finansierades genom en kredit på anslaget för 2013. Anslaget tillfördes 15 miljoner kronor 2014 för att reglera utnyttjandet av anslagskrediten.

Stödet till taltidningar lägre än anvisat

Utfallet för anslaget 11:5 *Stöd till taltidningar* blev 76 miljoner kronor, vilket var 7 miljoner kronor lägre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2013 är utfallet 46 miljoner kronor (37,7 procent) lägre. Under 2014 genomförde Myndigheten för tillgängliga medier ett teknikskifte till ett nytt taltidningssystem. Detta är delvis förklaringen till det lägre utfallet i jämförelse med 2013.

Beställningsbemyndiganden

Tabell 2.79 UO 17 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställningsbemyndigande	Utestående åtaganden 2014-12-31
1:5	Stöd till icke-statliga kulturlokaler	9	7
2:2	Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål	137	102
3:1	Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter	25	0
5:2	Ersättningar och bidrag till konstnärer	136	111
7:2	Bidrag till kulturmiljövård	100	68
13:2	Bidrag till allmänna samlingslokaler	32	26
13:5	Bidrag till riksdagspartiers kvinnoorganisationer	15	15
13:6	Insatser för den ideella sektorn	57	53
Summa		511	381

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om beställningsbemyndiganden på 511 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick till 381 miljoner kronor, vilket är 130 miljoner kronor lägre än beslutade bemyndiganden.

Utlåning

Tabell 2.80 UO 17 Utlåning

Miljoner kronor

Utlåning	Låneram	Lån 2014-12-31
Stiftelsen Nordiska museet ¹	15	1

¹ Prop. 2004/05:1, bet. 2004/05:FiU11, rskr. 2004/05:54.

Inom utgiftsområdet har riksdagen beslutat om en låneram på högst 15 miljoner kronor för lån till viss ombyggnation av Nordiska museet i samband med att Stiftelsen Nordiska museet införde fri entré på museet. Utestående lån vid utgången av 2014 var 1 miljon kronor.

Riksrevisionens iakttagelser – årlig revision

Nämnden för hemslöjdsfrågor

Riksrevisionen har avseende Nämnden för hemslöjdsfrågors årsredovisning för 2014 *avstått från att uttala sig*.

Inget uttalande görs

På grund av att det förhållande som beskrivs i stycket Grund för att avstå från uttalande är så betydelsefullt har Riksrevisionen inte kunnat inhämta tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis som grund för sina revisionsuttalanden. Följaktligen avstår Riksrevisionen från att uttala sig om årsredovisningen.

Grund för att avstå från uttalande

Nämnden för hemslöjdsfrågor har undantag från att lämna resultaträkning och balansräkning i årsredovisningen. Tillväxtverket disponerar och redovisar Nämndens anslag. Eftersom regleringsbrevet Ku 2013/2461/RFS föreskriver undantag från väsentliga delar av en årsredovisning som behövs för att kunna utgöra en årsredovisning och ge en rättvisande bild av Nämndens finansiella ställning, resultat och finansiering i enlighet med förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag, saknas grund för att göra uttalanden om huruvida årsredovisningen är upprättad i enlighet med ett lämpligt ramverk, om den ger en rättvisande bild, och om resultatredovisningen är förenlig med övriga delar av årsredovisningen.

Forum för levande historia

Forum för levande historia har, avseende sin årsredovisning för 2014, fått en revisionsberättelse med *reservation*.

Uttalande med reservation

Enligt Riksrevisionens uppfattning har myndigheten i alla väsentliga avseenden:

- upprättat årsredovisningen enligt förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag, instruktion, regleringsbrev och särskilda regeringsbeslut för myndigheten,
- förutom effekterna av det förhållande som beskrivs i stycket Grund för uttalande med reservation, gett en rättvisande bild av Forum för levande historias ekonomiska resultat, finansiering och finansiella ställning per den 31 december 2014, samt

- lämnat en resultatredovisning och information i övrigt som är förenlig med årsredovisningen som helhet.

Grund för uttalande med reservation

Myndigheten redovisar ett banktillgodohavande om 15 000 000 och en övrig skuld med samma belopp. Medlen på bankkontot tillhör och används av organisationen International Holocaust Remembrance Alliance. Myndighetens ansvar är att förvalta och administrera in och utbetalningar på bankkontot, vilka bokförs mot skulden. De underliggande transaktionerna bokförs inte i myndighetens bokföring och revideras inte av Riksrevisionen. Denna information framgår inte av myndighetens årsredovisning och årsredovisningen ger därmed inte en rättvisande bild av dessa balansposter.

Riksantikvarieämbetet

Riksantikvarieämbetet har, avseende sin årsredovisning för 2014, fått en revisionsberättelse med *reservation*.

Uttalande med reservation

Enligt Riksrevisionens uppfattning har myndigheten förutom det förhållande som beskrivs i stycket Grund för uttalande med reservation i alla väsentliga avseenden, använt anslag och inkomster i enlighet med av riksdagen beslutade ändamål och i överensstämmelse med tillämpliga föreskrifter.

Grund för uttalande med reservation

Riksantikvarieämbetet redovisar i årsredovisningen en omsättning för den arkeologiska uppdragsverksamheten på 124 000 000 kronor under 2014 och ett ackumulerat underskott om 53 600 000 kronor per den 31 december 2014. Enligt Ekonomistyrningsverkets föreskrifter till 5 § avgiftsförordningen (1992:191) ska avgifterna beräknas så att intäkterna på ett eller några års sikt täcker samtliga med verksamheten direkt eller indirekt förenade kostnader. Riksantikvarieämbetet saknar en rimlig plan för hur den arkeologiska uppdragsverksamheten ska kunna täcka sina kostnader och det upparbetade underskottet på några års sikt. Riksantikvarieämbetet har beskrivit förhållandena inom den arkeologiska uppdragsverksamheten i sin årsredovisning.

Upplysningar av särskild betydelse

Riksantikvarieämbetet redovisar i årsredovisningen ett väsentligt underskott i den avgiftsfinansierade verksamheten Svensk Museitjänst. Som framgår av myndighetens beskrivning i årsredovisningen har myndigheten, på grund av otydligheterna i den ekonomiska styrningen inte getts möjlighet att efterleva det ekonomiska målet. Riksrevisionen uttalar sig inte med reservation i detta avseende.

Statens historiska museer

Statens historiska museer har, avseende sin årsredovisning för 2014, fått en revisionsberättelse med *reservation*.

Uttalande med reservation

Enligt Riksrevisionens uppfattning har myndigheten förutom det förhållande som beskrivs i stycket Grund för uttalande med *reservation*, i alla väsentliga avseenden, använt anslag och inkomster i enlighet med av riksdagen beslutade ändamål och i överensstämmelse med tillämpliga föreskrifter.

Grund för uttalande med reservation

Statens historiska museer redovisar i årsredovisningen en omsättning på 1 787 000 kronor och ett underskott på 78 000 kronor under 2014 för verksamheten Försäljning av varor. Det ackumulerade underskottet uppgår till 6 962 000 kronor per den 31 december 2014. Enligt Ekonomistyrningsverkets föreskrifter till 5 § avgiftsförordningen (1992:191) ska avgifterna beräknas så att intäkterna på ett eller några års sikt täcker samtliga med verksamheten direkt eller indirekt förenade kostnader. Statens historiska museer saknar en rimlig plan för att verksamheten Försäljning av varor ska kunna täcka sina kostnader samt det upparbetade underskottet på några års sikt. Statens historiska museer har beskrivit förhållandena i sin årsredovisning.

2.4.18 Utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik

Anslag

Tabell 2.81 UO 18 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	SB 2014	ÅB 2014	Utfall 2014	Utfall-SB 2014	Utfall-SB Procent 2014	Utfall 2013
1:2	Omstrukturering av kommunala bostadsföretag	100		14	-85	-85,6	0
1:3	Stöd för att underlätta för enskilda att ordna bostad	43		1	-42	-97,9	1
1:5	Boverket	234		230	-4	-1,6	212
1:8	Lantmäteriet	496		495	-1	-0,3	499
1:10	Stöd gällande utveckling i strandnära lägen	15		4	-11	-72,0	4
	Övriga anslag	342		332	-10	-3,0	284
Summa		1 230		1 076	-153	-12,5	999

Inom utgiftsområdet ingår utgifter för samhällsplanering, bostadsmarknad, byggande, lantmätarverksamhet och konsumentpolitik. Området innefattar bl.a. myndigheterna Boverket och Lantmäteriet.

Utfallet uppgick till 1 076 miljoner kronor, vilket är 153 miljoner kronor (12,5 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2013 ökade utgifterna med 77 miljoner kronor (7,7 procent).

Låg tillströmning till olika stödprogram

Utfallet för anslaget 1:2 *Omstrukturering av kommunala bostadsföretag* blev 85 miljoner kronor lägre än anvisat. Kommunerna får stöd för att underlätta ekonomiskt nödvändiga omstruktureringar av kommunala bostadsföretag eller för att underlätta bördorna av deras åtaganden för boendet. Stöd får bara ges om statens och kommunens åtaganden har reglerats i ett avtal mellan parterna. År 2014 tecknade staten och Sorsele kommun ett tilläggsavtal om fortsatt rekonstruktion av kommunens bostadsföretag SorseleBo AB. Vid utgången av 2014 fanns ytterligare två avtal, ett med Ånge och ett med Hagfors.

Utfallet för anslaget 1:3 *Stöd för att underlätta för enskilda att ordna bostad* blev 1 miljon kronor, vilket är 42 miljoner kronor lägre än vad som anvisats i statens budget. Trots en ökning från 161 beviljade bidrag 2013 till 179 beviljade

bidrag 2014 är tillströmningen låg, vilket innebär att anslaget inte utnyttjades fullt ut.

Utfallet för anslaget 1:10 *Stöd gällande utveckling i strandnära lägen* uppgick till 4 miljoner kronor, vilket är 11 miljoner kronor (72,0 procent) lägre än anvisat i statens budget. Kommuner, länsstyrelser, kommunala samverkansorgan och regionala självstyrelseorgan kan ansöka om stöd till planeringsinsatser för att klarlägga om det finns lämpliga områden för att utveckla landsbygden inom strandnära lägen. Antalet ansökningar uppgick till 24 under 2014.

Beställningsbemyndiganden

Tabell 2.82 UO 18 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställnings- bemyndigande	Utestående åtaganden 2014-12-31
1:2	Omstrukturering av kommunala bostadsföretag	67	17
1:4	Innovativt byggande	10	8
1:6	Bidrag till åtgärder mot radon i bostäder	15	11
1:10	Stöd gällande utveckling i strandnära lägen	12	5
1:11	Utvecklingsprojekt för jämställda offentliga rum	10	2
Summa		114	42

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om beställningsbemyndiganden på 114 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick till 42 miljoner kronor. Skillnaden mellan bemyndiganden och utestående åtaganden uppgick till 72 miljoner kronor. Den största skillnaden är på anslaget 1:2 *Omstrukturering av kommunala bostadsföretag* och beror främst på en låg tillströmning av ärenden.

Garantier

Tabell 2.83 UO 18 Garantier

Miljoner kronor

Garanti	Garantiram	Utestående åtaganden 2014-12-31
Kreditgarantier för ny- och ombyggnad av bostäder m.m.	10 000	2 093
Kreditgarantier för förvärv av bostad	5 000	0
Summa	15 000	2 093

Övriga krediter

Tabell 2.84 UO 18 Övriga krediter

Miljoner kronor

Övriga krediter i Riksgäldskontoret	Kredit	Utnyttjad kredit 2014-12-31
Kredit för infriande av Boverkets garantier ¹	Obegränsad	0

¹ Regeringen har beslutat om en obegränsad kredit med stöd av 5 kap. 1§ budgetlagen (2011:203).

Riksrevisionens iakttagelser – effektivitetsrevision

RiR 2014:2 Bostäder för äldre i avfolkningsorter

Riksrevisionen har granskat förutsättningarna för äldres bostäder på svaga bostadsmarknader.

Regeringen har redovisat vidtagna åtgärder med anledning av granskningsrapporten i regeringens skrivelse Riksrevisionens rapport om bostäder för äldre i avfolkningsorter (skr. 2013/14:247). Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

Riksdagen har lagt regeringens skrivelse till handlingarna (bet. 2014/15:CU7, rskr. 2013/14:247).

Riksrevisionens iakttagelser – årlig revision

Lantmäteriet

Övrig upplysning

Myndigheten redovisar i sin årsredovisning ett stort underskott i den avgiftsfinansierade verksamheten avseende uppdragsverksamhet. Underskottet särredovisas i årsredovisningen. Under 2014 har anslagsmedel använts i verksamheten. Enligt regleringsbrevet får anslaget användas för arbete inom ramen för politiken för global utveckling, därmed råder viss osäkerhet i vilka ekonomiska mål som gäller för uppdragsverksamheten. Riksrevisionen uttalar sig inte med reservation i detta avseende.

2.4.19 Utgiftsområde 19 Regional tillväxt

Anslag

Tabell 2.85 UO 19 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	SB 2014	ÄB 2014	Utfall 2014	Utfall-SB 2014	Utfall-SB Procent 2014	Utfall 2013
1:1	Regionala tillväxtåtgärder	1 524		1 543	19	1,3	1 537
1:2	Transportbidrag	449		369	-80	-17,8	360
1:3	Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2007–2013	980	-33	966	-14	-1,4	1 373
1:4	Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2014–2020	20			-20	0,0	
Summa		2 973	-33	2 879	-94	-3,2	3 270

Utgiftsområdet omfattar i huvudsak medel för hållbara regionala tillväxtinsatser i form av projektverksamhet och olika former av regionala företagsstöd och utbetalningar från Europeiska regionala utvecklingsfonden.

Utfallet blev 2 879 miljoner kronor, vilket är 94 miljoner kronor (3,2 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2013 blev utgifterna 391 miljoner kronor (12,0 procent) lägre.

Färre ansökningar om transportbidrag än beräknat. Utfallet för anslaget 1:1 *Regionala tillväxtåtgärder* blev 1 543 miljoner kronor, vilket är 19 miljoner kronor högre än anvisat i statens budget.

Utfallet för anslaget 1:2 *Transportbidrag* uppgick till 369 miljoner kronor, vilket är 80 miljoner kronor lägre än anvisat. Transportbidrag är en kompensation till företag i de fyra nordligaste länen för kostnadsnackdelar till följd av långa transportavstånd för varor. Bidraget ska också stimulera höjd förädlingsgrad i områdets näringsliv. Att utfallet är lägre än budgeterat beror på att den totala summan av ansökta transportbidrag blev lägre än budgeterat belopp.

Utfall för Europeiska regionala utvecklingsfonden förskjuts ofta mellan åren

Utfallet för anslaget 1:3 *Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2007–2013* blev 966 miljoner kronor, vilket är 14 miljoner kronor lägre än anvisat i statens budget och 407 miljoner kronor lägre än föregående års utfall. Utgifterna gäller vanligen fleråriga projekt som under programperioden ofta förskjuts

mellan åren. De budgeterade årliga anslagen ska anpassas efter när utgifterna faktiskt uppkommer på anslaget. I takt med att programperioden går mot avslut minskar utbetalningarna som belastar anslaget.

År 2014 startade en ny programperiod för Europeiska regionala utvecklingsfonden och anslaget 1:4 *Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2014–2020* fördes upp i statens budget. Anslaget saknar utfall under 2014. Det beror på att programmen inte kunde starta förrän EU-kommissionen godkände det, vilket skedde först i december 2014.

Beställningsbemyndiganden

Tabell 2.86 UO 19 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställnings- bemyndigande	Utestående åtaganden 2014-12-31
1:1	Regionala tillväxtåtgärder	2 700	1 894
1:4	Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2014–2020	2 000	0
Summa		4 700	1 894

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om beställningsbemyndiganden på 4 700 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick till 1 894 miljoner kronor. Skillnaden mellan bemyndiganden och utestående åtaganden uppgick till 2 806 miljoner kronor. Övervägande delen av de stöd som beslutas inom ramen för anslaget 1:1 *Regionala tillväxtåtgärder* är antingen

fleråriga samverkansprojekt med många olika offentliga och privata aktörer eller fleråriga företagsinvesteringar. De aktörer som kan fatta beslut om framtida åtaganden mot anslaget har därför små möjligheter att påverka stödets utbetalningstakt. Behovet av att fatta långsiktiga beslut, med stöd av bemyndigande, har varit mindre än vad som tidigare beräknats. Anledningen till att bemyndigandet för anslag 1:4 *Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2014–2020* inte utnyttjades var att EU-kommissionen godkände det regionala struktur-fondprogrammet, för vilket den regionala utvecklingsfonden är en del, först i december 2014.

Riksrevisionens iakttagelser – effektivitetsrevision

RiR 2014:10 Förvaltningen av regionala projektmedel – delat ansvar, minskad tydlighet?

Riksrevisionen har granskat förvaltningen av regionalt beslutade projektmedel inom utgifts-område 19 Regional tillväxt, anslag 1:1 *Regionala tillväxtåtgärder*.

Regeringen har redovisat vidtagna åtgärder med anledning av granskningsrapporten i skrivelsen Riksrevisionens rapport om förvaltningen av regionala projektmedel (skr. 2014/15:12). Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

Riksdagen har lagt regeringens skrivelse till handlingarna (bet. 2014/15:NU8, rskr. 2014/15:137).

2.4.20 Utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård

Anslag

Tabell 2.87 UO 20 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	SB 2014	ÄB 2014	Utfall 2014	Utfall-SB 2014	Utfall-SB Procent 2014	Utfall 2013
1:1	Naturvårdsverket	377		386	8	2,2	368
1:2	Miljöövervakning m.m.	293		292	0	-0,2	291
1:3	Åtgärder för värdefull natur	637		639	2	0,3	612
1:4	Sanering och återställning av förorenade områden	418		387	-31	-7,3	412
1:7	Internationellt miljösamarbete	191		157	-34	-17,7	165
1:8	Supermiljöbilspremie	100		117	17	17,1	62
1:10	Klimatanpassning	110		94	-16	-14,4	98
1:12	Åtgärder för havs- och vattenmiljö	673		668	-4	-0,6	497
1:15	Hållbara städer	3		6	2	67,1	12
1:16	Skydd av värdefull natur	808		811	3	0,4	807
2:2	Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande: Forskning	610		605	-5	-0,9	600
	Övriga anslag	937		923	-13	-1,4	882
Summa		5 156		5 085	-71	-1,4	4 807

Utgiftsområdet omfattar områdena miljöpolitik och miljöforskning. Området miljöpolitik avser bl.a. frågor som rör klimat, naturvård, havs- och vattenvård. Området miljöforskning består främst av forskning om miljö- och samhällsbyggande vid Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande (Formas).

Utfallet för utgiftsområdet uppgick till 5 085 miljoner kronor och är därmed 71 miljoner kronor (1,4 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2013 blev utfallet 278 miljoner kronor (5,8 procent) högre.

Förseningar påverkar utfallet för Sanering och återställning av förorenade områden

Utfallet för anslaget 1:4 *Sanering och återställning av förorenade områden* blev 387 miljoner kronor, vilket är 31 miljoner kronor (7,3 procent) lägre än anvisat i statens budget. Anledningen är att saneringen av Oskarhamns hamnbassäng blev försenad.

Utfallet för anslaget 1:7 *Internationellt miljösamarbete* blev 157 miljoner kronor, vilket är 34 miljoner kronor (17,7 procent) lägre än anvisat i statens budget. Skillnaden hänför sig främst till att utbetalningen av medlemsavgiften till det europeiska satellitsamarbetet Eumetsat

blev lägre än beräknat. Beslut om det nya polära satellitprogrammet försenades på grund av den ekonomiska situationen i många medlemsländer.

Supermiljöbilspremien förbrukad i augusti

Utfallet för anslaget 1:8 *Supermiljöbilspremie* blev 117 miljoner kronor vilket är 17 miljoner kronor (17,1 procent) högre än anvisat i statens budget, vilket motsvarades av anslagssparande från 2013. Utbetalningarna av premien sker senare än inköpen av supermiljöbilarna på grund av att köpet och påställningen av bilen inte sker samtidigt. Att utfallet för 2014 blev högre än budgeterat beror på att premier för ärenden från 2013 betalades ut 2014. I början av augusti förbrukades de sista medlen. Supermiljöbilspremien uppgick till 40 000 kronor per bil och totalt anvisades 200 miljoner kronor över perioden 2012–2014.

Lägre utgifter än väntat för Klimatanpassning

Utfallet för anslaget 1:10 *Klimatanpassning* blev 94 miljoner kronor vilket är 16 miljoner kronor (14,4 procent) lägre än anvisat i statens budget. Orsaken är främst leverantörsförseningar i arbetet med att ta fram en nationell höjddatamodell.

Utfallet för Hållbara städer över anvisat belopp
 Utfallet för anslaget 1:15 *Hållbara städer* blev 6 miljoner kronor vilket är 2 miljoner kronor (67,1 procent) högre än anvisat i statens budget. Hållbara städer startade 2014 med ett anslags-sparande på 23 miljoner kronor vilket gjorde att överskridandet inte påverkade anslagskrediten, även om det var procentuellt högt.

Beställningsbemyndiganden

Tabell 2.88 UO 20 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställnings- bemyndigande	Utestående åtaganden 2014-12-31
1:2	Miljöövervakning m.m.	92	55
1:3	Åtgärder för värdefull natur	210	210
1:4	Sanering och återställning av förorenade områden	1 000	873
1:5	Miljöforskning	102	96
1:7	Internationellt miljösamarbete	6	0
1:10	Klimatanpassning	52	18
1:12	Åtgärder för havs- och vattenmiljö	130	103
1:13	Insatser för internationella klimatinvesteringar	1 811	1 521
1:14	Internationellt miljö- och kärnsäkerhetssamarbete med Ryssland	17	2
1:16	Skydd av värdefull natur	25	1
2:2	Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande: Forskning	1 650	1 034
Summa		5 095	3 912

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om beställningsbemyndiganden på 5 095 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick till 3 912 miljoner kronor. Skillnaden mellan bemyndiganden och utestående åtaganden uppgick till 1 183 miljoner kronor.

Skillnaden för anslaget 2:2 *Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande: Forskning* var den enskilt största för utgiftsområdet och en starkt bidragande orsak till skillnaden mellan bemyndigandet och utestående åtagande. Anledningen till att bemyndigandet inte utnyttjades fullt ut under 2014 var att beslut om medel för flera projekt sköts upp till 2015.

Riksrevisionens iakttagelser – årlig revision

Sveriges geologiska undersökning

Sveriges geologiska undersökning har, avseende sin årsredovisning för 2014, fått en revisionsberättelse med *reservation*.

Uttalande med reservation

Enligt Riksrevisionens uppfattning har myndigheten i alla väsentliga avseenden:

- upprättat årsredovisningen enligt förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag, instruktion, regleringsbrev och särskilda regeringsbeslut för myndigheten,
- förutom av effekterna av de förhållanden som beskrivs i stycket Grund för uttalande med reservation gett en rättvisande bild av Sveriges geologiska undersöknings ekonomiska resultat, finansiering och finansiella ställning per den 31 december 2014, samt
- lämnat en resultatredovisning och information i övrigt som är förenlig med årsredovisningen som helhet.

Grund för uttalande med reservation

I Sveriges geologiska undersöknings årsredovisning framgår att gjorda avsättningar för sanering och återställning av förorenade områden redovisas mot anslag det budgetår som utgifterna hänför sig till. Redovisningen har skett i enlighet med ändrade villkor för anslag 1:4 *Sanering och återställning av förorenade områden*, anslagspost 3, under utgiftsområde 20 (regeringsbeslut daterat 2014-12-18). Dessa avsättningar uppgår till 14 290 000 kronor. Av Ekonomistyrningsverkets föreskrifter till 12 § i anslagsförordningen framgår dock att det huvudsakligen är kapitaltransaktioner, såsom utlåning och kapitalinsatser i och kapitaltillskott till juridiska personer m.m., som ska redovisas mot anslag det budgetår som utgifterna hänför sig. Härigenom ska gjorda avsättningar för sanering och återställning klassificeras som förvaltningsutgifter och ska därmed enligt anslagsförordningen redovisas mot anslag det budgetår som kostnaderna hänför sig till. Detta medför att 14 290 000 kronor inte har redovisats mot anslaget 1:4 *Sanering och återställning av förorenade områden*, anslagspost 3 för budgetåret 2014. Sveriges geologiska undersöknings årsredovisning ger därmed inte en rättvisande bild avseende myndighetens finansiering.

Riksrevisionens iakttagelser – effektivitetsrevision**RiR 2009:21 Vad är Sveriges utsläppsrätter värda?**

Riksrevisionen har granskat Sveriges förväntade överskott av utsläppsutrymme under Kyoto-protokollet. Riksdagen har med anledning av granskningsrapporten gett regeringen tillkänna att hanteringen av överskottet av utsläppsutrymme ska underställas riksdagen för beslut.

Regeringen har redovisat vidtagna åtgärder och hur överskottet av utsläppsutrymme ska hanteras i propositionen Godkännanden för Kyotoprotokollets andra åtagandeperiod (prop. 2014/15:81) samt i budgetpropositionen för 2015 (prop. 2014/15:1 utg.omr. 20). Ärendet bereds fortsatt inom Regeringskansliet.

2.4.21 Utgiftsområde 21 Energi

Anslag

Tabell 2.89 UO 21 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	SB 2014	ÄB 2014	Utfall 2014	Utfall-SB 2014	Utfall-SB Procent 2014	Utfall 2013
1:1	Statens energimyndighet: Förvaltningskostnader	279		279	-1	-0,2	259
1:3	Insatser för uthållig energianvändning	157		113	-44	-28,0	74
1:5	Energiforskning	1 287		1 401	115	8,9	1 143
1:6	Ersättning för vissa kostnader vid avveckling av Barsebäcksverket	187		183	-4	-2,3	184
1:9	Energiteknik	100		96	-4	-3,9	186
1:10	Elberedskap	255		248	-7	-2,9	202
1:11	Energieffektiviseringsprogram	270		258	-12	-4,3	261
	Övriga anslag	295		280	-15	-5,0	305
Summa		2 830		2 858	28	1,0	2 613

Utgiftsområdet omfattar frågor om tillförsel, distribution och användning av energi och syftar till att förena ekologisk hållbarhet, konkurrenskraft och försörjningstrygghet. Det är främst Statens energimyndighet, Energimarknadsinspektionen och affärsverket Svenska kraftnät som ansvarar för att genomföra åtgärderna inom området.

Utfallet uppgick till 2 858 miljoner kronor och blev därmed 28 miljoner kronor (1,0 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2013 ökade utgifterna med 245 miljoner kronor (9,4 procent).

Förseningar för det nationella regionalfondsprogrammet

Utfallet för anslaget 1:3 *Insatser för uthållig energianvändning* blev 113 miljoner kronor, vilket är 44 miljoner kronor (28,0 procent) lägre än anvisat i statens budget. Anslaget tillfördes medel i budgeten för att, med stöd av EU:s regionalfond, genomföra insatser för energieffektivisering inom ramen för ett nationellt regionalfondsprogram. Det lägre utfallet beror på att programmet inte startade som planerat under 2014. Jämfört med 2013 var utfallet 39 miljoner kronor (52,7 procent) högre.

Försenade forskningsprojekt 2013 genomförda 2014

Utfallet för anslaget 1:5 *Energiforskning* blev 1 401 miljoner kronor, vilket är 115 miljoner kronor högre än anvisat. Det högre utfallet beror till viss del på att forskningsprojekt som blivit försenade 2013 genomfördes 2014 i stället, t.ex. Kontrollstation 2015. De försenade projekten påverkar även jämförelsen mellan åren. Utfallet ökade med 258 miljoner kronor jämfört med 2013.

Utgifterna för energiteknik blev lägre jämfört med 2013

Utgifterna för anslaget 1:9 *Energiteknik* blev 96 miljoner kronor, vilket är 90 miljoner kronor (48,4 procent) lägre än föregående år. Stödet till innovativ biogas och investeringsstödet till solceller förlängdes båda under 2013 till att omfatta perioden 2013–2016. Då intresset var stort för solcellsstödet 2013 utnyttjades medel som ursprungligen var avsatta för senare år för att minska väntetiderna, vilket delvis förklarar skillnaden mellan åren.

Beställningsbemyndiganden

Tabell 2.90 UO 21 Beställningsbemyndigande

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställningsbemyndigande	Utestående åtaganden 2014-12-31
1:2	Regionala och lokala insatser för energieffektivisering m.m.	120	60
1:3	Insatser för uthållig energianvändning	160	8
1:4	Stöd för marknadsintroduktion av vindkraft	5	2
1:5	Energiforskning	4 500	1 575
1:7	Planeringsstöd för vindkraft m.m.	10	6
1:9	Energiteknik	220	201
1:10	Elberedskap	300	212
1:12	Avgifter till internationella organisationer	15	2
Summa		5 330	2 066

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om beställningsbemyndiganden på 5 330 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick till 2 066 miljoner kronor. Skillnaden mellan bemyndiganden och utestående åtaganden uppgick till 3 264 miljoner kronor och är huvudsakligen hänförlig till anslaget 1:5 *Energiforskning*. Skillnaden på 2 925 miljoner kronor för detta anslag beror delvis på att bemyndigandet innefattade planerade åtaganden för storskaliga demonstrationsanläggningar. Några sådana åtaganden har dock inte ingåtts 2014. En ytterligare orsak var att 2014 avslutades många program och nya program tillkom vilket påverkade de utestående åtagandena.

För anslaget 1:3 *Insatser för uthållig energianvändning* har förseningar i det nationella regionalfondsprogrammet medfört att åtaganden kommer att ingås först 2015 och inte som planerat 2014.

Utlåning

Tabell 2.91 UO 21 Utlåning

Miljoner kronor

Utlåning	Låneram	Lån 2014-12-31
Delägarlån till bolag i vilka Svenska Kraftnät förvaltar statens aktier	300	0

Inom utgiftsområdet uppgick låneramen som riksdagen beslutat om till 300 miljoner kronor. Låneramen utnyttjades inte 2014.

Inomstatliga lån

Tabell 2.92 UO 21 Inomstatliga lån

Miljoner kronor

Inomstatliga lån	Låneram	Lån 2014-12-31
Svenska Kraftnäts lån i och utanför Riksgäldskontoret	9 300	6 201

Inom utgiftsområdet har riksdagen fastställt en låneram på 9 300 miljoner kronor för Svenska kraftnät. Utestående lån vid utgången av 2014 var 6 201 miljoner kronor.

2.4.22 Utgiftsområde 22 Kommunikationer

Anslag

Tabell 2.93 UO 22 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	SB 2014	ÄB 2014	Utfall 2014	Utfall-SB 2014	Utfall-SB Procent 2014	Utfall 2013
1:1	Utveckling av statens transportinfrastruktur	18 389	-1 360	17 935	-454	-2,5	
1:1 (2013)	Väghållning			1 615	1 615	0,0	22 107
1:2	Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur	19 573	1 360	19 716	143	0,7	
1:2 (2013)	Banhållning			-309	-309	0,0	14 813
1:3	Trafikverket	1 328		1 361	33	2,5	1 391
1:4	Ersättning för sjöräddning, fritidsbåtsändamål m.m.	388		388	0	0,0	143
1:5	Ersättning till viss kanaltrafik m.m.	162		162	0	0,0	62
1:7	Trafikavtal	831		793	-38	-4,5	810
1:10	Från EU-budgeten finansierade stöd till Transeuropeiska nätverk	349		309	-39	-11,3	393
1:11	Trängselskatt i Stockholm	874		435	-439	-50,3	664
1:12	Transportstyrelsen	2 015		1 992	-23	-1,2	1 893
1:14	Trängselskatt i Göteborg	817		897	80	9,8	668
	Övriga anslag	702		667	-35	-5,0	709
Summa		45 428	0	45 962	534	1,2	43 655

Utgiftsområdet omfattar transportpolitiken och politiken för informationssamhället.

Utfallet uppgick till 45 962 miljoner kronor och är därmed 534 miljoner kronor (1,2 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2013 ökade utgifterna med 2 307 miljoner kronor (5,2 procent).

Trafikverket ansvarar för den långsiktiga infrastrukturplaneringen för vägtrafik, järnvägs- trafik, sjöfart och luftfart samt för att bygga och driva statliga vägar och järnvägar. Hur mycket Trafikverket investerar bestäms av anvisade anslag, de lån som Trafikverket tar upp och tillskott de får via medfinansiering i form av externa bidrag. Det utfall som redovisas här är endast den verksamhet som är finansierad med anslag.

Från och med 2014 redovisas den största delen av utgiftsområdet på två trafikslags- överskridande anslag. Anslaget 1:1 *Utveckling av statens transportinfrastruktur* används för investeringar och andra åtgärder för att utveckla transportsystemet och anslaget 1:2 *Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur* används

för att vidmakthålla den befintliga infrastrukturens funktion. Dessa nya anslag ersätter anslagen 1:1 (2013) *Väghållning* och 1:2 (2013) *Banhållning*.

Mild vinter och lägre elpriser ger lägre utgifter för drift och underhåll av vägar och järnvägar

Utfallet för anslaget 1:1 *Utveckling av statens transportinfrastruktur* blev 17 935 miljoner kronor, vilket är 454 miljoner kronor (2,5 procent) lägre än anvisat i statens budget. Hösten 2014 beslutade riksdagen att överföra 1 360 miljoner kronor från anslaget till anslag 1:2 *Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur*. Av dessa medel var 800 miljoner kronor ingen omprioritering av verksamhet, utan endast en konsekvens av att regeringen gjorde en ny bedömning kring de bärighetshöjande åtgärderna som görs på vägnätet i norra Sverige mellan järnmalmgruvan i Kaunisvaara och gruvan i Svappavaara, där omlastning sker till järnväg på Malmbanan. Resterande medel som omfördelades genom riksdagens beslut hösten 2014 avser till största delen planerade åtgärder

inom underhållet av järnvägsinfrastrukturen. Utfallet för anslaget 1:2 *Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur* blev 19 716 miljoner kronor, vilket är 143 miljoner kronor (0,7 procent) högre än anvisat i den ursprungliga budgeten. Den milda vintern medförde att utgifterna för vinterhållning blev lägre än beräknat i statens budget. Dessutom sjönk elpriserna under hösten, vilket innebär att framför allt utgifterna för drift av järnväg blev lägre än beräknat. Utgifterna för transportinfrastruktur förskjuts ofta mellan åren.

Trängselskatt i Stockholm

Utfallet för anslaget 1:11 *Trängselskatt i Stockholm* blev 435 miljoner kronor, vilket är 439 miljoner kronor (50,3 procent) lägre än anvisat. Detta som en konsekvens av att anslaget inte är beräknat efter förväntad medelsåtgång utan justeras utifrån beräknad intäkt. Anslaget används huvudsakligen till investeringar i Förbifart Stockholm och andra väganknutna projekt i Stockholmsområdet, i enlighet med den s.k. Stockholmsöverenskommelsen. Anslaget finansierar även system- och administrationskostnader för trängselskattesystemet i Stockholm. De anvisade medlen i statens budget är en beräkning av hur stora intäkterna från trängselskattesystemet förväntas bli. Det största objektet i Stockholmsöverenskommelsen är E4 Förbifart Stockholm som är en ny sträckning för E4 väster om Stockholm. Arbetsplanen vann laga kraft under senhösten 2014. I oktober 2014 beslutade regeringen att frysa produktionen. Frysningen upphävdes fr.o.m. den 1 januari 2015 och produktionen återupptogs.

Utfallet för anslaget 1:14 *Trängselskatt i Göteborg* blev 897 miljoner kronor, vilket är 80 miljoner kronor (9,8 procent) högre än anvisat. Anslaget används i huvudsak till investeringar i kollektivtrafik, järnväg och väg. Några sådana investeringar är Västlänken och en ny vägtunnel under och järnvägsbro över Göta älv vid Marieholm som ska finansieras med intäkter från trängselskatten. Anslaget finansierar även system- och administrationskostnader för trängselskattesystemet i Göteborg. Anslagskonstruktionen är densamma som för trängselskatteanslaget för Stockholm.

Järnvägsinvesteringarna ökade, väginvesteringarna minskade

Eftersom anslagsstrukturen förändrats mellan åren är det svårt att göra jämförelser mellan åren

på anslagsnivå. I tabell 2.94 Utveckling av statens transportinfrastruktur och tabell 2.95 Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur jämförs utfallen för anslagen 1:1 *Utveckling av statens transportinfrastruktur* och anslag 1:2 *Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur* med motsvarande anslags- och eller delposter för 2013.

Tabell 2.94 Utveckling av statens transportinfrastruktur

Miljoner kronor

	2014	2013
Räntor och återbetalning av lån för vägar	307	311
Räntor och återbetalning av lån för järnvägar	1 412	1 271
Myndighetsutövning	140	149
Järnvägsinvesteringar i nationell plan	7 207	5 417
Väginvesteringar i nationell plan	5 584	6 127
Investeringar i regional plan	2 404	2 613
Bidrag till Inlandsbanan och Öresundsbrokonsortiet	431	419
Övriga insatser för effektivisering av transportsystemet m.m.	449	426
Delsumma	17 935	16 733
Äldre anslag	385	-
Summa	18 319	16 733

Järnvägsinvesteringarna i nationell plan ökade

Utfallet för anslag 1:1 *Utveckling av statens transportinfrastruktur* blev 17 934 miljoner kronor. Även en del av det under 2013 års budget uppförda anslaget 1:1 (2013) *Väghållning* användes till viss del för utveckling av statens transportinfrastruktur. Sammantaget innebär det att utgifterna för utveckling av transportinfrastrukturen blev 18 319 miljoner kronor, vilket är en ökning med 1 586 miljoner kronor (9,4 procent). Utgifterna för järnvägsinvesteringar i nationell plan ökade med 1 790 miljoner kronor (33,0 procent) till 7 207 miljoner kronor. Stora banprojekt som ingår i den nationella planen och som pågick under 2014 är fler spår mellan Tomtebodan och Kallhäll nära Stockholm (Mälärbanan), tunneln genom Hallandsåsen samt dubbelspår mellan Svartbäcken och Samnan i Gamla Uppsala.

Samtidigt minskade väginvesteringarna i nationell plan med 543 miljoner kronor (8,9 procent). Totalt uppgick de till 5 584 miljoner kronor 2014. Stora vägprojekt som ingår i den nationella planen och som pågått under 2014 är

E20 Norra Länken som delöppnades i november 2014 (helt klart våren 2016) och E4 Sundsvall som öppnades för trafik under 2014. Andra stora vägprojekt som pågått under 2014 är E6 Pälän-Tanumshede, E22 Sölve-Stensnäs och Väg 40 Ulricehamn.

Tabell 2.95 Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur

Miljoner kronor

	2014	2013
Drift och underhåll av vägar	9 333	9 912
Bärlighet och tjälsäkring av vägar	1 767	1 589
Drift, underhåll och trafikledning på järnväg	7 511	7 594
Bidrag för drift av enskild väg	1 105	1 048
Delsumma	19 716	20 143
Äldre anslag	828	-
Summa	20 543	20 143

Utfallet för anslag 1:2 *Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur* blev 19 716 miljoner kronor. Även en del av det under 2013 års budget uppförda anslaget 1:1 (2013) *Väghållning* användes för vidmakthållande av statens transportinfrastruktur. Sammantaget innebär det att utgifterna för vidmakthållande uppgick till 20 543 miljoner kronor, en ökning med 400 miljoner kronor (2,0 procent).

Drift och underhållsutgifterna för det statliga vägnätet och tillhörande gång- och cykelvägar uppgick till 9 333 miljoner kronor, vilket är 579 miljoner kronor (5,8 procent) lägre än 2013. Utgifterna för drift, underhåll och trafikledning på järnväg minskade med 83 miljoner kronor (1,1 procent) och uppgick till 7 511 miljoner kronor 2014.

Utfallet för anslaget 1:4 *Ersättning för sjöräddning, fritidsbåtsändamål m.m.* uppgick till 388 miljoner kronor, vilket utgör en ökning med 245 miljoner kronor (171,0 procent) jämfört med 2013. Ökningen beror på ökade anslag för isbrytningsverksamhet om 200 miljoner kronor, men eftersom det var en mild vinter redovisade Sjöfartverket ett överskott i verksamheten som de fonderade i sin resultatutjämningsfond.

Utfallet för anslaget 1:5 *Ersättning till viss kanaltrafik m.m.* uppgick till 162 miljoner kronor, vilket utgör en ökning med 100 miljoner kronor (160,6 procent) jämfört med 2013. Utgifterna avser statsbidrag för att täcka underskott vid drift av Trollhätte kanal och Säffle kanaler.

EU senarelade TEN-T bidrag

Europeiska unionen (EU) ger årligen bidrag till projekt och studier för investeringar i transportinfrastruktur som ingår i det transeuropeiska transportnätverket (TEN-T). Bidragen från EU redovisas på inkomstsidan av statens budget (inkomsttitel 6511) och de aktuella projektens utfall belastar sedan anslaget 1:10 *Från EU-budgeten finansierade stöd till Transeuropeiska nätverk*. Bidragen från EU är en medfinansiering som utökar den totala ramen för Sveriges investeringar i transportinfrastruktur. Utfallet för anslaget blev 309 miljoner kronor, vilket är 39 miljoner kronor (11,3 procent) lägre än anvisat i statens budget. Att utfallet blev lägre än budgeterat beror på att EU senarelagt bidragsutbetalningarna. Utfallet minskade med 84 miljoner kronor (21,4 procent) jämfört med 2013. År 2013 användes 260 miljoner kronor till att slutföra projektet Hallandsåsen.

Beställningsbemyndiganden

Tabell 2.96 UO 22 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställningsbemyndigande	Utestående åtaganden 2014-12-31
1:1	Utveckling av statens transportinfrastruktur	99 350	89 284
1:2	Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur	18 300	17 134
1:7	Trafikavtal	7 500	6 619
1:11	Trängselskatt i Stockholm	16 600	11 516
1:14	Trängselskatt i Göteborg	4 000	2 896
2:2	Ersättning för särskilda tjänster till funktionshindrade	197	86
2:3	Grundläggande betaltjänster	55	17
2:5	Driftsäker och tillgänglig elektronisk kommunikation	155	41
Summa		146 157	127 594

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om beställningsbemyndiganden på 146 157 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick till 127 594 miljoner kronor. Skillnaden mellan bemyndiganden och utestående åtaganden uppgick till 18 563 miljoner kronor och är huvudsakligen hänförlig till anslaget 1:1 *Utveckling av statens transportinfrastruktur*, 1:11

Trängselskatt i Stockholm och 1:14 Trängselskatt i Göteborg

För anslaget 1:1 *Utveckling av statens transportinfrastruktur* beror skillnaden på 10 066 miljoner kronor mellan beslutat bemyndigande och utestående åtaganden framför allt på att bemyndigandet för 2014 omfattade lån och räntekostnader för investeringsprojekten E4 Sundsvall och bron över Motalaviken. Dessa projekt ska dock finansieras med infrastrukturavgifter och inte från anslag, vilket medför att de inte ingår i redovisade utestående åtaganden.

För anslaget 1:11 *Trängselskatt i Stockholm* beror skillnaden på 5 084 miljoner kronor mellan beslutat bemyndigande och utestående åtaganden på att investeringar förskjutits och avtal därmed inte tecknats som planerat.

För anslaget 1:14 *Trängselskatt i Göteborg* beror skillnaden på 1 104 miljoner kronor på att upptagna lån för trängselskattprojekten har amorterats och således minskade beräknade framtida räntekostnader och amorteringar.

Utlåning

Tabell 2.97 UO 22 Utlåning

Miljoner kronor

Utlåning	Låneram	Lån 2014-12-31
A-train AB ¹	1 000	1 000
Svensk-Danska Broförbindelsen SVEDAB AB (Svedab) ²	5 400	5 346
Summa	6 400	6 346

¹ Prop. 1993/94:213, bet. 1993/94:TU36, rskr. 1993/94:436.

² Prop. 2009/10:1, bet. 2009/10:TU1, rskr. 2009/10:117.

Inom utgiftsområdet har riksdagen beslutat om låneramar på 6 400 miljoner kronor för utlåning. Utestående lån vid utgången av 2014 var 6 346 miljoner kronor.

Lånet till Svensk-Danska Broförbindelsen SVEDAB AB (Svedab), får enligt riksdagens beslut uppgå till 3 361 miljoner kronor i 2009 års priser och därutöver mervärdesskatt och ränta. Lånet uppgick vid utgången av 2014 till 5 346 miljoner kronor. Enligt de beräkningar som Svedab lämnade uppgick mervärdesskatten till 230 miljoner kronor och räntan till 1 702 miljoner kronor i löpande priser, fram till den 31 december 2014. Utnyttjad ram exklusive dessa poster var därmed 3 413 miljoner kronor i löpande priser, vilket motsvarades av 3 309 miljoner kronor i 2009 års priser.

Garantier

Tabell 2.98 UO 22 Garantier

Miljoner kronor eller annan angiven valuta

Garanti	Garantiram	Utestående åtaganden 2014-12-31
Kreditgaranti till Öresundsbro Konsortiets upplåning ¹	Obegränsad	19 343
Kapitaltäckningsgaranti Arlandabanan Infrastructure AB ²		
Kapitaltäckningsgaranti SVEDAB AB ³		
Pensionsgaranti (inkl. efterborgen), Posten AB (inkl. Posten Logistik AB, Posten Meddelande AB) ⁴	Obegränsad	6 341
Garantikapital Eurofima ⁵	42 CHF	329
Kreditgaranti Eurofima ⁶	52 CHF	411
Summa		26 424

¹ Prop. 1990/91:158, bet. 1990/91:TU31, rskr. 1990/91:379.

² Prop. 1995/96:65, bet. 1995/96:TU5, rskr. 1995/96:97.

³ Prop. 1992/93:100, bet. 1994/95:TU2, rskr. 1994/95:50.

⁴ I samband med bolagisering av statliga affärsverk beslutade riksdagen om statliga borgen för överlätna pensionsåtaganden (prop. 1991/92:150, bet. 1991/92:FiU30, rskr. 1991/92:350). Utfallet avser pensionskulden per den 31/12 2013.

⁵ Den beslutade garantiramen (prop. 1992/93:176, bet. 1992/93:TU36, rskr. 1992/93:116) uppgår endast till 33 600 000 CHF. Resterande åtagande om 8 000 000 schweizerfranc uppstod i samband med emissionen 1997 då aktierna förvaltades av affärsverket Statens järnvägar.

⁶ Prop. 2011/12:99, bet. 2011/12:FiU21, rskr. 2011/12:282.

Valutakurser från Riksbanken per den 30 december 2014. CHF=7,912328

Inomstatliga lån

Tabell 2.99 UO 22 Inomstatliga lån

Miljoner kronor

Inomstatliga lån	Låneram	Lån 2014-12-31
Vissa infrastrukturprojekt	44 000	42 145
Sjöfartsverkets lång- och kortfristiga lån i eller utanför Riksgäldskontoret	835	240
Luftfartsverkets lån i och utanför Riksgäldskontoret	1 500	0
Summa	46 335	42 385

Riksdagen har fattat beslut om låneramar på 46 335 miljoner kronor. Utestående lån vid utgången av 2014 var 42 385 miljoner kronor.

Riksrevisionens iakttagelser – effektivitetsrevision

RiR 2011:4 IT inom statsförvaltningen - har myndigheterna på ett rimligt sätt prövat frågan om outsourcing bidrar till ökad effektivitet?

Riksrevisionen har granskat it inom statsförvaltningen, om myndigheterna på ett rimligt sätt har prövat om outsourcing bidrar till ökad effektivitet.

Regeringen har redovisat vidtagna åtgärder med anledning av granskningsrapporten i regeringens skrivelse Riksrevisionens granskning av it inom statsförvaltningen och statliga it-projekt (skr. 2010/11:138). Ekonomistyrningsverket har under 2014 och 2015 fått i uppdrag från regeringen att utveckla myndigheternas arbete kring it-kostnader, it-investeringar och outsourcing.

Regeringen bedömer mot bakgrund av detta att granskningen inte föranleder några ytterligare åtgärder från regeringens sida. Rapporten anses därmed vara slutbehandlad.

2.4.23 Utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel

Anslag

Tabell 2.100 UO 23 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	SB 2014	ÄB 2014	Utfall 2014	Utfall-SB 2014	Utfall-SB Procent 2014	Utfall 2013
1:5	Djurhälsovård och djurskyddsfrämjande åtgärder	13		11	-2	-15,6	10
1:10	Gårdsstöd m.m.	5 932		6 149	217	3,7	5 918
1:11	Intervention för jordbruksprodukter m.m.	144		131	-13	-9,1	88
1:12	Finansiella korrigeringar m.m.	75	-37	27	-49	-64,8	173
1:13	Strukturstöd till fisket m.m.	24		22	-2	-9,3	21
1:14	Från EU-budgeten finansierade strukturstöd till fisket m.m.	75		66	-10	-12,8	71
1:18	Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	2 666	282	3 075	409	15,4	3 175
1:19	Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	1 994	186	2 340	346	17,4	2 385
	Övriga anslag	4 355	84	4 383	27	0,6	4 165
Summa		15 278	515	16 203	924	6,0	16 006

Utgiftsområdet omfattar bl.a. verksamhet inom områdena jordbruks- och trädgårdsnäring, fiskerinäring, livsmedel, skog, djur, landsbygd, rennäring och samefrågor.

Utfallet uppgick till 16 203 miljoner kronor och är därmed 924 miljoner kronor (6,0 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2013 ökade utgifterna inom området med 196 miljoner kronor (1,2 procent).

Svagare krona medför högre gårdsstöd än budgeterat

Utfallet för anslaget 1:10 *Gårdsstöd m.m.* blev 6 149 miljoner kronor, vilket är 217 miljoner kronor (3,7 procent) högre än anvisat i statens budget. Jämfört med 2013 blev utfallet 232 miljoner kronor (3,9 procent) högre. Orsaken är i huvudsak att den svenska kronan blev svagare i förhållande till euron än beräknat i statens budget. Stödrätternas värde är bestämda i euro men betalas ut i kronor. Därför varierar de beroende på vilken kurs som är fastställd vid utbetalningen.

Utfallet för anslaget 1:12 *Finansiella korrigeringar m.m.* uppgick till 27 miljoner kronor, vilket är 147 miljoner kronor lägre än 2013. Det beror på att utfallet var ovanligt högt 2013, då anslaget belastades med finansiella

korrigeringar från EU-kommissionen (KOM) om totalt 173 miljoner kronor.

Utfallet för anslaget 1:18 *Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur* blev 3 075 miljoner kronor. Det är 409 miljoner kronor (15,4 procent) högre än anvisat i statens budget. Våren 2014 beslutade riksdagen att tillföra 400 miljoner kronor för att ge utrymme för långsiktigt angelägna åtgärder för landsbygdens utveckling. Hösten 2014 minskades anslaget med 118 miljoner kronor, varav 110 miljoner kronor fördes till anslaget 1:19 *Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur*.

Utfallet för anslaget 1:18 *Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur* blev 100 miljoner kronor (3,1 procent) lägre än föregående år. Det beror i huvudsak på försenade beslut om utbetalning av projekt- och företagsstöd för programperioden 2007–2013.

Utgifterna under anslaget 1:19 *Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur* blev 45 miljoner kronor (1,9 procent) lägre än föregående år av samma skäl.

Beställningsbemyndiganden**Tabell 2.101 UO 23 Beställningsbemyndiganden**

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställnings- bemyndigande	Utestående åtaganden 2014-12-31
1:2	Insatser för skogsbruket	70	34
1:11	Intervention för jordbruksprodukter m.m.	92	67
1:13	Strukturstöd till fisket m.m.	46	36
1:14	Från EU-budgeten finansierade strukturstöd till fisket m.m.	113	79
1:18	Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	11 332	1 432
1:19	Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	9 966	1 867
1:20	Miljöförbättrande åtgärder i jordbruket	70	0
1:25	Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande: Forskning och samfinansierad forskning	1 500	825
Summa		23 190	4 340

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om beställningsbemyndiganden på 23 190 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick till 4 340 miljoner kronor. Skillnaden mellan bemyndiganden och utestående åtaganden uppgick till 18 850 miljoner kronor och var främst hänförlig till anslagen 1:18 *Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur* och 1:19 *Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur*. Huvudelen av bemyndigandena för dessa två anslag avser ekonomiska åtaganden som planeras inom ramen för Landsbygdsprogram för Sverige 2014–2020. Anslagen ska gälla för hela programperioden och ett bemyndigande finns eftersom landsbygdsprogrammet till stor del består av fleråriga åtaganden. Skillnaden beror på att verksamheten inte kom igång som planerat.

Garantier**Tabell 2.102 UO 23 Garantier**

Miljoner kronor

Garanti	Garantiram	Utestående åtaganden 2014-12-31
Programgarantier		2

Övriga krediter**Tabell 2.103 UO 23 Övriga krediter**

Miljoner kronor

Övriga krediter i Riksgäldskontoret	Kredit	Utnyttjad kredit 2014-12-31
Viltvårdsfondens kredit i Riksgäldskontoret	5	0

Riksrevisionens iakttagelser – effektivitetsrevision**RiR 2014:12 Livsmedelskontrollen – tar staten sitt ansvar?**

Riksrevisionen har granskat om staten genomför tillräckliga insatser för att säkerställa att den offentliga livsmedelskontrollen är effektiv och ändamålsenlig. Granskningen har avgränsats till den del av livsmedelskontrollen som genomförs av länsstyrelserna och kommunerna.

Regeringen har redovisat vidtagna åtgärder med anledning av granskningsrapporten i regeringens skrivelse Riksrevisionens rapport om granskning av livsmedelskontrollen (skr. 2014/15:16). Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

Riksdagen har lagt regeringens skrivelse till handlingarna (bet. 2014/15:MJU3, rskr. 2014/15:121).

2.4.24 Utgiftsområde 24 Näringsliv

Anslag

Tabell 2.104 UO 24 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	SB 2014	ÄB 2014	Utfall 2014	Utfall-SB 2014	Utfall-SB Procent 2014	Utfall 2013
1:2	Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling	2 449	0	2 413	-36	-1,5	2 239
1:3	Institutens strategiska kompetensmedel m.m.	612	4	616	4	0,6	599
1:4	Tillväxtverket	262		263	1	0,5	237
1:5	Näringslivsutveckling m.m.	635		575	-60	-9,4	571
1:18	Omstrukturering och genomlysning av statligt ägda företag	42	-3	12	-30	-70,6	22
1:21	Finansiering av rättegångskostnader	18		1	-17	-91,9	9
2:4	Investeringsfrämjande	57	33	56	-1	-1,7	90
	Övriga anslag	1 513		1 502	-11	-0,7	1 480
Summa		5 588	33	5 439	-149	-2,7	5 248

Utgiftsområdet omfattar näringspolitik, politik för utrikeshandel samt politik för handels- och investeringsfrämjande.

Utfallet uppgick till 5 439 miljoner kronor, vilket är 149 miljoner kronor (2,7 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2013 blev utfallet 191 miljoner kronor (3,6 procent) högre.

Högre utgifter än föregående år för forskning och utveckling

Utfallet för anslaget 1:2 *Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling* uppgick till 2 413 miljoner kronor, vilket är 36 miljoner kronor (1,5 procent) lägre än vad som anvisats i budgeten och 174 miljoner kronor (7,8 procent) högre än 2013. Ökningen jämfört med 2013 beror bl.a. på satsningar på strategiska innovationsområden och att säkerställa ett fortsatt högt svenskt deltagande i EU:s ramprogram för forskning och innovation.

Ingen aktieförsäljning 2014 leder till lägre utgifter för rådgivning

Utfallet för anslaget 1:18 *Omstrukturering och genomlysning av statligt ägda företag* uppgick till 12 miljoner kronor, vilket är 30 miljoner kronor (70,6 procent) lägre än vad som beräknades i budgeten och 10 miljoner kronor lägre än föregående år. Anslaget används bl.a. till att

bekosta rådgivning till Regeringskansliet om förvaltningen av de statligt ägda företagen. Dessa utgifter ökade markant under perioden 2011–2013. En stor del av utgiftsökningen för perioden berodde på ökat behov av rådgivning vid avyttring av aktier i statligt ägda företag. Under 2014 sålde staten inga aktier och därför uppkom inte samma utgifter, vilket är en av förklaringarna till det lägre utfallet.

Kostnaderna för finansiering av rättegångskostnader lägre än beräknat

Utfallet för anslaget 1:21 *Finansiering av rättegångskostnader* uppgick till 1 miljon kronor, vilket är 17 miljoner kronor (91,9 procent) lägre än vad som beräknades i budgeten. Föregående års utfall för anslaget var 9 miljoner kronor. Utfallet för anslaget är svårt att prognostisera eftersom utbetalningarna är beroende av utgången i olika domstolsförhandlingar.

Reglering av icke medgivet överskridande 2013 påverkade årets utfall

Utfallet för anslaget 2:4 *Investeringsfrämjande* uppgick till 56 miljoner kronor. År 2013 överskreds de anvisade medlen i statens budget för anslaget med 33 miljoner kronor. Överskridandet berodde på en avsättning för återkrav av EU medel i samband med avveckling av Myndigheten för utländska investeringar i Sverige. I och med att avvecklingsmyndigheten

för Myndigheten för utländska investeringar i Sverige upphörde den 1 januari 2014 täcktes det tidigare överskridandet genom riksdagens beslut hösten 2014, där anslaget tillfördes 33 miljoner kronor.

Beställningsbemyndiganden

Tabell 2.105 UO 24 Beställningsbemyndigande

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställningsbemyndigande	Utestående åtaganden 2014-12-31
1:2	Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling	2 100	1 998
1:5	Näringslivsutveckling m.m.	265	113
1:9	Sveriges geologiska undersökning: Geovetenskaplig forskning	6	4
Summa		2 371	2 116

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om beställningsbemyndiganden på 2 371 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick till 2 116 miljoner kronor. Skillnaden mellan bemyndiganden och utestående åtaganden uppgick till 255 miljoner kronor.

Utlåning

Tabell 2.106 UO 24 Utlåning

Miljoner kronor

Utlåning	Låneram	Lån 2014-12-31
AB Svensk Exportkredit	80 000	0
Civila flygutvecklingsprojekt ¹	1 110	306
SAS ²	0	0
Summa	81 110	306

¹ Prop. 2007/08:1, bet. 2007/08:FiU11, rskr. 2007/08:24.

² Prop. 2012/13:46, bet. 2012/13:NU10, rskr. 2012/13:102.

Inom utgiftsområdet har riksdagen beslutat om låneramar för utlåning på 1 190 miljoner kronor. Utestående lån vid utgången av 2014 var 306 miljoner kronor.

Flygbolaget SAS avslutade under våren 2014 det villkorade lånelöfte som svenska staten, genom Riksgäldskontoret, tillsammans med andra långgivare ställt till bolaget. Lånelöftet gav SAS initialt rätt att låna upp till totalt 3,5 miljarder förutsatt att vissa villkor är uppfyllda. SAS utnyttjade aldrig lånelöftet som skulle upphöra att gälla den 31 mars 2015.

Garantier

Tabell 2.107 UO 24 Garantier

Miljoner kronor

Garanti	Garantiram	Utestående åtaganden 2014-12-31
Exportkreditgarantier	500 000	243 857
Investeringsgarantier	10 000	4 755
Kreditgarantier till AB Svensk Exportkredit för upplåning	250 000	0
Grundfondsförbindelse Svenska skeppshypotekskassan ¹	350	350
Grundfondsförbindelse Fonden för den mindre skeppsfarten ²	55	55
Pensionsgaranti (endast efterborgen), Sveaskog AB ³	Obegränsad	610
Pensionsgaranti (endast efterborgen), Vattenfall AB ³	Obegränsad	426
Pensionsgaranti (inkl efterborgen), Nordea AB (f.d Postgirot) ³	Obegränsad	253
Pensionsgaranti (endast efterborgen), Svenska Skogsplantor ³	Obegränsad	25
Pensionsgaranti SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut ³	Obegränsad	21
Pensionsgaranti (endast efterborgen), Teracom ³	Obegränsad	0
Pensionsgaranti Svensk Maskinprovning AB ³	Obegränsad	5
Summa		250 357

¹ Lagen (1980:1097) om svenska skeppshypotekskassan.

² Prop. 2003/04:128, bet. 2003/04:FiU21, rskr. 2003/04:273.

³ I samband med bolagisering av statliga affärsverk beslutade riksdagen om statlig borgen för överlåtna pensionsåtaganden (prop. 1991/92:150, bet. 1991/92:FiU30, bet. 1991/92:FiU31, rskr. 1991/92:350). Utfallet avser pensionsskulden per den 31 december 2013.

Övriga krediter

Tabell 2.108 UO 24 Övriga krediter

Miljoner kronor

Övriga krediter i Riksgäldskontoret	Kredit	Utnyttjad kredit 2014-12-31
Exportkreditnämnden		
upplåningsrätt i Riksgäldskontoret för skadeutbetalning	Obegränsad	0

Riksrevisionens iakttagelser – årlig revision

Exportkreditnämnden

Exportkreditnämnden har, avseende sin årsredovisning för 2014, fått en revisionsberättelse med *reservation*.

Uttalande med reservation

Enligt Riksrevisionens uppfattning har myndigheten i alla väsentliga avseenden:

- förutom avseende det förhållande som beskrivs i stycket grund för uttalande med reservation, upprättat årsredovisningen enligt förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag, instruktion, regleringsbrev och särskilda regeringsbeslut för myndigheten,
- gett en rättvisande bild av Exportkreditnämndens ekonomiska resultat, finansiering och finansiella ställning per den 31 december 2014, samt
- lämnat en resultatredovisning och information i övrigt som är förenlig med och stödjer en rättvisande bild i årsredovisningen som helhet.

Grund för uttalande med reservation

Revisionen grundar sig på den årsredovisning för Exportkreditnämnden som inkom till regeringen den 19 mars 2015 och som innehåller ledningens underskriftsmening och ledningens namn. Detta saknades i den årsredovisning som lämnades 20 februari 2015. Enligt 2 kap. 1 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag ska myndigheten senast den 22 februari lämna en årsredovisning till regeringen. Årsredovisningen har lämnats för sent och därmed inte i enlighet med förordningens villkor.

Riksrevisionens iakttagelser – effektivitetsrevision

RiR 2014:1 Statens insatser för riskkapitalförsörjning – i senaste laget

Riksrevisionen har granskat statens insatser för riskkapitalförsörjning.

Regeringen har redovisat bedömningar och vidtagna åtgärder med anledning av granskningsrapporten i regeringens skrivelse Riksrevisionens rapport om statens insatser för riskkapitalförsörjning (skr. 2013/14:235). Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

Riksdagen har lagt regeringens skrivelse till handlingarna (bet. 2014/15:NU1, rskr. 2014/15:68).

RiR 2014:16 Swedfund International AB – Är finansieringen av bolaget effektiv för staten?

Riksrevisionen har granskat regeringens styrning av hur kapitalbehovet har tillgodosetts i bolaget Swedfund International AB och följt upp de centrala rekommendationer som lämnades i samband med Riksrevisionens granskning av bolaget 2009.

Regeringen har redovisat bedömningar och vidtagna åtgärder med anledning av granskningsrapporten i regeringens skrivelse Riksrevisionens rapport om Swedfund International AB (skr. 2014/15:24). Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

Riksdagen har lagt regeringens skrivelse till handlingarna (bet. 2014/15:UU8, rskr. 2014/15:116).

RiR 2014:21 Exportkreditnämnden – effektivitet i exportgarantisystemet

Riksrevisionen har granskat om regeringen och Exportkreditnämnden har skapat goda förutsättningar för effektivitet i exportgarantisystemet.

Regeringen har redovisat vidtagna åtgärder med anledning av granskningsrapporten i regeringens skrivelse Riksrevisionens rapport om effektivitet i exportgarantisystemet (skr. 2014/15:59). Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

2.4.25 Utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner

Anslag

Tabell 2.109 UO 25 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	SB 2014	ÄB 2014	Utfall 2014	Utfall-SB 2014	Utfall-SB Procent 2014	Utfall 2013
1:1	Kommunalekonomisk utjämning	90 128		90 128	0	0,0	85 603
1:2	Utjämningsbidrag för LSS-kostnader	3 462	3	3 465	3	0,1	3 306
1:3	Bidrag till kommunalekonomiska organisationer	5		5	0	0,0	5
Summa		93 596	3	93 599	3	0,0	88 915

Utgiftsområdet omfattar ungefär två tredjedelar av statens bidrag till kommuner och landsting. Resterande bidrag från staten till kommunerna redovisas under andra utgiftsområden (se bilaga 5, tabell Transfereringar till kommuner 2010–2014).

Utfallet uppgick till 93 599 miljoner kronor och blev därmed 3 miljoner kronor högre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2013 ökade utgifterna med 4 684 miljoner kronor (5,3 procent).

Kommunerna kompenseras för sänkt skatt till pensionärer

Anslaget 1:1 *Kommunalekonomisk utjämning* fördelas enligt systemet för kommunalekonomisk utjämning. Systemet finansieras i huvudsak med statliga medel men också med avgifter från vissa kommuner och landsting. Utjämningsystemet regleras i lagen (2004:773) om kommunalekonomisk utjämning och förordningen (2004:881) om kommunalekonomisk utjämning. Systemets syfte är att ge kommuner och landsting likvärdiga ekonomiska förutsättningar.

Utgifterna för anslaget uppgick till 90 128 miljoner kronor, vilket är 4 525 miljoner kronor mer än 2013. Ökningen beror till stor del på ekonomisk reglering med 2 425 miljoner kronor till följd av sänkt skatt för pensionärer. Skattelättnaden ger minskade skatteintäkter för kommuner och landsting som därför kompenseras av staten. Dessutom förändrades modellen för beräkningar av inkomstutjämnningen som är en del av systemet för kommunalekonomisk utjämning. Det medförde att avgiftsfinansieringen från vissa kommuner och landsting minskade och därför bidrog staten med

ytterligare 961 miljoner kronor via anslag 1:1 *Kommunalekonomisk utjämning*.

Bidragen till kommunerna uppgick till 64 231 miljoner kronor, en ökning med 3 078 miljoner kronor (5,0 procent). Bidrag till landstingen uppgick till 25 897 miljoner kronor, en ökning med 1 447 miljoner kronor (5,9 procent). Landstingen kompenseras med ytterligare 450 miljoner kronor för hälso- och sjukvård för personer som vistas i landet utan tillstånd.

Anslaget 1:2 *Statligt utjämningsbidrag för LSS-kostnader* används för att jämna ut kostnaderna mellan kommuner för verksamhet de utför enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, förkortad LSS. Bidraget finansieras med en utjämningsavgift för kommuner, som redovisas på budgetens inkomstsida (inkomsttitel 7121 Utjämningsavgift för LSS-kostnader). Hösten 2014 anvisade riksdagen ytterligare 3 miljoner kronor till anslaget eftersom Statistiska centralbyrån i juni 2014 gjort slutliga beräkningar av LSS-kostnaderna som visade att bidraget till bidragsberättigade kommuner skulle överstiga anvisade medel. Den utjämningsavgift som övriga kommuner betalar till staten ökade med motsvarande belopp och redovisas mot inkomsttitel.

2.4.26 Utgiftsområde 26 Statsskuldräntor m.m.

Anslag

Tabell 2.110 UO 26 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	SB 2014	ÄB 2014	Utfall 2014	Utfall-SB 2014	Utfall-SB Procent 2014	Utfall 2013
1:1	Räntor på statsskulden	21 929		3 200	-18 729	-85,4	16 694
1:2	Oförutsedda utgifter	10		10	0	4,3	3
1:3	Riksgäldskontorets provisionsutgifter	145		115	-30	-20,7	77
Summa		22 084		3 325	-18 759	-84,9	16 774

Utgiftsområdet omfattar främst räntor på statsskulden, men också Riksgäldskontorets provisionskostnader i samband med upplåning och skuldförvaltning. I utgiftsområdet ingår även ett särskilt anslag för oförutsedda utgifter. Utgifterna inom utgiftsområdet ingår inte under utgiftstaket för staten. Regeringen får, enligt 3 kap. 9 § budgetlagen (2011:203), besluta att anslag för räntor på statsskulden samt andra utgifter för upplåning och skuldförvaltning får överskridas om det är nödvändigt för att fullgöra statens betalningsåtaganden.

Utfallet för utgiftsområdet uppgick till 3 325 miljoner kronor och är därmed 18 759 miljoner kronor (84,9 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Utgifterna för utgiftsområdet blev 13 449 miljoner kronor (80,2 procent) lägre än 2013.

Utgifterna för statsskuldräntor påverkas främst av statsskuldens storlek, räntenivåer och växelkurser. De påverkas också av tekniska faktorer till följd av Riksgäldskontorets upplånings- och skuldförvaltningsteknik. Riksgäldskontoret redovisar mot anslag enligt utgiftsmässiga principer. Redovisningen är ett netto av inkomster och utgifter i Riksgäldskontorets upplåningsverksamhet. Därmed påverkas anslaget av realiserade valutakursdifferenser, men inte orealiserade. Anslaget påverkas inte av Riksgäldskontorets nettoutlåning eftersom anslaget netto redovisas. Högre ränteutgifter som beror på att statsskulden ökar till följd av större nettoutlåning motsvaras av en lika stor ökning av ränteinkomsterna. Inkomsterna redovisas under posten Räntor på in- och utlåning. Se tabell 2.111.

Historiskt låga räntor på statsskulden

Utfallet för anslaget 1:1 *Räntor på statsskulden* blev 3 200 miljoner kronor, vilket är 18 729 miljoner kronor (85,4 procent) lägre än anvisat i statens budget. Ränteutgifterna har inte varit så låga sedan 70-talet. Den främsta förklaringen till de låga ränteutgifterna är tillfälliga effekter i form av högre överkurser vid emission.

Tabell 2.111 Räntor på statsskulden 2010–2014, fördelning på anslagetts komponenter

Miljarder kronor

	Utfall 2010	Utfall 2011	Utfall 2012	Utfall 2013	SB 2014	Utfall 2014	Utfall-SB 2014
Räntor på lån i svenska kronor	22,8	29,3	28,9	22,7	24,4	24,6	0,2
Räntor på lån i utländsk valuta ¹	3,4	3,2	2,9	1,5	1,5	1,9	0,4
Över- (-)/underkurser (+) vid emission	-11,2	-6,0	-9,5	0,8	-1,5	-16,7	-15,2
Summa räntor	15,1	26,6	22,3	25,1	24,4	9,9	-14,5
Räntor på in- och utlåning ¹	-7,8	-5,7	-4,7	-4,2	-5,0	-5,2	-0,2
Valutakursförluster (+)/vinster (-) ²	8,0	3,7	-2,9	-10,2	-9,0	-5,0	4,0
Kursförluster (+)/vinster (-)	8,1	9,8	12,5	6,1	11,5	3,6	-7,9
Summa ränteutgifter	23,3	34,4	27,3	16,7	21,9	3,2	-18,7

¹ Räntor på lån till Riksbanken och på lån till andra länder (1,2 miljarder kronor 2014) är bruttoredoisade, till skillnad från i Riksgäldskontorets årsredovisning.² Fr.o.m. 2014 redovisas depositioner under posten Valutakursförluster/vinster. Tidigare år har depositioner redovisats under Övrigt, men tabellen har gjorts jämförbar över tid.**Tabell 2.112 Räntor och valutakurser 2010–2014
årsgenomsnitt**

	Utfall 2010	Utfall 2011	Utfall 2012	Utfall 2013	SB 2014	Utfall 2014
Ränta 5 år %	2,3	2,3	1,1	1,6	1,9	0,9
Ränta 6 mån %	0,6	1,7	1,2	0,9	1,1	0,4
TCW- index ¹	129,3	122,3	120,9	117,1	115,9	122,9
SEK/EUR	9,54	9,03	8,71	8,65	8,45	9,10
SEK/USD	7,20	6,50	6,78	6,51	6,56	6,86

¹ Total Competitiveness Weights, ett mått på kronans värde mot en korg av andra valutor.

Utgifterna för räntor på lån i svenska kronor blev 218 miljoner kronor högre än beräknat. Räntorna på lån i utländsk valuta blev 432 miljoner kronor högre än beräknat. Den största skillnaden från beräkningen i budgeten är inkomster av överkurser vid emission som beräknades uppgå till 1 500 miljoner kronor. Utfallet av inkomster efter överkurser vid emission blev 16 669 miljoner kronor, dvs. en skillnad på 15 169 miljoner kronor. De stora inkomsterna av överkurserna vid emission beror i sin tur på de låga marknadsräntorna till följd av den utdragna lågkonjunkturen i världsekonomin. Överkurserna uppstår då Riksgälden emitterar i obligationer med kupongräntor som överstiger de aktuella marknadsräntorna. Under 2014 var detta fallet bland annat i en enskild nominell statsobligation (SGB 1047) med kupongräntan på 5 procent. Enbart för denna obligation gav emissionerna upphov till överkurser på drygt 9 miljarder kronor.

Valutakursvinsterna (netto) blev 3 972 miljoner kronor lägre än beräknat. Hur stora valutakursförluster respektive valutakursvinster det blir beror på när lån i utländsk valuta förfaller och hur valutakurserna rört sig jämfört med när lånen togs. Dessutom påverkas posten av Riksgäldskontorets derivataffärer. Derivataffärerna gör Riksgäldskontoret för att anpassa sin sammansättning i valutaskulden till det gällande riktvärdet och till eventuella placeringar i utländska valutor. Kursförlusterna (netto) blev 7 920 miljoner kronor lägre än budgeterat. Kursförluster uppstår när Riksgäldskontoret löser in lån i förtid, om lånen har en högre kupongränta än marknadsräntan vid återköps-tillfället. Kursvinster uppstår vid motsatt förhållande. Byten som leder till kursförluster gör att ränteutgifterna blir lägre kommande år, eftersom Riksgäldskontoret ersätter lån som har höga årliga räntebetalningar med lån som har lägre årliga räntebetalningar. Sett över en längre tidsperiod påverkas alltså inte ränteutgifterna.

Stora inkomster av överkurser vid emission bidrog till lägre räntor på statsskulden jämfört med 2013

Utgifterna på utgiftsområdet blev 13 449 miljoner kronor (80,2 procent) lägre än 2013. Det beror främst på att utgifterna på anslaget 1:1 *Räntor på statsskulden* blev 13 494 miljoner kronor (80,8 procent) lägre. Det lägre utfallet beror främst på stora inkomster av överkurser vid emission. År 2013 blev det i stället underkurser vid emission. Åt motsatt håll verkade att valutakursvinsterna blev lägre 2014 än 2013.

Den okonsoliderade statsskulden ökade under 2014 med 117 230 miljoner kronor till

1 394 314 miljoner kronor medan budgetunderskottet uppgick till 72 194 miljoner kronor.

Skadestånds- och ersättningsanspråk mot staten belastar anslaget Oförutsedda utgifter

Utgifterna för anslaget 1:2 *Oförutsedda utgifter* uppgick till 10 miljoner kronor, vilket sammanfaller med vad som anvisades i statens budget för 2014.

Anslaget är avsett för oförutsedda utgifter som är så brådskande att ärendet inte hinner underställas riksdagen samtidigt som utgifterna inte lämpligen kan täckas av andra anslagsändamål. Regeringen beslutar i varje enskilt fall om medel från anslaget ska tas i anspråk. Finansiering av utgifter från anslaget ska ske genom indrag från annat anslag. Under 2014 har 10 miljoner kronor betalats ut från detta anslag för skadestånds- och ersättningsanspråk mot staten. För att finansiera dessa utgifter gjordes indrag på:

- Utgiftsområde 3 Skatt , tull och exekution, anslagen 1:1 *Skatteverket* och 1:2 *Kronofogdemyndigheten* med 361 000 kronor vardera avseende utgifter under 2013,
- Utgiftsområde 4 Rättsväsendet, anslaget 1:1 *Polisorganisationen* med 10 779 kronor,
- Utgiftsområde 4 Rättsväsendet, anslaget 1:5 *Sveriges domstolar* med 88 389 kronor,
- Utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap; Försvarsmaktens anslag 1:1 *Förbandsverksamhet och beredskap* med 50 000 kronor,
- Utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel, anslaget 1:12 *Finansiella korrigeringar* med 9 700 000 kronor, och
- Utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel, anslaget 1:13 *Strukturstöd till fisket m.m.* med 582 988 kronor.

2.4.27 Utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen

Anslag

Tabell 2.113 Avgiften till Europeiska unionen

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	SB 2014	ÄB 2014	Utfall 2014	Utfall-SB 2014	Utfall-SB Procent 2014	Utfall 2013
1:1	Avgiften till Europeiska unionen	37 700		41 553	3 853	10,2	37 412
Summa		37 700		41 553	3 853	10,2	37 412

Utgifterna inom utgiftsområdet utgörs av Sveriges betalningar till Europeiska kommissionen för EU-budgeten.

EU-budgeten beslutas årligen inom en flerårig budgetram. Eftersom EU-budgetens inkomster och utgifter ska balansera och merparten av inkomsterna utgörs av avgifter från medlemsstaterna styr EU-budgetens utgiftsnivå i hög grad utgiftsnivån inom utgiftsområde 27. Sveriges avgift kan förändras under året och avvika från beräkningen i statens budget beroende på ett flertal faktorer, såsom faktisk uppbörd av tullar och importavgifter, revideringar av medlemsstaternas bruttonationalinkomst (BNI), revideringar av baser för mervärdesskatt, utfallet av EU-budgeten för tidigare år, och ändringsbudgetar på unionsnivå.

Högre avgift till EU än beräknat i budgeten

Utfallet för utgiftsområdet uppgick till 41 553 miljoner kronor och är därmed 3 853 miljoner kronor (10,2 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. Det högre utfallet förklaras av revideringar av medlemsstaternas faktiska BNI och mervärdesskattebas för 1995–2013 samt av sent beslutade ändringsbudgetar i EU för 2014. Beslut om ändringsbudgetar fattades i december 2014 och medför att betalningarna till EU 2015 blir lägre. För att finansiera den högre avgiften för 2014 medgav regeringen att anslaget fick överskridas med 300 miljoner kronor. Hela anslagskrediten för BNI-avgiften, 3 468 miljoner kronor, utnyttjades och av det medgivna överskridandet utnyttjades 273 miljoner kronor.

Högre avgift 2014 i avvaktan på rabatt

Jämfört med 2013 ökade avgiften till EU med 4 141 miljoner kronor (11,1 procent). Det högre utfallet förklaras främst av utgifterna för den del

av Sveriges avgift till EU-budgeten som avser den mervärdesskattebaserade avgiften. Utfallet för denna avgift var 3 537 miljoner kronor högre än föregående år och beror till stor del på att kommissionen gjort ett högre avgiftsuttag i avvaktan på realisering av Sveriges rabatt för 2014.

Sveriges avgift till EU redovisas utförligare i avsnitt 6.6 Redovisning av samtliga EU-medel.

2.4.28 Förändring av anslagsbehållningar

Tabell 2.114 Förändringar av anslagsbehållningar exkl. UO 26 Statsskuldsräntor m.m. 2010–2014

Miljoner kronor

	2010	2011	2012	2013	2014
Ingående ramöverföringsbelopp 2014-01-01	45 320	47 421	27 571	20 465	18 499
Anvisat i statens budget (UO 1–27 exkl. UO 26)	787 451	784 476	794 788	812 303	834 674
Ändringsbudget	7 487	1 734	4 848	10 897	10 480
Utnyttjade medgivna överskridanden	171	235	351	0	273
Indragningar	-29 959	-39 330	-23 386	-14 541	-16 065
Utfall	763 028	766 987	783 706	810 614	837 546
Utgående ramöverföringsbelopp 2014-12-31	47 443	27 550	20 465	18 510	10 313
Förändring av anslagsbehållningar	2 123	-19 871	-7 106	-1 955	-8 186

Anm: Tekniska justeringar medför att ingående överföringsbelopp inte stämmer med utgående överföringsbelopp 2010–2012. Justeringarna har rättats retroaktivt och medför att indragningar på 2012 justerats med 25 miljoner kronor. Dessa indragningar på 25 miljoner kronor avviker med samma belopp från indragningarna i ÅRS 2012.

Ramanslag kan både sparas och överskridas

Anslagen i statens budget är ramanslag. Ramanslag kan både överskridas och sparas till kommande år. I statens budget budgeteras därför även förändring av anslagsbehållningar. Denna budgetpost är inte fördelad per anslag utan tas upp under posten Minskning av anslagsbehållningar. I budgeten har posten de senaste åren varit negativ eftersom regeringen beräknat att anslagsbehållningarna ska öka. Regeringen beräknade posten till -1 660 miljoner kronor i budgeten för 2014. Det innebär en budgeterad ökning av anslagsbehållningarna. Posten utgör ett netto av anslagsbehållningar från föregående budgetår, sparade medel från aktuellt budgetår och utnyttjande av anslagskrediter. I redovisningen av det slutliga utfallet ingår däremot förbrukning av anslagsbehållningar och utnyttjande av anslagskredit i utgifterna för respektive anslag och utgiftsområde.

Vid budgeteringen beräknades anslagsbehållningarna under utgiftsområde 26 Statsskuldsräntor m.m. minska med 8,7 miljoner kronor. Utgiftsområdet ingår inte under utgiftstaket. Nettosumman av förändringen av anslagsbehållningar 2014, exklusive utgiftsområde 26 Statsskuldsräntor m.m., framgår av tabell 2.114.

Anslagsbehållningarna minskade med 8 miljarder kronor

Anslagsbehållningarna, exklusive utgiftsområde 26, minskade under 2014 från 18 499 miljoner kronor vid ingången av året till 10 313 miljoner kronor vid utgången av året. De minskade alltså med 8 186 miljoner kronor, att jämföra med den ökning på 1 660 miljoner kronor som beräknades i budgeten.

Indragningarna ökade 10 procent

Indragningar av anslagsmedel uppgick till 16 065 miljoner kronor under året. Det är en ökning med 1 524 miljoner kronor (10,5 procent) jämfört med 2013.

I tabell 2.115 redovisas de anslag som uppvisade utgående anslagsbehållningar över 1 000 miljoner kronor under något av åren 2010–2014.

Tabell 2.115 Specifikation av anslagsbehållningar över 1 000 miljoner kronor under något av åren 2010–2014

Miljoner kronor

UO Anslag	2010	2011	2012	2013	2014
6 1:2 Försvarsmaktens insatser internationellt	393	690	811	1 066	256
7 1:1 Biståndsverksamhet	594	1 117	479	510	343
9 1:4 Tandvårdsförmåner m.m.	1 685	1 729	505	1 007	459
9 1:5 Bidrag för läkemedelsförmånerna	133	643	399	1 375	-316
10 1:1 Sjukpenning och rehabilitering m.m.	1 749	-1 958	-2 331	-73	-13
10 1:2 Aktivitets- och sjukersättning m.m.	584	-311	-452	-1 375	-178
14 1:2 Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd	16 080	5 934	3 517	2 913	2 067
14 1:3 Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser	1 109	623	1 222	235	620
14 1:11 Bidrag till lönegarantiersättning	2 082	-145	-231	-147	265
14 1:12 Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2007–2013	1 475	219	190	92	-31
15 1:2 Studiemedel m.m.	1 275	1 535	1 159	1 840	997
21 1:5 Energiforskning	942	1 071	552	193	11
22 1:2 Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur					1 217
22 1:1 Vaghållning (2013)	1 077	2 041	1 544	1 620	0
22 1:11 Trängselskatt i Stockholm	26	424	933	1 120	1 559
23 1:10 Gårdsstöd m.m.	1 134	251	661	-99	-320
23 1:18 Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	2 045	750	557	440	298
23 1:19 Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	2 409	1 106	812	843	256

Anslagsbehållningen för läkemedelsförmåner minskade mest

Det anslag där anslagsbehållningen minskade mest 2014 är anslaget 1:5 *Bidrag till läkemedelsförmånerna* under utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg. Anslagsbehållningarna (ramöverföringsbeloppet) minskade med 1 691 miljoner kronor och 2014 utnyttjades anslagskrediten med 316 miljoner kronor.

För anslaget 1:1 (2013) *Vaghållning* inom utgiftsområde 22 Kommunikationer minskade anslagsbehållningarna med 1 620 miljoner kronor. Anslaget hade ett anslagssparande på 1 620 miljoner kronor 2013. Hela anslags-sparandet utnyttjades 2014.

Den högsta anslagsbehållningen 2014 har anslaget 1:2 *Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd* under utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv. Behållningen uppgår till 2 067 miljoner kronor, en minskning med 846 miljoner kronor jämfört med 2013.

2.4.29 Riksgäldskontorets nettoutlåning

För att statens budgetsaldo ska överensstämja med statens lånebehov, med omvänt tecken, redovisas posten Riksgäldskontorets nettoutlåning och en kassamässig korrigeringspost på budgetens utgiftssida. Riksgäldskontorets nettoutlåning utgörs av in- och utlåning till myndigheter, affärsverk, vissa statliga bolag och fonder. Utfallet för nettoutlåningen uppgick till 22 023 miljoner kronor under 2014, vilket var 11 443 miljoner kronor högre än beräkningen i statens budget. I tabell 2.116 specificeras nettoutlåningens största poster. Alla dessa poster är dock inte specificerade i statens budget. År 2013 var nettoutlåningen 96 225 miljoner kronor.

Tabell 2.116 Riksgäldskontorets nettoutlåning

Miljoner kronor

	SB ¹ 2014	Utfall 2014	Utfall-SB 2014	Utfall 2013
Premiepensions- avgifter, inbetalning	-35 000	-35 334	-334	-34 416
Premiepensionsmedel, utbetalning	35 000	35 650	650	34 791
Övrig förvaltning av premiepensionsmedel i Riksgäldskontoret		-1 074	-1 074	1 885
Myndigheters räntekonton (se separat tabell)	-1 000	-224	776	-731
CSN, studielån	15 000	15 922	922	5 982
CSN, kreditreserv		-1 139	-1 139	
CSN, servicekonto för räntebetalningar		232	232	
Investeringslån myndigheter	1 000	1 169	169	2 399
Kärnavfallsfonden	0	4 636	4 636	3 765
Stabilitetsfonden (se separat tabell)	-4 000	-3 492	508	-25 901
Insättningsgaranti- fonden		-68	-68	34
Trafikverket, infrastrukturlån	1 000	904	-96	1 574
Exportkreditnämnden, placering av verksamhetsöverskott		-1 773	-1 773	-2 616
Försvarets materiel- verk, lån till rörelsekapital		1 716	1 716	1 496
Statliga bolag m.m.				
Lån till Svensk- Danska Broförbindelsen AB		155	155	130
Lån till Swedavia		0	0	-918
Övriga statliga bolag m.m.		219	219	-66
Affärsverk				
Affärsverket Svenska kraftnät		2 427	2 427	1 920
Sjöfartsverket		64		240
Övrigt				
Lån till Riksbanken	1 000	4 467	3 467	103 621
Lån till Island	0	-1 939	-1 939	
Lån till Irland	0			2 605
Övrigt, netto		-495		431
Summa	10 580	22 023	11 443	96 225

¹ Endast vissa delposter är specificerade.

Premiepensionsmedlen minskade nettoutlåningen
Inbetalningar av premiepensionsavgifter till
Riksgäldskontoret beräknades i statens budget

uppgå till 35 000 miljoner kronor. Utfallet för
inbetalningarna blev 35 334 miljoner kronor,
dvs. 334 miljoner kronor högre än i budgeten.
Utbetalningarna av premiepensionsmedel blev
35 650 miljoner kronor, dvs. 650 miljoner
kronor högre än budgetens beräkning på
35 000 miljoner kronor. Premiepensionsmedelns
samlade effekt på nettoutlåningen, inklusive den
övriga förvaltningens, blev en minskning med
758 miljoner kronor 2014. I statens budget för
2014 beräknades inbetalningarna av premie-
pensionsavgifter vara lika stora som utbetal-
ningarna. År 2013 blev den samlade effekten en
ökad nettoutlåning med 2 260 miljoner kronor.

Den sammanlagda behållningen på myndigheternas räntekonton ökade

Den sammanlagda behållningen på myndig-
heternas räntekonton och vissa särskilda ränte-
belagda konton ökade 2014 med 224 miljoner
kronor, vilket minskade nettoutlåningen. I
budgeten beräknades de sammanlagda behåll-
ningarna öka med 1 000 miljoner kronor. I tabell
2.117 redovisas de största förändringarna.

**Tabell 2.117 Förändring av behållningar på myndigheters
räntekonto**

Miljoner kronor

	Utfall 2014	Utfall 2013
Arbetsförmedlingen	-302	183
Domstolsverket	10	-264
Försvarets materielverk	2 331	-459
Försvarexportmyndigheten	-302	-918
Försvarmakten	-3 577	2 576
Göteborgs universitet	-170	48
Karolinska institutet	-417	62
Kriminalvården	-78	-214
Lunds universitet	305	166
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	-117	355
Riksgäldskontorets kredit- och garantireserv	-156	-7
Rikspolisstyrelsen	293	-341
Socialstyrelsen	71	200
Statens fastighetsverk	435	153
Trafikverket	1 569	-1 084
Transportstyrelsen	207	-201
Uppsala universitet	-74	-181
Övriga räntekonton	-252	-805
Summa förändrade behållningar på myndigheters räntekonton (omvänt tecken)	-224	-731

Nya principer för redovisning av studielån ger ökad nettoutlåning

Sedan 1989 finansieras Centrala studiestödsnämndens (CSN) studielån med lån i Riksgäldskontoret. En ny kreditmodell för studielån infördes fr.o.m. 2014 i enlighet med budgetlagens bestämmelser. En engångseffekt uppstod då CSN tog upp lån i Riksgäldskontoret för den ingående skuldstocken av kapitaliserade räntor. Detta ökade upplåningen med 11 676 miljoner kronor. Den ökade upplåningen motsvaras av en engångsinbetalning på inkomsttitel 2811 Övriga inkomster, vilket innebär att budgetsaldot inte påverkades. Under året amorterade studielåntagarna 1 778 miljoner kronor av den kapitaliserade räntan.

Studielånen ökade med 6 024 miljoner kronor utöver lånen för kapitaliserad ränta. År 2013 ökade studielånen med 5 982 miljoner kronor.

En annan effekt av införandet av den nya kreditmodellen är att statens budget belastas med förväntade förluster på nya studielån redan då lånen tas. Statens budget belastas även med beräknade konstaterade förluster på lån upptagna före 2014. Medel för att finansiera förväntade förluster på nya lån och konstaterade förluster på lån upptagna före 2014 förs till en kreditreserv, ett konto i Riksgäldskontoret. När en konstaterad förlust uppstår används medel i kreditreserven för att återbetala upptagna lån i Riksgäldskontoret. Nettoutlåningen minskar med 1 139 miljoner kronor av CSN:s medel i kreditreserven.

Ytterligare en effekt av de nya principerna för redovisning av studielån är att CSN disponerar de räntor som studielåntagarna betalar till myndigheten för att betala räntor på upplånade medel till Riksgäldskontoret. Inbetalda räntor från låntagarna förs fr.o.m. 2014 till ett servicekonto till dess CSN betalar fakturerade ränteutgifter till Riksgäldskontoret. Den ränta som låntagarna betalar är 30 procent lägre än den ränta som Riksgälden fakturerar. Denna subvention finansieras från det nya anslaget 1:4 *Statens utgifter för studiemedelsräntor* i statens budget och förs till servicekontot. Räntor som inte betalas in av låntagarna kapitaliseras och påverkar servicekontot löpande under året. Årets kapitaliserade räntor fastställs av CSN vid årets slut och upplåningen sker i januari 2015. Saldot på servicekontot vid årets slut påverkas alltså både av räntor som betalas in av låntagarna sista kvartalet 2014 och årets kapitaliserade räntor.

Nettoutlåningen påverkas totalt med 232 miljoner kronor till följd av servicekontot.

Den sammantagna påverkan för studielånen, kreditreserven och servicekontot uppgår till 15 015 miljoner kronor, vilket är 15 miljoner kronor (0,1 procent) högre än vad som beräknades i budgeten.

Investeringslånen ökade med över 1 miljard

Riksgäldskontoret lånar ut medel till myndigheter för investeringar i anläggningstillgångar som används i statens verksamhet. Den sammanlagda summan för sådana investeringslån ökade med 1 169 miljoner kronor, vilket är 169 miljoner kronor mer än beräknat.

Kärnavfallsfonden minskade sina placeringar i Riksgäldskontoret

Kärnavfallsfonden tar emot, förvaltar och betalar ut de avgiftsmedel som kärnkraftsbolagen m.fl. är skyldiga att betala. Avgifterna ska finansiera bl.a. kostnader för att ta hand om använt kärnbränsle och annat radioaktivt avfall samt kostnader för en säker avveckling och rivning av kärnkraftverk. Fonden placerar sina tillgångar i obligationer, statsskuldväxlar och på konto i Riksgäldskontoret. Under 2014 minskade fonden sina placeringar i Riksgäldskontoret med 4 636 miljoner kronor, vilket därmed ökade årets nettoutlåning.

Stabilitetsavgifter minskar nettoutlåningen

Stabilitetsfonden inrättades 2008 för att finansiera stödåtgärder till banker och andra kreditinstitut. Fonden ökade behållningen på sitt konto med 3 492 miljoner kronor 2014, vilket minskade nettoutlåningen. Det är 508 miljoner kronor mindre än vad som beräknats i statens budget. Fonden finansieras bl.a. genom att banker och andra kreditinstitut betalar en årlig stabilitetsavgift. Inkomsterna från avgiften uppgick 2014 till 3 162 miljoner kronor, vilket är 88 miljoner kronor högre än 2013.

Under 2013 ökade behållningen på Stabilitetsfondens konto med 25 901 miljoner kronor. Staten sålde aktieinnehavet i Nordea under 2013 och drygt hälften av de försålda aktierna tillhörde Stabilitetsfonden. Därför tillföll inkomsterna från försäljningen fonden. Denna inkomst uppgick till 21 390 miljoner kronor. Resterande försäljningsinkomster redovisades mot inkomsttitel under inkomster av försäld egendom. Dessa inkomster uppgick till 19 656 miljoner kronor 2013.

De institut som deltar i bankgaranti-programmet betalar bankgarantiavgifter som förs till Stabilitetsfonden. Avgifterna uppgick till 60 miljoner kronor 2014, vilket är 142 miljoner kronor lägre än 2013. De lägre avgifterna beror på att omfattningen av Riksgäldskontorets åtaganden inom bankgaranti-programmet minskar i takt med att de garanterade lånen förfaller. Möjligheten att få garantier upphörde i juni 2011 och det sista garanterade lånet förfaller 2015.

I Stabilitetsfondens ökade behållning ingår även 49 miljoner kronor i nettoinbetalningar avseende Carnegie och 235 miljoner kronor i ränteinkomster m.m. Fondens konto belastades med administrativa kostnader m.m. på 14 miljoner kronor.

Tabell 2.118 Stabilitetsfondens konto i Riksgäldskontoret

Miljoner kronor

Typ av transaktion	Utfall 2014	Utfall 2013
Stabilitetsavgifter	-3 162	-3 074
Nordea, aktieförsäljning	0	-21 390
Bankgarantiavgifter	-60	-202
Nordea, aktieutdelning	0	-809
Carnegie	-49	-90
Ränteinkomster m.m.	-235	-344
Administrativa kostnader m.m.	14	8
Summa kontoförändring	-3 492	-25 901

Trafikverkets infrastrukturlån ökade mindre än beräknat

I statens budget beräknades en ökning av lån till infrastrukturinvesteringar med 1 000 miljoner kronor. Utfallet blev 904 miljoner kronor, vilket är 96 miljoner kronor lägre än beräknat.

Exportkreditnämnden ökade placeringarna i Riksgäldskontoret

Exportkreditnämnden placerar överskottet i sin verksamhet på konto i Riksgäldskontoret. Kontobehållningen ökade 2014 med 1 773 miljoner kronor, vilket minskade årets netto-utlåning.

Försvarets materielverk ökade sina lån

Försvarets materielverk tar upp lån i Riksgäldskontoret för att finansiera myndighetens behov av rörelsekapital. Myndigheten ökade lånet med 1 716 miljoner kronor under 2014.

Lån till statliga bolag m.m. medför ökad nettoutlåning

I posten övriga statliga bolag m.m. ingår bl.a. inlåning från Radiotjänst i Kiruna. Denna inlåning minskade med 253 miljoner kronor till 696 miljoner kronor under 2014. Riksgäldskontorets utlåning till GKN Aerospace Sweden AB ökade med 3 miljoner kronor och uppgick till 283 miljoner kronor vid utgången av 2014.

Svenska kraftnät ökade sina lån

Affärsverket Svenska kraftnät ökade lånen i Riksgäldskontoret med 2 427 miljoner kronor 2014. Affärsverkets totala lån i Riksgäldskontoret uppgick den 31 december 2014 till 6 201 miljoner kronor. Stamnätet för el har övergått från en fas av förvaltning med låga investeringsvolymerna till en fas av omfattande om- och nybyggnad, bl.a. för att utbyggnaden av stamnätet ska följa samhällsutvecklingen med förändrade energi och klimatkrav.

Högre dollar- och eurokurs ökade Riksbankens lån

Riksbanken har sedan 2009 lånat i Riksgäldskontoret för att förstärka valutareserven med anledning av den finansiella krisen. De sammanlagda lånen från Riksgäldskontoret till Riksbanken uppgick den 31 december till 198 525 miljoner kronor. Lånen är tillfälliga men det är inte klart när de kommer att återbetalas. Eftersom lånen är upptagna i dollar och euro påverkas nettoutlåningen av ändrade valutakurser då enskilda lån refinansieras. Under 2014 ökade lånen med 4 467 miljoner kronor främst med anledning av högre dollar och eurokurser än de ursprungliga. I budgeten räknade regeringen med att Riksbankens lån skulle öka med 1 000 miljoner kronor. En skillnad på 3 467 miljoner kronor.

Lånet till Island nu återbetalt

Sverige har bistått Island med lån för att motverka finanskrisens effekter i landet. Drygt hälften betalades 2012 och resterande del, motsvarande 1 939 miljoner kronor återbetalades 2014. Lånet återbetalades i förtid. Enligt ursprunglig amorteringsplan skulle återbetalningarna börja i slutet av 2014 och pågå till 2021. Bakgrunden är att Island efter krisen åter kan emittera på den internationella kapitalmarknaden.

Oförändrat lån till Irland

Sverige har beslutat att stödja Irland med lån för att motverka finanskrisens effekter. År 2012 lånade Irland sammantaget 300 miljoner euro motsvarande 2 638 miljoner. Under 2013 lånade Irland ytterligare 300 miljoner euro motsvarande 2 605 miljoner kronor av Sverige. Lånen hanteras av Riksgäldskontoret. Under 2014 är lånet oförändrat och det sammanlagda lånet till Irland uppgick till 5 243 miljoner kronor.

Nettoutlåningen lägre än föregående år

År 2014 blev Riksgäldskontorets nettoutlåning 74 202 miljoner kronor lägre än 2013. Den högre nettoutlåningen 2013 förklaras främst av att lånen till Riksbanken ökade med 103 621 miljoner kronor. Samtidigt ökade behållningen på Stabilitetsfondens konto med 25 901 miljoner kronor, vilket minskade nettoutlåningen.

Under 2013 amorterade Swedavia AB den sista delen av de infrastrukturlån som de tog över i samband med att Luftfartsverket bolagiserades 2010.

2.4.30 Kassamässig korrigerig

Posten utgör skillnaden mellan å ena sidan nettot av vad som redovisats mot budgetens anslag och inkomsttitlar och å andra sidan nettot av in- och utbetalningar över statens centralkonto i Riksbanken. Kassamässiga korrigeringar uppstår dels till följd av periodiseringsskillnader, dels till följd av att det förekommer transaktioner över statens centralkonto som inte har sin motsvarighet på anslag eller inkomsttitlar och vice versa. Utfallet för den kassamässiga korrigeringen är en restpost, men den kan till stora delar specificeras.

För 2014 blev utfallet för kassamässig korrigerig -491 miljoner kronor. I statens budget beräknades den kassamässiga korrigeringen bli 0.

Tabell 2.119 Kassamässig korrigerig*Miljoner kronor*

	SB 2014	Utfall 2014	Utfall- SB 2014	Utfall 2013
EU-betalningar, avgift		-1 427	-1 427	-2 158
Effekter av övergången till kostnadsmissiga anslag				311
Förskjutningar av betalningar och redovisning mot räntebärande anslag vid Trafikverket		-1 205	-1 205	818
Förskjutningar av betalningar och redovisning mot räntebärande anslag vid Försvarsmakten		588	588	114
Venantius-lån				440
Ränteperiodisering		-9	-9	-95
Övrigt		1 562	1 562	-1 636
Summa	0	-491	-491	-2 205

EU rekviderade ett lägre belopp än planerat

Betalningen av Sveriges avgift till EU medför alltid en kassamässig korrigerig, eftersom Sverige inte betalar avgiften direkt till EU. Avgiften överförs till ett räntefritt konto i Riksgäldskontoret, samtidigt sker redovisning mot anslaget för EU avgiften. EU rekviderar sedan via Riksbanken medel från kontot i Riksgäldskontoret. Eftersom tidpunkten för redovisning mot anslag och rekvisition från EU skiljer sig åt, uppstår kassamässiga korrigeringar vid såväl redovisningen mot anslag som vid rekvisitionen. Anslagsbelastning och rekvisition kan också ske under olika budgetår. Betalningen av Sveriges avgift till EU medförde 2014 en kassamässig korrigerig på -1 427 miljoner kronor, eftersom kommissionen rekviderade ett lägre belopp än de avgifter som redovisades mot anslaget.

Skillnader mellan anslagsavräkning och betalningar skapar kassamässiga korrigeringar

Trafikverket disponerar omfattande anslagsmedel i det räntebärande betalningsflödet. Myndigheten har även en omfattande investeringsverksamhet och annan anskaffning som innebär att betalningarna kortsiktigt kan avvika från redovisningen mot anslag. En sådan avvikelse ger upphov till en kassamässig korrigerig. Den kassamässiga korrigeringen för Trafikverkets räntebärande betalningsflöde uppgick under 2014 till -1 205 miljoner kronor. Det betyder att Trafikverket redovisat ett högre

belopp mot anslag, än vad som tillförts Trafikverkets räntekonto.

Även Försvarsmakten disponerar omfattande anslagsmedel i det räntebärande betalningsflödet. Myndigheten har en omfattande investeringsverksamhet och annan anskaffning som innebär att betalningarna kortsiktigt kan avvika från redovisningen mot anslag. En sådan avvikelse ger upphov till en kassamässig korrigeringsområde 26 Statsskuldsräntor m.m. Överföringen av medel till Försvarsmaktens räntekonto delades dock upp på åren 2009–2013. Det innebär att en kassamässig korrigeringsområde uppstår under denna period. Utbetalningen till Försvarsmaktens räntekonto uppgick under 2013 till 311 miljoner kronor, vilket påverkade den kassamässiga korrigeringen positivt.

Redovisningen mot anslaget för statsskuldsräntor är inte helt kassamässig. En kassamässig korrigeringsområde uppstår dels till följd av att inkomst-räntor på studielån periodiseras till det kvartal de avser, dels till följd av att redovisningen baseras på affärsdag vilket skiljer sig något från likviddag. Den sammanlagda korrigeringsområde för statsskuldsräntorna blev -9 miljoner kronor för 2014. Enskilda månader kan det dock uppstå stora korrigeringsposter med anledning av detta.

Övriga korrigeringar

Posten Övrigt, som uppgick till 1 562 miljoner kronor, är en restpost. Den innehåller bl.a. nettoskillnader mellan tidpunkten för redovisning mot anslag och inkomstitlar i förhållande till tidpunkten för betalning hos andra myndigheter än Trafikverket och Försvarsmakten.

Jämförelse med föregående år

Den kassamässiga korrigeringsområde för 2014 blev 1 714 miljoner kronor högre än 2013. De främsta förklaringarna avser korrigeringsområde för betalning av EU-avgiften som blev 731 miljoner kronor högre 2014 medan Trafikverkets kassamässiga korrigeringsområde blev 2 023 miljoner kronor lägre 2014.

Kassamässiga korrigeringsposter 2013

Återbetalning av Venantiuslån resulterade i kassamässiga korrigeringsområde. Riksgäldskontoret övertog 2007 gäldenärsansvaret för Venantius AB:s lån på drygt 4 100 miljoner kronor. Återbetalningarna av dessa lån medförde kassamässiga korrigeringsområde t.o.m. 2013. Korrigeringsområde uppgick till 440 miljoner kronor 2013.

I samband med övergången till kostnads-mässig redovisning mot anslag för myndigheternas förvaltningsutgifter uppstod engångs-

effekter, vilka under 2009 i sin helhet belastade det tillfälliga anslaget 1:4 *Övergångseffekter av kostnads-mässig anslagsavräkning* under utgifts-område 26 Statsskuldsräntor m.m. Överföringen av medel till Försvarsmaktens räntekonto delades dock upp på åren 2009–2013. Det innebär att en kassamässig korrigeringsområde uppstår under denna period. Utbetalningen till Försvarsmaktens räntekonto uppgick under 2013 till 311 miljoner kronor, vilket påverkade den kassamässiga korrigeringsområde positivt.

2.4.31 Ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget

Ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget består av premiepensionssystemet (premiepensionen) och fördelningssystemet (inkomstpensionen och tilläggspensionen). I den allmänna ålderspensionen ingår även garanti-pensionen för dem som saknar eller har låg inkomstgrundande pension. Utgifterna för garantipension belastar statens budget och redovisas under utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom.

Premiepensionssystemet ingår inte under utgiftstaket

Premiepensionssystemet är ett helt fonderat pensionssystem, vilket betyder att kapitalet i premiepensionssystemet är avsatt för specifika personers räkning att använda till kommande pensioner. EU:s statistikorgan Eurostat har beslutat att pensionssystem av den typen inte får räknas till den offentliga sektorn i national-räkenskaperna. Det medför att utbetalningarna av premiepension inte ingår i utgifterna under utgiftstaket för staten.

Inkomst- och tilläggspension ingår under utgiftstaket, men inte i budgeten

Fördelningssystemet, som omfattar inkomstpensionen och tilläggspensionen, är ett autonomt system vilket innebär att det ligger helt utanför statens budget. Utgifterna för inkomst- och tilläggspensionen omfattas dock av utgiftstaket för staten.

Pensionssystemets skulder och tillgångar balanseras per automatik

För att inkomstpensionssystemet ska vara hållbart krävs att avgifterna som arbetsgivarna betalar in till systemet tillsammans med till-

gångarna i den s.k. buffertfonden långsiktigt kan finansiera pensionsutbetalningarna, så att inga varaktiga underskott uppstår. Balansen mellan tillgångar och skulder i systemet upprätthålls genom en automatisk balanseringsmekanism. Mekanismen aktiveras om tillgångarna i systemet är lägre än skulderna.

Fördelningssystemets finansiella ställning mäts med balanstalet, vilket enkelt uttryckt är den kvot man får när man delar systemets tillgångar med dess skulder. Om balanstalet är större än 1,0000 är tillgångarna större än skulderna och systemet är i balans. Om balanstalet är mindre än 1,0000 har systemet en skuld som är större än tillgångarna och det leder till att balanseringsmekanismen blir aktiv. En balanseringsperiod inleds därmed av att balanstalet understiger 1, då minskas omräkningen av pensioner och förräntningen av skulden. Detta skedde första gången 2010.

Pensionssystemet befinner sig i en balanseringsperiod

Omräkningen av pensioner följer inkomstindex när balanseringsmekanismen är inaktiverad. Inkomstindex är ett index som mäter den allmänna löneutvecklingen. När balanseringsmekanismen är aktiverad följer pensionerna balansindex istället för inkomstindex. Under en balanseringsperiod kommer balanstalet både att höja och sänka de årliga pensionsomräkningarna. När balansindex når inkomstindex, upphör balanseringen. Det är regeringen som fastställer både inkomst- och balansindex.

Balanstalet som användes för omräkning av pensionerna var 0,9837 för 2014. För 2013 var balanstalet 1,0198. Det betyder att pensionssystemet befinner sig i en balanseringsperiod. Trots att balanstalen både 2013 och 2012 översteg 1 har pensionssystemet även under dessa år befunnit sig i en balanseringsperiod eftersom balansindex inte nådde upp till nivån för inkomstindex.

Utbetalning av inkomstpension och tilläggspension från AP-fonderna till pensionärerna

Den inkomstgrundade ålderspensionen (inkomstpensionen, tilläggspensionen och premiepensionen) finansieras genom en allmän pensionsavgift, en ålderspensionsavgift som ingår i arbetsgivaravgiften och egenavgiften, och en statlig ålderspensionsavgift. Den allmänna pensionsavgiften förs i sin helhet till AP-fonderna. Ålderspensionsavgiften däremot

fördelas mellan AP-fonderna, premiepensionssystemet och statens budget. Pensionsmyndigheten fördelar de statliga ålderspensionsavgifterna mellan AP-fonderna och premiepensionssystemet. När inkomstpension och tilläggspension betalas ut till pensionärerna hämtas medlen från AP-fonderna.

Pensionsmyndigheten administrerar hela den allmänna pensionen

Inkomstpensionssystemet består av inkomstpension och tilläggspension och belastar fördelningssystemet (AP-fonderna). En ålderspensionär som är född 1937 eller tidigare får tilläggspension som bl.a. baseras på intjänade pensionspoäng i det tidigare ATP-systemet. En ålderspensionär som är född under åren 1938–1953 får såväl inkomstpension som tilläggspension. Vid sidan av AP-fonderna sker en förmögenhetsuppbyggnad också inom premiepensionssystemet. Pensionsmyndigheten ansvarar för hela den allmänna ålderspensionen, vilket innebär att de även administrerar premiepensionssystemet.

Tabell 2.120 Ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget

Miljoner kronor

	SB 2014	Utfall 2014	Utfall-SB 2014	Utfall-SB Procent 2014	Utfall 2013
AP-fonderna, pensionsutgifter	254 834	255 111	277	0,1	253 966
Administrations- utgifter	2 894	2 877	-17	-0,6	2 736
varav					
Pensionsmyndigheten m.fl. myndigheter		895			922
AP-fonderna, rörelsens kostnader		865			820
AP-fonderna, provisionskostnader		828			679
AP-fonderna, prestationsbaserade avgifter		289			315
	257 728	257 988	260	0,1	256 703

AP-fonderna finansieras via

ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget
AP-fondernas administrationskostnader ingår i utgifterna för ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget. De kan delas upp i tre typer av utgifter: rörelsens kostnader, provisionskostnader och prestationsbaserade avgifter. I rörel-

sens kostnader för första till fjärde AP-fonderna ingår samtliga förvaltningskostnader, exklusive courtage, arvoden till externa förvaltare och depåbanksarvoden. AP-fonderna redovisar provisionskostnader som en avdragspost under rörelsens intäkter. Prestationsbaserade avgifter reducerar nettoresultatet för den tillgång som förvaltats.

Förvaltararvoden ingår inte i administrationskostnaderna i tabell 2.120. Det beror på att förvaltararvodena blir en del av köpesumman när AP-fonderna köper onoterade aktier och andelar, om det är sannolikt att man kan få tillbaka förvaltningsarvodena före vinstdelning. I övriga fall redovisas förvaltararvoden som provisionskostnader. Sjätte AP-fondens gemensamma kostnader och förvaltningskostnader redovisas under posten rörelsens kostnader.

Pensionsutbetalningarna blev något högre än beräknat medan administrationskostnaderna blev lägre

I budgetpropositionen för 2014 beräknade regeringen att utgifterna för ålderspensions-systemet vid sidan av statens budget skulle uppgå till 257 728 miljoner kronor. Utfallet uppgick till 257 988 miljoner kronor och är därmed 260 miljoner kronor högre än beräknat.

Pensionsutbetalningarna från AP-fonderna uppgick till 255 111 miljoner kronor, vilket är 277 miljoner kronor högre än beräknat. Pensionsutbetalningarna består av inkomstpension med 78 188 miljoner kronor och tilläggs-pension med 176 914 miljoner kronor. Utöver dessa utbetalningar överfördes 8,3 miljoner kronor från AP-fonderna till EU:s tjänstepensionssystem för de tjänstemän inom EU som har begärt det. Denna överföring ingår också i pensionsutbetalningarna från AP-fonderna.

Administrationskostnaderna för inkomstpensionen blev 2 877 miljoner kronor, vilket är 17 miljoner kronor lägre än beräknat. Pensionsmyndigheten, Skatteverket och Kronofogdemyndigheten fick tillsammans 895 miljoner kronor i ersättning för administration från AP-fonderna (enligt regeringsbeslut den 12 december 2013).

Indexregler medförde att pensionerna räknades ned med 2,7 procent

Jämfört med 2013 blev utfallet för Ålderspensionssystemet vid sidan av budgeten 1 285 miljoner kronor (0,5 procent) högre. Pensionsutbetalningarna från AP-fonderna

ökade med 1 144 miljoner kronor (0,4 procent). Ökningen beror främst på att antal ålderspensionärer med rätt till inkomstgrundad pension ökade. På grund av indexeringsreglerna räknades inkomst- och tilläggs-pensionerna ned med 2,7 procent mellan 2013 och 2014. Det är förklaringen till att utgiftsökningen mellan dessa år blev måttlig. I december 2014 uppbar 2 013 500 pensionärer inkomstgrundad ålderspension, en ökning med 50 900 personer jämfört med december 2013.

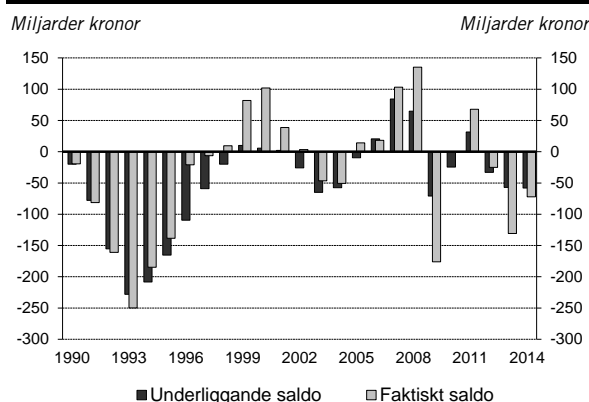
2.5 Underliggande saldo och engångseffekter

Underliggande saldo 1990–2014

Det faktiska utfallet i statens budget påverkas av tillfälliga eller engångsvisa händelser, dvs. transaktioner av extraordinär karaktär. Förekomsten av sådana poster försvårar analysen över tid. Genom att exkludera engångseffekterna får man ett bättre mått på saldots underliggande utveckling, det s.k. underliggande saldot. Större poster av engångskaraktär för 2014 och 2013 redovisas i tabell 2.121.

I diagrammet visas budgetens faktiska saldo och det underliggande saldot för perioden 1990–2014. I början av perioden har justeringar även gjorts för vissa ändrade redovisningsprinciper för ökad jämförbarhet mellan åren.

Diagram 2.1 Budgetens faktiska och underliggande saldo åren 1990–2014

År 2014 uppgick det faktiska underskottet i budgeten till 72 miljarder kronor medan det underliggande underskottet var 58 miljarder kronor. Negativa engångseffekter bidrog alltså till att försämra saldot. Bland annat var EU-

avgiften 2014 extra hög till följd av två negativa engångseffekter. År 2013 var det faktiska budgetunderskottet 131 miljarder kronor, dvs. nästan dubbelt så stort som 2014. Det förklaras dock främst av betydligt större negativa engångseffekter, framför allt Riksbankens utökade lån i Riksgäldskontoret. Rensat för engångseffekter var underskotten i stort sett lika stora de båda åren.

Det vanligaste är att engångseffekterna är positiva, men vissa år dominerar de negativa engångseffekterna. Under perioden 1990–2014 uppgick engångseffekterna i genomsnitt till 17 miljarder kronor per år. Engångseffekterna var som störst 2009 med -105 miljarder kronor. Förklaringen var då, liksom 2013, att Riksbanken lånade i Riksgäldskontoret för att stärka valutareserven.

Engångseffekter 2014

Engångseffekterna 2014 försämrade saldot med 14,1 miljarder kronor. Större poster under 2014 kommenteras i detta avsnitt. De kommenteras även under respektive inkomst- och utgiftsområde (avsnitt 2.2 och 2.4).

Anslag

Från och med 2014 beräknas Sveriges rabatt på EU-avgiften på ett nytt sätt. Denna rabatt beräknas reducera avgiften först 2016. Det uppstår därför negativa engångseffekter för saldot 2014 och 2015 och en motsvarande positiv effekt 2016 när rabatterna träder i kraft retroaktivt i form av en sänkt EU-avgift. År 2014 beräknas denna försenade rabatt på EU-avgiften till 3,2 miljarder kronor. Sveriges EU-avgift 2014 påverkades också av att avgiftsbaserna för tidigare år reviderades retroaktivt. Det medförde en högre avgift under 2014 men också en minskad betalning till EU i början av 2015 på 2,8 miljarder kronor till följd av en korrigerad BNI och mervärdesskattebas. Denna minskade betalning periodiseras i nationalräkenskaperna till 2014 och behandlas på motsvarande sätt här, som en engångseffekt för saldot 2014 och 2015.

Inkomsttitlar

Under 2014 gjorde två bolag extra utdelningar till staten, vilka betraktas som engångsvisa inkomster. Det gällde Svensk Bilprovning som avyttrat huvuddelen av sitt stationsnät

(252 miljoner kronor) och Vasallen (47 miljoner kronor).

En stor engångspost som höjde budgetens inkomster med 11,7 miljarder kronor var Centrala studiestödsnämndens inbetalning av lån i Riksgäldskontoret för stocken av kapitaliserade räntor på studielån. Beloppet lånades upp och tillfördes inkomsttitel 2811 vid ingången av 2014 när en ny modell infördes för hantering och redovisning av studielån på budgeten. Denna engångstransaktion påverkade inte budgetsaldot men tas med här som en engångseffekt eftersom nivån höjdes på såväl budgetens inkomster som utgifter (Riksgäldskontorets nettoutlåning).

Tabell 2.121 Statens budgetsaldo 2014 och 2013 justerat för större engångseffekter

Miljoner kronor

	2014	2013
Statens budgetsaldo	-72 194	-130 873
Justering för större engångseffekter	14 092	73 802
<i>varav</i>		
<i>Anslag</i>	5 789	2 518
EU-avgift, försenad rabatt	3 214	
EU-avgift, periodisering av retroaktiv BNI-korrigerig	2 575	
Bidrag till kapitalet i Europeiska investeringsbanken		2 518
<i>Inkomsttitlar</i>	-11 975	-20 578
Svensk Bilprovning, extra utdelning	-252	
Vasallen, extra utdelning	-47	
CSN-lån i RGK för kapitaliserade räntor, till inkomsttitel	-11 676	
Nordea, aktieförsäljning (del inkomsttitel)		-19 656
Vectura Consulting, aktieförsäljning		-922
<i>Kassamässig korrigerig</i>	0	440
Venantius, återbetalning av övertaget lån		440
<i>Riksgäldskontorets nettoutlåning</i>	20 278	91 422
Lån till Riksbanken	4 467	103 621
Lån till Island	-1 939	
Lån till affärsverket Svenska kraftnät	2 427	1 920
Kärnavfallsfonden	4 636	3 765
Insättningsgarantifonden	-68	34
Carnegie (stabilitetsfonden)	-49	-90
Exportkreditnämnden	-1 773	-2 616
Premiepensionsavgifter, inbetalning	-35 334	-34 416
Premiepensionsmedel, utbetalning	35 650	34 791
Övrig förvaltning av premiepensionsmedel i RGK	-1 074	1 885
Lån till CSN för kapitaliserade räntor, till inkomsttitel	11 676	
Nordea, aktieförsäljning (del stabilitetsfonden)		-21 390
Lån till Irland		2 605
Återbetalning av lån Swedavia (fd Luftfartsverket)		-918
Övrigt, netto	1 659	2 231
Statens budgetsaldo justerat för engångseffekter	-58 102	-57 071

Riksgäldskontorets nettoutlåning

Under Riksgäldskontorets nettoutlåning uppstod 2014 såväl positiva som negativa engångseffekter. De negativa effekterna dominerade dock. Detta främst som en följd av Centrala studiestödsnämnden lån i Riksgäldskontoret för

stocken av kapitaliserade räntor på studielån, 11,7 miljarder kronor. Posten påverkade dock inte budgetens saldo då medlen fördes till inkomsttitel, se avsnittet Inkomsttitlar.

En annan betydande negativ engångseffekt under nettoutlåningen avser Riksbankens lån i Riksgäldskontoret. Riksbanken lånade 2009 och 2013 totalt motsvarande ca 200 miljarder kronor i dollar och euro för att stärka valutareserven. Det totala lånet ökade under 2014 med 4,5 miljarder kronor, främst som en följd av att enskilda lån refinansierades till en högre dollar- eller eurokurs än den ursprungliga. En effekt åt motsatt håll på 1,9 miljarder kronor gällde Sveriges återstående lån till Island som under 2014 återbetalades i förtid. Enligt ursprunglig plan skulle amorteringarna pågå till 2021. Island kan efter krisen åter emittera på den internationella kapitalmarknaden.

Som följd av omfattande investeringar i det svenska stamnätet ökade affärsverket Svenska kraftverk sina lån med 2,4 miljarder kronor. Vidare minskade Kärnavfallsfonden under året sin kontobehållning i Riksgäldskontoret med 4,6 miljarder kronor. Båda dessa poster påverkade saldot negativt.

En positiv engångseffekt för nettoutlåningen var att Exportkreditnämnden ökade behållningen på sitt konto i Riksgäldskontoret med 1,8 miljarder kronor.

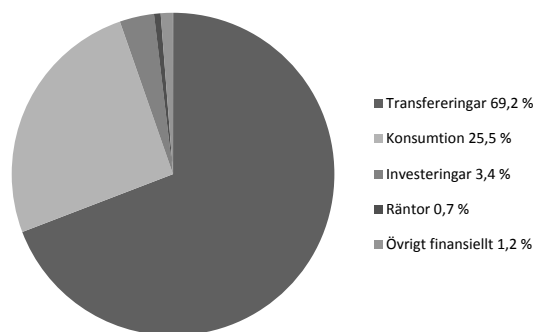
Inbetalningar av premiepensionsavgifter uppgick 2014 till 35,3 miljarder kronor och utbetalningar av premiepensionsmedel till 35,6 miljarder kronor. En del av ålderspensionsavgiften inbetalas som premiepensionsavgift till Pensionsmyndighetens konto i Riksgäldskontoret. Inflödet inkluderar regleringar för tidigare år, vilka varierar mellan åren. Medlen placeras tillfälligt på kontot eller i obligationer i avvaktan på att pensionsrätten fastställts. Från kontot betalar Pensionsmyndigheten ut premiepensionsmedel (inkl. avkastning) en gång per år, i december året efter intjänandeåret, till de fonder som pensionsspararna valt. Myndighetens övriga förvaltning av premiepensionsmedel medförde en ökad behållning på kontot med 1,1 miljard kronor.

Under posten Övrigt, netto (-1,7 miljarder kronor) ingår nettoutlåning till övriga myndigheter, bolag och affärsverk. År 2014 ingår främst ökade lån till Försvarets materielverk.

2.6 Realekonomisk fördelning av anslagen i statens budget

Vid analys av och information om statens budgets storlek och påverkan på samhälls-ekonomin fördelas utgifterna även på ett annat sätt än efter utgiftsområden och anslag. En sådan fördelning är den realekonomiska fördelningen, som baseras på nationalräkenskapernas definitioner. För att skapa jämförbarhet med andra länder upprättas nationalräkenskaperna enligt internationella principer och riktlinjer, som bl.a. EU har utarbetat. Den realekonomiska fördelning av utgifterna som redovisas här är transfereringar, konsumtion, investeringar, räntor och finansiella transaktioner. Den realekonomiska fördelningen av anslagsutfall baseras på myndigheternas redovisning, men måste på övergripande nivå kompletteras med för-enklingar och schabloner. Detta innebär att den realekonomiska fördelningen av ett visst anslag inte är exakt. Den fördelning som redovisas här innehåller därför en viss osäkerhet. Den realekonomiska fördelningen ger en kompletterande bild av hur anslagen i statens budget använts

Diagram 2.2 procentuell fördelning av utgifter i statens budget 2014, realekonomiskt fördelade

Tabell 2.122 Realekonomisk fördelning av statens budget

Miljoner kronor

	Utfall 2014	Utfall 2013	Förändring 2013–2014	Procentuell förändring 2013–2014
Transfereringar	581 692	562 373	19 319	3,4
<i>varav till</i>				
Hushållssektorn	300 641	296 268	4 372	1,5
Kommunala sektorn	148 986	140 851	8 135	5,8
Företagssektorn	36 981	35 942	1 039	2,9
Ålderspensionssystemet	21 399	19 788	1 611	8,1
Statliga ideella organisationer	4 408	4 032	376	9,3
Internationell verksamhet	69 277	65 490	3 787	5,8
varav till EU-institutioner	41 553	37 412	4 141	11,1
Konsumtionsutgifter	214 320	208 448	5 872	2,8
<i>varav</i>				
Löner inklusive sociala avgifter	119 927	115 936	3 991	3,4
Omkostnader för konsumtion	64 193	63 536	657	1,0
Lokaler	18 724	17 337	1 387	8,0
Sociala naturaförmåner	11 477	11 639	-163	-1,4
Investeringsverksamhet	28 978	25 150	3 828	15,2
Räntor	5 589	23 352	-17 764	-76,1
<i>varav</i>				
Räntor på statsskulden	3 200	16 694	-13 494	-80,8
Finansiella transaktioner	10 293	8 066	2 227	27,6
Summa utgiftsområden	840 872	827 388	13 484	1,6

Transfereringar

Transfereringar är inkomstöverföringar, dvs. till stor del utbetalningar av bidrag från staten till exempelvis hushåll, företag eller kommuner utan att staten erhåller någon direkt motprestation. Som transfereringar räknas t.ex. sjukpenning och barnbidrag men även internationellt bistånd och Sveriges bidrag till EU-budgeten. Syftet med transfereringar är att omfördela inkomster mellan olika grupper i samhället, mellan olika regioner i landet eller till internationell verksamhet. Transfereringarna utgjorde 69,2 procent av utgifterna inom budgetens utgiftsområden 2014.

Transfereringarna till hushåll ökade med 1,5 procent

Hushållen fick 51,7 procent av de totala transfereringarna. Transfereringarna till hushåll ökade med 4 372 miljoner kronor (1,5 procent) jämfört med 2013. Det berodde framför allt på att utgifterna för anslaget 1:1 *Sjukpenning och rehabilitering m.m.* under utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning ökade med 3 659 miljoner kronor till 29 573 miljoner kronor. Ökningen förklaras av fler sjukfall och av att sjukfallen blev längre än tidigare år (se avsnitt 2.4.10).

Även utgifterna för anslaget 4:4 *Kostnader för statlig assistansersättning* under utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg ökade jämfört med 2013. Ökningen uppgick till 1 482 miljoner kronor. Orsaken var att fler personer beviljades assistansersättning och att utnyttjade timmar fortsatte att öka.

Anslaget 1:2 *Aktivitets- och sjukersättningar m.m.* under utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning omfattar de största transfereringarna till hushållen. Utgifterna för anslaget minskade med 1 210 miljoner kronor till 45 069 miljoner kronor. Under de senaste åren har utgifterna för anslaget kontinuerligt minskat. Minskningen beror på att färre personer fått sjukersättning.

Även utgifterna för anslaget 1:2 *Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd* under utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv minskade jämfört med 2013. Minskningen blev 2 451 miljoner kronor. Det berodde på att den öppna arbetslösheten minskade 2014, vilket medförde att färre fick arbetslöshetsersättning.

Ökade transfereringar till kommuner som tar emot flyktingar

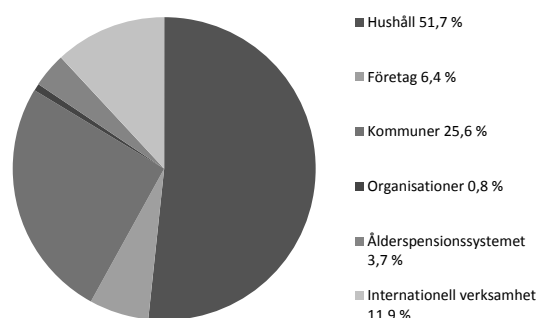
Den kommunala sektorn omfattar kommuner, landsting och kommunalförbund. Under 2014 fick kommunsektorn 25,6 procent av de totala transfereringarna och var därmed den näst största mottagaren av transfereringar 2014.

Transfereringarna till kommunsektorn ökade med 8 135 miljoner kronor (5,8 procent) jämfört med 2013. Ökningen berodde framför allt på att utgifterna för anslaget 1:1 *Kommunalekonomisk utjämnning* under utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner, ökade med 4 525 miljoner kronor (5,3 procent). Förändringen berodde främst på ekonomiska regleringar för att kompensera kommuner och landsting för sänkt skatt för pensionärer och förändringar i systemet för kommunalekonomisk utjämnning (se avsnitt 2.4.25).

Även utgifterna för anslaget 1:2 *Kommunersättning vid flyktingmottagande* under utgiftsområde 13 Integration och jämställdhet ökade och blev 1 429 miljoner kronor högre (25,8 procent) jämfört med föregående år. Det högre utfallet beror främst på att kommunerna tog emot betydligt fler flyktingar 2014 än 2013.

Ett anslag som ökat procentuellt mycket mellan åren är 1:5 *Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet* under utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning. Transfereringarna till kommuner från anslaget ökade med 114,2 procent (617 miljoner kronor) jämfört med föregående år. Ökningen berodde på statsbidrag till skolhuvudmän för t.ex. karriärsteg för lärare och på utgifter till följd av att kompetensutveckling av matematiklärare introducerades.

Diagram 2.3 Transfereringar i statens budget, fördelade efter mottagarkategori 2014

Konsumtion

Statlig konsumtion är förbrukning av resurser som de statliga myndigheterna använder i verksamheten, t.ex. utgifter för löner, hyror, inköp av varor och tjänster, underhåll och reparationer. I konsumtionsbegreppet ingår även myndigheternas köp av varor och tjänster som produceras utanför staten och som levereras direkt till hushållen (sociala naturaförmåner). Det gäller t.ex. statens utgifter för köp av arbetsmarknadsutbildning och privat tandläkarvård. Utgifterna för konsumtion uppgick 2014 till 25,5 procent av utgifterna inom budgetens utgiftsområden. Utgiftsområdena 6 Försvar och samhällets krisberedskap, 16 Utbildning och universitetsforskning samt 4 Rättsväsendet hade de största utgifterna för konsumtion.

Drygt hälften av utgifterna för konsumtion var löner inklusive sociala avgifter. Med sociala avgifter menas främst arbetsgivaravgifter och premier för avtalsförsäkringar för statsanställda. Ökningen av löner inklusive sociala avgifter var 3,4 procent 2014.

Den näst största posten för konsumtion är omkostnader för konsumtion. Till dessa räknas myndigheternas köp av varor och tjänster. Omkostnaderna för konsumtion ökade med 1,0 procent 2014. De största anslagen med omkostnader för konsumtion är anslagen 1:2 *Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur* under utgiftsområde 22 Kommunikationer, samt anslagen 1:1 *Förbandsverksamhet och beredskap* och 1:4 *Vidmakthållande, avveckling m.m. av materiel och anläggningar* under utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap.

Under 2014 har det internationella regelverket för nationalräkenskaper, Europeiska nationalräkenskapssystemet (ENS), uppdaterats från ENS95 till ENS 2010. Enligt ENS 2010 klassificeras inköp av krigsmateriel som investeringar. Tidigare redovisades försvarets inköp av krigsmateriel som inte kan användas för civilt bruk som konsumtion. Eftersom nationalräkenskapernas definitioner ligger till grund för den realekonomiska fördelningen redovisas därför krigsmateriel numer som investeringar. Tidsserien i tabell 2.122 har justerats retroaktivt.

Investeringar

Investeringar är utgifter för att anskaffa infrastruktur, varaktiga materiella tillgångar såsom byggnader och maskiner, immateriella tillgångar som datorprogram, värdeföremål, finansiella tillgångar och lagerinvesteringar som är ämnade att användas i produktion. Av utgifterna inom budgetens utgiftsområden uppgick investeringarna till 3,4 procent. Utgiftsområde 22 Kommunikationer var det utgiftsområde som hade den största andelen av de totala investeringarna inom budgetens utgiftsområden (67,0 procent). Under 2014 har försvarets inköp av krigsmateriel som inte kan användas för civilt bruk omklassificerats från konsumtion till investeringar. För 2014 uppgick investeringar för utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap som finansierades genom anslag till 8 594 miljoner, vilket är 29,7 procent av de totala investeringarna inom budgetens utgiftsområden.

Statliga investeringar finansieras även med lån i Riksgäldskontoret och med finansiell leasing. Utgifterna för dessa investeringar ingår inte under utgiftsområdena utan ingår i Riksgäldskontorets nettoutlåning. Myndigheternas amorteringar och räntor på dessa lån redovisas som finansiella transaktioner i tabell 2.122.

Räntor och finansiella transaktioner

I den realekonomiska gruppen räntor ingår räntor på statsskulden och övriga räntor, t.ex. *Statens utgifter för studiemedelsräntor*. Räntorna uppgick till 0,7 procent av utgifterna inom budgetens utgiftsområden 2014. De två största anslagen var 1:1 *Räntor på statsskulden* under utgiftsområde 26 Statsskuld räntor m.m. och 1:4 *Statens utgifter för studiemedelsräntor* under utgiftsområde 15 Studiestöd. Dessa svarade tillsammans för 85,9 procent av de totala ränteutgifterna. Utgifterna för räntorna på statsskulden var 2014 de lägsta sedan 1970-talet (se avsnitt 2.4.26). Utfallet för de övriga räntorna påverkades av att hanteringen av studiemedelsräntor anpassades till budgetlagen med implementeringen av en kreditmodell (diskuteras i detalj under avsnitt 2.4.15).

De finansiella transaktionerna uppgick till 1,2 procent av utgifterna inom budgetens utgiftsområden. De största anslagen 2014 var

anslaget 1:1 *Utveckling av statens transportinfrastruktur* under utgiftsområde 22 Kommunikationer och anslaget 1:3 *Avsättning för kreditförluster* under utgiftsområde 15 Studiestöd. Anslaget Avsättning för kreditförluster är även det en konsekvens av införandet av den nya kreditmodellen för studielånen.

2.7 Beställningsbemyndiganden

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får för det ändamål och med högst det belopp som riksdagen beslutat, beställa varor eller tjänster och besluta om bidrag, ersättning, lån eller liknande som medför utgifter under senare budgetår än det år budgeten avser. De åtaganden som görs räknas inte som ekonomiska händelser och ska med andra ord inte redovisas mot anslag. När ett bemyndigande utnyttjas ska detta redovisas mot det av riksdagen beslutade bemyndigandebeloppet.

Det totala bemyndigandebeloppet för 2014 var 406 752 miljoner kronor och de utestående åtagandena den 31 december 2014 uppgick till 332 221 miljoner kronor. De totala utestående åtagandena var alltså 74 531 miljoner kronor lägre än det totala bemyndigandebeloppet.

De högsta beslutade bemyndigandebeloppen avsåg utgiftsområde 22 Kommunikationer, utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap samt utgiftsområde 7 Internationellt bistånd. Även de största skillnaderna mellan bemyndigandebelopp och utestående åtaganden återfanns inom dessa områden

Inom utgiftsområde 22 Kommunikationer uppgick skillnaden mellan bemyndigandebelopp och utestående åtaganden till 18 563 miljoner kronor. Skillnaden var störst för anslaget 1:1 *Utveckling av statens transportinfrastruktur* och berodde framför allt på att åtaganden avseende lån och räntekostnader för investeringsprojekten E4 Sundsvall och bron över Motalaviken har budgeterats i bemyndigandet men inte ingår i redovisade utestående åtaganden. Inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap uppgick skillnaden mellan bemyndigandebelopp och utestående åtagande till 13 468 miljoner kronor. Den berodde bl.a. på anskaffningen och utvecklingen av flygplanet JAS 39 E som var planerad att göras gemensamt med Schweiz. Inom utgiftsområde 7

Internationellt bistånd uppgick skillnaden till 8 715 miljoner kronor. De största beloppsmässiga skillnaderna inom området avsåg Afrika, Asien och Reformsamarbete med Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet.

För anslaget 1:6 *Bidrag för sjukskrivningsprocessen* under utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning beror skillnaden på 60 miljoner kronor mellan beslutat bemyndigande och utestående åtaganden på att vissa ekonomiska åtaganden som redovisas mot bemyndigandet avser överenskommelser mellan staten och Sveriges Kommuner och Landsting och som ingicks utan stöd av beställningsbemyndigande, men med förbehåll om riksdagens godkännande av kommande budgetpropositioner (se avsnitt 2.4.10).

Det beslutade beställningsbemyndigandet för anslaget 3:2 *Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer* under utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning överskreds med 55 miljoner kronor. Skälet till överskridandet var att medlemsavgifterna som finansieras genom anslaget blev högre än beräknat. Nivån på avgifterna påverkas bl.a. av BNP-utveckling och valutakursförändringar.

De utestående åtagandena för anslaget 1:6 *Särskilda insatser inom skolområdet* under utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning översteg det beslutade bemyndigandet med ett mindre belopp (529 000 kronor).

En specifikation av riksdagen beslutade bemyndiganden och utestående åtaganden den 31 december 2014 per anslag redovisas i bilaga 3. Beställningsbemyndigande och utnyttjandet per anslag finns under respektive avsnitt för utgiftsområdena. Stora skillnader mellan beslutade bemyndiganden och utfall kommenteras i anslutning till bemyndigandetabellen i respektive avsnitt.

Tabell 2.123 Beställningsbemyndiganden 2014

Miljoner kronor

Utgiftsområde	Beställnings- bemyndiganden	Utestående åtaganden 2014-12-31
1 Rikets styrelse	171	128
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	75	0
5 Internationell samverkan	160	80
6 Försvar och samhällets krisberedskap	92 145	78 677
7 Internationellt bistånd	69 241	60 526
8 Migration	140	83
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	1 865	1 628
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	3 190	3 250
13 Integration och jämställdhet	2 671	2 391
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	19 251	16 512
15 Studiestöd	4	2
16 Utbildning och universitetsforskning	30 372	26 596
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	511	381
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	114	42
19 Regional tillväxt	4 700	1 894
20 Allmän miljö- och naturvård	5 095	3 912
21 Energi	5 330	2 066
22 Kommunikationer	146 157	127 594
23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	23 190	4 340
24 Näringsliv	2 371	2 116
Summa utgiftsområden	406 752	332 221

2.8 Inomstatliga lån

Tabell 2.124 Inomstatliga lån

Miljoner kronor

U0	Inomstatliga lån	Låneram	Lån 2014-12-31
1	Riksdagsförvaltningens investeringar som används i verksamheten	100	59
1	Riksdagsförvaltningens investeringar i fastigheter och tekniska anläggningar	500	414
2	Statens fastighetsverks investeringar i fastigheter	12 800	12 012
2	Statens järnvägars långfristiga lån exkl. finansiell leasing	2 915	1 677
2	Fortifikationsverkets investeringar i mark, anläggningar och lokaler	11 500	10 092
2	Riksrevisionen - anläggningstillgångar som används i verksamheten	15	6
2	Sjunde AP-fondens investeringar i anläggningstillgångar som används i verksamheten	5	0
6	Beredskapsinvesteringar inom ramen för Myndigheten för samhällsskydd och beredskapsverksamhet	300	0
6	Beredskapsinvesteringar inom ramen för Socialstyrelsens verksamhet	350	87
6	Krig, krigsfara eller andra utomordentliga förhållanden	40 000	0
21	Svenska Kraftnäts lån i och utanför Riksgäldskontoret	9 300	6 201
22	Vissa infrastrukturprojekt	44 000	42 145
22	Sjöfartsverkets lång- och kortfristiga lån i eller utanför Riksgäldskontoret	835	240
22	Luffartsverkets lån i och utanför Riksgäldskontoret	1 500	0
Summa		124 120	72 934

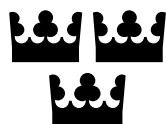
2.9 Övriga krediter

Tabell 2.125 Övriga krediter
Miljoner kronor eller annan angiven valuta

UO	Övriga krediter i Riksgäldskontoret	Kredit	Utnyttjad kredit 2014-12-31
2	Insättningsgarantin	Obegränsad	0
2	Investerarskyddet	Obegränsad	0
2	Garantier till banker m.m. för skuldförbindelser	Obegränsad	0
2	Kredit för infriande av kapitalgarantier till internationella finansiella institutioner	Obegränsad	0
2	Kredit för infriande av Riksgäldskontorets garantier (ordinarie garantireserv)	Obegränsad	0
2	För Riksgäldskontorets utlåningsverksamhet	Obegränsad	0
2	Sjunde AP-fondens kredit på räntekonto	100	0
2	Kammarkollegiets behov av likviditet för inrättande av nya myndigheter	355	0
2	Statens tjänstepensionsverk - behov av likviditet i pensionshanteringen	100	62
2	Kammarkollegiets kredit för statliga försäkringssystemet	100	0
6	Försvarets materielverks behov av rörelsekapital	12 000	5 837
6	Försvarsexportmyndighetens behov av rörelsekapital	7 000	499
7	Kredit för infriande av kapitalgarantier till internationella finansiella institutioner	Obegränsad	0
7	Kredit för infriande av Riksgäldskontorets garantier (ordinarie garantireserv)	Obegränsad	0
7	Kredit för infriande av Sidas garantier	Obegränsad	0
10	Försäkringskassans behov av likviditet i utbetalning av ersättning för vård i andra länder	60	57
11	Pensionsmyndighetens behov av likviditet i handeln med fondandelar	8 000	3
18	Kredit för infriande av Boverkets garantier	Obegränsad	0
23	Viltvårdsfondens kredit i Riksgäldskontoret	5	0
24	Exportkreditnämnden upplåningsrätt i Riksgäldskontoret för skadeutbetalning	Obegränsad	0
Summa			6 457

3

Resultaträkning, balansräkning och finansieringsanalys

3 Resultaträkning, balansräkning och finansieringsanalys

I resultaträkningen redovisas de totala konsoliderade intäkterna och kostnaderna för de myndigheter som ingår i årsredovisningen.

Konsolideringen innebär att transaktioner mellan myndigheter, t.ex. arbetsgivaravgifter för statligt anställda och bidrag mellan myndigheter, tas bort (elimineras) i resultaträkningen och att fordringar och skulder mellan myndigheter elimineras i balansräkningen. På så vis erhålls en konsoliderad redovisning för staten.

Gällande principer och förutsättningar beskrivs i avsnitt 3.4 Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar.

3.1 Resultaträkning

Lägre resultat

Resultaträkningen för 2014 visar ett underskott på 68 miljarder kronor, vilket är 44 miljarder kronor lägre jämfört med 2013.

Tabell 3.1 Resultaträkning

Miljoner kronor

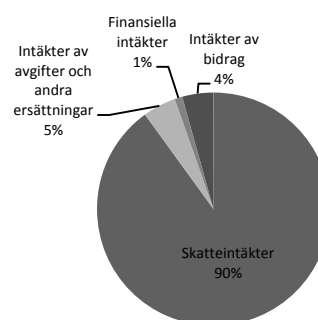
	Not	2014	2013
Intäkter			
Skatteintäkter	1	1 022 832	998 811
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	51 904	54 355
Intäkter av bidrag	3	49 062	57 428
Summa intäkter		1 123 798	1 110 594
Kostnader			
<i>Transfereringar m.m.</i>			
Transfereringar till hushåll	4	-590 036	-584 566
Transfereringar till företag	4	-42 665	-41 495
Transfereringar till kommuner	4	-221 437	-209 631
Transfereringar till utlandet	4	-66 880	-65 786
Avsättningar till/upplösning av fonder	5	-8 375	-23 960
<i>Summa transfereringar m.m.</i>		<i>-929 393</i>	<i>-925 438</i>
<i>Statens egen verksamhet</i>			
Kostnader för personal	6	-120 094	-117 282
Kostnader för lokaler	7	-19 597	-18 346
Vissa garanti- och kreditkostnader	8	-423	-624
Övriga driftkostnader	9	-85 411	-85 096
Avskrivningar och nedskrivningar	10	-26 821	-25 952
<i>Summa statens egen verksamhet</i>		<i>-252 346</i>	<i>-247 300</i>
Summa kostnader		-1 181 739	-1 172 738
<i>Saldo före resultat från andelar och finansiella poster</i>			
		<i>-57 941</i>	<i>-62 144</i>
Resultat från andelar i hel- och delägda företag	11	11 571	6 874
Finansiella intäkter och kostnader			
Nettokostnad för statsskulden	12	-32 075	-17 894
Övriga finansiella intäkter	13	11 943	49 935
Övriga finansiella kostnader	14	-1 270	-656
Summa finansiella poster		-21 402	31 385
ÅRETS UNDERSKOTT		-67 772	-23 885

Transfereringskostnader och skatteintäkter ökade

Det lägre resultatet beror på flera faktorer. Skatteintäkterna ökade med 24 miljarder kronor och transfereringskostnaderna ökade med 20 miljarder kronor. Nettokostnaden för statsskulden ökade med 14 miljarder kronor då den

svagare kronan medförde valutakursförsämringar. AP-fondernas nettobidrag till staten minskade med 7 miljarder kronor. Resultatet från andelar i hel- och delägda företag förbättrades med nästan 5 miljarder kronor. Kostnaderna för statens egen verksamhet ökade med 5 miljarder kronor.

Försäljningen av aktier i Nordea AB påverkade resultatet netto för 2013 positivt med 17 miljarder kronor.

3.1.1 Intäkter**Diagram 3.1 Statens intäkter***24 miljarder kronor mer i skatteintäkter*

Skatteintäkterna uppgick till 1 023 miljarder kronor vilket utgjorde 90 procent av statens totala intäkter (se diagram 3.1 Statens intäkter). Statens skatteintäkter ökade med 24 miljarder kronor (2 procent) jämfört med 2013. Skatteintäkterna specificeras närmare i not 1.

En ökad lönesumma gav högre intäkter av inkomstskatter och arbetsgivaravgifter

Intäkter av inkomstskatter ökade med 20 miljarder kronor jämfört med 2013. Förändringen förklaras framför allt av att lönesumman ökade med 3,7 procent. Timlönen ökade med 1,7 procent medan antalet arbetade timmar ökade med 1,9 procent mellan åren. Ökningen av timmarna kan jämföras med sysselsättningen, som ökade med 1,4 procent. Skattereduktionerna ökade med 20 miljarder kronor varav jobbskatteavdraget ökade med 14 miljarder kronor främst till följd av att riksdagen beslutade om en förstärkning av avdraget. Skattereduktion för allmän pensionsavgift som är direkt kopplad till lönesumman ökade med 3,0 miljarder kronor. Husavdraget (ROT- och RUT-tjänster; ROT-avdrag ges för reparation, underhåll, om- och tillbyggnad och RUT-avdrag för hemtjänster)

ökade med 2,4 miljarder kronor. Husavdraget uppgick till 20 miljarder kronor och huvuddelen avsåg ROT-tjänster. Arbetsgivaravgifterna ökade med 17 miljarder kronor eller motsvarande 3,8 procent. Arbetsgivaravgifterna utgörs i princip av avgiftssatsen gånger lönesumman. De statliga myndigheternas arbetsgivaravgifter är inomstatliga och har eliminerats vid beräkning av skatteintäkterna.

Intäkterna från skatt på kapital ökade

Jämfört med 2013 ökade skatt på kapital med 19 miljarder kronor. Skatt på kapital från hushåll ökade med 8,3 miljarder kronor (26 procent). Denna ökning är en följd av högre kapitalvinster vid försäljning av fastigheter och aktier samt lägre skattereduktioner på kapital. Skatt på företagsvinster ökade med 6,6 miljarder kronor (7,4 procent).

Intäkterna från mervärdesskatt ökade

Skatt på konsumtion och insatsvaror ökade med 13 miljarder kronor mellan åren. Intäkterna från mervärdesskatt ökade med 14 miljarder kronor eller 4,2 procent. Utvecklingen förklaras av att hushållens konsumtion i löpande priser steg med 3,1 procent och att bostadsinvesteringarna steg med 22 procent 2014. I beloppet mervärdesskatt, 354 miljarder kronor, ingår återbetald mervärdesskatt till statliga myndigheter med 29 miljarder kronor. Det beloppet är en inomstatlig transaktion som elimineras för att inte påverka det konsoliderade utfallet i statens resultaträkning.

Intäkterna från skatt på energi och miljö minskade

Skatt på energi och miljö minskade med 2,5 miljarder kronor. Det beror delvis på att försäljningen av elektrisk kraft minskade och att vissa skattesatser på el och diesel var något lägre. Bensinförsäljningen minskade också med ca 4 procent vilket medförde lägre intäkter från både energi- och koldioxidskatt. Dieselförsäljningen ökade däremot med ca 2 procent.

Intäkterna från skatt på alkohol, tobak och vägtrafik ökade

Skatt på alkohol och tobak ökade med 0,8 miljarder kronor. Skatt på vägtrafik ökade med 0,3 miljarder kronor mellan åren.

Intäkterna från AP-fondsmedel minskade

Bidragsintäkter minskade med 8,4 miljarder kronor. Minskningen förklaras till största delen

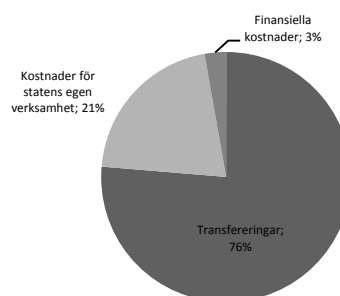
av att AP-fondernas nettobidrag för utbetalningarna av pensioner under året minskade. För 2014 ökade utbetalda pensioner som AP-fonden finansierar med 1 miljarder kronor, medan avgifterna som tillförs AP-fonden ökade med 8 miljarder kronor. Det innebär att AP-fondens nettobidrag till staten minskade med 7 miljarder kronor.

Arbetslöshetsavgiften har avskaffats

Intäkter av avgifter och andra ersättningar minskade med 2,5 miljarder kronor. Arbetslöshetsavgiften som Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen tidigare tog in har avskaffats och det medförde en minskning med 2,7 miljarder kronor. Naturvårdsverkets intäkter ökade med 2,0 miljarder till följd av reavinster vid försäljning av mark. Affärsverket svenska kraftnäts uppdragsintäkter minskade på grund av lägre omsättning.

3.1.2 Kostnader

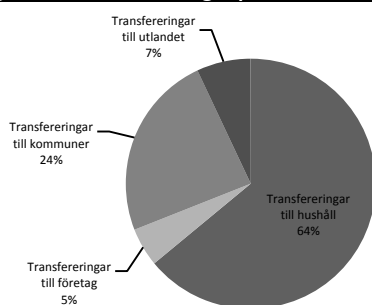
Diagram 3.2 Statens kostnader

Av statens kostnader var 76 procent transferringar där den största delen gick till hushåll. Kostnaderna för statens egen verksamhet var 21 procent och nettokostnaden för statskulden och övriga finansiella kostnader 3 procent. Kostnaderna för statens egen verksamhet hålls tillbaka i den konsoliderade redovisningen genom att socialavgifterna på statsanställdas löner elimineras.

3.1.3 Transfereringar

Diagram 3.3 Transfereringar per sektor

Diagrammet ovan visar transfereringar i form av lämnade bidrag och andra överföringar fördelade på mottagarsektorer enligt nationalräkenskaperas indelning. Hushållssektorn är den dominerande mottagaren och tar emot 64 procent av transfereringarna. Transfereringarna till hushåll är bl.a. ålderspensioner, sjukpenning, föräldrapenning, barnbidrag och arbetslöshetsersättning. Även bidrag till t.ex. ideella organisationer inom biståndsområdet räknas till hushållssektorn. Kommunerna tar emot 24 procent av transfereringarna i olika former av statsbidrag, företagssektorn 5 procent och utlandet, i form av bistånd och EU-avgifter, tar emot 7 procent av de statliga transfereringarna.

Kostnaderna för transfereringar, exklusive avsättningar till fonder, uppgick till 921 miljarder kronor, vilket är en ökning med 20 miljarder kronor jämfört med 2013

Fler ålderspensionärer och högre pensioner

Transfereringar till hushåll inom socialförsäkringen ökade med 7,2 miljarder kronor netto. Kostnaderna för ålderspensioner vid sidan av statens budget ökade måttligt med 1,1 miljarder kronor till följd av att antalet ålderspensionärer med rätt till inkomstgrundad pension blir fler. På grund av indexeringsreglerna räknades inkomstpensionerna och tilläggspensionerna över 65 år ned med 2,7 procent mellan 2013 och 2014 vilket förklarar att ökningen mellan dessa år blev måttlig. Premiepensioner ökade med 1,3 miljarder kronor eller 39 procent. Ökningen beror på den s.k. tjugondelsinfasningen som gör att varje ny årskull som går in i pension har en större andel i det nya pensionssystemet. Dessutom ökar antalet årskullar med rätt till premiepension varje år. En tredje förklaring är att börskurserna ökade relativt kraftigt 2013

vilket påverkade uppräknigen av många premiepensioner 2014. Ersättning vid ålderdom, som är anslagsfinansierade pensioner och stöd, minskade totalt med 0,7 miljarder kronor. Efterlevandepensioner till vuxna minskade med 0,8 miljarder kronor eftersom änkepensionen är under avveckling. Garantipension minskade med 0,2 miljarder kronor då prisbasbeloppet har sänkts. Bostadstillägget ökar då pensionen minskar och ökningen blev 0,3 miljarder kronor.

Fler har fått sjukpenning men färre har fått aktivitets- och sjukersättning

Kostnaden för sjukpenning ökade med 3,6 miljarder kronor (14 procent) 2014. Antalet nya sjukfall har fortsatt att öka. Enligt en rapport från Försäkringskassan har de senaste årens ökning framför allt skett bland kvinnor och i sjukfall med psykiska diagnoser. Det finns indikationer på att den psykiska hälsan försämrats i samhället, vilket bl.a. yttrar sig i att fler uppger att de lider av sömnproblem. Även tidigare har sjukfrånvaron i psykiska diagnoser varierat mer än den totala sjukfrånvaron. När sjukskrivningarna totalt sett går upp, ökar frånvaron på grund av psykiska diagnoser ännu mer. Under december månad 2014 fick 196 000 personer sjukpenning, vilket är en ökning med 17 procent jämfört med december 2013. Sjukpenningtalet steg med 1 dag till 9,4 dagar 2014. Aktivitets- och sjukersättningen minskade med 1,1 miljarder kronor (2,5 procent). Sjuk- eller aktivitetsersättning betalades ut till knappt 354 000 personer i december. Det är en minskning med 2,7 procent jämfört med december föregående år. Minskningen förklaras av ett lågt antal nytillkomna samtidigt som stora grupper övergår till ålderspension. Det låga inflödet är delvis en följd av det nya regelverket som ställer högre krav på stadigvarande nedsättning av arbetsförmågan. I december 2014 hade 320 300 personer sjukersättning, varav 191 200 var kvinnor och 129 100 män.

Fler fick assistansersättning

Stöd till personer med funktionsnedsättning inkluderar kommunernas andel av kostnaden för assistansersättning. Stödet ökade med 1,4 miljarder kronor (5,2 procent). I december 2014 hade 16 200 personer assistansersättning, vilket är 300 fler än i december 2013. Det genomsnittliga antalet timmar per person med assistansersättning ökade också.

Ökade kostnader för föräldraförsäkringen

Inom området ekonomisk trygghet för familjer och barn ökade kostnaderna för föräldraförsäkringen med 0,7 miljarder kronor. Kostnaderna för barnbidragen ökade med 0,5 miljarder kronor. Ökningen av föräldrapenning och barnbidrag beror på att antalet barn i åldrarna 0–8 år har ökat. Den tillfälliga föräldrapenningen ökade också på grund av större barnkullar.

Arbetslöshetsersättning minskade

Bland de övriga transfereringarna till hushåll minskade kostnaderna för arbetsmarknadsområdet med 4,3 miljarder kronor. Arbetslöshetsersättningen minskade med 1,2 miljarder kronor och aktivitetsstödet med 1,4 miljarder kronor. I genomsnitt uppgick arbetslösheten till 7,9 procent enligt SCB:s arbetskraftsundersökning (AKU) 2014. År 2013 var genomsnittet 8,0 procent. Kostnaderna för arbetsmarknadspolitiska program och insatser minskade med 1,0 miljarder kronor. I december 2014 var 385 000 personer (16–64 år) inskrivna som arbetslösa, dvs. öppet arbetslösa eller deltagare i program med aktivitetsstöd. Det var 26 000 färre än för ett år sedan. Mest minskade arbetslösheten för arbetslösa som varit utan arbete en kort tid. Arbetslösheten minskar också mer bland kvinnor än bland män.

Ökad ersättning till etableringslotsar

Ersättning till etableringslotsar ökade med 0,7 miljarder kronor. Det ökade antalet kommunplacerade asylsökande gör att fler omfattas av lagen (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare.

Lönegarantiersättningen minskade

Lönegarantiersättningen minskade med 0,8 miljarder kronor jämfört med 2013. Det är en följd av att antalet konkurser blivit färre då konjunkturen förbättrats.

33 miljarder kronor till premiepensionssystemet

Nettoöverföringen till premiepensionssystemet redovisas som en transferering till hushåll mot bakgrund av att systemet ses som en del av hushållssektorn i nationalräkenskaperna (se avsnitt Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar). I beloppet ingår socialavgifter, allmänna pensionsavgifter och statliga ålderspensionsavgifter som överförs till premiepensionssystemet, med avdrag för utbetalda

premiepensioner (4,7 miljarder kronor), som ingår i utbetalda ålderspensioner.

Lägre nedskrivning av fordringar i CSN:s utlåningsverksamhet

Centrala studiestödsnämndens (CSN) kostnad för förlust i utlåningsverksamheten minskade med 0,5 miljarder kronor. Förlusten har minskat därför att CSN har bedömt att reserveringar för förluster på lån upptagna före 2001 är lägre än tidigare beräknat.

Transfereringar till företag ökade

Transfereringar till företag ökade med 1,2 miljarder kronor. Inom området arbetsmarknad ökade köp av arbetsmarknadsutbildning med 0,6 miljarder kronor. Kostnaderna för lönebidrag och Samhall ökade med 0,5 miljarder kronor. Energimyndighetens transfereringar till företag ökade med 0,4 miljarder kronor och ökningen förklaras främst av kreditförluster för villkorlån.

Transfereringar till kommuner ökade

Efter att ha ökat 2010 och 2011 i samband med finanskrisen minskade bidragen till kommuner 2012. År 2013 ökade bidragen till kommuner återigen och ökningen tilltog 2014. Transfereringarna till kommuner ökade totalt med 12 miljarder kronor 2014. Den kommunal-ekonomiska utjämningen till kommuner och landsting ökade med 1,3 respektive 1,7 miljarder kronor. Ökningen beror på att kommunerna kompenseras för beslut som påverkar deras skatteunderlag negativt, främst sänkt skatt för pensionärer. Kommunernas ersättningar för ingående mervärdesskatt ökade med 3,4 miljarder kronor.

Läkemedelsförmånerna ökade

Bidrag för läkemedelsförmånerna ökade med 0,7 miljarder kronor. Då avtal saknats sedan flera år mellan staten och Sveriges kommuner och landsting på detta område har utgifterna reglerats i särskilda regeringsbeslut. Det innebär att de redovisade utgifterna för läkemedelsförmånerna är preliminära.

Ökad kommunersättning för flyktingmottagande

Migrationsverkets bidrag till kommuner för integration och migration ökade med 3,4 miljarder kronor. Ersättningar till kommuner vid flyktingmottagande ökade 2,6 miljarder kronor. Ersättningen för ensamkommande barn

ökade med 0,2 miljarder kronor. Antalet ensamkommande barn 2014 var 7 049, 3 197 fler än 2013, och de kommunplacerade, var 1 085 fler än 2013.

Ersättningar till kommuner för mottagande av asylsökande ökade med 0,8 miljarder kronor. Totalt ansökte 81 301 om asyl, 27 042 fler än 2013. Sökande från Syrien fortsätter att vara den största gruppen, nästan 40 procent. Antalet asylsökande från Eritrea ökade mer procentuellt. Av det totala antalet asylsökande utgjorde sökande från Eritrea 14 procent. Antalet kommunmottagna för vilka ersättning utgår, enligt förordningen (2010:1122) om statlig ersättning för insatser för vissa utlänningar, var 45 836 under 2014, vilket var 12 039 fler än 2013. År 2014 beviljades 110 610 uppehållstillstånd, vilket var 6 000 färre än 2013.

Mer till skolan

Anslaget Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet ökade med 0,6 miljarder kronor. Statligt stöd till vuxenutbildning avseende yrkesutbildning inom komvux och särsvux minskade med 0,2 miljarder kronor.

Transfereringar till utlandet ökade – högre EU-avgift

Bland transfereringar till utlandet ökade avgiften till EU med 1,3 miljarder kronor.

Den BNI-baserade avgiften minskade 2,4 miljarder kronor. Den minskningen beror på att EU:s budget för 2014 var lägre än för 2013. Den lägre budgeten är ett resultat av rådets och parlamentets uppgörelse om den fleråriga budgetramen för 2014–2020.

Den mervärdesskattebaserade avgiften ökade 3,3 miljarder kronor. Den ökningen förklaras av att EU-kommissionen gjort ett högre uttag i avvaktan på realisering av Sveriges rabatt för perioden 2014–2020. Det beror på att det beslut om egna medel som reglerar Sveriges rabatt för perioden 2014–2020 väntas träda i kraft först 2016 eftersom det före ikraftträdandet måste godkännas av medlemsstaternas nationella parlament. Beslutet har dock verkan från och med 2014 och kommer att tillämpas retroaktivt. Avgiften redovisas här periodiserad till skillnad mot redovisningen på statens budget.

Kostnaden för bistånd och andra internationella bidrag genom Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida) ökade med 0,1 miljarder kronor.

Tre miljarder till Stabilitetsfonden

Avsättningen till Stabilitetsfonden minskade jämfört med 2013 då avsättningen var särskild stor som följd av reavinster vid försäljningen av aktier i Nordea AB med 16 miljarder kronor. Fondens intäkter 2014 var 3,4 miljarder kronor.

3.1.4 Kostnaderna för statens egen verksamhet ökade

Kostnaderna för statens egen verksamhet (exklusive arbetsgivaravgifter för statsanställda) uppgick till 252 miljarder kronor 2014. Det är en ökning med 5 miljarder kronor jämfört med 2013. Statens personalkostnader ökade med 2,8 miljarder kronor. Lönekostnader inklusive lagstadgade arbetsgivaravgifter ökade med 3,8 miljarder kronor eller 3,2 procent. Rikspolisstyrelsen och Försvarsmakten har de högsta personalkostnaderna. Statens lokalkostnader ökade med 1,3 miljarder kronor och mest ökade Migrationsverkets lokalkostnader. Övriga driftkostnader ökade med 0,3 miljarder kronor. Bland annat ökade kostnaderna för det militära försvaret.

3.1.5 Förbättrat resultat i statliga företag

Resultatet från andelar i hel- och delägda företag ökade med 4,7 miljarder kronor. Det resultat som redovisas baseras främst på bolagens redovisade nettoresultat enligt respektive årsbokslut.

Resultatet för Luossavaara-Kiirunavaara AB (LKAB) försämrades med 5,7 miljarder kronor. Kraftigt prisfall på järnmalm påverkade resultatet negativt. Samtidigt påverkade ökade volymer och valutaeffekter resultatet positivt. Resultatet inkluderar avsättning för kostnader på 3,4 miljarder kronor relaterade till påverkan av gruvbrytning på samhällena Kiruna och Malmberget, vilket var 2,8 miljarder kronor högre än föregående år.

Vattenfalls resultat förbättrades med 5,5 miljarder kronor men är fortfarande negativt. Resultatet netto efter skatt belastades med nedskrivningar på 20 miljarder kronor samt ökade avsättningar för avvecklingen av kärnkraften i Tyskland.

Akademiska hus AB visade 2,6 miljarder kronor bättre resultat än föregående år.

Ökningen är främst hänförlig till värdeförändringar i fastigheter.

3.1.6 Nettokostnaden för statsskulden ökade

År 2014 uppgick nettokostnaden för statsskulden till 32 miljarder kronor, vilket innebär att nettokostnaden ökade med 14 miljarder kronor. Orsaken var främst att de positiva realiserade valutakursförändringarna minskade med 7,1 miljarder kronor och att de negativa realiserade valutakursförändringarna ökade med 10 miljarder kronor. Båda dessa poster försämrades på grund av den svagare kronan.

Finansiella intäkter minskade

Övriga finansiella intäkter minskade med 38 miljarder kronor. År 2013 såldes statens innehav i Nordea AB vilket påverkade intäkterna med 33 miljarder kronor. Riksbankens inlevererade överskott minskade med 3,5 miljarder kronor jämfört med 2013.

3.2 Balansräkning

I balansräkningen redovisas värdet av statens samtliga tillgångar, skulder och kapital den 31 december 2014.

Tabell 3.2 Balansräkning

Miljoner kronor

TILLGÅNGAR	Not	2014-12-31	2013-12-31
Anläggningstillgångar			
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>			
Balanserade utgifter för utveckling	15	7 210	7 189
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	16	876	862
Förskott avseende immateriella anläggningstillgångar	17	1	-
Summa immateriella anläggningstillgångar		8 087	8 051
Materiella anläggningstillgångar			
Statliga väganläggningar	18	116 093	114 884
Statliga järnvägsanläggningar	19	129 445	124 673
Byggnader, mark och annan fast egendom	20	39 274	36 415
Förbättringsutgifter på annans fastighet	21	4 605	4 304
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	22	29 692	28 285
Pågående nyanläggningar	23	101 196	91 263
Beredskapstillgångar	24	93 155	94 040
Förskott avseende materiella anläggningstillgångar	25	5 363	3 365
Summa materiella anläggningstillgångar		518 823	497 229
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i hel- och delägda företag	26	350 113	348 281
Andra långfristiga värdepappersinnehav	27	40 149	38 475
Långfristiga fordringar	28	3 177	2 674
Summa finansiella anläggningstillgångar		393 439	389 430
Summa anläggningstillgångar		920 349	894 710
Utlåning	29	414 718	378 902
Varulager m.m.			
Varulager och förråd	30	1 703	1 584
Pågående arbeten	31	621	1 102
Fastigheter	32	161	174
Förskott till leverantörer	33	49	30
Summa varulager m.m.		2 534	2 890

Fordringar			
Kundfordringar	34	6 177	6 828
Övriga kortfristiga fordringar	35	135 926	76 044
Summa fordringar		142 103	82 872
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	36	13 016	13 045
Upplupna bidragsintäkter	37	2 609	2 685
Övriga upplupna intäkter	38	12 222	12 707
Summa periodavgränsningsposter		27 847	28 437
Kortfristiga placeringar			
Värdepapper och andelar	39	18 445	15 458
Summa kortfristiga placeringar		18 445	15 458
Kassa och bank	40	7 083	6 738
SUMMA TILLGÅNGAR		1 533 079	1 410 007
KAPITAL OCH SKULDER			
	Not		
Nettoförmögenhet	41	-413 113	-346 422
Fonder	42	139 426	131 051
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	43	221 144	214 192
Övriga avsättningar	44	10 600	10 739
Summa avsättningar		231 744	224 931
Statsskulden			
Lån i svenska kronor		924 378	852 410
Lån i utländsk valuta		422 258	384 008
Summa statsskulden	45	1 346 636	1 236 418
Skulder m.m.			
Långfristiga skulder	46	3 060	2 776
Leverantörsskulder	47	17 556	19 080
Övriga kortfristiga skulder	48	124 283	60 529
Depositioner	49	1 286	1 270
Förskott från uppdragsgivare och kunder	50	759	240
Summa skulder m.m.		146 944	83 895
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	51	29 572	29 281
Oförbrukade bidrag	52	8 533	9 998
Övriga förutbetalda intäkter	53	43 337	40 855
Summa periodavgränsningsposter		81 442	80 134
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		1 533 079	1 410 007
Garantiförbindelser	54	1 512 846	1 434 811
Övriga ansvarsförbindelser	55	17 840	16 756

3.2.1 Nettoförmögenheten minskade

Statens nettoförmögenhet är skillnaden mellan tillgångarnas och skuldernas bokförda värde. Statsskulden svarar för den övervägande delen av skulderna och därmed den negativa nettoförmögenheten och motsvarar i huvudsak statsbudgetens ackumulerade underskott över åren. Vid utgången av 2014 var nettoförmögenheten -413 miljarder kronor, dvs. staten hade en nettoskuld. Det är en minskning med 67 miljarder kronor jämfört med 2013 då nettoförmögenheten var -346 miljarder kronor.

Nettoförmögenhetens förändring fördelad på balansräkningens olika delar kan sammanfattas så här:

	Mdkr
Ökning av tillgångar	123
Ökning av skulder	-175
Ökningar av avsättningar	-7
Ökning av fonder	-8
Summa	-67

Förändringen av nettoförmögenheten kan även beskrivas på följande sätt:

	Mdkr
Årets underskott enligt resultaträkningen	-68
Värdeförändringar av aktier och andelar	+1
Summa	-67

Förändringen av nettoförmögenheten orsakas dels av årets underskott i resultaträkningen på 68 miljarder kronor, dels av påverkan av enstaka transaktioner som förändrar tillgångars eller skuldernas värde utan att de redovisas över resultaträkningen. En återkommande förklaringspost är värdeförändringar av statligt ägda företags egna kapital som inte är hänförliga till periodens resultat. År 2014 var dessa effekter positiva och uppgick till 1 miljard kronor.

3.2.2 Övriga förändringar i balansräkningen

Under räkenskapsåret 2014 ökade de totala tillgångarna med 123 miljarder kronor till 1 533 miljarder kronor.

Nya vägar och järnvägar

De materiella anläggningstillgångarna ökade med 22 miljarder kronor. Värdet av väganläggningar som blev klara 2014 var 5,6 miljarder kronor. Större objekt som öppnades för trafik under 2014 var bl.a. Norra länken, E4 Sundsvall, E22 Rolsberga–Fogdarp, E18 Västerås–Sagån, E 18 Hjulsta–Kista.

Värdet av järnvägsanläggningar som blev klara 2014 var 8,5 miljarder kronor. Större projekt som färdigställdes 2014 var bl.a. dubbelspårsutbyggnad i Jakobshytan, dubbelspår Strängnäs–Härad samt bangårdsutbyggnader på Malmbanan i Ripats, Rensjön och Lakaträsk.

Trafikverkets pågående nyanläggningar ökade med 6,4 miljarder kronor. De större investeringsprojekten omfattar bl.a. Citybanan i Stockholm, Väst kustbanan inklusive tunnel genom Hallandsåsen, E 20 Norra Länken och E18 Hjulsta-Kista i Stockholm samt E4 i Sundsvall.

Pågående nyanläggningar hos Svenska kraftnät ökade

Pågående nyanläggningar hos affärsverket Svenska kraftnät ökade med 3,3 miljarder kronor. SydVästlänken som syftar till att förstärka och öka kapaciteten i stamnätet till södra Sverige och till Norge samt Stockholm Ström som syftar till att bygga ut och förbättra elförsörjningen inom Stockholmsområdet är de största investeringarna.

Fler naturreservat

År 2014 genomförde Naturvårdsverket en rad bytesaffärer med de marker som togs över från Ersättningsmark i Sverige AB. Under 2014 ökade värdet på egendomen med 2,7 miljarder kronor vilket beror främst på dessa affärer.

Nya räddningshelikoptrar

Maskiner, inventarier, installationer m.m. ökade med 1,4 miljarder kronor. En stor del av ökningen beror på Sjöfartsverkets investering i nya räddningshelikoptrar. Förskott avseende materiella anläggningstillgångar ökade med 2,0 miljarder kronor. Ökningen avser Försvarets materielverks förskott till SAAB för utveckling av JAS 39 E.

Värdet på Vattenfall och LKAB minskade

De finansiella anläggningstillgångarna minskade med 4 miljarder kronor. Andelar i hel- och

delägda företag minskade med 1,8 miljarder kronor.

Minskningen av andelsvärdet för Vattenfall AB uppgick till 5,1 miljarder kronor. Förändringen utgörs främst av årets förlust som uppgick till 8,2 miljarder kronor. Samtidigt uppgick positiva omräkningsdifferenser för verksamhet i utlandet till 10 miljarder kronor. Därutöver medförde omvärdering av förmånsbestämda pensionsplaner en negativ påverkan med 6,3 miljarder kronor.

LKAB minskade i värde med 3,7 miljarder kronor vilket främst beror på utdelning på 3,5 miljarder kronor samt årets resultat på 0,3 miljarder kronor. Andelsvärdet för Akademiska Hus AB ökade med 3,8 miljarder kronor mellan åren vilket främst förklaras av årets resultat på 5,2 miljarder kronor samt betald utdelning på 1,4 miljarder kronor.

Andelen i TeliaSonera AB ökade i värde med 1,1 miljarder kronor, vilket främst beror på andelen av årets resultat på 5,4 miljarder kronor samt andelen av utdelning på 4,8 miljarder kronor. Nordiska Investeringsbanken ökade med 1,2 miljarder kronor, främst med periodens resultatandel som uppgår till 0,8 miljarder kronor. Andelen i SAS AB minskade med 1,3 miljarder kronor vilket främst beror på ändrade redovisningsprinciper rörande pensioner.

Kärnavfallsfonden växer

Statens långfristiga värdepappersinnehav ökade med 1,7 miljarder kronor. Det största innehavet av värdepapper gäller Kärnavfallsfonden, som ytterligare ökat fondmedel placerade i bostadsobligationer med 1,9 miljarder kronor.

Statens lån till Riksbanken ökade

Riksgäldskontorets utlåning till Riksbanken ökade med 33 miljarder kronor. Utlåningen till Riksbanken består av lån i dollar och euro och ökningen beror på växelkursförändringar i och med att den svenska kronan försvagats mot dollarn och euron under året. Utlåningen till andra länder minskade totalt sett eftersom Island under året betalade tillbaka resterande del av sitt lån i förtid.

CSN:s fordringar ökade

CSN:s utlåningsfordran ökade med 4,1 miljarder kronor och uppgick till 175 miljarder kronor, inklusive reservation för osäkra fordringar. Ökningen av lånefordran beror främst på att

nyutlåningen var större än amorteringarna och att det tillkommit många nya låntagare som ännu inte blivit återbetalningsskyldiga. De beräknade osäkra fordringarna är i stort sett oförändrade jämfört med föregående år.

Ny placeringspolicy för Insättningsgarantifonden och Kärnavfallsfonden

Övriga kortfristiga fordringar har ökat med 60 miljarder kronor. Ökningen är hänförlig till repor i Insättningsgarantifonden och Kärnavfallsfonden. Placeringspolicyn för båda fonderna ändrades 2014 och medger nu att affärer med återköpsavtal (s.k. repor) ligger öppna över bokslutsdagen. Motsvarande skuldrepor redovisas under Övriga kortfristiga skulder.

Skatteverkets fordringar på skattekotot har minskat med 6,9 miljarder kronor. I princip alla debiteringar av skatter och avgifter som Skatteverket gör ingår i skattekontosystemet.

Värdepapper och andelar ökade

Värdepapper och andelar ökade med 3,0 miljarder kronor och ökningen avser Riksgäldskontorets repor i egna statspapper. Placeringar i repor är en del av statsskuld-förvaltningen och kan variera kraftigt mellan åren. Storleken på placeringarna beror på placeringsbehovet vid bokslutstidpunkten.

Fonderna ökade

Fonder ökade med 8,4 miljarder kronor jämfört med 2013. Under året har Stabilitetsfondens behållning ökat med 3,4 miljarder kronor. Kärnavfallsfonden ökade med 2,8 miljarder kronor och Insättningsgarantifonden med 2,2 miljarder kronor under året.

Avsättningarna ökade

Avsättningar för statens tjänstepensioner ökade med 6,6 miljarder kronor. Avsättningen påverkades mest av att räntan i beräkningsgrunderna sänktes, vilket ökade avsättningen med 5,7 miljarder kronor.

Statsskulden ökade med 110 miljarder kronor

Statsskulden ökade med 110 miljarder kronor och uppgick vid 2014 års utgång till 1 347 miljarder kronor. Lån i svenska kronor ökade med 72 miljarder kronor och lån i utländsk valuta ökade med 38 miljarder kronor. Statens budgetsaldo för 2014 var -72 miljarder kronor. Ökningen beror också på växelkursförändringar. Riksgäldskontoret ökade sin

upplåning i obligationer m.m. i utländsk valuta med 126 miljarder kronor.

Ny placeringspolicy

Kärnavfallsfonden och Insättningsgarantifonden får enligt fastställd placeringspolicy delta i marknaden med återköpstransaktioner (s.k. repor) för statsskuldväxlar och obligationer (inkl. realränteobligationer). Dessa repor uppgick till 62 miljarder kronor och förklarar ökningen av övriga kortfristiga skulder. Tillgångssidan av dessa repor redovisas som Övriga kortfristiga fordringar.

Skatteverkets slutavräkning av kommunal-skatt till kommuner och landsting medförde en fordran 2014 men en skuld 2013.

Lägre oförbrukade bidrag

Oförbrukade bidrag minskade med 1,4 miljarder kronor. Svenska kraftnäts oförbrukade bidrag för investeringar minskade mest. Även förskotten från EU:s landsbygdsfond hos Statens jordbruksverk minskade.

Förutbetalda intäkter ökade

Övriga förutbetalda intäkter vid Riksgäldskontoret ökade med 9,7 miljarder kronor. Överkursen uppstår när Riksgäldskontoret emitterar obligationer och marknadsvärdet är högre än det nominella värdet. Mellanskillnaden är överkurs och bokförs som förutbetald intäkt som periodiseras över lånets löptid.

Periodisering av skatter minskade. En förutbetald intäkt innebär här att de periodiserade skatteintäkterna är lägre än de betalda skatterna. För 2014 är skatteintäkten högre än årets inbetalningar och därför minskar de förutbetalda intäkterna.

3.3 Finansieringsanalys med kommentarer

Finansieringsanalysen visar statens betalningar fördelade på avsnitten statens verksamhet, investeringar, utlåning och finansiella aktiviteter. Finansieringsanalysen visar även förändringen av och respektive avsnitts påverkan på statens nettoupplåning under redovisningsperioden. Statens nettoupplåning definieras som förändringen av statsskulden justerad för orealiserade valutakursförändringar.

Uppgifterna avseende finansieringsanalysen har hämtats från resultat- och balansräkningarna

samt från den information som myndigheterna rapporterat in till statsredovisningssystemet eller från myndigheternas årsredovisningar med eventuella kompletteringar.

Tabell 3.3 Finansieringsanalys

Miljoner kronor

	Not	2014	2013
Statens verksamhet			
Skatter	56	1 013 664	980 116
Avgifter och andra ersättningar	57	61 713	73 361
Intäkter av bidrag		49 062	57 428
<i>Summa justerade intäkter</i>		<i>1 124 439</i>	<i>1 110 905</i>
Transfereringar	58	-920 271	-900 320
Statens egen verksamhet	59	-217 346	-212 659
<i>Summa justerade kostnader</i>		<i>-1 137 617</i>	<i>-1 112 979</i>
Justeringar till betalningar	60	-707	7 094
Saldo statens verksamhet		-13 885	5 020
Investeringar	61		
Finansiella investeringar		-3 191	-4 351
Materiella investeringar		-45 783	-44 018
Immateriella investeringar		-2 699	-2 973
<i>Summa investeringsutgifter</i>		<i>-51 673</i>	<i>-51 342</i>
Försäljning av anläggningstillgångar		3 172	43 962
Summa investeringsverksamhet		-48 501	-7 380
Utlåning	62		
Nyutlåning		-21 028	-121 622
Amorteringar		13 338	11 689
Summa nettoutlåning		-7 690	-109 933
Finansiella aktiviteter			
Finansiellt netto för statens upplåning	63	-14 177	-10 106
Övrigt finansiellt netto	64	10 645	15 712
Justeringar till betalningar	65	10 524	-7 716
Summa finansiella aktiviteter		6 992	-2 110
Totalt		-63 084	-114 403
Statens nettoupplåning			
Förändring av statsskulden		110 218	123 601
Orealiserade valutakursförändringar		-47 134	-9 198
Totalt		63 084	114 403

3.3.1 Statens verksamhet gav negativt kassaflöde

Kassaflödet i den del som avser statens verksamhet, dvs. intäkter, transfereringar och statens egen verksamhet enligt resultaträkningen, var negativt med 14 miljarder kronor 2014, vilket netto är 18 miljarder kronor lägre än föregående år. Skillnaden beror främst på att utbetalningarna av transfereringar har ökat med 20 miljarder kronor. Inbetalningarna av skatter har ökat med 34 miljarder kronor, men bidragsinbetalningarna har sjunkit som följd av att AP-fondernas nettobidrag till staten har minskat och inbetalningar från avgifter och andra ersättningar har minskat beroende på lägre utdelningar från statliga bolag. Utbetalningarna avseende statens egen verksamhet, främst driften av myndigheterna, har ökat. Förändringarna av fordringar och skulder som redovisas under posten Justeringar till betalningar har netto påverkat kassaflödet endast marginellt. Här finns stora förändringar på både fordrings- och skuldsidan som följd av stora repotransaktioner över årsskiftet, men dessa tar ut varandra.

3.3.2 Kassaflödet från investeringar blev svagare

Kassaflödet i investeringsverksamhet har totalt sett försvagats med hela 41 miljarder kronor beroende på statens försäljning av aktier i Nordea AB 2013 som då gav inbetalningar till staten på 41 miljarder kronor. Investeringsutgifterna under 2014 uppgick till nära 52 miljarder kronor, vilket är en marginell ökning.

De materiella investeringarna har ökat och bland dessa är det i första hand markinvesteringar hos Naturvårdsverket som har ökat mest med 1,7 miljarder kronor. Även investeringar i järnvägsanläggningar och investeringar hos affärsverket Svenska kraftnät har ökat, medan investeringarna i beredskapstillgångar har sjunkit. De finansiella investeringarna har minskat något.

3.3.3 Statens nettoutlåning var lägre än 2013

Statens nettoutlåning uppgick till knappt 8 miljarder kronor, vilket är mycket lägre än 2013 då Riksgäldskontoret lånade ut nära 105 miljarder kronor till Riksbanken för att förstärka valutareserven. För 2014 har nettoutlåning till Riksbanken gjorts med 4,4 miljarder kronor, som gäller valutaeffekter i samband med omsättning av delar av lånet, medan lån till Island har amorterats med 1,9 miljarder kronor. Utöver detta har Riksbankslånets värde ökat pga. realiserade valutakursförändringar. Centrala studiestödsnämndens nyutlåning uppgick till 16 miljarder kronor och nettot efter amorteringar till 5 miljarder kronor, vilket var samma nivå som 2013.

3.3.4 Kassaflödet från finansiella aktiviteter förbättrades

Nettobetalingar från finansiella aktiviteter under 2014 var 7 miljarder kronor, vilket innebär att kassaflödet från finansiella aktiviteter förbättrades med 9 miljarder kronor. Den viktigaste faktorn är att förändringar av tillgångar och skulder i statens upplåningsverksamhet har gett en positiv påverkan på kassaflödet i denna del.

3.3.5 Statens lån minskade

Statens nettopplåning visar förändringen av statens upplåning justerad för valutakursförändringar i utländsk valuta. Statens nettopplåning 2014 uppgick till 63 miljarder kronor, dvs. staten har ökat sina lån som följd av det negativa budgetsaldot. Statsskulden ökade med 110 miljarder kronor medan realiserade negativa valutakursförändringar i upplåningsverksamheten innebar att upplåningsbehovet var 47 miljarder kronor lägre än förändringen av statsskulden.

3.3.6 Samband mellan resultaträkningen och utfallet på statens budget

I nedanstående tabell visas sambandet mellan resultaträkningen och saldot i statens budget

2014. Tabellen visar de huvuddelar som skiljer resultaträkningen från statens budget, nämligen poster som finns med i resultaträkningen men inte medför betalningar, förändringar av fordringar och skulder samt övriga transaktioner som medfört betalningar. Posterna finns med i finansieringsanalysen, men i en annan struktur. Genom dessa tre delar är det möjligt att gå från resultaträkningens saldo till finansieringsanalysens saldo. Därefter visas justeringsposter hänförliga till statsskulden som utgör skillnaden mellan finansieringsanalysens saldo och saldot i statens budget.

Tabell 3.4 Samband mellan resultaträkningens statens budgetsaldo 2014

Miljoner kronor

Resultaträkningens underskott	-67 772
Justeringar för poster som ej medför betalningar	50 470
Justeringar för förändringar av fordringar och skulder	600
Övriga transaktioner som påverkar betalningar	-46 382
Finansieringsanalysens saldo	-63 084
Justeringar hänförliga till statsskulden	-9 110
Förändring av Riksgäldskontorets kortfristiga placeringar	58
Förändring av inomstatliga innehav av värdepapper, skuldkorrigeringar samt övriga poster	-9 168
Statens budgetsaldo	-72 194

Transaktioner som ingår i resultaträkningen men inte medför betalningar uppgår till 50 miljarder kronor och består av avskrivningar och nedskrivningar med 28 miljarder kronor och avsättningar och fondering med 15 miljarder kronor. De omfattar även realiserade valutakursförändringar med 18 miljarder kronor och realisationsvinster m.m. med 1 miljard kronor samt resultatandelar i statens hel- och delägda företag som avgår med nära 12 miljarder kronor.

Förändringar av fordringar och skulder har medfört betalningar, men inte påverkat resultaträkningen. Både fordringar och skulder har förändrats kraftigt, men förändringarna tar till största delen ut varandra. Nettofordringarna för skatter har ökat kopplat till bl.a. slutavräkningen av kommunalskattemedel, vilket ger en negativ påverkan på likvida medel. Hos Riksgäldskontoret har fordringarna minskat och skulderna ökat i statsskuldförvaltningen, vilket

ger en positiv påverkan. Nettoförändringen av fordringar och skulder ger en positiv påverkan på likvida medel med knappt 1 miljard kronor.

Övriga transaktioner som påverkar betalningar är främst investeringar som gav ett utflöde av likvida medel på 49 miljarder kronor. Statens utlåning, netto, påverkade kassaflödet negativt med 8 miljarder kronor medan utdelningar från statliga bolag gav ett inflöde på 12 miljarder kronor. Nettoeffekten av dessa transaktioner var 46 miljarder kronor.

3.3.7 Justeringar som är hänförliga till statsskulden

Finansieringsanalysens saldo var negativt med 63 miljarder kronor, vilket är 9 miljarder kronor mindre än saldot i statens budget som var negativt med 72 miljarder kronor. Att netto-upplåningen är positiv innebär att staten ökat sina lån. Skillnaden mellan statens netto-upplåning och saldot på statens budget beror på att det finns transaktioner som påverkar statsskulden men som inte påverkar budgetens saldo. Å andra sidan finns transaktioner som påverkar budgetens saldo men som påverkar statsskulden först i efterföljande perioder, t.ex. kortfristiga placeringar.

Skillnaden beror bl.a. på poster som har påverkat lånebehovet men inte statsskulden, bl.a. gäller det förändring av myndigheters innehav av statspapper och skuldskötselåtgärder, vilket sammantaget påverkat statsskulden med 9 miljarder kronor. Myndigheternas innehav av statspapper har ökat med 7 miljarder kronor vilket är en viktig del av detta.

3.4 Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar

Årsredovisningen för staten upprättas enligt bestämmelserna i 10 kap. budgetlagen (2011:203), och grundas på de statliga myndigheternas årsredovisningar. Dessa upprättas enligt förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

3.4.1 Redovisningsprinciper, resultat- och balansräkning

Räkenskapsåret är kalenderåret. Kostnader och intäkter redovisas enligt bokföringsmässiga grunder, dvs. oberoende av när betalning sker.

Den konsoliderade resultat- och balansräkningen och finansieringsanalysen är uppställda enligt reglerna i 10 kap. 9 och 10 §§ budgetlagen och de mer detaljerade reglerna i 13–15 §§ förordningen (2011:231) om underlag för årsredovisning för staten.

Budgetlagen och förordningen om årsredovisning och budgetunderlag reglerar grundläggande redovisningsprinciper. Dessa utgör, tillsammans med den praxis som utvecklats i årsredovisningen för staten och de praktiska ställningstaganden som varit nödvändiga vid upprättandet, de tillämpade redovisningsprinciperna. Denna praxis består av lösningar som anges nedan under rubrikerna Omklassificeringar av poster och Kommentarer till särskilda poster, om lösningarna inte bedömts vara oväsentliga. Ibland redovisas nya företeelser i årsredovisningen för staten, för vilka inomstatlig reglering eller praxis ännu inte utvecklats. Då hämtas vägledning från principer som framgår av internationella redovisningsstandarder för offentlig sektor respektive principer som tillämpas i den privata eller kommunala sektorn. Flera företeelser är dock specifika för statlig verksamhet i Sverige eller så saknas vägledning i internationella standarder och ställning måste därför tas i enskilda fall.

Årsredovisningen för staten upprättas med de statliga myndigheternas årsredovisningar som grund och med information som rapporterats särskilt till statsredovisningen. Principerna för att värdera och klassificera intäkter och kostnader samt tillgångar och skulder utgår därför från bestämmelserna i förordningen om årsredovisning och budgetunderlag. Undantag kan emellertid finnas om en myndighet har medgetts undantag från dessa regler och för sådana fall där särskilda principer tillämpas på den konsoliderade nivån.

Transfereringar

Transfereringar redovisas enligt bokföringsmässiga grunder, dvs. det år som kostnaden hänförs sig till. I de flesta fall anses kostnaden

sammanfalla med utbetalningen. Kostnaden periodiseras endast när den tydligt går att hänföra till ett visst år.

Skatter

Skatteinkomsterna redovisas fullt periodiserade, dvs. det år intäkterna hänför sig till. Eftersom många skatter för ett kalenderår beslutas först i efterhand, är det slutliga utfallet från beskattningen inte känt förrän drygt ett år efter det aktuella årets utgång. Redovisningen av skatter i årsredovisningen för staten grundas därför till viss del på bedömningar av förväntat beskattning utfall och förväntade inbetalningar.

Metoden för att beräkna periodiserade skatter bygger på modeller för olika skatteslag och på totalsammanställningar som Finansdepartementet och Ekonomistyrningsverket byggt upp och utvecklat under lång tid. Denna beräkningsmetod ger bättre information om skatterna för året än löpande skatteinbetalningar, eftersom den beaktar den makroekonomiska utvecklingen och förändringar i skattereglerna redan under det aktuella året och inte först när betalning görs.

Skatteverket och andra berörda myndigheter redovisar löpande debiterade och betalda skatter. Skatterna kan delas in i två huvudkategorier. Den första huvudkategorin är skatter som hänförs till rätt månad eller kvartal i nära anslutning till inbetalningen eller deklarationen, vilket gäller för mervärdesskatt, socialavgifter och de flesta punktskatter. Den andra huvudkategorin är skatter som beslutas vid den årliga inkomstbeskattningen och där den löpande inbetalningen endast är preliminär. Det gäller t.ex. hushållens och företagets inkomstskatter, fastighetskatt samt skattereduktioner.

När uppgifterna för årsredovisningen för staten för ett visst år tas fram, finns ett i det närmaste korrekt slutligt utfall för många av de skatter som redovisas månads- eller kvartalsvis. För framför allt hushållens och företagets inkomstskatter som beslutas årsvis bygger det redovisade utfallet däremot på en bedömning som grundas på kontrolluppgifter, redovisade preliminärskatter, den ekonomiska utvecklingen, utvecklingen på aktie- och fastighetsmarknaden och annan information.

Utifrån informationen prognostiseras de intäkter som slutligt kommer att betalas in för året. Prognosen ligger till grund för att beräkna

den redovisade intäkten. Även för övriga skatter tas hänsyn till förväntade tilläggsdebiteringar, omprövningar m.m. som gäller skatter för den aktuella redovisningsperioden.

Resultaträkningens skatteintäkter skiljer sig från de periodiserade skatterna i statens budget för det aktuella året på några punkter. Skillnaden mellan fjolårets beräknade periodiserade skatt och det utfall som nu finns tillgängligt hänförs i resultaträkningen till det senaste året, medan det periodiserade utfallet per år revideras i budgetens utfall. För varje skatteslag redovisas dock den senaste beräkningen i not till resultaträkningen. En annan skillnad är att avgifterna till ålderspensionssystemet och premiepensionssystemet läggs till, eftersom dessa avgifter ingår i skatterna så som de avgränsas i resultaträkningen. Kommunala utjämnings- och inkomstutjämningsavgifter tillförs som följd av principen att bruttoredovisa dessa i årsredovisningen för staten. Slutligen avgår de eliminerings av skatt från myndigheter som görs i årsredovisningen för staten.

Avgränsning av redovisningsenheten

Resultat- och balansräkningen samt finansieringsanalysen omfattar statens samtliga intäkter och kostnader, tillgångar och skulder samt betalningar som påverkar statens netto-upplåning. Riksbankens grundfond ses i detta sammanhang som en tillgång hos staten.

Intäkter och kostnader, tillgångar och skulder samt betalningar som redovisas av Riksbanken samt Första-Fjärde, Sjätte och Sjunde AP-fonden omfattas inte av resultat- och balansräkningen eller finansieringsanalysen. Inte heller ingår premiepensionssystemets tillgångar och skulder eller dess avkastning. Budgetlagens bestämmelser avseende detta har preciserats i förordningen (2011:231) om underlag för årsredovisning för staten. För premiepensionsmedlen gäller det särskilda egendomsskyddet enligt 2 kap. 15 § regeringsformen och de är därmed inte statens medel. Att ta in dem i statens balansräkning skulle medföra att redovisningen inte gav en rättvisande bild. Riksbanken anses vara ett eget rättssubjekt med egna tillgångar och skulder och ska därför inte omfattas av statens resultat- och balansräkning. AP-fonderna, utöver den del som tillhör premiepensionssystemet, undantas dels eftersom

ålderspensionssystemet bör hanteras på ett enhetligt sätt, dels eftersom de följer ett annat regelverk för redovisningen än övriga myndigheter, vilket skulle göra det alltför omständligt att konsolidera dem.

Konsolidering

Redovisningen är en konsolidering av årsredovisningarna hos myndigheterna under riksdagen och regeringen, med angivna undantag. Det innebär att balans- och resultaträkningarna slås samman efter det att interna mellanhavanden i form av fordringar, skulder, intäkter och kostnader mellan myndigheterna eliminerats. Finansieringsanalysen upprättas därefter med den konsoliderade resultat- och balansräkningen som underlag.

En förteckning över vilka organisationer som ingår i den konsoliderade resultat- och balansräkningen och finansieringsanalysen finns i bilaga 6 Statliga myndigheter m.m.

Gemensam brytdag

Den 5 januari gäller som gemensam brytdag för myndigheternas räkenskaper. Det är den dag då den löpande bokföringen av händelser som berör räkenskapsperioden avslutas. Den gemensamma brytdagen är i första hand till för att det ska vara möjligt att stämma av mellanhavanden mellan myndigheter, men den påverkar även externa kundfordringar, leverantörsskulder och periodavgränsningsposter.

Värderingsprinciper

Myndigheterna tillämpar normalt generella värderingsprinciper i enlighet med förordningen om årsredovisning och budgetunderlag. Det finns myndigheter som på grund av verksamhetens särart, genom dispens, särskilt regeringsbeslut eller av annat särskilt skäl avviker från de generella värderingsprinciperna. Sådana avvikelser förekommer dock i mycket liten omfattning och bedöms därför inte ha någon väsentlig påverkan på årsredovisningen för staten.

Omsättningstillgångar

Omsättningstillgångar värderas enligt lägsta värdets princip. Detta innebär att de tas upp till anskaffningsvärdet eller till det verkliga värdet om detta är lägre än anskaffningsvärdet.

Anläggningstillgångar och avskrivningstider

Anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärde, med avdrag för ackumulerade avskrivningar. För materiella och immateriella anläggningstillgångar gäller i de flesta fall att endast tillgångar med en förväntad ekonomisk livslängd på lägst tre år, tas upp som anläggningstillgångar.

Avskrivningstiderna varierar mellan olika myndigheter eftersom de anpassas till den förväntade nyttjandeperioden för respektive tillgång. Myndigheterna tillämpar vanligen 3–5 års avskrivningstid. För byggnader och större anläggningar tillämpas längre avskrivningstid med hänsyn till myndighetens verksamhet. Även för de specifika särskilt väsentliga tillgångsslagen väganläggningar, järnvägsanläggningar och beredskapstillgångar, tillämpas längre avskrivningstider.

För statliga väganläggningar tillämpas schablonmässigt linjär avskrivning på 40 år. För statliga järnvägsanläggningar tillämpas differentierade avskrivningstider på mellan 25 och 110 år.

För beredskapstillgångar hos Försvarsmakten, tillämpas 15–25 år för stridsfordon, fartyg, flygplan och helikoptrar, 10 år för modifiering av materiel samt 3–10 år för övriga beredskapsinventarier. För övriga beredskapsvaror – beredskapslager – som är omkring 20 procent av de redovisade beredskapstillgångarna, sker ingen planerlig avskrivning. Beredskapsvaror omsätts normalt i den löpande verksamheten eller skrivs ned när de inte längre har någon användning i verksamheten.

Aktier och andelar

Aktier och andelar i hel- och delägda företag värderas enligt kapitalandelsmetoden. Metoden innebär att statens andel av företagets egna kapital tas upp som en tillgång i balansräkningen. Årets andel av företagets resultat redovisas sedan i resultaträkningen. Även affärsverkens hel- och delägda företag redovisas enligt kapitalandelsmetoden.

Omklassificeringar av poster

Vissa typer av transaktioner omklassificeras i årsredovisningen för staten jämfört med myndigheternas redovisning. Anledningen till omklassificeringen är att transaktionerna ur statens perspektiv har en annan innebörd än för

den enskilda myndigheten. De fall som bedömts påverka årsredovisningen för staten i väsentlig mening beskrivs nedan.

Kostnaderna för tjänstepensioner till statligt anställda redovisas i statens resultaträkning bland personalkostnader, medan Statens tjänstepensionsverk redovisar kostnaderna för tjänstepensionsrörelsen i ett eget avsnitt i resultaträkningen. Se vidare nedan under rubriken Statens tjänstepensionsåtagande redovisas på ett enhetligt sätt.

Pågående arbeten i försvarssektorn (framför allt i Försvarets materielverk) och motsvarande förutbetalda intäkter läggs samman med militära beredskapstillgångar, eftersom de till övervägande del gäller arbeten för Försvarmaktens räkning.

För myndigheter med en uppställningsform för balans- och resultaträkning som avviker från den generellt föreskrivna, hänförs respektive post i resultat- och balansräkningen i årsredovisningen för staten så som de hade gjort om myndigheten i fråga hade följt de generella uppställningsformerna. Det gäller främst Exportkreditnämnden, affärsverken, Statens tjänstepensionsverk och Statens fastighetsverk. Vanligen görs det direkt genom de inrapporteringskoder som används vid rapportering till statsredovisningen.

Ett antal intäktsposter klassificeras om med utgångspunkten att posten Skatteintäkter avgränsas i enlighet med den definition av skatter som gäller i statens budget och i nationalräkenskaperna. Intäkterna redovisas som Skatteintäkter i den konsoliderade resultaträkningen men i flera fall redovisar berörda myndigheter intäkterna på annat sätt, exempelvis:

- som avgifter eller andra ersättningar (exempelvis vissa socker- och jordbruksavgifter vid Statens jordbruksverk eller lokalradioavgift vid Myndigheten för radio och TV),
- som medel för finansiering av bidrag (exempelvis avgifter för insättningsgarantin vid Riksgäldskontoret och Kärnavfallsfondens avgifter),
- som resultatandelar från hel- och delägda företag (Systembolagets inlevererade överskott som Kammarkollegiet redovisar), eller

- enbart i balansräkningen (inleverans av överskott från Svenska Spel AB som Kammarkollegiet redovisar).

Finansiella korrigeringar som rör EU-medel redovisas vanligen som kostnader i myndighetens resultaträkning (främst Statens jordbruksverk), eftersom de redovisas som utgifter på anslag i statens budget. I den konsoliderade resultaträkningen omklassificeras de finansiella korrigeringarna istället till intäktsreduktioner, eftersom de är återbetalningar av eller avdrag på erhållna bidrag från EU.

Ändrade redovisningsprinciper m.m.

För att få enhetlighet vid beräkning av statens tjänstepensionsåtagande i årsredovisning för staten har principerna ändrats för affärsverken och Riksdagsförvaltningen. Med anledning av det har jämförelsetalen för föregående år justerats och minskat posten Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser med totalt 1 872 miljoner kronor varav 850 miljoner kronor hos Luftfartsverket, 569 miljoner kronor hos Riksdagsförvaltningen, 339 miljoner kronor hos Sjöfartsverket och 114 miljoner kronor hos Svenska kraftnät. Se vidare under rubriken Kommentarer till särskilda poster nedan.

I balansräkningen har posten Övriga skulder omklassificerats och delas numera upp på Långfristiga skulder och Övriga kortfristiga skulder. Införandet av nya poster är ett led i anpassningen till internationella redovisningsstandarder. Förändringen har medfört justeringar av jämförelsetalen föregående år hos ett fåtal myndigheter, eftersom långfristiga skulder är sällsynta i staten. Justeringen ökade posten Långfristiga skulder med 2 464 miljoner kronor hos Trafikverket och hos Riksgäldskontoret ökade posten med 234 miljoner kronor. Posten Övriga kortfristiga skulder minskade med motsvarande belopp.

Posten Övriga fordringar benämns från och med 2014 Övriga kortfristiga fordringar. Det har dock inte föranlett några omklassificeringar.

Förändringarna för långfristiga och kortfristiga skulder och fordringar är uppställda i enlighet med förordningen (2011:231) om underlag för årsredovisning för staten.

Ändrade redovisningsprinciper hos vissa myndigheter

Utöver ändringar i principerna för årsredovisningen för staten som sådan, förekommer att ändrade principer hos vissa myndigheter påverkar årsredovisningen för staten i mindre omfattning. I de fall en myndighet har ändrat jämförelsetal eller gett motsvarande upplysningar, ändras jämförelsetalen även i årsredovisningen för staten om inte beloppet är oväsentligt. Har myndigheten inte ansett det möjligt att ändra i sin årsredovisning har inte heller jämförelsetalen i årsredovisningen för staten ändrats.

För specifikationer i noter förekommer förändringar mellan delbelopp inom noterna i årsredovisningen för staten. De kan bero på omorganisationer av verksamhet, att ny information tillkommit eller andra korrigeringar.

Andra justeringar av jämförelsetal

Jämförelsetalen för posterna Övriga kortfristiga fordringar och Andra långfristiga värdepappersinnehav har justerats upp med 158 miljoner kronor respektive 76 miljoner kronor jämfört med Årsredovisningen för staten 2013. Det rör finansiella instrument som överfördes till Riksgäldskontoret då affärsverket Statens järnvägar lades ner. Riksgäldskontoret redovisade dessa som negativa skulder föregående år och detta korrigeras i år. Posterna Övriga kortfristiga skulder och Långfristiga skulder ökar med motsvarande belopp.

Jämförelsetalet för posten Transfereringar till företag har justerats ned med 800 miljoner kronor. Det beror på att kapitaltillskott som staten lämnat till två aktieföretag felaktigt redovisades både som transferering och som investering i hel- och delägda företag. Inom avsnittet Transfereringar har även viss omklassificering av bidragsmottagare gjorts till följd av en översyn av den realekonomiska klassificeringen. Från mottagarna kommuner och hushåll har 159 miljoner kronor flyttats till företag. Saldot i resultaträkningen påverkas inte av den omklassificeringen.

Miljoner kronor

Årets underskott i resultaträkningen i Årsredovisningen för staten 2013	-24 685
Justering, transfereringar	800
Årets underskott i resultaträkningen enligt jämförelsekolumnen i Årsredovisningen för staten 2014	-23 885

Undantag från generella principer

Några myndigheter har väsentliga undantag från generella redovisningsprinciper som beskrivs nedan.

Pensionsmyndigheten redovisar marknadsvärden för sina tillgångar i premiepensions-systemet (placeringstillgångar) enligt de regler som gäller för försäkringsföretag. Det gäller även för de tillgångar som finns med i årsredovisningen för staten. Dessutom räknas upplupna ränteintäkter in i värdepapperets bokförda värde. I årsredovisningen för staten har dessa tillgångar värderats till upplupet anskaffningsvärde, samtidigt som upplupna räntor särredovisas, i enlighet med den princip som gäller i staten i övrigt. Årsredovisningen för staten skiljer sig alltså från Pensionsmyndighetens årsredovisning på denna punkt.

Skatteverket har enligt regeringsbeslut från den 10 december 1998 dispens från kravet på att redovisa fordringar och skulder för uppbörd som redovisas på annat sätt än via skattekontot. Dispensen utnyttjas för närvarande för ej restförda uppbördsfordringar redovisade genom de gamla uppbördssystemen.

Statens fastighetsverk förvaltar, utvecklar och tillgängliggör statliga byggnadsminnen såsom slott, fästningar och andra kulturmiljöer som inte är ekonomiskt bärkraftiga. Myndigheten har för dessa s.k. bidragsfastigheter undantag som innebär att kapitalutgifter för bidragsfastigheterna inte betraktas som en anläggningstillgång.

Undantag från regler på finansieringsområdet förekommer, exempelvis rätten eller formerna för att ta ut avgifter, för att ta emot bidrag och donationer eller för att lånefinansiera tillgångar. Eftersom dessa inte påverkar årsredovisningen för staten annat än indirekt redovisas de dock inte här.

Vissa verksamheter eller vissa balansposter hos myndigheter med koppling till det försvars- och säkerhetspolitiska området är hemliga, och redovisas därför på ett förenklat sätt i årsredovisningen för staten. Så långt det är möjligt görs dock redovisningen i dessa fall på ett sätt som är jämförbart med redovisningen i övrigt, och på samma sätt mellan åren, och därför bedöms de inte påverka årsredovisningen för staten i någon väsentlig grad.

Kommentarer till särskilda poster

Nedan kommenteras vissa poster i de konsoliderade resultat- och balansräkningarna. Det rör poster som i de flesta fall är unika för statens verksamhet och där kännedom om metoden för att ta fram uppgifterna kan ge ökad förståelse för postens innebörd. Samtidigt har beskrivningen bedömts vara alltför omfattande för att passa direkt i kommentarer till utfallet.

Statsskulden

Riksgäldskontoret redovisar enligt regeringens beslut statsskulden som statens andel av den offentliga sektorns bruttoskuld enligt EU:s förordning nr 479/2009 om tillämpningen av protokollet om förfarandet vid alltför stora underskott som är fogat till fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen (Maastrichtskulden). Undantag görs för skulden till premiepensionssystemet. Den skulden, liksom de tillgångar och skulder i övrigt kopplade till statsskuld förvaltningen som blir följden av att bokföringsmässiga grunder tillämpas, tas upp under andra poster i balansräkningen. Statsskulden värderas till det belopp som kommer att betalas ut på förfalldagen (nominellt slutvärde) och inte till det belopp som erhållits. Dessutom värderas den inklusive derivatinstrument, som skuldbytesavtal och valutaterminer. I balansräkningen i årsredovisningen för staten redovisas den konsoliderade statsskulden, dvs. efter avdrag för statliga myndigheters innehav av statspapper, till skillnad från Riksgäldskontorets redovisning av den okonsoliderade statsskulden (se även avsnitt 4 Utvecklingen av statsskulden).

Momskompensation till statliga myndigheter netto redovisas

Statliga myndigheter får kompensation för ingående mervärdesskatt i sin verksamhet enligt bestämmelserna i förordningen (2002:831) om myndigheters rätt till kompensation för ingående mervärdesskatt. I statens budget och i nationalräkenskaperna bruttoredo visas skatten som en del av statens skatteintäkter. I den konsoliderade resultaträkningen nettoredo visas emellertid skatteintäkten liksom motsvarande kostnad, eftersom det inte är en extern kostnad att staten ger kompensation till sig själv.

Utbetalningarna av allmän pension bruttoredo visas

I nationalräkenskaperna redovisas premiepensionssystemet i hushållssektorn, i enlighet med principerna för denna typ av system som EU har fastställt. Inkomstpensionssystemet (de pensioner som finansieras via AP-fonderna, med undantag för sjätte AP-fonden) redovisas i sociala trygghetsfonder.

I statens budget dras de arbetsgivaravgifter och egenavgifter som förs till premiepensionssystemet av från intäkterna, så att skatterna redovisas exklusive dessa avgifter. De avgiftsintäkter som ska föras till inkomstpensionssystemet redovisas brutto på inkomstitlar och ingår i den offentliga sektorns skatteintäkter, men dras av vid framräkningen av statens skatteintäkter. Bland utgifterna för ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget, redovisas utbetalda pensioner exklusive premiepensioner.

I den konsoliderade resultaträkningen redovisas däremot ålderspensionerna, liksom i Pensionsmyndighetens redovisning, i sin helhet, som en del av statens transfereringar (se not 4). Avgifterna till både inkomstpensionssystemet och premiepensionssystemet redovisas som skatteintäkter (se not 1). Det har bedömts ha ett värde att ge en bild av de totala pensionsutbetalningarna från staten och motsvarande avgifter på både kostnads- och intäktssidan. I not 1 Skatteintäkter, har sambandet med motsvarande belopp i statens budget tydliggjorts.

Överföringar till och från pensionssystemet

AP-fonderna och premiepensionssystemets medel i övrigt konsolideras inte i årsredovisningen för staten. De överföringar som görs mellan dessa fonder och staten är därför externa transaktioner.

Socialavgifter och allmänna pensionsavgifter som inbetalas till staten redovisas brutto under posten Skatteintäkter i resultaträkningen. Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten betalar löpande ut dessa till AP-fonderna och premiepensionssystemet tillsammans med statliga ålderspensionsavgifter från vissa anslag för främst transfereringar. Detta görs enligt särskilda regler för fördelning av de olika avgifterna. Pensionsmyndigheten rekviderar där efter löpande medel för utbetalningar av pension. Pensionsutbetalningarna redovisas i sin helhet som transfereringar i resultaträkningen. I den

konsoliderade resultaträkningen för staten elimineras de löpande överföringarna till och från pensionsfonderna. För inkomstpensions-systemet är avgifterna lägre än de utbetalda pensionerna och skillnaden mellan avgifter till AP-fonderna och rekviderade medel från fondsystemet redovisas som en transferering från ålderspensionssystemet – AP-fondernas nettobidrag (se not 3). För premiepensions-systemet är avgifterna däremot betydligt högre än de utbetalda pensionerna och mellan-skillnaden redovisas därför som en transferering till hushåll, eftersom premiepensionssystemet ses som en del av hushållssektorn (se not 4).

Statens tjänstepensionsåtaganden redovisas på ett enhetligt sätt

Den statliga tjänstepensionsskulden som Statens tjänstepensionsverk (SPV) redovisar, tas upp under posten Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser (se not 43). Skulden redovisas exklusive särskild löneskatt som är statens skuld till sig själv.

Den redovisade skulden omfattar hela försäkringsrörelsen, vilket även innefattar anställda vid vissa organisationer som inte är statliga myndigheter eller av andra skäl inte konsolideras i årsredovisningen för staten, bl.a. Chalmers Tekniska högskola, Riksbanken och Kungliga Operan. De premier som betalas från statliga myndigheter till SPV elimineras i årsredovisningen för staten, medan de premier som kommer från organisationer utanför den konsoliderade enheten redovisas som intäkter av bidrag (se not 3). Kostnaderna i pensionsrörelsen för anställda i de konsoliderade myndigheterna redovisas som personalkostnader medan kostnaderna för anställda i andra organisationer redovisas som transfereringar (se not 4). Fördelningen av kostnader görs kalkylmässigt och grundas på den andel av premieintäkterna som kan hänföras till organisationer inom och utom den konsoliderade enheten. Fördelningen påverkar inte resultaträkningens saldo, utan endast fördelningen mellan poster.

Grunderna för beräkning av försäkringstekniska avsättningar fastställs av SPV:s styrelse. Försäkringstekniska antaganden ska vara aktsamma och sättas på ett sådant sätt att de säkerställer att försäkringsrörelsen ska kunna fullgöra sina åtaganden. Hänsyn ska tas till Finansinspektionens trygghandgrunder.

SPV ändrade 2013 redovisningen när det gäller förändring av antaganden om ränta i de försäkringstekniska grunderna (grundränta, brutto). Tidigare har SPV låtit ränteförändringar i Finansinspektionens trygghandgrunder slå igenom med högst 0,2 procentenheter per år i SPV:s grunder för beräkning av pensionsavsättningen. Från och med 2013 har dock SPV låtit Finansinspektionens räntesänkning slå fullt ut även i SPV:s beräkningsgrunder. Detta berodde bl.a. på att SPV fick regeringens tillstånd att förändra försäkringsrörelsens avkastningsmodell, så att tillgångar och skulder följer varandra vid ändring av grundräntan. Den tekniska lösning med vissa statsinterna transaktioner som SPV tillämpar i sin redovisning, som bl.a. innebär att avkastning som redovisas i försäkringsrörelsen matchas mot kostnader, medför ingen resultatpåverkan på myndighetsnivå när räntan förändras kraftigt.

I årsredovisningen för staten 2013 skulle det dock blivit en stor resultatpåverkan om samma grundränta som Finansinspektionens trygghandgrunder tillämpades, eftersom de statsinterna transaktionerna elimineras. Den bedömning som gjordes inför arbetet med årsredovisningen för staten 2013, var att högst tillåta 0,2 procentenheter av förändringen i antagandet om grundränta får slå igenom per år. Detta bedömdes ge en mer rättvisande bild av statens långsiktiga pensionsåtagande och därmed tillämpades samma principer som de senaste åren i årsredovisningen för staten. Med anledning av detta gav regeringen Ekonomistyrningsverket i uppdrag att utveckla principer för redovisning av statens tjänstepensionsskuld. Ekonomistyrningsverket har i rapport (ESV 2014:56), tagit ställning till att samma redovisningsprinciper som gällde i årsredovisningen för staten 2013, ska fortsätta tillämpas under de närmaste åren. Detta i avvaktan på nya internationella redovisningsstandarder om redovisning av tjänstepensionsskulder.

Detta medför att pensionsskulden 2014 är 18,8 miljarder kronor lägre i årsredovisningen för staten än i SPV:s årsredovisning. Statens pensionskostnad är på motsvarande sätt 18,8 miljarder kronor lägre.

De beräkningsgrunder som fastställts för affärsverken och de grunder som Riksdagsförvaltningen tillämpar skiljer sig från SPV:s beräkningsgrunder för statens pensionsrörelse. I årsredovisningen för staten har därför affärs-

verkens och Riksdagsförvaltningens pensions-skuld räknats om enligt principen att högst 0,2 procentenheter av förändringen i antagande om grundränta får slå igenom per år. Detta medför att den totala pensionsskulden för Riksdagsförvaltningen och affärsverken är 1,3 miljarder kronor lägre i årsredovisningen för staten än i myndigheternas egna årsredovisningar. Även jämförelsesiffrorna för 2013 är omräknade.

Vid beräkning av pensionsskulden för tjänstepensionsförmåner (livförsäkringsavsättningar) har följande antaganden använts hos SPV.

- Antaganden om ränta: Den årliga räntan används för diskontering av framtida, förväntade betalningsflöden. Hänsyn ska tas till Finansinspektionens trygghetsgrunder. Per den 31 december 2014 är bruttoräntan 0,5 procent (0,4 procent 2013). I årsredovisningen för staten används emellertid bruttoräntan 1,1 procent (1,3 procent 2013) med hänvisning till resonemanget ovan.
- Antaganden om driftkostnad: För de flesta åtaganden används ett antagande om driftkostnad på cirka 0,1 procent av kapitalet. Därutöver belastas kapitalet med 0,75 procent för att täcka kostnader för framtida utbetalningar. Antagandena är oförändrade jämfört med föregående år.
- Avkastningsskatt: Inget avdrag för avkastningsskatt görs vid beräkning av de försäkringstekniska avsättningarna. Antaganden om livslängd: Olika antaganden om livslängd används för olika generationer och för olika kön.

CSN:s värderingsprinciper för lånefordringar

CSN värderar utestående lånefordringar med avdrag för reservation på grund av osäkerhet. Myndigheten har utvecklat en modell för att beräkna osäkra fordringar för lånetyperna studiemedel, studielån och annuitetslån samt återkrav av dessa lånetyper. Beräkningsmodellen innehåller också uppsagda lån för de tre lånetyperna samt återkrav av studiehjälp och rekryteringsbidrag. Beräkningen i nuvärde görs med hänsyn till bland annat skuld, betalning och inkomst för varje låntagare.

Beräkningen av osäkerheten i CSN:s lånefordringar utgår i huvudsak från en individ-

baserad beräkningsmodell och görs utifrån tre värderingsprinciper:

- Reservation utifrån de personer som missköter sina betalningar.
- Reservation utifrån de trygghetsregler som finns vid återbetalning.
- Reservation utifrån framtida förluster på grund av dödsfall.

Den första värderingsprincipen utgår från låntagarens dokumenterade bristande betalningsbenägenhet när inga eller få betalningar har gjorts under de senaste åren. Den andra värderingsprincipen bedömer betalningsförmågan hos de låntagare som har avslutat sina studier och är återbetalningsskyldiga. Principen bygger på en bedömning av låntagarens möjligheter att betala tillbaka lånet utifrån sina ekonomiska förutsättningar och skuldens storlek. Den tredje värderingsprincipen utgår från sannolikheten att dö i olika åldrar. Underlaget till beräkningen hämtas utifrån köns- och åldersspecifika dödsfallsrisker från Statistiska centralbyrån (SCB) och därefter gör CSN vissa justeringar.

Den nya utlåningsmodell som CSN införde från och med 2014 och som beskrivs närmare i avsnitt 2.4.15 påverkar inte resultat- och balansräkningen eller finansieringsanalysen i årsredovisningen för staten.

Stabilitetsfonden hos Riksgäldskontoret

Stabilitetsfonden bildades efter beslut av riksdagen 2008 och ska finansiera det stödssystem som införts i lagen (2008:814) om statligt stöd till kreditinstitut (prop. 2008/09:61, bet. 2008/09:FiU16, rskr. 2008/09:17). Samtliga kreditinstitut är med och finansierar fonden genom en särskild stabilitetsavgift. När fonden bildades tillfördes den 15 miljarder kronor från anslag på statens budget. Överföringen gjordes direkt i balansräkningen, eftersom fonden i huvudsak inte är avsedd att finansiera kostnader utan ska finansiera olika slags finansiella tillgångar i samband med kapitaltillskott och köp av bolag. De kostnader som uppkommer ska i första hand avräknas mot de avgifter som kommit in, och mot fondens avkastning, då med upplösning av fonden som motsvarande tillförsel av medel. Först om fondens kapital understiger 15 miljarder kronor är avsikten att resultaträkningens saldo ska påverkas. Regeringen följer

utvecklingen så att redovisningsmetoderna långsiktigt ger en rättvisande bild av händelserna. År 2014 har fonden ökat och vid årsskiftet uppgick den till 53 miljarder kronor.

Skuld till Rundradiorörelsen hos Riksgäldskontoret
Riksgäldskontoret redovisar en skuld till Rundradiorörelsen på 696 miljoner kronor för distributionsmedel. Riksgäldskontorets skuld har tagits bort i årsredovisningen för staten. Detta eftersom posten är intern i staten samtidigt som Rundradiorörelsens redovisning inte ingår i någon statlig redovisningsenhet som redovisas som motpart till Riksgäldskontoret.

Transfereringar m.m. med koppling till skattesystemet

Kommunernas mervärdesskatt nettoredovisas på statens budget. Kommunernas kompensation för ingående mervärdesskatt i icke skattepliktig verksamhet redovisas på särskild inkomsttitel vilket minskar inkomsterna i statens budget. I den konsoliderade resultaträkningen bruttoredovisas dessa medel som lämnade bidrag och skatteintäkter, vilket bedömts ge den mest rättvisande informationen.

Den kommunalekonomiska utjämningen nettoredovisas under anslag på statens budget. I den konsoliderade resultaträkningen i årsredovisningen för staten har det bedömts mest rättvisande att bruttoredovisa den kommunalekonomiska utjämningen som skatteintäkter och transfereringar till kommuner.

Dessa båda skillnader innebär att både skatteintäkter och transfereringar är högre i resultaträkningen än i statens budget (se not 1 och 4).

Överföringar till utvecklingsbanker

År 2014 har staten tillfört cirka 100 miljoner kronor till internationella utvecklingsbanker, som har redovisats som transfereringar till utlandet. Överföringar av motsvarande karaktär har även förekommit tidigare år. I de fall som är aktuella här, har Sveriges eventuella andelar i dessa banker således inte tagits upp som tillgång. Frågan om dessa medel i stället bör tas upp som tillgång kommer att utredas 2015. Se även kommentar under not 27 Andra långfristiga värdepappersinnehav.

Sveriges förväntade överskott av utsläppsrätter från första åtagandeperioden under Kyotoprotokollet

Parter med kvantitativa åtaganden i klimatkonventionens Kyoto-protokoll har tillgodoskrivits en tilldelad mängd utsläppsutrymme (assigned amount) för perioden 2008–2012. Parterna ska se till att de sammanlagda antropogena utsläppen av de växthusgaser som är angivna i protokollets bilaga A inte överstiger deras tilldelade mängder. Sverige har för att uppfylla sitt åtagande under den första åtagandeperioden 2008–2012 tilldelats 375 864 317 tilldelade utsläppsenheter (AAU) dvs. motsvarande 104 procent av 1990 års utsläpp för vart och ett av åren 2008–2012. För att Sverige ska uppfylla sitt åtagande enligt Kyotoprotokollet för 2008–2012 ska de faktiska svenska utsläppen inte överstiga den tilldelade mängden, när denna har justerats i enlighet med protokollets artikel 3.

Regeringen redovisade i propositionen Godkännanden för Kyotoprotokollets andra åtagandeperiod (prop. 2014/15:81) hur Sverige uppfyller åtagandet under den första åtagandeperioden. Sverige uppfyller åtagandet och beräknas få ett överskott av tilldelade utsläppsenheter om sammanlagt ca 54,7 miljoner AAU. En del av det svenska AAU-innehavet är kopplat till innehav av utsläppsrätter (EUA) hos de företag som är anslutna till EU:s utsläppshandelssystem. Denna del förfogar inte staten över och har därför räknats bort från beräkningen av överskottet.

Regeringen begärde vidare i budgetpropositionen för 2015 (prop. 2014/15:01) riksdagens bemyndigande att annullera det överskott av tilldelat utsläppsutrymme som Sverige förfogar över och som inte behövs för att uppfylla Sveriges åtagande under Kyoto-protokollets första åtagandeperiod. Detta bifölls av riksdagen (bet. 2014/15: MJU1, rskr. 2014/15:81). I samband med avräkningen och redovisningen till FN av hur Sverige uppfyller sitt åtagande kommer överskottet av AAU att annulleras.

Efterfrågan på utsläppsutrymme under Kyotoprotokollet bedöms vara ytterst begränsad. Merparten av parterna till protokollet beräknas nå sina åtaganden under den första åtagandeperioden. Vid klimatkonventionens artonde partsmöte i Doha 2012 slöts också en överenskommelse som begränsar handel av

överskott av utsläppsutrymme för att nå åtaganden i Kyotoprotokollets andra åtagandeperiod. Det samlade globala överskottet har samtidigt beräknats vara i storleksordningen 10 miljarder ton koldioxidkvivalenter. Mot bakgrund av den begränsade efterfrågan och stora tillgången av utsläppsutrymme samt avsaknaden av en fungerande marknad för detta, bedömer regeringen att inget ekonomiskt värde kan anges för det svenska överskottet av tilldelat utsläppsutrymme. Därmed kan inte någon tillgång redovisas i balansräkningen.

3.4.2 Redovisningsprinciper för statens budget

Statens budget redovisas enligt de principer som följer av budgetlagen och riksdagens beslut om budgeten.

Avgränsningen är den som följer av riksdagens budgetbeslut. Enligt budgetlagen omfattar statens budget alla inkomster och utgifter samt andra betalningar som påverkar statens lånebehov. Statens inkomster och utgifter ska budgeteras och redovisas brutto på inkomstitlar och anslag, med undantag för inkomster som riksdagen har beslutat ska specialdestineras till en viss verksamhet.

Utgifter i statens budget redovisas mot anslag medan inkomsterna redovisas mot inkomstitlar. Utgifter för transfereringar redovisas det år då betalning sker, medan förvaltningsutgifter redovisas det år som kostnaderna hänför sig till. Övriga utgifter redovisas det budgetår som utgifterna hänför sig till. Enligt budgetlagen redovisas inkomster av skatter och avgifter det år intäkterna hänför sig till. Övriga inkomster redovisas det budgetår som inkomsterna hänför sig till.

Universitet och högskolor tillämpar en särskild modell för redovisning mot anslag. Andra avvikelser från generella principer kan förekomma enligt riksdagens beslut. Till skillnad från vad som gäller för resultat- och balansräkningarna, där olika redovisningsmetoder och principer för specifika poster förklaras i detta avsnitt, finns för budgetens anslag och inkomstitlar riksdagsbeslut och motiveringar som har redovisats för riksdagen i budgetpropositionen eller andra propositioner. Därför redovisas inte den typen av specifik information i årsredovisningen för staten.

Utöver anslagen och inkomstitlarna innehåller statens budget en post för Riksgäldskontorets nettoutlåning och en kassamässig korrigeringspost. Riksgäldskontorets nettoutlåning består av Riksgäldskontorets in- och utlåning till myndigheter, affärsverk, vissa statliga bolag och fonder respektive andra stater. Den kassamässiga korrigeringsposten på utgiftssidan är nödvändig för att budgetens saldo ska visa statens lånebehov. Ett negativt budgetsaldo ger ett positivt lånebehov, dvs. en ökning av statsskulden, medan ett positivt budgetsaldo ger ett negativt lånebehov, dvs. i de flesta fall en minskning av statsskulden.

3.4.3 Skillnader mellan resultaträkningen och statens budget

Statens budget och resultaträkningen skiljer sig åt såväl i avgränsning och struktur som i redovisningsprinciper.

Ett exempel på skillnader i avgränsningen är affärsverken som ingår i resultaträkningen, men som till övervägande del ligger utanför statens budget. Affärsverken och andra verksamheter där avgifter och bidrag får disponeras i verksamheten, redovisas i resultaträkningen, medan de endast påverkar budgeten till den del verksamheterna påverkar statens lånebehov.

Redovisningsprinciperna i statens budget är blandade. Statens budget innehåller redovisning av in- och utbetalningar (kassamässigt), för vissa anslag eller inkomstitlar innehåller den kostnader och intäkter och för några innehåller den utgifter och inkomster. Redovisningen i resultaträkningen sker i sin helhet enligt bokföringsmässiga grunder, dvs. den består av intäkter och kostnader.

I tabellen sammanfattas några av skillnaderna mellan resultaträkningen och statens budget.

Tabell 3.5 Jämförelse mellan resultaträkningen och statens budget

	Resultaträkningen	Statens budget
Skatt	Intäkt	Intäkt och betalning
Offentligrättsliga avgifter på inkomstitel	Intäkt	Intäkt
Avgift av tillfällig natur eller mindre omfattning	Intäkt	Kostnadsreduktion på anslag
Övriga avgifter	Intäkt	Ingen påverkan på anslag eller inkomstitlar
Erhållna bidrag som används i verksamheten	Intäkt	Ingen påverkan på anslag eller inkomstitlar
Transfereringar (lämnade bidrag m.m.)	Kostnad	Utbetalning
Avsättningar för framtida åtaganden	Kostnad	Kostnad
Löner, varor och tjänster	Kostnad	Kostnad
Andel av företagsvinst/förlust	Intäkt/kostnad enligt kapitalandelsmetoden	Inkomst utdelning
Orealiserad valutavinst/förlust och upplupen ränta	Intäkt/kostnad	Ingen påverkan på anslag eller inkomstitlar

Statens budget har en ändamålsstruktur där anslagen är grupperade i utgiftsområden och inkomstitlarna i inkomsttyper. Resultaträkningen är däremot indelad i intäkts- och kostnadsslag. Jämförelser av poster i resultaträkningen och statens budget går därför ofta inte att göra, utan dokumenten kompletterar varandra.

Resultaträkningen visar verksamhetens totala kostnader och intäkter under året. Balansräkningen visar den ekonomiska ställningen, dvs. tillgångar och skulder per den 31 december. För vissa kapitaltransaktioner påverkas endast balansräkningen av händelser i statens budget medan resultaträkningen är oförändrad. Exempel på detta är anslag för investeringar och utlåning, eller inkomstitlar för återbetalning av lån.

En stor principiell skillnad är att i resultaträkningen elimineras alla ekonomiska mellanhavanden mellan myndigheter. I statens budget bruttoredovisas sådana transaktioner i de flesta fall som utgifter på anslag och inkomster på inkomstitel.

En annan stor skillnad är att ålderspensionsavgifterna från andra än statliga myndigheter bruttoredovisas som intäkt i resultaträkningen, samtidigt som de faktiska utbetalningarna av pensioner i ålderspensionssystemet redovisas

som kostnader. I statens budget däremot nettoredovisas ålderspensionsavgifterna efter avdrag för utbetalningarna till pensionssystemet inklusive premiepensionssystemet. Utbetalningarna av pensioner till enskilda framgår inte av statens budget.

3.5 Noter

3.5.1 Noter till resultaträkningen

Not 1 Skatteintäkter

<i>Miljoner kronor</i>	2014	2013
Direkta skatter på arbete		
Inkomstskatter	646 264	626 746
Skattereduktioner m.m.	-224 404	-204 632
Övriga direkta skatter på arbete	103 850	100 861
<i>Summa Direkta skatter på arbete</i>	<i>525 710</i>	<i>522 975</i>
Indirekta skatter på arbete		
Arbetsgivaravgifter	471 547	454 312
Övriga indirekta skatter på arbete	17 436	18 609
Avgifter till premiepensionssystemet	-31 876	-31 048
<i>Summa Indirekta skatter på arbete</i>	<i>457 107</i>	<i>441 873</i>
Skatt på kapital		
Skatt på kapital, hushåll	40 610	32 301
Skatt på företagsvinster	95 525	88 959
Fastighetsskatt och fastighetsavgift	31 867	31 559
Övriga skatter på kapital	23 803	19 904
<i>Summa Skatt på kapital</i>	<i>191 805</i>	<i>172 723</i>
Skatt på konsumtion och insatsvaror		
Mervärdesskatt	353 755	339 477
<i>varav kommunmoms</i>	<i>54 458</i>	<i>51 014</i>
Skatt på alkohol och tobak	24 174	23 353
Skatt på energi och miljö	66 760	69 298
Skatt på vägtrafik	16 807	16 502
Inlevererat överskott från AB Svenska Spel	4 763	5 269
Skatt på import	5 807	5 221
Övriga skatter på konsumtion och insatsvaror	1 941	1 946
<i>Summa Skatt på konsumtion och insatsvaror</i>	<i>474 007</i>	<i>461 066</i>
Restförda och övriga skatter		
Restförda skatter m.m.	1 222	3 602
Intäkter som förs till fonder	7 655	7 520
<i>Summa Restförda och övriga skatter</i>	<i>8 877</i>	<i>11 122</i>
<i>Summa Totala skatteintäkter före justering</i>	<i>1 657 506</i>	<i>1 609 759</i>
Justering till belopp enligt ÅRS 2013		4 542
Totala skatteintäkter	1 657 506	1 614 301
Avgår: Kommunala inkomstskatter	-615 715	-597 435
Avgår: Avgifter till ålderspensionssystemet (inkomstpension)	-213 553	-207 518
Avgår: EU-skatter	-8 352	-6 935

<i>Summa Statens skatteintäkter före justering</i>	<i>819 886</i>	<i>802 413</i>
Justering till belopp enligt ÅRS 2013		-1 342
Statens skatteintäkter enligt statsbudgetavgränsning	819 886	801 071
<i>Tillkommer, avgränsningsskillnader m.m.</i>		
Skatter hänförliga till tidigare år		
varav 2013	-2 996	-3 480
varav 2012	-2 288	-1 108
Avgifter till ålderspensionssystemet	213 553	207 518
Avgifter till premiepensionssystemet	31 876	31 048
EU-skatter	8 352	6 935
Kommunala utjämningsavgifter LSS	3 465	3 306
Inkomstutjämningsavgift, kostnadsutjämningsavgift	12 301	13 799
Elimineringar		
Eliminering av statliga myndigheters avräknade moms	-28 712	-28 641
Eliminering av statens arbetsgivaravgifter	-28 827	-27 946
Eliminering av särskild löneskatt på pensionskostnader	-3 589	-3 401
Eliminering av myndigheters skatter och nystartstöd	-189	-86
<i>Summa Total före justering</i>	<i>1 022 832</i>	<i>999 015</i>
Justering till belopp enligt ÅRS 2011		-204
Total summa	1 022 832	998 811

24 miljarder kronor mer i skatteintäkter
Skatteintäkterna ökade med 24 miljarder kronor (2 procent) jämfört med 2013. Eftersom många skatter fastställs per kalenderår är det slutliga utfallet för beskattningen inte känt förrän i december året efter det aktuella årets utgång. Redovisningen av skatteintäkter grundas därför till viss del på bedömningar. Även om det vid tidpunkten för årsredovisningen går att göra en relativt säker bedömning av intäkterna från skatt på arbete och skatt på konsumtion är osäkerheten fortfarande stor vad gäller skatt på kapital. Historiskt ligger avvikelser mellan den bedömning som redovisas i årsredovisningen och de slutliga utfallen på i storleksordningen 0,5 till 1 procent av de totala skatteintäkterna.

En ökad lönesumma gav högre intäkter av inkomstskatter och arbetsgivaravgifter
Inkomstskatter ökade med 20 miljarder kronor jämfört med 2013. Förändringen förklaras

framför allt av att lönesumman ökade med 3,7 procent. Timlönen ökade med 1,7 procent medan antalet arbetade timmar ökade med 1,9 procent mellan åren. Ökningen av timmarna kan jämföras med sysselsättningen, som ökade med 1,4 procent. Skattereduktionerna ökade med 20 miljarder kronor varav jobbskatteavdraget ökade med 14 miljarder kronor då sysselsättningen var högre. Skattereduktion för allmän pensionsavgift som är direkt kopplad till lönesumman ökade med 3,0 miljarder kronor. Husavdraget (ROT- och RUT-tjänster; ROT-avdrag ges för reparation, underhåll, om- och tillbyggnad och RUT-avdrag för hemtjänster) ökade 2,4 miljarder kronor. Husavdraget uppgick till 20 miljarder kronor och huvuddelen avsåg ROT-tjänster. Arbetsgivaravgifterna ökade med 17 miljarder kronor eller motsvarande 3,8 procent. Arbetsgivaravgifterna utgörs i princip av avgiftssatsen gånger lönesumman. De statliga myndigheternas arbetsgivaravgifter är inomstatliga och har eliminerats vid beräkning av skatteintäkterna. Elimineringen bruttoredo visas i tabellen ovan.

Intäkterna från skatt på kapital ökade

Jämfört med 2013 ökade skatt på kapital med 19 miljarder kronor. Skatt på kapital från hushåll ökade med 8,3 miljarder kronor, 26 procent. Den ökningen är en följd av högre kapitalvinster vid försäljning av fastigheter och aktier samt lägre skattereduktioner på kapital. Skatt på företagsvinster ökade med 6,6 miljarder kronor (7,4 procent).

Intäkterna från mervärdesskatten ökade

Skatt på konsumtion och insatsvaror ökade med 13 miljarder kronor mellan åren. Intäkterna från mervärdesskatt ökade med 14 miljarder kronor eller 4,2 procent. Utvecklingen förklaras av att hushållens konsumtion i löpande priser steg med 3,1 procent och att bostadsinvesteringarna steg med 22 procent under 2014. I beloppet mervärdesskatt, 354 miljarder kronor, ingår återbetald mervärdesskatt till statliga myndigheter med 29 miljarder kronor. Det beloppet är en inomstatlig transaktion som elimineras för att inte påverka det konsoliderade utfallet i statens resultaträkning.

Intäkterna från skatt på energi och miljö minskade

Skatt på energi och miljö minskade med 2,5 miljarder kronor. Det beror på att försäljningen av elektrisk kraft minskade och att

vissa skattesatser på el och diesel var något lägre. Det beror också på att bensinförsäljningen minskade med ca 4 procent vilket medförde lägre intäkter från både energi- och koldioxid-skatt. Dieselförsäljningen ökade däremot med ca 2 procent.

Intäkterna från skatt på alkohol, tobak och vägtrafik ökade

Skatt på alkohol och tobak ökade med 0,8 miljarder kronor. Skatt på vägtrafik ökade med 0,3 miljarder kronor mellan åren.

AB Svenska spel levererade in 0,5 miljarder kronor mindre i överskott än 2013. Skatt på import ökade däremot 0,6 miljarder kronor.

Minskade omprövningar

Restförda och övriga skatter minskade med 2,2 miljarder kronor. Minskningen förklaras av omfattande ändrade skattebesked föregående år.

Kommunal inkomstskatt ökade

Kommunernas del av skatteintäkterna, kommunal inkomstskatt och fastighetsavgift, ökade med 18 miljarder kronor medan ålderspensionssystemets avgifter ökade med 6,0 miljarder kronor.

Statens arbetsgivaravgifter har eliminerats

Skatteverket sköter uppbörden av skatter och redovisar den både i statens resultaträkning och i statens budget. De skatter och avgifter som tillhör kommunsektorn och ålderspensionssystemet utbetalar staten löpande för att sedan slutreglera när beskattningen är fastställd. Den redovisning av skatteintäkter som görs i resultaträkningen skiljer sig på några punkter från den som görs på inkomstsidan i statens budget. I budgeten görs omföringar och en finare indelning av vissa poster för att tydligare redovisa fördelningen mellan olika skatteslag etc. Den del av ålderspensionsavgiften som går till premiepensionssystemet läggs i resultaträkningen till skatteintäkterna, trots att systemet ses som en del av hushållssektorn i nationalräkenskaperna (se avsnitt 3.4.1 Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar). En annan väsentlig skillnad jämfört med statens budget är att skatter och arbetsgivaravgifter som staten betalat till sig själv elimineras i resultaträkningen.

Kommunalekonomisk utjämning och kommunmoms bruttoredovisas

I resultaträkningens skatteintäkter ingår den kommunalekonomiska utjämningen som netto-redovisas på utgiftssidan i statens budget. Inkomstutjämningsavgift och kostnadsutjämningsavgift från kommuner och landsting på sammanlagt över 12 miljarder kronor redovisas under anslaget för kommunalekonomisk utjämning. Det innebär att utgifterna för statsbidrag till kommunerna minskats med motsvarande belopp på statens budget. I resultaträkningens skatteintäkter ingår också mervärdesskatt med 55 miljarder kronor för kommuner och landsting som nettoredovisas på inkomstsidan i statens budget. I resultaträkningen har den kommunalekonomiska utjämningen och kommunmomsen bruttoredovisats, vilket innebär att både inkomster och transfereringar till kommuner är 67 miljarder kronor högre än i statens budget för 2014.

Tre justeringsbelopp

I kolumnen för jämförelsetalen från 2013 redovisas för varje skatteslag de utfall för 2013 som beräknats under våren 2015 efter det att beskattningen av 2013 års inkomster slutförts. Detta överensstämmer med motsvarande redovisning av utfallet på statens budget. Jämförelsetalen avviker något för varje enskilt skatteslag från de belopp som beräknades när resultaträkningen för 2013 togs fram, eftersom de baseras på senare utfallsinformation. Tre justeringsbelopp har lagts till i ovanstående tabell så att överensstämmelse även uppnås med de periodiserade skatter som redovisades i årsredovisningen för staten 2013.

Skatteintäkterna 2013 blev lägre

Skatteintäkterna 2013 blev 3,0 miljarder kronor lägre jämfört med den beräkning av 2013 års skatt som gjordes våren 2014. Övriga indirekta skatter på arbete blev 2,7 miljarder kronor lägre än beräkningen våren 2014. Den minskningen beror främst på särskild löneskatt på pensionskostnader för företag som fastställs först vid beskattningsutfallet och blev lägre än beräknat. Skatt på kapital för hushåll blev 2,3 miljarder kronor högre än beräkningen våren 2014 medan mervärdesskatt blev 2,4 miljarder kronor lägre än beräkningen våren 2014. Inkomstskatter och skattereduktioner blev 1,9 respektive 1,2 miljarder kronor högre än beräkningen våren 2014.

De kommunala inkomstskatterna som går till kommunerna blev 1,5 miljarder kronor lägre.

Not 2 **Intäkter av avgifter och andra ersättningar**

<i>Miljoner kronor</i>	2014	2013
Offentligrättslig verksamhet		
Transportstyrelsen	2 429	2 402
Trafikverket	1 753	1 526
Kronofogdemyndigheten	1 495	1 702
Lantmäteriet	854	797
Rikspolisstyrelsen	722	716
Läkemedelsverket	556	523
Centrala studiestödsnämnden	532	531
Finansinspektionen	521	363
Bolagsverket	417	442
Strålsäkerhetsmyndigheten	356	329
Elsäkerhetsverket	321	319
Patent- och registreringsverket	288	300
<i>Affärsverk</i>		
Luffartsverket	1 324	1 836
Sjöfartsverket	1 399	1 347
Svenska kraftnät	15	13
Övriga	1 753	1 450
Summa offentligrättslig verksamhet	14 735	14 596
<i>Uppdragsverksamhet</i>		
Trafikverket	4 204	4 594
Exportkreditnämnden	1 476	1 772
Statens institutionsstyrelse	1 587	1 397
Statens fastighetsverk	625	613
Lunds universitet	533	504
Skatteverket	534	488
Pensionsmyndigheten	493	838
Statens jordbruksverk	450	443
Försvarets materielverk	409	269
Sveriges lantbruksuniversitet	374	368
Uppsala universitet	371	352
Lantmäteriet	370	392
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	8 814	9 668
Luffartsverket	943	991

Sjöfartsverket	170	176
Övriga	6 205	6 652
<i>Summa uppdragsverksamhet</i>	<i>27 558</i>	<i>29 517</i>
<i>Andra ersättningar</i>		
Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen	2 848	5 520
Naturvårdsverket	2 669	621
Rikspolisstyrelsen	808	837
Kronofogdemyndigheten	746	361
Karolinska institutet	268	261
Centrala studiestödsnämnden	206	197
Statens skolverk	199	1
Exportkreditnämnden	163	141
Transportstyrelsen	160	142
Trafikverket	154	553
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	158	125
Luftfartsverket	20	18
Sjöfartsverket	11	3
Övriga	1 201	1 462
<i>Summa andra ersättningar</i>	<i>9 611</i>	<i>10 242</i>
Total summa	51 904	54 355

Intäkter av avgifter och andra ersättningar minskade med 2 451 miljoner kronor eller 5 procent. Det beror bl.a. på att arbetslöshetsavgiften som Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen tidigare tog in har avskaffats. Dessa intäkter redovisas som andra ersättningar. Dessutom minskade Svenska kraftnäts intäkter av uppdragsverksamhet och Luftfartsverkets offentligrättsliga avgifter.

Naturvårdsverkets andra ersättningar ökade kraftigt tack vare en vinst som uppstod vid försäljning av mark. Intäkter av avgifter består av ersättning som betalas till staten för att få en motprestation. Avgifterna är ersättning för kostnader som staten via myndigheterna har för att tillhandahålla varor och tjänster. Andra ersättningar som redovisas i noten är ersättningar som inte betraktas som avgifter. I noten delas intäkterna upp beroende på om de genererats i offentligrättslig verksamhet, uppdragsverksamhet eller om de är att betrakta som annan ersättning.

Offentligrättsliga avgifter på konstant nivå jämfört med 2013

De offentligrättsliga avgifterna är s.k. tvingande avgifter som staten eller kommunerna med stöd av författning kan ålägga enskilda som betalning för en specificerad motprestation av det allmänna eller som en sanktion. År 2014 uppgick dessa intäkter till 14 735 miljoner kronor vilket är en ökning med 139 miljoner kronor jämfört med föregående år. Totalt redovisar omkring 130 myndigheter offentligrättsliga avgifter, som tas ut i en mängd olika verksamheter.

Transportstyrelsens offentligrättsliga avgifter omfattar avgifter inom tillstånds- och tillsynsverksamheten inom sjöfarts-, luftfarts-, järnvägs- och vägtrafikområdet. De tar också ut avgifter för registerhållningsverksamhet och avgifter för s.k. undervägsverksamhet från Eurocontrol, flygtrafiktjänstverksamhet och gemensam avgift för säkerhetskontroll inom luftfartsområdet. Därtill kommer administrationsavgifter för trängselskatt, registerhållningsavgifter, körkortsavgifter och avgifter för registreringsskyltar som Transportstyrelsen redovisar.

Trafikverkets offentligrättsliga avgifter omfattar huvudsakligen banavgifter för trafik på statens järnvägsanläggningar, förarprovsavgifter och ansökningsavgifter. Ökningen på 227 miljoner kronor beror på att banavgifter för trafik på statens järnvägsanläggningar har ökat med 195 miljoner kronor och förarprovsavgifter har ökat med 32 miljoner kronor.

Kronofogdemyndighetens offentligrättsliga avgifter omfattar grundavgifter i allmänna och enskilda mål och avgifter i mål om betalningsföreläggande m.m. Att intäkterna minskade med 207 miljoner kronor beror främst på att en ändrad värderingsmodell för grundavgifter i allmänna mål infördes 2013, den gav en engångseffekt på 281 miljoner kronor för 2013.

Lantmäteriet redovisar offentligrättsliga avgifter inom fastighetsbildningsområdet och expeditionsavgifter för inskrivningsverksamheten, t.ex. ansökan om lagfart vid köp av fastighet.

Rikspolisstyrelsen tar ut offentligrättsliga avgifter för s.k. stämningmannadelgivning, passhantering, nationella ID-kort och ansökan om prövning av olika ärenden.

Läkemedelsverket tar ut avgifter för kontroll och tillsyn av läkemedel, medicintekniska produkter och vissa andra produkter som med

hänsyn till sina egenskaper eller användningsområden står läkemedel nära.

CSN tar ut avgift bl.a. för att bevilja studie-stöd och för att administrera återbetalningen av studielånen.

Finansinspektionens offentligrättsliga avgifter omfattar avgifter för tillstånd och anmälningar, exempelvis auktorisationer, ägarprövningar, bolagsordningsändringar, ledningsprövningar, prospektgranskning och gränsöverskridande verksamhet. Finansinspektionen tar även ut årliga avgifter från alla som står under myndighetens tillsyn eller är registrerade hos myndigheten.

Bolagsverket tar ut avgifter för att registrera företag.

Strålsäkerhetsmyndighetens offentligrättsliga avgifter omfattar dels avgifter från anläggningar som har tillstånd att bedriva kärnteknisk verksamhet, dels avgifter från de som i sin yrkesverksamhet använder utrustning med icke-joniserande strålning bl.a. för lasrar och röntgenutrustning.

Elsäkerhetsverkets offentligrättsliga avgifter omfattar elsäkerhetsavgifter, elberedskapsavgifter och nätövervakningsavgifter. Dessutom tar myndigheten emot andra avgifter på elområdet t.ex. behörighetsavgifter och ersättning för produkter de provat s.k. provningsavgifter.

Patent- och registreringsverket tar ut avgifter för bl.a. patent- och varumärkesregistreringar.

Luftfartsverkets offentligrättsliga avgifter omfattar i huvudsak s.k. undervägsavgifter. De minskade intäkterna med 512 miljoner kronor beror bl.a. på en sänkning av undervägsavgiften från 1 januari 2014.

Sjöfartsverkets intäkter omfattar främst farleds- och lotsavgifter.

Svenska kraftnät redovisar avgifter för elcertifikat och ursprungsgarantier som offentligrättsliga avgifter.

Minskade intäkter i uppdragsverksamheten

Uppdragsverksamhet omfattar samtliga avgifter som inte klassificerats som offentligrättsliga, i regel försäljning av varor och tjänster som är frivilligt efterfrågade. Till uppdragsverksamhet räknas också verksamhet som avses i det generella bemyndigandet i 4 § avgiftsförordningen (1992:191). Enligt bestämmelsen får myndigheten själv besluta om att ta ut en avgift för t.ex. publikationer, uthyrning av

lokaler, utbildning eller konsultuppdrag. År 2014 minskade intäkterna av uppdragsverksamhet med 1 959 miljoner kronor och det är cirka 180 myndigheter som redovisar sådan avgiftsbelagd verksamhet.

Trafikverkets uppdragsverksamhet består huvudsakligen av försäljning av järnvägsmaterial till de entreprenörer som bygger och underhåller de statliga järnvägarna. Trafikverket säljer också el till de olika bolag som bedriver tågtrafik. I samband med de stora järnvägs- och vägprojekten händer det att Trafikverket bygger stationer och andra anläggningar som säljs till bl.a. kommuner. De ökade avgiftsintäkterna beror främst på fler uppdrag gentemot kommuner och andra i samband med investeringsprojekt.

Exportkreditnämnden (EKN) har till uppgift att stödja svensk export och utveckla svenskt näringsliv genom att erbjuda konkurrenskraftiga exportkreditgarantier och investeringsgarantier. Premieintäkterna (avgifterna) ska täcka garanti-tagarnas eventuella framtida kundförluster. EKN sätter premiens storlek på marknadsmässiga grunder där avgiften beror på risken i varje affär. Intäkterna minskade med 296 miljoner kronor beroende främst på lägre garantigivning.

Statens institutionsstyrelse ansvarar för vård och behandling på landets LVM-hem [(lagen (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall) och särskilda ungdomshem. Den del av verksamhetens kostnader som inte täcks av myndighetens anslag ska finansieras med avgifter från kommuner.

Statens fastighetsverk tar huvudsakligen ut hyror och arrenden från hyresgäster men bedriver även annan uppdragsverksamhet, såsom konsultverksamhet.

Lunds universitet redovisar intäkter i sin uppdragsverksamhet i samband med uppdragsutbildning och forskning, tidskrifter och publikationer samt rådgivning och annan liknande service.

Skatteverkets uppdragsintäkter är ersättning från AP-fonderna och premiepensionssystemet för arbete med uppbörd av ålderspensionsavgifter m.m.

Pensionsmyndighetens intäkter från uppdragsverksamhet består till största delen av ersättning från AP-fonden för administration av inkomstpensionssystemet.

Statens jordbruksverks uppdragsverksamhet är i huvudsak deras distriktsveterinärorganisation.

Försvarets materielverk har bl.a. intäkter av royalti för robotmateriel.

Sveriges lantbruksuniversitetets uppdragsintäkter kommer från djursjukvård, forskningsuppdrag och övriga konsulttjänster, hyresintäkter samt jordbruksprodukter.

Uppsala universitet redovisar intäkter i sin uppdragsverksamhet i samband med uppdragsutbildning och forskning, tidskrifter och publikationer samt rådgivning och annan liknande service.

Lantmäteriets avgiftsbelagda verksamhet omfattar bl.a. grundläggande geografisk information och fastighetsinformation.

I Svenska kraftnäts nätverksamhet säljs överföringskapacitet för transport av elektricitet via stamnätet och utlandsförbindelserna. Svenska kraftnät har dessutom ansvaret för att balansera den nationella produktionen och förbrukningen av el. Detta sker genom att ett antal företag, s.k. balansansvariga åtagit sig att planera sin elproduktion och elinköp med sin förbrukning så att dessa balanserar varandra. Svenska kraftnät gör i efterhand en ekonomisk reglering av obalanserna. De redovisas som köpt respektive såld balanskraft i Svenska kraftnäts resultaträkning. Uppdragsintäkterna minskade totalt med 854 miljoner kronor, vilket främst förklaras av lägre omsättning på balanskraft. Omsättningen av balanskraft återspeglas av nivån på elpriserna under den aktuella perioden. Därigenom kan bruttomässigt stora avvikelser förekomma mellan olika år.

Intäkter i Luftfartsverkets uppdragsverksamhet består i huvudsak av konsulttjänster.

Sjöfartsverkets intäkter från uppdragsverksamhet härrör bl.a. från försäljning av sjökort, sjömätning och från konsultuppdrag inom affärsverkets kompetensområde.

Andra ersättningar minskade 2014

Andra ersättningar är oftast intäkter utan motprestation. Dessa intäkter minskade under 2014 med 631 miljoner kronor.

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen redovisar finansieringsavgifter och återstående korrigeringar av arbetslöshetsavgifter från arbetslöshetskassorna. Minskningen med 2 672 miljoner kronor är en följd av att arbetslöshetsavgiften har avskaffats.

Naturvårdsverket redovisar intäkter för administration av jaktkort samt provavgifter vid jägarexamen, administration av kväveoxidavgifter samt batterifonder. Ökningen med 2 048 miljoner kronor jämfört med föregående år förklaras av stora reavinster från de markaffärer Naturvårdsverket genomförde. Reavinsterna har uppkommit genom påbörjade bytesaffärer med de marker som föregående år övertagits till bokförda värden från Ersättningsmark i Sverige AB. Försäljningsvärdet av markerna har avsevärt överstigit markernas bokförda värden. Reavinsterna 2014 uppgick till 2 661 miljoner kronor.

Rikspolisstyrelsen redovisar i huvudsak böter som andra ersättningar.

Kronofogdemyndigheten redovisar bötesmedel, restavgifter och dröjsmålsavgifter som andra ersättningar.

Karolinska institutet redovisar intäkter för fakturerade pensionskostnader och lönekostnader från Karolinska sjukhuset som andra ersättningar.

CSN redovisar återkravsintäkter. Om en studerande avbrutit studierna utan att meddela CSN eller har en högre inkomst än vad som meddelats i ansökan, skapas ett återkrav.

Andra ersättningar hos Statens skolverk är bl.a. återbetalda statsbidrag. Transportstyrelsen redovisar felparkeringsavgifter och restavgifter 2014 som andra ersättningar.

Exportkreditnämnden redovisar återvunna skadebelopp i form av kapital och räntor som andra ersättningar.

Trafikverket redovisar i huvudsak intäkter från försäkringsbolag för skadeersättningar på väganläggningar som andra ersättningar.

Svenska kraftnät redovisar investeringsbidrag som andra ersättningar. Ökningen med 33 miljoner kronor gäller bidrag till nätinvesteringar och beror på inflödet av kapacitetsavgifter under 2014.

Luftfartsverket redovisar bl.a. EU-bidrag till utvecklingsprojekt som andra ersättningar.

Not 3

Intäkter av bidrag

<i>Miljoner kronor</i>	2014	2013
AP-fondsmedel	19 705	26 665
EU-bidrag		
<i>Statens jordbruksverk</i>		
EU:S garantifond för jordbruket	6 314	6 147
EU:s landsbygdsfond	2 188	2 348
EU:s fiskerifond	67	64
<i>Summa Statens jordbruksverk</i>	<i>8 569</i>	<i>8 559</i>
<i>Tillväxtverket och Länsstyrelsen i Jämtland</i>		
Bidrag från Europeiska regionala utvecklingsfonden period 2007-2013	978	1 388
<i>Rådet för Europeiska Socialfonden i Sverige</i>		
Bidrag från Europeiska socialfonden period 2007-2013 m.m.	981	1 177
- bidrag från Europeiska socialfonden period 2014-2020	9	-
<i>Migrationsverket</i>		
Bidrag från Europeiska flyktfonden och återvändarefonden	108	142
<i>Trafikverket</i>		
Bidrag till transeuropeiska nätverk	311	393
Övriga EU-bidrag		
Universitet och högskolor	1 140	1 317
Övriga myndigheter	716	611
<i>Summa EU-bidrag</i>	<i>12 812</i>	<i>13 587</i>
Erhållna bidrag vid universitet och högskolor (exklusive bidrag från EU)	7 263	6 576
Försäkringskassan		
- assistansersättning	4 795	4 652
- underhållsstöd	1 198	1 231
Trafikverket (exklusive bidrag från EU)	1 090	2 575
Statens tjänstepensionsverk	601	644
Erhållna bidrag vid övriga myndigheter (exklusive bidrag från EU)	1 598	1 498
Total summa	49 062	57 428

Intäkter av bidrag är intäkter som inte är relaterade till utförda prestationer. Bidragsintäkterna minskade totalt sett med drygt 8 miljarder kronor.

Posten AP-fondsmedel visar Allmänna pensionsfondens nettobidrag till staten. Beloppet är skillnaden mellan de medel som löpande rekvireras från AP-fonden för utbetalning av ålderspensioner och de ålderspensionsavgifter (socialavgifter från arbetsgivare och egenföretagare), allmänna pensionsavgifter och statliga ålderspensionsavgifter som löpande överförs till AP-fonden för förvaltning. För 2014 ökade utbetalda pensioner som finansieras via AP-fonden med 1 miljard kronor, medan avgifterna som tillförs AP-fonden ökade med 8 miljarder kronor. Det innebär att AP-fondens nettobidrag till staten minskade med 7 miljarder kronor.

Bidragen till universitet och högskolor ska huvudsakligen användas för forskning. EU, företag inom och utom Sverige, och olika forskningsstiftelser finansierar till stor del denna forskning. Universitet och högskolor redovisade intäkter av bidrag från EU med 1,1 miljarder kronor. Från övriga finansiärer redovisade universitet och högskolor intäkter av bidrag med 7,3 miljarder kronor vilket var en ökning jämfört med föregående år. Statliga bidrag från t.ex. forskningsråd är eliminerade.

Försäkringskassan redovisar intäkter från kommuner för kommunernas andel av kostnaden för statlig assistansersättning samt intäkter för underhållsstöd från bidragsskyldiga.

Totalt betalade EU-kommissionen ut bidrag till Trafikverket på 0,3 miljarder kronor i EU-stöd för investeringar och utvecklingsinsatser. Bland större projekt som fick bidrag under 2014 var byggandet av ny järnvägsbro över Göta älv (Marieholmsbron), tunnelarbetena vid Hallandsåsen, Baltic Link Karlskrona–Gdynia (upprustning av järnvägen mellan Emmaboda och Karlskrona) samt åtgärder inom ERTMS-området (systemuppgraderingar och bidrag till fordonsutrustningar).

Trafikverket tar emot bidrag från bl.a. kommuner för investeringar i infrastruktur. Intäkter av bidrag, exklusive bidrag från EU, minskade med 1,5 miljarder kronor jämfört med 2013. Den främsta orsaken är att investeringar under 2014 finansierades med större andel anslag jämfört med 2013.

Statens tjänstepensionsverk (SPV) redovisar premieintäkter för den statliga tjänstepensionsrörelsen för anställda i vissa organisationer som inte är statliga myndigheter men där SPV ändå hanterar tjänstepensionen.

Not 4 Transfereringar

<i>Miljoner kronor</i>	2014	2013
Socialförsäkring	480 759	473 592
Allmänna bidrag till kommuner	160 352	153 721
Arbetsmarknad	55 367	57 736
Överföring till premiepensionssystemet	32 989	30 993
Avgiften till Europeiska gemenskapen	39 210	37 412
Bistånd och andra internationella bidrag, migration	43 643	39 032
Utbildning, studiestöd	27 512	26 962
Övrigt	81 186	82 030
Summa	921 018	901 478

Transfereringar	2014	2013
-----------------	------	------

Transfereringar till hushåll inkl. hushållens övriga organisationer

<i>Socialförsäkring</i>		
<i>Pensioner (Pensionsmyndigheten)</i>		
Ålderspensioner vid sidan av statens budget	255 103	253 968
Premiepensioner	4 739	3 406
Ersättning vid ålderdom (anslagsfinansierade förmåner)	38 791	39 475
<i>Övrig Socialförsäkring (Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten)</i>		
Ersättning vid sjukdom och funktionsnedsättning m.m.	81 643	79 477
<i>varav sjukpenning och rehabilitering m.m.</i>	29 263	25 672
<i>varav aktivitets- och sjukersättning</i>	44 121	45 237
Stöd till personer med funktionsnedsättning	28 904	27 475
Ekonomisk trygghet för familjer och barn (FK, PM)	71 578	69 791
<i>Summa socialförsäkring till hushåll</i>	<i>480 758</i>	<i>473 592</i>
<i>Arbetsmarknad</i>		
Arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd	27 896	30 457
<i>varav Arbetsförmedlingen</i>	13 446	14 604
<i>varav Försäkringskassan</i>	14 450	15 853

Arbetsmarknadspolitiska program och insatser, Arbetsförmedlingen	4 253	5 216
Övrigt arbetsmarknad, Arbetsförmedlingen	2 272	2 276
Lönegarantiersättning, Kammarkollegiet	1 581	2 383
<i>Summa arbetsmarknad till hushåll</i>	<i>36 002</i>	<i>40 332</i>

Utbildningspolitik

Studiestöd, Centrala studiestödsnämnden	14 776	14 588
Kostnad resp. återföring av reservation för förluster i utlåningsverksamheten, Centrala studiestödsnämnden	51	528
Bidrag till folkbildningsorganisationer, Kammarkollegiet	3 625	3 547

Bistånd m.m., migration och integration

Bistånd och andra internationella bidrag (bidrag till organisationer), Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete	3 241	3 171
Migrationsverket	1 530	1 228
Integration, Etableringslotsar, Arbetsförmedlingen	1 643	903
Statens pensionsverk, pensionskostnader ej statligt anställda	948	1 183

<i>Nettoöverföring till premiepensionssystemet</i>	<i>32 989</i>	<i>30 993</i>
--	---------------	---------------

Övriga transfereringar till hushåll	14 473	14 501
Summa transfereringar till hushåll	590 036	584 566

Transfereringar till företag

<i>Arbetsmarknad</i>		
Lönebidrag och Samhall m.m., Arbetsförmedlingen	7 722	7 311
Lönebidrag och Samhall m.m., Kammarkollegiet	4 505	4 415
Arbetsmarknadspolitiska program och insatser, Arbetsförmedlingen	2 905	2 292
Anställningsstöd, Skatteverket	27	24
<i>Summa arbetsmarknad till företag</i>	<i>15 159</i>	<i>14 042</i>
Gårdsstöd, landsbygdsåtgärder m.m., Statens jordbruksverk	11 106	11 030
Utbildningspolitik, Bidrag till enskilda utbildningssamordnare, Kammarkollegiet	2 737	2 619
Räntebidrag m.m., Boverket	296	304
Forskning och utveckling m.m., Verket för innovationssystem	1 492	1 353
Tillväxtverket	1 152	1 205
Regionala tillväxtåtgärder m.m., länsstyrelserna	539	547

Energiforskning m.m., Statens Energimyndighet	955	543	Ersättning vid sjukdom och funktionsnedsättning, Försäkringskassan	2 236	2 220
Trafikupphandling, Trafikverket	796	814	Transportpolitik, Trafikverket	1 700	1 547
Miljöpolitik, Naturvårdsverket	771	780	Bidrag till kultur, Statens kulturråd	1 431	1 429
Kultur, Statens kulturråd	289	288	Övriga transfereringar till kommuner	10 255	9 885
Bidrag till kvalificerad yrkesutbildning, Mynd för yrkeshögskolan	867	811	Summa transfereringar till kommuner	221 437	209 631
Mediefrågor, Presstödsnämnden	519	518	Transfereringar till utlandet		
Transportstyrelsen	771	765	BNI-baserad avgift, Kammarkollegiet	29 063	31 478
Övriga transfereringar till företag	5 216	5 876	Mervärdesskattebaserad avgift, Skatteverket	4 983	1 714
Summa transfereringar till företag	42 665	41 495	Storbritanniens budgetreduktion, Kammarkollegiet	463	407
Transfereringar till kommuner			Tullavgift, Tullverket	4 185	3 820
<i>Allmänna bidrag till kommuner</i>			Sockeravgifter m.m., Jordbruksverket	24	-7
Kommun- och landstingsmoms, Skatteverket	54 458	51 014	<i>Avgiften till Europeiska unionen</i>	38 718	37 412
Utjämningsbidrag LSS, kommuner, Skatteverket	3 465	3 306	Bistånd och andra internationella bidrag, Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete	24 658	24 560
Kommunalekonomisk utjämning till kommuner, Skatteverket	74 176	72 848	Övriga transfereringar till utlandet	3 504	3 814
Kommunalekonomisk utjämning till landsting, Skatteverket	28 253	26 553	Summa transfereringar till utlandet	66 880	65 786
<i>Summa allmänna bidrag till kommuner</i>	<i>160 352</i>	<i>153 721</i>	Total summa transfereringar	921 018	901 478
Bidrag till läkemedelsförmånerna m.m. (Hälsa- och sjukvårdspolitik), Kammarkollegiet	21 546	20 825	Transfereringar är medel som staten förmedlar till olika mottagare via myndigheterna. I huvudsak betalas transfereringar från anslag på statens budget. Transfereringar kännetecknas av att staten inte får någon motprestation.		
Tandvårdsförmåner m.m. (Hälsa- och sjukvårdspolitik), Försäkringskassan	1 618	1 633	Många transfereringar är dock förknippade med någon form av villkor. Ett exempel är aktivitetsstöd inom arbetsmarknadspolitiken där kravet är att mottagaren deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program.		
<i>Integration och migration, Migrationsverket</i>			Noten inleds med en sammanfattande tabell med transfereringar uppdelade i delområden. Därefter specificeras transfereringarna utifrån mottagarkategori, syfte och utbetalande myndighet. Mottagarkategorierna visar de sektorer som fått transfereringen och är hushåll, företag, kommuner och utlandet. Hushåll innefattar enskilda personer, ideella organisationer och föreningar tillhörande hushållssektorn samt premiepensionssystemet.		
Ersättningar och bostadskostnader	3 818	3 036	Till området socialförsäkring räknas transfereringar som Pensionsmyndigheten och Försäkringskassan hanterar. Här ingår ålderspensioner, ekonomisk trygghet för familjer och barn, ersättning vid sjukdom och funktionsnedsättning som sjukpenning, aktivitets- och sjukersättning, arbetsskadeersättning samt vissa stöd till personer med funktionsnedsättning.		
Ersättningar för ensamkommande barn	3 404	3 201			
Övriga kommunersättningar vid flyktmottagande	5 350	2 933			
<i>Summa Migrationsverket till kommuner och landsting</i>	<i>12 572</i>	<i>9 170</i>			
<i>Arbetsmarknadspolitik</i>					
Arbetsmarknad, Arbetsförmedlingen	3 403	3 362			
varav: Lönebidrag och Samhall m.m.	2 545	2 552			
<i>Summa arbetsmarknadspolitik till kommuner</i>	<i>3 403</i>	<i>3 362</i>			
<i>Skolverket (Barn-, ungdoms- och vuxenutbildning):</i>					
Maxtaxa i barnomsorgen	3 688	3 669			
Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet	1 158	541			
Statligt stöd till vuxenutbildning	1 049	1 240			
Övrigt, Skolverket	429	389			
<i>Summa Skolverket till kommuner</i>	<i>6 324</i>	<i>5 839</i>			

De totala kostnaderna för transfereringar i form av lämnade bidrag m.m. ökade med 19 miljarder kronor mellan 2013 och 2014.

Transfereringar till hushåll

Transfereringar till hushåll ökade med 5,3 miljarder kronor under 2014. De transfereringar som redovisas är utbetalningar exklusive statlig ålderspensionsavgift. Statlig ålderspensionsavgift ingår i budgetens utgifter för t.ex. sjukpenning och är en betalning från anslag till pensionssystemet för att finansiera pensionsrätterna för bl.a. de personer som uppbär sjukpenning och andra sociala förmåner. Den del av den statliga ålderspensionsavgiften som går till premiepensionssystemet (14,1 procent 2014) finns med bland transfereringar till hushållssektorn men redovisas separat. Nettoöverföringen till premiepensionssystemet var 33 miljarder kronor 2014, vilket var 2 miljarder kronor mer än 2013. Överföringarna till och från AP-fonderna ingår inte i transfereringar till hushåll, utan nettoöverföringen som är negativ redovisas som bidrag från AP-fonden (socialförsäkringssektorn), se not 3.

Fler ålderspensionärer och högre pensioner

Transfereringar till hushåll inom socialförsäkringen ökade med 7,2 miljarder kronor netto. Kostnaderna för ålderspensioner vid sidan av statens budget ökade måttligt med 1,1 miljarder kronor till följd av att antalet ålderspensionärer med rätt till inkomstgrundad pension blir fler. På grund av indexeringsreglerna räknades inkomstpensionerna och tilläggs-pensionerna över 65 år ned med 2,7 procent mellan 2013 och 2014 vilket förklarar att ökningen mellan dessa år blev måttlig.

Premiepensioner ökade med 1,3 miljarder kronor eller 39 procent. Den ökningen beror på den s.k. tjugondelsinfasningen som gör att varje ny årskull som går in i pension har en större andel i det nya pensionssystemet. Dessutom ökar antal årskullar med rätt till premiepension varje år. En tredje förklaring är att börskurserna ökade relativt kraftigt under 2013 vilket påverkade uppräknningen av många premiepensioner 2014.

Ersättning vid ålderdom, som är anslagsfinansierade pensioner och stöd, minskade totalt med 0,7 miljarder kronor. Efterlevandepensioner till vuxna minskade med 0,8 miljarder kronor eftersom änkepensionen är under avveckling. Garantipension minskade med 0,2 miljarder

kronor då prisbasbeloppet har sänkts. Bostadstillägget ökar då pensionen minskar och ökningen blev 0,3 miljarder kronor.

Fler har fått sjukpenning men färre har fått aktivitets- och sjukersättning

Kostnaden för sjukpenning ökade med 3,6 miljarder kronor (14 procent). År 2014 har antalet nya sjukfall fortsatt att öka. Enligt en rapport från Försäkringskassan har de senaste årens ökning framför allt skett bland kvinnor och i sjukfall med psykiska diagnoser. Det finns indikationer på att den psykiska hälsan försämrats i samhället, vilket bl.a. yttrar sig i att fler uppger att de lider av sömnproblem. Även tidigare har sjukfrånvaron i psykiska diagnoser varierat mer än den totala sjukfrånvaron. När sjukskrivningarna totalt sett går upp, ökar frånvaron på grund av psykiska diagnoser ännu mer. Under december månad 2014 fick 196 000 personer sjukpenning, vilket är en ökning med 17 procent jämfört med december 2013. Sjukpenningtalet steg med 1 dag till 9,4 dagar 2014. Aktivitets- och sjukersättningen minskade med 1,1 miljarder kronor (2,5 procent). Sjuk- eller aktivitetsersättning betalades ut till knappt 354 000 personer i december. Det är en minskning med 2,7 procent jämfört med december föregående år. Minskningen förklaras av ett lågt antal nytillkomna samtidigt som stora grupper övergår till ålderspension. Det låga inflödet är delvis en följd av det nya regelverket som ställer högre krav på stadigvarande nedsättning av arbetsförmågan.

Fler fick assistansersättning

Stöd till personer med funktionsnedsättning inkluderar även kommunernas andel av kostnaden för assistansersättning och ökade med 1,4 miljarder kronor (5,2 procent). I december 2014 hade 16 200 personer assistansersättning, 300 fler än i december 2013. Det genomsnittliga antalet timmar ökade också.

Ökade kostnader för föräldraförsäkringen

Inom området ekonomisk trygghet för familjer och barn ökade kostnaderna för föräldraförsäkringen med 0,7 miljarder kronor. Kostnaderna för barnbidragen ökade med 0,5 miljarder kronor. Ökningen av föräldrapenning och barnbidrag beror på att antalet barn i åldrarna 0–8 år har ökat. Den tillfälliga föräldrapenningen ökade också på grund av större barnkullar.

Arbetslöshetsersättning minskade

Bland de övriga transfereringarna till hushåll minskade kostnaderna för arbetsmarknadsområdet med 4,3 miljarder kronor. Arbetslöshetsersättningen minskade med 1,2 miljarder kronor och aktivitetsstödet med 1,4 miljarder kronor. I genomsnitt under 2014 uppgick arbetslösheten till 7,9 procent enligt SCB:s arbetskraftsundersökning (AKU). Under 2013 var genomsnittet 8,0 procent. Kostnaderna för arbetsmarknadspolitiska program och insatser minskade med 1,0 miljard kronor. I december 2014 var 385 000 personer (16–64 år) inskrivna som arbetslösa, dvs. öppet arbetslösa eller deltagare i program med aktivitetsstöd. Det var 26 000 färre än för ett år sedan. Mest minskade arbetslösheten för arbetslösa som varit utan arbete en kort tid. Arbetslösheten minskar också mer bland kvinnor än bland män.

Ökad ersättning till etableringslotsar

Ersättning till etableringslotsar ökade med 0,7 miljarder kronor. Det ökade antalet kommunplacerade asylsökande gör att fler omfattas av lagen (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare.

Lönegarantiersättningen minskade

Lönegarantiersättningen minskade med 0,8 miljarder kronor jämfört med 2013. Det är en följd av att antalet konkurser blivit färre då konjunkturen förbättrats.

33 miljarder kronor till premiepensionssystemet

Nettoöverföring till premiepensionssystemet redovisas som en transferering till hushåll mot bakgrund av att systemet ses som en del av hushållssektorn i nationalräkenskaperna (se avsnitt Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar). I beloppet ingår socialavgifter, allmänna pensionsavgifter och statliga ålderspensionsavgifter som överförts till premiepensionssystemet, med avdrag för utbetalda premiepensioner (4,7 miljarder kronor), som ingår i utbetalda ålderspensioner.

Lägre nedskrivning av fordringar i CSN:s utlåningsverksamhet

Centrala studiestödsnämndens kostnad för förlust i utlåningsverksamheten minskade med 0,5 miljarder kronor. Förlusten har minskat därför att CSN har bedömt att reserveringen för förluster på lån upptagna före 2001 är lägre än tidigare beräknat.

Transfereringar till företag ökade

Transfereringar till företag ökade med 1,2 miljarder kronor. Inom området arbetsmarknad ökade köp av arbetsmarknadsutbildning med 0,6 miljarder kronor. Kostnaderna för lönebidrag och Samhall ökade med 0,5 miljarder kronor. Energimyndighetens transfereringar till företag ökade med 0,4 miljarder kronor och ökningen förklaras främst av kreditförluster för villkorslån.

Transfereringar till kommuner ökade

Efter att ha ökat 2010 och 2011 i samband med finanskrisen minskade bidragen till kommuner 2012. Under 2013 ökade bidragen till kommuner återigen och ökningen tilltog 2014.

Transfereringarna till kommuner ökade totalt med 12 miljarder kronor. De allmänna bidragen till kommuner ökade med 9,0 miljarder kronor. De innefattar den kommunalekonomiska utjämningen som nettoredovisas på statens budget där det generella statsbidraget sammanförts med utjämningsystemet.

Inkomstutjämningsavgift och kostnadsutjämningsavgift från kommuner och landsting på sammanlagt nära 15 miljarder kronor redovisas under anslaget för kommunalekonomisk utjämning varför statsbidragen till kommunerna minskat med motsvarande belopp i statens budget. I de allmänna bidragen till kommuner ingår också mervärdesskatt för kommuner och landsting som nettoredovisas på statens budgets inkomstsida. Samtidigt justeras statsbidragen till kommuner ned med motsvarande belopp. Kommunernas kompensation för ingående mervärdesskatt i icke skattepliktig verksamhet redovisas på inkomstitel, vilket minskar kommunbidragen och skatteintäkterna på statens budget med drygt 54 miljarder kronor. I resultaträkningen har den kommunalekonomiska utjämningen och kommunmomsen bruttoredovisats, vilket innebär att både transfereringar till kommuner och skatteintäkter är 69 miljarder kronor högre än i utfallet på statens budget.

Den kommunalekonomiska utjämningen till kommuner och landsting ökade med 1,3 miljarder kronor respektive 1,7 miljarder kronor. Ökningen beror på att kommunerna kompenserats för beslut som påverkar deras skatteunderlag negativt, främst sänkt skatt för pensionärer. Kommunernas ersättning för

ingående mervärdesskatt ökade med 3,4 miljarder kronor.

Läkemedelsförmånerna ökade

Bidrag för läkemedelsförmånerna ökade med 0,7 miljarder kronor. Då avtal saknats sedan flera år mellan staten och Sveriges kommuner och landsting på detta område har utgifterna reglerats i särskilda regeringsbeslut. Det innebär att utgifterna för läkemedelsförmånerna är preliminära.

Ökad kommunersättning för flyktingmottagande

Migrationsverkets bidrag till kommuner för integration och migration ökade med 3,4 miljarder kronor. Ersättningar till kommuner vid flyktingmottagande ökade 2,6 miljarder kronor. Därav ökade ersättningen för ensamkommande barn med 0,2 miljarder kronor. Antalet ensamkommande barn 2014 var 7 049, 3 197 fler än 2013, och de kommunplacerade var 1 085 fler än 2013.

Ersättningar till kommuner för mottagande av asylsökande ökade med 0,8 miljarder kronor. Totalt ansökte 81 301 personer om asyl, 27 042 fler än 2013. Sökande från Syrien fortsätter att vara den största gruppen, nästan 40 procent. Antalet asylsökande från Eritrea ökade mer procentuellt och var 14 procent. Migrationsverkets prognos är att antalet asylsökande fortsätter att öka 2015 och beredskap behövs för att ta emot 90 000 asylsökande. Antalet kommunmottagna för vilka ersättning utgår, enligt förordningen (2010:1122) om statlig ersättning för insatser för vissa utlänningar, var 45 836 personer under 2014, vilket var 12 039 fler än 2013. År 2014 beviljades 110 610 uppehållstillstånd, vilket var 6 000 färre än 2013.

Mer till skolan

Anslaget Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet ökade 0,6 miljarder kronor. Statligt stöd till vuxenutbildning avseende yrkesutbildning inom komvux och sårövux minskade med 0,2 miljarder kronor.

Transfereringar till utlandet ökade – högre EU-avgift

Bland transfereringar till utlandet ökade avgiften till EU med 1,3 miljarder kronor.

Den BNI-baserade avgiften minskade med 2,4 miljarder kronor. Den minskningen beror på att EU:s budget för 2014 var lägre än för 2013. Den lägre budgeten är ett resultat av rådets och

parlamentets uppgörelse om den fleråriga budgetramen för 2014–2020.

Den mervärdesskattebaserade avgiften ökade med 3,3 miljarder kronor. Den ökningen förklaras av att EU-kommissionen gjort ett högre uttag i avvaktan på realisering av Sveriges rabatt för perioden 2014–2020. Det beror på att beslutet om egna medel som reglerar Sveriges rabatt för perioden 2014–2020 väntas träda i kraft först 2016 eftersom det först måste godkännas av medlemsstaternas nationella parlament. Beslutet har dock verkan från och med 2014 och kommer att tillämpas retroaktivt.

Avgiften redovisas här periodiserad till skillnad mot redovisningen på statens budget.

Kostnaden för bistånd och andra internationella bidrag genom Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete ökade med 0,1 miljarder kronor.

Not 5

Avsättning till/upplösning av fonder

<i>Miljoner kronor</i>	2014	2013
Stabilitetsfonden	3 406	20 265
Kärnavfallsfonden	2 785	2 188
Insättningsgarantifonden	2 230	1 656
Kammarkollegiets fonder	24	-20
Batterifonden	-138	-99
Övriga fonder	68	-30
Summa	8 375	23 960

Avsättning till fonder i staten avser främst Stabilitetsfonden och Insättningsgarantifonden som förvaltas av Riksgäldskontoret samt Kärnavfallsfonden.

Stabilitetsfonden bildades 2008 med 15 000 miljoner kronor från anslag på statens budget. Avsättningen var på en mer normal nivå 2014, jämfört med 2013 då avsättningen var särskilt stor som följd av reavinster vid försäljning av aktier i Nordea AB med nära 17 000 miljoner kronor. Fondens intäkter under 2014 var stabilitetsavgifter med 3 162 miljoner kronor och bankgarantiavgifter med 40 miljoner kronor. Finansiella intäkter uppgick netto till 235 miljoner kronor. Inga bidrag betalades ut från fonden under året. Riksgäldskontoret har redovisningsansvaret för fonden. Fondens förändring skiljer sig något jämfört med den kassamässiga ökning av fondens behållning som

är en del av Riksgäldskontorets nettoutlåning, beroende på periodiseringar av avgifter och finansiella poster.

Avsättningen till Insättningsgarantifonden beror på det ekonomiska resultatet i garanti-verksamheten. Årets avsättning ökade främst beroende på att en kraftig ökning av det finansiella nettot, från 355 till 831 miljoner kronor. Intäkterna från insättningsgaranti-avgifter ökade med nära 100 miljoner kronor till 1 399 miljoner kronor.

Avsättningen till Kärnavfallsfonden ökade med nära 600 miljoner kronor jämfört med 2013. Avgifterna från reaktorinnehavarna betalas i förhållande till levererad energi och bestäms årligen av regeringen. De minskade något från 2 478 till 2 451 miljoner kronor. Det finansiella nettot ökade med 264 miljoner kronor till 1 684 miljoner kronor, främst på grund av högre realisationsvinster. Samtidigt minskade ersättningarna till reaktorinnehavarna med 287 miljoner kronor till 1 272 miljoner kronor.

Övriga fonder i staten är numera förhållandevis små. Batterifonden hos Naturvårdsverket minskade medan övriga fonder sammantaget ökade något under året. Fondernas ändamål och vilka myndigheter som redovisar olika fonder, framgår i övrigt av not 42.

Not 6 Kostnader för personal

<i>Miljoner kronor</i>	2014	2013
<i>Lönekostnader inklusive arbetsgivaravgifter</i>		
Rikspolisstyrelsen	13 916	13 511
Försvarmakten	10 543	10 472
Arbetsförmedlingen	5 580	5 633
Försäkringskassan	5 576	5 506
Skatteverket	5 029	4 969
Kriminalvården	4 416	4 234
Trafikverket	4 159	4 106
Lunds universitet	4 110	3 973
Regeringskansliet	3 915	3 657
Domstolsverket	3 611	3 482
Uppsala universitet	3 437	3 228
Göteborgs universitet	3 010	2 901
Stockholms universitet	2 672	2 545
Karolinska institutet	2 620	2 478

Kungl Tekniska högskolan	2 188	2 101
Umeå universitet	2 165	2 137
Migrationsverket	2 147	1 869
Linköpings universitet	1 986	1 892
Försvarets materielverk	1 790	1 622
Sveriges lantbruksuniversitet	1 672	1 671
Statens institutionsstyrelse	1 577	1 500
Tullverket	1 063	1 076
Kronofogdemyndigheten	990	1 021
Affärsverk		
Luffartsverket	1 004	1 008
Sjöfartsverket	803	678
Svenska kraftnät	238	227
Övriga myndigheter	32 945	31 893
<i>Summa lönekostnader inklusive arbetsgivaravgifter</i>	<i>123 162</i>	<i>119 390</i>
Eliminering av arbetsgivaravgifter	-28 827	-27 946
<i>Summa lönekostnader efter eliminering av arbetsgivaravgifter</i>	<i>94 335</i>	<i>91 444</i>
<i>Pensionskostnader</i>		
Rikspolisstyrelsen	1890	1 910
Försvarmakten	1520	1 590
Regeringskansliet	604	587
Trafikverket	602	598
Försäkringskassan	594	576
Arbetsförmedlingen	567	608
Lunds universitet	562	558
Skatteverket	553	547
Domstolsverket	520	504
Göteborgs universitet	425	399
Uppsala universitet	414	410
Kriminalvården	374	362
Karolinska institutet	364	358
Umeå universitet	315	320
Riksdagsförvaltningen	276	391
Kungl. Tekniska högskolan	269	251
Linköpings universitet	259	251
Försvarets materielverk	229	210
Sveriges lantbruksuniversitet	217	218
Migrationsverket	208	182
Stockholms universitet	194	317
Åklagarmyndigheten	150	147
<i>Affärsverk</i>		
Luffartsverket	727	456
Sjöfartsverket	282	114
Svenska kraftnät	90	72

Övriga myndigheter	4 458	4 278
Statens tjänstepensioner:		
Utbetalda pensioner	9 689	9 376
Förändring av försäkringstekniska avsättningar	6 632	7 611
Eliminering av premieintäkt för statliga tjänstepensioner m.m.	-11 177	-11 421
<i>Summa pensionskostnader</i>	<i>21 807</i>	<i>21 780</i>
<i>Övriga personalkostnader</i>		
Regeringskansliet	357	338
Försvarsmakten	328	375
Rikspolisstyrelsen	227	250
Trafikverket	182	176
Arbetsförmedlingen	154	139
Kriminalvården	153	143
Karolinska institutet	141	152
Försäkringskassan	124	125
Domstolsverket	122	126
Uppsala universitet	116	125
Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete	115	102
Stockholms universitet	114	124
Kungl. Tekniska högskolan	101	104
<i>Affärsverk</i>		
Sjöfartsverket	25	21
Svenska kraftnät	24	24
Luftfartsverket	2	37
Övriga myndigheter	1 667	1 697
<i>Summa övriga personalkostnader</i>	<i>3 952</i>	<i>4 058</i>
Total summa kostnader för personal	120 094	117 282

Statens kostnader för personal ökade med ca 2,8 miljarder kronor eller 2,4 procent. Löner, inklusive lagstadgade arbetsgivaravgifter ökade med ca 3,2 procent medan pensionskostnaderna ökade med 0,1 procent och övriga personalkostnader minskade med 2,5 procent.

Lönekostnaderna ökade med 3,2 procent

Lönekostnader inklusive lagstadgade arbetsgivaravgifter ökade med 3,8 miljarder kronor, vilket motsvarar ca 3,2 procent. Lagstadgade arbetsgivaravgifter uppgick under 2014 till 31,42 procent av lönesumman, vilket är samma procentsats som för 2013. Myndigheternas inbetalda arbetsgivaravgifter, löneskatter m.m. är stats-

interna transaktioner och därmed inga kostnader för staten och har därför eliminerats.

Migrationsverkets lönekostnader ökade med 14,9 procent vilket beror på ett större personalbehov till följd av den ökade inströmningen av asylsökande. Antalet anställda ökade med 1 044 personer från december 2013.

Försvarets materielverks ökade lönekostnader, 10,3 procent, beror på att 117 personer under året gick över från Försvarsmakten till Försvarets materielverk, men beror även på löneökningen för året.

Regeringskansliets lönekostnader ökade med 7 procent med anledning av regeringsskiftet och därmed ökade avgångsvederlag. Även lönerevision och viss personalförändring påverkade utfallet.

Uppsala universitets lönekostnader ökade med 6,4 procent. Årets ökade lönekostnader kan främst hänföras till ökat antal anställda. I medeltal hade universitetet 6 840 anställda vilket var en ökning med ca 335 anställda jämfört med 2013.

Pensionskostnaderna var oförändrade

Statens tjänstepensionsverk (SPV) redovisar statens tjänstepensionsåtagande. Det har påverkats av att räntan i beräkningsgrunderna sänktes till 1,1 procent från 1,3 procent 2013. Sänkningen av ränteantagandet ökade tjänstepensionsskulden med 6,6 miljarder kronor. En mer detaljerad beskrivning av de faktorer som ingår i förändringen av statens pensionsavsättning finns i not 43. För 2014 har en enhetlig grundränta i beräkningsgrunderna för pensionsavsättningen använts i årsredovisningen för staten både för SPV:s pensionsavsättning och för Riksdagsförvaltningens, Luftfartsverkets, Sjöfartsverkets och Svenska Kraftnäts pensionsavsättningar. En närmare beskrivning av detta finns i avsnittet Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar.

Myndigheternas pensionskostnader består främst av premier för statliga tjänstepensioner och andra avtalsförsäkringar, vilket utöver premien till SPV innefattar avgifter till kompletterande ålderspension (Kåpan) och den individuella ålderspensionen (Iåp). Pensionspremiernas storlek beror på åldersfördelningen och löneläget hos personalen vid respektive myndighet. Premier för avtalsförsäkringar betalas till och hanteras till största delen av SPV och den delen har därför eliminerats i

resultaträkningen. Den kompletterande och den individuella ålderspensionen fonderas däremot externt och därför elimineras inte myndigheternas avgifter för dessa pensionsförmåner. Detsamma gäller också för några myndigheter som gör egna pensionsavsättningar. Kostnaderna för dessa ingår i statens pensionskostnader och elimineras inte.

På myndighetsnivån minskade Stockholms universitets pensionskostnader med 39 procent vilket beror på att myndigheten under 2014 fått en stor återbetalning efter en omräkning av pensionspremierna åren 2003–2014.

Affärsverkens pensionskostnader ökade kraftigt beroende på den omräkning som gjorts av deras pensionsavsättningar enligt den princip som används i årsredovisningen för staten. Den redovisade pensionsskulden för affärsverken är dock lägre i årsredovisningen för staten än i affärsverkens årsredovisningar.

Övriga personalkostnader minskade med 2,5 procent

Övriga personalkostnader består av kostnader för personalutbildning, traktamenten m.m. De minskade sammantaget med 2,5 procent från föregående år.

Årsarbetskrafter

I nedanstående tabell visas antalet årsarbetskrafter vid de största statliga myndigheterna och totalt för 2014 och 2013.

Myndighet	2014	2013
Rikspolisstyrelsen	25 648	25 550
Försvarmakten	18 678	18 159
Försäkringskassan	12 048	12 121
Arbetsförmedlingen	11 452	11 730
Skatteverket	9 589	9 705
Kriminalvården	9 163	9 050
Lunds universitet	6 908	6 796
Trafikverket	6 262	6 211
Uppsala universitet	5 907	5 615
Domstolsverket	5 811	5 665
Göteborgs universitet	5 188	5 138
Stockholms universitet	4 527	4 412
Regeringskansliet	4 515	4 467
Karolinska institutet	4 473	4 283
Migrationsverket	4 174	3 539
Umeå universitet	3 821	3 822

Linköpings universitet	3 675	3 697
Kungl. Tekniska högskolan	3 672	3 621
Statens institutionsstyrelse	3 274	3 146
Försvarets materielverk	3 053	2 816
Sveriges lantbruksuniversitet	2 909	2 959
Kronofogdemyndigheten	2 058	2 063
Lantmäteriet	1 868	1 864
Tullverket	1 844	1 892
Transportstyrelsen	1 804	1 740
Skogsstyrelsen	1 803	1 456
Linnéuniversitetet	1 698	1 773
Luleå tekniska universitet	1 425	1 386
Malmö högskola	1 329	1 285
Statens jordbruksverk	1 206	1 207
Statistiska centralbyrån	1 201	1 208
Åklagarmyndigheten	1 166	1 210
Luftfartsverket	1 061	1 064
Örebro universitet	1 051	1 077
Övriga myndigheter	40 058	39 484
Totalt	214 319	211 211

Måttet årsarbetskrafter ska visa de anställdas arbetsvolym under ett räkenskapsår räknat i antalet heltidstjänster. Som anställd räknas inte den som är uppdragstagare (konsult) även om denna arbetar med samma uppgifter som anställda. Anställda i utlandet, vars löner betalas med myndighetens medel, ska ingå när antalet årsarbetskrafter räknas fram.

Den arbetstid som inräknas ska vara den tid som myndigheten utbetalt lön eller annan ersättning för i utbyte mot arbete. Omräkning till heltidstjänster innebär att deltidsanställd personal ingår i summa antal personer med den procentandel av en heltidstjänst som deras tjänstgöring utgör. Uppgifterna i tabellen bygger på myndigheternas rapportering i statens informationssystem Hermes.

Under 2014 ökade antalet årsarbetskrafter totalt med 3 108 personer eller med 1,5 procent.

Skogsstyrelsens årsarbetskrafter ökade med 347 personer eller 24 procent från 2013. Förklaringen till detta är att från och med 2013 ingår även anställd personal som är anvisad från Arbetsförmedlingen och ökningen under 2014 beror bland annat på pågående större arbetsmarknadsprojekt åt Arbetsförmedlingen.

Hos Migrationsverket ökade antal årsarbetskrafter med 18 procent vilket beror på nyanställningar till följd av att inströmningen av asylsökande fortsatte att öka.

Not 7 Kostnader för lokaler

<i>Miljoner kronor</i>	2014	2013
Försvarsmakten	2 351	2 528
Rikspolisstyrelsen	2 111	2 025
Migrationsverket	1 880	1 106
Kriminalvården	1 412	1 487
Regeringskansliet	1 386	1 366
Lunds universitet	974	946
Domstolsverket	815	803
Karolinska institutet	763	741
Kungl. Tekniska högskolan	738	698
Uppsala universitet	682	658
Stockholms universitet	655	424
Göteborgs universitet	649	627
Arbetsförmedlingen	635	636
Försäkringskassan	625	612
Skatteverket	479	502
Linköpings universitet	469	548
Umeå universitet	402	459
Sveriges lantbruksuniversitet	367	397
Trafikverket	348	331
Statens institutionsstyrelse	304	379
Försvarets materielverk	230	312
Linnéuniversitetet	193	192
Luleå tekniska universitet	182	181
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	179	162
Malmö högskola	176	166
Örebro universitet	173	154
Tullverket	151	152
<i>Affärsverk</i>		
Sjöfartsverket	42	41
Luffartsverket	44	35
Svenska kraftnät	36	33
Övriga myndigheter	4 707	4 659
Eliminering av inomstatliga lokalkostnader	-4 561	-5 014
Summa	19 597	18 346

Som kostnader för lokaler redovisas myndigheters kostnader för hyrda lokaler. Redovisningen är brutto och inkluderar även hyra till andra statliga myndigheter. Elimineringarna görs av hyra från de myndigheter som betalar sina

lokalkostnader till Fortifikationsverket och Statens fastighetsverk.

Migrationsverkets hyreskostnader ökade med 774 miljoner kronor. Ökningen beror främst på att antalet asylsökande fortsatte att öka kraftigt. Efterfrågan på platser i anläggningsboende överstiger antalet avtalade platser, därför hyr Migrationsverket tillfälliga platser som är betydligt dyrare än avtalade platser.

Not 8 Vissa garanti- och kreditkostnader

<i>Miljoner kronor</i>	2014	2013
<i>Riksgäldskontoret</i>		
Förväntade förluster, utestående garantier	103	50
Övrigt	132	266
<i>Summa Riksgäldskontoret</i>	235	316
<i>Exportkreditnämnden</i>		
Skadeersättningar	537	358
Förändring i reservering för skador	-343	22
<i>Summa Exportkreditnämnden</i>	194	380
Boverket	-6	-72
Summa	423	624

Under posten vissa garanti- och kreditkostnader redovisas kostnader för statlig garanti- och utlåningsverksamhet som inte redovisas bland transfereringar. Kostnaderna skiljs från övriga driftkostnader eftersom de kan variera kraftigt mellan åren och därför stör jämförelser mellan åren, samtidigt som de har en annan karaktär än de flesta myndigheters driftkostnader i övrigt.

Riksgäldskontorets kostnader i garantiverksamheten minskade med 81 miljoner kronor, vilket till största delen beror på lägre kostnader inom regress- och räntehantering. Även kostnaderna för nedskrivning av finansiella tillgångar minskade under året. Kostnaderna för förväntade förluster ökade vilket beror på Riksgäldskontoret utfärdat en ny garanti under året.

Exportkreditnämndens totala kostnader i garantiverksamheten minskade med 186 miljoner kronor och beror främst på minskat behov av reservering för framtida skador. Skadeersättningarna ökade med 179 miljoner kronor

jämfört med föregående år. De största skadeutbetalningarna berör affärer i Iran, Sudan och Ukraina.

Boverket redovisar en kostnadsreduktion för förändring av avsättningar för garantier. Garantierna kan långivare teckna för lån till ny- och ombyggnad av bostäder och vid köp av fastighet som ombildas till kooperativ hyresrätt.

Not 9 Övriga driftkostnader

Miljoner kronor

	2014	2013
<i>Övriga driftkostnader - tjänster</i>		
Trafikverket	35 115	35 866
Försvarmakten	14 687	14 435
Försvarets materielverk	6 491	6 812
Rikspolisstyrelsen	2 161	2 214
Karolinska institutet	1 415	1 335
Fortifikationsverket	1 410	1 489
Skatteverket	1 352	1 437
Statens fastighetsverk	1 300	1 175
Kärnavfallsfonden	1 293	1 582
Försäkringskassan	1 226	1 312
Göteborgs universitet	1 046	1 030
Naturvårdsverket	1 029	1 064
Lunds universitet	1 000	1 020
Transportstyrelsen	993	1 017
Umeå universitet	877	835
Statens skolverk	824	814
Arbetsförmedlingen	812	989
Regeringskansliet	784	781
Uppsala universitet	778	781
Kriminalvården	700	689
Pensionsmyndigheten	696	623
Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete	634	627
Domstolsverket	607	658
Migrationsverket	603	490
Linköpings universitet	540	503
Övriga myndigheter	15 641	14 831
Summa tjänster	94 014	94 409
<i>Övriga driftkostnader - varor</i>		
Försvarets materielverk	11 345	11 708
Trafikverket	5 143	4 266
Försvarmakten	3 852	3 730
Rikspolisstyrelsen	865	919

Migrationsverket	785	354
Fortifikationsverket	495	480
Karolinska institutet	421	401
Kriminalvården	387	380
Uppsala universitet	355	342
Lunds universitet	318	327
Stockholms universitet	221	190
Statens fastighetsverk	212	234
Göteborgs universitet	205	203
Kungl. Tekniska högskolan	192	193
Skatteverket	171	148
Sveriges lantbruksuniversitet	170	179
Transportstyrelsen	160	145
Statens institutionsstyrelse	130	98
Regeringskansliet	128	107
Umeå universitet	121	135
Statens jordbruksverk	110	111
Arbetsförmedlingen	108	112
Linköpings universitet	101	101
Övriga myndigheter	1 833	1 823
<i>Summa varor</i>	<i>27 828</i>	<i>26 686</i>

Affärsverk, övrig drift – varor och tjänster

Svenska kraftnät	6 787	7 741
Sjöfartsverket	1 292	1 450
Luffartsverket	1 107	1 166
Summa affärsverk, övrig drift – varor och tjänster	9 186	10 357

Övriga driftkostnader - reparationer, diverse m.m.

Försvarmakten	1 975	2 015
Trafikverket	654	639
Kriminalvården	286	299
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	258	253
Rikspolisstyrelsen	242	230
Regeringskansliet	212	213
Migrationsverket	207	141
Försvarets materielverk	177	148
Lunds universitet	150	142
Riksdagsförvaltningen	147	238
Arbetsförmedlingen	145	148
Stockholms universitet	117	115
Uppsala universitet	115	111
Kustbevakningen	113	116
Karolinska institutet	109	108
Försäkringskassan	100	85
Sveriges lantbruksuniversitet	96	88
Kungliga Tekniska högskolan	93	94

Göteborgs universitet	88	85
Umeå universitet	86	92
Linköpings universitet	85	85
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	326	336
Luftfartsverket	95	114
Sjöfartsverket	84	103
Övriga myndigheter	1 539	1 479
<i>Summa övriga driftkostnader reparationer, diverse m.m -</i>	<i>7 499</i>	<i>7 477</i>
<i>Aktivering utveckling av anläggningstillgångar i egen regi</i>		
Trafikverket	-21 107	-20 649
Myndigheter i försvarssektorn	-8 652	-10 484
Försäkringskassan	-322	-380
Rikspolisstyrelsen	-108	-156
Skatteverket	-99	-120
Transportstyrelsen	-89	-135
Riksdagsförvaltningen	-74	-169
Pensionsmyndigheten	-67	-41
Umeå universitet	-57	-46
Migrationsverket	-49	-35
<i>Affärsverk</i>		
Sjöfartsverket	-375	-621
Svenska kraftnät	-	-12
Övriga myndigheter	-438	-462
<i>Summa aktivering utveckling av anläggningstillgångar i egen regi</i>	<i>-31 437</i>	<i>-33 310</i>
Eliminering av inomstatliga transaktioner	-21 679	-20 523
Total summa övriga driftkostnader	85 411	85 096

Övriga driftkostnader utgörs av myndigheternas köp av tjänster, varor, reparationer och diverse andra driftkostnader. Redovisningen görs brutto under varje avsnitt och raden eliminering gäller köp av varor och tjänster mellan myndigheter. Totala övriga driftkostnader ökade med 0,3 miljarder kronor.

Trafikverket upphandlar entreprenader och konsulter för byggande och underhåll av vägar och järnvägar samt för planering och projektering. Trafikverkets övriga driftkostnader påverkas av de aktiveringar som görs såväl för

köp av tjänster som för köp av varor. Aktiveringarna gäller järnvägsanläggningar, produktionsanläggningar samt väganläggningar. Aktivering innebär att kostnader för köp av varor och tjänster förs bort från resultaträkningen och tas upp som anläggningstillgång i balansräkningen. Trafikverket har aktiverat något mer än föregående år för utveckling av anläggningstillgångar i egen regi. I och med att aktiveringen var högre minskade de totala driftkostnaderna hos Trafikverket med 0,3 miljarder kronor jämfört med föregående år.

Försvarsmaktens ökade kostnader för tjänster förklaras av uppbyggnaden av en ny bas i Mali. Även Försvarsmaktens kostnader för köp av materiel ökade, vilket främst beror på anskaffning av en provrobot.

Minskade kostnader för varor hos Försvarets materielverk gäller främst materiel som rör arméförband, ledningssystem och logistik. Även myndighetens kostnader för tjänster minskade. Minskningen avser främst pansarvärnssystem och marinförbandsmateriel. Aktiveringarna hos myndigheterna i försvarssektorn minskade jämfört med föregående år varav den största minskningen gäller beredskapsinventarier hos Försvarets materielverk.

Rikspolisstyrelsens övriga driftkostnader minskade jämfört med föregående år. Det beror bland annat på att myndigheten hade lägre kostnader för datorer, kringutrustning och resor. Dessutom har Rikspolisstyrelsen omklassificerat underhållskostnader för helikoptrar som betalats i förskott. Omklassificeringen minskade kostnaderna jämfört med föregående år.

Den energi som Svenska kraftnät köper eller säljer i form av balanskraft och reglerkraft, prissätts och avräknas mot respektive balansansvarigt företag. Under året minskade både volymen och priset för köpt och såld balanskraft, vilket huvudsakligen förklarar Svenska kraftnäts minskade driftkostnader.

Not 10 Avskrivningar och nedskrivningar

Miljoner kronor

	2014	2013
Trafikverket	8 666	8 410
Försvarsmakten	8 364	8 148
Rikspolisstyrelsen	930	795
Fortifikationsverket	763	776
Försäkringskassan	603	589
Statens fastighetsverk	413	374
Kriminalvården	352	369
Lunds universitet	324	291
Skatteverket	266	306
Regeringskansliet	263	259
Domstolsverket	243	267
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	242	235
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	953	703
Luftfartsverket	214	177
Sjöfartsverket	162	392
Övriga myndigheter	4 063	3 861
Summa	26 821	25 952

I posten ingår avskrivningar och nedskrivningar på anläggningstillgångar.

Trafikverkets avskrivningar ökade under året med 256 miljoner kronor främst beroende på avskrivningar på väg- och järnvägsanläggningar (se not 18 och 19).

Försvarsmaktens avskrivningar ökade med 216 miljoner kronor främst beroende på avskrivningar på beredskapsinventarier som stridsfordon, självgående pjäser, fartyg och båtar (se not 24).

Not 11 Resultat från andelar i hel- och delägda företag

Miljoner kronor

	2014	2013
Resultat från andelar i företag med bestämmande statligt inflytande		
Akademiska Hus AB	5 215	2 568
Sveaskog Holding AB	1 691	1 475
Specialfastigheter Sverige AB	1 390	1 301
AB Svensk Exportkredit	1 260	1 090
SBAB Bank AB	1 256	873
Swedavia AB	926	489
SJ AB	460	220
Teracom Boxer Group AB	393	586
Jernhusen AB	388	513
Apoteket AB	371	364
Luossavaara-Kiirunavaara AB (LKAB)	347	6 032
Svensk-Danska Broförbindelsen AB (SVEDAB)	0	-196
Systembolaget AB	-36	197
Svevia AB	188	57
Almi Företagspartner AB	118	74
PostNord AB	105	184
Vasallen AB	93	53
Lernia AB	85	146
Samhall AB	81	12
AB Svensk Bilprovning	63	31
RISE Holding AB	39	42
Svenska Rymdaktiebolaget	34	11
Infranord AB	17	-162
Metria AB	10	-20
Apotek Produktion & Laboratorier AB	9	19
Kungliga Dramatiska Teatern AB	5	3
Ersättningsmark i Sverige AB	1	-1 006
Kungliga Operan AB	1	5
Swedesurvey AB	1	-8
AB Göta Kanalbolag	0	0
AB Svenska miljöstylningsrådet	0	1
Voksenåsen A/S	0	-1
Svenska Spel AB	-	-
Vectura Consulting AB	-	1
Apotekens Service AB	-3	-52
Apoteksgruppen i Sverige Holding AB	-3	7
Statens Bostadsomvandling AB	-9	-7
Inlandsinnovation AB	-12	10
Swedfund International AB	-63	-93
Fouriertransform AB	-91	131
Green Cargo AB	-188	-382

European Spallation Source ESS AB	-574	-392
Vattenfall AB	-8 178	-13 668
Övriga företag som redovisas av Kammarkollegiet	1	-1
Summa Kammarkollegiet	5 391	507
Affärsverk		
Svenska kraftnät - Svenska Kraftnät Gasturbiner AB m.fl.	6	13
Lufftartsverket - LFV Holding AB	21	2
Sjöfartsverket - Sjöfartsverket Holding AB	3	1
Övriga myndigheter	-23	10
Summa resultat från andelar i företag med bestämmande statligt inflytande	5 398	533
Resultat från andelar i företag med väsentligt statligt inflytande		
TeliaSonera AB	5 408	5 582
Nordiska Investeringsbanken NIB	764	674
SAS AB	-158	38
AB Bostadsgaranti	132	26
SOS Alarm Sverige AB (SOSAB)	14	2
VisitSweden AB	0	0
Affärsverk		
Svenska kraftnät - Nord Pool ASA m.fl.	13	19
Summa resultat från andelar i företag med väsentligt statligt inflytande	6 173	6 341
Resultat från andelar i hel- och delägda företag - totalt		
Resultat från andelar i företag med bestämmande statligt inflytande	5 398	533
Resultat från andelar i företag med väsentligt statligt inflytande	6 173	6 341
Total summa	11 571	6 874

Med bestämmande statligt inflytande avses när statens ägarandel överstiger 50 procent. Med väsentligt statligt inflytande avses när statens ägarandel uppgår till högst 50 och lägst 20 procent.

Det resultat som redovisas ovan baseras på det redovisade nettoresultatet hos bolagen enligt årsbokslut för respektive år, utom i några fall då ett tidigare delårsbokslut använts. Resultatandelarna har ökat med 4,7 miljarder kronor jämfört med 2013.

Akademiska hus AB visade 2,6 miljarder kronor bättre resultat än föregående år. Ökningen är främst hänförlig till värdeförändringar i fastigheter.

Sveaskog AB redovisade ett förbättrat resultat med 0,2 miljarder kronor, främst beroende på högre leveransvolym och högre priser.

Specialfastigheter Sverige AB visade 0,1 miljarder kronor bättre resultat än föregående år vilket främst beror på högre positiv värdeförändring på förvaltningsfastigheter.

AB Svensk Exportkredit redovisade ett förbättrat resultat med 0,2 miljarder kronor, främst beroende på en upplösning av tidigare gjorda reserveringar för kreditförluster samt att nettoresultatet av finansiella transaktioner ökade.

SBAB Bank AB förbättrade resultatet med 0,4 miljarder kronor, vilket främst beror på ett förbättrat nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde.

Swedavia förbättrade resultatet med 0,4 miljarder kronor. Swedavia avyttrade under året hotellfastigheten vid Stockholm Arlanda airport vilket påverkade rörelseresultatet positivt.

SJ visade ett förbättrat resultat med 0,2 miljarder kronor. Ökningen berodde bl.a. på positivt utfall i skiljenämnden avseende en tvist med en cateringleverantör samt realisationsvinst i samband med försäljning av lok.

Resultatet för Terracom AB försämrades med 0,2 miljarder kronor. Försämringen är främst hänförlig till lägre intäkter, till en utökad satsning på produktutveckling samt till en högre nettonivå på engångsposter. Engångsposterna gällde främst tidigare lagda kostnader för övergång till ny sändningsteknik samt till omstruktureringskostnader.

Jernhusen AB försämrade resultatet med 0,1 miljarder kronor. Resultatet påverkades negativt av värdeförändringar på derivat och positivt av skatteeffekt vid bolagsförsäljning.

Resultatet för LKAB försämrades med 5,7 miljarder kronor. Kraftigt prisfall på järnmalm påverkade resultatet negativt. Samtidigt påverkade ökade volymer och valutaeffekter resultatet positivt. Resultatet inkluderar avsättning för kostnader på 3,4 miljarder kronor relaterade till påverkan av gruvbrytning på samhällena Kiruna och Malmberget, vilket var 2,8 miljarder kronor högre än föregående år.

Svedab:s resultat redovisas inte som resultatandel eftersom det egna kapitalet hade varit

negativt utan aktieägartillskott på 0,2 miljarder kronor.

Resultatandelen från Systembolaget minskade med 0,2 miljarder kronor. Andelen reducerades med respektive års betalda utdelning på 0,3 miljarder kronor för 2014 respektive 0,1 miljarder kronor 2013, som i stället betraktas som skatteintäkt. Resultatet före denna omförelse uppgick till 0,3 miljarder kronor för båda åren.

Resultatet för Svevia förbättrades med 0,1 miljarder kronor, bl.a. beroende på kostnadsbesparingar och avyttringen av trafiksystem Väst AB.

Resultatet för Infranord förbättrades med 0,2 miljarder kronor. Resultatförbättringen förklaras med högre volymer, bättre resursutnyttjande och lägre administrativa kostnader.

Resultatet i Svenska Spel AB uppgick till 4,8 miljarder kronor, vilket är en försämring med 0,5 miljarder kronor. Resultatet behandlas inte som resultat från andelar i årsredovisningen för staten utan redovisas som skatteintäkt.

Green Cargo AB:s resultat ökade med 0,2 miljarder kronor. Det förbättrade resultatet är till stor del hänförelse till lägre personal- och driftskostnader.

Resultatandelen för ESS (European Spallation Source) försämrades med 0,2 miljarder kronor vilket förklaras med ökade personal- och konsultkostnader. Det förklaras också av att arbetet med byggnation av forskningsanläggningen påbörjades under året vilket medförde relaterade byggkostnader.

Vattenfall AB:s resultat förbättrades med 5,5 miljarder kronor men är fortfarande negativt. Resultatet netto efter skatt belastades med nedskrivningar på 20,4 miljarder kronor samt ökade avsättningar för avvecklingen av kärnkraften i Tyskland.

Ersättningsmark i Sverige AB likviderades i december 2014. I januari 2014 överfördes verksamheten i Apotekens Service till E-hälsomyndigheten. Bolaget likviderades i december 2014.

Resultatet för Nordiska Investeringsbanken (NIB) avser perioden 1 september 2013 till 31 augusti 2014. Resultatet för SAS AB avser perioden 1 november 2013 till 31 oktober 2014.

Not 12

Nettokostnad för statsskulden

Miljoner kronor

	2014	2013
Finansiella intäkter och kostnader för förvaltning av statsskulden		
Ränteintäkter avseende upplåning i svenska kronor	15 539	13 060
Ränteintäkter avseende upplåning i utländsk valuta	1 731	1 383
Summa ränteintäkter	17 270	14 443
Räntekostnader avseende upplåning i svenska kronor	-32 133	-33 368
Räntekostnader avseende upplåning i utländsk valuta	-2 857	-2 269
Summa räntekostnader	-34 990	-35 637
Realiserade valutakursförändringar (netto)	3 169	10 313
Orealiserade valutakursförändringar (netto)	-17 898	-7 788
Överkurs vid emission (netto)	4 108	6 926
Intäktsförda, preskriberade obligationer m.m.	-1	1
Realiserade kursförändringar (netto)	-3 587	-6 080
Provisioner till banker m.fl.	-146	-72
Nettokostnad för förvaltning av statsskulden	-32 075	-17 894

Riksgäldskontoret redovisar finansiella intäkter och kostnader för förvaltning av statsskulden. De innefattar även intäkter och kostnader för skuldskötselåtgärder.

År 2014 uppgick nettokostnaden för statsskulden (räntor, över- och underkurser och valutakursförändringar m.m.) till 32,1 miljarder kronor, vilket innebär att nettokostnaden ökade med 14,2 miljarder kronor. Orsaken var främst att de positiva realiserade valutakursförändringar minskade med 7,1 miljarder kronor och att de orealiserade valutakursförändringarna ökade till -17,9 miljarder kronor. Båda dessa poster försämrades på grund av den svagare kronan.

Not 13 Övriga finansiella intäkter

Miljoner kronor

	2014	2013
Riksbankens inlevererade överskott	3 300	6 800
Centrala studiestödsnämnden	2 425	2 569
Skatteverket	1 940	2 287
Kärnavfallsfonden	1 756	1 200
Exportkreditnämnden	1 266	477
Kammarkollegiet, övrigt	236	137
Försäkringskassan	141	123
Pensionsmyndigheten	111	169
Riksgäldskontoret	93	747
Reavinst försäljning av aktier	28	33 715
Utdelning på aktier Nordea Bank AB	-	1 554
<i>Affärsverk</i>		
Luftfartsverket	360	47
Svenska kraftnät	4	3
Sjöfartsverket	2	1
Övriga myndigheter	281	106
Summa	11 943	49 935

Övriga finansiella intäkter minskade med 38 miljarder kronor. År 2013 såldes statens innehav i Nordea AB och Vectura Consulting AB vilket påverkade intäkterna med 34 miljarder kronor. Riksbankens inlevererade överskott minskade också kraftigt jämfört med 2013.

Riksbanken levererade in överskott på 3 300 miljoner kronor.

CSN:s finansiella intäkter består bl.a. av räntor på studielån.

Skatteverket redovisar främst räntor i skattekontosystemet.

Kärnavfallsfondens intäkter omfattar huvudsakligen ränteintäkter för nominella placeringar.

Reavinst vid försäljning av aktier för 2013 innehöll ca 33 000 miljoner kronor från statens försäljning av aktierna i Nordea AB.

De finansiella intäkterna hos Luftfartsverket är räntedel i beräkningen av pensionsavsättningen.

Not 14 Övriga finansiella kostnader

Miljoner kronor

	2014	2013
Exportkreditnämnden	1 021	429
Riksgäldskontoret	72	6
Trafikverket	59	58
Regeringskansliet	16	41
Försvarsmakten	16	16
Försäkringskassan	15	10
Försvarets materielverk	13	15
Riksdagsförvaltningen	13	10
<i>Affärsverk</i>		
Luftfartsverket	2	34
Sjöfartsverket	6	29
Svenska kraftnät	16	13
Övriga myndigheter	85	56
Aktivering av finansiella kostnader	-64	-61
Summa	1 270	656

Exportkreditnämndens finansiella kostnader gäller främst kursdifferenser samt beräknade och realiserade kursförluster för premier och skadefordringar.

Riksgäldskontorets övriga finansiella kostnader är räntekostnader för repor i insättningsgarantifonden.

Regeringskansliets finansiella kostnader är i huvudsak valutakursförluster.

I noten redovisas finansiella kostnader per myndighet brutto. Några myndigheter har aktiverat räntekostnader i samband med anläggningsprojekt, eftersom räntan är en del av de utgifter myndigheten tar upp som tillgång för att bygga anläggningen.

3.5.2 Noter till balansräkningen

Not 15

Balanserade utgifter för utveckling

Miljoner kronor

	2014	2013
Försäkringskassan	1 431	1 453
Försvarsmakten	1 430	1 321
Transportstyrelsen	520	570
Skatteverket	481	499
Rikspolisstyrelsen	361	436
Kronofogdemyndigheten	211	205
Migrationsverket	200	190
Lantmäteriet	173	172
Pensionsmyndigheten	126	83
Trafikverket	117	144
Umeå universitet	112	82
Statens jordbruksverk	110	65
Arbetsförmedlingen	110	86
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	118	250
Sjöfartsverket	25	17
Övriga myndigheter	1 685	1 616
Summa	7 210	7 189

Miljoner kronor

	2014
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	19 225
Årets investeringar, anskaffningsutgifter	615
Årets investeringar, egen utveckling	1 777
Försäljning/utrangering	-328
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	21 289
Ingående ackumulerade avskrivningar	-12 114
Årets avskrivningar och nedskrivningar	-2 223
Minskning av ack avskrivn vid utrangering/försäljning	258
Utgående ackumulerade avskrivningar	-14 079
Summa	7 210

I posten Balanserade utgifter för utveckling ingår främst egenutvecklade it-system och program.

Försäkringskassans utgifter avser främst utveckling av it-system. De största posterna avser it-stöd för ärendehantering, självbetjäningstjänster samt ny infrastruktur för it. Försäkringskassan har kvar it-system för

pensionshantering även efter Pensionsmyndighetens bildande. På uppdrag av Pensionsmyndigheten vidareutvecklar Försäkringskassan dessa system och fakturerar för kostnader för avskrivningar avseende dessa tillgångar.

Försvarsmaktens post avser i huvudsak fortsatt utveckling av system PRIO som lanserades i början av 2009. PRIO är ett integrerat affärssystem för ledning, HR, ekonomi och logistik som etappvis införs i verksamheten. Under 2014 togs ett flertal etapper i drift.

Transportstyrelsens balanserade utgifter avser främst det nationella systemet för trängselskatter i Stockholm och Göteborg samt infrastrukturavgifter i Motala och i Sundsvall. Sista delen av systemet togs i drift under 2014.

Skatteverkets post avser utgifter för utveckling av it-system. Minskningen av posten beror främst på nedskrivning av tillgångar som inte längre används i verksamheten.

Rikspolisstyrelsens balanserade utgifter för utveckling minskade totalt med 75 miljoner kronor. I beloppet ingår både en ökning och en minskning. Ökningen beror på ett antal it-utvecklingsprojekt som hantering av ärenden, handläggning och vapen samt intranät. Minskningen beror på nedskrivning av ett par projekt för utredningsstöd och kommunikation.

Not 16

Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar

Miljoner kronor

	2014	2013
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	204	120
Rikspolisstyrelsen	78	80
Kriminalvården	75	92
Försäkringskassan	52	48
Statens fastighetsverk	26	10
Riksgäldskontoret	24	33
Domstolsverket	21	26
Skatteverket	19	20
Tullverket	18	20
Centrala studiestödsnämnden	18	0
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	70	78
Sjöfartsverket	9	11

Övriga myndigheter	262	324
Summa	876	862

Miljoner kronor

	2014
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	3 370
Årets investeringar, anskaffningsutgifter	308
Försäljning/utrangering	-132
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	3 546
Ingående ackumulerade avskrivningar	-2 446
Årets avskrivningar och nedskrivningar	-340
Minskning av ack avskrivn vid utrangering/försäljning	116
Utgående ackumulerade avskrivningar	-2 670
Summa	876

Under posten Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar redovisas i första hand köpta it-system och program.

Tillgångarna hos Myndigheten för samhällsskydd och beredskap avser främst investeringar i växlar och licenser för det nationella radio-kommunikationssystemet Rakel. Ökningen med 84 miljoner kronor beror på driftsättning av pågående nyanläggning i Rakelverksamheten.

Rikspolisstyrelsen rättigheter minskade med 2 miljoner kronor från föregående år. Minskningen beror främst på licensrättigheter relaterade till utvecklingsprojekt.

Kriminalvårdens post består huvudsakligen av tele- och säkerhetsinstallationer.

Affärsverket Svenska kraftnäts post består främst av markrättigheter i form av servitut och ledningsrätter samt nyttjanderättigheter för optoförbindelser.

Not 17 Förskott avseende immateriella anläggningstillgångar

Miljoner kronor

	2014	2013
Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete	1	-
Summa	1	-

Förskottet avser utvecklingskostnader av systemstöd.

Not 18 Statliga väganläggningar

Miljoner kronor

	2014	2013
Ingående anskaffningsvärde	190 351	186 300
Årets anskaffning	-	-
Årets färdigställande från pågående investering	5 636	4 051
Försäljning/utrangering	-	-
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	195 987	190 351
Ingående ackumulerade avskrivningar	-75 467	-71 111
Årets avskrivningar	-4 427	-4 356
Försäljning/utrangering	-	-
Akkumulerade avskrivningar	-79 894	-75 467
Nedskrivningar	-	-
Summa	116 093	114 884

Trafikverket redovisar investeringar i statliga väganläggningar. Avskrivningstiden för dessa är 40 år. Värdet av väganläggningar som blev klara 2014 var 5 636 miljoner kronor (överfört från pågående nyanläggningar). Större objekt som öppnades för trafik 2014 var bl.a. Norra länken, E4 Sundsvall, E22 Rolsberga–Fogdarp, E18 Västerås–Sagån, E 18 Hjulsta–Kista.

Not 19

Statliga järnvägsanläggningar

Miljoner kronor

	2014	2013
Ingående anskaffningsvärde	174 733	158 668
Justering av ingående anskaffningsvärde	154	-
Årets anskaffning	101	178
Årets färdigställande från pågående investering	8 475	15 894
Försäljning/utrangering	-1	-7
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	183 462	174 733
Ingående avskrivningar	-50 060	-46 373
Årets avskrivningar	-3 957	-3 687
Ackumulerade avskrivningar	-54 017	-50 060
Nedskrivningar		
Summa	129 445	124 673

Trafikverket redovisar investeringar i järnvägsanläggningar. Anskaffningskostnad för mark för järnvägsändamål ingår i redovisat värde för järnvägsanläggningen. Trafikverket tillämpar differentierade avskrivningstider, mellan 25 och 110 år, på samtliga järnvägsanläggningar.

Värdet av järnvägsanläggningar som blev klara 2014 var 8 475 miljoner kronor (överfört från pågående nyanläggningar).

Större projekt som färdigställdes 2014 var bl.a. dubbelspårutbyggnad i Jakobshyttan, dubbelspår Strängnäs–Härad samt bangårdsutbyggnader på Malmbanan i Ripats, Rensjön och Lakaträsk.

Not 20

Byggnader, mark och annan fast egendom

Miljoner kronor

	2014	2013
Statens fastighetsverk	13 677	13 697
Naturvårdsverket	10 415	7 668
Fortifikationsverket	9 836	9 729
Riksdagsförvaltningen	1 175	911
Trafikverket	903	974
Sveriges lantbruksuniversitet	761	792
Affärsverk		
Sjöfartsverket	1 029	1 059

Luffartsverket	945	1 102
Svenska Kraftnät	444	407

Övriga myndigheter

	89	76
Summa	39 274	36 415

Miljoner kronor

	2014
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	58 605
Årets investeringar, anskaffningsutgifter	3 265
Färdigställande av pågående nyanläggningar	1 371
Försäljning/utrangering	-481
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	62 760
Ingående ackumulerade avskrivningar	-22 424
Årets avskrivningar och nedskrivningar	-1 552
Minskning av ack avskrivningar vid utrangering/försäljning	410
Utgående ackumulerade avskrivningar	-23 566
Ingående ackumulerade uppskrivningar	80
Årets uppskrivningar	-
Utgående ackumulerade uppskrivningar	80
Summa	39 274

Statens fastighetsverk förvaltar den del av statens fasta egendom som regeringen bestämmer. Större delen av fastigheterna tillhör det nationella kulturarvet. Exempel på fastigheter är de kungliga slotten, ett trettiotal fästningar, nationalteatrarna, museerna, regeringens byggnader, landshövdingarnas residens och ambassadbyggnader i utlandet. De mark-egendomar som Statens fastighetsverk redovisar består till stora delar av markområden väster om odlingsgränsen i Västerbottens och Norrbottens län samt renbetesfjällen i Jämtlands län. I mellersta och södra Sverige förvaltar Statens fastighetsverk ett antal kungsgårdar som av kulturhistoriska skäl ägs av staten. Det bokförda värdet för byggnader minskade med 20 miljoner kronor 2014. Minskningen beror främst på att årets avskrivningar och nedskrivningar är större än tillgångsredovisade projekt. Nedskrivningar gjordes av byggnader på kronoholmar samt Skokloster. De större tillgångsredovisade projekten 2014 var ombyggnad av Marinmuseum, ombyggnad av kvarteret Västertorn samt restaurang i Natrum, Läckö slott.

Naturvårdsverket redovisar främst nationalparker och naturreservat. Till och med 1993

redovisades inte byggnader och annan fast egendom separerat från mark, vilket innebär att det finns sådana anläggningar i det bokförda värdet för mark. Många markområden är bokförda till ett värde som vida understiger marknadsvärdet. Under 2014 genomförde Naturvårdsverket en rad bytesaffärer med de marker som togs över från Ersättningsmark i Sverige AB. År 2014 ökade värdet på egendomen med 2 747 miljoner kronor, vilket främst beror på dessa affärer.

Fortifikationsverket förvaltar fastigheter avsedda för försvarsändamål. Värdet ökade med 107 miljoner kronor, vilket främst beror på förvärv av mark i Boden.

Riksdagsförvaltningen förvaltar bl.a. riksbyggnaderna. Värdeökningen 2014 med 264 miljoner kronor beror främst på renovering av kvarteret Mercurius, Demokrativerkstaden och Sammanbindningsbanan samt åtgärder för begränsning av trafiken.

Not 21

Förbättringsutgifter på annans fastighet

Miljoner kronor

	2014	2013
Rikspolisstyrelsen	779	743
Regeringskansliet	488	505
Lunds universitet	318	283
Försvarsmakten	269	265
Försvarets materielverk	212	165
Kungl. Tekniska högskolan	190	167
Arbetsförmedlingen	181	193
Stockholms universitet	156	122
Umeå universitet	149	134
Domstolsverket	134	104
Övriga myndigheter	1 729	1 623
Summa	4 605	4 304

Miljoner kronor

	2014
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	10 059
Årets investeringar, anskaffningsutgifter	1 124
Årets investeringar, egen utveckling	17
Försäljning/utrangering	-444
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	10 756
Ingående ackumulerade avskrivningar	-5 767

Årets avskrivningar och nedskrivningar	-788
Minskning av ack avskrivningar vid utrangering/försäljning	404
Utgående ackumulerade avskrivningar	-6 151
Summa	4 605

Förbättringsutgifter på annans fastighet avser sådana utgifter som myndigheten har haft för att anpassa hyrda lokaler till den egna verksamheten, exempelvis om- och tillbyggnationer, kabeldragningar för nätverk, larmanordningar samt reparationer och underhåll i fall där utgifterna uppgått till väsentliga belopp.

Rikspolisstyrelsens förbättringsutgifter ökade med 36 miljoner kronor, vilket främst beror på anpassningar av lokaler i de tre storstadsregionerna.

Regeringskansliets förbättringsutgifter består främst av investeringar i kanslier på utlandsmyndigheterna men även investeringar i Regeringskansliets lokaler i Stockholm.

Lunds universitets förbättringsutgifter ökade med 35 miljoner kronor och beror främst på specialanpassning av forskningslokaler.

Not 22

Maskiner, inventarier, installationer m.m.

Miljoner kronor

	2014	2013
Kustbevakningen	2 807	2 921
Försvarsmakten	1 407	1 464
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	1 307	1 223
Rikspolisstyrelsen	1 092	1 190
Lunds universitet	956	674
Trafikverket	891	711
Kriminalvården	871	876
Karolinska institutet	825	828
Uppsala universitet	703	619
Moderna Museet	612	471
Domstolsverket	548	630
Regeringskansliet	521	532
Sveriges lantbruksuniversitet	466	376
Kungl. Tekniska högskolan	448	339
Göteborgs universitet	420	408
Linköpings universitet	356	358
Umeå universitet	317	311
Skatteverket	261	262
Försäkringskassan	253	188

Stockholms universitet	212	155
Nationalmuseum med Prins Eugens Waldemarsudde	210	188
Försvarets materielverk	156	128
Luleå tekniska universitet	137	129
Tullverket	125	99
Migrationsverket	117	85
Arbetsförmedlingen	115	165
Riksarkivet	111	121
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	9 810	9 582
Sjöfartsverket	1 133	642
Luffartsverket	17	26
Övriga myndigheter	2 488	2 584
Summa	29 692	28 285

<i>Miljoner kronor</i>		2014
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden		79 760
Årets investeringar, anskaffningsutgifter		4 616
Årets investeringar, egen utveckling		8
Årets överföringar från Pågående nyanläggningar		2 350
Försäljning/utrangering		-4 587
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden		82 147
Ingående ackumulerade avskrivningar		-51 799
Årets avskrivningar och nedskrivningar		-5 179
Årets uppskrivningar		0
Minskning av ack avskrivn vid utrangering/försäljning		4 523
Utgående ackumulerade avskrivningar		-52 455
Summa		29 692

Datorer och kringutrustning, möbler, maskiner, installationer, bilar, fartyg, flyg och transportmedel är exempel på tillgångar som myndigheterna redovisar under denna post. Även tillgångar som innehas genom finansiell leasing ingår.

Ökningen för Sjöfartsverket, 491 miljoner kronor, beror i huvudsak på investering i nya räddningshelikoptrar. Ökningen för Lunds universitet beror på investeringar för forskningsanläggningen Max IV.

Affärsverket svenska kraftnäts tillgångar består främst av kraftledningar, stationer, byggnader och mark, sjökablar, kontroll-

anläggningsdelar, optoförbindelser och tele- och informationssystem.

Not 23 Pågående nyanläggningar

<i>Miljoner kronor</i>	2014	2013
Trafikverket	87 403	81 036
Fortifikationsverket	1 135	866
Lunds universitet	709	610
Statens fastighetsverk	633	480
Domstolsverket	138	72
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	127	223
Försvarmakten	112	109
Uppsala universitet	95	100
Naturvårdsverket	88	44
Kriminalvården	88	65
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	9 659	6 327
Sjöfartsverket	357	597
Luffartsverket	221	170
Övriga myndigheter	431	564
Summa	101 196	91 263

<i>Miljoner kronor</i>	2014
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	91 094
Årets investeringar, anskaffningsutgifter	7 139
Årets investeringar, egen utveckling	21 058
Årets överföring till färdig tillgång	-17 920
Försäljning/utrangering	5
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	101 376
Årets nedskrivningar	-180
Summa	101 196

Av Trafikverkets belopp för pågående större investeringsprojekt omfattar 39 184 miljoner kronor väganläggningar och 47 912 miljoner kronor järnvägsanläggningar. Här ingår ett flertal mycket stora projekt, bl.a. Citybanan i Stockholm, Västkustbanan inklusive tunneln genom Hallandsåsen, E 20 Norra Länken och

E18 Hjulsta–Kista i Stockholm samt E4 i Sundsvall.

Bland de största pågående investeringarna hos Svenska Kraftnät kan nämnas:

- SydVästlänken som syftar till att förstärka och öka kapaciteten i stamnätet till södra Sverige och till Norge,
- Stockholm Ström som syftar till att bygga ut och förbättra elförsörjningen inom Stockholmsområdet, samt
- NordBalt som är en utlandsförbindelse som byggs mellan Sverige och Litauen för att koppla samman den nordiska elmarknaden med den baltiska.

Not 24 Beredskapstillgångar

Miljoner kronor

	2014	2013
IB Anskaffningsvärde beredskapsinventarier	163 027	159 457
Årets anskaffning	7 743	10 091
Årets försäljningar/utrangeringar	-4 498	-6 521
UB Anskaffningsvärde beredskapsinventarier	166 272	163 027
IB Beredskapsvaror i lager	16 749	16 634
Årets anskaffning	779	481
Årets övriga förändring	-350	-366
UB Beredskapsvaror i lager	17 178	16 749
UB Anskaffningsvärde beredskapstillgångar	183 450	179 776
IB Ackumulerade avskrivningar	-85 736	-82 892
Årets avskrivningar/nedskrivningar	-7 735	-7 360
Årets försäljningar/utrangeringar	3 176	4 516
UB Ackumulerade avskrivningar (avser beredskapsinventarier)	-90 295	-85 736
Summa	93 155	94 040

Beredskapstillgångar består av tillgångar både för civil och militär beredskap. Posten omfattar främst Försvarsmaktens tillgångar för militär beredskap. Tillgångar för civil beredskap omfattar t.ex. läkemedel, fordon samt medicinsk utrustning.

Försvarsmakten delar in sina beredskapstillgångar i beredskapsinventarier och beredskapsvaror. Beredskapsinventarierna uppgår till 76 miljarder kronor och består av t.ex. flygplan, fartyg och stridsvagnar. Beredskapsvaror som t.ex. ammunition, reservmateriel och bekläd-

nadsmateriel uppgår till 17 miljarder kronor. I posten ingår även tillgångar under uppbyggnad i Försvarets materielverk. Sammanlagt är 93 miljarder kronor av det utgående värdet hänförligt till militära beredskapstillgångar inklusive tillgångar under uppbyggnad och förskottering för sådana.

Nyanskaffning av militära beredskapsinventarier uppgick till 7,7 miljarder kronor och av- och nedskrivningar uppgick till 7,4 miljarder kronor 2014. Anskaffningen innefattar bl.a. pansarterrängbilar, helikoptrar och utveckling av stridsflygplan JAS 39 E Gripen. Under året genomförde Försvarsmakten försäljningar och utrangeringar för 1,3 miljarder kronor. Beredskapslagrets värde ökade med 0,4 miljarder kronor under året.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har beredskapstillgångar bestående av materiel för räddningstjänst, andningsskydd och anläggningar för varnings-signaler. Av det utgående värdet var MSB:s del knappt 0,2 miljarder kronor.

Socialstyrelsens beredskapstillgångar består av läkemedel och sjukvårdsförnödenheter. Socialstyrelsens andel av utgående värde var knappt 0,1 miljarder kronor.

Not 25 Förskott avseende materiella anläggningstillgångar

Miljoner kronor

	2014	2013
Försvarets materielverk	4 680	2 822
Trafikverket	594	524
Rikspolisstyrelsen	66	-
Lunds universitet	20	-
Övriga myndigheter	3	19
Summa	5 363	3 365

Under denna post redovisas förskott som myndigheten lämnat vid anskaffning av materiella anläggningstillgångar.

Försvarets materielverks post består främst av förskott till SAAB för JAS 39 samt av förskott till utländska leverantörer, främst i USA. Ökningen 2014 avser främst förskott till SAAB för utveckling av JAS 39 E. Förskott till utländska leverantörer uppgår till 1,6 miljarder

kronor och till svenska leverantörer till 3,1 miljarder kronor.

Trafikverkets förskott avser byggandet av järnvägsanläggningar och väganläggningar, främst Marieholmstunneln under Göta älv i Göteborg, Norra Länken och Norra Station i Stockholm samt järnvägsprojektet Strängnäs–Härad och Hallsberg–Degerön och vägprojektet Riksväg 40 Ulricehamn.

Not 26

Andelar i hel- och delägda företag

Miljoner kronor

	2014	2013
Summa andelar i företag med bestämmande statligt inflytande	295 544	294 703
Summa andelar i företag med väsentligt statligt inflytande	53 569	52 578
Riksbankens grundfond	1 000	1 000
Summa	350 113	348 281

Andelar i hel- och delägda företag är uppdelad på de företag där staten har ett bestämmande inflytande (när statens ägarandel överstiger 50 procent) och på väsentligt statligt inflytande (när statens ägarandel uppgår till högst 50 och lägst 20 procent).

Förutom de förändringar vilka specificeras nedan är postens totala förändring en följd av förändringar i företagens justerade egna kapital, utbetalda utdelningar samt förvärv och avyttringar.

Andelar i företag med bestämmande statligt inflytande

Miljoner kronor

	2014	2013	Statens ägarandel
Vattenfall AB	115 260	120 370	100,0%
Luossavaara-Kiirunavaara AB (LKAB)	37 754	41 472	100,0%
Akademiska Hus AB	33 432	29 614	100,0%
Sveaskog Holding AB	18 463	17 397	100,0%
AB Svensk Exportkredit	16 157	14 990	100,0%
SBAB Bank AB	11 001	9 681	100,0%
Specialfastigheter Sverige AB	8 475	7 564	100,0%
Almi Företagspartner AB	6 756	6 638	100,0%
Swedavia AB	5 571	4 904	100,0%
SJ AB	5 335	4 961	100,0%
Jernhusen AB	5 254	4 966	100,0%
PostNord AB	4 847	5 484	60,7%
Apoteket AB	4 686	4 389	100,0%
Swedfund International AB	3 785	3 448	100,0%
Fouriertransform AB	3 192	3 283	100,0%
Teracom Boxer Group AB	2 329	2 259	100,0%
Inlandsinnovation AB	1 918	2 030	100,0%
Samhall AB	1 656	1 572	100,0%
Systembolaget AB	1 574	1 610	100,0%
Svevia AB	1 176	985	100,0%
Green Cargo AB	1 096	1 333	100,0%
Vasallen AB	907	914	100,0%
RISE Research Institutes of Sweden Holding AB (IRECO Holding AB)	848	809	100,0%
Lernia AB	542	525	100,0%
Statens Bostadsomvandling AB	509	534	100,0%
Svenska Rymdaktiebolaget	503	446	100,0%
Infranord AB	479	472	100,0%
Apoteksgruppen i Sverige Holding AB	396	412	100,0%
European Spallation Source ESS AB	231	37	73,7%
Apotek Produktion & Laboratorier AB	214	208	100,0%
AB Svensk Bilprovning	144	372	100,0%
Svensk-Danska Broförbindelsen AB (SVEDAB)	131	0	100,0%
Metria AB	96	86	100,0%
AB Göta Kanalbolag	42	42	100,0%
Kungliga Dramatiska Teatern AB	39	34	100,0%
Kungliga Operan AB	33	33	100,0%

Miljömärkning i Sverige AB	21	21	100,0%
Arlandabanan Infrastructure AB	10	10	100,0%
Voksenåsen A/S	8	10	100,0%
Swedesurvey AB	7	6	100,0%
Svenska Miljöstyrningsrådet AB	2	3	85,0%
Svenska Spel AB	0	0	100,0%
SweRoad (Swedish National Road Consulting AB)	15	14	100,0%
Apotekens Service AB	-	2	100,0%
Ersättningsmark i Sverige AB	-	140	100,0%
<i>Affärsverk</i>			
Luftfartsverket - LfV Holding AB	212	166	100,0%
Svenska kraftnät - Svenska Kraftnät Gasturbiner AB	176	164	100,0%
Sjöfartsverket - Sjöfartsverket Holding AB	11	8	100,0%
Övriga andelar	251	285	-
Summa	295 544	294 703	

Andelsvärdet ovan är baserat på det justerade egna kapitalet hos företagen enligt bokslut per 31 december, utom i några fall då senaste delårsbokslut använts.

Andelar i företag med bestämmande statligt inflytande ökade med 0,8 miljarder kronor.

Minskningen av andelsvärdet för Vattenfall AB uppgick till 5,1 miljarder kronor. Förändringen utgörs främst av årets förlust som uppgick till 8,2 miljarder kronor. Ägarförändringar medförde dock en positiv påverkan med 2,3 miljarder kronor. Kassafördessäkring medförde en negativ påverkan med 0,5 miljarder kronor. Samtidigt uppgick positiva omräkningsdifferenser för verksamhet i utlandet till 10 miljarder kronor, vilket delvis utjämnades av negativ påverkan från valutasäkring av utländskt eget kapital på 2,4 miljarder kronor. Därutöver medförde omvärdering av förmånsbestämda pensionsplaner en negativ påverkan med 6,3 miljarder kronor.

LKAB minskade i värde med 3,7 miljarder kronor vilket främst beror på utdelning på 3,5 miljarder kronor samt årets resultat på 0,3 miljarder kronor.

Andelsvärdet för Akademiska Hus AB ökade med 3,8 miljarder kronor mellan åren vilket främst förklaras av årets resultat på 5,2 miljarder

kronor samt betald utdelning på 1,4 miljarder kronor.

Andelsvärdet för Sveaskog AB ökade med 1,1 miljarder kronor. Förändringen förklaras främst av årets resultat på 1,7 miljarder kronor samt utdelning till staten av 0,4 miljarder kronor.

Svensk Exportkredit AB ökade med 1,2 miljarder kronor, vilket främst förklaras av årets resultat på 1,3 miljarder kronor, positiv påverkan från kassafördessäkring med 0,2 miljarder kronor samt utdelning till staten av 0,3 miljarder kronor.

SBAB Bank AB ökade i värde med 1,3 miljarder kronor, främst som en följd av årets resultat.

Specialfastigheter i Sverige AB visade en ökning med 0,9 miljarder kronor, främst bestående av årets resultat på 1,4 miljarder minskat med 0,5 miljarder kronor i utdelning.

Swedavia AB ökade andelsvärdet med 0,7 miljarder kronor, främst orsakat av årets vinst på 0,9 miljarder kronor samt 0,2 miljarder kronor i negativ effekt av kassafördessäkringar.

SJ AB ökade med 0,4 miljarder kronor, vilket främst förklaras av årets resultat på 0,5 miljarder kronor och utdelning till staten på 0,1 miljarder kronor.

Jernhusen AB ökade med 0,3 miljarder kronor, vilket beror på årets resultat på 0,4 miljarder kronor samt utdelning på 0,1 miljarder kronor.

Andelen i PostNord AB:s resultat uppgick till 0,1 miljarder kronor, vilket tillsammans med utdelningen till staten på 0,1 miljarder kronor och en sammantaget negativ påverkan på 0,6 miljarder kronor vid omräkning av pensionskulden och omräkningsdifferenser av koncernens egna kapital i utländska valutor förklarar minskningen av kapitalandelen med 0,6 miljarder kronor.

Apoteket AB ökade andelsvärdet med 0,3 miljarder kronor, vilket främst beror på årets resultat på 0,4 miljarder kronor samt utdelning på 0,1 miljarder kronor.

Swedfund International AB erhöll ett aktieägartillskott på 0,4 miljarder kronor, vilket tillsammans med årets underskott på 0,1 miljarder kronor förklarar andelsvärdets ökning med 0,3 miljarder kronor.

Fouriertransform AB minskade med 0,1 miljarder kronor, vilket är hänförligt till årets underskott på 0,1 miljarder kronor.

Teracom AB visade en ökning av värdet med 0,1 miljarder kronor. Förändringen består av årets vinst på 0,4 miljarder samt utdelning på 0,1 miljarder kronor.

Andelsvärdet för Inlandsinnovation AB minskade med 0,1 miljarder kronor, vilket beror på extra utdelning till staten med 0,1 miljarder kronor. Utdelningen var inte utbetald per den 31 december 2014 och ska enligt förvaltaren genomföras under 2015.

Samhall AB ökade med 0,1 miljarder kronor vilket förklaras av årets resultat på 0,1 miljarder kronor.

Svevia AB ökade i värde med 0,2 miljarder kronor, främst som en följd av årets resultat.

Green Cargo AB minskade i värde med 0,2 miljarder kronor, främst som en följd av årets resultat.

Andelsvärdet för ESS (European Spallation Source) ökade med 0,2 miljarder kronor vilket är hänförligt till statens andel av aktieägartillskott på 0,8 miljarder kronor och årets negativa resultat på 0,6 miljarder kronor.

Andelsvärdet för AB Svensk bilprovning minskade med drygt 0,2 vilket beror på årets resultat på knappt 0,1 miljarder kronor samt utdelning på 0,3 miljarder kronor.

Innehavet i SVEDAB skrevs 2013 ned till noll i enlighet med kapitalandelsmetoden eftersom SVEDAB-koncernens egna kapital var negativt. Andelsvärdet är positivt 2014 vilket beror på aktieägartillskott på 0,2 miljarder kronor samt årets resultat på 0,3 miljarder kronor.

Svenska Spel AB bokförs till värdet av aktiekapital och reservfond (värdet uppgår till 260 000 kronor som i tabellen avrundats till noll miljoner kronor). Resultatet i form av utdelning till staten redovisas som skatteintäkt och uppgår till 5,2 miljarder kronor. Företagets egna kapital uppgick till 4,8 miljarder kronor vid årsskiftet och redovisas som upplupen skatteintäkt.

I januari 2014 överfördes verksamheten i Apotekens Service till E-hälsomyndigheten. Bolaget likviderades i december 2014.

Ersättningsmark i Sverige AB likviderades i december 2014.

Andelar i företag med väsentligt statligt inflytande

Miljoner kronor	Statens		
	2014	2013	ägarandel
TeliaSonera AB	41 535	40 394	37,3%
Nordiska Investeringsbanken (NIB)	10 602	9 426	38,1%
SAS AB	1 044	2 373	21,4%
AB Bostadsgaranti	169	178	50,0%
SOS Alarm Sverige AB (SOSAB)	78	74	50,0%
VisitSweden AB	13	12	50,0%
Dom Shvetsii	0	0	36,0%
<i>Affärsverk</i>			
Svenska kraftnät - Nord Pool Spot As m.fl.	128	121	-
Summa	53 569	52 578	

Andelar i företag med väsentligt statligt inflytande var 1 miljarder kronor högre än föregående år. Andelen i TeliaSonera AB ökade i värde med 1,1 miljarder kronor, vilket främst beror på andelen av årets resultat på 5,4 miljarder kronor samt andelen av utdelning på 4,8 miljarder kronor.

Marknadsvärdet på statens aktier i TeliaSonera uppgick vid årsskiftet till 81,4 miljarder kronor.

Nordiska Investeringsbanken ökade med 1,2 miljarder kronor, främst med periodens resultatandel som uppgår till 0,8 miljarder kronor. Utdelning på 0,2 miljarder kronor reducerade andelsvärdet. Uppgifterna avser värdet enligt delårsbokslut per 31 augusti för respektive år.

Andelen i SAS AB minskade med 1,3 miljarder kronor vilket främst beror på ändrade redovisningsprinciper rörande pensioner. Uppgifterna avser värdet per 31 oktober. Marknadsvärdet på statens aktier i SAS AB uppgick vid årsskiftet till 1,1 miljarder kronor.

Förutom de ovan nämnda förändringarna är postens totala förändring en följd av förändringar i företagens justerade egna kapital, utbetalda utdelningar samt förvärv och avyttringar.

Not 27**Andra långfristiga värdepappersinnehav**

Miljoner kronor

	2014	2013
Kärnavfallsfonden, bostadsobligationer	27 423	25 475
Kammarkollegiet m.fl.		
Europeiska investeringsbanken EIB	4 195	4 221
Orio AB (Saab Automobile Parts AB)	1 212	1 303
Europeiska utvecklingsbanken EBRD	1 040	1 040
Världsbanken IBRD	593	593
Europarådets utvecklingsbank CEB	34	34
Riksgäldskontoret	2 479	2 664
Exportkreditnämnden, obligationer	2 478	2 433
Karolinska institutet, aktier, andelar och obligationer	199	226
Övriga myndigheter	496	486
Summa	40 149	38 475

Det största innehavet av värdepapper gäller Kärnavfallsfonden, som ytterligare ökat fondmedel placerade i bostadsobligationer med 1,9 miljarder kronor.

Riksgäldskontorets innehav består till största delen nollkupongobligationer som övertogs i samband med avvecklingen av affärsverket Statens järnvägar. Syftet med obligationerna är att återbetala resterande lån som ursprungligen avsett finansiering av anläggningstillgångar utthyrd till SJ AB och Green Cargo AB.

Exportkreditnämndens innehav består av obligationer i utländska valutor. Som ett led i garantiverksamheten placerar Exportkreditnämnden erhållna premier i olika finansiella tillgångar. Innehavet ska balansera nämndens åtaganden i respektive valuta.

Staten har även mindre andelar i banker och liknande med anknytning till biståndsverksamhet som inte redovisas ovan. Värdet på andelarna kommer att utredas vidare under 2015. Innehav som berörs är bl.a. Multilateral Investment Guarantee Agency (ingår i Världsbankskoncernen), Asian Development Bank, African Development Bank och Inter-American Development Bank. Se även kommentarer under rubriken Överföringar till utvecklingsbanker i avsnitt 3.4.1 Redovisningsprinciper, resultat- och balansräkning.

Not 28**Långfristiga fordringar**

Miljoner kronor

	2014	2013
Exportkreditnämnden		
- Skadefordringar	1 737	1 364
- Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar	206	278
- Övrigt		27
Summa Exportkreditnämnden	1 943	1 669
Trafikverket	709	-
Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete	186	173
Göteborgs universitet	106	110
Affärsverk		
Svenska kraftnät	106	66
Luftfartsverket	52	588
Sjöfartsverket	30	18
Övriga myndigheter	45	50
Summa	3 177	2 674

Exportkreditnämnden (EKN) redovisar försäkringstekniskt beräknat nettovärde på skadefordringar. Fordringarna utgår från de skadebelopp som betalats ut. Avdrag görs för återvunna eller avskrivna belopp. Till detta läggs kapitaliserade räntor samt förfallna, obetalda och upplupna, ej förfallna avtalsräntor. Värderingen av EKN:s fordringar görs utifrån olika kriterier. En utgångspunkt vid bedömning av fordringar på andra länder är det aktuella landets skuldsättning och inkomstnivå samt hur landet skött sina skuldbetalningar. Detta kompletteras med det allmänna riskläget på landet vad gäller krediter och på den återstående löptiden av EKN:s utestående fordran.

Försäkringstekniskt beräknat nettovärde på skadefordringar uppgick till 1 737 miljoner kronor. Värdet före reservering för förväntade förluster på EKN:s fordringar uppgick till 6 725 miljoner kronor.

Trafikverkets fordringar gäller säkerhet för finansiell handel på Nasdaq/OMX.

Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida) garanterar och subventionerar U-landskrediter i projekt som Sida bedömer kan få betydande utvecklingseffekter i landet. Posten består främst av det försäkringstekniskt beräk-

nade nettovärdet på skadefordringar inom säkerhetsreserven som är knutet till U-kreditsystemet, 149 miljoner kronor samt premiefordringar på garantitagare inom U-kreditsystemet med 36 miljoner kronor.

Göteborgs universitets fordringar gäller utlåning av donationsmedel till Akademiska Hus.

Svenska Kraftnäts fordringar består av lånefordringar samt säkerhet för finansiell handel på Nasdaq/OMX.

Luftfartsverket redovisade långfristiga fordringar består av en fordran på Eurocontrol avseende terminal och undervägsavgifter. Under året reglerades 532 miljoner kronor.

Not 29 Utlåning

Miljoner kronor

	2014	2013
Riksgäldskontoret		
Riksbanken	226 534	193 303
Irland	5 657	5 321
Svensk-Danska Broförbindelsen AB	5 027	4 859
A-train AB	995	912
Premiepensionssystemet	898	1 043
Volvo Aero AB	283	280
Saab airbus	23	50
Island	-	1 801
Övrigt	1	11
<i>Summa Riksgäldskontoret</i>	<i>239 418</i>	<i>207 580</i>
Centrala studiestödsnämnden		
Annuitetslån (beviljade efter den 30 juni 2001)	129 047	119 668
Studielån (beviljade mellan den 1 januari 1989 och den 30 juni 2001)	42 877	47 550
Studiemedel och äldre lån (beviljade före 1989)	2 034	2 633
Hemutrustningslån	863	827
<i>Summa Centrala studiestödsnämnden</i>	<i>174 821</i>	<i>170 678</i>
Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete	293	268
Statens energimyndighet	135	318
Övriga myndigheter	51	58
Summa	414 718	378 902

Riksgäldskontorets utlåning ökade totalt sett med nästan 32 miljarder kronor. Det beror på att utlåningen till Riksbanken ökade med 33 miljarder kronor. Utlåningen till Riksbanken består av lån i dollar och euro och ökningen beror på växelkursförändringar i och med att den svenska kronan försvagats mot dollarn och euron under året.

År 2012 fick Riksgäldskontoret i uppdrag att ställa ut ett lån om maximalt 600 miljoner euro till den irländska staten. Riksgäldskontoret betalade ut lånet under åren 2012 och 2013. Ökningen jämfört med föregående år beror på växelkursförändringar. Utlåningen till andra länder minskade totalt sett eftersom Island under året betalade tillbaka resterande del av sitt lån i förtid.

Som en del av finansieringen av Öresundsförbindelsen gav Riksgäldskontoret ett lån till det statliga bolaget Svensk-Danska Broförbindelsen AB (Svedab). Detta gjordes för att finansiera landanslutningar så att bron kunde anslutas till det svenska trafiknätet. Lånet löper till dess att Öresundsbrokonsortiet gett tillräckligt mycket utdelning till Svedab så att bolaget kan återbetala lånet till Riksgäldskontoret. Svedab kommer enligt de senaste prognoserna att ha återbetalat lånet cirka år 2040.

I Riksgäldskontorets utlåning ingår också utlåning till premiepensionssystemet och AP-fonderna, eftersom pensionssystemets tillgångar och skulder inte konsolideras i årsredovisningen för staten.

CSN administrerar ett flertal lånetyper som kan delas in i två huvudkategorier. Den ena typen är lån finansierade hos Riksgäldskontoret, vilket är de lån som går under benämningen annuitetslån och studielån. Den andra kategorin är lån som ursprungligen finansierades via anslag på statens budget. Dessa benämns studiemedel, äldre lån och hemutrustningslån i sammanställningen ovan.

CSN:s utlåningsfordran ökade med 4,1 miljarder kronor och uppgick till 175 miljarder kronor, inklusive reservation för osäkra fordringar. Den totala utestående lånefordran uppgick till 203 miljarder kronor och vid utgången av 2014 var den totala reserveringen för osäkra fordringar 28,2 miljarder kronor. Ökningen av lånefordran beror främst på att nyutlåningen var större än amorteringarna och att det tillkommit många nya låntagare som ännu

inte blivit återbetalningsskyldiga. De beräknade osäkra fordringarna är i stort sett oförändrade jämfört med föregående år.

Styrelsen för internationellt utvecklings-samarbetes (Sida) utlåning består till största delen av villkorslån och till en liten del av biståndskrediter. Ökningen av posten beror i huvudsak på effekten av högre valutakurser vid värdering av utestående lån i valuta.

Statens energimyndighet lånar ut pengar till företag inom energiområdet för att främja affärsutveckling och kommersialisering.

Not 30 Varulager och förråd

Miljoner kronor

	2014	2013
Trafikverket	641	573
Försvarmakten	399	383
Rikspolisstyrelsen	136	125
Försvarets materielverk	103	98
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	92	112
Kriminalvården	59	59
<i>Affärsverk</i>		
Sjöfartsverket	101	77
Luftfartsverket	1	1
Övriga myndigheter	171	156
Summa	1 703	1 584

Varulager och förråd är råmaterial, råvaror, halvfabrikat och färdiga produkter samt förnödenheter som förbruknings- och tillsatsmaterial.

Trafikverkets post består främst av material för underhåll och reparation av järnvägsanläggningar.

Försvarmaktens varulager och förråd är till största delen drivmedelslager som används till myndighetens fordon. Varulagret består även av trycksaker.

Rikspolisstyrelsens varulager innehåller huvudsakligen beklädnad, vapen och ammunition.

Varulager och förråd hos Försvarets materielverk består främst av elektronikkomponenter till försvarets telenät.

Merparten av varulagret hos Myndigheten för samhällsskydd och beredskap hör till den internationella insatsverksamheten och består bl.a. av

vattenreningsverk och containrar för boende och kontor. Årets minskning beror på att uttag gjorts utan att återanskaffning skett. Dessutom har myndigheten gjort en nedskrivning av lagret.

Sjöfartsverkets varulager och förråd innehåller främst drivmedel och reservdelar till räddningshelikoptrar. Ökningen av posten är hänförlig till reservdelarna.

Not 31 Pågående arbeten

Miljoner kronor

	2014	2013
Försvarets materielverk	395	816
Lantmäteriet	192	206
Statens väg- och transportforskningsinstitut	14	14
<i>Affärsverk</i>		
Luftfartsverket	0	0
Övriga myndigheter	20	66
Summa	621	1 102

Pågående arbeten hos Försvarets materielverk består av uppdragsbeställningar som ännu inte levererats till kund.

Pågående arbeten hos Lantmäteriet avser i huvudsak fastighetsbildning, vilket innebär t.ex. avstyckning och reglering med gränsdragning mellan fastigheter.

Not 32 Fastigheter

Miljoner kronor

	2014	2013
Länsstyrelsen i Dalarnas län	137	144
Länsstyrelsen i Värmlands län	19	22
Länsstyrelsen i Västra Götalands län	4	7
Länsstyrelsen i Gävleborgs län	1	1
Övriga länsstyrelser	0	0
Summa	161	174

Länsstyrelsen i Dalarnas län har ett stort antal fastigheter lokaliserade till omarronderingsområden i den s.k. Jordfonden. Fastigheterna ska användas för att främja utveckling av företag inom jordbruket, skogsbruket och trädgårdsnäringen.

Även posterna hos de andra länsstyrelserna gäller jordfondsfastigheter.

Not 33 Förskott till leverantörer

Miljoner kronor

	2014	2013
Rikspolisstyrelsen	36	-
Trafikverket	7	15
<i>Affärsverk</i>		
Luffartsverket	6	1
Sjöfartsverket	-	12
Övriga myndigheter	0	2
Summa	49	30

Myndigheternas förskott avser huvudsakligen utvecklingsprojekt samt underhållstjänster och varuleveranser. Förändringen avser främst utvecklingsprojekt.

Not 34 Kundfordringar

Miljoner kronor

	2014	2013
Exportkreditnämnden	1 680	2 124
Trafikverket	1 007	1 263
Statens institutionsstyrelse	234	212
Försvarets materielverk	182	51
Karolinska institutet	145	136
Lantmäteriet	115	105
Lunds universitet	98	103
Statens fastighetsverk	98	75
Transportstyrelsen	73	129
Försvarsmakten	63	88
Uppsala universitet	63	58
Statens tjänstepensionsverk	56	59
Statistiska centrablyrån	51	29
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	583	560
Luffartsverket	201	201
Sjöfartsverket	156	132
Övriga myndigheter	1 372	1 503
Summa	6 177	6 828

Myndigheternas kundfordringar avser främst försäljning av tjänster. Postens storlek varierar över tid beroende på fordringarnas kortfristiga karaktär.

Exportkreditnämndens fordringar utgörs av premiefordringar i garantiverksamheten. Fordringar avseende efterskottspremier minskade kraftigt under året.

Not 35 Övriga kortfristiga fordringar

Miljoner kronor

	2014	2013
Skatteverket		
- Fordringar på skattekonto, inkl. restförda samt värdeberäkning	47 909	54 790
- Fordran på kommuner och landsting	4 968	-
- Övriga fordringar	15	14
Summa Skatteverket	52 892	54 804
Kärnavfallsfonden, repor	33 761	-

Riksgäldskontoret		
- Repor i Insättningsgarantifonden	28 256	-
- Säkerheter	1 928	725
- Regressfordringar från infriade garantier	94	77
- Affärsdagsredovisning	10	2 645
- Övrigt	124	111
Summa Riksgäldskontoret	30 412	3 558
Statens jordbruksverk	6 455	7 675
Försäkringskassan	2 509	2 452
Tullverket	2 498	2 309
Kronofogdemyndigheten	1 582	1 390
E-hälsomyndigheten	1 363	-
Centrala studiestödsnämnden	961	959
Transportstyrelsen	871	881
<i>Affärsverk</i>		
Luftfartsverket	83	84
Svenska kraftnät	78	32
Sjöfartsverket	54	10
Övriga myndigheter	2 407	1 890
Summa	135 926	76 044

Övriga kortfristiga fordringar ökade med 60 miljarder kronor jämfört med föregående år.

Skatteverkets fordringar på skattekontot minskade med 6,9 miljarder kronor. I princip alla debiteringar av skatter och avgifter som Skatteverket gör ingår i skattekontosystemet. Fordran på kommuner och landsting är slutavräkning av kommunalskatt och var en skuld 2013. Skatteverket gör slutavräkning i januari månad andra året efter inkomståret. Då justerar de totala slutliga kommunalskattemedel mot de preliminära medel som Skatteverket betalade ut till kommuner och landsting under inkomståret.

Placeringspolicyn för både Insättningsgarantifonden och Kärnavfallsfonden ändrades under 2014 och medger nu att affärer med återköpsavtal (repor) ligger öppna över bokslutsdagen. Motsvarande skuldrepor redovisas under Övriga kortfristiga skulder, se not 48.

Kärnavfallsfondens övriga kortfristiga fordringar är repor i förvaltningen av Kärnavfallsfonden.

Riksgäldskontorets fordringar ökade med 26,9 miljarder kronor. Ökningen är hänförlig till

repora i Insättningsgarantifonden. Affärsdagsredovisningen minskade med 2,6 miljarder kronor. Vid affärsdagsredovisning uppstår en fordran när en affär ingås som sedan tas bort några dagar senare i samband med att betalningen görs. Det är normalt att det är stora fluktuationer i effekten av affärsdagsredovisningen.

Statens jordbruksverk redovisar huvudsakligen fordringar på EU för bidrag myndigheten betalat ut inom jordbruksfonderna samt för produktionsavgift för socker. Fordran på EU minskade vilket främst hänför sig till landsbygdsprogrammet. Programmet är ännu inte godkänt av EU, men beräknas bli det i juni 2015. Därför ställde Jordbruksverket inte ut några rekvisitioner, utan redovisar belopp som upplupen intäkt.

Försäkringskassans fordringar är till största delen fordringar på bidragsskyldiga med underhållsstöd och återkravsfordringar samt fordringar för vård inom EU.

Tullverkets övriga fordringar består främst av obetalda tullräkningar för uppbörd. Orsaken till ökningen är att Tullverket debiterade mer uppbörd under de två sista veckorna 2014 jämfört med de två sista veckorna 2013. Importen ökade 2014 jämfört med 2013.

Not 36 Förutbetalda kostnader

Miljoner kronor	2014	2013
Riksgäldskontoret		
- underkurser, upplåning i svenska kronor	3 498	6 828
- underkurser, upplåning i utländsk valuta	479	270
- underkurser, statsskulden till nominellt belopp i svenska kronor	14	192
- underkurs, statsskulden till nominellt belopp i utländsk valuta	35	11
- förutbetalda kostnader	15	14
- fordran ränta, Riksgäldsspar	18	36
Summa Riksgäldskontoret	4 059	7 351
Kammarkollegiet	2 581	5
Rikspolisstyrelsen	574	560
Skatteverket	430	142
Kriminalvården	370	363
Trafikverket	370	353

Lunds universitet	271	256
Försäkringskassan	268	249
Arbetsförmedlingen	203	197
Domstolsverket	197	186
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	182	162
Migrationsverket	180	138
Sveriges lantbruksuniversitet	172	115
Uppsala universitet	167	153
Karolinska institutet	162	161
Göteborgs universitet	156	149
<i>Affärsverk</i>		
Sjöfartsverket	33	48
Svenska kraftnät	31	30
Luftfartsverket	20	28
Övriga myndigheter	2 590	2 399
Summa	13 016	13 045

En förutbetalad kostnad är en utgift som har betalats under året men som avser outnyttjade resurser eller tjänster. Normalt blir det en kostnad kommande år. Syftet med att periodisera förutbetalda kostnader är att resultaträkningen enbart ska visa årets kostnader för förbrukade resurser och utnyttjade tjänster.

Underkurser uppstår när Riksgäldskontoret emitterar obligationer och marknadsvärdet är lägre än det nominella värdet. Mellanskillnaden utgör underkurs och bokförs som en förutbetalad kostnad som periodiseras över lånets löptid.

Kammarkollegiets förutbetalda kostnad är bl.a. en följd av omläggningen av Europeiska national- och regionalräkenskapssystemet (ENS). Vid omläggningen räknade EU-kommissionen om medlemsstaternas BNI för perioden 1995–2013. Sverige kompenseras för omräkningen med 2 575 miljoner kronor i februari 2015.

Rikspolisstyrelsen redovisar förutbetalda kostnader för hyror på 445 miljoner kronor och övriga förutbetalda kostnader som leasingavgifter, telefonkostnader, försäkringar samt drift, underhåll och support av datasystem.

Bland Skatteverkets förutbetalda kostnader finns 269 miljoner kronor för en återbetalning av den mervärdesskattebaserade EU-avgiften. Beloppet reglerades i februari 2015.

Posten förutbetalda kostnader vid Kriminalvården utgörs huvudsakligen av förutbetalda hyror och nyttjanderätter.

I posten förutbetalda kostnader för Trafikverket ingår bl.a. projektkostnader för Citybanan med 169 miljoner kronor.

Lunds universitet redovisar förutbetalda hyreskostnader på 233 miljoner kronor.

Förutbetalda kostnader i övrigt är exempelvis hyror eller licensavgifter för kommande kvartal eller år.

Not 37 Upplupna bidragsintäkter

<i>Miljoner kronor</i>		
	2014	2013
Trafikverket	418	698
Kungl. Tekniska högskolan	273	268
Karolinska institutet	212	222
Lunds universitet	207	180
Migrationsverket	203	218
Uppsala universitet	168	122
Göteborgs universitet	168	157
Stockholms universitet	155	83
Försäkringskassan	117	110
Sveriges lantbruksuniversitet	105	88
Linköpings universitet	102	84
Umeå universitet	87	76
Luleå tekniska universitet	65	61
Övriga myndigheter	329	318
Summa	2 609	2 685

Upplupna bidragsintäkter är överenskommen ersättning för genomförd verksamhet som ännu inte betalats till myndigheten.

Trafikverkets upplupna bidragsintäkter är främst bidrag för investeringar som till största delen finansieras av kommuner. Av dessa var 178 miljoner kronor väginvesteringar och 146 miljoner kronor järnvägsinvesteringar.

Upplupna bidragsintäkter vid universitet och andra lärosäten är främst pågående forskningsprojekt.

Migrationsverket redovisade upplupna bidragsintäkter på 203 miljoner kronor för EU-medel.

Not 38 Övriga upplupna intäkter

Miljoner kronor

	2014	2013
Riksgäldskontoret		
Upplupna ränteintäkter, svenska kronor	4 782	5 169
Upplupna ränteintäkter, utländsk valuta	244	864
Övriga upplupna intäkter	1 116	735
Summa Riksgäldskontoret	6 142	6 768
Kärnavfallsfonden	1 770	1 794
Statens jordbruksverk	1 271	5
Försäkringskassan	471	474
Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen	239	425
Tillväxtverket	234	551
Transportstyrelsen	207	177
Affärsverk		
Svenska kraftnät	770	645
Luftfartsverket	218	207
Sjöfartsverket	68	71
Övriga myndigheter	832	1 590
Summa	12 222	12 707

Upplupna intäkter är räntor och andra intäkter som upparbetats, men där myndigheten inte fakturerat eller fått betalt till och med brytdagen.

Riksgäldskontorets upplupna ränteintäkter i svenska kronor och utländsk valuta är ränteintäkter förknippade med statsskulden som är intjänade under året men som ännu inte är inbetalda till Riksgäldskontoret.

Kärnavfallsfondens upplupna intäkter är upplupna avgifter för producerad el som kärnkraftsbolagen i efterhand betalar till Kärnavfallsfonden med 1 327 miljoner kronor och 598 miljoner kronor upplupna ränteintäkter för placeringar.

Statens jordbruksverk redovisar upplupna intäkter för medel inom EU:s landsbygdsprogram 2014–2020. EU har ännu inte godkänt programmet men de beräknas ske i juni 2015.

Försäkringskassan redovisar upplupna intäkter för vård inom EU på 315 miljoner kronor och upplupna ränteintäkter för återkrav på 135 miljoner kronor.

Upplupna intäkter hos Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen består av finansieringsavgifter från arbetslöshetskassor. Arbets-

löshetsavgifter avskaffades fr.o.m. 2014 men ingick i beloppet 2013.

Tillväxtverkets upplupna intäkter är för medel från Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2007–2013.

Svenska kraftnät redovisar upplupna nätintäkter på 288 miljoner kronor och upplupna intäkter från balans- och systemansvariga på 476 miljoner kronor.

Not 39 Värdepapper och andelar

Miljoner kronor

	2014	2013
Riksgäldskontoret	16 430	14 007
Försäkringskassan	1 029	1 001
Pensionsmyndigheten	443	450
Affärsverk		
Luftfartsverket	543	-
Övriga myndigheter	0	0
Summa	18 445	15 458

Riksgäldskontorets värdepapper och andelar är pågående affärer med återköpsavtal (s.k. repor) i egna statspapper.

Försäkringskassans värdepapper och andelar är huvudsakligen hypoteksobligationer i de fonder Försäkringskassan redovisar, främst Trafiklivräntefonden.

Pensionsmyndigheten redovisar obligationer, främst hypoteksobligationer, som hör till den frivilliga pensionsförsäkringen och Sjömanspensionsfonden.

Luftfartsverket redovisar kortfristiga placeringar i företagscertifikat som värdepapper och andelar.

Not 40 Kassa och bank

Miljoner kronor

	2014	2013
Exportkreditnämnden	821	831
Kronofogdemyndigheten	458	432
Trafikverket	264	139
E-hälsomyndigheten	195	-
Regeringskansliet	173	148
Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete	151	53
Länsstyrelsen i Norrbottens län	151	145
Uppsala universitet	135	189
Karolinska institutet	109	108
Universitets- och högskolerådet	102	92
<i>Affärsverk</i>		
Luftfartsverket	3 312	3 178
Svenska kraftnät	192	150
Sjöfartsverket	119	102
Övriga myndigheter	901	1 171
Summa	7 083	6 738

Exportkreditnämnden redovisar banktillgodohavanden i utländsk valuta till värdet av 656 miljoner kronor samt banktillgodohavanden i svenska kronor på 165 miljoner kronor.

Kronofogdemyndighetens belopp är till största delen deponerade medel och ansökningsavgifter. Dessa har betalats in som klienters bankmedel men Kronofogdemyndigheten har ännu inte redovisat dem mot inkomsttitel.

Not 41 Nettoförmögenheten

Miljoner kronor

	2014	2013
Uppskrivningskapital	59	60
Donationskapital	797	639
Resultatandelar i hel- och delägda företag	253 990	258 462
Balanserad kapitalförändring	-600 187	-581 698
Årets över-/underskott enligt resultaträkningen	-67 772	-23 885
Summa	-413 113	-346 422

Nettoförmögenheten är skillnaden mellan tillgångar och skulder. Eftersom statens skulder är större än tillgångarna är statens nettoförmögenhet negativ. Förändringen av nettoförmögenheten mellan två år samvarierar i huvudsak med statsskuldens förändring. Nettoförmögenheten påverkas i första hand av resultaträkningens överskott/underskott. Därutöver påverkas nettoförmögenheten av andra transaktioner som förändrar tillgångarnas eller skuldernas värde utan att de redovisas i resultaträkningen. År 2014 minskade nettoförmögenheten med 67 miljarder kronor. Nedan redogörs för förändringar av poster som ingår i nettoförmögenheten. Vissa händelser som i sig inte innebär att nettoförmögenheten påverkas utgör ändå förklaringar till förändringar av ingående delposter.

Uppskrivningskapital

Uppskrivningskapitalet har minskat med 1 miljon kronor under året. Kapitalet minskar med avskrivningsbeloppen på uppvärderade anläggningar samt med omföring till balanserad kapitalförändring vid försäljning av tillgångar.

Donationskapital

Donationskapitalet har ökat med 158 miljoner kronor under året. Ökningen beror till största delen på donationer av konstverk till Moderna museet.

Resultatandelar i dotterbolag

Kammarkollegiet svarar för merparten av posten. Andelsvärdet är vid årets beräkning till största delen baserat på bolagens egna kapital enligt årsbokslut. Minskningen på 4,5 miljarder kronor under året består av föregående års resultatandelar (6,9 miljarder kronor), utdelningar betalda under 2014 (-13 miljarder kronor), samt övriga förändringar av eget kapital i dotterbolagen (1,4 miljarder kronor). Den del av Systembolaget AB:s resultat, motsvarande årets utdelning, och som redovisas som skatteintäkt förs om från balanserad kapitalförändring till resultatandel påföljande år (0,1 miljarder kronor).

Vattenfall AB redovisar en ökning av det egna kapitalet vid sidan av resultatet. Förändringen uppgår till 3,1 miljarder kronor och består till största delen av positiva omräkningsdifferenser vid konsolidering av verksamhet i utlandet (10 miljarder kronor) och valutasäkring av utländskt eget kapital (-2,4 miljarder kronor),

ägarförändringar (2,3 miljarder kronor), kassaflödessakring (-0,5 miljarder kronor) samt omvärderingar relaterade till pensionskulden (-6,3 miljarder kronor).

SAS AB omvärderade pensionsskulden i enlighet med nya redovisningsprinciper, vilket medförde en direkt minskning av andelen eget kapital med 2,0 miljarder kronor. En emission av preferensaktier ökade kapitalandelen med 0,7 miljarder kronor.

Postnords direkta minskning av andelen eget kapital uppgår till 0,7 miljarder kronor och består till största delen av omvärdering av pensionskulden.

Nordiska investeringsbankens redovisningsvaluta Euro stärktes gentemot svenska kronor, vilket medförde en ökning av andelen eget kapital med 0,6 miljarder kronor.

TeliaSonera AB rapporterar en direkt ökning av eget kapital med 0,6 miljarder kronor avseende främst valutakursdifferenser (1,1 miljarder kronor), transaktioner i eget kapital i intressebolag (0,4 miljarder kronor), omvärdering av pensionsskuld (-1,5 miljarder kronor) och skatter (0,6 miljarder kronor).

LKAB minskade eget kapital med främst kassaflödessakringar (-0,4 miljarder kronor) och omvärdering av pensionsskuld (-0,2 miljarder kronor).

Balanserad kapitalförändring

Den balanserade kapitalförändringen minskade med 18 miljarder kronor under året. Den del av föregående års överskott/underskott som inte är hänförligt till resultatandelar har minskat kapitalförändringen med 31 miljarder kronor.

Utdelningar från dotterbolag enligt föregående stycke ökar denna delpost med motsvarande belopp, dvs. 13 miljarder kronor.

Systembolaget AB:s resultat förs till en del som skatteintäkt, vilket påföljande år omförs till resultatandel från kapitalförändring (-0,1 miljarder kronor).

EKN rapporterar en skuld för över förväntansriktig premieandel på 0,6 miljarder kronor, vilken kommer att redovisas på inkomstitel följande år. Skulden är till staten och redovisas därför som en direkt ökning av balanserad kapitalförändring.

Skilda principer vid värdering av inomstatliga värdepapper medför en utjämningspost på 0,5 miljarder kronor som redovisas som balanserad kapitalminskning.

Eliminering av inomstatliga ensidiga periodiseringar samt diverse fordringar och skulder medför ett saldo på 0,3 miljarder kronor som minskar nettoförmögenheten.

Eliminering av premiepensionssystemet ur Pensionsmyndighetens redovisning medförde en direkt ökning av nettoförmögenheten med 0,3 miljarder kronor.

Riksgäldskontorets konton för hantering av TV-avgiften, rundradiokontot m.fl., rapporteras som en del av statsverket, vilket innebär en minskning av nettoförmögenheten med 0,3 miljarder kronor.

Summan av statens interna fordringar och skulder avseende moms minskar nettoförmögenheten med 0,2 miljarder kronor.

Saldot vid avräkning av inomstatliga betalningar avseende anslag och inkomstitlar uppgick vid årsskiftet till 0,1 miljarder kronor och redovisas som en minskning av nettoförmögenheten.

Nedanstående tabell visar de poster som lett fram till nettoförmögenhetens förändring. Se även avsnitt Nettoförmögenheten i avsnitt 3.2.1 Balansräkning.

Nettoförmögenhetens förändring

Miljoner kronor

	Uppskrivnings- kapital	Donations- kapital	Resultat- andelar i hel och delägda företag	Balanserad kapital- förändring	Årets över- /underskott	Summa
Utgående balans 2013	60	639	258 462	-582 770	-24 685	-348 294
Omräkning av pensionssskuld				1 872		1 872
Omklassificering av transferering till aktieägartillskott				-800	800	0
Ingående balans 2014	60	639	258 462	-581 698	-23 885	-346 422
Föreg. års kapitalförändring	-1		6 874	-30 758	23 885	0
Utdelning från hel- och delägda företag			-12 823	12 823		0
Förändring av eget kapital hos hel- och delägda företag			1 427			1 427
Försäljning och likvidering av aktier i hel- och delägda företag			-28	28		0
Omföring av resultatandel från Systembolaget redovisad som skatteintäkt			90	-90		0
EKN:s skuld för över förväntansriktig premieandel				565		565
Utjämningspost vid eliminering av statspapper				-523		-523
Saldo vid eliminering av ensidiga inomstatliga				-339		-339
periodavgränsningsposter samt diverse fordringar och skulder						
Pensionsmyndighetens redovisning av premiepensionssystemet				303		303
Rundradiokonto m.m., Riksgäldskontoret				-258		-258
Eliminering av inomstatliga balansposter avseende moms				-177		-177
Saldo inomstatlig betalningsavräkning				-62		-62
Övriga förändringar		158	-12	-1		145
Årets underskott					-67 772	-67 772
Summa årets förändring	-1	158	-4 472	-18 489	-43 887	-66 691
Utgående balans	59	797	253 990	-600 187	-67 772	-413 113

I tabellen nedan redovisas en beräkning av skillnaderna mellan balansräkningens nettoförmögenhet för 2013 och 2012 jämfört med statens förmögenhet beräknad i anslutning till nationalräkenskapernas principer. Nationalräkenskapernas (NR) beräkningar finns inte färdigställda för 2014 och jämförelsen görs därför för 2013.

Miljarder kronor

	2013	2012
Statens nettoförmögenhet enligt årsredovisningen för staten	-346	-316
<i>Avgående poster ur Nettoförmögenheten</i>		
Affärsverkens anläggningstillgångar	-20	-17
Fordringar och skulder hos andra myndigheter än Riksgäldskontoret, Centrala studiestödsnämnden m.fl.	159	140
Värdejusteringar, Centrala studiestödsnämnden och Exportkreditnämnden	32	32
<i>Tillkommande poster i Statens förmögenhet enligt NR-principer</i>		
Uppvärdering av börsnoterade aktier till marknadsvärde	45	54
Pålägg av moms och indexuppräknig till aktuell prisnivå av anläggningstillgångar/förbrukningsinventarier samt utökad aktivering av forskning och utveckling	643	646
Periodiserade skattefordringar	143	146
Omvärdering av statskund och övriga finansiella poster till marknadsvärde	32	-30
Riksbankens egna kapital utöver grundfond	83	106
Löneskatt på kommunsektorns pensionsskuld	96	89
Värdepapper hos Norrlandsfonden, Riksbankens jubileumsfond, Allmänna arvsfonden m.fl.	30	41
Övrigt	15	0
Statens förmögenhet enligt NR-principer	912	891

Skillnaden mellan balansräkningens nettoförmögenhet vid utgången av 2013 på -346 miljarder kronor och beräkningen enligt NR-principer på 912 miljarder kronor i tabellen ovan visar en positiv nettoförmögenhet som är 1 258 miljarder kronor högre än vad som redovisas i balansräkningen.

Skillnaderna beror dels på olika värderingsprinciper, dels på olika avgränsning av staten. Den enskilt största skillnaden beror på att fasta realltillgångar i NR värderas till återanskaffningsvärdet, dvs. restvärdet efter avskrivningar

räknas upp med prisindex samt med moms medan fasta realltillgångar i balansräkningen värderas till ursprungligt anskaffningsvärde. Detta står för 51 procent av skillnaden i förmögenheten. En annan stor del beror på att NR använder marknadsprisvärdering där sådan finns tillgänglig, t.ex. för vissa aktieinnehav och för skulder i form av bl.a. statsobligationer. I fråga om avgränsning ingår Riksbanken som kapitalandel i NR och inte endast med grundfonden. Skattefordringar hos NR inkluderar obetalda skatter vid årsskiftet medan balansräkningen tar upp en periodavgränsningspost motsvarande den ackumulerade periodiseringen av skatteintäkterna. Dessutom finns andra mindre skillnader. För tillgångar och skulder i övrigt tas främst vissa stora myndigheter med omfattande finansiell verksamhet med i NR. Fordringar och skulder av löpande karaktär är till största delen inte med i NR. För att balansera den särskilda löneskatt som ingår i kommunernas pensionsskuld tar NR upp en fordran i staten på motsvarande belopp.

Not 42 Fonder

Miljoner kronor

	2014	2013
Kärnavfallsfonden	53 157	50 372
Stabilitetsfonden (Riksgäldskontoret)	53 055	49 649
Insättningsgarantifonden (Riksgäldskontoret)	30 583	28 353
Trafiklivräntefonden (Försäkringskassan)	917	893
Batterifonden (Naturvårdsverket)	510	648
Kammarkollegiet, försäkringsverksamheten m.m.	359	335
Bygdemedel m.m. (länsstyrelser)	316	306
Försäkringskassans övriga fonder	256	255
Övriga	273	240
Summa	139 426	131 051

Som fonder i staten redovisas medel som är reserverade för särskilda ändamål, men där det reserverade beloppet inte beror direkt på en fastställd skuld eller en försäkringstekniskt beräknad risk. De viktigaste förändringarna i fondkapitalet beskrivs i not 5 Avsättning till/upplösning av fonder.

Kärnavfallsfonden redovisas av myndigheten Kärnavfallsfonden och förvaltas av Kammarkollegiet. Fonden består av avgifter från kärnkraftsföretagen, baserade på produktionen av elektrisk kraft. Avgifterna ska täcka alla kostnader nu och i framtiden för hantering och slutförvaring av använt kärnbränsle och annat avfall. Kärnavfallsfonden har ökat kraftigt under ett antal år. Fondmedlen är placerade i s.k. säkerställda obligationer utgivna av bostadsfinansieringsinstitut, i statspapper och på konto i Riksgäldskontoret. Vid utgången av 2014 utgörs cirka 50 procent av tillgångarnas bokförda värde av säkerställda obligationer.

Stabilitetsfonden inrättades enligt riksdagens beslut i samband med finanskrisen under hösten 2008 för att finansiera framtida stödåtgärder. Den förvaltas av Riksgäldskontoret. Inledningsvis tillfördes 15 miljarder kronor genom särskilt anslag på statens budget. Avsikten är att fonden genom de inbetalda stabilitetsavgifterna och bankgarantiavgifterna från banker och andra institut med avkastning, ska öka så att den inom 15 år uppgår till motsvarande 2,5 procent av BNP. Under året ökade fondens behållning med 3,4 miljarder kronor (jfr not 5).

Riksgäldskontoret förvaltar även Insättningsgarantifonden som har byggts upp av avgifter från institut som omfattas av garantin. Avgiftens storlek bygger på institutens kapitaltäckningsgrad och används till att bygga upp en fond för att kunna betala ut ersättning till kunder i omfattade kreditinstitut eller värdepappersbolag som går i konkurs. Insättningsgarantin gäller för såväl privatpersoner som företag och andra juridiska personer. Insättningsgarantimedlen är placerade i statspapper och till mindre del på konto i Riksgäldskontoret. Insättningsgarantifonden ökade med 2,2 miljarder kronor under året.

Försäkringskassan redovisar ett antal fonder som förvaltas av Kammarkollegiet och från vilka bl.a. vissa livräntor enligt äldre bestämmelser betalas ut. Den största är Trafiklivräntefonden och utöver den finns bl.a. Frivilliga yrkeskadefonden och Affärsverksfonden.

Batterifonden redovisas av Naturvårdsverket och används för bl.a. omhändertagande av miljöfarliga batterier.

Kammarkollegiets fonder avser kollegiets försäkringsverksamhet, men även bl.a. Viltvårdsfonden, Kulturfonden för Sverige och Finland samt Författarfonden.

Länsstyrelserna redovisar s.k. bygdemedel (vattenregleringsmedel) och älgvårdsfonder. Cirka 45 procent av beloppet redovisas av Länsstyrelsen i Norrbottens län.

Bland fonder som inte specificeras i tabellen finns främst medel från vattendomar m.m. hos Havs- och vattenmyndigheten, Brottsofferfonden samt Sjömanspensionsfonden hos Pensionsmyndigheten.

Not 43

Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

Miljoner kronor	2014	2013
Statens tjänstepensionsverk	212 284	205 652
Riksdagsförvaltningen	2 709	2 585
Försvarsmakten	242	364
Rikspolisstyrelsen	61	89
Trafikverket	65	58
Göteborgs universitet	22	46
Försvarets materielverk	32	42
<i>Affärsverk</i>		
Luftfartsverket	2 987	2 731
Sjöfartsverket	1 833	1 690
Svenska kraftnät	469	433
Övriga myndigheter	440	502
Summa	221 144	214 192

Statens pensionsåtagande vid SPV

Statens tjänstepensionsverk (SPV) ansvarar och gör avsättningar för de förmånsbestämda tjänstepensionerna och de övriga avtalsförsäkringar som myndigheterna har betalat premier eller lönekostnadspålägg för, vilket utgör merparten av statens pensionsåtagande. Undantag från denna ordning är de myndigheter som gör egna avsättningar för pensioner, främst affärsverken.

Den pensionsskuld som SPV redovisar ökade med 6,6 miljarder kronor jämfört med 2013 då den ökade med 7,6 miljarder kronor. Skulden har beräknats med motsvarande ränteantaganden som de som tillämpats i årsredovisningen för staten de närmast föregående åren (se redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar) och det innebär att den är 18,8 miljarder kronor lägre

än den skuld som SPV redovisar i sin årsredovisning.

I nedanstående tabell framgår förändringens viktigaste delposter enligt en skuldanalys som SPV gjort.

Förklaring till förändring av den försäkringstekniska avsättningen i SPV:s tjänstepensionsverksamhet

Miljoner kronor

	2014	2013
Ingående skuld	205 149	197 507
Justering av ingående skuld	-61	-81
Ändrade beräkningsgrunder, bruttoränta	5 692	5 502
Ändrade beräkningsgrunder, övrigt	294	0
Nyintjänande	6 140	6 279
Utbetald pension	-9 117	-8 844
Basbeloppsindexering	-455	2 179
Grundränta, brutto	2 319	2 647
Grundränta, frigjorda omkostnader	-212	-204
Antaganden om livslängd	147	-12
Nya och tillfälliga sjukpensioner	113	133
Nyavsättning premiebefrielse	68	25
Nyavsättning icke aktuell, temporär efterlevandepension	245	342
Avveckling riskförmåner	-32	1
Nya pensionsersättningar och särskilda pensionsersättningar	30	56
Förändring av antastbar förmån	-41	10
Nya temporära efterlevandepensioner	110	103
Utbetalning, frigjorda omkostnader	-73	-71
Aktualisering	-78	-58
Övrigt	1 555	-365
Summa utgående skuld¹	211 793	205 149

¹ Till detta kommer tjänstegruppliv- och personskadeersättningar med 491 miljoner kronor (503 miljoner kronor föregående år) vilket förklarar avvikelser i belopp i not 43.

Ändrade beräkningsgrunder visar den skuldeffekt som uppstår när de försäkringstekniska beräkningsgrunderna ändras. I årsredovisningen för staten 2013 tillämpades grundräntan 1,3 procentenheter och för 2014 har den sänkts till 1,1 procent enligt den princip som innebär att en förändring av räntan i beräkningsgrunderna tillåts slå igenom med högst 0,2 procentenheter.

Nyintjänande består av den skuldförändring som beror på att de aktiva har tjänat in ytterligare rätt till ålderspension och komplette-

rande efterlevandepension/familjepension under året.

Utbetald pension motsvarar den skuldminskning som utbetalningarna medfört. Posten är en beräkning utifrån tillgängliga data och det kan finnas avvikelser mellan postens värde och bokförda betalningar exempelvis när retroaktiva utbetalningar gjorts.

Basbeloppsindexering avser omräkning med förändringen av prisbasbeloppet som görs av pensioner som betalas ut och av fribrev. Mellan 2013 och 2014 var denna sänkning 0,22 procent vilket gav en skuldminskning med 455 miljoner kronor.

Grundränta visar den uppräknings av skulden som enligt de försäkringstekniska riktlinjerna ska göras med antagen ränta, som 2014 var 1,1 procent.

I Övrigt ingår effekter som uppstår i skulden när förmånsbelopp förändras under perioden till exempel på grund av samordning. År 2014 minskade inkomstpensionen med 2,7 procent vilket har lett till högre pensionsbelopp och högre skulder för bruttosamordnad tjänstepension.

Övriga avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

Riksdagsförvaltningen tar upp avsättning för pensioner och inkomstgarantier till tidigare och nuvarande ledamöter. Av det totala beloppet avsåg 611 miljoner kronor inkomstgarantier. Cirka 72 procent av den totala avsättningen avsåg avgångna ledamöter, medan återstoden avsåg aktiva ledamöter.

Pensionsskulden för Riksdagsförvaltningen och för Luftfartsverket, Sjöfartsverket och affärsverket Svenska kraftnät har också räknats om enligt den princip som tillämpas för förändring av grundräntan i årsredovisningen för staten. Principen innebär att en förändring av grundräntan tillåts slå igenom med högst 0,2 procentenheter på grundräntan som används vid beräkning av pensionsavsättningen i årsredovisningen för staten. Omräkningen innebär att sammantaget är tjänstepensionsskulden för Riksdagsförvaltningen och affärsverken upptagna till 1 299 miljoner kronor lägre i årsredovisningen för staten än i deras respektive årsredovisningar.

Not 44

Övriga avsättningar

Miljoner kronor

	2014	2013
Exportkreditnämnden	5 618	6 232
Trafikverket	1 172	1 094
Riksgäldskontoret	909	806
Försvarmakten	530	626
Pensionsmyndigheten, frivillig pensionsförsäkring	448	449
Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete	355	220
Regeringskansliet	142	35
Rikspolisstyrelsen	122	90
Kriminalvården	99	77
Boverket, bostadskreditgarantier	89	102
<i>Affärsverk</i>		
Luftfartsverket	165	140
Sjöfartsverket	56	7
Övriga myndigheter	895	861
Summa	10 600	10 739

Balansposten Övriga avsättningar består till största delen av Exportkreditnämndens (EKN) avsättningar för risker i garantiengagemang. Reserveringar har gjorts för förväntad förlustrisk i affärerna. Reserveringen vid utgången av 2014 uppgick till 5 618 miljoner kronor (netto med hänsyn till återförsäkrares andel 5 412 miljoner kronor) vilket innebär en minskning med 614 miljoner kronor eller 10 procent under året. Reserveringen delas in i reservering för ej intjänade premier och kvardröjande risker, respektive reservering för skador. Det är reservering för ej intjänade premier som står för huvuddelen, 73 procent av den totala reserveringen. Det finns både positiva och negativa förändringar inom de olika delarna av reservationen. En stor del av årets minskning beror dock på att EKN under 2014 har lyft ut en del av avsättningen som rör s.k. över förväntansriktig premie, och redovisar den som skuld. Värdet av utestående garantier sjönk med cirka 10 procent under 2014, till 174 miljarder kronor. Samtidigt ökade kreditriskerna i genomsnitt. Totalt sett minskade därmed reserveringarna nominellt, men ökade något som andel av engagemanget.

Trafikverket redovisar gjorda avsättningar som främst gäller skadeståndskostnader med 840 miljoner kronor och miljöåtgärder med 260 miljoner kronor. Här ökade avsättningarna för skadestånd medan avsättningarna för miljöåtgärder minskade under året.

Riksgäldskontoret reserverar medel för framtida garantiförluster. Reserveringen gäller till största delen garantin för Öresundsbron. Avsättningarna för förväntade förluster i garanti-verksamheten ökade med 103 miljoner kronor under 2014. Det beror huvudsakligen på den nya garantin till Eurofima, som finansierar inköp av lok och vagnar åt europeiska järnvägsbolag.

Försvarmaktens avsättning för framtida utgifter för omstrukturering enligt främst Förvarsbeslut 2004 har fortsatt att minska. Minskningen gäller den del av avsättningen som rör avveckling av materiel. De kvarstående avsättningarna för omstrukturering gäller till drygt 50 procent avsättningar för avveckling av materiel, medan de återstående delarna främst rör sanering samt kompetensväxlings- och kompetensutvecklingsåtgärder.

Pensionsmyndigheten har en avsättning för frivillig pensionsförsäkring som är en verksamhet enligt äldre lagstiftning. Nyteckning till försäkringen upphörde i början av 1980-talet och avsättningen minskar successivt, eftersom inga premier inbetalas, med skillnaden mellan kapitalavkastning och pensionsutbetalningar. Av avsättningen på 448 miljoner kronor, utgör 50 miljoner kronor konsolideringsfond.

Boverket redovisar avsättningar för kreditgarantier för bostäder övertagna från Statens Bostadskreditnämnd.

Styrelsens för internationellt utvecklingssamarbete (Sida) avsättningar för risker i engagemang gäller garantier som EKN administrerar för Sidas räkning avseende krediter för vissa utvecklingsändamål (s.k. U-krediter) och fristående garantier. Till följd av nya regler har inga nya utfästelser för U-krediter utfärdats under de senaste fyra åren. Engagemanget som rör U-krediter ökade ändå under året, från 952 miljoner kronor till 1 043 miljoner kronor, beroende på valutakursförändringar. Engagemanget i fristående krediter ökade kraftigt, från 1 318 miljoner kronor till 2 438 miljoner kronor. Avsättningen för förväntade förluster inom U-kreditsystemet minskade något som följd av den mindre omfattningen och kortare risktid i engagemanget. Avsättningen för förluster på

fristående garantier ökade däremot från 126 miljoner kronor till 263 miljoner kronor i samband med det ökade engagemanget. Avsättningen hos Sida innehåller även en mindre del som gäller uppsagda lokaler och uppsagd personal.

Regeringskansliet gjorde en avsättning på 105 miljoner kronor under året för ersättningar till de avgående politiskt anställda m.fl. efter valet 2014.

Not 45 Statsskulden

Lån i svenska kronor

Miljoner kronor

	2014	2013
Nominella statsobligationer	591 814	603 508
Statsskuldväxlar	88 140	93 831
Likviditetsförvaltningsinstrument	60 266	61 345
Säkerheter i svenska kronor	20 805	11 062
Privatmarknadslån	36 278	46 349
Valutaderivat	-28 406	-120 816
Real skuld i svenska kronor	203 158	197 796
Summa	972 055	893 075
Eliminering, myndigheters innehav av statspapper	-47 677	-40 665
Summa	924 378	852 410

I Riksgäldskontorets definition av den svenska statsskulden ingår de låneinstrument som Riksgäldskontoret använder, och har använt sig av, i sin finansiering av statens lånebehov (se Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar). Lån i Sverige redovisas till nominellt slutvärde, dvs. de marknadsvärderas inte med hänsyn till förändringar i marknadsräntorna.

I årsredovisningen för staten används Riksgäldskontorets definition av statsskulden minskad med elimineringar av de statliga myndigheternas innehav av statliga obligationer.

Det är endast ett fåtal myndigheter som har statsobligationer. Kärnavfallsfondens innehav var vid årsskiftet 19,5 miljarder kronor och Riksgäldskontorets innehav för Insättningsgarantifonden var 28,0 miljarder kronor.

Lån i utländsk valuta

Miljoner kronor

	2014	2013
Obligationer m.m. i utländsk valuta	385 841	259 579
Säkerheter i utländsk valuta	13 300	14 688
Valutaderivat	23 117	109 741
Summa	422 258	384 008

Lån i utländsk valuta upptas i balansräkningen till sitt aktuella värde, dvs. de räknas om till de valutakurser som gällde på bokslutsdagen. De redovisade lånen i utländsk valuta ökade med 38,3 miljarder kronor.

Statsskulden totalt

Miljoner kronor

	2014	2013
Lån i svenska kronor	924 378	852 410
Lån i utländsk valuta	422 258	384 008
Summa	1 346 636	1 236 418

Statsskulden har totalt ökat med 110 miljarder kronor jämfört med 2013. Statens budgetsaldo för 2014 var -72 miljarder. Ökningen beror också bl.a. på växelkursförändringar. Riksgäldskontoret ökade sin upplåning i obligationer m.m. i utländsk valuta med 126 miljarder kronor.

Not 46 Långfristiga skulder

Miljoner kronor

	2014	2013
Trafikverket	2 679	2 465
Riksgäldskontoret	373	310
Övriga myndigheter	8	1
Summa	3 060	2 776

Långfristiga skulder vid sidan av statsskulden förekommer endast hos ett litet antal statliga myndigheter, förutom de lån i Riksgäldskontoret som är interna i staten och därför elimineras i årsredovisningen för staten.

Trafikverket redovisar betalningsutfästelse till Svensk-Danska Broförbindelsen AB med 2 475 miljoner kronor och innehållna garanti-belopp med 205 miljoner kronor.

Riksgäldskontoret redovisar lån för tillgångar som övertogs från affärsverket Statens järnvägar i samband med att affärsverket upphörde.

Not 47 Leverantörsskulder

Miljoner kronor

	2 014	2013
Trafikverket	6 105	6 171
Försvarets materielverk	2 231	2 968
Försvarmakten	835	659
Försäkringskassan	461	539
Rikspolisstyrelsen	397	796
Fortifikationsverket	384	325
Migrationsverket	320	222
Arbetsförmedlingen	317	588
Karolinska institutet	293	188
Kriminalvården	282	318
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	253	291
Skatteverket	216	234
Göteborgs universitet	191	164
Statens fastighetsverk	189	230
Transportstyrelsen	187	174
Lunds universitet	183	251
Statens institutionsstyrelse	182	133
Domstolsverket	167	304
Regeringskansliet	153	161
Uppsala universitet	150	169
Umeå universitet	137	158
Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut	110	94
Stockholms universitet	109	90
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	625	697
Sjöfartsverket	94	161
Luffartsverket	146	137
Övriga myndigheter	2 839	2 858
Summa	17 556	19 080

Leverantörsskulder är skulder som uppkommer vid köp av varor och tjänster. Posten varierar mycket på grund av skuldernas kortfristiga karaktär.

Not 48 Övriga kortfristiga skulder

Miljoner kronor

	2014	2013
Kärnavfallsfonden, repor	33 765	-
Skatteverket		
Kontoöverskott, skattekonto	25 511	21 888
Skuld till kommuner och landsting	0	7 217
Övrigt, Skatteverket	89	275
Summa Skatteverket	25 600	29 380
Riksgäldskontoret		
Repor Insättningsgarantifonden	28 255	-
Skuld till premiepensionssystemet	10 916	10 194
EU-avgifter	3 663	2 236
Övrigt, Riksgäldskontoret	934	226
Summa Riksgäldskontoret	43 768	12 656
Försäkringskassan	8 594	8 634
Trafikverket	2 247	4 648
E-hälsomyndigheten	1 560	-
Exportkreditnämnden	354	461
Statens tjänstepensionsverk	391	374
Rikspolisstyrelsen	330	329
Uppsala universitet	201	256
Försvarmakten	200	268
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	4 480	3 223
Luffartsverket	92	95
Sjöfartsverket	25	18
Övriga myndigheter	2 676	187
Summa	124 283	60 529

Kärnavfallsfonden får enligt fastställd placeringspolicy delta i marknaden med återköps-transaktioner, s.k. repor, för statsskuldväxlar och obligationer (inkl. realränteobligationer). Tillgångssidan av dessa repor redovisas under Övriga kortfristiga fordringar, se not 35.

En del av Skatteverkets skuld för kontoöverskott på skattekonto består av skattebetalares kompletteringsinbetalningar för att täcka den slutliga skatten, vilken avräknas först 2015. En annan del består av oreglerade skulder avseende överskjutande ingående mervärdesskatt

eller andra återbetalningar som inte hunnit göras per balansdagen.

Slutavräkning av kommunalskatt till kommuner och landsting medförde en fordran 2014 men en skuld 2013, se not 35.

Kammarkollegiet förvaltar Insättningsgarantifonden på uppdrag av Riksgäldskontoret. Från och med 2014 har placeringspolicyn förändrats och repor får placeras över årsskiftet. Tillgångssidan av dessa repor redovisas under Övriga kortfristiga fordringar, se not 35.

Riksgäldskontorets skuld till premiepensions-systemet består huvudsakligen av inbetalda ålderspensionsavgifter som övergångsvis har placerats på konto i Riksgäldskontoret för finansiering av framtida pensioner.

Medel för EU-avgiften består av medel som har satts in på EU-kommissionens konto i Riksgäldskontoret, men som ännu inte har rekvirerats av kommissionen och betalats från statens centralkonto i Riksbanken. Beloppet varierar över tid beroende på EU kommissionens aktuella likviditetsbehov.

Försäkringskassans övriga skulder består av skatt på pensioner som betalas ut för Pensionsmyndighetens räkning samt på sjukpenning, sjuk- och aktivitetsersättning, föräldrapenning m.fl. skattepliktiga socialförsäkringsförmåner.

I Trafikverkets övriga kortfristiga skulder ingår i huvudsak förskotteringar av väg- och järnvägsinvesteringar med 1 419 miljoner kronor, innehållna garantibelopp med 640 miljoner kronor samt 67 miljoner kronor för hyra av matarledningar.

E-hälsomyndighetens övriga kortfristiga skulder består främst av en skuld till apoteksaktörer för distribution av läkemedelsförmån.

Affärsverket Svenska kraftnäts övriga skulder består främst av bidrag från markägare, investeringsbidrag från intressenter och skuldförda kapacitetsavgifter. Ökningen med 1 257 miljoner kronor beror främst på en ökning av aktiverade investeringsbidrag och kapacitetsavgifter.

Not 49 Depositioner

Miljoner kronor

	2014	2013
Kronofogdemyndigheten	782	772
Länsstyrelsen i Stockholms län	232	270
Länsstyrelser, övriga	146	117
Övriga myndigheter	126	111
Summa	1 286	1 270

Depositioner består bl.a. av indrivna medel hos Kronofogdemyndigheten och av hyror som privatpersoner deponerat hos länsstyrelserna i samband med tvist med fastighetsägare.

Not 50 Förskott från uppdragsgivare och kunder

Miljoner kronor

	2014	2013
Patent- och registreringsverket	19	15
Kemikalieinspektionen	18	15
Lantmäteriet	18	21
Bolagsverket	12	9
Affärsverk		
Svenska kraftnät	680	57
Övriga myndigheter	12	123
Summa	759	240

Uppdragsgivare och kunder lämnar medel till myndigheter i förskott för finansiering av större projekt, t.ex. infrastrukturprojekt och forsknings- och utvecklingsprojekt. Dessa projekt pågår under en längre tid och arbete är ännu inte avslutat eller projektet slutavräknat. Myndigheterna redovisar medlen som förskott från uppdragsgivare och kunder.

Svenska kraftnäts förskott består av avtal med kunder inom optoverksamheten, dvs. infrastruktur för tele- och datakommunikation. Avtalstiden varierar mellan 15 och 25 år. Svenska kraftnät redovisar förskotten som intäkter under denna tid.

Not 51 Upplupna kostnader

<i>Miljoner kronor</i>	2014	2013
Riksgäldskontoret	12 106	14 702
Migrationsverket	4 164	2 524
Trafikverket	2 073	1 949
Försvarmakten	1 268	1 091
Försäkringskassan	1 082	1 061
Rikspolisstyrelsen	944	1 007
Försvarets materielverk	916	513
Arbetsförmedlingen	668	515
Lantmäteriet	408	313
Statens jordbruksverk	374	109
Skatteverket	356	347
Kriminalvården	286	314
Göteborgs universitet	239	248
Transportstyrelsen	238	233
Kammarkollegiet	229	140
Regeringskansliet	226	220
Domstolsverket	185	200
Lunds universitet	184	241
Sveriges lantbruksuniversitet	164	161
Uppsala universitet	158	176
Stockholms universitet	137	141
Statens institutionsstyrelse	121	150
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	592	423
Luffartsverket	131	108
Sjöfartsverket	127	113
Övriga myndigheter	2 196	2 282
Total summa	29 572	29 281

Upplupna kostnader redovisas för tjänster som utförts under redovisningsperioden och varor som leverats men som faktureras eller betalas först under nästkommande räkenskapsår.

Riksgäldskontorets upplupna kostnader är räntekostnader för upplåning i svenska kronor och utländsk valuta samt skuldskötselinstrument.

Migrationsverket redovisar en ökning av upplupna kostnader med 1 640 miljoner kronor varav upplupna kostnader för placering av barn ökade med 479 miljoner kronor och upplupna kostnader för ersättning för ensamkommande barn ökade med 539 miljoner kronor.

Trafikverket redovisar upplupna kostnader för markinlösen på 641 miljoner kronor och upplupna semesterlöner, exklusive sociala avgifter, med 256 miljoner kronor. 205 miljoner kronor utgör upplupna utgiftsräntor. Andra upplupna personalrelaterade kostnader uppgår till 198 miljoner kronor. Dessutom ingår övriga upplupna kostnader för investeringsverksamheten och för underhållsverksamheten.

Upplupna kostnader hos Försvarmakten är i huvudsak semesterlöneskuld och annan löneskuld på 1 162 miljoner kronor.

Försäkringskassan redovisar bl.a. upplupna kostnader för vård inom EU, tandvård och andra försäkringskostnader på 710 miljoner kronor.

Svenska kraftnät redovisar bl.a. upplupna kostnader för balanskraft.

I övrigt består upplupna kostnader även av semester- och löneskulder som redovisas av de flesta myndigheter samt konsult- och revisionsarvoden m.m.

Not 52 Oförbrukade bidrag

<i>Miljoner kronor</i>	2014	2013
Karolinska institutet	1 577	1 614
Lunds universitet	1 316	1 201
Göteborgs universitet	1 041	991
Uppsala universitet	790	813
Statens jordbruksverk	539	1 180
Kungl. Tekniska högskolan	318	416
Umeå universitet	300	343
Linköpings universitet	257	269
Sveriges lantbruksuniversitet	232	242
Stockholms universitet	214	250
Kustbevakningen	171	172
Södertörns högskola	157	165
Trafikverket	141	25
Örebro universitet	117	123
Linnéuniversitetet	116	89
Luleå tekniska universitet	115	115
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	-	887
Luffartsverket	61	26
Övriga myndigheter	1 071	1 077
Summa	8 533	9 998

Som oförbrukade bidrag redovisas bidragsmedel som erhållits, men som ännu inte förbrukats för sitt ändamål.

Universitet och högskolor redovisar oförbrukade bidragsmedel främst för finansiering av olika forskningsprojekt. I det totala beloppet för oförbrukade bidrag ingår uppbundna medel för framtida avskrivningar för investeringar som finansierats med erhållna bidrag.

Posten oförbrukade bidrag hos Statens jordbruksverk är huvudsakligen förskott från EU:s landsbygdsfond på 0,5 miljarder kronor.

Svenska Kraftnät redovisar bidrag från markägare till investeringar, investeringsbidrag från intressenter och skuldförda kapacitetsavgifter.

Totalt oförbrukade bidrag

<i>Miljoner kronor</i>	2014	2013
Universitet och högskolor	15 719	15 098
Inomstatligt	8 787	8 125
Utomstatligt	6 932	6 973
Länsstyrelser	1 089	1 292
Inomstatliga	985	1 175
Utomstatliga	104	117
Övriga	2 848	4 671
Inomstatliga	1 351	1 763
Utomstatliga	1 497	2 908
Totala inomstatliga	11 123	11 063
Totala utomstatliga	8 533	9 998
Summa	19 656	21 061

Oförbrukade inomstatliga bidrag elimineras i årsredovisningen för staten, men redovisas här som tilläggsinformation. Dessa bidrag har i de flesta fall redovisats mot anslag hos den givande myndigheten.

De totala oförbrukade bidragen minskade med 1,4 miljarder kronor. Det är inomstatliga oförbrukade bidrag vid länsstyrelser och övriga myndigheter som har minskat.

För oförbrukade bidrag från utomstatliga finansierare framgår jämförelser för de myndig-

heter som har störst oförbrukade belopp av not 52 ovan.

Högskolesektorn står för 79 procent av inomstatliga oförbrukade medel som vanligtvis är forskningsmedel, ofta från Vetenskapsrådet, andra forskningsråd eller myndigheter med uppgift att fördela sådana medel. Dessa medel ökade med 0,7 miljarder kronor jämfört med föregående år.

Lunds universitet redovisade störst belopp vid utgången av 2014. Beloppet uppgick till 2,1 miljarder kronor vilket var 24 procent av de totala inomstatliga oförbrukade medlen för universitet och högskolor. Uppsala universitet redovisade 14 procent och Karolinska institutet 12 procent av totalen. De inomstatliga oförbrukade bidragen ökade något för nämnda myndigheter.

Inomstatliga bidrag hos länsstyrelserna avser vanligen medel från centrala myndigheter som ska förmedlas till olika regionala projekt.

Bland övriga myndigheter med oförbrukade bidrag från andra myndigheter, hade Vetenskapsrådet störst utfall med 0,2 miljarder kronor.

Oförbrukade inomstatliga bidrag

Inomstatliga oförbrukade bidrag uppgick till totalt 11 123 miljoner kronor.

I tabellen nedan visas hur 96 procent (10 715 miljoner kronor) av inomstatliga oförbrukade bidrag förväntas tas i anspråk inom angivna tidsintervaller. Ett belopp om 408 miljoner kronor består av många mindre belopp och redovisas utan indelning i tidsintervall. Redovisade belopp bygger på uppgifter som berörda myndigheter lämnat utifrån gjorda uppskattningar om förväntad förbrukningstakt.

Miljoner kronor

Förbrukningstakt inomstatliga oförbrukade bidrag	Totalt	Inom 3 månader	3 månader till ett år	1 år till 3 år	Mer än 3 år
Inomstatliga oförbrukade bidrag (med förbrukningstakt)	10 715	2 698	6 437	1 405	175
varav Universitet och högskolor	8 787	2 306	5 505	877	99
varav Länsstyrelser	985	121	509	304	51
varav Övriga	943	271	423	224	25
Övriga (utan förbrukningstakt)	408				
Totala inomstatliga oförbrukade bidrag	11 123				

Not 53 Övriga förutbetalda intäkter

Miljoner kronor	2014	2013
Riksgäldskontoret	32 224	22 563
Periodisering av skatter	8 795	16 046
Försvarets materielverk	261	658
Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige	236	-
Karolinska institutet	228	225
Lunds universitet	164	171
Kammarkollegiet	152	159
Statens fastighetsverk	132	125
Uppsala universitet	109	111
Göteborgs universitet	96	90
Trafikverket	86	59
Tillväxtverket	64	-
Högskolan Dalarna	60	12
<i>Affärsverk</i>		
Sjöfartsverket	31	35
Svenska kraftnät	22	-
Luftfartsverket	12	4
Övriga myndigheter	665	597
Summa	43 337	40 855

Övriga förutbetalda intäkter är inkomster för varor och tjänster som ännu inte har levererats eller utförts. Förutbetalda intäkter uppstår på grund av att varor och tjänster faktureras i förskott eller förskottsbetalas innan prestationer har utförts.

Överkurser uppstår när Riksgäldskontoret emitterar obligationer och marknadsvärdet är högre än det nominella värdet. Mellanskillnaden är överkurs och bokförs som förutbetalda intäkt som periodiseras över lånets löptid.

Periodisering av skatter är mellanskillnaden mellan de skatter som inbetalats och de skatteintäkter som beräknas i samband med upprättande av årsredovisningen för staten. När en ökning av en förutbetalda intäkt redovisas innebär det att de periodiserade intäkterna är lägre än de betalda skatterna som Skatteverket m.fl. myndigheter redovisat. För 2014 är den beräknade skatteintäkten högre än årets inbetalningar och därför minskar de förutbetalda intäkterna.

Försvarets materielverks förutbetalda intäkter gäller i huvudsak pågående arbeten.

Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige redovisar medel från EU:s socialfond och integrationsfonden.

Som Övriga förutbetalda intäkter hos andra myndigheter redovisas främst avgifts- eller uppdragsintäkter som betalats före årsskiftet, men som är hänförliga till kommande år.

Not 54 Garantiförbindelser

Miljoner kronor	2014	2013
Garantier för vilka avsättning ej görs (alla hos Riksgäldskontoret)		
Insättningsgarantin och investerarskyddet	1 388 869	1 312 808
<i>Kreditgarantier</i>		
Bankgarantier	935	8 928
<i>Garantier om tillförsel av kapital</i>		
Garantikapital	121 513	111 175

<i>Övriga garantier</i>		
Garantier som ställts ut av andra myndigheter än Riksgäldskontoret	1 529	1 900
Summa garantiåtaganden som redovisas inom linjen	1 512 846	1 434 811

Riksgäldskontoret, Exportkreditnämnden, Sida och Boverket hanterar de statliga garantiåtagandena. Riksgäldskontoret beskriver garanti- verksamheten närmare i särskilt underlag.

Garantiåtagandena delas upp i två delar; garantier där myndigheterna inte gör avsättning för förluster och garantier där myndigheterna gör avsättning för förluster. Inom linjen tas de garantier som myndigheterna inte gör någon avsättning för upp. Dessa beskrivs nedan.

Garantiförbindelser för insättningsgarantin redovisas per den 31 december 2013. För investerarskyddet saknas uppgift om storleken på de skyddade tillgångarna.

Insättningsgarantin skyddar insättningar på konto upp till ett belopp på 100 000 euro per person och institut, vilket vid årsskiftet motsvarade strax över 900 000 kronor. De garanterade insättningarna uppgick till 1 389 miljarder kronor den 31 december 2013, vilket var en ökning med 76 miljarder kronor.

Bankgarantierna är det garantiprogram som beslutades 2008 och som gav banker, bostadsinstitut och vissa kreditmarknadsbolag möjlighet att träffa avtal med staten om garantier för en del av sin upplåning. Programmet stängdes för nyteckning och utestående garantier har därför minskat successivt under de senaste åren till 935 miljoner kronor vid utgången av 2014.

Garantikapital är medlemsåtaganden i nio internationella finansieringsinstitut som består av inbetalt kapital och garantikapital. Garantikapitalet innebär att staten förbinder sig att under vissa omständigheter skjuta till ett bestämt kapitalbelopp till instituten. Åtagandet ökade under 2014 från 111 miljarder kronor till 122 miljarder kronor.

Statens totala garantiåtaganden

Bland garantiförbindelser inom linjen finns inte de garantier med där förlustrisken har värderats och avsättning för förväntade förluster görs. Avsättningarna för förluster uppgick till sammanlagt cirka 7,0 miljarder kronor och kommenteras i viss mån i not 44, Övriga avsättningar.

I nedanstående tabell redovisas statens totala garantiåtaganden fördelat på de åtaganden för vilka avsättning inte görs och de åtaganden för vilka avsättning görs. Totalsumman för garantiåtaganden avviker från vad som redovisas i avsnitt 5 tabell 5.1 då åtaganden på 17 miljoner kronor i Luftfartsverkets årsredovisning inte redovisas som ett garantiåtagande utan som övriga ansvarsförbindelser.

<i>Miljoner kronor</i>	2014	2013
Garantiåtaganden för vilka avsättning ej görs redovisade inom linjen (enligt ovan)	1 512 846	1 434 811
<i>Garantier för vilka avsättning görs - redovisas ej inom linjen</i>		
<i>Garantier om tillförsel av kapital</i>		
Grundförsäkringar, Riksgäldskontoret	405	405
<i>Kreditgarantier</i>		
Exportkreditgarantier, Exportkreditnämnden	174 245	194 713
U-kreditgarantier, Sida	964	872
Fristående krediter, Sida	2 050	1 157
Infrastruktur, Riksgäldskontoret	19 343	19 697
Bostadskrediter, Boverket	2 093	1 735
Internationella åtaganden, Riksgäldskontoret	6 734	6 327
Övrigt, Riksgäldskontoret	12	13
<i>Övriga garantier</i>		
Pensionsgarantier, Riksgäldskontoret	8 158	8 165
Summa garantiåtaganden för vilka avsättning görs	214 004	233 084
Total summa garantiåtaganden	1 726 850	1 667 895

Not 55

Övriga ansvarsförbindelser

<i>Miljoner kronor</i>	2014	2013
Riksgäldskontoret	9 680	8 230
Statens kulturråd	2 933	3 092
Statens tjänstepensionsverk	1 682	1 972
Kriminalvården	1 084	1 259
Södertörns högskola	1 025	680
Lunds universitet	216	300
Stockholms universitet	186	153
Totalförsvarets forskningsinstitut	162	171
Rikspolisstyrelsen	114	120
Göteborgs universitet	111	104
Domstolsverket	73	73
Arbetsförmedlingen	60	-
<i>Affärsverk</i>		
Sjöfartsverket	232	256
Luftfartsverket	17	18
Övriga myndigheter	265	328
Summa	17 840	16 756

Ansvarsförbindelser är förpliktelse som inte redovisas som skuld eller avsättning i balansräkningen på grund av att det inte är troligt att de kommer att regleras eller på grund av att deras storlek inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet. Det kan också vara möjliga förpliktelse, dvs. det är osäkert om det förekommer en förpliktelse eller inte. Som Övriga ansvarsförbindelser redovisas de ansvarsförbindelser som inte är garantiförbindelser.

Riksgäldskontorets ansvarsförbindelser är skuldbevis för utbetalningar från anslag till kapitalhöjning i internationella finansieringsinstitut.

Statens kulturråd redovisar ansvarsförbindelser för statliga utställningsgarantier. Vid utgången av 2013 fanns 24 utställda garantier.

Statens tjänstepensionsverk redovisar delar av utfästelserna för antastbara pensionsförmåner som ansvarsförbindelser.

Kriminalvården redovisar ansvarsförbindelser för hyrda lokaler, i beloppet ingår även projekteringsgarantier. Södertörns högskola, Lunds universitet, Stockholms universitet, Totalförsvarets forskningsinstitut, Göteborgs

universitet och Domstolsverket redovisar också ansvarsförbindelser för hyrda lokaler.

Rikspolisstyrelsen redovisar vitesbelopp i hyreskontrakt vid förtida avflyttning.

Arbetsförmedlingen redovisar möjliga krav i pågående rättsliga tvister.

Försvarsmakten har tagit upp avsättningar för bl.a. sanering av förorenade områden (se not 44 Övriga avsättningar). Utöver detta kommer Försvarsmakten efter 2022 att ha ytterligare utgifter för sådan sanering. Dessa utgifter är dock osäkra till både tidpunkt och belopp och har därför inte angivits med något belopp här.

Sjöfartsverkets post består av antastbara pensionsförpliktelse och ansvarsförbindelser för restvärden i räddningshelikoptrar. Luftfartsverkets belopp är borgensåtagande till dotterföretag och pensionsåtaganden till dotter- och intresseföretag.

Trafikverket redovisar flera åtaganden som inte beräknats med belopp. Det innefattar ansvar för avhjälpande enligt 10 kap. miljöbalken i vissa fall till följd av den flygplatsverksamhet som Luftfartsverket har bedrivit och den verksamhet som Trafikverket har bedrivit. Trafikverket redovisar även åtaganden för den av staten utställda miljögarantin i avtalet om bolagisering av Statens järnvägar. Slutligen finns en kapitaltäckningsgaranti till Arlandabanan Infrastructure AB som i första hand belastar Riksgäldskontorets garantireserv, men som under vissa förutsättningar kan belasta Trafikverket.

3.5.3 Noter till finansieringsanalysen

Not 56

Skatter

<i>Miljoner kronor</i>	2014	2013
Enligt resultaträkningen	1 022 832	998 811
Tillkommer/avgår:		
Förändring av fordringar och skulder	-9 168	-18 695
Summa	1 013 664	980 116

Vid periodisering av skatteintäkter tas upplupna eller förutbetalda intäkter upp i årsredovisningen för staten avseende de skatter som är hänförliga till året, men ännu inte betalats eller omvänt. Skatteintäkterna enligt resultaträkningen justeras

för dessa. Detsamma gäller fordringar och skulder avseende skatter som tas upp av Skatteverket. För 2014 understiger nettobetalingarna av skatter de beräknade skatteintäkterna, vilket har minskat kassaflödet.

Not 57 Avgifter och andra ersättningar

<i>Miljoner kronor</i>		
	2014	2013
Enligt resultaträkningen	51 904	54 355
Tillkommer: Utdelningar	12 708	20 015
Avgår: realisationsvinster	-2 899	-1 009
Summa	61 713	73 361

Statens hel- och delägda företag värderas enligt den s.k. kapitalandelsmetoden vilket innebär att utdelningar inte redovisas i resultaträkningen. Det innebär att utdelningar från dessa företag måste läggas till för att komma fram till statens nettoupplåning. Statens utdelningar redovisas i allt väsentligt av Kammarkollegiet. Under året har utdelningarna minskat kraftigt då Vattenfall AB inte gett någon utdelning och statens innehav i Nordea AB såldes 2013. De viktigaste utdelningarna 2014 är Telia Sonera AB med 4,6 miljarder kronor och LKAB med 3,5 miljarder kronor.

Not 58 Transfereringar

<i>Miljoner kronor</i>		
	2014	2013
Enligt resultaträkningen	929 393	925 438
Avgår:		
Avsättningar till fonder	-8 375	-23 960
Nedskrivning och avskrivning av lån, CSN m.fl.	-768	-1 231
Förändring av fordringar inkl nedskrivning, Försäkringskassan	21	73
Summa	920 271	900 320

Avsättningar till fonder och nedskrivningar av lån medför inte några betalningar och dessa kostnader tas därför bort.

Avsättning till fonder i staten för 2014 avser främst Stabilitetsfonden, Kärnavfallsfonden och Insättningsgarantifonden (se not 5). Avsättningen till Stabilitetsfonden var särskilt stor under 2013 beroende på den stora realisationsvinsten vid försäljning av aktier i Nordea AB.

Nedskrivningar och avskrivningar av lån hos CSN är summan av, avskrivningar p.g.a. ålder och andra orsaker, nedskrivningar samt reservering för osäkra fordringar.

Till transfereringar hänförs även förändringar i återkravsfordringar m.m. hos Försäkringskassan.

Not 59 Statens egen verksamhet

<i>Miljoner kronor</i>		
	2014	2013
Enligt resultaträkningen	252 346	247 300
Avgår:		
Avskrivningar	-26 821	-25 952
Avsättningar (se not 43 och 44)	-6 814	-6 957
Värdereglering lån, Riksgäldskontoret	96	360
Realisationsförluster	-1 461	-2 092
Summa	217 346	212 659

Kostnader för avskrivningar, avsättningar och nedskrivning av lån medför inte några betalningar och tas därför bort.

Ökningen av avsättningar avser i allt väsentligt statens tjänstepensioner (se not 44).

Kostnaderna för statens verksamhet justeras även för realisationsförluster vid försäljning av egendom som redovisats som kostnad utan att medföra någon betalning. Realisationsförlusterna under 2014 avser främst utrangeringar av beredskapsinventarier vid Försvarsmakten.

Not 60 Justeringar till betalningar

<i>Miljoner kronor</i>		
	2014	2013
Förändring av långfristiga fordringar	-2 501	-796
Förändring av omsättningstillgångar	-67 238	7 276
Förändring av kassa och bank	-345	-812
Förändring av skulder	69 378	1 426
Summa	-707	7 094

För 2014 har justeringar till betalningar ökat kraftigt både på tillgångs- och skuldsidan, beroende på att Kärnavfallsfonden och Insättningsgarantifonden har öppna repotransaktioner vid årsskiftet. De ökar både tillgångarna och skulderna med cirka 65 miljarder kronor och nettot av transaktionerna är nära noll. Den sammanlagda nettoeffekten av förändringar av fordringar och skulder är endast en miljard kronor för 2014.

Förändring av fordringar och skulder avseende skatter redovisas under not 56 och förändring av poster som tillhör statsskuld-förvaltningen redovisas under not 65.

Not 61 Investeringar

<i>Miljoner kronor</i>	2014	2013
<i>Finansiella investeringar</i>		
Aktier och andra värdepapper	3 191	4 351
<i>Materiella investeringar</i>		
Beredskapstillgångar	8 522	10 571
Väganläggningar	9 588	9 746
Järnvägsanläggningar	11 221	10 345
Maskiner och inventarier	4 556	4 469
Fastigheter och markanläggningar	3 265	1 595
Övriga investeringar	8 631	7 292
Summa materiella investeringar	45 783	44 018
<i>Immateriella investeringar</i>		
Datasystem, rättigheter m.m.	2 699	2 973
Total summa	51 673	51 342

De finansiella investeringarna uppgick till 3,2 miljarder kronor under 2014, vilket är en minskning med 1,2 miljarder kronor.

Årets investeringar finns framför allt hos Kärnavfallsfonden som ökat sitt innehav av bostadsobligationer med 1,9 miljarder kronor. I övrigt redovisas bl.a. kapitaltillskott till European Spallation Source med 0,7 miljarder kronor.

Materiella investeringar uppgick till 45,8 miljarder kronor vilket är en ökning med 1,8 miljarder kronor jämfört med föregående år. Investeringar i beredskapstillgångar uppgick till 8,5 miljarder kronor, en minskning med

2 miljarder kronor från föregående år (se not 24). Investeringar i väganläggningar uppgick till 9,6 miljarder kronor, vilket är ungefär samma nivå som 2013.

Även investeringar i järnvägsanläggningar har varit i ungefär samma nivå som föregående år, med en marginell minskning till 10,2 miljarder kronor.

Investeringar i maskiner och inventarier uppgick till 4,6 miljarder kronor vilket är samma nivå som föregående år.

Investeringar i fastigheter och markanläggningar har ökat med 1,7 miljarder kronor till 3,3 miljarder kronor. Den övervägande delen är investeringar i mark vid Naturvårdsverket som gjort bytesaffärer med mark som övertagits från Ersättningsmark i Sverige AB.

Övriga investeringar uppgår till 8,6 miljarder kronor vilket är en ökning med 1,3 miljarder kronor. Av investeringarna avser 4,3 miljarder kronor pågående nyanläggningar vid affärsverket Svenska kraftnät och 0,8 miljarder kronor investeringar vid Fortifikationsverket.

Investeringar i immateriella tillgångar som i huvudsak avser it-system uppgick till 2,4 miljarder kronor 2012, vilket är samma nivå som föregående år. De största investeringarna i immateriella tillgångar finns hos Försäkringskassan med 0,6 miljarder kronor, Försvarsmakten med 0,3 miljarder kronor och Skatteverket med 0,2 miljarder kronor.

Not 62 Utlåning

Nyutlåning

<i>Miljoner kronor</i>	2014	2013
Centrala studiestödsnämnden, studielån och hemutrustningslån	15 993	15 307
Riksgäldskontoret	4 839	106 229
Övriga myndigheter	196	86
Summa nyutlåning	21 028	121 622

Amorteringar

<i>Miljoner kronor</i>	2014	2013
Centrala studiestödsnämnden	10 976	10 735
Riksgäldskontoret	2 335	920
Övriga myndigheter	27	34
Summa amorteringar	13 338	11 689

Centrala studiestödsnämndens nyutlåning, som till största delen består av studielån, uppgick till 16,0 miljarder kronor. Det är en ökning med 0,7 miljarder kronor. Amorteringarna ökade med 0,2 miljarder kronor.

Riksgäldskontorets nyutlåning avser framför allt valutakurseffekter vid omsättning av lånet till Riksbanken som netto gett betalningsflöden på 4 467 miljoner kronor. Utöver detta har lånets värde förändrats med orealiserade valutakursförändringar. Amorteringarna gäller framför allt lån till Island som amorterats i sin helhet med 1 939 miljoner kronor.

Not 63

Finansiellt netto för statens upplåning

Miljoner kronor

	2014	2013
Ränteintäkter	17 270	14 443
Räntekostnader	-34 990	-35 637
Övriga poster, netto	-14 355	3 300
Avgår:		
Orealiserade valutadifferenser	17 898	7 788
Summa	-14 177	-10 106

Det finansiella nettot som är hänförligt till statens upplåning har försämrats med 4 miljarder kronor jämfört med föregående år. Räntekostnader för lån i svenska kronor har ökat med 2,9 miljarder kronor. De realiserade valutakursförändringarna har försämrats med cirka 7 miljarder kronor medan andra realiserade kursförändringar har förbättrats med 2,5 miljarder kronor.

Orealiserade poster påverkar inte statens nettoupplåning. De orealiserade valutakursförluster som ingår i resultaträkningens saldo avgår därför och minskar ytterligare det negativa beloppet.

Not 64

Övrigt finansiellt netto

Miljoner kronor

	2014	2013
Finansiella intäkter enligt resultaträkningen	11 943	49 576
Finansiella kostnader enligt resultaträkningen	-1 270	-297
Avgår reavinst vid försäljning av aktier m.m.	-28	-33 567
Summa	10 645	15 712

Under Övrigt finansiellt netto redovisas räntor och andra finansiella transaktioner som inte är hänförliga till statsskuldförvaltningen (se not 13 och 14).

Realisationsvinster vid försäljning av aktier och andra värdepapper ingår i finansieringsanalysens post Försäljning av anläggningstillgångar och dras därför av från de finansiella intäkterna. Försäljningen av statens aktier i Nordea AB stod för drygt 33 miljarder kronor av den reavinst som redovisades under 2013 och därför minskar både intäkterna och justeringsbeloppet för 2014.

Not 65

Justeringar till betalningar

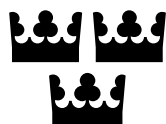
Miljoner kronor

	2014	2013
Förändring av tillgångar hänförliga till statens upplåning	4 075	-2 620
Förändring av skulder hänförliga till statens upplåning	6 449	-5 096
Summa	10 524	-7 716

Upplupna och förutbetalda räntor som är hänförliga till statens upplåning redovisas i balansräkningen under periodavgränsningsposter och påverkar således inte statsskulden. Förändringar av tillgångar och skulder som är hänförliga till statens upplåning har påverkat statens nettoupplåning 4,1 respektive 6,4 miljarder kronor under 2014.

4

Utvecklingen av statskulden

4 Utvecklingen av statsskulden

Statens budget visade ett underskott på 72 miljarder kronor 2014. Det innebär att budgetunderskottet minskade med 59 miljarder kronor jämfört med 2013, då budgeten visade ett underskott på 131 miljarder kronor. Statens lånebehov är lika med saldot på statens budget fast med omvänt tecken.

Den konsoliderade statsskulden ökade från 1 236 miljarder kronor 2013 till 1 347 miljarder kronor 2014, dvs. med drygt 110 miljarder kronor. Huvudorsaken till att statsskulden ökade är budgetunderskottet. Även växelkursförändringar bidrog. I första hand är det den försvagade kronkursen som gjorde att valutasuldens värde räknat i kronor steg.

Statsskulden i årsredovisningen för staten är konsoliderad och skiljer sig från den statsskuld Riksgäldskontoret redovisar. Statsskulden från Riksgäldskontoret är okonsoliderad. Skillnaden beror på elimineringar för myndigheters innehav av svenska statsobligationer. Vissa myndigheter som hanterar medel avsatta för ändamål vid sidan av statens budget har rätt att placera på den svenska statspappersmarknaden. Dessa tillgångar räknas bort vid beräkningen av den konsoliderade statsskulden. Därigenom påverkas statsskulden i årsredovisningen även av förändringar i myndigheters innehav av statspapper.

Elimineringen av statliga myndigheters innehav av statspapper uppgick till 47,7 miljarder kronor 2014 (se nedanstående tabell). Nästan hela beloppet är Insättningsgarantifondens och Kärnavfallsfondens innehav. Övriga myndigheters innehav var 0,2 miljarder kronor. Pensionsmyndighetens innehav av statspapper för premiepensionssystemet elimineras inte i den konsoliderade statsskulden, eftersom dessa tillgångar inte ingår i den konsoliderade balans-

räkningen för staten. Sammantaget innebär detta att den okonsoliderade statsskulden som Riksgäldskontoret redovisar är 47,7 miljarder kronor högre än vad som redovisas i balansräkningen för staten.

Tabell 4.1 Statliga myndigheters innehav av statspapper vid utgången av 2014

Miljarder kronor

	Insättningsgarantifonden	Kärnavfallsfonden	Övriga myndigheter	Elimineras i ÅRS
Nominella statsobligationer	28,0	7,3	0,2	35,5
Reala statsobligationer		12,2		12,2
Totalt	28,0	19,5	0,2	47,7

4.1 Definition av statsskulden

Statsskulden redovisas på bokslutsdagen till nominellt belopp inklusive upplupen inflationskompensation för realobligationer. Att statsskulden redovisas till nominellt belopp betyder att nollkuponglån och statsskuldväxlar tas upp till det belopp som Riksgäldskontoret kommer att betala på förfallodagen. Även derivatinstrument inkluderas i statsskulden, t.ex. de skuldbytesavtal (swappar) som Riksgäldskontoret ingår för att påverka sammansättningen och löptiden av statsskulden. Instrumenten i utländska valutor är värderade till de valutakurser som gällde årets sista bankdag den 30 december 2014.

Riksgäldskontoret redovisar enligt regeringens beslut statsskulden som statens andel av den offentliga sektorns bruttoskuld enligt EU:s förordning nr 479/2009 av den 25 maj 2009 om tillämpningen av protokollet om förfarandet vid alltför stora underskott som är fogat till fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen (Maastrichtskulden). Undantag görs för skulden till premiepensionssystemet. Den skulden ska därmed tas upp under andra poster i balansräkningen. Detsamma gäller de tillgångar och skulder som i övrigt kopplade till statsskuld förvaltningen som blir följden av att bokföringsmässiga grunder tillämpas. Exempel på sådana poster är upplupna räntor som redovisas under rubriken Periodavgränsningsposter.

4.2 Statsskuldens fördelning och löptid

Det lagfästa målet för statsskuld förvaltningen är att långsiktigt minimera kostnaden för statsskulden utan att ta för stora risker. Därutöver ska förvaltningen ske inom ramen för de krav penningpolitiken ställer.

Regeringens styrning av statsskuld förvaltningen

Det övergripande målet för statsskuld förvaltningen konkretiseras genom de riktlinjer som regeringen årligen fastställer i Riktlinjer för statsskuldens förvaltning efter förslag från Riksgäldskontoret. Riktlinjerna styr hur statsskulden ska fördelas mellan de tre skuldslagen nominell skuld i kronor, real skuld i kronor och valutaskuld. Av riktlinjerna framgår också vilken löptid de olika delarna av skulden ska styras mot. I tabellen nedan redovisas huvuddragen i regeringens riktlinjer för 2014.

Regeringen lämnar vartannat år en skrivelse till riksdagen som innehåller en utvärdering av statens upplåning och skuld förvaltning. Utvärderingen görs över rullande femårsperioder. En utvärdering för åren 2009–2013 lämnades i april 2014.

Tabell 4.2 Regeringens riktlinjer för 2014

	Andel, procent	Löptid, år
Nominell skuld i kronor ¹	60	2,7–3,2
Real skuld i kronor	25	7–10
Valutaskuld	15 ± 2 pe*	0,125

* Procentenheter

¹Därutöver kunde Riksgäldskontoret ha maximalt 70 miljarder kronor i nominell kronskuld med löptider över 12 år.

Den största delen av statsskulden består av nominella lån i kronor. I övrigt består statsskulden av reala lån i kronor och skuld i utländsk valuta. Att fördela statsskulden på flera skuldslag är ett sätt att minska risken i förvaltningen.

Riksgäldskontoret sköter upplåningen genom att ge ut värdepapper. Huvuddelen är i form av nominella statsobligationer och statsskuldväxlar i kronor. En del av upplåningen täcks genom realobligationer, som ger investerarna ett inflationsskydd. Riksgäldskontoret lånar även på den utländska räntemarknaden genom att ge ut värdepapper i utländsk valuta. Köpare är i första hand inhemska och utländska fonder, försäkringsbolag och finansiella institutioner. En mindre del av statsskulden finansieras genom sparprodukter som är riktade till privatpersoner och andra mindre placerare.

Inom ramen för regeringens riktlinjer fattar Riksgäldskontoret beslut om förvaltning och upplåning. Det gäller t.ex. vilka valutor som ska ingå i valutaskulden och valutornas inbördes fördelning. Riksgäldskontoret har även möjlighet att fatta beslut om ränte- och valuta-positioner.

Det riktvärde som regeringen anger för den genomsnittliga räntebindningstiden baseras på en avvägning mellan kostnad och risk. Analysen bakom valet av räntebindningstid bygger på erfarenheten att det över tid är billigare att låna i instrument med kort löptid än med lång. Kort räntebindningstid innebär å andra sidan högre risk eftersom räntekostnaderna varierar mer om räntevillkoren ändras ofta.

Den nominella kronskuldens löptid varierar kring riktvärdet, bl.a. beroende på att statsskuldens storlek följer variationer i statens betalningar under året. År 2014 var räntebindningstiden i genomsnitt 2,8 år för lån med löptid under 12 år. Den var således inom riktlinjernas intervall.

Den reala kronskuldens löptid var 7,7 år i genomsnitt för 2014. Realskuldens andel av den

totala skulden var i genomsnitt 22,9 procent av den totala skulden. Riktvärdet på 25 procent är långsiktigt. Realskulden är svår att styra eftersom nyupplåningen är liten förhållande till den utestående skulden. Till skillnad från övriga skuldslag finns det heller inga derivatinstrument som kan användas för att påverka andelen realskuld. Realandelen kan därför variera kring riktvärdet utan att Riksgäldskontoret behöver vidta åtgärder. År 2014 utökades emissionerna av realobligationer något från planerade 15 miljarder kronor till att slutligen bli 16,8 miljarder kronor.

Den genomsnittliga räntebindningstiden för valutaskulden var 0,1 år under 2014. Eftersom valutaskulden kan styras med hjälp av derivat, varierar löptiden inte nämnvärt över året. Andelen valutaskuld var i genomsnitt 14,9 procent av skulden 2014.

Statsskuldens utveckling 2014 fördelat på de olika skuldslagen

Styrningen av fördelningen av skuldslagen i riktlinjerna bygger på det s.k. SSK-måttet (statsskuldens summerade kassaflöde) som är ett annat skuldmått än den konsoliderade statsskulden. De procentuella andelarna enligt riktlinjerna som beskrivs ovan överensstämmer alltså inte med andelarna i tabell 4.3.

Tabell 4.3 Statsskuldens utveckling och sammansättning

Miljarder kronor

	2010	2011	2012	2013	2014
Nominella lån i svenska kronor	632	652	667	665	733
Reala lån i svenska kronor	211	205	183	188	191
Nominella lån i utländsk valuta	270	262	262	384	422
Summa konsoliderad statsskuld	1 113	1 119	1 113	1 236	1 347

Anm.: Statsskulden redovisas för 2011–2014 i denna tabell enligt den nya definitionen medan den tidigare definitionen använts för 2010. Beloppen för nominella lån i utländsk valuta är korrigerade vad gäller säkerheter (depositioner för handel med futures för 2011 och 2012).

Nominella lån i svenska kronor ökade med 68 miljarder kronor till 733 miljarder kronor 2014. Den reala lånestocken uppgick till 191 miljarder kronor i slutet av 2014, vilket är en ökning med 3 miljarder kronor jämfört med 2013.

Valutaskulden ökade med 38 miljarder kronor under 2014. Valutaskulden består delvis av lån i utländsk valuta. Riksgäldskontoret skapar även valutaskuld med hjälp av s.k. valutaswappar. Det innebär att Riksgäldskontoret ingår avtal om att byta åtaganden i kronor mot åtaganden i utländsk valuta.

Tabell 4.4 Nominella lån i svenska kronor

Miljarder kronor

	2010	2011	2012	2013	2014
Nominella statsobligationer	518	525	516	573	556
Statsskuldväxlar	85	72	105	94	88
Likviditetsförvaltningsinstrument	45	79	48	61	60
Säkerheter i svenska kronor	-	14	17	11	21
Privatmarknadslån	62	57	50	46	36
Valutaderivat i svenska kronor	-78	-95	-69	-121	-28
Nominella lån i svenska kronor	632	652	667	665	733

Anm.: Statsskulden redovisas för 2011–2014 i denna tabell enligt nya definitionen medan den tidigare definitionen använts för 2010.

Finansieringen via nominella statsobligationer minskade med 17 miljarder under 2014. Största ökningen i nominell upplåning var i derivatinstrument.

I nominella lån i svenska kronor ingår också privatmarknadslån. Privatmarknadslån består dels av premieobligationer, dels av Riksgäldsspar. Under 2014 fortsatte privatmarknadsupplåningen att minska. Vid årets slut utgjorde den 2,7 procent av statsskulden, en minskning med 1 procentenhet jämfört med utgången av 2013.

Att låna upp på privatmarknaden i stället för på kapital- och penningmarknaderna minskade kostnaderna för statsskulden 2014 med knappt 0,1 miljarder kronor. För femårsperioden 2010–2014 var den sammanlagda kostnadsbesparingen 0,6 miljarder kronor, varav premieobligationer stod för i princip hela besparingen. Riksgäldsspar är under avveckling efter ett beslut av Riksgäldskontoret 2013. Skälet var att med den ökade konkurrensen på sparmarknaden bedömde Riksgäldskontoret att det inte var möjligt att behålla lönsamheten på sikt. Pengar som finns kvar på konton med rörlig ränta i slutet av 2015 kommer att betalas tillbaka. Konton med fast ränta är stängda för nyinsättning men löper vidare till sina ursprungliga förfallodagar.

Positionstagning

Riksgäldskontoret tar aktiva positioner för att sänka statens kostnader baserat på bedömningar av den framtida ränte- och växelkursutvecklingen. Positioner tas med hjälp av derivat som gör att skuldens löptid och fördelning mellan valutor justeras. Riksgäldskontoret kan ta valutapositioner och räntepositioner, men räntepositioner får endast tas i utländsk valuta. En vinst i den aktiva förvaltningen minskar statens räntekostnader med samma belopp. Utrymmet för positionstagande styrs av regeringens årliga riktlinjer.

När Riksgäldskontoret bedömer att ett marknadspris markant avviker från en långsiktigt motiverad nivå, kan myndigheten ta större positioner. Sådana positioner tar Riksgäldskontoret dock sällan. Dessutom bedriver Riksgäldskontoret en löpande aktiv förvaltning både i egen regi och med hjälp av externa förvaltare. Där tas normalt relativt små positioner.

Den positionstagning som externa förvaltare bedrev gav en vinst på 90 miljoner kronor och Riksgäldskontorets egen positionstagning gav en förlust på 271 miljoner kronor 2014. Under den senaste femårsperioden har den externa förvaltningen bidragit med ett överskott på 294 miljoner kronor. Den interna löpande förvaltningen har gett ett underskott på 905 miljoner kronor.

4.3 Statsskuldens kostnader

Utgifterna för statsskuldräntor m.m. uppgick till 3 miljarder kronor 2014. Jämfört med 2013 minskade ränteutgifterna med 13 miljarder kronor. Beloppen i statens budget redovisas enligt utgiftsmässiga principer och är ett netto av inkomster och utgifter i upplåningsverksamheten. Den utgiftsmässiga redovisningen innehåller dock svagheter när det gäller att beskriva statsskuldens kostnader. Exempelvis har valet av upplåningsteknik stor påverkan på anslagsbelastningen ett visst år. En kostnadsmässig redovisning, där samtliga kostnader och intäkter hänförliga till året tas med, ger därför en bättre bild av hur räntekostnaderna utvecklas över tiden.

I resultaträkningen för staten redovisas räntor enligt kostnadsmässiga principer efter elimine-

ring av räntor till eller från statliga myndigheter. I kostnaderna ingår även en omvärdering av skulden i utländsk valuta. I tabellen nedan visas statsskuldens kostnader, vilket är en sammanfattning och specificering av uppgifterna i resultaträkningen (se not 12 till resultaträkningen, Nettokostnad för statsskulden).

Enligt resultaträkningen för 2014 uppgick nettokostnaden för statsskulden (räntor, över- och underkurser, valutakursförändringar m.m.) till 32 miljarder kronor, vilket är en ökning med 14 miljarder kronor jämfört med 2013. Ökningen beror främst på högre realiserade och orealiserade valutakursförluster till följd av en försvagad kronkurs.

Tabell 4.5 Statsskuldens kostnader

Miljarder kronor

	2010	2011	2012	2013	2014
Räntekostnader på lån i svenska kronor	38	45	38	33	32
Räntekostnader på lån i utländsk valuta	7	6	5	2	3
Realiserade valutakursdifferenser	8	4	-3	-10	-3
Realiserade kursdifferenser	8	10	13	6	4
Orealiserade valutakursdifferenser	-8	2	-2	3	42
Över-/underkurs vid emission m.m.	-7	-9	-9	-7	-4
Summa kostnader	46	58	42	27	73
Ränteintäkter i upplåningsverksamheten	-20	-19	-18	-14	-17
Nettokostnader efter intäkter, exklusive skuldskötselåtgärder	26	39	24	13	56
Orealiserade valutakursdifferenser hänförliga till skuldskötselinstrument och vidareutlåning	-14	-4	-4	5	-24
Nettokostnader inklusive skuldskötselåtgärder	12	35	20	18	32

Realiserade valutakursdifferenser påverkas framför allt av kronans växelkurs mot andra valutor när ett lån förfaller, men också av inbördes förändringar mellan andra valutors växelkurser eftersom Riksgäldskontoret i förvaltningen av valutaskulden använder olika derivatinstrument. Utfallet för de realiserade valutakursdifferenserna uppgick till -3 miljarder kronor (minskad kostnad), vilket innebär en realiserad valutakursvinst 2014. År 2014 minskade kostnaderna för de realiserade kursdifferenserna med 2 miljarder kronor, till 4 miljarder kronor. Kursdifferenser uppstår när Riksgäldskontoret köper tillbaka obligationer och marknadsräntan avviker från kupongräntan.

Andra kostnadsposter ökade under året. De orealiserade valutakursförlusterna uppgick för

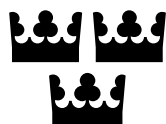
2014 till 42 miljarder kronor. Det innebär ökade kostnader med 39 miljarder kronor mellan åren. Orealiserade valutakursförluster hänförliga till skuldskötselinstrument och vidareutlåning vändes till valutakursvinster jämfört med 2013 och minskade de totala räntekostnaderna med 24 miljarder kronor 2014. De totala realiserade valutakursförlusterna var netto 18 miljarder kronor.

Över- och underkurser vid emission av statspapper m.m. minskade något. Denna post minskade statsskuldens kostnader med 4 miljarder kronor 2014.

Skillnaden mellan statsskuldens nettokostnader inklusive skuldskötselåtgärder, på 32 miljarder kronor, och utfallet på anslaget Räkningar på statsskulden, på 3 miljarder kronor, förklaras av olika principer för utgiftsmässig redovisning mot anslag och den kostnadsmissiga redovisningen i resultaträkningen. Det är endast realiserade utgifter som redovisas mot anslaget, medan realiserade räntor och realiserade valutakursdifferenser redovisas som nettokostnad. Skillnaden uppgick 2014 till 29 miljarder kronor. År 2013 var motsvarande belopp 17 miljarder kronor i utgifter på statens budget, jämfört med 18 miljarder kronor i nettokostnader i resultaträkningen, dvs. en skillnad på 1 miljard kronor.

5

Redovisning och riskanalys av statliga garantier och utlåning

5 Redovisning och riskanalys av statliga garantier och utlåning

I detta avsnitt redovisas den statliga garanti- och utlåningsportföljen. Enligt 10 kap. 6 § budgetlagen (2011:203) ska årsredovisningen för staten innehålla upplysningar om förväntade förluster och väsentliga risker i statens utlåning och utställda garantier. För att tillgodose detta kompletteras redovisningen i avsnittet med en sammanfattande riskanalys avseende den statliga garanti- och utlåningsportföljen.

5.1 Statliga garantier

Ett statligt garantiåtagande innebär att staten går i borgen för någon annans betalningsåtagande, vilket leder till en finansiell risk för staten. Generella regler för hanteringen av statliga garantier finns i budgetlagen (2011:203). Denna kompletteras av förordningen (2011:211) om utlåning och garantier som innehåller mer enhetliga och detaljerade bestämmelser om garantigivning och utlåning med kreditrisk. Förordningen gäller inte för studielån. För studielån enligt studiestödslagen (1999:1395) har budgetlagens bestämmelser tillämpats från och med den 1 januari 2014.

Enligt budgetlagen får regeringen ställa ut kreditgarantier och göra andra liknande åtaganden för det ändamål och med högst det belopp som riksdagen bestämmer. En garantiavgift ska tas ut som motsvarar statens förväntade kostnad för åtagandet, om inte riksdagen beslutar annat. Förväntade kostnader för garantier består av de förväntade förluster och administrativa kostnader som är för-

knippade med åtagandet. En förväntad förlust är väntevärdet av de förluster som kan uppstå från en garanti (inklusive eventuella återvinningar). Avgifterna för förväntade förluster sätts in på konton hos Riksgäldskontoret, i bank eller placeras i värdepapper. Garantiverksamheten förväntas därmed vara självfinansierad på lång sikt. Dessa principer för garantigivning kallas för den statliga garantimodellen.

Exempel på stora garantiåtaganden som omfattas av garantimodellen är exportkreditgarantier och kreditgarantier för infrastrukturprojekt.

Riksdagen har dock möjlighet att besluta om att undanta specifika garantier från modellen. Det finns därför garantier som regleras i särskilda lagar eller på annan grund har villkor som skiljer från huvudprinciperna i budgetlagen. Avgifter för sådana garantier är vanligen angivna direkt i lag och kan fastställas på andra grunder än att de ska täcka de förväntade kostnaderna. Exempel på garantier som hanteras i särskild ordning är insättningsgarantin som bl.a. regleras i lagen (1995:1571) om insättningsgaranti, investeringsskyddet som bl.a. regleras i lagen (1999:158) om investerarskydd och garanti-programmet för banker m.fl.² som bl.a. regleras i lagen (2008:814) om statligt stöd till kreditinstitut och förordning (2008:819) om statliga garantier till banker m.fl.

² M.fl. avser bostadsinstitut och vissa kreditmarknadsbolag.

5.1.1 Garantiportföljens sammansättning

Tabell 5.1 Statliga garantiåtaganden och utfästelser
Miljoner kronor

Utgiftsområde		Garantier ⁶		Utfästelser	
		2014	2013	2014	2013
2	Insättningsgarantin¹	1 388 869	1 312 808		
2	Investerarskyddet²				
	Kreditgarantier	206 375	233 441	126 281	117 813
2	Garantier till banker m.fl.	935	8 928		
24	Exportkreditgarantier ³	174 245	194 713	125 814	117 571
7	U-kreditgarantier	964	872	79	80
7	Fristående garantier	2 050	1 157	388	162
22	Infrastruktur	19 343	19 697		
18	Bostadskrediter	2 093	1 735		
2, 7, 22	Internationella åtaganden	6 734	6 327		
1, 6, 23	Övrigt	12	13		
	Garantier om tillförsel av kapital	121 918	111 580		
22	Kapitaltäckningsgarantier ⁴				
24	Grundförförbindelser	405	405		
2, 7	Garantikapital	121 513	111 175		
2, 16, 22, 24	Pensionsgarantier⁵	8 158	8 165		
16, 22	Övriga garantier	1 546	1 900		
	Affärsverkens garantier, m.fl.	1 546	1 900		
Totalt		1 726 867	1 667 895	126 281	117 813

¹ Åtagandet för insättningsgarantin avser den 31 december 2013.

² För investerarskyddet kan storleken på statens åtagande inte anges.

³ Avser såväl bundna som obundna utfästelser för såväl exportkreditgarantier som för investeringsgarantier.

⁴ Det finns två kapitaltäckningsgarantier för vilka inte några värden uppskattats eftersom garantierna är obegränsade till tid och belopp.

⁵ Åtagandet för pensionsgarantier avser den 31 december 2013.

⁶ Totalbeloppet för garantiåtaganden för 2014 avviker från vad som redovisas i not 54 Garantiförbindelser i avsnitt 3 då åtaganden på 17 miljoner kronor i Luftfartsverkets årsredovisning inte redovisats som ett garantiåtagande utan som övriga ansvarsförbindelser.

Statens garantiportfölj ökade med cirka 59 miljarder kronor under 2014 och uppgick vid årsskiftet till 1 727 miljarder kronor, jämfört med 1 668 miljarder kronor 2013. Störst av åtagandena är insättningsgarantin (1 389 miljarder kronor per 31 december 2013) följt av kreditgarantier (206 miljarder kronor per den 31 december 2013) och garantier om tillförsel av kapital (122 miljarder kronor per den 31 december 2013). Pensionsgarantier inklusive övriga garantier från bland annat affärsverken uppgår till närmare 10 miljarder kronor.

I ovanstående belopp avseende statens garantiportfölj ingår inte de två utestående kapitaltäckningsgarantierna till Arlandabanan Infrastructure AB och Svensk-Danska Broförbindelsen SVEDAB AB, eftersom dessa åtaganden inte kan beloppsbestämmas. Inte heller för investerarskyddet kan storleken på statens åtagande anges.

Utöver redan utfärdade garantier finns det utfästelser om nya garantier på 126 miljarder kronor. Dessa består i huvudsak av exportkreditgarantier.

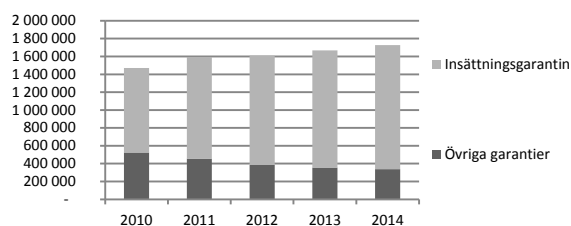
Garantierna hanteras av fyra myndigheter: Riksgäldskontoret (RGK), Exportkreditnämnden (EKN), Boverket samt Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida). Garantikapital till internationella finansiella institutioner hanteras av Regeringskansliet men redovisas av Riksgäldskontoret. Garantikapitalet till Eurofima ska redovisas av Trafikverket.

I tabell 5.1 visas en sammanställning av de garantier och utfästelser som regeringen och myndigheterna ställt ut. Garantierna motsvarar de garantiförbindelser som redovisas i not till

balansräkningen. De redovisade utfästelserna omfattar såväl bundna som obundna utfästelser.³

Diagram 5.1 Garantiåtaganden 2010-2014

Miljoner kronor

I tabell 5.2 finns en sammanställning av riksdagens beslutade garantiramar respektive utfärdade garantier per myndighet. För EKN ingår, utöver garantier, även bundna och hälften av de obundna utfästelserna. Även i Sidas åtagande ingår utfästelser. Skillnaderna i totalbelopp mellan tabell 5.1 och 5.2 förklaras främst av att garantikapital, grundfundsförbindelser och affärsverkens garantier ingår i tabell 5.1 men inte i tabell 5.2.

Till följd av finanskrisen som inleddes 2008 beviljades både nya och utökade garantiramar. Regeringen beslutade enligt lagen (2008:814) om statligt stöd till kreditinstitut om en ram för garantiprogrammet till banker m.fl. om 1 500 miljarder kronor. Ramen halverades i november 2010 till 750 miljarder kronor och programmet är sedan den 30 juni 2011 stängt för nyteckning.

För Riksgäldskontorets övriga garantigivning finns ramar för enskilda projekt och några mindre program.

Riksdagen har beslutat om en ram på 500 miljarder kronor från den 1 januari 2010 för EKN:s garantigivning. Det finns en särskild ram på 10 miljarder kronor för EKN:s investeringsgarantier.

Den totala ramen för Sidas garantiåtaganden uppgår till 10 miljarder kronor.

Boverket får ställa ut kreditgarantier för ny- och ombyggnad av bostäder till ett belopp om högst 10 miljarder kronor inklusive tidigare gjorda åtaganden. För Boverkets övriga verksamhetsgrenar finns ramar på lägre belopp.

Riksdagen beslutade också för 2014 att bemyndiga regeringen att ikläda staten betalningsansvar i form av en kreditgaranti till AB Svensk Exportkredit (SEK) om 250 miljarder kronor. Garantiramen, som tillkom 2009, har hittills inte utnyttjats.

³ Bundna utfästelser är utfästelser för vilka reservationslöst avtal anmälts mellan externa parter, men där inget garantiavtal utfärdats mellan regeringen eller myndigheten och garantitagaren. Obundna utfästelser uppstår när beslut om utfästelse fattats av regeringen eller myndigheten. Dock har för en obunden utfästelse inget underliggande avtal anmälts mellan externa parter, och inget garantiavtal har heller utfärdats av regeringen eller myndigheten.

Tabell 5.2 Garantiramar och utfärdade garantier

Miljoner kronor

Utgifts- område			Beslutade garantiramar		Utfärdade garantier	
			2014	2013	2014	2013
2	RGK	Insättningsgarantin ¹	Obegränsad	Obegränsad	1 388 869	1 312 808
2		Garantier till insättare i utländska instituts filialer i Sverige ²	Obegränsad	Obegränsad		
2		Investerar skyddet ³	Obegränsad	Obegränsad		
2		Garantier till banker m.fl. för skuldförbindelser ⁴	Obegränsad	Obegränsad	935	8 928
22		Kreditgarantier till Öresundsbro Konsortiets upplåning	Obegränsad	Obegränsad	19 343	19 697
2		Nordiska investeringsbanken, garantier för projektinvesteringsslån ⁵	6 383	5 999	6 077	5 999
7		Nordiska investeringsbanken, garantier för miljöinvesteringsslån ⁵	987	928	236	313
2, 16, 22, 24		Pensionsgarantier	Obegränsad	Obegränsad	8 158	8 165
1		Kreditgarantier till UD-anställda	50	50	1	1
24		Garantiram till AB Svensk Exportkredit	250 000	250 000		
24	EKN	Exportkreditgarantier (garantier och utfästelser) ⁶	500 000	500 000	243 857	259 846
24		Investeringsgarantier	10 000	10 000	4 755	4 201
7	Sida	Totalram	10 000	10 000		
7		varav u-kreditgarantier (garantier och utfästelser)			1 043	952
7		varav fristående garantier och utfästelser			2 438	1 319
18	Boverket	Kreditgarantier för ny- och ombyggnad av bostäder ⁷	10 000	10 000	2 093	1 735
18		Förvärvsgarantier	5 000	5 000	0	0
Summa					1 677 805	1 623 962

¹ Åtagandet för insättningsgarantin avser den 31 december 2013.² Garantin innebär endast en möjlighet att skydda dessa filialer och den är en följd av finanskrisen.³ För investerarskyddet kan storleken på statens åtagande inte anges.⁴ Garantiprogrammet till banker m.fl. uppkom som en följd av oron på de finansiella marknaderna under hösten 2008. I enlighet med förordningen (2008:819) om statliga garantier till banker m.fl. har regeringen begränsat statens garantier som får lämnas för detta ändamål till sammanlagt 750 miljarder kronor.⁵ Avvikelsen från posten internationella åtaganden i tabell 5.1 beror på garantiåtagandet till Dom Shvetsii på 9 miljoner kronor och Eurofirma på 411 miljoner.⁶ I beloppet 243 857 miljoner kronor ingår garantier, samtliga bundna utfästelser och hälften av de obundna utfästelserna, vilket förklarar skillnaden mot tabell 5.1.⁷ Avser såväl garantier för färdigställda fastigheter som för fastigheter under byggtiden.

Anm.: Skillnaderna i totalbelopp mellan tabellerna 5.1 och 5.2 förklaras främst av att garantikapital, grundförförbindelser och affärsverkens garantier ingår i tabell 5.1 men inte i tabell 5.2.

5.1.2 De olika garantityperna

I följande avsnitt presenteras de olika garantityperna. Som tidigare nämnts hanteras de flesta garantier inom garantimodellen. Flera av de beloppsmässigt största garantierna, exempelvis insättningsgarantin, hanteras dock utanför garantimodellen.

Insättningsgarantin

Syftet med insättningsgarantin är att bidra till stabilitet i det finansiella systemet genom ett starkt konsumentskydd för allmänhetens insättningar. Garantin infördes i Sverige 1996 och baseras på ett EU-direktiv. Motsvarande

garanti finns i övriga EU-länder och även i flera länder utanför EU. Det maximala ersättningsbeloppet för den svenska insättningsgarantin uppgår till 100 000 euro per insättare och institut. Regeringen har också möjlighet att ställa ut garantier för att insättare i ett utländskt instituts filial i Sverige ska få ersättning motsvarande vad som skulle ha betalats ut i institutets hemland. Detta kan bli aktuellt om det finns risk att garantiåtagandet inte kan uppfyllas inom det utländska systemet och att det bedöms medföra störningar i det svenska finansiella systemet. De garanterade insättningarna uppgick till 1 389 miljarder kronor per den 31 december 2013. De institut som omfattas av insättningsgarantin betalar en avgift till staten.

Inga ersättningsfall avseende insättningsgarantin inträffade under året.

Eftersom garantin regleras i särskilt ordning utanför garantimodellen, finns det ingen värdering av statens förväntade kostnad för insättningsgarantin.

Investerarskyddet

När en kund anlitar ett värdepappersinstitut för köp, försäljning eller deponering av värdepapper är institutet skyldigt att hålla kundens värdepapper skilda från sina egna. Om institutet trots det inte kan lämna ut kundens egendom vid en konkurs, t.ex. därför att det efter konkursen inte går att klargöra vad som är kundens respektive institutets tillgångar, har kunden rätt till ersättning. Ett ersättningsfall förutsätter därmed en konkurs i kombination med grovt slarv eller brottslig handling hos institutet. Ersättningsbeloppet är maximalt 250 000 kronor per kund och institut.

För investerarskyddet betalar de institut som omfattas av skyddet en årlig administrativ avgift. Vid ersättningsfall tar staten ut avgifter från de kvarvarande instituten, som täcker de fulla kostnaderna för skadefallet. Det innebär att staten i princip inte bär någon kreditrisk till följd av investerarskyddet.

Inga ersättningsfall inträffade under året. Riksgäldskontoret har dock arbetat vidare med ett tidigare ersättningsfall – värdepappersbolaget CTA Lind & Co Scandinavia (CTA). De kvarvarande kostnaderna för ersättningsfallet kommer att faktureras instituten under 2015.

Kreditgarantier

Den vanligaste formen av enskilda garantiåtaganden är kreditgarantier. Dessa innebär att staten tar på sig hela eller delar av kreditrisken vid bankers upplåning eller för finansiering av exportaffärer, infrastruktur, bostäder etc., men överlåter själva kreditgivningen till andra långivare.

Garantiprogram för att underlätta bankernas upplåning

Hösten 2008 beslutade regeringen med stöd av lagen om statligt stöd till kreditinstitut om ett garantiprogram för att underlätta bankernas och

bostadsinstitutens upplåning under den rådande globala finanskrisen. Syftet var att underlätta bankers och bostadsinstituts upplåningsmöjligheter för att motverka risken för en kreditåstramning med negativa effekter på den reala ekonomin som följd. Den 30 juni 2011 stängdes programmet för nyteckning av garantier och som mest uppgick utställda garantier till 354 miljarder kronor i juni 2009.

Under 2014 löstes ett antal lån in och kvar i programmet var vid årsskiftet endast Carnegie Investment Bank AB. I slutet av 2014 uppgick utestående garantier till 0,9 miljarder jämfört med 9 miljarder kronor i slutet av 2013. Det sista garanterade lånet förfaller under andra kvartalet 2015 och i och med det är garantiprogrammet för banker m.fl. helt avvecklat.

Exportkreditgarantier

EKN har i uppdrag att främja svensk export genom att erbjuda konkurrenskraftiga exportkreditgarantier och investeringsgarantier. I samband med finanskrisen var efterfrågan på exportkreditgarantier kraftig, men under de senaste åren har efterfrågan kommit att minska. Årets minskning kan till viss del förklaras av att företagen har fått större tillgång till lån i banker och på obligationsmarknaderna. EKN gjorde under året stora satsningar på små och medelstora företag.

Under 2014 utfärdade EKN nya offerter för 54 miljarder kronor och garantier för 27 miljarder kronor. Offertgivningen ökade med 9 miljarder kronor jämfört med 2013 medan garantigivningen minskade med 17 miljarder kronor.

Engagemang i form av exportkreditgarantier och tillhörande offerter, obundna såväl som bundna, uppgick vid årsskiftet till 295 miljarder kronor fördelade på 120 länder. Motsvarande engagemang för investeringsgarantierna var 4,8 miljarder kronor. Exponering mot svenska företag uppgick vid årsskiftet till 33,7 miljarder kronor, vilket kan jämföras med 56,1 miljarder kronor vid utgången av 2013. Den stora exponeringen på svenska företag uppstod under finanskrisen då EKN tillfälligt erbjöd rörelsekreditgarantier till stora företag. De utgör fortfarande en betydande andel av exponeringen, men minskade med 25 miljarder kronor under 2014 och förväntas fortsätta att minska under de kommande åren för att helt löpt ut under 2017.

Till följd av en normalisering av de finansiella marknaderna minskade efterfrågan på garantier till högingkomstländer inom Organisationen för ekonomiskt samarbete (OECD) med 71 procent till 5,4 miljarder kronor under 2014. Dessa länder står för 20 procent av nya garantier. De affärer som under året dominerade garanti-givningen till OECD var inom telekom.

Utbetalningarna för infriade åtaganden ökade till 0,5 miljarder kronor 2014 jämfört med 0,4 miljarder kronor 2013. Ökningen förklaras av utbetalningar relaterade till kommersiella problem inom transport- och entreprenad-branschen. En tredjedel av utbetalningarna 2014 är relaterade till sanktionerna mot Iran och är i stort sett av samma omfattning som 2013.

U-kreditgarantier

En u-kreditgaranti är en exportkredit som staten garanterar och subventionerar genom Sida. Garantier ställdes fram till och med den 1 juni 2009 ut till projekt som Sida bedömt kommer att få betydande utvecklingseffekter i berörda länder och som inte kan bära kostnaderna för en normal finansiering på kommersiella villkor. EKN administrerar såväl u-kreditgarantierna som de fristående garantierna på uppdrag av Sida.

Sidas totala engagemang av u-kreditgarantier inklusive utfästelser uppgick till 1 miljard kronor vid årsskiftet. Inga nya utfästelser för u-kreditgarantier utfärdas. Sida ska i stället kombinera utvecklingslån med garantier i enlighet med förordningen (2009:320) om finansiering av utvecklingslån och garantier för utvecklingssamarbete. Inga ersättningar avseende u-kreditgarantier utbetalades under 2014.

Fristående garantier

Sida har rätt att besluta om finansiering med utvecklingslån och garantier (lånebistånd). Sida ställer ut fristående garantier för risker i samband med transaktioner på marknaden.

Vid utgången av 2014 uppgick Sidas engagemang för fristående garantier till totalt 2,4 miljarder kronor. Engagemanget bestod av garantier om 2 miljarder kronor samt utfästelser om 0,4 miljarder kronor.

Infrastruktur

Finansieringen av Öresundsbron sker genom att Öresundsbro Konsortiet emitterar obligationer på kreditmarknaden. Svenska staten genom Riksgäldskontoret och danska staten genom

Danmarks Nationalbank garanterar solidariskt denna upplåning som vid årsskiftet uppgick till 19,3 miljarder kronor jämfört med 19,7 miljarder kronor året innan. Minskningen beror till stor del på en lägre skuldsättning i Öresundsbro Konsortiet.

De statliga garantierna har under året varit föremål för en granskning av EU-kommissionen, som ansåg att garantierna var att betrakta som statligt stöd eftersom de utgör en konkurrensfördel för Öresundsbro Konsortiet. Vidare var garantierna, enligt EU-kommissionen, nödvändiga för att kunna genomföra det för europasamarbetet prioriterade broprojektet. Enligt Danmark och Sverige ska garantier utställda efter 2040 notifieras hos EU-kommissionen.

Bostadskreditgarantier

Bostadskreditgarantier beviljas för såväl lån under byggtiden som för lån till färdigställda fastigheter. Garantier lämnas till kreditinstitut som har ramavtal med Boverket. Boverket tillhandahåller även förvärvsgarantier, vilka är till för grupper som har svårt att få tillgång till finansiering/banklån för förvärv av bostad.

Den ökade efterfrågan på bostadskreditgarantier som direkt kunde härledas från marknadsoron under finanskrisen har mattats av. Det var dock en fortsatt hög aktivitet under året och antalet nya garantiavtal låg ungefär på samma nivå som året innan. Det kan bero på att bankerna möter ökade krav på kapitaltäckning, vilket gör ett statligt borgensåtagande mer attraktivt. I den mån banker väljer att täcka risker med hjälp av en statlig kreditgaranti reduceras deras krav på kapitaltäckning. Den totala garantistocken omfattade drygt 800 garantier och uppgick vid årsskiftet till 2,1 miljarder kronor, vilket kan jämföras med 1,7 miljarder kronor 2013.

Internationella åtaganden

De internationella åtagandena på 6,7 miljarder kronor gäller främst garantier för utlåning från Nordiska investeringsbanken (NIB) till enskilda projekt i flera länder. Detta görs genom NIB:s projektinvesteringsslån och miljöinvesteringsslån. Riksgäldskontorets risk i garantiåtagandet för NIB:s projektinvesteringsslån har de senaste åren minskat till följd av att NIB vid fyra tillfällen avsatt medel i en kreditriskfond, vilken tas i anspråk innan garantin kan åberopas.

Under 2014 infriade Riksgäldskontoret ett delbelopp om 61 miljoner kronor under NIB:s miljöinvesteringsslån.

Övrigt

Staten har tidigare haft garantiprogram för att främja sysselsättningen inom lantbruk och glesbygd men programmen är stängda för ny garantigivning. Det finns fortfarande kvar ett antal kreditgarantier inom dessa program på relativt små belopp. Det finns även ett litet antal kreditgarantier för verksamhet inom rennäringen. Detta program är fortfarande öppet för nyteckning.

Garantier om tillförsel av kapital

Garantier kan ställas ut där staten åtar sig att under vissa omständigheter tillskjuta kapital till ett företag. En sådan garanti är en relation mellan två parter: företaget och staten som utfärdare av garantin. Garantin skyddar i praktiken tredje part, det vill säga företagets långivare, kunder och andra intressenter.

Kapitaltäckningsgarantier

En kapitaltäckningsgaranti innebär att staten åtar sig att ovillkorligen tillskjuta kapital till ett bolag i ett utsatt läge. Eftersom det inte går att ange en gräns för hur stort kapitalbehov som kan uppstå i ett bolag är dessa garantier obegränsade i belopp. Oftast är de även obegränsade i tid. Det gör att de är svåra att prissätta på ett tillförlitligt sätt.

De kapitaltäckningsgarantier som finns kvar är till två statliga bolag inom infrastrukturområdet: Arlandabanan Infrastructure AB och Svensk-Danska Broförbindelsen SVEDAB AB.

Grundfondsförbindelser

En grundfondsförbindelse liknar en kapitaltäckningsgaranti, men åtagandet är begränsat i belopp och oftast även i tid. Riksgäldskontoret har sådana åtaganden på tillsammans 405 miljoner kronor till Svenska Skeppshypotekskassan och Fonden för den mindre skeppsfarten.

Garantikapital

Sverige har medlemsåtaganden i tio internationella finansiella institutioner.⁴ Medlemsåtagandet består av inbetalt kapital och garantikapital. Garantikapitalet innebär att svenska staten, precis som de övriga medlemsländerna, förbinder sig att under vissa omständigheter tillskjuta ett bestämt kapitalbelopp till instituten, utöver det kapital som Sverige direkt betalat in. I det fall en internationell finansiell institution skulle vara i behov av ytterligare kapital är det brukligt att medlemsstaterna utökar andelen inbetalt kapital i stället för att infria garantikapitalet. Det totala åtagandet för garantikapital uppgick till 122 miljarder kronor vid utgången av 2014. Garantikapitalet till Eurofima om 0,3 miljarder kronor redovisas under övriga garantier, då Trafikverket ska redovisa åtagandet.

Riksdagen har beslutat att ingen garantiavgift ska utgå för garantikapitalet, vilket innebär att garantierna är undantagna från garantimodellen.

Pensionsgarantier

I början av 1990-talet ombildades ett antal statliga myndigheter till bolag. Ansvaret för att betala den avtalspension som de anställda arbetat upp övertogs av de nybildade bolagen. Regeringen beslutade att staten genom Riksgäldskontoret skulle garantera dessa pensionsåtaganden och betala om bolagen i framtiden inte skulle ha möjlighet att fullgöra sina åtaganden.

Vissa av pensionsåtagandena är försäkrade hos PRI Pensionsgaranti. För dessa åtaganden har Riksgäldskontoret ställt ut en s.k. efterborgen. Det innebär att infrianden sker endast om varken bolaget eller PRI kan betala ut pensionen.

Det största pensionsåtagandet ligger i de bolag som tidigare var en del av Postverket. Det finns också åtaganden till individer som var anställda i bland andra Domänverket och Byggnadsstyrelsen innan de bolagiserades.

⁴ Europeiska investeringsbanken, Nordiska investeringsbanken, Afrikanska utvecklingsbanken, Asiatiska utvecklingsbanken, Interamerikanska utvecklingsbanken, Europeiska utvecklingsbanken, Europarådets utvecklingsbank, Eurofima samt Världsbanksgruppen (IBRD och MIGA).

Pensionsåtagandena uppgick till cirka 8,2 miljarder kronor per den 31 december 2014. Av dessa var 5 miljarder kronor försäkrade hos PRI.

5.1.3 Förväntade förluster i statens samlade garantiportfölj

De ansvariga myndigheterna värderar löpande de förväntade förlusterna, vilka utgör ett mått på den kostnad som följer med garantiåtaganden som hanteras enligt garantimodellen. Myndigheterna gör avsättningar för de förväntade förlusterna på skuldsidan i sina balansräkningar.

Insättningsgarantin, investerarskyddet och garantierna till banker m.fl. regleras inte av budgetlagen utan i särskild lagstiftning. Det görs därför varken någon värdering av eller avsättning för den förväntade förlusten.⁵

I tabell 5.3 redovisas avsättningar för förväntade förluster för de garantier som hanteras enligt den statliga garantimodellen. I tabellen framgår också hur avsättningarna står i relation till respektive ansvarig myndighets totala åtaganden samt hur avsättningarna förändrades under 2014.

⁵ Avgifterna för garantier till banker m.fl. förväntas dock överstiga de förväntade förlusterna enligt Riksgäldskontorets beräkningar. Se Riksgäldskontorets rapport "Riksgäldskontorets åtgärder för att stärka stabiliteten i det finansiella systemet" 2014:3.

Tabell 5.3 Avsättningar för förväntade garantikostnader (exklusive insättningsgarantin, investerarskyddet, bankgarantier och garantikapital)

Miljoner kronor

Myndighet	Garantiengagemang		Avsättningar för förväntad förlust		Avsättningarna som del av engagemangen	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013
RGK ¹	34 652	34 606	909	806	2,6%	2,3%
EKN ²	166 808	185 807	5 618	6 232	3,4%	3,4%
Sida ³	3 481	2 270	344	209	9,9%	9,2%
Boverket ⁴	2 093	1 735	87	101	4,1%	5,8%
Summa	207 033	224 418	6 957	7 348	3,4%	3,3%

¹ I Riksgäldskontorets engagemang ingår inte insättningsgarantin och investerarskyddet, garantier till banker m.fl., garantikapital eller andra åtaganden där avsättningar inte görs för förväntade förluster.

² EKN återförsäkrar en del av sitt engagemang. Genom återförsäkringar har EKN reducerat avsättningar för förväntade garantiförluster med 206 miljoner kronor från 5 618 miljoner kronor till 5 412 miljoner kronor. Differensen mellan de i tabell 5.1 redovisade 174 245 miljoner kronor (Brutto 1) och ovanstående garantiengagemang 166 808 miljoner kronor (Brutto 2) utgörs av förfallna belopp som kan antas vara betalade. Avsättningsbehovet beräknas på Brutto 2.

³ I engagemangen för Sida ingår utfästelser.

⁴ Boverket har i sin årsredovisning för 2014 korrigerat beloppet avseende avsättningar för förväntad förlust för jämförelseåret (2013) från 112 miljoner kronor till 101 miljoner kronor. Detta medför att motsvarande förändring av jämförelseåret har genomförts i tabell 5.3. Förändringen förklarar skillnaden mellan tabell 5.3 och motsvarande tabell i Årsredovisning för staten 2013.

De totala avsättningarna för förväntade förluster, i den del av statens garantiportfölj som värderas enligt garantimodellen, minskade under 2014 från 7,3 miljarder kronor till 7 miljarder kronor. EKN:s och Boverkets avsättningar minskade under året medan Riksgäldskontorets och Sidas avsättningar ökade. Förutom att avsättningar påverkas av nivån på åtagandena och kreditrisken påverkas avsättningsbehovet även av exempelvis ränte- och valutakursförändringar. Den grupp av garantier som har störst avsättning i förhållande till sitt åtagande är Sidas garantier.

Utfallet kan skilja sig från förväntade förluster

Som framgår av avsnitt 5.1.3 görs avsättningar för förväntade förluster. Utfallen i garanti- verksamheten kan dock bli både bättre och sämre än det som beräknats, även om det samlade utfallet över en mycket lång tidsperiod tenderar att röra sig mot det förväntade. Sämre utfall brukar benämnas oförväntade förluster. Med liten sannolikhet kan utfallet bli mycket sämre än förväntat, vilket innebär stora oförväntade förluster. På grund av det behöver analysen av förväntade förluster kompletteras med analyser av negativa scenarier.

Riksgäldskontoret har i uppdrag att, i samverkan med övriga garanti- och utlåningsmyndigheter, analysera risker i statens samlade garanti- och utlåningsportfölj. En rapport med en sådan riskanalys lämnas varje år till regeringen. Riskanalysen sammanfattas i avsnitt 5.4.

Redovisning av åtaganden utanför garantimodellen

De garantiåtaganden som inte har prissatts enligt garantimodellen, och för vilka det därmed inte gjorts några avsättningar för förväntade förluster, redovisas som ansvarsförbindelser. Detta gäller för insättningsgarantin, investerarskyddet och garantier till banker m.fl., liksom för garantikapital till internationella finansiella institutioner där eventuella infrianden för de senare belastar anslag. De åtaganden som redovisas som ansvarsförbindelser uppgick per årsskiftet till 1 513 miljarder kronor jämfört med 1 435 miljarder kronor året innan (se även not 54 till balansräkningen).

5.1.4 Tillgångar i garantiverksamheten

Garantiverksamheten finansieras i normalfallet av avgifter som betalas av garantitagarna. I vissa fall täcks avgiften dock av anvisade anslag. Avgiften ska motsvara statens förväntade kostnad för åtagandet. Avgifterna samlas på räntebärande konton i Riksgäldskontoret, på bankkonton eller i värdepapper som reserv för framtida infrianden och redovisas som en tillgång i myndigheternas balansräkningar. Staten har även tillgångar i form av regressfordringar från tidigare infriade garantier.

Tabell 5.4 Tillgångar i garantiverksamheten (exklusive stabilitetsfonden)

Miljoner kronor

Myndighet	Värdepappersinnehav och långfristiga placeringar		Konton hos RGK		Kortfristiga placeringar och banktillgodohavanden		Regressfordringar (netto)		Totalt	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013
RGK, insättningsgarantin ¹	30 568	28 497	112	47					30 680	28 544
RGK, övriga garantier utom garantierna till banker m.fl. ^{2,3}	1 212	1 303	289	286			94	77	1 595	1 666
EKN	2 478	2 433	24 560	22 784	842	853	1 737	1 364	29 616	27 434
Sida			1 821	1 722	76	49	149	129	2 046	1 900
Boverket			2 225	2 199			15	22	2 240	2 222
Summa	34 258	32 232	29 007	27 039	918	902	1 995	1 592	66 177	61 765

¹ Avser obligationerna som ingår i fonden till anskaffningsvärde på 30 568 miljoner kronor. Marknadsvärdet för insättningsgarantifonden uppgår till 33 795 miljoner kronor.

² Avgifterna för garantierna till banker m.fl. tillförs stabilitetsfonden. När det gäller konton hos Riksgäldskontoret ingår inte längre inkomna avgifter för administration. Beloppet för 2013 har därför justerats.

³ RGK har i sin årsredovisning för 2014 justerat beloppet avseende konton hos RGK för jämförelseåret (2013) från 400 miljoner kronor till 286 miljoner. Detta har medfört en fördjändring av beloppet avseende totala garantitillgångar från 1 779 miljoner kronor till 1 666 miljoner kronor. Anledningen till justeringen är att beloppet numera endast innehåller avgifter för förväntad förlust och inte, vilket tidigare var fallet, avgifter för administration. Detta medför att motsvarande förändring av jämförelseåret har genomförts i tabell 5.4. Förändringen förklarar skillnaden mellan tabell 5.4 och motsvarande tabell i Årsredovisning för staten 2013.

Värdepappersinnehav och långfristiga placeringar

De avgifter som debiteras för insättningsgarantin placeras i statsobligationer som förvaltas av Kammarkollegiet på uppdrag av Riksgäldskontoret. Kammarkollegiet placerar inkommande avgifter i statsobligationer som har en löptid på tio år alternativt i de statsobligationer som har längst löptid.

Placeringarna utgör den s.k. insättningsgarantifonden, vilken hade ett bokfört värde på 30,6 miljarder kronor vid utgången av året. För att höja avkastningen på portföljen får Kammarkollegiet sedan 2010 bedriva repo-verksamhet med portföljens värdepapper. Det innebär att värdepapper lånas ut och likviden placeras i omvända repor på motsvarande löptid i statskuldväxlar, statsobligationer och reala statsobligationer.

EKN och Sida placerar avgiftsmedel i utländsk valuta från exportkreditgarantier och u-kreditgarantier på valutakonton samt i valuta-depositioner och obligationer.

Konton i Riksgäldskontoret

En stor del av avgifterna i garantiverksamheten redovisas på räntebärande konton i Riksgäldskontoret. Även återvinningar från tidigare infrianden tillförs kontona. Från de räntebärande kontona i Riksgäldskontoret hämtas medel för infrianden. En obegränsad kredit är kopplad till kontona. Överskott på ett konto ger ränte-

intäkter, medan en utnyttjad kredit medför räntekostnader.⁶

Behållningen på dessa konton konsolideras med statens övriga finanser. Influtna avgifter reducerar statens upplåningsbehov, vilket minskar statsskulden. Kontobehållningarna i Riksgäldskontoret är således inte fonder med likvida medel för eventuella infrianden. Ett infriande belastar kontona, men det är enbart en redovisningsmässig hantering. Finansieringen av infrianden sker i praktiken genom statlig upplåning.

Kortfristiga placeringar och banktillgodohavanden

Myndigheterna har en mindre del av sina tillgångar som kortfristiga placeringar och banktillgodohavanden.

Regressfordringar

Förutom värdepappersinnehav och andra placeringar samt kontobehållningar i Riksgäldskontoret har myndigheterna även tillgångar i form av regressfordringar från tidigare infriade

⁶ Riksbankens beslut om negativ ränta får påverkan även på Riksgäldens ränta för de räntebärande kontona, då räntan enligt villkoren är baserad på Riksbankens reporänta.

garantier. De uppgick till 8,9 miljarder kronor vid årsskiftet. Större delen av dessa fordringar får betraktas som osäkra men det bedömda värdet är

för exportkreditgarantierna betydande. Det totala nettovärdet på regressfordringarna uppskattades till 2 miljarder kronor.

5.1.5 Jämförelse mellan avsättningar för förväntade förluster och tillgångar i garantiverksamheten

Tabell 5.5 Jämförelse mellan avsättningar för förväntade kostnader och tillgångar i garantiverksamheten (exklusive insättningsgarantin, investerarskyddet, bankgarantier och garantikapital)

Milljoner kronor

Myndighet	Garantiengagemang		Avsättningar för förväntad förlust		Garantitillgångar enligt tabell 5.4		Nuvärde av framtida avgifter	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013
RGK ^{1,5}	34 652	34 606	909	806	1 595	1 666	47	38
EKN ²	166 808	185 807	5 618	6 232	29 616	27 434	1 613	2 124
Sida ³	3 481	2 270	344	209	2 046	1 900	37	37
Boverket ⁶	2 093	1 735	87	101	2 240	2 222		25
Summa	207 033	224 418	6 957	7 348	35 497	33 221	1 696	2 224

¹ Summan 34 652 miljoner kronor motsvarar de totala tillgångarna i garantiverksamheten enligt tabell 5.4 exklusive insättningsgarantins tillgångar på 30 680 miljoner kronor.

² EKN återförsäkrar en del av sitt engagemang. Genom återförsäkringar har EKN reducerat avsättningar för förväntade garantiförluster med 206 miljoner kronor från 5 618 miljoner kronor till 5 412 miljoner kronor. Differensen mellan de i tabell 5.1 redovisade 174 245 (Brutto 1) och ovanstående garantiengagemang 166 808 (Brutto 2) utgörs av förfallna belopp som kan antas vara betalade. Avsättningsbehovet beräknas på Brutto 2.

³ I engagemangen för Sida ingår utfästelser.

⁴ Nuvärdet av de framtida avgifterna avser avtalade avgifter och anslag, vilka ännu inte inbetalats. De framtida avgifterna diskonteras med riskfri ränta justerad för kreditrisken i respektive engagemang. De framtida anslagen däremot är enbart diskonterade med riskfri ränta.

⁵ Beloppet avseende RGK, garantitillgångar för 2013 har avviker från Årsredovisning för staten 2013. Förklaring till avvikelsen återfinns i not 3 till tabell 5.4.

⁶ Beloppet avseende Boverket, avsättningar för förväntad förlust 2013 avviker från Årsredovisning för staten 2013. Förklaring till avvikelsen återfinns i not 4 till tabell 5.3.

För att ta fram ett förväntat resultat för garantiverksamheten (givet den information som fanns vid årsskiftet) analyseras förhållandet mellan dels avsättningarna för förväntade förluster, dels de tillgångar som finns i form av både inbetalda och kommande garantiavgifter.

Garantiverksamhetens skuld- och tillgångssida jämförs i tabell 5.5. Jämförelsen görs på myndighetsnivå. Insättningsgarantin, investerarskyddet, garantier till banker m.fl. samt garantikapital till internationella finansiella institutioner ingår inte eftersom förväntade förluster för dessa garantier inte har värderats.

Jämförelsen visar att för denna del av garantiportföljen täcks avsättningarna för förväntade förluster väl av de avgifter som redan inbetalats (redovisas som garantitillgångar i tabell 5.5). Utöver det tillkommer nuvärdet av framtida avgifter. EKN:s garantiverksamhet utgör i dagsläget en väsentlig andel av överskottet.

Trots att världsekonomin under flera år genomgått en svår ekonomisk tid, vilket även påverkat svensk ekonomi, är tillgångarna fortfarande större än avsättningarna. Under 2014 ökade tillgångarna medan avsättningarna minskade.

5.1.6 Flöden i garantiverksamheten och dess påverkan på statens finanser

Flöden i garantiverksamheten

Garantiverksamheten påverkar i flera fall statens lånebehov och därmed statsskulden. Det kan exempelvis vara externa betalningar av garantiavgifter, infrianden och återvinningar. I den mån dessa betalningar går via konton i Riksgäldskontoret påverkar de statens finanser direkt via statens centralkonto. I tabell 5.6 beskrivs dessa flöden.

Avgifter

Garantitagarna betalade 2,6 miljarder kronor i avgifter 2014 varav huvuddelen var avgifter för insättningsgarantin och exportkreditgarantierna. År 2013 inbetalades drygt 2,7 miljarder kronor. Minskningen i avgifter beror till stor del på den kraftiga minskningen av volymen för garanterade skuldförbindelser till banker m.fl.

Tabell 5.6 Flöden i garantiverksamheten

Miljoner kronor

Myndighet	Avgifter		Återvinningar		Infrianden		Kostnader för administration		Summa	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013
RGK, insättningsgarantin	1 399	1 313		5			-12	-17	1 387	1 300
RGK, bankgarantier ¹	40	224							40	224
RGK, övriga garantier	72	15	1	2	-61	0	-11	-15	1	2
EKN	1 064	1 130	163	140	-537	-358	-223	-210	467	703
Sida	60	54	12	12	0	0	-4	-7	68	59
Boverket	6	10	9	9	0	-1	-5	-3	10	14
Summa	2 640	2 747	185	167	-598	-359	-256	-254	1 971	2 301

¹ Avgifterna för bankgarantierna har justerats för 2013 till följd av ändrad redovisningsprincip. Beloppet avseende avgifter för jämförelseåret har justerats från 202 miljoner kronor till 224 miljoner kronor. Förändringen förklarar skillnaden mellan tabell 5.6 och motsvarande tabell i Årsredovisning för staten 2013.

Återvinningar

Från tidigare utbetalningar vid infrianden återvanns 185 miljoner kronor, varav huvuddelen gällde exportkreditgarantier.

Infrianden

Utbetalningarna för infriade garantier var 598 miljoner kronor, främst rörande exportkreditgarantier. Den enskilt största posten avsåg fortsatta skadeutbetalningar till följd av att sanktionerna mot Iran, vilka har inneburit problem med att genomföra betalningar till och från landet.

Kostnader för administration

Administrationskostnaderna uppgick till 256 miljoner kronor för 2014, vilket är en liten ökning jämfört med föregående år. I förhållande till de totala åtagandena utgör administrationen en mycket liten del, vilken varierar beroende på typ av garanti.

Flöden i garantiverksamheten och dess påverkan på lånebehovet

Posterna avgifter, infrianden, återvinningar och administration har i olika grad påverkan på lånebehovet. Flöden i den del av garantiverksamheten som enbart har tillgångar i form av konton i Riksgäldskontoret, eller finansiering genom anslag, påverkar direkt statens lånebehov. Däremot har flöden i den del av garantiverksamheten som har tillgångar i form av utomstatliga placeringar inte någon påverkan på lånebehovet. En analys av flödena pekar på att nettoflödet i garantiverksamheten totalt sett innebär att inbetalningarna till garantiverksam-

heten översteg utbetalningarna med 2 miljarder kronor 2014.

Statliga anslag i garantiverksamheten

I vissa fall kan riksdagen besluta att subventionera hela eller delar av avgiften för en viss garanti. När detta inträffar anvisar riksdagen normalt anslag för att betala avgiften.

År 2014 utbetalades 5,8 miljoner kronor i statliga subventioner för garantiavgifter, exklusive Sida. Det finns även några garantiåtaganden som vid infrianden helt eller delvis belastar anslag. Det gäller åtaganden i form av garanti-kapital, u-kreditgarantier och kapitaltäckningsgarantier.

I tabell 5.7 visas vilka anslag som finansierade dessa subventioner samt vilka anslag i övrigt vars ändamål omfattar garantiverksamhet.

Tabell 5.7 Anslag vars ändamål omfattade garantiverksamhet

Miljoner kronor

Utgifts- område	Anslag	Garantiåtagande	Utfall 2014	Utfall 2013
2	1:14 Vissa garanti- och medlemsavgifter	A/O Dom Shvetsii Vissa internationella finansieringsinstitut	0,33	0,33
7	1:1 Biståndsverksamhet	Garantier under Lomé IV Bis och Cotonou-avtalet	-	-
7	1:1 Biståndsverksamhet	U-kreditgarantier	-	-
7	1.1 Biståndsverksamhet	Nordiska investeringsbanken Garanti till miljöinvesteringar i ODA-länder	3,59	6,50
7	1.1 Biståndsverksamhet	Nordiska investeringsbanken Garanti till miljöinvesteringar i ODA-länder	1,91	1,00
16	2:10 Stockholms universitet: Forskning och forskarutbildning	Fysikhuset Stockholm KB	-	-
16	2:18 Kungl. Tekniska högskolan: Forskning och forskarutbildning	Fysikhuset Stockholm KB	-	-
22	1:2 Trafikverket: Banhållning	Arlandabanan Infrastructure AB	-	-

Tillbakablick på de senaste fem åren

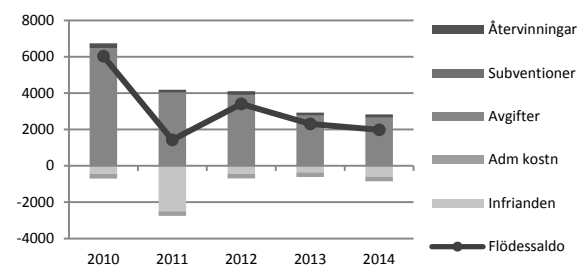
De statliga subventionerna avseende garantiavgifter, exklusive Sida, har de senaste fem åren varierat mellan knappt 1 miljon kronor och 8 miljoner kronor årligen. De avgifter som garantitagarna själva betalat har uppgått till mellan 2,6 och 6,5 miljarder kronor per år. Det är främst avgifterna från exportkreditgarantierna och garantierna till banker m.fl. som varierat över tiden.

De årliga infriandena ökade från 444 miljoner kronor 2010 till 2,5 miljarder kronor 2011, vilket till stor del förklaras av infriandet av garantin avseende Saab Automobile AB:s lån från EIB. År 2014 ökade infriandena från 359 miljoner kronor till 598 miljoner kronor. Återvinningarna sjönk från 257 miljoner kronor 2010 till 185 miljoner

kronor 2014. Det var främst tidigare infriade exportkreditgarantier som återvanns

Diagram 5.2 Återvinningar, statliga subventioner, avgifter, infrianden och administrationskostnader samt saldo för betalningsflödet 2010-2014

Miljoner kronor

5.2 Statlig utlåning med kreditrisk

Statliga lån, liksom statsbidrag och statliga garantier, ges till verksamheter som staten finner angelägna. Riksdag och regering beslutar om all statlig utlåning, antingen genom särskilda beslut för ett enskilt lån eller genom lagar och förordningar om låneprogram, till exempel studielån.

Ett lån med kreditrisk innebär samma kreditrisk för staten som en kreditgaranti. Skillnaden är att finansieringen av lånet sköts av staten och vid garantier av en bank eller annat kreditinstitut. Merparten av statens utlåning finansieras direkt via upplåning genom Riksgäldskontoret.

I och med den reformerade budgetlagen infördes från och med 2012 en modell för den statliga utlåningen som innebär att garantier och lån behandlas enligt samma principer, det vill säga en gemensam statlig garanti- och utlåningsmodell. Det innebär att räntan för ett lån ska motsvara statens finansieringskostnad för ett lån med samma löptid, ett räntepåslag som motsvarar förväntad förlust beräknad utifrån samma principer som gäller för statliga garantier samt ett påslag för administrationskostnaderna.

Före 2012 fanns det inte något generellt krav på att en avgift motsvarande statens förväntade kostnad ska tas ut för lånen eller att en reserv ska byggas upp för framtida kreditförluster. Hanteringen av studielånen anpassades till utlåningsmodellen från och med 2014 (se även avsnitt 5.2.2).

5.2.1 Utlåningsportföljens sammansättning

Tabell 5.8 Statens utlåning med kreditrisk

Miljoner kronor

Utgifts- område	Kreditmyndighet respektive låntagare/ändamål	Utlånat belopp		Nedskrivning för osäkra fordringar		Utlåning efter nedskrivning för osäkra fordringar		Utlåningsram	
		2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013
15	CSN, studielån ¹	201 611	197 485	27 641	27 626	173 970	169 859	200 205	183 600
*	CSN, hemutrustningslån	1 438	1 390	585	572	854	819		
22	RGK, A-train AB (Arlandabanan)	1 000	1 000	5	88	995	912	1 000	1 000
22	RGK, Svedab AB ² (Öresundsbrons landförbindelser)	5 346	5 191	319	332	5 027	4 859	3 361	3 361
22	RGK, Swedavia	0	0			0	0		3 240
24	RGK, Svensk Exportkredit					0	0	80 000	100 000
22	RGK, SAS					0	0		385
5	RGK, Island	0	1 801			0	1 801		3)
5	RGK, Irland	5 657	5 321			5 657	5 321	4)	4)
17,24	RGK, övriga	308	333			308	333	1 125	1 125
*	Sida, biståndskrediter	67	88	4	6	63	82		
*	Sida, villkorslån	307	262	77	75	230	187		
*	Tillväxtverket, lokaliseringsslån m.m.	94	93	75	74	18	19		
*	Energimyndigheten	534	377	399	59	135	318		
*	Länsstyrelserna, lantbrukslån m.m.	49	55	16	17	33	38		
*	Kammarkollegiet, näringslån m.m.		0				0		
Summa		216 410	213 396	29 122	28 848	187 289	184 547		

Anm.: I denna tabell redovisas statens utlåning med kreditrisk varför beloppet inte stämmer överens med posten Utlåning i balansräkningen. Skillnaden utgörs av RGK:s utlåning till AP-fonden och Riksbanken med 0 kronor respektive 226 534 miljoner kronor. Denna utlåning betraktas inte som lån med kreditrisk.

Anm.: Tillväxtverket, Energimyndigheten, Länsstyrelserna och Kammarkollegiet finansierar sin utlåning med anslag varför utlåningsramar saknas.

* Anslagsfinansierad utlåning.

¹ Det utlånade beloppet överstiger låneramen på grund av att även kapitaliserade räntor och äldre anslagsfinansierade studielån ingår i det utlånade beloppet.

² Det utlånade beloppet överstiger utlåningsramen då ramen är exklusive kapitaltjänstkostnader och mervärdesskatt.

³ Utlåningsramen är begränsad till det maximala utlåningsbeloppet. För Island var detta belopp 205 miljoner euro.

⁴ Utlåningsramen är begränsad till det maximala utlåningsbeloppet. För Irland är detta belopp 600 miljoner euro.

Statens utlåning till privatpersoner, företag, projekt och andra stater, det vill säga lån med kreditrisk, uppgick den 31 december 2014 till 216 miljarder kronor före nedskrivning för osäkra fordringar, vilket är en ökning med 3 miljarder kronor jämfört med året innan. Den dominerande posten var studielånen från Centrala studiestödsnämnden (CSN) på 201,6 miljarder kronor, vilket motsvarade 93 procent av statens utlåning med kreditrisk. CSN hade också beviljat hemutrustningslån till flyktingar på 1,4 miljarder kronor.

Riksgäldskontorets utlåning på 12,3 miljarder kronor går till olika infrastrukturprojekt samt utlåning till Irland. Övriga myndigheter hade en utlåning som tillsammans uppgick till 1 miljard

kronor inom bistånd samt till småföretagare, jordbrukare, fiskare m.fl. En beskrivning av de större lånen finns i avsnitt 5.2.2.

Enligt grundläggande redovisningsregler ska lånefordringar skrivas ned till det värde som förväntas inflyta. Kreditmyndigheterna har uppskattat de osäkra fordringarna till 29 miljarder kronor eller 13 procent av utlånat belopp. CSN:s studielån står för 27,6 miljarder kronor eller 95 procent av de osäkra fordringarna.

I tabell 5.9 redovisas CSN:s och Riksgäldskontorets utlåning uppdelad på de tre kategorier som Ekonomistyrningsverket anger i sina anvisningar.

Tabell 5.9 Statens utlåning med kreditrisk efter lånekategori

Miljoner kronor

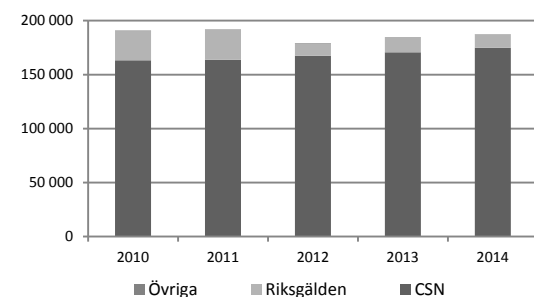
Myndighet respektive lånekategori	Utlånat belopp		Nedskrivning för osäkra fordringar		Utlåning efter nedskrivning för osäkra fordringar	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013
CSN¹						
Lånefordringar	144 466	134 985	12 521	11 854	131 945	123 130
Lånefordringar med villkorad återbetalningsskyldighet	58 584	63 894	15 705	16 343	42 879	47 550
Avräkningskonto	-3	-3			-3	-3
<i>Delsumma</i>	<i>203 047</i>	<i>198 875</i>	<i>28 226</i>	<i>28 198</i>	<i>174 821</i>	<i>170 678</i>
RGK						
Lånefordringar	11 004	12 316	319	332	10 685	11 984
Utvecklingskapital/Royalty	1 306	1 330	5	88	1 301	1 242
<i>Delsumma</i>	<i>12 310</i>	<i>13 646</i>	<i>324</i>	<i>420</i>	<i>11 986</i>	<i>13 226</i>
Summa	215 357	212 522	28 550	28 618	186 807	183 904

¹ I CSN:s utlåning för 2014 ingår saldot på avräkningskontot om 3 miljoner kronor, vilket gör att beloppet i denna tabell inte överensstämmer med motsvarande belopp för CSN i tabell 5.8. Däremot överensstämmer beloppet med posten Utlåning i balansräkningen. (se not 29 till balansräkningen). För 2013 överensstämmer beloppen i tabellerna eftersom avräkningskontona ingår i dessa belopp.

Under de senaste fem åren har utlåningen efter nedskrivning för osäkra fordringar varit i princip oförändrad. I slutet av 2014 uppgick den till 187 miljarder kronor.

Diagram 5.3 Statens utlåning med kreditrisk efter nedskrivning för osäkra fordringar 2010 – 2014

Miljoner kronor

5.2.2 De olika lånen med kreditrisk

Studielån

Studielånen regleras i studiestödslagen och särskilda förordningar. Omkring 1,5 miljoner personer hade vid årsskiftet studieskulder till CSN på tillsammans 201,6 miljarder kronor. CSN bedömde de osäkra fordringarna till 27,6 miljarder kronor, vilket motsvarade 14 procent av det utlånade beloppet.

CSN administrerar flera olika typer av lån, vilka skiljer sig åt ur finansierings- och redovisningssynpunkt. Lånen kan delas in i två huvudkategorier.

- Lån som beviljats före 1989 och som har finansierats genom anslag på statens budget. Låntagarnas återbetalningar redovisas mot inkomsttitel på statens budget.
- Lån som beviljats från och med 1989 finansieras genom upplåning i Riksgäldskontoret.

CSN:s låntagare betalar en ränta som motsvarar 70 procent av CSN:s upplåningsränta i Riksgäldskontoret. Denna ränta fastställs årligen av regeringen och baseras på den ovägda genomsnittsräntan för emission av statskuldväxlar och statsobligationer under de tre senaste åren.

Avdraget på 30 procent från räntan kompenseras av att låntagarna inte medges avdrag för räntekostnader på studielån i sina självdeklarationer. Därmed blir nettoeffekten på budget-saldot som helhet neutral.

Om en låntagare inte betalar hela räntekostnaden läggs den obetalda räntan till kapital-skulden vid nästa årsskifte

När studielån skrivs av på grund av dödsfall, uppnådd åldersgräns eller av andra skäl amorterar CSN av sin skuld till Riksgäldskontoret med motsvarande belopp.

Förluster på utlåning av studielån finansieras från kreditreserven i enlighet med utlåningsmodellen. Medel för förväntad förlust på nyutlåning fr.o.m. 2014 tillförs kreditreserven genom att belasta anslag i samband med att lånet har ställts ut. Medel för förluster på utlåning före 2014 (stocken) tillförs kreditreserven genom att

belasta anslag det år då förlusten är konstaterad. Förluster på utlåning före 2014 kan beräknas utifrån redovisade nedskrivningar för osäkra fordringar i årsredovisningen för staten 2013. Dessa uppgår till 27,6 miljarder kronor.

Hemutrustningslån till nyanlända

Sedan 1991 beviljar CSN lån till nyanlända för inköp av hemutrustning. De utestående lånen var vid årsskiftet 1,4 miljarder kronor varav 0,6 miljarder betraktas som osäker fordran.

Hemutrustningslånen finansierades fram till 2011 genom lån i Riksgäldskontoret men från och med 2012 finansieras denna utlåning med anslag. Utlåningen belastar anslaget 1:5 *Hemutrustningslån* under utgiftsområde 13 Integration och jämställdhet. Regeringen fastställer vilken ränta som låntagarna ska betala till CSN. Låntagarnas räntebetalningar till CSN redovisas mot inkomsttitel 2394 Övriga ränteinkomster.

Lån till infrastrukturprojekt

För vissa infrastrukturprojekt har riksdagen genom särskilda beslut gett Riksgäldskontoret i uppdrag att ställa ut lån till statliga eller privata företag. Det gäller byggandet av Arlandabanan och de svenska landanslutningarna till Öresundsbron. Vid årsskiftet var totalt 6,3 miljarder kronor utlånade till dessa projekt.

Svensk-Danska Broförbindelsen (SVEDAB)

Lånet till SVEDAB för finansiering av de svenska landanslutningarna till Öresundsbron var vid årsskiftet 5,3 miljarder kronor. Återbetalningen av lånet, liksom Öresundsbro Konsortiets egna obligationslån, ska finansieras med intäkter från Öresundsbron. Värdet på lånet är nedskrivet med 0,3 miljarder kronor för förväntad förlust.

A-Train AB

Lånet till A-Train, det privata företag som driver Arlandabanan, är ett villkorlån på 1 miljard kronor. I stället för vanlig återbetalning äger staten rätt till en årlig vinstdelning när de privata ägarna fått en viss, i låneavtalet reglerad, avkastning på sitt insatta kapital. Värdet på lånet är nedskrivet med 5 miljoner kronor för förväntad förlust. Detta är en minskning med 83 miljoner

kronor jämfört med 2013. Minskningen berodde på en mer positiv prognos för de framtida betalningarna till staten. Nedskrivningen beräknades utifrån det maximala belopp som Riksgäldskontoret kan erhålla, dvs. 1 miljard kronor. De framtida betalningarna till staten som helhet beräknades dock överstiga 1 miljard kronor i nominella termer.

Lån till exportfinansiering

Exportfinansiering

Riksdagen bemyndigade i december 2008 regeringen att bevilja SEK en låneram för finansieringen av långfristiga krediter intill ett belopp om högst 100 miljarder kronor i Riksgäldskontoret. Låneramen har förlängts till att gälla även under 2014, men det totala rambeloppet har sänkts till 80 miljarder kronor. SEK har inte utnyttjat låneramen under perioden 2009–2014.

Lån som lyfts under ramen får från och med 2014 endast användas för finansiering av utlåning inom systemet för statsstödda exportkrediter (det s.k. CIRR-systemet).

Lån till flygindustrin

Riksgäldskontoret har lämnat royaltylån till Saab AB och GKN Aerospace Sweden AB (tidigare Volvo Aero AB) för delfinansiering av utvecklingskostnaderna för vingbalkar respektive komponenter till flygmotorer.

Återbetalningarna är beroende av försäljningsintäkterna från projekten. Riksgäldskontoret har bedömt att det inte finns något nedskrivningsbehov i utlåningen.

Lån till andra stater

Riksdagen bemyndigade i början av 2009 regeringen att besluta om ett lån till Island. Lånet var ett tillägg till ett finansiellt stödprogram från Internationella valutafonden (IMF) och hanterades från svensk sida av Riksgäldskontoret. Sveriges del av lånet uppgick till maximalt 495 miljoner euro. Lånet betalades under 2014 tillbaka i förtid.

Under 2012 fick Riksgäldskontoret, efter bemyndigande från riksdagen, i uppdrag av

regeringen att ställa ut lån om maximalt 600 miljoner euro till Irland. Lånet är ett tillägg till de lån som IMF och EU ställt ut. Vid slutet av 2014 uppgick lånet till 5,7 miljarder kronor.

Under året godkändes ett tilläggsavtal, vilket medger att Irland kan återbetala delar av sina lån från IMF i förtid, utan att samtidigt göra förskottbetalningar på lånet från Sverige.

Låneram till SAS-koncernen

Flygbolaget SAS avslutade under våren 2014 det villkorade lånelöfte som svenska staten, genom Riksgäldskontoret, tillsammans med andra långgivare ställt till bolaget. Lånelöftet gav SAS initialt rätt att låna upp till totalt 3,5 miljarder kronor förutsatt att vissa villkor är uppfyllda. SAS utnyttjade aldrig lånelöftet som skulle upphöra att gälla den 31 mars 2015.

Övriga lån med kreditrisk

Övrig utlåning med kreditrisk omfattar lån från Sida, Tillväxtverket, Energimyndigheten, Kammarkollegiet samt länsstyrelserna. Totalt uppgick dessa lån till 1 miljard kronor jämfört med 0,9 miljarder kronor för 2013. Av utlånat belopp 2014 bedömdes 0,6 miljarder kronor som osäkra fordringar, motsvarande 55 procent av beloppet.

Dessa lån har finansierats via anslag på statens budget. Framtida kreditförluster är därmed redan finansierade. Låntagarnas betalningar av räntor och amorteringar redovisas mot inkomsttitel.

Störst var vid årsskiftet Energimyndighetens utlåning om 0,5 miljarder kronor, varav osäkra fordringar bedömdes till 0,4 miljarder kronor.

5.3 Stabilitetsfonden

Riksdagen beslutade 2008 att inrätta en stabilitetsfond i form av ett räntebärande konto hos Riksgäldskontoret. Syftet var att finansiera statens åtgärder för att stödja det finansiella systemet. Inledningsvis tillförde staten 15 miljarder kronor genom ett särskilt anslag. Stabilitetsfonden har därefter fyllts på genom att banker och andra kreditinstitut betalar en årlig

avgift till fonden. Utöver avgiften läggs också intäkter som bankgarantiavgifter, utdelningar och pengar för försäljningar av tillgångar som anskaffats med medel från fonden in i fonden.

Alla kostnader för stödåtgärder enligt lagen om statligt stöd till kreditinstitut ska bäras av stabilitetsfonden. Eventuella intäkter och återvinningar för genomförda åtgärder ska gå tillbaka till fonden.

Fondens sammanlagda behållning var 53 miljarder kronor i slutet av 2014.⁷

Lagen om statligt stöd till kreditinstitut innebär i sig inget åtagande. Samtidigt är det oklart hur stabilitetsfonden kommer att påverkas av genomförandet av nya EU-regler om hantering av banker i kris i det s.k. resolutionsdirektivet (se även avsnitt 5.4.3 nedan).

5.4 Samlad analys av statens risker

Regeringen har gett Riksgäldskontoret i uppdrag att, i samverkan med EKN, CSN, Sida, Boverket och övriga berörda myndigheter, göra en samlad riskanalys av statens garanti- och utlåningsportfölj (dnr Fi2010/5311). Uppdraget redovisas i en särskild rapport. Analysen omfattar dels den s.k. ordinarie portföljen med garantier och lån till företag, hushåll och stater, dels statens åtaganden i den finansiella sektorn.

Genom att komplettera redovisningen med ett riskperspektiv fås en ökad öppenhet och tydlighet som gör det ännu enklare att kommunicera, både inom och utanför staten, att kontrollen över verksamheten är god.

Nedan följer en sammanfattning från den senaste rapporten "Statens garantier och utlåning – en riskanalys" som lämnades till regeringen den 13 mars 2015 (dnr Fi2015/1408).

5.4.1 Kreditrisk – den ordinarie portföljen

Riksgälden bedömer att risken för stora samlade förluster i den ordinarie portföljen är låg. Portföljen har en överlag god diversifiering till

⁷ I fonden inkluderas försäljningslikviden för de Nordeaaktier som tidigare ingick i fonden.

följd av dels ett stort antal engagemang, dels en både geografisk och branschmässig spridning av garanti- och låntagarna.

De sektorbaserade koncentrationer som likväl finns rör branschen för teleoperatörer och svenska hushåll, där negativa chocker mot dessa sektorer skulle kunna ge upphov till kluster av förluster. Båda sektorerna bedöms emellertid vara stabila och sannolikheten för allvarliga chocker låg. Det finns dessutom en motståndskraft hos garanti- och låntagarna om negativa chocker väl sker.

Portföljen innehåller även ett antal stora exponeringar mot enskilda garanti- eller låntagare, där ett fåtal slumpmässiga fallissemang skulle kunna innebära stora samlade förluster. Risken bedöms dock som låg. Garantikapital står för de allra största beloppen, där de internationella finansiella institutioner som statens åtagande avser har stark kreditvärdighet.

Utöver förekommande koncentrationer är det även möjligt med kluster av förluster som beror på samvariationer mellan garanti- och låntagare i olika branscher eller geografiska områden. Enligt Riksgäldens bedömning skulle det krävas en djup ekonomisk kris med global spridning för att sådana generella samvariationer ska uppstå i den ordinarie portföljen.

5.4.2 Likviditetsrisk – den ordinarie portföljen

Likviditetsriskerna i den ordinarie portföljen är mycket låga. Förklaringen är att statens likviditetsförvaltning är anpassad till högre belopp och ett större behov av flexibilitet än vad som rimligen krävs med anledning av utfärdade garantier och låneutfästelser. Vidare gäller risken för högre upplåningskostnader i första hand specifika utbetalningar, och inte statsskulden som helhet, samtidigt som eventuella effekter torde bli kortvariga.

5.4.3 Statens åtagande i den finansiella sektorn

Den finansiella sektorn bedöms separat från den ordinarie portföljen eftersom analysen på detta område präglas av statens åtagande att värna finansiell stabilitet. En stor förändring är att ett nytt regelverk⁸ för hantering av banker i kris har börjat implementeras. Detta nya regelverk syftar huvudsakligen till att minimera risken för att skattemedel behöver användas för att hantera banker i kris, även om det inte kan uteslutas att så kan bli fallet.

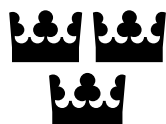
Om en störning som drabbar det finansiella systemet är begränsad, i så måtto att endast insättningsgarantin behöver infrias, leder detta högst sannolikt inte till stora statliga förluster. Är störningen mot det finansiella systemet däremot stor nog för att utlösa de åtgärder som styrs av det nya resolutionsregelverket, avgörs omfattningen på åtgärderna av störningens natur.

För att hamna i en situation där resolution och skuldnedskrivning inte är tillräckligt för att undvika statliga förluster, krävs det en skuldcris som orsakar stora kreditförluster i det finansiella systemet. För att de statliga förlusterna ska bli stora krävs ytterligare större kreditförluster. Riksgäldens sammantagna bedömning är att sannolikheten är liten för att detta ska ske.

⁸ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU av den 15 maj 2014 om inrättande av en ram för återhämtning och resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag.

6

Nationellt intygande samt avgifter till och bidrag från EU

6 Nationellt intygande samt avgifter till och bidrag från EU

I detta avsnitt lämnar regeringen ett intygande avseende EU-medel under delad förvaltning mellan Europeiska kommissionen och Sverige. I avsnittet redogörs även för Europeiska revisionsrättens granskningar avseende kommissionens genomförande av budgeten 2013.

Avsnitten 6.1–6.4 lämnas även till kommissionen och till revisionsrätten. Av den anledningen innehåller avsnittet en redogörelse för den svenska förvaltningsmodellen och en kort beskrivning av de redovisningsprinciper som tillämpas i årsredovisningen för staten.

I avsnitt 6.6 redovisas samtliga avgifter till och bidrag från EU samt medel som tas emot direkt från kommissionen av svenska myndigheter och inte redovisas mot inkomstitlar och anslag på statens budget.

samt de fonder och andelar i bolag som myndigheterna innehar. Sveriges avgift till EU och återflödet från EU-budgeten redovisas i såväl budgetens inkomstitlar och anslag som i de konsoliderade resultat- och balansräkningarna i årsredovisningen för staten.

Regeringen har i hög grad delegerat beslutsfattandet avseende genomförandet av EU-program till förvaltningsmyndigheterna som är regeringens organ för att verkställa den fastlagda politiken. Riksdagen och regeringen beslutar om inriktningen och förutsättningarna för den statliga verksamheten och vilka verksamhets- och ansvarsområden som tilldelas myndigheterna. Myndigheterna har sedan långtgående befogenheter i sitt dagliga och operativa arbete. Det är dock regeringens uppgift att styra myndigheterna och försäkra sig om att myndigheterna fullgör sitt verksamhetsansvar.

6.1 Redovisningsskyldighet för EU-medel i den svenska statsförvaltningen

Regeringen är inför riksdagen ansvarig för hur den styr riket. Regeringen är redovisningsskyldig inför riksdagen för statens medel och övriga tillgångar som står till dess disposition. Regeringen lämnar årligen en årsredovisning för staten till riksdagen. Årsredovisningen innehåller bl.a. utfallet på budgetens inkomstitlar och anslag, konsoliderade resultat- och balansräkningar samt finansieringsanalys avseende samtliga statliga myndigheter, inklusive affärsverken, under riksdagen och regeringen

6.1.1 Innehållet i regeringens nationella intygande avseende EU-medel

Regeringens nationella intygande för 2014 avseende EU-medel omfattar medel hänförliga till de fleråriga budgetramarna 2007–2013 och 2014–2020. Det är i störst utsträckning medel från den tidigare programperioden som har hanterats i Sverige under 2014 då genomförandet av den nya programperioden enbart har påbörjats för jordbruksfonderna och Europeiska Socialfonden.

Intygandet innehåller en årlig räkenskaps-sammanställning över medel mottagna från EU:s budget samt en redogörelse för hur dessa medel

har fördelats på olika åtgärder. Med EU-medel avses i detta sammanhang de medel som förvaltas inom ramen för delad förvaltning mellan medlemsstaten Sverige och kommissionen. Medlen redovisas på budgetens anslag och inkomstitlar.

I intygandet bedömer regeringen huruvida EU-räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande samt intygar att det finns ett ramverk för staten som syftar till att säkerställa en betryggande intern styrning och kontroll av EU-medlen. Räkenskaperna som ligger till grund för sammanställningen är upprättade enligt god redovisningssed och har varit föremål för Riksrevisionens granskning.

Regeringens intygande baseras även på ramverket för intern styrning och kontroll. Genom ramverket ställer regeringen krav på att ansvariga myndigheter lämnar en försäkran vilken möjliggör för regeringen att utfärda ett nationellt intygande.

Regeringens intygande syftar till att öka riksdagens insyn i hur Sverige fullgör sitt förvaltningsansvar och hur tilldelade EU-medel används. Samtidigt medför intygandet krav på den interna styrningen och kontrollen hos de myndigheter som ansvarar för att förvalta medlen. Regeringens övergripande ambition är att säkerställa ett effektivt förvaltnings- och kontrollsystem kring EU-medlen i syfte att med rimlig säkerhet garantera de underliggande transaktionernas laglighet och korrekthet. Intygandet, som ingår som en del i årsredovisningen för staten, överlämnas till riksdagen, med kopia till kommissionen och revisionsrätten.

6.1.2 Ramverket för intern styrning och kontroll

Samtliga svenska myndigheter som har ett förvaltande ansvar för EU-medel omfattas av ramverket för intern styrning och kontroll. Ramverket utgörs av flera samverkande förordningar:

- myndighetsförordningen (2007:515),
- internrevisionsförordningen (2006:1228),
- förordningen (2007:603) om intern styrning och kontroll och
- förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

I myndighetsförordningen fastställs att myndighetens ledning ansvarar för att myndighetens verksamhet ska bedrivas effektivt, enligt gällande rätt och de förpliktelser som följer av Sveriges medlemskap i Europeiska unionen, att den redovisas på ett tillförlitligt och rättvisande sätt samt att myndigheten hushållar väl med statens medel. För ett antal myndigheter har regeringen dessutom i dess instruktioner bestämt att de ska inrätta internrevision och därmed omfattas av internrevisionsförordningen. Genom att inrätta internrevision på utpekade myndigheter kan regeringen med rimlig säkerhet förvissa sig om att regelverken implementeras ändamålsenligt och följs. I internrevisionens uppgifter ingår att granska och lämna förslag till förbättringar av myndighetens process för intern styrning och kontroll.

Myndigheter som omfattas av internrevisionsförordningen omfattas även av förordningen om intern styrning och kontroll samt vissa särskilda bestämmelser i förordningen om årsredovisning och budgetunderlag. Bestämmelserna i förordningen om årsredovisning och budgetunderlag innebär att myndigheten i sin årsredovisning ska uttala sig huruvida myndighetens interna styrning och kontroll har varit betryggande samt att myndigheten ska upprätta delårsrapport.

En god intern styrning och kontroll ger myndighetens ledning förutsättningar att driva verksamheten på ett effektivt sätt och uppnå önskat resultat. Brister och ofullständigheter kan motverkas i redovisning, ekonomiska rapporter och beslutsunderlag. Med en god intern styrning och kontroll kan både avsiktliga och oavsiktliga fel begränsas och oegentligheter och andra former av bedrägligt beteende undvikas.

6.1.3 Omfattningen av regeringens nationella intygande

Genom medlemskapet i EU hanterar svenska myndigheter olika slags medel från och till EU:s budget. De medel som Sverige får i form av återflöde från EU-budgeten kommer huvudsakligen från EU:s jordbruksfonder och EU:s strukturfonder. Sverige får också stöd till transeuropeiska nätverk samt forsknings- och utbildningsprogram. För den senare bidragskategorin ligger dock ansvaret för att administrera och förvalta medlen på kommissionen och andra institutioner inom EU, inte på medlems-

staten och de omfattas därför inte av regeringens intygande.

Det är således enbart de medel som Sverige erhåller och förvaltar gemensamt med kommissionen som omfattas av regeringens intygande. Ett delat förvaltningsansvar innebär i korthet att kommissionen har det yttersta ansvaret för förvaltningen av EU:s budget, men att medlemsstaten är ansvarig för att nationellt bygga upp ett förvaltnings- och kontrollsystem som garanterar en sund ekonomisk förvaltning av EU:s medel. På de områden där det föreligger ett delat förvaltningsansvar mellan Sverige och kommissionen har totalt åtta myndigheter varit utsedda att förvalta medlen.

Intygandet för 2014 gäller den svenska förvaltningen av EU-medel från

- Europeiska garantifonden för jordbruket,
- Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling,
- Europeiska regionala utvecklingsfonden,
- Europeiska socialfonden,
- Europeiska fiskerifonden,
- Europeiska fonden för integration av tredjelandsmedborgare,
- Europeiska flyktingfonden,
- Europeiska återvändandefonden och
- Europeiska fonden för yttre gränser.

Nedan redogörs för förvaltningsansvaret för samtliga fonder.

Europeiska garantifonden för jordbruket

Europeiska garantifonden för jordbruket (Garantifonden) har under 2014 finansierat olika direktstöd till jordbrukare och interventioner i syfte att stabilisera jordbruksmarknaden. EU har svarat för finansieringen av stödåtgärderna.

Statens jordbruksverk (Jordbruksverket) har varit ansvarigt utbetalningsställe och har därmed haft det yttersta ansvaret för att dessa medel använts på ett korrekt och effektivt sätt. Ekonomistyrningsverket (ESV) har varit attesterande organ.

Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling

Jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Landsbygdsfonden) har för de fleråriga budgetramarna 2007–2013 och 2014–2020

finansierat insatser för att främja miljön och verka för ökad konkurrenskraft och livskvalitet på landsbygden. Åtgärderna har finansierats gemensamt av Sverige och EU.

Jordbruksverket har varit ansvarigt utbetalningsställe för fonden och har därmed haft det yttersta ansvaret för att dessa medel använts på ett korrekt och effektivt sätt. ESV har varit attesterande organ.

Europeiska regionala utvecklingsfonden

Europeiska regionala utvecklingsfonden (Regionala utvecklingsfonden) har för den fleråriga budgetramen 2007–2013 finansierat åtgärder för att minska de ekonomiska och sociala skillnaderna mellan regioner och invånare. Åtgärderna i programmet finansieras gemensamt av Sverige och EU.

I Sverige har Regionala utvecklingsfonden varit uppdelad i åtta regionala program och fem territoriella program. För varje program har en förvaltande myndighet, en attesterande myndighet och en revisionsmyndighet utsetts. Det är den förvaltande myndigheten som har haft ansvaret för att det operativa programmet förvaltats och genomförts på ett effektivt och korrekt sätt. Den förvaltande myndigheten har även betalat ut fondmedlen till de slutliga stödmottagarna. Den attesterande myndigheten har gjort en bedömning av om kostnaderna är stödberättigande och intygat till kommissionen att utgiftsdeklarationerna är korrekta.

Tillväxtverket har varit förvaltande och attesterande myndighet för åtta regionala program samt ett territoriellt program. För fyra territoriella program har Länsstyrelserna i Norrbottens, Västerbottens respektive Jämtlands län varit förvaltande och attesterande myndigheter.

ESV har varit revisionsmyndighet för de program inom Regionala utvecklingsfonden som förvaltats i Sverige.

Europeiska socialfonden

Europeiska socialfonden (Socialfonden) har för de fleråriga budgetramarna 2007–2013 och 2014–2020 finansierat åtgärder som syftat till att främja sysselsättningen och social delaktighet. Åtgärderna i programmen har finansierats gemensamt av Sverige och EU.

Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige (Svenska ESF-rådet) har varit förvaltande myndighet för de berörda programmen inom Socialfonden och har därmed ansvarat för att

dessa genomförts på ett korrekt och effektivt sätt. Myndigheten har även svarat för utbetalningar av fondmedlen. Svenska ESF-rådet har därutöver varit attesterande myndighet.

ESV har varit revisionsmyndighet för programmen inom Socialfonden.

Europeiska fiskerifonden

Europeiska fiskerifonden (Fiskerifonden) har för den fleråriga budgetramen 2007–2013 främst finansierat åtgärder för att nå målet om att säkra bevarandet och det hållbara utnyttjande av havets resurser. Åtgärderna i programmen finansieras gemensamt av Sverige och EU.

Jordbruksverket har varit förvaltande och attesterande myndighet för fonden. ESV har varit revisionsmyndighet.

SOLID-fonderna – Ramprogram för solidaritet och hantering av migrationsströmmar

För att ge finansiellt stöd till asyl- och migrationspolitiken i EU har ett ramprogram för solidaritet och hantering av migrationsströmmar inrättats under budgetramen 2007–2013. Den omfattar fyra olika fonder:

- Europeiska flyktingfonden (2008–2013) (Flyktingfonden),
- Europeiska fonden för de yttre gränserna (2007–2013) (Gränsfonden),
- Europeiska fonden för integration av tredjelandsmedborgare (2007–2013) (Integrationsfonden) och
- Europeiska återvändandefonden (2008–2013) (Återvändandefonden).

Fonderna har finansierat samarbetsprojekt för flyktingmottagning, gränskontroll, integration och återvändande. Åtgärderna i programmen har finansierats gemensamt av Sverige och EU.

Migrationsverket har varit ansvarig myndighet för att sköta de nationella insatser som fått stöd från Flyktingfonden och Återvändandefonden. Svenska ESF-rådet har varit ansvarig myndighet för Integrationsfonden och Rikspolisstyrelsen för Gränsfonden. Ansvariga myndigheter ska sköta uppdraget i enlighet med tillämplig gemenskapslagstiftning och principen om en sund ekonomisk förvaltning. ESV har varit revisionsmyndighet för samtliga fonder inom ramprogrammet.

6.2 Räkenskapssammanställning av EU-medel

Räkenskapssammanställningen av EU-medel omfattar en resultaträkning, en balansräkning och en kassamässig redovisning av utfall på anslag och inkomsttitlar. Redovisningen för kalenderåret 2014 omfattar de fleråriga budgetramarna för 2007–2013 och 2014–2020.

6.2.1 Redovisningsprinciper för räkenskapssammanställningen

Det är endast EU-medel med delat förvaltningsansvar som ingår i räkenskapssammanställningen. Dessa medel bruttoredo visas på statens budget. Sammanställningen bygger på uppgifter som har lämnats av de förvaltande myndigheterna. Uppgifterna har stämts av mot dessa myndigheters årsredovisningar. Redovisningsprinciperna för dessa medel är därmed desamma som de som gäller för årsredovisningen för staten i övrigt när det gäller kostnader, intäkter, fordringar och skulder samt utgifter och inkomster på statens budget. Principerna kan sammanfattas på följande sätt.

I resultaträkningen redovisas intäkter av EU-medel och kostnader för EU-stöd enligt bokföringsmässiga grunder. Det innebär att intäkter och kostnader redovisas det år de är hänförliga till, oavsett tidpunkten för betalning. Intäkter av uppbörd respektive kostnader för transfereringar uppkommer normalt under den period då betalning sker, men i de fall intäkterna eller kostnaderna är hänförliga till en annan period än betalningen periodiseras de.

På balansräkningens tillgångssida redovisas en fordran eller periodavgränsningspost i fråga om en intäkt för vilken betalning ännu inte mottagits. För en mottagen betalning som avser en senare period eller som bedöms behöva återbetalas, redovisas en skuld eller periodavgränsningspost på balansräkningens skuldsida. Skillnaden mellan fordran, skuld och periodavgränsningspost är vanligen att om anspråk på betalning har ställts redovisas en fordran respektive skuld, annars redovisas en periodavgränsningspost.

Utgifter på statens budget som finansieras från EU-budgeten avser i allt väsentligt transfereringar. Dessa redovisas mot anslag det år betalning sker. Undantag gäller för mindre

belopp som omfattar förvaltningskostnader, som i stället redovisas mot anslag det år som kostnaderna hänför sig till. Inkomsterna på statens budget utgörs av bidrag från EU. De redovisas mot inkomsttitel på statens budget det år betalning sker.

6.2.2 Resultaträkning

Resultaträkningen visar i sammandrag återflödet från EU-budgeten och hur pengarna använts.

Tabell 6.1 Resultaträkning avseende fleråriga budgetramarna 2007–2013 och 2014–2020

Miljoner kronor	2014	2013
Intäkter av bidrag från EU		
Europeiska garantifonden för jordbruket	6 314	6 147
Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling 2014-2020	1 267	-
Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling 2007-2013	921	2 348
Europeiska strukturstödet till fisket m.m.	67	64
Europeiska regionala utvecklingsfonden	977	1 388
Europeiska socialfonden 2014-2020	9	-
Europeiska socialfonden 2007-2013	957	1 151
Europeiska flykting- och återvändandefonden	108	142
Europeiska fonden för integration av tredjelandsmedborgare	24	26
<i>Summa intäkter av bidrag från EU m.m.</i>	<i>10 644</i>	<i>11 266</i>
Verksamhetens kostnader		
Kostnader för personal	-110	-112
Kostnader för lokaler	-7	-8
Övriga driftkostnader	-75	-88
<i>Summa verksamhetens kostnader</i>	<i>-192</i>	<i>-208</i>
Lämnade bidrag		
Europeiska garantifonden för jordbruket	-6 281	-6 005
Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling 2014-2020	-1 199	-
Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling 2007-2013	-1 083	-2 308
Europeiska strukturstödet till fisket m.m.	-66	-68
Europeiska regionala utvecklingsfonden	-959	-1 329
Europeiska socialfonden 2014-2020	-9	-
Europeiska socialfonden 2007-2013	-944	-1 121
Europeiska flykting- och återvändandefonden	-44	-37
Europeiska fonden för integration av tredjelandsmedborgare	-31	-27
<i>Summa lämnade bidrag</i>	<i>-10 616</i>	<i>-10 895</i>
<i>Summa kostnader</i>	<i>-10 808</i>	<i>-11 103</i>
Nettokostnad/intäkt	-164	163

Intäkter – återflödet från EU-budgeten minskade
Intäkterna från EU minskade 2014 med 622 miljoner kronor, vilket främst beror på att programperioden 2007–2013 går mot sitt slut samtidigt som verksamheten i den nya programperioden inte har påbörjats i särskilt hög grad. Jämfört med 2013 minskade intäkterna från Regionala utvecklingsfonden med 411 miljoner kronor och Socialfonden med 185 miljoner kronor.

För 2014 redovisade Jordbruksverket intäkter från jordbruksfonderna på 8 569 miljoner kronor vilket är i nivå med förra året. Intäkterna utgörs till största delen av medel från jordbruksfonderna för finansiering av gårdssöd och landsbygdsutveckling. För det nya landsbygdsprogrammet 2014–2020 har Jordbruksverket för stödåret 2014 periodiserat intäkter på 1 267 miljoner kronor som ännu inte rekvirerats från EU.

Tillväxtverket och till en mindre del Länsstyrelsen i Jämtlands län redovisade intäkter på 977 miljoner kronor från Regionala utvecklingsfonden. Svenska ESF-rådet redovisade intäkter på 966 miljoner kronor från Socialfonden respektive 24 miljoner kronor från Integrationsfonden. Migrationsverket redovisade intäkter på 108 miljoner kronor från Flykting- och Återvändandefonden.

Kostnader – lämnade bidrag finansierade från EU-budgeten minskade

Jordbruksverket är den myndighet som betalar ut störst del av de bidrag som finansieras med EU-medel. Av de medel Jordbruksverket lämnade i EU-finansierade bidrag om totalt 8 629 miljoner kronor utgör 6 281 miljoner kronor medel från Garantifonden och 2 282 miljoner kronor utgör medel från Landsbygdsfonden. Tillväxtverket och Länsstyrelsen i Jämtlands län lämnade bidrag finansierade från Regionala utvecklingsfonden med 959 miljoner kronor vilket är en minskning med 370 miljoner jämfört med 2013. Minskningen beror på minskade utbetalningar inom Regionala utvecklingsfonden 2007–2013 eftersom programperioden närmar sig sitt slut.

Svenska ESF-rådets kostnader för lämnade bidrag finansierade från Socialfonden uppgick till 953 miljoner kronor. Migrationsverket redovisade lämnade bidrag finansierade från Flykting- respektive Återvändandefonden med 44 miljoner kronor. Sammantaget minskade

bidrag finansierade med EU-medel med 279 miljoner kronor jämfört med 2013.

6.2.3 Balansräkning

Balansräkningen visar i sammandrag fordringar och skulder avseende medel från EU-budgeten.

Tabell 6.2 Balansräkning avseende fleråriga budgetramarna 2007–2013 och 2014–2020

Miljoner kronor	2014-12-31	2013-12-31
Övriga kortfristiga fordringar 2014-2020	6 327	-
Övriga kortfristiga fordringar 2007-2013	62	7 617
Upplupna intäkter 2014-2020	1 267	-
Upplupna intäkter 2007-2013	472	1 601
Summa tillgångar	8 128	9 218
Kapital	6 939	7 920
Övriga kortfristiga skulder 2014-2020	34	-
Övriga kortfristiga skulder 2007-2013	4	-
Upplupna kostnader 2014-2020	311	-
Upplupna kostnader 2007-2013	-	46
Oförbrukade bidrag 2007-2013	712	1 252
Förutbetalda intäkter 2014-2020	128	-
Summa kapital och skulder	8 128	9 218

Fordringarna minskade

Fordringarna består huvudsakligen av Jordbruksverkets fordringar på EU för gårdsstöd som utbetalades i slutet av 2014 med sammanlagt 6 327 miljoner kronor samt upplupna intäkter för landsbygdsstöd för programperioden 2014–2020 med 1 267 miljoner kronor. I övrigt redovisar Tillväxtverket upplupna intäkter för programperioden 2007–2013 med 233 miljoner kronor, Migrationsverket med 203 miljoner kronor och Svenska ESF-rådet med 36 miljoner kronor.

Skulderna minskade något

Skulderna utgörs främst av oförbrukade bidrag i form av förskott från Landsbygdsfonden för den gamla programperioden på 539 miljoner kronor och Socialfonden på 172 miljoner kronor.

6.2.4 Redovisning på statens budget – kassamässig redovisning

I tabellen redovisas utfall på anslag och inkomstitlar avseende EU-medel som genomförs med delad förvaltning i Sverige.

Tabell 6.3 Utfall på anslag och inkomstitlar fleråriga budgetramarna 2007–2013 och 2014–2020

Tusental kronor

UO/Anslag	Utfall 2014	Utfall 2013
08 Från EU-budgeten		
1:8 finansierade insatser för asylsökande och flyktingar	87 353	121 887
13 Från EU-budgeten		
1:6 finansierade insatser för integration av tredjelandsmedborgare	31 022	27 224
14 Europeiska socialfonden m.m.		
1:6 för perioden 2014–2020	9 372	-
14 Europeiska socialfonden m.m.		
1:12 för perioden 2007–2013	971 493	1 153 788
19 Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2007-2013	966 371	1 373 210
23 Gårdsstöd m.m.		
1:10	6 149 384	5 917 560
23 Intervention för jordbruksprodukter m.m.		
1:11	131 037	88 078
23 Från EU-budgeten		
1:14 finansierade strukturstöd till fisket m.m.	65 724	70 624
23 Från EU-budgeten		
1:19 finansierade åtgärder för landsbygdsens miljö och struktur för perioden 2014-2020	1 277 346	-
23 Från EU-budgeten		
1:19 finansierade åtgärder för landsbygdsens miljö och struktur för perioden 2007-2013	1 062 381	2 385 360
Summa anslag	10 751 483	11 137 731
Inkomstitlar		
6111 Gårdsstöd	5 859 430	5 670 637
6113 Övriga interventioner	124 138	98 019
6115 Djurbidrag	-7	-84
6116 Offentlig lagring	0	8 366
6119 Övriga bidrag från Europeiska garantifonden för jordbruket	181 319	73 554
6124 Bidrag från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling 2007-2013	1 945 809	1 603 091
6213 Bidrag från Europeiska fiskefonden 2007-2013	50 490	93 520

6313	Bidrag från Europeiska regionala utvecklingsfonden 2007-2013	1 330 824	1 291 714
6314	Bidrag från Europeiska regionala utvecklingsfonden 2014-2020	64 395	-
6413	Bidrag från Europeiska socialfonden 2007-2013	1 908 616	867 588
6414	Bidrag från Europeiska socialfonden 2014-2020	73 077	-
6911	Övriga bidrag från EU	64 070	146 361
Summa inkomsttitlar		11 602 161	9 852 766
Saldo		-850 678	1 284 965

Vissa siffror i tabellen är justerade för nationell medfinansiering och medel som inte rör delad förvaltning och överensstämmer därför inte med det redovisade utfallet på anslag och inkomsttitlar eller vissa uppgifter i tabell 6.4.

Utgifter på statens budget minskade

Utgifter som redovisades mot anslag utgörs till största delen av jordbruksstöd. Jordbruksverket redovisade utgifter för gårdsstöd med 6 149 miljoner kronor och åtgärder för landsbygdens miljö och struktur med 1 062 miljoner kronor för programperioden 2007–2013 respektive 1 277 miljoner kronor för programperioden 2014–2020. Jordbruksverket redovisade även utgifter för intervention och strukturstöd till fisket m.m.

Bland övriga utgifter är det i första hand Svenska ESF-rådet som redovisade stöd från Socialfonden och Integrationsfonden. Tillväxtverket och Länsstyrelsen i Jämtlands län redovisade utfall på anslag som finansieras av Regionala utvecklingsfonden. Migrationsverket redovisade lämnade stöd från Flyktingfonden och Återvändandefonden.

Inkomster på statens budget ökade

Inkomster av EU-medel på statens budget ökade med 1 749 miljoner kronor jämfört med 2013. Av årets totala inkomster från EU, utgör 70 procent, dvs. 8 111 miljoner kronor, inkomster avseende jordbruksstöd finansierade av Garantifonden och Landsbygdsfonden. Dessa medel liksom övriga jordbruksstöd ovan redovisades av Jordbruksverket.

Tillväxtverket och Länsstyrelsen i Jämtlands län redovisade bidrag från Regionala utvecklingsfonden. Svenska ESF-rådet redovisade inkomster från Socialfonden på 1 982 miljoner kronor varav 73 miljoner kronor avser programperioden 2014–2020. På inkomsttitel Övriga bidrag från EU redovisade Migrationsverket inkomster från Flyktingfonden med 66 miljoner

kronor samt en återbetalning av medel till Återvändandefonden med 2 miljoner kronor.

6.3 Bedömning av ansvariga myndigheter

I detta avsnitt redogörs för de intyganden av räkenskaperna och bedömningar av den interna styrningen och kontrollen som ledningarna för de myndigheter som har ett förvaltande ansvar för EU-medel har lämnat i sina årsredovisningar. I avsnittet återges även resultaten av de iakttagelser som ESV och Riksrevisionen har gjort vid sina granskningar av aktuella program/fonder respektive myndigheters årsredovisningar. I avsnittet redogörs även för de åtgärder som vidtas vid myndigheterna med anledning av revisionens anmärkningar.

6.3.1 Intygande av räkenskaper och bedömning av intern styrning och kontroll

Nedan följer en sammanställning av ansvariga myndigheters intyganden av räkenskaperna och bedömningar av den interna styrningen och kontrollen som myndigheternas ledningar gör i respektive årsredovisning.

Jordbruksfonderna

I årsredovisningen för 2014 intygar Jordbruksverkets generaldirektör att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning. Vidare bedöms den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten vara betryggande.

Förutom att Jordbruksverket lämnar en bedömning och ett intygande enligt förordningen om årsredovisning och budgetunderlag har direktören för utbetalningsstället vid myndigheten lämnat en förvaltningsförklaring enligt Europaparlamentet och rådets förordning (EG) nr 1306/2013 om finansiering, förvaltning och övervakning av den gemensamma jordbrukspolitikerna. Förklaringen ingår som en del i de räkenskaper som Jordbruksverket lämnar för räkenskapsåret (den 16 oktober 2013 till den 15 oktober 2014) till kommissionen, och som därefter granskas av ESV.

Av förvaltningsförklaringen framgår att räkenskaperna ger en sann, fullständig och korrekt bild av utgifterna och intäkterna under räkenskapsåret. I synnerhet har alla skulder, förskott, säkerheter och lager registrerats i räkenskaperna, och alla inkomster som rör Garantifonden och Landsbygdsfonden har krediterats till rätt fonder. Vidare har ett system införts vid myndigheten som med rimlig säkerhet kan garantera de underliggande transaktionernas laglighet och korrekthet, inbegripet att bidragsansökningarna uppfyller krav för stödberättigande och, när det gäller Landsbygdsfonden, att förfarandena för tilldelning av stöd förvaltas, kontrolleras och dokumenteras i enlighet med gemenskapsreglerna.

ESV har i ett yttrande angivit att förvaltningsförklaringen på alla väsentliga punkter överensstämmer med kraven i kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 908/2014 om tillämpningsföreskrifter för förordning (EU) nr 1306/2013.

Regionala utvecklingsfonden

Ansvariga myndighetsledningar vid Tillväxtverket, Länsstyrelserna i Jämtlands, Norrbottens och Västerbottens län intygar att årsredovisningen för 2014 ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning. Den interna styrningen och kontrollen vid myndigheterna bedöms vara betryggande.

Socialfonden

Tillförordnad generaldirektör för Svenska ESF-rådet intygar i myndighetens årsredovisning för 2014 att den ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning. Den interna styrningen och kontrollen vid myndigheterna bedöms vara betryggande.

Fiskerifonden

Generaldirektören för Jordbruksverket intygar att årsredovisningen för 2014 ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning. Den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten bedöms vara betryggande.

Ramprogram för solidaritet och hantering av migrationsströmmar

Myndighetsledningarna vid Migrationsverket, Svenska ESF-rådet och Rikspolisstyrelsen intygar att respektive årsredovisning för 2014 ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning. Migrationsverket och Svenska ESF-rådet bedömer vidare att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheterna är betryggande.

Rikspolisstyrelsen anger i sin årsredovisning att det finns vissa brister avseende den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten. De angivna bristerna avser dock inte hantering av EU-medel.

6.3.2 Ekonomistyrningsverkets iakttagelser samt åtgärder vid myndigheterna

Regeringen har gett ESV i uppdrag att fungera som nationellt revisionsorgan för EU-medel i Sverige. ESV granskar de program och fonder där ansvaret för den ekonomiska förvaltningen och genomförandet av kontroller är delat mellan svenska myndigheter och kommissionen. ESV lämnar för varje program/fond en årlig revisionsrapport och i anslutning till denna även ett revisionsyttrande. I följande avsnitt redovisas de väsentligaste iakttagelserna från respektive program/fond. ESV:s bedömning grundar sig på genomfört revisionsarbete under granskningsperioden.

Granskningsresultaten bedöms av kommissionen som acceptabla där fel i de underliggande transaktionerna understiger en gräns på två procent.

Jordbruksfonderna

Utöver yttrandet om Jordbruksverkets förvaltningsförklaring lämnar ESV även ett yttrande per jordbruksfond om årsräkenskaperna i egenskap av att ESV är attesterande organ för Garantifonden och Landsbygdsfonden. Yttrandet omfattar även den interna kontrollens effektivitet. ESV anser att redovisningarna för Garantifonden och Landsbygdsfonden är rättvisande och korrekta i alla väsentliga avseenden vad gäller de utgifter som belastat fonderna. ESV bedömer för båda

fonderna att de interna kontrollförfarandena fungerat tillfredsställande baserat på granskning av Jordbruksverkets överensstämmelse med ackrediteringskriterierna. Utan att det påverkar uttalandet påtalar dock ESV ett visst förhållande inom en del av Landsbygdsfonden. ESV har efter statistisk felutvärdering bedömt att den finansiella redovisningen för stödformerna företags- och projektstöd inom Landsbygdsfonden uppvisar fel med 2,03 procent.

Med anledning av de brister som identifierats vid ESV:s granskning har en rad åtgärder vidtagits av Jordbruksverket för att komma till rätta med dessa fel. Bland annat pågår arbete för att utreda möjligheten till förbättrad tillämpning av vissa kontroller, främst vad gäller offentlig upphandling, dubbel- och medfinansiering samt möjligheten att avgöra om kostnader är rimliga. Regeringen följer noga arbetet för att minska felen hos berörda myndigheter i hanteringen avseende företags- och projektstöden.

Regionala utvecklingsfonden

ESV har genomfört system- och projektgranskningar för att bedöma om förvaltnings- och kontrollsystemen under perioden har varit förenliga med bestämmelserna i rådets förordning (EG) nr 1083/2006 om allmänna bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden och Sammanhållningsfonden och med kommissionens förordning (EG) nr 1828/2006 om tillämpningsföreskrifter för förordning (EG) nr 1083/2006 för samtliga åtta regionala program inom Regionala utvecklingsfonden och fem territoriella program som förvaltats i Sverige.

ESV har lämnat yttranden utan förbehåll med ett undantag. ESV bedömer därmed att förvaltnings- och kontrollsystemen fungerar tillräckligt effektivt för att ge rimlig garanti för att de utgiftsdeklarationer som lämnats till kommissionen är korrekta, och som en följd av detta, ger rimlig garanti för att de underliggande transaktionerna är lagliga och korrekta. Undantaget avser det operativa programmet Interreg IV A Sverige-Norge. ESV bedömer där att förvaltnings- och kontrollsystemen inte fungerade på ett sådant sätt att de ger en rimlig garanti för att de utgiftsdeklarationer som lämnats till kommissionen är korrekta. ESV uppskattar att reservationen berör 4,01 procent av de sammanlagda deklarerade utgifterna. Identifierade brister i förvaltnings- och

kontrollsystem berör förvaltningen hos Länsstyrelsen i Jämtlands län.

Regeringen noterar att det endast är ett projekt som har haft brister vid ESV:s granskning som ligger till grund för den slutliga felprocenten, men följer länsstyrelsens arbete noga med att hantera identifierade brister. Länsstyrelsen har gjort nya bedömningar av stödberättigande utgifter, vilket ska verifieras av ESV.

Socialfonden

ESV har genomfört system- och projektgranskning för att bedöma om förvaltnings- och kontrollsystemet under perioden har varit förenligt med bestämmelserna i rådets förordning (EG) nr 1083/2006 och med kommissionens förordning (EG) nr 1828/2006 för det operativa programmet inom Socialfonden. ESV bedömer att förvaltnings- och kontrollsystemet har fungerat tillräckligt effektivt för att ge rimlig garanti för att de utgiftsdeklarationer som lämnats till kommissionen är korrekta, och som en följd av detta, ger rimlig garanti för att de underliggande transaktionerna är lagliga och korrekta.

Fiskerifonden

ESV bedömer att förvaltnings- och kontrollsystemet för det operativa programmet inom Fiskerifonden har varit förenligt med de tillämpliga bestämmelserna i rådets förordning (EG) nr 1198/2006 om Europeiska fiskerifonden och i kommissionens förordning (EG) nr 498/2007 om tillämpningsföreskrifter för förordning (EG) nr 1198/2006 och har fungerat tillräckligt effektivt för att ge en rimlig garanti för att de utgiftsdeklarationer som lämnats till kommissionen är korrekta och, som följd av detta, ger en rimlig garanti för att de underliggande transaktionerna är lagliga och korrekta.

Ramprogram för solidaritet och hantering av migrationsströmmar

För Gränsfonden har ESV under 2014 bedömt om förvaltnings- och kontrollsystemen för det årliga programmet 2011 var förenliga med tillämpliga bestämmelser i Europaparlamentet och rådets beslut nr 574/2007/EG om inrättande av fonden för yttre gränser för perioden 2007–2013 som en del av det allmänna programmet Solidaritet och hantering av migrationsströmmar och kommissionens beslut 2008/456/EG om

tillämpningsföreskrifter för beslut nr 574/2007/EG. ESV bedömer att systemen fungerade tillräckligt effektivt för att ge rimlig visshet om att de utgiftsredogörelser som lämnats till kommissionen är korrekta, och som en följd därav, ger rimlig visshet om att de underliggande transaktionerna är lagliga och korrekta. ESV bedömer även att utgiftsredogörelserna på ett rättvisande sätt i allt väsentligt återger de utgifter som har betalats inom ramen för det årliga programmet och att ansökan om slutbetalning av gemenskapsbidraget till detta årliga program är giltig.

För Integrationsfonden har ESV under 2014 bedömt om förvaltnings- och kontrollsystemen för det årliga programmet 2011 var förenliga med tillämpliga bestämmelser i rådets beslut nr 2007/435/EG om inrättande av Europeiska fonden för integration av tredjelandsmedborgare för perioden 2007–2013 som en del av det allmänna programmet Solidaritet och hantering av migrationsströmmar och kommissionens beslut 2008/457/EG om tillämpningsföreskrifter för beslut 2007/435/EG. ESV bedömer att systemen fungerade tillräckligt effektivt för att ge rimlig visshet om att de utgiftsredogörelser som lämnats till kommissionen är korrekta, och som en följd därav, ger rimlig visshet om att de underliggande transaktionerna är lagliga och korrekta utom i följande avseenden. Förvaltnings- och kontrollsystemet har inte fungerat effektivt avseende ansvarig myndighetskontroller vid handläggning av stödmottagarnas rekvisitioner. ESV uppskattar att 3,74 procent av de sammanlagda granskade utgifterna är felaktiga.

Svenska ESF-rådet är ansvarig myndighet för Integrationsfonden. I syfte att säkerställa korrekta tolkningar och tillämpningar av fondens regelverk genomförs seminarier för den personal som arbetar med fonden. Myndigheten har även utvecklat och reviderat mallar, rutiner, projekthandledning och allmänna villkor för att förtydliga och förenkla för stödmottagare och ansvarig myndighet.

För Flyktingfonden har ESV under 2014 bedömt om förvaltnings- och kontrollsystemen för det årliga programmet 2011 var förenliga med tillämpliga bestämmelser i Europaparlamentet och rådets beslut 573/2007/EG om inrättande av Europeiska flyktingfonden för perioden 2008–2013 som en del av det allmänna programmet Solidaritet och

hantering av migrationsströmmar och kommissionens beslut 2008/22/EG om tillämpningsföreskrifter för beslut nr 573/2007/EG. ESV bedömer att systemen fungerade tillräckligt effektivt för att ge rimlig visshet om att de utgiftsredogörelser som lämnats till kommissionen är korrekta, och som en följd därav, ger rimlig visshet om att de underliggande transaktionerna är lagliga och korrekta utom i följande avseenden. Förvaltnings- och kontrollsystemet har inte fungerat effektivt avseende ansvarig myndighetskontroller vid handläggning av stödmottagarnas rekvisitioner. ESV uppskattar att 3,15 procent av de sammanlagda granskade utgifterna är felaktiga. Myndigheten har korrigerat rekvirerat belopp för identifierade felaktigheter. Kvarvarande felprocent i granskade projekt är därefter noll.

För Återvändandefonden har ESV under 2014 bedömt om förvaltnings- och kontrollsystemen för det årliga programmet 2011 var förenliga med tillämpliga bestämmelser i Europaparlamentet och rådets beslut nr 575/2007/EG om inrättande av Europeiska återvändandefonden för perioden 2008–2013 som en del av det allmänna programmet Solidaritet och hantering av migrationsströmmar och kommissionens beslut 2008/458/EG om tillämpningsföreskrifter för beslut nr 575/2007/EG. ESV bedömer att systemen fungerade tillräckligt effektivt för att ge rimlig visshet om att de utgiftsredogörelser som lämnats till kommissionen är korrekta, och som en följd därav, ger rimlig visshet om att de underliggande transaktionerna är lagliga och korrekta.

Migrationsverket är ansvarig myndighet för Flykting- och Återvändandefonden. För flyktingfonden har Migrationsverket i syfte att få lägre felprocent i återstående utgiftsdeklarationer ökat den interna informationen och kommunikationen inom fondförvaltningen. Vidare sker kontinuerligt riktade kompetensutvecklingsinsatser samt dialog med samarbetspartners, exempelvis ESV och kommissionen. Ytterligare insatser har genomförts och fortsätter att genomföras för att brister i hur projekten följer lagen (2007:1091) om offentlig upphandling ska kunna undvikas.

6.3.3 Riksrevisionens granskning av myndigheternas årsredovisningar och ledningens förvaltning

Enligt 3 § lagen (2002:1022) om revision av statlig verksamhet m.m. ska Riksrevisionen bl.a. granska årsredovisningen för de förvaltningsmyndigheter som lyder under regeringen. Granskningen ska göras i enlighet med god revisionssed och syftar till att bedöma om redovisningen och underliggande redovisning är tillförlitlig och räkenskaperna rättvisande. Granskningen sker utifrån risk för väsentliga fel, vilket innebär att Riksrevisionen vid sin granskning fokuserar på de områden där det finns risk för väsentliga fel i myndigheternas årsredovisningar. Varje räkenskapsår avslutas granskningen med en revisionsberättelse. Riksrevisionens uttalande omfattar bl.a. om myndigheten i alla väsentliga avseenden har upprättat årsredovisningen enligt förordningen om årsredovisning och budgetunderlag, instruktion, regleringsbrev och särskilda regeringsbeslut för myndigheten. Uttalandet avser även om myndigheten ger en rättvisande bild av dess ekonomiska resultat, finansiering och finansiella ställning per bokslutsdatum. Riksrevisionen uttalar sig dessutom om det skulle framkommit något som tyder på att ledningen i sin bedömning av myndighetens interna styrning och kontroll inte har följt förordningen om intern styrning och kontroll.

Med två undantag erhöll ansvariga förvaltande myndigheter av EU-medel för 2014 en standardutformad revisionsberättelse. Undantagen är Länsstyrelserna i Jämtlands och Västerbottens län. Anledningen till Riksrevisionens avvikande mening är dock inte kopplad till EU-medels-hantering eller redovisning av EU-medel. Enligt Riksrevisionens uppfattning ger således aktuella myndigheters årsredovisningar en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av dess finansiella ställning per den 31 december 2014 samt av dess resultat och finansiering för året enligt förordningen om årsredovisning och budgetunderlag, instruktion, regleringsbrev och övriga beslut för myndigheten.

6.4 Regeringens övergripande bedömning och nationella intygande av EU-medel

Regeringens intygande grundar sig på ansvariga myndigheters intyganden och bedömningar avseende hanteringen av EU-medel, ESV:s revisionsutlåtanden och Riksrevisionens uttalande från granskningen av myndigheternas räkenskaper och deras interna styrning och kontroll. Under året har ESV:s yttranden innehållit reservationer för fyra fonder – Landsbygdsfonden, Interreg IV A Sverige-Norge, Integrationsfonden och Flyktingfonden. De myndigheter som förvaltar aktuella program/fonder har dock rapporterat rättvisande räkenskaper och bedömt att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten är betryggande. Riksrevisionen har inte gjort något uttalande med reservation eller avvikande mening som avser EU-medel vid sin granskning av de aktuella myndigheterna.

Regeringen noterar att ansvariga myndigheter vidtar åtgärder för att säkerställa en korrekt hantering och rapportering av EU-medel. Myndigheterna gör även korrigeringar av felaktigt utbetalda belopp för de fonder där det finns sådana krav. Resultaten från ESV:s granskning behandlas för närvarande av kommissionen. Då felprocenten bedöms för hela programperioden mot kommissionens fastställda toleransnivå på två procent, är det möjligt att de identifierade bristerna inte längre är föremål för reservation efter programperiodens slut. Regeringen följer kommissionens behandling av resultaten noga, men bedömer att det hos ansvariga myndigheter finns tillräckliga rutiner för att kunna säkerställa en korrekt hantering av EU-medel.

Regeringen lämnar följande intygande:

Rättvisande räkenskaper

Sammanställningen av EU-räkenskaperna, omfattande resultat- och balansräkning samt en kassamässig redovisning, har upprättats enligt god redovisningssed. Regeringen bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Betryggande intern styrning och kontroll

Det finns ett ramverk för staten som syftar till att säkerställa en betryggande intern styrning och kontroll av EU-medlen.

6.5 Europeiska revisionsrättens årsrapport om budgetgenomförandet

Revisionsrätten genomför den externa revisionen av EU:s budget. I detta avsnitt redovisas revisionsrättens väsentligaste iakttagelser från årsrapporten om kommissionens genomförande av budgeten 2013.

Revisionsrättens uppdrag är att göra en oberoende granskning av hur EU:s medel tas emot och används, samt bedöma hur de Europeiska institutionerna fullgör sina uppgifter i samband med detta. Revisionsrätten granskar om samtliga inkomster och utgifter har varit lagliga och korrekta och om den ekonomiska förvaltningen har varit sund. Syftet med revisionsrättens arbete är att bidra till att förbättra den ekonomiska förvaltningen av unionens medel på alla nivåer. Revisionsrättens granskningsmandat omfattar alla organ som förvaltar eller tar emot EU-medel. Det innebär att revisionsrätten inte bara granskar EU:s institutioner utan även nationella, regionala och lokala institutioner som hanterar EU-medel.

Varje år lämnar revisionsrätten sin årsrapport som innehåller iakttagelser om EU:s budgetgenomförande. Årsrapporten innehåller även en revisionsförklaring om räkenskapernas tillförlitlighet och de underliggande transaktionernas laglighet och korrekthet. I årsrapporten sammanfattas även revisionsrättens granskningar under föregående budgetår.

Revisionsrättens årsrapport utgör underlag för ministerrådets ställningstagande till att rekommendera Europaparlamentet huruvida kommissionen bör beviljas ansvarsfrihet för det berörda budgetåret. Till rekommendationen om ansvarsfrihet lämnas även slutsatser angående de åtgärder som rådet anser att kommissionen bör vidta för att komma till rätta med de brister som revisionsrätten identifierat. Årsrapporten utgör även underlag för Europaparlamentet som slutligen beslutar i frågan om kommissionens ansvarsfrihet.

6.5.1 Väsentliga iakttagelser budgetåret 2013

Revisionsrätten lämnade i revisionsförklaringen ett uttalande utan reservation för räkenskaperna. För genomförandet av budgeten lämnade

däremot revisionsrätten ett uttalande med reservation.

Revisionsrättens granskning visade en felprocent på 4,7 procent för kommissionens genomförande av budgeten 2013 (jämfört med 4,8 procent för 2012). Revisionsrättens uppskattning av felprocenten är inte ett mått på bedrägeri, ineffektivitet eller slöseri. Det är en uppskattning av det penningbelopp som inte borde ha betalats ut från EU-budgeten eftersom det inte använts i enlighet med EU:s regler. Exempel på typiska fel är betalningar till ett företag som uppges vara litet eller medelstort men som i själva verket ägs av ett stort företag eller tillägg till ett befintligt upphandlingskontrakt utan att andra anbudsgivare får möjlighet att lämna anbud.

Merparten av felen förekom inom utgiftsområden där förvaltningen delas mellan medlemsstaterna och kommissionen. De utgiftsområden där det förekom flest fel var återigen Regionalpolitik, energi och transport med en uppskattad felprocent på 6,9 procent och Landsbygdsutveckling, miljö, fiske och hälsa med 6,7 procent.

6.5.2 Revisionsrättens iakttagelser gällande Sverige

Revisionsrätten har i årsrapporten för 2013 rapporterat om brister i transportprojekt från granskningar i bl.a. Sverige. Det aktuella fallet rör efterlevnad av upphandlingsregler och avser kommissionens direkta förvaltning. Det rör således inte förvaltning där medlemsstaten Sverige ansvarar för förvaltningen tillsammans med kommissionen, utan det är ett av kommissionens genomförandeorgan som är ansvarigt.

Sverige nämns även i kapitlet för jordbruksstöd. Revisionsrätten har dock inte identifierat några brister i Sverige för aktuellt granskningsår utan nämner enbart att kommissionen har konstaterat att det funnits brister i Sverige i fråga om permanent betesmark. Felen i sig är kända sedan tidigare år och Sverige har redan åtgärdat aktuella brister.

6.5.3 Sveriges agerande avseende revisionsrättens iakttagelser

I propositionen om budgeteffekter av Sveriges medlemskap i Europeiska unionen m.m., som riksdagen ställt sig bakom (prop. 1994/95:40, bet. 1994/95:FiU5, rskr. 1994/95:67), slås fast att Sverige ska verka för en effektiv och återhållsam EU-budgetpolitik och för att närhetsprincipen ska tillämpas på budgetområdet. I den svenska politiken ingår även att prioritera uppföljning och kontroll av EU-medel.

Kommissionen är enligt fördraget om Europeiska unionens funktionssätt ytterst ansvarig för budgetens genomförande. Medlemsstaterna har dock ett ansvar inför kommissionen och ska samarbeta med kommissionen införandet av budgeten och för att upprätta effektiva kontrollsystem som säkerställer en sund ekonomisk förvaltning i medlemsstaterna. Sverige fäster stor vikt vid revisionsrättens iakttagelser och vid att kommissionen tillsammans med medlemsstaterna vidtar nödvändiga åtgärder för att komma tillrätta med de brister som revisionsrätten upptäcker.

Förslaget som ministerrådet enades om i februari 2015 var att rekommendera Europaparlamentet att bevilja kommissionen ansvarsfrihet för budgetåret 2013. Sverige röstade i likhet med förra året nej till rekommendationen vid omröstningen eftersom revisionsrättens granskning visade en så hög felprocent. Nederländerna och Storbritannien röstade också nej till att bevilja kommissionen ansvarsfrihet.

6.6 Redovisning av samtliga EU-medel

I detta avsnitt visas samtliga medel till och från EU-budgeten som redovisades mot inkomsttitlar och anslag på statens budget. Utöver utfallet för 2014 redovisas de fyra närmast föregående årens utfall kassamässigt. Redovisningen omfattar samtliga medel oavsett till vilken fond eller vilken flerårig budgetram medlen är hänförliga till. Detta avsnitt ger därmed en översikt över hur EU-budgeten påverkar statens budget.

6.6.1 Avgiften till EU:s budget

EU:s budget upprättas med stöd av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. EU-budgetens utgifter och inkomster ska balansera och det är budgetens utgifter som styr behovet av inkomster. Inkomsterna utgörs huvudsakligen av egna medel i form av avgifter från medlemsstaterna. Egna medel fastställs enligt regelverket i rådets beslut 2007/436/EG, Euratom av den 7 juni 2007 om system för gemenskapernas egna medel⁹. De egna medlen består av fyra komponenter.

Tullavgiften består av handelstullar som tas ut enligt den gemensamma tulltaxan vid handel med länder utanför EU. Dessa inkomster tillfaller EU-budgeten. Medlemsstaterna får dock behålla 25 procent¹⁰ av intäkterna för att finansiera administrativa kostnader.

Inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken tas en särskild produktionsavgift för socker ut. Dessa inkomster tillfaller EU-budgeten, med avdrag för finansiering av administrativa kostnader enligt samma procentsats som för tullavgifter.

Den tredje delen av avgiften, den s.k. mervärdesskattebaserade avgiften, beräknas som en procentuell andel av respektive medlemsstats harmoniserade mervärdesskattebas. Harmoniserad mervärdesskattebas innebär att medlemsstaternas intäkter från mervärdesskatt justeras för att uppnå likabehandling mellan medlemsstaterna.

Den fjärde delen av avgiften baseras på bruttonationalinkomsten (BNI). Avgiftens storlek beräknas som medlemsstatens andel av EU:s BNI multiplicerad med den del av EU-budgetens utgifter som inte täcks av de övriga egna medlen. Storleken på BNI-avgiften är en restpost och fastställs för att säkra att EU-budgetens inkomster och utgifter balanserar.

Ett antal medlemsstater har dock medgettts särskilda nedsättningar av sina avgifter, som i sin tur finansieras av övriga medlemsstater. Nedsätt-

⁹ Tillämpas tills dess att rådets beslut 2014/335/EU, Euratom av den 26 maj 2014 om systemet för Europeiska unionens egna medel för perioden 2014–2020 trätt i kraft.

¹⁰ När beslut om egna medel för perioden 2014–2020 trätt i kraft uppgår behållningen till 20 procent. Detta kommer att tillämpas retroaktivt från och med den 1 januari 2014.

ningarna ska korrigera orimliga nettobördor, dvs. kompensera de länder som relativt sett får lite tillbaka från EU-budgetens utgiftssida jämfört med storleken på deras avgifter. Dessa nedsättningar kommer att hanteras med retroaktivitet från den 1 januari 2014 när Europeiska unionens beslut om egna medel för 2014–2020 trätt i kraft.

6.6.2 Redovisningen i statens budget

I statens budget bruttoredo visas det återflöde av medel med delat förvaltningsansvar som administreras av svenska myndigheter. Bruttoredo visning innebär att betalningar från EU redovisas mot inkomsttitel medan de bidragsutbetalningar som myndigheterna gör redovisas mot anslag på statens budget. Redovisningen i dessa delar är kassamässig.

Betalningar från EU redovisas samlat under inkomsttypen 6000 Bidrag från EU m.m. och specificeras på separata inkomsttitlar. EU-avgiften redovisas på anslaget 1:1 Avgiften till Europeiska unionen under utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen.

Utgifterna inom utgiftsområdet utgörs av Sveriges betalningar till kommissionen för EU-budgeten. EU-budgeten beslutas årligen inom en flerårig budgetram. Eftersom EU-budgetens inkomster och utgifter ska balansera och merparten av inkomsterna utgörs av avgifter från medlemsstaterna styr EU-budgetens utgiftsnivå i hög grad utgiftsnivån inom utgiftsområde 27. Sveriges avgift kan förändras under året och avvika från beräkningen i statens budget beroende på ett flertal faktorer, som till exempel:

- faktisk uppbörd av tullar och importavgifter,
- revideringar av medlemsstaternas BNI,
- revideringar av baser för mervärdesskatt,
- utfallet av EU-budgeten för tidigare år, och
- ändringsbudgetar på unionsnivå.

Högre avgift till EU än beräknat i budgeten

Sveriges avgift till EU uppgick 2014 till 41 553 miljoner kronor och är därmed 3 853 miljoner kronor (10,2 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. Det högre utfallet förklaras av revideringar av medlemsstaternas faktiska BNI och mervärdesskattebas för 1995–2013 samt av sent beslutade ändringsbudgetar på EU-budgeten för 2014. Beslut om ändringsbudgetar fattades i december 2014 och medför att betalningar till EU minskar med 2 804 miljoner kronor, men först under 2015.

Revideringarna av BNI och mervärdesskattebaserna kommer att leda till ytterligare minskade betalningar till EU för Sverige. Totalt beräknas betalningarna minska med ytterligare 1 600 miljoner kronor under 2015.

För att finansiera den högre avgiften för 2014 medgav regeringen i regleringsbrev att anslaget fick överskridas med 300 miljoner kronor. Hela anslagskrediten för BNI-avgiften 3 468 miljoner kronor utnyttjades och av det medgivna överskridandet utnyttjades 273 miljoner kronor.

Högre avgift 2014 i avvaktan på rabatt

Jämfört med 2013 ökade avgiften till EU med 4 141 miljoner kronor (11,1 procent). Det högre utfallet förklaras främst av att de rabatter som Sverige för perioden 2014–2020 erhåller på BNI-avgiften och på den mervärdesskattebaserade avgiften ännu inte realiserats utan kommer att hanteras retroaktivt. Det medför exempelvis att den mervärdesskattebaserade avgiften uppgick till 5 252 miljoner kronor 2014, vilket är 3 537 miljoner kronor högre än föregående år.

Periodiserad EU-avgift i resultaträkningen

Kostnaden för Sveriges avgift till EU 2014 uppgick till 38 718 miljoner kronor (se avsnitt 3.5 not 4). Det är 2 835 miljoner kronor lägre än det kassamässiga utfallet i budgetens utfall, som uppgick till 41 553 miljoner kronor. Skillnaden förklaras av att hänsyn tagits till de minskade inbetalningarna av Sveriges BNI-avgift och mervärdesskattebaserade avgift för 2014 som reglerades i februari 2015 samt till retroaktiva justeringar av sockeravgifter.

Återflöde från EU ökade

Betalningarna från EU ökade med 1 598 miljoner kronor. De medel som Sverige får som återflöde från EU-budgeten kommer huvudsakligen från Garantifonden och Landsbyggsfonden. I tabell 6.4 sammanfattas det kassamässiga flödet mellan EU-budgeten och den svenska statens budget under perioden 2010–2014.

Uppgifterna i tabellen ger inte en helt fullständig bild av effekterna på statens budget av EU-medlemskapet. Utöver de anslag som helt eller delvis finansieras av EU-bidrag, måste hänsyn tas till att det förekommer utgifter genom den medfinansiering som staten ibland står för genom anslag på statens budget, t.ex. under utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv, utgiftsområde 19 Regional tillväxt och utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd

Tabell 6.4 Avgift till och återflöde från EU (kassamässigt)

Miljoner kronor

Miljoner kronor	2010	2011	2012	2013	2014	Förändring 2013/2014
Tullavgift	4 103	4 399	4 004	3 820	4 185	365
Sockeravgifter	52	24	46	-7	53	60
Avgift till tillfällig omstrukturering av EU:s sockersektor	136	-	-	-	-	-
Mervärdesskattebaserad avgift	1 444	1 564	1 643	1 714	5 252	3 537
BNI-baserad avgift	24 323	24 312	25 461	31 478	31 600	122
Storbritannien-avgift	349	297	298	407	463	56
Summa betalningar till EU¹	30 407	30 596	31 452	37 412	41 553	4 141
Bidrag från Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket	0	-20	-1	0	0	0
Bidrag från Europeiska garantifonden för jordbruket	7 345	6 170	5 896	5 850	6 165	314
Bidrag från EU till landsbygdsutvecklingen	2 884	2 521	2 564	1 603	1 945	342
Bidrag från EU till fiskerinäringen	102	50	2	94	38	-55
Bidrag från Europeiska regionala utvecklingsfonden	872	1 842	1 003	1 292	1 395	104
Bidrag från Europeiska socialfonden	1 151	1 191	-1	842	1 982	1 140
Bidrag till transeuropeiska nätverk	391	419	212	393	294	-100
Övriga bidrag från EU	232	155	107	192	45	-147
Summa bidrag m.m.²	12 977	12 328	9 782	10 266	11 864	1 598
Nettoflöde från statens budget till EU	17 430	18 268	21 670	27 146	29 689	2 543

¹ Avräknat mot anslag 1:1 Avgiften till Europeiska unionen.² Redovisat mot inkomsttyp 6000 Bidrag från EU m.m

och livsmedel. Medfinansieringen är en förutsättning för att Sverige ska kunna tillgodogöra sig medel från de flesta av fonderna i EU-budgeten.

Garantifonden finansieras helt genom EU-budgeten bortsett från valutakursdifferenser och finansiella korrigeringar. Utgifter hänförliga till Sveriges medlemskap i EU förekommer även under olika myndigheters förvaltningsanslag. Eftersom samarbetet inom EU är integrerat i den nationella verksamheten och utgifter för europeiskt samarbete förekom redan före Sveriges anslutning 1995, är dessa svåra att särredovisa.

Anslagen för EU-bidrag på statens budget uppgick 2014 till 11 061 miljoner kronor (tabell 6.5). Dessa utgifter ska motsvaras av medel från respektive fond inom EU-budgeten. År 2014 uppgick inkomsterna från EU-budgeten till

11 864 miljoner kronor (tabell 6.4). Beroende på periodiserings- och valutakursdifferenser samt finansiella korrigeringar skiljer sig alltså utfallet på anslagen från vad som redovisats som bidrag från EU på inkomsttitlar med 804 miljoner kronor.

Periodiseringseffekterna uppkommer eftersom EU-budgeten generellt sett ersätter utbetalningar av stöd i efterhand. För Garantifonden och övriga strukturfonder förskottas dock viss del av det belopp för programperioden som varje medlemsland tilldelats. Statens budget står dessutom för den valutarisk som uppstår i och med att stöden betalas ut i kronor medan kravet på ersättning från EU-budgeten görs i euro enligt gällande regler för valutaomräkning. Kommissionen gör därefter sina utbetalningar i euro.

Tabell 6.5 Anslag finansierade med EU-medel

Tusental kronor

UO/Anslag	Anslagsnamn	2013	2014	Förändring
08 1:8	Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar	121 887	87 353	-34 534
13 1:6	Från EU-budgeten finansierade insatser för integration av tredjelandsmedborgare	27 224	31 022	3 798
14 1:6	Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2014–2020	-	9 372	9 372
14 1:12	Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2007–2013	1 153 788	971 493	-182 295
19 1:3	Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2007–2013	1 373 210	966 371	-406 839
22 1:10	Från EU-budgeten finansierade stöd till Transeuropeiska nätverk	393 448	309 037	-84 411
23 1:10	Gårdsstöd och djurbidrag m.m.	5 917 560	6 149 384	231 824
23 1:11	Intervention och exportbidrag för jordbruksprodukter	88 078	131 037	42 959
23 1:14	Från EU-budgeten finansierade strukturstöd till fisket m.m.	70 624	65 724	-4 900
23 1:19	Från EU-budgeten finansierade åtgärder för jordbruks- och livsmedelsstatistik 2014–2020	-	1 277 346	1 277 346
23 1:19	Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur 2007–2013	2 385 360	1 062 381	-1 322 979
Summa		11 531 179	11 060 520	-470 659

6.6.3 Redovisning i resultaträkningen

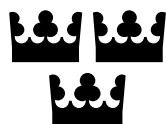
I resultaträkningen för staten redovisas avgiften till EU under posten Transfereringar till utlandet. Återflödet från EU redovisas under posten Intäkter av bidrag. Dessa intäkter redovisas det år som stödet betalas ut till bidragsmottagarna, vilket motsvarar det år kostnaden uppstår. Det kan därför finnas skillnader i resultaträkningen och den kassamässiga redovisningen i statens budget.

Bidrag utanför statens budget

Det finns också bidrag från EU-budgeten, exempelvis från ramprogrammen för forskning som inte redovisas på statens budget, utan endast i resultaträkningen. Under 2014 tog statliga myndigheter, inklusive universitet och högskolor, emot 1 856 miljoner kronor i bidrag från EU-budgeten som enbart redovisades som intäkter av bidrag i resultaträkningen och som därmed inte framgår av redovisningen på statens budget.

Bilaga 1

Specifikation av inkomster i statens budget

Bilaga 1 Specifikation av inkomster i statens budget för budgetåren 2012–2014 med 2014 års inkomststruktur*Tusental kronor*

Inkomsttitel	Statens budget 2014	Beräknat utfall 2014	Skillnad mot statens budget	Beräknat utfall 2013	Utfall 2012
Skatt på arbete	992 243 143	982 817 642	-9 425 501	964 847 580	937 194 518
1100 Direkta skatter på arbete	531 337 782	525 710 302	-5 627 480	522 974 629	505 063 334
1110 Inkomstskatter	648 392 293	646 263 882	-2 128 411	626 746 191	604 919 265
1111 Statlig inkomstskatt	45 459 085	46 236 307	777 222	44 812 429	44 152 984
1115 Kommunal inkomstskatt	602 933 208	600 027 575	-2 905 633	581 933 762	560 766 282
1120 Allmän pensionsavgift	104 256 727	103 850 579	-406 148	100 860 936	97 560 647
1121 Allmän pensionsavgift	104 256 727	103 850 579	-406 148	100 860 936	97 560 647
1130 Artistskatt	6 346	0	-6 346	-535	6 346
1131 Artistskatt	6 346	0	-6 346	-535	6 346
1140 Skattereduktioner	-221 317 584	-224 404 158	-3 086 574	-204 631 964	-197 422 924
1141 Allmän pensionsavgift	-104 725 776	-103 818 301	907 475	-100 829 588	-97 531 990
1144 Fastighetsavgift	-197 805	-207 743	-9 938	-207 743	-199 075
1149 Bredband	0	0	0	0	0
1151 Sjöinkomst	-62 703	-56 440	6 263	-56 440	-62 784
1152 Stormskador	0	0	0	0	0
1153 Jobbskatteavdrag	-99 245 737	-100 135 018	-889 281	-85 795 434	-83 603 806
1154 Hus-avdrag	-16 815 563	-19 966 657	-3 151 094	-17 532 708	-15 871 877
1155 Gåvor till ideell verksamhet	-270 000	-220 000	50 000	-210 050	-153 392
1200 Indirekta skatter på arbete	460 905 361	457 107 339	-3 798 022	441 872 950	432 131 183
1210 Arbetsgivaravgifter	470 472 369	471 546 937	1 074 568	454 311 687	442 447 525
1211 Sjukförsäkringsavgift	60 382 363	60 287 318	-95 045	58 364 742	65 433 999
1212 Föräldraförsäkringsavgift	36 090 508	36 037 568	-52 940	34 854 497	33 877 937
1213 Arbetskadavgift	4 164 289	4 151 354	-12 935	4 022 490	3 914 108
1214 Ålderspensionsavgift	154 411 255	154 990 391	579 136	149 659 633	145 215 835
1215 Efterlevandepensionsavgift	16 240 729	16 216 113	-24 616	15 692 806	15 250 316
1216 Arbetsmarknadsavgift	39 820 078	39 365 613	-454 465	39 006 717	37 918 546
1217 Allmän löneavgift	137 143 931	136 710 685	-433 246	131 670 284	119 393 134
1218 Ofördelade avgifter	0	121 701	121 701	-475 221	419 797
1219 Nedsatta avgifter	22 219 216	23 666 194	1 446 978	21 515 739	21 023 852
1240 Egenavgifter	14 164 525	12 417 404	-1 747 121	11 603 249	11 790 879
1241 Sjukförsäkringsavgift	1 267 894	41 003	-1 226 891	550 333	751 280
1242 Föräldraförsäkringsavgift	1 157 080	1 038 365	-118 715	960 441	1 007 751
1243 Arbetskadavgift	133 284	119 607	-13 677	113 175	115 638
1244 Ålderspensionsavgift, netto	5 265 168	4 820 793	-444 375	4 438 578	4 447 900
1245 Efterlevandepensionsavgift	520 394	467 146	-53 248	441 500	452 474
1246 Arbetsmarknadsavgift	-1 228 151	0	1 228 151	6 860	1 850
1247 Allmän löneavgift	4 397 373	3 776 580	-620 793	3 660 710	3 531 226
1248 Ofördelade avgifter	0	0	0	0	0

Tusental kronor

Inkomsttitel	Statens budget 2014	Beräknat utfall 2014	Skillnad mot statens budget	Beräknat utfall 2013	Utfall 2012
1249 Nedsatta avgifter	2 651 483	2 153 910	-497 573	1 431 652	1 482 760
1260 Avgifter till premiepensionssystemet	-32 099 593	-31 875 650	223 943	-31 048 242	-29 994 264
1261 Avgifter till premiepensionssystemet	-32 099 593	-31 875 650	223 943	-31 048 242	-29 994 264
1270 Särskild löneskatt	40 176 001	38 200 417	-1 975 584	36 832 150	37 399 682
1271 Pensionskostnader, företag	33 941 227	32 078 672	-1 862 555	30 922 953	31 546 290
1272 Pensionskostnader, staten	3 347 889	3 615 017	267 128	3 416 368	3 387 273
1273 Förvärvsinkomster	1 862 520	1 668 568	-193 952	1 690 421	1 616 374
1274 Egenföretagare	1 024 365	838 160	-186 205	802 408	849 746
1275 Övrigt	0	0	0	0	0
1280 Nedsättningar	-32 666 476	-33 849 054	-1 182 578	-30 503 418	-30 371 175
1281 Sjöfartsstöd	-1 773 805	-1 414 746	359 059	-1 482 619	-1 671 981
1282 Arbetsgivaravgifter	-22 219 216	-23 666 194	-1 446 978	-21 515 739	-21 023 852
1283 Egenavgifter, generell nedsättning	-2 558 643	-2 078 485	480 158	-1 358 552	-1 405 140
1284 Egenavgifter, regional nedsättning	-92 840	-75 424	17 416	-73 100	-77 620
1285 Nystartjobb	-6 021 972	-6 606 838	-584 866	-6 073 407	-6 192 583
1286 Stöd till yrkesintroduktions- anställning	0	-7 366	-7 366	0	0
1290 Tjänstegruppliv	858 535	667 286	-191 249	677 525	858 535
1291 Tjänstegruppliv	858 535	667 286	-191 249	677 525	858 535
1300 Skatt på kapital	185 335 645	191 805 490	6 469 845	172 723 104	167 764 573
1310 Skatt på kapital, hushåll	34 398 073	40 609 625	6 211 552	32 300 885	27 723 810
1311 Skatt på kapital	51 684 955	61 988 881	10 303 926	56 128 397	53 188 504
1312 Skattereduktion kapital	-17 393 060	-21 198 531	-3 805 471	-23 227 583	-25 562 080
1313 Expansionsmedelsskatt	106 178	-180 724	-286 902	-599 929	97 386
1314 Skattereduktion riskkapital	0	0	0	0	0
1320 Skatt på företagsvinster	97 260 302	95 524 556	-1 735 746	88 959 569	89 473 761
1321 Skatt på företagsvinster	97 260 302	95 524 556	-1 735 746	88 959 569	89 473 761
1322 Skattereduktioner	0	0	0	0	0
1330 Kupongskatt	4 448 606	4 209 768	-238 838	4 144 750	3 772 386
1331 Kupongskatt	4 448 606	4 209 768	-238 838	4 144 750	3 772 386
1340 Avkastningsskatt	9 936 684	10 333 088	396 404	6 850 326	10 145 534
1341 Avkastningsskatt hushåll	235 893	129 505	-106 388	129 505	178 086
1342 Avkastningsskatt företag	9 396 546	10 020 403	623 857	6 537 640	9 693 309
1343 Avkastningsskatt på individuellt pensionssparande	304 245	183 180	-121 065	183 180	274 139

Tusental kronor

Inkomsttitel	Statens budget 2014	Beräknat utfall 2014	Skillnad mot statens budget	Beräknat utfall 2013	Utfall 2012
1350 Fastighetskatt	30 946 510	31 866 997	920 487	31 559 010	28 692 633
1351 Fastighetsskatt hushåll	658 172	683 787	25 615	681 625	676 116
1352 Fastighetsskatt företag	14 318 990	15 104 445	785 455	14 985 205	12 163 117
1353 Kommunal fastighetsavgift hushåll	12 861 733	12 965 167	103 434	12 740 295	12 395 191
1354 Kommunal fastighetsavgift företag	3 107 615	3 113 598	5 983	3 151 886	3 458 209
1360 Stämpelskatt	8 345 470	9 261 456	915 986	8 912 902	7 960 956
1361 Stämpelskatt	8 345 470	9 261 456	915 986	8 912 902	7 960 956
1380 Arvsskatt	0	0	0	-4 338	-4 506
1381 Arvsskatt	0	0	0	-4 338	-4 506
1382 Gävoskatt	0	0	0	0	0
1400 Skatt på konsumtion och insatsvaror	473 390 121	468 200 189	-5 189 932	455 845 485	447 287 843
1410 Mervärdesskatt	352 604 736	353 754 902	1 150 166	339 477 048	330 645 730
1411 Mervärdesskatt	352 604 736	353 754 902	1 150 166	339 477 048	330 645 730
1412 Skattelättnad för vissa byggtjänster	0	0	0	0	0
1420 Skatt på alkohol och tobak	24 682 564	24 173 926	-508 638	23 352 779	24 132 042
1421 Skatt på tobak	11 524 550	11 375 777	-148 773	11 135 834	11 799 143
1422 Skatt på etylalkohol	4 280 673	4 073 046	-207 627	3 996 282	4 325 579
1423 Skatt på vin	5 115 185	5 039 469	-75 716	4 709 227	4 592 854
1424 Skatt på mellanklassprodukter	201 383	157 699	-43 684	177 795	174 619
1425 Skatt på öl	3 558 032	3 509 352	-48 680	3 328 865	3 237 106
1426 Privatinförsel av alkohol och tobak	2 741	18 583	15 842	4 777	2 741
1430 Energiskatt	41 612 972	38 988 850	-2 624 122	40 910 722	40 117 662
1431 Skatt på elektrisk kraft	21 280 932	19 719 457	-1 561 475	21 072 592	20 262 552
1432 Energiskatt bensin	10 868 091	10 656 353	-211 738	11 099 190	11 657 960
1433 Energiskatt oljeprodukter	9 152 354	8 311 723	-840 631	8 361 597	7 760 381
1434 Energiskatt övrigt	311 595	301 316	-10 279	377 343	436 769
1440 Koldioxidskatt	24 112 627	23 333 823	-778 804	24 030 964	25 243 961
1441 Koldioxidskatt bensin	8 455 061	8 489 568	34 507	8 845 404	9 343 330
1442 Koldioxidskatt oljeprodukter	14 796 797	14 262 576	-534 221	14 454 955	14 750 856
1443 Koldioxidskatt övrigt	860 769	581 679	-279 090	730 605	1 149 775
1450 Övriga skatter på energi och miljö	6 059 640	4 437 388	-1 622 252	4 356 647	4 462 540
1451 Svavelskatt	29 117	10 211	-18 906	14 109	29 117
1452 Skatt på råttalolja	0	0	0	0	0
1453 Särskild skatt mot förorening	52 688	49 135	-3 553	57 402	51 270
1454 Skatt på bekämpningsmedel	99 283	105 112	5 829	92 428	92 669

Tusental kronor

Inkomsttitel	Statens budget 2014	Beräknat utfall 2014	Skillnad mot statens budget	Beräknat utfall 2013	Utfall 2012
1455 Skatt på termisk effekt i kärnkraftsreaktorer	4 227 816	3 840 689	-387 127	4 037 578	3 938 779
1456 Avfallsskatt	169 316	139 808	-29 508	119 320	198 397
1457 Avgifter till Kemikalieinspektionen	46 000	42 655	-3 345	2 076	43 565
1458 Övriga skatter	120 090	73 779	-46 311	33 733	108 744
1459 Intäkter från EU:s handel med utsläppsrätter	1 315 330	176 000	-1 139 330		
1470 Skatt på vägtrafik	17 017 997	16 807 070	-210 927	16 501 959	15 602 840
1471 Fordonsskatt	11 786 131	11 576 354	-209 777	11 492 382	11 191 280
1472 Vägavgifter	801 715	753 466	-48 249	751 503	771 379
1473 Trängselskatt	1 625 000	1 675 834	50 834	1 492 600	811 998
1474 Skatt på trafikförsäkringspremier	2 805 151	2 801 416	-3 735	2 765 474	2 828 183
1480 Övriga skatter	7 299 585	6 704 230	-595 355	7 215 366	7 083 068
1481 Systembolaget AB:s överskott	93 636	150 000	56 364	115 585	90 000
1482 Inlevererat överskott från Svenska Spel AB	5 239 819	4 763 000	-476 819	5 268 950	5 136 574
1483 Skatt på spel	16 689	15 275	-1 414	15 423	15 596
1484 Lotteriskatt	1 373 790	1 304 724	-69 066	1 293 087	1 319 238
1485 Lotteriavgifter	25 532	29 237	3 705	34 069	21 262
1486 Skatt på annonser och reklam	310 356	225 130	-85 226	243 761	290 032
1487 Koncessionsavgifter på televisionens område	0	0	0	0	0
1488 Lokalradioavgifter	129 979	115 891	-14 088	128 211	127 679
1489 Avgifter avseende Myndigheten för radio och tv	7 784	8 700	916	7 660	7 651
1491 Avgifter för telekommunikation	102 000	92 273	-9 727	108 619	75 035
1492 Försäljningsskatt på motorfordon	0	0	0	0	2
1500 Skatt på import	5 184 865	5 806 810	621 945	5 220 676	5 254 679
1511 Tullmedel	4 932 251	5 737 032	804 781	4 976 399	4 995 084
1512 Sockeravgifter	252 614	69 778	-182 836	244 277	259 595
1513 Avgifter till EU:s omstruktureringsfond för sockersektorn	0	0	0	0	0
1600 Restförda och övriga skatter	5 598 622	8 876 240	3 277 618	11 121 842	3 018 012
1610 Restförda skatter	-6 263 792	-5 874 886	388 906	-6 616 613	-6 263 792
1611 Restförda skatter, hushåll	-2 256 844	-1 535 108	721 736	-2 105 406	-2 256 844
1612 Restförda skatter, företag	-4 006 948	-4 339 778	-332 830	-4 511 207	-4 006 948
1620 Övriga skatter, hushåll	3 319 994	3 379 593	59 599	3 014 796	3 140 440
1621 Omprövningar aktuellt taxeringsår	27 792	3 310	-24 482	3 310	-330 896
1622 Omprövningar äldre taxeringsår	1 000 000	3 579 489	2 579 489	49 582	2 782 379
1623 Anstånd	500 000	-2 604 728	-3 104 728	428 852	-1 737 371

Tusental kronor

Inkomsttitel	Statens budget 2014	Beräknat utfall 2014	Skillnad mot statens budget	Beräknat utfall 2013	Utfall 2012
1624 Övriga skatter	1 520 759	2 132 520	611 761	2 264 050	2 173 479
1625 Skattetillägg	174 710	137 059	-37 651	137 059	145 004
1626 Förseningsavgifter	96 733	131 944	35 211	131 944	107 845
1630 Övriga skatter, företag	851 816	3 716 828	2 865 012	7 203 935	-1 149 240
1631 Omprövningar aktuellt taxeringsår	-500 000	-1 660 360	-1 160 360	-1 660 360	-1 660 360
1632 Omprövningar äldre taxeringsår	400 000	3 340 735	2 940 735	-298 417	-439 238
1633 Anstånd	-1 000 000	431 786	1 431 786	6 903 985	-955 527
1634 Övriga skatter	529 951	514 076	-15 875	721 599	356 292
1635 Skattetillägg	1 231 804	851 391	-380 413	1 353 522	1 342 124
1636 Förseningsavgifter	190 061	239 199	49 138	183 606	207 468
1640 Intäkter som förs till fonder	7 690 604	7 654 705	-35 899	7 519 724	7 290 604
1641 Insättningsgarantavgifter	4 615 910	4 533 199	-82 711	4 370 250	4 215 910
1642 Avgifter till Kärnavfallsfonden	2 412 026	2 451 051	39 025	2 478 449	2 412 026
1643 Bilskrötningsavgifter	0	0	0	0	0
1644 Batteriavgifter	5 624	4 451	-1 173	4 869	5 624
1645 Kväveoxidavgifter	657 044	666 004	8 960	666 156	657 044
Totala skatteintäkter	1 661 752 396	1 657 506 370	-4 246 026	1 609 758 686	1 560 519 625
1700 Avgående poster, skatter till EU	-7 818 532	-8 351 571	-533 039	-6 934 676	-6 897 752
1710 EU-skatter	-7 818 532	-8 351 571	-533 039	-6 934 676	-6 897 752
1711 EU-skatter	-7 818 532	-8 351 571	-533 039	-6 934 676	-6 897 752
Offentliga sektorns skatteintäkter	1 653 933 864	1 649 154 799	-4 779 065	1 602 824 010	1 553 621 873
1800 Avgående poster, skatter till andra sektorer	-832 257 036	-829 268 725	2 988 311	-804 953 434	-777 823 207
1810 Skatter till andra sektorer	-832 257 036	-829 268 725	2 988 311	-804 953 434	-777 823 207
1811 Kommunala inkomstskatter	-618 512 093	-615 715 877	2 796 216	-597 435 480	-576 229 218
1812 Avgifter till AP-fonder	-213 744 943	-213 552 849	192 094	-207 517 954	-201 593 989
Statens skatteintäkter	821 676 828	819 886 074	-1 790 754	797 870 576	775 798 666
1900 Periodiseringar	-9 864 712	-17 933 951	-8 069 239	-20 574 880	16 853 784
1910 Uppbördsförskjutningar	10 280 538	3 611 268	-6 669 270	13 985 925	32 958 660
1911 Uppbördsförskjutningar	10 280 538	3 611 268	-6 669 270	13 985 925	32 958 660
1920 Betalningsförskjutningar	-19 945 250	-21 539 714	-1 594 464	-34 611 801	-16 108 371
1921 Kommuner och landsting	-9 148 335	-10 412 977	-1 264 642	-14 789 769	-237 692
1922 Ålderspensionssystemet	-699 272	-552 257	147 015	-164 591	864 814
1923 Företag och hushåll	-6 877 404	-7 869 383	-991 979	-20 173 620	-17 218 957
1924 Kyrkosamfund	-761 549	-11 275	750 274	470 392	515 261

Tusental kronor

Inkomsttitel	Statens budget 2014	Beräknat utfall 2014	Skillnad mot statens budget	Beräknat utfall 2013	Utfall 2012
1925 EU	-2 458 690	-2 693 822	-235 132	45 787	-31 796
1930 Anstånd	-200 000	-5 505	194 495	50 997	3 495
1931 Anstånd	-200 000	-5 505	194 495	50 997	3 495
1000 Statens skatteinkomster	811 812 116	801 952 123	-9 859 993	777 295 697	792 652 450
2100 Rörelseöverskott	4 157 000	4 149 223	-7 777	7 602 682	8 042 781
2110 Affärsverkens inlevererade överskott	482 000	553 000	71 000	618 000	378 000
2114 Luftfartsverkets inlevererade överskott	2 000		-2 000		
2116 Affärsverket Svenska Kraftnäts inlevererade utdelning och inleverans av motsvarig	480 000	553 000	73 000	618 000	378 000
2118 Sjöfartsverkets inlevererade överskott					
2120 Övriga myndigheters inlevererade överskott	75 000	296 223	221 223	184 682	164 781
2124 Inlevererat överskott av Riksgäldskontorets garantiverksamhet	25 000	41 818	16 818	56 290	49 115
2126 Inlevererat överskott av statsstödd exportkredit	50 000	254 405	204 405	128 392	115 667
2130 Riksbankens inlevererade överskott	3 600 000	3 300 000	-300 000	6 800 000	7 500 000
2131 Riksbankens inlevererade överskott	3 600 000	3 300 000	-300 000	6 800 000	7 500 000
2200 Överskott av statens fastighetsförvaltning	467 000	487 624	20 624	456 538	243 364
2210 Överskott av fastighetsförvaltning	467 000	487 624	20 624	456 538	243 364
2215 Inlevererat överskott av statens fastighetsförvaltning	467 000	487 624	20 624	456 538	243 364
2300 Ränteinkomster	1 333 236	2 074 436	741 200	6 019 926	5 823 153
2320 Räntor på näringslån	-476	-899	-423	-863	-665
2314 Ränteinkomster på lån till fiskerinäringen	18	10	-7	13	24
2316 Ränteinkomster på vattenkraftslån					
2322 Räntor på övriga näringslån, Kammarkollegiet	-712	-993	-281	-997	-989
2323 Räntor på övriga näringslån	5		-5	0	3
2324 Ränteinkomster på lokaliseringlån	214	84	-130	121	297

Tusental kronor

Inkomsttitel	Statens budget 2014	Beräknat utfall 2014	Skillnad mot statens budget	Beräknat utfall 2013	Utfall 2012
2340 Räntor på studielån	44 000	37 195	-6 805	3 659 788	4 065 741
2341 Ränteinkomster på statens lån för universitetsstudier och garantilån för studera					
2342 Ränteinkomster på allmänna studielån	44 000	37 195	-6 805	39 739	54 069
2343 Ränteinkomster på studielån upptagna efter 1988	0			3 620 050	4 011 672
2390 Övriga ränteinkomster	1 289 712	2 038 140	748 428	2 361 000	1 758 076
2391 Ränteinkomster på markförvärv för jordbrukets rationalisering	1	4	3	6	32
2392 Räntor på intressemedel					
2394 Övriga ränteinkomster	81 611	72 352	-9 258	66 582	107 146
2397 Räntor på skattekonton m.m., netto	1 208 100	1 965 784	757 684	2 294 412	1 650 899
2400 Inkomst av statens aktier	18 000 000	12 435 929	-5 564 071	20 654 852	21 657 783
2410 Inkomster av statens aktier	18 000 000	12 435 929	-5 564 071	20 654 852	21 657 783
2411 Inkomster av statens aktier	18 000 000	12 435 929	-5 564 071	20 654 852	21 657 783
2500 Offentligrättsliga avgifter	8 170 809	8 307 513	136 704	11 070 343	10 392 954
2511 Expeditions- och ansökningsavgifter	827 282	838 541	11 259	800 797	798 337
2522 Avgifter för granskning av filmer och videogram	4 200	3 180	-1 020	6 399	6 935
2525 Finansieringsavgift för arbetslöshetskassor	2 849 000	2 848 034	-966	5 519 972	5 193 378
2526 Utjämningsavgift från arbetslöshetskassor					
2527 Avgifter för statskontroll av krigsmaterietillverkning	25 100	28 358	3 258	26 515	25 484
2528 Avgifter vid bergsstaten	19 000	22 857	3 857	19 147	26 922
2529 Avgifter vid patent- och registreringsväsendet	118 068	82 311	-35 757	106 922	111 222
2531 Avgifter för registrering i förenings- m.fl. register	2 538	2 164	-374	2 366	2 449
2532 Avgifter vid kronofogdemyndigheterna	1 385 000	1 501 313	116 313	1 710 654	1 364 509
2534 Avgifter vid Transportstyrelsen	1 535 000	1 516 122	-18 878	1 558 823	1 548 254
2535 Avgifter för statliga garantier					
2537 Miljöskyddsavgift	130 369	122 980	-7 389	124 292	125 808
2539 Tåktavgift					
2541 Avgifter vid Tullverket					
2542 Patientavgifter vid tandläkarutbildningen	2 372	3 080	709	3 789	2 289
2544 Avgifter vid Folkhälsoinstitutet					
2548 Avgifter för Finansinspektionens verksamhet	383 000	424 434	41 434	299 702	332 025
2551 Avgifter från kärnkraftverken	290 000	281 307	-8 693	285 278	276 532

Tusental kronor

Inkomsttitel	Statens budget 2014	Beräknat utfall 2014	Skillnad mot statens budget	Beräknat utfall 2013	Utfall 2012
2552 Övriga offentligrättsliga avgifter	402 688	424 931	22 243	404 710	388 599
2553 Registreringsavgift till Fastighetsmäklarinspektionen	16 900	17 323	423	17 099	17 242
2557 Avgifter vid statens internbank i Riksgäldskontoret	4 551	4 558	6	4 463	4 392
2558 Avgifter för årlig revision	129 704	139 247	9 543	131 742	125 166
2559 Avgifter för etikprövning av forskning	27 617	25 918	-1 699	26 327	25 635
2561 Efterbevaknings- och tillsynsavgifter	18 420	20 852	2 431	21 347	17 776
	55 000	62 226	7 226	53 953	64 086
2600 Försäljningsinkomster					
2624 Inkomster av uppbörd av felparkeringsavgifter	55 000	61 987	6 987	53 880	56 931
2625 Utförsäljning av beredskapslager				0	7 155
2627 Offentlig lagring, försäljningsintäkter		240	240	73	
2700 Böter m.m.	1 216 000	1 129 917	-86 083	1 373 053	1 458 322
2711 Restavgifter och dröjningsavgifter	95 000	93 586	-1 414	112 029	92 774
2712 Bötesmedel	1 015 000	910 452	-104 548	1 033 976	976 080
2713 Vattenföreningsavgifter m.m.	3 000	-5 822	-8 822	-5 969	32 518
2714 Sanktionsavgifter m.m.	50 000	86 388	36 388	184 596	307 793
2717 Kontrollavgifter vid särskild skattekontroll	53 000	45 314	-7 687	48 421	49 157
2800 Övriga inkomster av statens verksamhet	11 920 000	13 065 122	1 145 122	909 970	1 166 822
2811 Övriga inkomster av statens verksamhet	11 920 000	13 065 122	1 145 122	909 970	1 166 822
2000 Inkomster av statens verksamhet	45 319 045	41 711 990	-3 607 054	48 141 316	48 849 264
3100 Inkomster av försälda byggnader och maskiner		28 053	28 053	70 582	64 714
3120 Statliga myndigheters inkomster av försälda byggnader och maskiner		28 053	28 053	70 582	64 714
3125 Fortifikationsverkets försäljning av fastigheter		28 053	28 053	70 582	64 714
3200 Övriga inkomster av markförsäljning					
3211 Övriga inkomster av markförsäljning					

Tusental kronor

Inkomsttitel	Statens budget 2014	Beräknat utfall 2014	Skillnad mot statens budget	Beräknat utfall 2013	Utfall 2012
3300 Övriga inkomster av försåld egendom	15 000 000	154 329	-14 845 671	20 701 528	257 451
3311 Inkomster av statens gruvegendom					
3312 Övriga inkomster av försåld egendom	15 000 000	154 329	-14 845 671	20 701 528	257 451
3000 Inkomster av försåld egendom	15 000 000	182 382	-14 817 618	20 772 110	322 165
4100 Återbetalning av näringslån	2 000	823	-1 177	2 471	2 132
4120 Återbetalning av jordbrukslån	500	474	-26	679	912
4123 Återbetalning av lån till fiskenäringen	500	474	-26	679	912
4130 Återbetalning av övriga näringslån	1 500	349	-1 151	1 792	1 220
4131 Återbetalning av vattenkraftslån					
4132 Återbetalning av lån avseende såddfinansiering					
4136 Återbetalning av övriga näringslån, Kammarkollegiet		69	69	38	167
4137 Återbetalning av övriga näringslån, Statens jordbruksverk	1 000	-17	-1 017	1 020	403
4138 Återbetalning av tidigare infriade statliga garantier					
4139 Återbetalning av lokaliseringsslån	500	298	-202	734	650
4300 Återbetalning av studielån	910 100	817 627	-92 473	968 014	1 180 462
4311 Återbetalning av statens lån för universitetsstudier					
4312 Återbetalning av allmänna studielån	100	51	-49	102	125
4313 Återbetalning av studiemedel	910 000	817 576	-92 424	967 912	1 180 336
4500 Återbetalning av övriga lån	141 000	126 675	-14 325	134 562	139 751
4516 Återbetalning av utgivna startlån och bidrag					
4525 Återbetalning av lån för svenska FN-styrkor	1 000	1 170	170	768	
4526 Återbetalning av övriga lån	140 000	125 505	-14 495	133 793	139 751
4000 Återbetalning av lån	1 053 100	945 125	-107 975	1 105 047	1 322 344
5100 Avskrivningar och amorteringar	536 000	540 509	4 509	533 757	525 808
5120 Avskrivningar på fastigheter	536 000	540 509	4 509	533 757	525 808
5121 Amortering på statskapital	536 000	540 509	4 509	533 757	525 808

Tusental kronor

Inkomsttitel	Statens budget 2014	Beräknat utfall 2014	Skillnad mot statens budget	Beräknat utfall 2013	Utfall 2012
5130 Uppdragsmyndigheters komplementkostnader					
5131 Uppdragsmyndigheters m.fl. komplementkostnader					
5200 Statliga pensionsavgifter	9 718 000	9 327 025	-390 975	9 404 429	9 191 302
5211 Statliga pensionsavgifter	9 718 000	9 327 025	-390 975	9 404 429	9 191 302
5000 Kalkylmässiga inkomster	10 254 000	9 867 534	-386 466	9 938 186	9 717 110
6100 Bidrag från EU:s jordbruksfonder	9 848 000	8 110 209	-1 737 791	7 452 697	8 459 231
6110 Bidrag från Europeiska garantifonden för jordbruket	6 012 000	6 164 880	152 880	5 850 491	5 895 340
6111 Gårdsstöd	5 859 000	5 859 430	430	5 670 637	5 608 421
6112 Kompletterande åtgärder perioden 1995-1999					
6113 Övriga interventioner	133 000	124 138	-8 862	98 019	150 566
6114 Exportbidrag				1	570
6115 Djurbidrag		-7	-7	-85	312 071
6119 Övriga bidrag från Europeiska garantifonden för jordbruket	8 000	181 319	173 319	73 554	-238 979
6120 Bidrag från EU till landsbygdsutvecklingen	3 836 000	1 945 329	-1 890 671	1 602 207	2 563 891
6121 Europeiska utvecklings- och garantifonden - utvecklingssektionen 1995 -1999					
6122 Europeiska utvecklings- och garantifonden - utvecklingssektionen 2000 - 2006					
6123 Europeiska utvecklings- och garantifonden - garantisektionen 2000 - 2006	-1 000	-480	520	-884	-536
6124 Bidrag från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling 2007 - 2013	2 647 000	1 945 809	-701 191	1 603 091	2 564 427
6125 Bidrag från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling 2014 - 2020	1 190 000		-1 190 000		
6200 Bidrag från EU till fiskerieringen	88 000	38 158	-49 842	93 520	2 257
6211 Bidrag från Fonden för fiskets utveckling 1995 -1999					
6212 Bidrag från Fonden för fiskets utveckling 2000 - 2006		-12 331	-12 331		
6213 Bidrag från Europeiska fiskefonden 2007-2013	70 000	50 490	-19 510	93 520	2 257

Tusental kronor

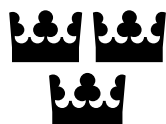
Inkomsttitel	Statens budget 2014	Beräknat utfall 2014	Skillnad mot statens budget	Beräknat utfall 2013	Utfall 2012
6241 Bidrag från Europeiska havs- och fiskerifonden 2014 - 2020	18 000		-18 000		
6300 Bidrag från Europeiska regionala utvecklingsfonden	1 191 000	1 395 219	204 219	1 291 714	1 002 460
6311 Bidrag från Europeiska regionala utvecklingsfonden 1995 -1999					
6312 Bidrag från Europeiska regionala utvecklingsfonden 2000 - 2006					10 599
6313 Bidrag från Europeiska regionala utvecklingsfonden 2007 - 2013	1 021 000	1 330 824	309 824	1 291 714	991 861
6314 Bidrag från Europeiska regionala utvecklingsfonden 2014 - 2020	170 000	64 395	-105 605		
6400 Bidrag från Europeiska socialfonden	880 000	1 981 693	1 101 693	841 868	-669
6411 Bidrag från Europeiska socialfonden 1995 -1999					
6412 Bidrag från Europeiska socialfonden 2000-2006				-25 719	-669
6413 Bidrag från Europeiska socialfonden 2007 - 2013	880 000	1 908 616	1 028 616	867 588	
6414 Bidrag från Europeiska socialfonden 2014-2020		73 077	73 077		
6500 Bidrag till transeuropeiska nätverk	300 000	293 572	-6 428	393 448	211 909
6511 Bidrag till transeuropeiska nätverk	300 000	293 572	-6 428	393 448	211 909
6900 Övriga bidrag från EU	98 552	44 744	-53 808	191 769	106 718
6911 Övriga bidrag från EU	98 552	44 744	-53 808	191 769	82 773
6912 Bidrag till EU:s omstrukturingsfond för sockersektorn					23 945
6000 Bidrag m.m från EU	12 405 552	11 863 594	-541 958	10 265 016	9 781 906
7100 Tillkommande skatter	13 370 694	14 510 722	1 140 027	10 195 236	10 086 233
7110 EU-skatter	10 277 222	11 045 393	768 171	6 889 127	6 929 548
7111 Momsbaserad EU-avgift	5 106 000	5 251 622	145 622	1 714 238	1 643 073
7112 Tullmedel	4 919 272	5 723 993	804 721	4 908 370	5 027 106
7113 Jordbrukstillar och sockeravgifter	251 950	69 778	-182 172	266 519	259 370
7114 Avgifter till EU:s omstrukturingsfond för sockersektorn		0	0	0	0

Tusental kronor

Inkomsttitel	Statens budget 2014	Beräknat utfall 2014	Skillnad mot statens budget	Beräknat utfall 2013	Utfall 2012
7120 Kommunala utjämningsavgifter	3 093 472	3 465 329	371 857	3 306 109	3 156 685
7121 Utjämningsavgift för LSS- kostnader	3 093 472	3 465 329	371 857	3 306 109	3 156 685
7200 Avräkningar	-88 790 190	-90 823 931	-2 033 741	-87 174 570	-85 014 364
7210 Intäkter som förs till fonder	-7 690 604	-7 654 705	35 899	-7 519 724	-7 290 604
7211 Intäkter som förs till fonder	-7 690 604	-7 654 705	35 899	-7 519 724	-7 290 604
7220 Kompensation för mervärdesskatt	-81 099 586	-83 169 226	-2 069 640	-79 654 846	-77 723 760
7221 Avräknad mervärdesskatt, statliga myndigheter	-28 959 698	-28 711 694	248 004	-28 640 599	-28 199 052
7222 Kompensation för mervärdesskatt, kommuner	-52 139 888	-54 457 532	-2 317 644	-51 014 247	-49 524 708
7000 Avräkningar m.m. i anslutning till skattesystemet	-75 419 496	-76 313 210	-893 714	-76 979 334	-74 928 131
8100 Utgifter som redovisas som krediteringar på skattekonto		-4	-4	-2 864	-143 916
8111 Anställningsstöd		-4	-4	-2	-13
8123 Jämställhetsbonus		0	0	-2 863	-143 903
8000 Utgifter som redovisas som krediteringar på skattekonto		-4	-4	-2 864	-143 916
Summa inkomster på statens budget (kassamässigt)	820 424 318	790 209 536	-30 214 783	790 534 936	787 573 193

Bilaga 2

Specifikation av utgifter i statens budget

Bilaga 2 Specifikation av utgifter i statens budget för budgetåret 2014

Tusental kronor

	Ingående ramöverföringsbelopp	Statens budget	Ändringsbudget	Indragning	Medgivna överskridanden	Totalt tilldelade medel	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ramöverföringsbelopp
	(IB)	(SB)	(ÄB)	(ID)	(MÖ)	(IB+SB+ÄB+ID+MÖ)			(SB+ÄB)				
UO 1 Rikets styrelse	703 992	12 896 038		-70 156		13 529 874	12 902 420	6 382	6 382	-627 455	-1 020 178	392 723	627 455
1 Statschefen	766	126 908				127 674	126 718	-190	-190	-956	-4 764	3 808	956
1:1 Kungliga hov- och slottsstaten	766	126 908				127 674	126 718	-190	-190	-956	-4 764	3 808	956
2 Riksdagen samt JO m.m.	147 379	1 725 159		-46 328		1 826 210	1 695 220	-29 939	-29 939	-130 991	-182 746	51 755	130 991
2:1 Riksdagens ledamöter och partier m.m.	56 409	842 655				899 064	836 908	-5 747	-5 747	-62 156	-87 436	25 280	62 156
2:2 Riksdagens förvaltningsanslag	28 731	717 344				746 075	703 162	-14 182	-14 182	-42 913	-64 433	21 520	42 913
2:3 Riksdagens fastighetsanslag	51 328	80 000		-46 328		85 000	70 040	-9 960	-9 960	-14 960	-17 360	2 400	14 960
2:4 Riksdagens ombudsmän (JO)	10 911	85 160				96 071	85 110	-50	-50	-10 962	-13 517	2 555	10 962
3 Sametinget	-24	38 319				38 295	38 907	588	588	612	-538	1 150	-612
3:1 Sametinget	-24	38 319				38 295	38 907	588	588	612	-538	1 150	-612
4 Regeringskansliet m.m.	457 283	6 843 531		-1 381		7 299 433	6 925 592	82 061	82 061	-373 840	-579 149	205 309	373 840
4:1 Regeringskansliet m.m.	457 283	6 843 531		-1 381		7 299 433	6 925 592	82 061	82 061	-373 840	-579 149	205 309	373 840
5 Länsstyrelserna	42 813	2 522 515		-177		2 565 150	2 528 733	6 218	6 218	-36 418	-137 315	100 897	36 418
5:1 Länsstyrelserna m.m.	42 813	2 522 515		-177		2 565 150	2 528 733	6 218	6 218	-36 418	-137 315	100 897	36 418
6 Demokratipolitik	12 734	906 225		-6 065		912 893	902 239	-3 986	-3 986	-10 654	-38 028	27 374	10 654
6:1 Allmänna val och demokrati	5 318	631 340		-818		635 840	629 621	-1 719	-1 719	-6 219	-24 589	18 370	6 219
6:2 Justitiekanslern	1 848	39 663		-749		40 762	39 627	-36	-36	-1 135	-2 325	1 190	1 135
6:3 Datainspektionen	4 204	43 790		-2 926		45 067	41 887	-1 903	-1 903	-3 180	-4 494	1 314	3 180
6:4 Svensk författningssamling	225	1 300		-225		1 300	1 084	-216	-216	-216	-255	39	216
6:5 Valmyndigheten	-208	18 932				18 724	20 014	1 082	1 082	1 290	-35	1 325	-1 290

		Ingående ramöverförings- belopp	Statens budget	Ändringsbudget	Indragning	Medgivna överskridanden	Totalt tilldelade medel	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslags- kredit	Utgående ramöverförings- belopp
		(IB)	(SB)	(ÄB)	(ID)	(MÖ)	(IB+SB+ÄB+ ID+MÖ)			(SB+ÄB)				
6:6	Stöd till politiska partier	1 347	171 200		-1 347		171 200	170 006	-1 194	-1 194	-1 194	-6 330	5 136	1 194
7	Nationella minoriteter	858	113 417		-387		113 888	113 045	-372	-372	-844	-844	0	844
7:1	Åtgärder för nationella minoriteter	716	96 917		-244		97 388	96 664	-253	-253	-725	-725	0	725
7:2	Åtgärder för den nationella minoriteten romer	142	16 500		-142		16 500	16 381	-119	-119	-119	-119	0	119
8	Mediefrågor	41 631	599 558		-15 682		625 507	552 449	-47 109	-47 109	-73 058	-75 032	1 974	73 058
8:1	Presstödsnämnden	206	6 750		-8		6 947	6 572	-178	-178	-375	-578	203	375
8:2	Presstöd	40 609	567 119		-15 609		592 119	519 013	-48 106	-48 106	-73 106	-73 106	0	73 106
8:3	Myndigheten för radio och tv	817	25 689		-65		26 441	26 864	1 175	1 175	423	-1 348	1 771	-423
9	Sieps samt EU-information	553	20 406		-136		20 823	19 517	-889	-889	-1 306	-1 762	456	1 306
9:1	Svenska institutet för europapolitiska studier samt EU-information	553	20 406		-136		20 823	19 517	-889	-889	-1 306	-1 762	456	1 306
UO 2	Samhällsekonomi och finansförvaltning	64 719	14 121 162		-64 834		14 121 048	14 121 843	681	681	795	-666 457	667 252	-795
1:1	Statskontoret	8 704	88 942		-6 075		91 571	83 888	-5 054	-5 054	-7 683	-10 327	2 644	7 683
1:2	Kammarkollegiet	3 795	70 313		-1 738		72 370	70 988	675	675	-1 382	-3 491	2 109	1 382
1:3	Verksamhetsstöd för den statliga budgetprocessen	10 619	46 110		-10 029		46 700	42 044	-4 066	-4 066	-4 656	-5 881	1 225	4 656
1:4	Arbetsgivarpolitiska frågor	932	2 443		-932		2 443	1 552	-891	-891	-891	-902	11	891
1:5	Statliga tjänstepensioner m.m.	-38 462	11 764 000				11 725 538	11 856 755	92 755	92 755	131 217	-456 983	588 200	-131 217
1:6	Finanspolitiska rådet	398	9 469		-121		9 746	9 592	123	123	-154	-438	284	154
1:7	Konjunkturinstitutet	1 903	60 536		-175		62 263	60 794	258	258	-1 470	-3 286	1 816	1 470
1:8	Ekonomistyrningsverket	-342	113 832				113 490	114 409	577	577	919	-2 496	3 415	-919
1:9	Statistiska centralbyrån	7 390	550 383				557 773	540 980	-9 403	-9 403	-16 793	-33 304	16 511	16 793
1:10	Bidragsfastigheter	-4 207	334 500				330 293	330 375	-4 125	-4 125	82	-9 953	10 035	-82

		Ingående ramöverförings- belopp	Statens budget	Ändringsbudget	Indragning	Medgivna överskridanden	Totalt tilldelade medel	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslags- kredit	Utgående ramöverförings- belopp
		(IB)	(SB)	(ÄB)	(ID)	(MÖ)	(IB+SB+ÄB+ ID+MÖ)			(SB+ÄB)				
1:11	Finansinspektionen	2 874	417 259		-241		419 892	408 434	-8 825	-8 825	-11 458	-32 321	20 863	11 458
1:12	Riksgäldskontoret	40 701	303 512		-25 240		318 973	253 015	-50 497	-50 497	-65 958	-74 793	8 835	65 958
1:13	Bokföringsnämnden	1 342	9 627		-42		10 927	9 476	-151	-151	-1 451	-1 740	289	1 451
1:14	Vissa garanti- och medlemsavgifter	435	2 370		-435		2 370	1 943	-427	-427	-427	-505	78	427
1:15	Riksrevisionen	16 003	310 732		-6 934		319 801	301 206	-9 526	-9 526	-18 595	-27 917	9 322	18 595
1:16	Finansmarknadsforskning	-237	29 984	-1 350			28 397	28 323	-1 661	-311	-74	-974	900	74
1:17	Finansinspektionens avgifter till EU:s tillsynsmyndigheter	361	7 150	1 350	-361		8 500	8 068	918	-432	-432	-1 147	715	432
Äldre anslag		12 512	0		-12 512						0	0	0	0
1:18 (2013)	Kapitalhöjning i Europeiska investeringsbanken	12 512			-12 512		0	0	0	0	0	0		0
UO 03 Skatt, tull och exekution		136 327	10 515 523	75 000	-722		10 726 128	10 383 666	-131 857	-206 857	-342 462	-657 928	315 466	342 462
1:1	Skatteverket	132 272	7 042 240		-361		7 174 151	6 969 607	-72 633	-72 633	-204 544	-415 811	211 267	204 544
1:2	Kronofogdemyndigheten	14 432	1 796 653		-361		1 810 724	1 763 023	-33 630	-33 630	-47 701	-101 601	53 900	47 701
1:3	Tullverket	-10 377	1 676 630	75 000			1 741 253	1 651 036	-25 594	-100 594	-90 217	-140 516	50 299	90 217
UO 4 Rättsväsendet		139 567	40 291 647	200 000	-119 827		40 511 386	40 193 843	-97 804	-297 804	-317 543	-1 687 037	1 369 494	317 543
1:1	Polisorganisationen	-156 836	21 080 109	200 000	-26 291		21 096 983	21 078 972	-1 137	-201 137	-18 011	-650 322	632 311	18 011
1:2	Säkerhetspolisen	24 482	1 104 428				1 128 910	1 106 181	1 753	1 753	-22 728	-55 861	33 133	22 728
1:3	Åklagarmyndigheten	10 416	1 305 963				1 316 379	1 309 913	3 950	3 950	-6 466	-45 645	39 179	6 466
1:4	Ekobrottsmyndigheten	-13 507	589 439				575 932	582 197	-7 242	-7 242	6 265	-11 418	17 683	-6 265
1:5	Sveriges Domstolar	-6 178	5 345 989				5 339 811	5 226 455	-119 534	-119 534	-113 356	-273 736	160 380	113 356
1:6	Kriminalvården	259 977	7 834 989	-25 000	-27 350		8 042 616	7 743 619	-91 370	-66 370	-298 997	-534 047	235 050	298 997
1:7	Brottsförebyggande rådet	2 327	89 700				92 027	89 377	-323	-323	-2 650	-5 341	2 691	2 650
1:8	Rättsmedicinalverket	13 446	378 733		-2 652		389 528	362 065	-16 668	-16 668	-27 463	-38 825	11 362	27 463
1:9	Gentekniknämnden	470	5 217		-308		5 378	5 333	116	116	-46	-203	157	46

		Ingående ramöverförings- belopp	Statens budget	Ändringsbudget	Indragning	Medgivna överskridanden	Totalt tilldelade medel	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslags- kredit	Utgående ramöverförings- belopp
		(IB)	(SB)	(ÄB)	(ID)	(MÖ)	(IB+SB+ÄB+ ID+MÖ)			(SB+ÄB)				
1:10	Brottsoffermyndigheten	4 713	37 144		-3 627		38 230	35 642	-1 502	-1 502	-2 588	-3 702	1 114	2 588
1:11	Ersättning för skador på grund av brott	-4 135	122 349				118 214	111 207	-11 142	-11 142	-7 007	-10 677	3 670	7 007
1:12	Rättsliga biträden m.m.	-57 615	2 305 657				2 248 042	2 432 430	126 773	126 773	184 388	-46 178	230 566	-184 388
1:13	Kostnader för vissa skaderegleringar m.m.	1 693	40 117	25 000			66 810	67 071	26 954	1 954	262	-942	1 204	-262
1:14	Avgifter till vissa internationella sammanslutningar	57 960	18 674		-57 960		18 674	11 568	-7 106	-7 106	-7 106	-7 106	0	7 106
1:15	Bidrag till lokalt brottsförebyggande arbete		7 157				7 157	7 157	0	0	0	-215	215	0
1:16	Säkerhets- och integritetsskyddsmyndigheten	2 176	18 272		-1 639		18 809	17 250	-1 022	-1 022	-1 559	-2 107	548	1 559
1:17	Domarnämnden	178	7 710				7 888	7 406	-304	-304	-482	-713	231	482
UO 5 Internationell samverkan		208 541	2 018 087		-210 081		2 016 547	1 662 437	-355 650	-355 650	-354 109	-406 307	52 198	354 109
1:1	Avgifter till internationella organisationer	170 101	1 428 722		-170 101		1 428 722	1 103 568	-325 154	-325 154	-325 154	-368 016	42 862	325 154
1:2	Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet	2 940	157 842		-2 940		157 842	155 124	-2 718	-2 718	-2 718	-5 986	3 268	2 718
1:3	Nordiskt samarbete	2 558	13 595		-2 558		13 595	12 419	-1 176	-1 176	-1 176	-1 584	408	1 176
1:4	Ekonomiskt bistånd till enskilda utomlands samt diverse kostnader för rättsväsendet	1 290	3 826		-1 290		3 826	2 147	-1 679	-1 679	-1 679	-1 794	115	1 679
1:5	Inspektionen för strategiska produkter	1 044	30 130		-161		31 014	30 751	621	621	-263	-1 167	904	263
1:6	Forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik, nedrustning och icke-spridning	811	44 999		-1 014		44 796	45 346	347	347	550	-787	1 337	-550
1:7	Bidrag till Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI)		24 431				24 431	24 431	0	0	0	0	0	0
1:8	Bidrag till Utrikespolitiska institutet (UI)		15 693				15 693	15 693	0	0	0	0	0	0
1:9	Svenska institutet	-2 160	95 659				93 499	91 783	-3 876	-3 876	-1 715	-4 585	2 870	1 715
1:10	Information om Sverige i utlandet	-60	14 475				14 415	14 197	-278	-278	-217	-651	434	217
1:11	Samarbete inom Östersjöregionen	32 016	188 715		-32 016		188 715	166 979	-21 736	-21 736	-21 736	-21 736	0	21 736

	Ingående ramöverföringsbelopp	Statens budget	Ändringsbudget	Indragning	Medgivna överskridanden	Totalt tilldelade medel	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ramöverföringsbelopp
	(IB)	(SB)	(ÄB)	(ID)	(MÖ)	(IB+SB+ÄB+ID+MÖ)			(SB+ÄB)				
UO 6 Försvar och samhällets krisberedskap	1 145 259	47 196 317	1 960 350	-1 179 703		49 122 224	47 977 672	781 355	-1 178 995	-1 144 551	-2 688 312	1 543 761	1 144 551
1 Försvar	825 140	43 211 355	1 564 000	-1 113 627		44 486 867	43 910 786	699 431	-864 569	-576 081	-2 003 650	1 427 569	576 081
1:1 Förbandsverksamhet och beredskap	-207 811	23 711 315	232 000	-50		23 735 454	23 483 029	-228 286	-460 286	-252 426	-963 766	711 340	252 426
1:2 Försvarsmaktens insatser internationellt	1 065 612	1 874 628	-647 000	-1 065 612		1 227 628	972 093	-902 535	-255 535	-255 535	-442 998	187 463	255 535
1:3 Anskaffning av materiel och anläggningar	13 635	8 856 194	2 000 000			10 869 829	10 863 796	2 007 602	7 602	-6 034	-271 720	265 686	6 034
1:4 Vidmakthållande, avveckling m.m. av materiel och anläggningar	-105 053	6 704 249				6 599 196	6 564 217	-140 032	-140 032	-34 980	-236 107	201 127	34 980
1:5 Forskning och teknikutveckling	-3 701	622 736				619 035	627 263	4 527	4 527	8 228	-10 454	18 682	-8 228
1:6 Totalförsvarets rekryteringsmyndighet	9 905	26 553	-6 000	-9 191		21 267	17 483	-9 070	-3 070	-3 784	-4 581	797	3 784
1:7 Officersutbildning m.m.	34 131	219 592	-15 000	-27 468		211 255	203 930	-15 662	-662	-7 324	-13 912	6 588	7 324
1:8 Försvarets radioanstalt	6 257	860 262				866 519	852 256	-8 006	-8 006	-14 263	-40 071	25 808	14 263
1:9 Totalförsvarets forskningsinstitut	-1 752	172 740				170 988	172 405	-335	-335	1 417	-3 765	5 182	-1 417
1:10 Nämnder m.m.	350	5 801		-350		5 801	5 485	-316	-316	-316	-490	174	316
1:11 Internationella materielsamarbeten, industrifrågor m.m.	1 887	69 639		-1 893		69 633	64 730	-4 909	-4 909	-4 903	-6 992	2 089	4 903
1:12 Försvarsexportmyndigheten	5 597	67 526		-3 572		69 550	68 231	705	705	-1 319	-3 348	2 029	1 319
1:13 Försvarsunderrättelsesdomstolen	1 397	7 634		-1 172		7 859	7 576	-58	-58	-283	-512	229	283
1:14 Statens inspektion för försvarsunderrättelseverksamheten	4 685	12 486		-4 319		12 853	8 293	-4 193	-4 193	-4 560	-4 935	375	4 560
2 Samhällets krisberedskap	315 482	3 571 800	396 350	-65 774		4 217 858	3 662 402	90 602	-305 748	-555 456	-659 253	103 797	555 456
2:1 Kustbevakningen	214 823	1 046 633	56 950			1 318 406	1 055 000	8 367	-48 583	-263 406	-294 805	31 399	263 406
2:2 Förebyggande åtgärder mot jordskred och andra naturolyckor	0	24 850				24 850	24 850	0	0	0	-746	746	0
2:3 Ersättning för räddningstjänst m.m.	-357	21 080	250 000		0	270 723	127 738	106 658	-143 342	-142 985	-145 093	2 108	142 985
2:4 Krisberedskap	99 797	1 112 851	89 400	-64 794		1 237 254	1 099 659	-13 192	-102 592	-137 595	-170 981	33 386	137 595

	Ingående ramöverförings- belopp	Statens budget	Ändringsbudget	Indragning	Medgivna överskridanden	Totalt tilldelade medel	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslags- kredit	Utgående ramöverförings- belopp
	(IB)	(SB)	(ÄB)	(ID)	(MÖ)	(IB+SB+ÄB+ ID+MÖ)			(SB+ÄB)				
2.5		48 000				48 000	48 000	0	0	0	0	0	0
	Gemensam radiokommunikation för skydd och säkerhet												
2.6		214 471				214 471	214 471	0	0	0	0	0	0
	Ersättning till SOS Alarm Sverige AB för alarmeringstjänst enligt avtal												
2.7	-1 039	1 060 477				1 059 438	1 053 162	-7 315	-7 315	-6 276	-38 090	31 814	6 276
	Myndigheten för samhällsskydd och beredskap												
2.8	2 258	43 438		-979		44 717	39 523	-3 915	-3 915	-5 193	-9 537	4 344	5 193
	Statens haverikommission												
3 Strålsäkerhet	1 935	360 655				362 590	351 493	-9 162	-9 162	-11 097	-21 917	10 820	11 097
3:1	1 935	360 655				362 590	351 493	-9 162	-9 162	-11 097	-21 917	10 820	11 097
	Strålsäkerhetsmyndigheten												
4 Elsäkerhet	1 843	52 507		-302		54 048	52 990	483	483	-1 058	-2 633	1 575	1 058
4:1	1 843	52 507		-302		54 048	52 990	483	483	-1 058	-2 633	1 575	1 058
	Elsäkerhetsverket												
Äldre anslag	860	0				860				-860	-860	0	860
2.8 (2011)	860					860		0	0	-860	-860		860
	Avvecklingsmyndigheten för SRV, KBM och SPF												
UO 7 Internationellt bistånd	722 428	31 830 988	-962 000	-180 731		31 410 686	31 027 324	-803 664	158 336	-383 362	-1 371 864	988 502	383 362
1 Internationellt utvecklingsarbete	551 841	31 830 988	-962 000	-48 026		31 372 803	30 989 852	-841 136	120 864	-382 951	-1 371 453	988 502	382 951
1:1	509 900	30 678 462	-954 190	-34 278		30 199 894	29 856 482	-821 980	132 210	-343 412	-1 297 787	954 375	343 412
	Biståndsverksamhet												
1:2	25 498	985 189	-7 810			1 002 877	972 746	-12 443	-4 633	-30 131	-59 687	29 556	30 131
	Styrelsen för internationellt utvecklingsarbete (Sida)												
1:3	3	14 319				14 322	13 997	-322	-322	-324	-754	430	324
	Nordiska Afrikainstitutet												
1:4	743	98 018				98 761	96 525	-1 493	-1 493	-2 236	-5 177	2 941	2 236
	Folke Bernadotteakademin												
1:5	529	40 000				40 529	39 608	-392	-392	-921	-2 121	1 200	921
	Riksrevisionen: Internationellt utvecklingsarbete												
1:6	15 169	15 000		-13 748		16 421	10 494	-4 506	-4 506	-5 927	-5 927	0	5 927
	Utvärdering av internationellt bistånd												

	Ingående ramöverföringsbelopp	Statens budget	Ändringsbudget	Indragning	Medgivna överskridanden	Totalt tilldelade medel	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ramöverföringsbelopp
	(IB)	(SB)	(ÄB)	(ID)	(MÖ)	(IB+SB+ÄB+ID+MÖ)			(SB+ÄB)				
Äldre anslag	170 587	0		-132 704		37 883	37 472	37 472	37 472	-411	-411	0	411
2:1 (2013)	170 587	0		-132 704		37 883	37 472	37 472	37 472	-411	-411	0	411
UO 8 Migration	12 611	9 919 331	3 847 462	-173 525		13 605 879	12 551 151	2 631 820	-1 215 642	-1 054 728	-2 171 853	1 117 125	1 054 728
1:1	51 769	3 159 154	475 814			3 686 737	3 607 777	448 623	-27 191	-78 960	-394 875	315 915	78 960
1:2	-253 936	4 906 099	3 371 648			8 023 811	7 314 967	2 408 868	-962 780	-708 844	-1 431 653	722 809	708 844
1:3	4 344	418 817		-4 744		418 417	419 279	462	462	862	-11 702	12 564	-862
1:4	45 564	562 548		-29 127		578 986	513 652	-48 896	-48 896	-65 333	-82 209	16 876	65 333
1:5	41 886	159 800		-41 886		159 800	121 068	-38 732	-38 732	-38 732	-43 526	4 794	38 732
1:6	50 212	290 255		-92		340 375	245 033	-45 222	-45 222	-95 343	-109 853	14 510	95 343
1:7	-24 905	306 202				281 297	242 022	-64 180	-64 180	-39 275	-65 591	26 316	39 275
1:8	92 677	111 372		-92 677		111 372	87 353	-24 019	-24 019	-24 019	-27 360	3 341	24 019
1:9	5 000	5 084		-5 000		5 084		-5 084	-5 084	-5 084	-5 084	0	5 084
UO 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	3 132 041	62 160 768		-3 639 964		61 652 845	61 589 041	-571 727	-571 727	-63 804	-2 019 450	1 955 646	63 804
1 Hälso- och sjukvårdspolitik	2 675 324	31 682 563		-2 657 845		31 700 042	31 172 537	-510 026	-510 026	-527 505	-1 183 254	655 749	527 505
1:1	2 785	29 715		-1 911		30 589	29 827	112	112	-762	-1 653	891	762
1:2	3 453	58 091		-1 748		59 796	59 461	1 370	1 370	-335	-1 921	1 586	335
1:3	3 402	133 363		-2		136 763	140 276	6 913	6 913	3 513	-7 487	11 000	-3 513
1:4	1 006 917	5 684 540		-1 006 917		5 684 540	5 225 700	-458 840	-458 840	-458 840	-742 897	284 057	458 840
1:5	1 374 900	21 230 000		-1 374 900		21 230 000	21 546 310	316 310	316 310	316 310	-2 190	318 500	-316 310
1:6	169 310	1 732 251		-157 810		1 743 751	1 624 984	-107 267	-107 267	-118 767	-118 767	0	118 767
1:7	26 885	658 025		-26 885		658 025	488 766	-169 259	-169 259	-169 259	-202 160	32 901	169 259
1:8	87 673	849 948		-87 673		849 948	808 702	-41 246	-41 246	-41 246	-41 246	0	41 246

	Ingående ramöverförings- belopp	Statens budget	Ändringsbudget	Indragning	Medgivna överskridanden	Totalt tilldelade medel	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslags- kredit	Utgående ramöverförings- belopp
	(IB)	(SB)	(ÄB)	(ID)	(MÖ)	(IB+SB+ÄB+ ID+MÖ)			(SB+ÄB)				
1:9		1 000 000				1 000 000	1 000 000	0	0	0	0	0	0
1:10		74 000				74 000	74 000	0	0	0	0	0	0
1:11		123 190				123 190	120 692	-2 498	-2 498	-2 498	-6 194	3 696	2 498
1:12		109 440				109 440	53 819	-55 621	-55 621	-55 621	-58 739	3 118	55 621
2 Folkhälsopolitik	92 094	642 488		-91 478		643 104	538 815	-103 673	-103 673	-104 289	-126 849	22 560	104 289
2:1		356 819				356 819	347 954	-8 865	-8 865	-8 865	-25 405	16 540	8 865
2:2		84 000		-84 000		85 000	346	-84 654	-84 654	-84 654	-84 654	0	84 654
2:3		4 758		-4 142		21 118	17 368	-3 134	-3 134	-3 750	-4 365	615	3 750
2:4		838		-838		34 665	29 704	-4 961	-4 961	-4 961	-6 001	1 040	4 961
2:5		2 499		-2 499		145 502	143 444	-2 058	-2 058	-2 058	-6 423	4 365	2 058
3 Funktionshinderspolitik	642	221 929		-21		222 550	220 857	-1 072	-1 072	-1 693	-2 869	1 176	1 693
3:1		39 187		-21		39 808	38 115	-1 072	-1 072	-1 693	-2 869	1 176	1 693
3:2		182 742				182 742	182 742	0	0	0	0	0	0
4 Politik för sociala tjänster	202 705	27 592 502		-781 086		27 014 121	27 668 376	75 874	75 874	654 255	-571 224	1 225 479	-654 255
4:1		10 251		-10 251		104 460	96 317	-8 143	-8 143	-8 143	-8 143	0	8 143
4:2		15 952	-20 000	-15 952		318 929	302 438	-36 491	-16 491	-16 491	-16 491	0	16 491
4:3		-12 619	20 000			354 376	315 172	-31 823	-51 823	-39 204	-56 554	17 350	39 204
4:4		-582 455	23 235 000			22 652 545	23 793 880	558 880	558 880	1 141 335	-20 415	1 161 750	-1 141 335
4:5		521 953	1 744 780	-521 953		1 744 780	1 604 539	-140 241	-140 241	-140 241	-140 241	0	140 241
4:6		29 996	878 119	-20 000		888 115	837 256	-40 863	-40 863	-50 859	-77 203	26 344	50 859
4:7		62 615	519 715	-62 615		519 715	451 040	-68 675	-68 675	-68 675	-68 675	0	68 675

		Ingående ramöverförings- belopp	Statens budget	Ändringsbudget	Indragning	Medgivna överskridanden	Totalt tilldelade medel	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslags- kredit	Utgående ramöverförings- belopp
		(IB)	(SB)	(ÄB)	(ID)	(MÖ)	(IB+SB+ÄB+ ID+MÖ)			(SB+ÄB)				
4:8	Ersättning för vård i den sociala barn- och ungdomsvården	150 315	365 000		-150 315		365 000	211 851	-153 149	-153 149	-153 149	-171 399	18 250	153 149
4:9	Ersättningsnämnden	6 494	44 350				50 844	41 184	-3 166	-3 166	-9 659	-10 989	1 330	9 659
4:10	Myndigheten för internationella adoptionsfrågor	203	15 154		0		15 357	14 699	-455	-455	-658	-1 113	455	658
5 Barnrättspolitik		14 011	57 057		-13 513		57 556	47 682	-9 375	-9 375	-9 873	-10 587	714	9 873
5:1	Barnombudsmannen	499	23 796				24 295	24 312	516	516	17	-697	714	-17
5:2	Insatser för att förverkliga konventionen om barnets rättigheter i Sverige	13 513	33 261		-13 513		33 261	23 370	-9 891	-9 891	-9 891	-9 891	0	9 891
6 Alkohol-, narkotika-, dopnings-, tobaks- och spel-politik		40 468	298 861		-40 461		298 868	266 160	-32 701	-32 701	-32 708	-32 715	7	32 708
6:1	Alkoholsortimentsnämnden	182	232		-175		239	49	-183	-183	-189	-196	7	189
6:2	Åtgärder avseende alkohol, narkotika, dopning, tobak, samt spel	40 286	298 629		-40 286		298 629	266 110	-32 519	-32 519	-32 519	-32 519	0	32 519
7 Forskningspolitik		14 350	541 006	5 000	-895		559 462	552 863	11 857	6 857	-6 599	-22 829	16 230	6 599
7:1	Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd: Förvaltning	-776	28 564	5 000			32 788	33 328	4 764	-236	539	-318	857	-539
7:2	Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd: Forskning	15 126	512 442		-895		526 673	519 535	7 093	7 093	-7 138	-22 511	15 373	7 138
8 Socialstyrelsen		88 188	1 124 362	-5 000	-54 664		1 152 885	1 117 492	-6 870	-1 870	-35 393	-69 124	33 731	35 393
8:1	Socialstyrelsen	68 249	470 688		-46 012		492 925	494 377	23 689	23 689	1 452	-12 669	14 121	-1 452
8:2	Inspektionen för vård och omsorg	19 938	653 674	-5 000	-8 652		659 960	623 115	-30 559	-25 559	-36 845	-56 455	19 610	36 845
Äldre anslag		4 259	0				4 259	4 259	4 259	4 259	0	0	0	0
2:1 (2013)	Statens folkhälsoinstitut	3 545	0				3 545	3 545	3 545	3 545	0	0		0 0
2:2 (2013)	Smittskyddsinstitutet	714	0				714	714	714	714	0	0		0 0

	Ingående ramöverförings- belopp	Statens budget	Ändringsbudget	Indragning	Medgivna överskridanden	Totalt tilldelade medel	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslags- kredit	Utgående ramöverförings- belopp
	(IB)	(SB)	(ÄB)	(ID)	(MÖ)	(IB+SB+ÄB+ ID+MÖ)			(SB+ÄB)				
UO 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	-1 375 884	96 519 847	4 130 765	-366 606		98 908 122	99 036 242	2 516 395	-1 614 370	128 120	-3 886 824	4 014 944	-128 120
1 Ersättning vid sjukdom och funktionsnedsättning	-1 298 796	88 583 664	4 130 765	-364 850		91 050 783	91 163 591	2 579 927	-1 550 838	112 808	-3 664 051	3 776 859	-112 808
1:1 Sjukpenning och rehabilitering m.m.	-73 168	31 078 000	1 422 326	-140 158		32 287 000	32 299 964	1 221 964	-200 362	12 964	-1 392 486	1 405 450	-12 964
1:2 Aktivitets- och sjukersättningar m.m.	-1 375 133	49 553 336	2 474 496	-3 244		50 649 455	50 827 531	1 274 195	-1 200 301	178 076	-1 965 658	2 143 734	-178 076
1:3 Handikappersättningar	-44 080	1 314 000	63 080			1 333 000	1 330 767	16 767	-46 313	-2 233	-67 933	65 700	2 233
1:4 Arbetskadeersättningar m.m.	-66 863	3 479 000	170 863			3 583 000	3 609 752	130 752	-40 111	26 752	-133 248	160 000	-26 752
1:5 Ersättning för kroppsskador	1 275	40 828		-1 275		40 828	39 868	-960	-960	-960	-2 935	1 975	960
1:6 Bidrag för sjukskrivningsprocessen	259 174	3 118 500		-220 174		3 157 500	3 055 709	-62 791	-62 791	-101 791	-101 791	0	101 791
2 Myndigheter	-77 193	7 936 183		-1 651		7 857 339	7 872 651	-63 532	-63 532	15 312	-222 773	238 085	-15 312
2:1 Försäkringskassan	-80 801	7 869 334				7 788 533	7 811 427	-57 907	-57 907	22 894	-213 186	236 080	-22 894
2:2 Inspektionen för socialförsäkringen	3 608	66 849		-1 651		68 806	61 223	-5 626	-5 626	-7 582	-9 587	2 005	7 582
Äldre anslag	105	0		-105						0	0	0	0
1:6 (2013) Bidrag för arbetet med sjukskrivningar inom hälso- och sjukvård	105			-105		0		0	0	0	0		0
UO 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	-560 780	39 012 596	83 412	-6 544		38 528 684	39 312 892	300 296	216 884	784 207	-1 155 775	1 939 982	-784 207
1 Ersättning vid ålderdom	-582 972	38 480 200	83 412			37 980 640	38 790 909	310 709	227 297	810 268	-1 113 742	1 924 010	-810 268
1:1 Garantipension till ålderspension	-277 613	16 359 400				16 081 787	16 539 279	179 879	179 879	457 493	-360 477	817 970	-457 493
1:2 Efterlevandepensioner till vuxna	-113 075	13 059 200				12 946 125	13 035 233	-23 967	-23 967	89 108	-563 852	652 960	-89 108
1:3 Bostadstillägg till pensionärer	-151 571	8 383 700				8 232 129	8 492 629	108 929	108 929	260 500	-158 685	419 185	-260 500
1:4 Äldreförsörjningsstöd	-40 712	677 900	83 412			720 600	723 767	45 867	-37 545	3 167	-30 728	33 895	-3 167

		Ingående ramöverförings- belopp	Statens budget	Ändringsbudget	Indragning	Medgivna överskridanden	Totalt tilldelade medel	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslags- kredit	Utgående ramöverförings- belopp
		(IB)	(SB)	(ÄB)	(ID)	(MÖ)	(IB+SB+ÄB+ ID+MÖ)			(SB+ÄB)				
2 Myndigheter		22 192	532 396		-6 544		548 044	521 983	-10 413	-10 413	-26 061	-42 033	15 972	26 061
2:1	Pensionsmyndigheten	22 192	532 396		-6 544		548 044	521 983	-10 413	-10 413	-26 061	-42 033	15 972	26 061
UO 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn		-560 365	81 610 132	69 584	-251 326		80 868 025	80 809 299	-800 833	-870 417	-58 726	-3 884 268	3 825 542	58 726
1:1	Allmänna barnbidrag	-9 710	25 132 000				25 122 290	25 220 156	88 156	88 156	97 866	-1 158 734	1 256 600	-97 866
1:2	Föräldraförsäkring	-335 244	38 686 238		-230 662		38 120 332	37 653 833	-1 032 405	-1 032 405	-466 499	-2 488 345	2 021 846	466 499
1:3	Underhållsstöd	-60 937	2 056 000				1 995 063	2 059 742	3 742	3 742	64 679	-38 121	102 800	-64 679
1:4	Bidrag till kostnader för internationella adoptioner	20 664	35 784		-20 664		35 784	13 920	-21 864	-21 864	-21 864	-22 938	1 074	21 864
1:5	Barnpension och efterlevandestöd	-34 584	841 200	69 584			876 200	876 454	35 254	-34 330	254	-50 218	50 472	-254
1:6	Vårdbidrag för funktionshindrade barn	-18 613	3 200 600				3 181 987	3 294 710	94 110	94 110	112 724	-33 726	146 450	-112 724
1:7	Pensionsrätt för barnår		6 732 310				6 732 310	6 732 310	0	0	0	0	0	0
1:8	Bostadsbidrag	-121 941	4 926 000				4 804 059	4 958 174	32 174	32 174	154 115	-92 185	246 300	-154 115
UO 13 Integration och jämställdhet		1 648 871	12 431 994	550 000	-1 648 116		12 982 749	12 224 508	-207 486	-757 486	-758 240	-1 752 213	993 973	758 240
1 Integration		1 635 524	12 039 655	550 000	-1 635 100		12 590 078	11 843 005	-196 650	-746 650	-747 073	-1 738 146	991 073	747 073
1:1	Integrationsåtgärder	37 919	197 130	80 000	-32 919	0	282 130	244 979	47 849	-32 151	-37 151	-37 151	0	37 151
1:2	Kommunersättningar vid flyktmottagande	384 764	7 362 064	90 000	-405 826		7 431 002	6 968 085	-393 979	-483 979	-462 917	-1 202 123	739 206	462 917
1:3	Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare	247 933	2 342 424	450 000	-247 933	0	2 792 424	2 684 917	342 493	-107 507	-107 507	-247 128	139 621	107 507
1:4	Ersättning till etableringslotsar och insatser för vissa nyanlända invandrare	853 047	1 961 146	-70 000	-853 047		1 891 146	1 743 442	-217 704	-147 704	-147 704	-242 261	94 557	147 704
1:5	Hemutrustningslån	110 375	145 391		-95 375		160 391	170 560	25 169	25 169	10 169	-4 370	14 539	-10 169
1:6	Från EU-budgeten finansierade insatser för integration av tredjelandsmedborgare	1 486	31 500				32 986	31 022	-478	-478	-1 964	-5 114	3 150	1 964

		Ingående ramöverförings- belopp	Statens budget	Ändringsbudget	Indragning	Medgivna överskridanden	Totalt tilldelade medel	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslags- kredit	Utgående ramöverförings- belopp
		(IB)	(SB)	(ÄB)	(ID)	(MÖ)	(IB+SB+ÄB+ ID+MÖ)			(SB+ÄB)				
2	Diskriminering	368	139 700		-937		139 131	137 089	-2 611	-2 611	-2 042	-4 942	2 900	2 042
2:1	Diskrimineringsombudsmannen	-298	97 281		-271		96 712	96 354	-927	-927	-358	-3 258	2 900	358
2:2	Åtgärder mot diskriminering och rasism m.m.	666	42 419		-666		42 419	40 735	-1 684	-1 684	-1 684	-1 684	0	1 684
3	Jämställdhet	12 979	252 639		-12 079		253 539	244 414	-8 225	-8 225	-9 125	-9 125	0	9 125
3:1	Särskilda jämställdhetsåtgärder	12 979	252 639		-12 079		253 539	244 414	-8 225	-8 225	-9 125	-9 125	0	9 125
UO 14	Arbetsmarknad och arbetsliv	3 489 822	70 374 895		-3 419 171		70 445 545	66 900 760	-3 474 135	-3 474 135	-3 544 785	-6 707 961	3 163 176	3 544 785
1	Arbetsmarknad	3 469 656	69 634 881		-3 408 661		69 695 876	66 197 550	-3 437 331	-3 437 331	-3 498 326	-6 643 284	3 144 958	3 498 326
1:1	Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader	58 452	7 110 650				7 169 102	6 919 370	-191 280	-191 280	-249 733	-463 053	213 320	249 733
1:2	Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd	2 913 108	32 134 598		-2 913 108		32 134 598	30 067 406	-2 067 192	-2 067 192	-2 067 192	-3 565 333	1 498 141	2 067 192
1:3	Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser	235 463	9 224 345		-177 861		9 281 946	8 661 520	-562 825	-562 825	-620 426	-1 079 008	458 582	620 426
1:4	Lönebidrag och Samhall m.m.	316 182	17 831 288		-316 182		17 831 288	17 549 366	-281 922	-281 922	-281 922	-944 551	662 629	281 922
1:5	Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige	-2 109	112 969				110 860	110 620	-2 349	-2 349	-240	-3 629	3 389	240
1:6	Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2014-2020		50 000				50 000	9 371	-40 629	-40 629	-40 629	-45 629	5 000	40 629
1:7	Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering	1 424	38 623		-466		39 581	37 599	-1 024	-1 024	-1 982	-3 141	1 159	1 982
1:8	Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen	2 735	60 603		-1 045		62 293	60 374	-229	-229	-1 919	-3 737	1 818	1 919
1:9	Bidrag till administration av grundbeloppet		54 302				54 302	54 302	0	0	0	0	0	0
1:10	Bidrag till Stiftelsen Utbildning Nordkalotten		8 303				8 303	8 303	0	0	0	0	0	0
1:11	Bidrag till lönegarantiersättning	-147 485	2 000 000				1 852 515	1 587 357	-412 643	-412 643	-265 158	-465 158	200 000	265 158
1:12	Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2007-2013	91 887	1 009 200				1 101 087	1 131 962	122 762	122 762	30 875	-70 045	100 920	-30 875

		Ingående ramöverförings- belopp	Statens budget	Ändringsbudget	Indragning	Medgivna överskridanden	Totalt tilldelade medel	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslags- kredit	Utgående ramöverförings- belopp
		(IB)	(SB)	(ÄB)	(ID)	(MÖ)	(IB+SB+ÄB+ ID+MÖ)			(SB+ÄB)				
2 Arbetsliv		20 165	740 014		-10 510		749 669	703 210	-36 804	-36 804	-46 459	-64 677	18 218	46 459
2:1	Arbetsmiljöverket	7 359	622 352		-275		629 436	599 983	-22 369	-22 369	-29 453	-45 075	15 622	29 453
2:2	Arbetsdomstolen	2 794	29 194		-1 943		30 045	28 434	-760	-760	-1 611	-2 487	876	1 611
2:3	Internationella arbetsorganisationen (ILO)	5 780	32 622		-5 780		32 622	27 237	-5 385	-5 385	-5 385	-5 430	45	5 385
2:4	Medlingsinstitutet	4 232	55 846		-2 512		57 566	47 555	-8 291	-8 291	-10 010	-11 685	1 675	10 010
UO 15 Studiestöd		1 880 458	21 005 141		-1 889 826		20 995 773	19 953 365	-1 051 776	-1 051 776	-1 042 408	-1 973 825	931 417	1 042 408
1:1	Studiehjälp	-4 149	3 382 155				3 378 006	3 364 661	-17 494	-17 494	-13 345	-182 453	169 108	13 345
1:2	Studiemedel	1 840 365	14 034 163		-1 840 365		14 034 163	13 036 788	-997 375	-997 375	-997 375	-1 580 121	582 746	997 375
1:3	Avsättning för kreditförluster		1 542 096				1 542 096	1 568 557	26 461	26 461	26 461	-50 644	77 105	-26 461
1:4	Statens utgifter för studiemedelsrånor		1 602 121				1 602 121	1 619 973	17 852	17 852	17 852	-62 254	80 106	-17 852
1:5	Bidrag till kostnader vid viss gymnasieutbildning och vid viss föräldrautbildning i teckenspråk	10 178	61 150		-10 178		61 150	52 242	-8 908	-8 908	-8 908	-11 961	3 053	8 908
1:6	Bidrag till vissa studiesociala ändamål	5 756	27 000		-5 756		27 000	27 000	0	0	0	-1 350	1 350	0
1:7	Centrala studiestödsnämnden	44 395	343 827		-33 526		354 696	287 667	-56 160	-56 160	-67 029	-84 220	17 191	67 029
1:8	Överklagandenämnden för studiestöd	122	12 629				12 751	12 686	57	57	-65	-823	758	65
Äldre anslag		-16 209	0				-16 209	-16 209	-16 209	-16 209	0	0	0	0
1:3 (2013)	Studiemedelsrånor	-16 209	0				-16 209	-16 209	-16 209	-16 209	0	0	0	0
UO 16 Utbildning och universitetsforskning		2 032 654	60 110 013	6 400	-1 349 641		60 799 426	59 419 088	-690 925	-697 325	-1 380 338	-2 150 411	770 073	1 380 338
1 Barn-, ungdoms- och vuxenutbildning		998 063	12 309 848	2 400	-946 938		12 363 373	11 472 455	-837 393	-839 793	-890 918	-1 184 451	293 533	890 918
1:1	Statens skolverk	13 019	459 878	5 500	-582		477 815	469 533	9 655	4 155	-8 283	-22 079	13 796	8 283
1:2	Statens skolinspektion	10 890	371 110	900	-278		382 622	368 700	-2 410	-3 310	-13 922	-25 055	11 133	13 922
1:3	Specialpedagogiska skolmyndigheten	17 692	689 449				707 141	703 668	14 219	14 219	-3 473	-24 156	20 683	3 473

		Ingående ramöverförings- belopp	Statens budget	Ändringsbudget	Indragning	Medgivna överskridanden	Totalt tilldelade medel	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslags- kredit	Utgående ramöverförings- belopp
		(IB)	(SB)	(ÄB)	(ID)	(MÖ)	(IB+SB+ÄB+ ID+MÖ)			(SB+ÄB)				
1:4	Sameskolstyrelsen	830	33 076		0		33 906	34 212	1 136	1 136	307	-1 347	1 654	-307
1:5	Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet	344 865	2 708 302		-335 865		2 717 302	2 197 712	-510 590	-510 590	-519 590	-600 839	81 249	519 590
1:6	Särskilda insatser inom skolområdet	45 757	466 618		-46 401		465 974	414 853	-51 765	-51 765	-51 121	-63 990	12 869	51 121
1:7	Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet, m.m.	4 840	3 691 000		-4 840		3 691 000	3 688 776	-2 224	-2 224	-2 224	-2 224	0	2 224
1:8	Bidrag till viss verksamhet inom skolväsendet, m.m.	28 474	189 816	-4 000	-28 474		185 816	165 719	-24 097	-20 097	-20 097	-25 791	5 694	20 097
1:9	Bidrag till svensk undervisning i utlandet	18 275	105 878		-18 275		105 878	96 682	-9 196	-9 196	-9 196	-12 372	3 176	9 196
1:10	Fortbildning av lärare och förskolepersonal	185 206	400 400		-185 206		400 400	264 929	-135 471	-135 471	-135 471	-146 268	10 797	135 471
1:11	Bidrag till vissa studier	-458	17 525				17 067	17 446	-79	-79	378	-148	526	-378
1:12	Myndigheten för yrkeshögskolan	2 438	101 621				104 059	101 833	212	212	-2 226	-5 275	3 049	2 226
1:13	Utveckling av vuxenutbildning m.m.	8 081	9 162		-7 815		9 428	5 826	-3 336	-3 336	-3 602	-3 878	276	3 602
1:14	Statligt stöd till vuxenutbildning	319 202	2 908 449		-319 202		2 908 449	2 786 179	-122 270	-122 270	-122 270	-246 174	123 904	122 270
1:15	Särskilt utbildningsstöd	-1 049	157 564				156 515	156 387	-1 177	-1 177	-128	-4 855	4 727	128
2	Universitet och högskolor	798 377	40 145 654	-79 000	-373 247		40 491 784	40 089 420	-56 234	22 766	-402 364	-515 030	112 666	402 364
2:1	Universitetskanslersämbetet	-944	135 617				134 673	127 149	-8 468	-8 468	-7 524	-11 593	4 069	7 524
2:2	Universitets- och högskolerådet	-2 355	105 136				102 781	102 398	-2 738	-2 738	-384	-3 538	3 154	384
2:3	Uppsala universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		1 522 625				1 522 625	1 522 625	0	0	0	0	0	0
2:4	Uppsala universitet: Forskning och forskarutbildning		1 969 455				1 969 455	1 969 455	0	0	0	0	0	0
2:5	Lunds universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		1 839 950				1 839 950	1 839 950	0	0	0	0	0	0
2:6	Lunds universitet: Forskning och forskarutbildning	82 000	2 026 160				2 108 160	2 008 160	-18 000	-18 000	-100 000	-100 000	0	100 000
2:7	Göteborgs universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		1 871 951				1 871 951	1 871 951	0	0	0	0	0	0

	Ingående ramöverföringsbelopp	Statens budget	Ändringsbudget	Indragning	Medgivna överskridanden	Totalt tilldelade medel	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ramöverföringsbelopp
	(IB)	(SB)	(ÄB)	(ID)	(MÖ)	(IB+SB+ÄB+ID+MÖ)			(SB+ÄB)				
2:8		Göteborgs universitet: Forskning och forskarutbildning	1 463 380			1 463 380	1 463 380	0	0	0	0	0	0
2:9	66 539	Stockholms universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 562 848			1 629 387	1 629 387	66 539	66 539	0	0	0	0
2:10		Stockholms universitet: Forskning och forskarutbildning	1 520 323			1 520 323	1 520 323	0	0	0	0	0	0
2:11		Umeå universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 235 819			1 235 819	1 235 819	0	0	0	0	0	0
2:12		Umeå universitet: Forskning och forskarutbildning	1 035 060			1 035 060	1 035 060	0	0	0	0	0	0
2:13	0	Linköpings universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 353 523			1 353 523	1 353 523	0	0	0	0	0	0
2:14		Linköpings universitet: Forskning och forskarutbildning	800 342			800 342	800 342	0	0	0	0	0	0
2:15	19 356	Karolinska institutet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	618 428			637 784	637 784	19 356	19 356	0	0	0	0
2:16		Karolinska institutet: Forskning och forskarutbildning	1 460 085			1 460 085	1 460 085	0	0	0	0	0	0
2:17	27 989	Kungl. Tekniska högskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 032 758			1 060 747	1 057 794	25 036	25 036	-2 952	-2 952	0	2 952
2:18		Kungl. Tekniska högskolan: Forskning och forskarutbildning	1 370 646			1 370 646	1 370 646	0	0	0	0	0	0
2:19	3 915	Luleå tekniska universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	624 897			628 812	628 812	3 915	3 915	0	0	0	0
2:20		Luleå tekniska universitet: Forskning och forskarutbildning	352 795			352 795	352 795	0	0	0	0	0	0
2:21		Karlstads universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	580 991			580 991	580 991	0	0	0	0	0	0
2:22		Karlstads universitet: Forskning och forskarutbildning	201 005			201 005	201 005	0	0	0	0	0	0
2:23		Linnéuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	976 138			976 138	976 138	0	0	0	0	0	0

	Ingående ramöverföringsbelopp	Statens budget	Ändringsbudget	Indragning	Medgivna överskridanden	Totalt tilldelade medel	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ramöverföringsbelopp
	(IB)	(SB)	(ÄB)	(ID)	(MÖ)	(IB+SB+ÄB+ID+MÖ)			(SB+ÄB)				
2:24	Linnéuniversitetet: Forskning och forskarutbildning	283 945				283 945	283 945	0	0	0	0	0	0
2:25	Örebro universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	682 498				682 498	682 498	0	0	0	0	0	0
2:26	Örebro universitet: Forskning och forskarutbildning	223 017				223 017	223 017	0	0	0	0	0	0
2:27	Mittuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	522 156				522 156	522 156	0	0	0	0	0	0
2:28	Mittuniversitetet: Forskning och forskarutbildning	207 207				207 207	207 207	0	0	0	0	0	0
2:29	Blekinge tekniska högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	266 603				266 603	260 241	-6 362	-6 362	-6 362	-6 362	0	6 362
2:30	Blekinge tekniska högskola: Forskning och forskarutbildning	85 569				85 569	85 569	0	0	0	0	0	0
2:31	Malmö högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	814 559				814 559	814 559	0	0	0	0	0	0
2:32	Malmö högskola: Forskning och forskarutbildning	110 103				110 103	110 103	0	0	0	0	0	0
2:33	Mälardalens högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	57 019	568 829		-1 106	624 742	552 220	-16 609	-16 609	-72 522	-72 522	0	72 522
2:34	Mälardalens högskola: Forskning och forskarutbildning		83 977			83 977	83 977	0	0	0	0	0	0
2:35	Stockholms konstnärliga högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		191 133			191 133	186 705	-4 428	-4 428	-4 428	-4 428	0	4 428
2:36	Stockholms konstnärliga högskola: Konstnärlig forskning och forskarutbildning		47 759			47 759	47 759	0	0	0	0	0	0
2:37	Gymnastik- och idrottshögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		88 561			88 561	87 946	-615	-615	-615	-615	0	615
2:38	Gymnastik- och idrottshögskolan: Forskning och forskarutbildning		25 874			25 874	25 874	0	0	0	0	0	0
2:39	Högskolan i Borås: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		440 294			440 294	440 294	0	0	0	0	0	0

	Ingående ramöverförings- belopp	Statens budget	Ändringsbudget	Indragning	Medgivna överskridanden	Totalt tilldelade medel	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslags- kredit	Utgående ramöverförings- belopp
	(IB)	(SB)	(ÄB)	(ID)	(MÖ)	(IB+SB+ÄB+ ID+MÖ)			(SB+ÄB)				
2:40		Högskolan i Borås: Forskning och forskarutbildning	57 228			57 228	57 228	0	0	0	0	0	0
2:41		Högskolan Dalarna: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	395 688			395 688	395 688	0	0	0	0	0	0
2:42		Högskolan Dalarna: Forskning och forskarutbildning	55 586			55 586	55 586	0	0	0	0	0	0
2:43		Högskolan i Gävle: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	417 968			417 968	417 968	0	0	0	0	0	0
2:44		Högskolan i Gävle: Forskning och forskarutbildning	84 649			84 649	84 649	0	0	0	0	0	0
2:45		Högskolan i Halmstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	361 923			361 923	361 923	0	0	0	0	0	0
2:46		Högskolan i Halmstad: Forskning och forskarutbildning	56 210			56 210	56 210	0	0	0	0	0	0
2:47		Högskolan Kristianstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	350 782			350 782	350 782	0	0	0	0	0	0
2:48		Högskolan Kristianstad: Forskning och forskarutbildning	47 084			47 084	47 084	0	0	0	0	0	0
2:49	29 677	Högskolan i Skövde: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	314 837			344 514	318 918	4 081	4 081	-25 596	-25 596	0	25 596
2:50		Högskolan i Skövde: Forskning och forskarutbildning	41 253			41 253	41 253	0	0	0	0	0	0
2:51	25 480	Högskolan Väst: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	359 009			384 489	367 745	8 736	8 736	-16 744	-16 744	0	16 744
2:52		Högskolan Väst: Forskning och forskarutbildning	40 796			40 796	40 796	0	0	0	0	0	0
2:53	8 680	Konstfack: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	151 908			160 588	152 631	723	723	-7 957	-7 957	0	7 957
2:54		Konstfack: Konstnärlig forskning och forskarutbildning	8 202			8 202	8 202	0	0	0	0	0	0
2:55		Kungl. Konsthögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	60 431			60 431	60 431	0	0	0	0	0	0

	Ingående ramöverförings- belopp	Statens budget	Ändringsbudget	Indragning	Medgivna överskridanden	Totalt tilldelade medel	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslags- kredit	Utgående ramöverförings- belopp
	(IB)	(SB)	(ÄB)	(ID)	(MÖ)	(IB+SB+ÄB+ ID+MÖ)			(SB+ÄB)				
2.56		Kungl. Konsthögskolan: Konstnärlig forskning och forskarutbildning	4 909			4 909	4 909	0	0	0	0	0	0
2.57	1 274	Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	121 537			122 811	122 811	1 274	1 274	0	0	0	0
2.58		Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Konstnärlig forskning och forskarutbildning	8 294			8 294	8 294	0	0	0	0	0	0
2.59		Södertörns högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	370 473			370 473	370 473	0	0	0	0	0	0
2.60		Södertörns högskola: Forskning och forskarutbildning	52 546			52 546	52 546	0	0	0	0	0	0
2.61		Försvarshögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	23 548			23 548	23 548	0	0	0	0	0	0
2.62		Försvarshögskolan: Forskning och forskarutbildning	9 231			9 231	9 231	0	0	0	0	0	0
2.63	25 144	Enskilda utbildningsanordnare på högskoleområdet	2 892 777	-15 602		2 902 318	2 888 771	-4 006	-4 006	-13 548	-100 331	86 783	13 548
2.64	450 014	Särskilda utgifter inom universitet och högskolor	653 890	-83 000	-355 972	664 932	525 162	-128 728	-45 728	-139 769	-158 429	18 660	139 769
2.65	4 590	Särskilda medel till universitet och högskolor	588 064	4 000	-566	596 088	592 124	4 060	60	-3 964	-3 964	0	3 964
2.66		Ersättningar för klinisk utbildning och forskning	2 314 815			2 314 815	2 314 815	0	0	0	0	0	0
3	225 727	Forskning	7 520 573	-24 682		7 804 619	7 738 790	218 217	135 217	-65 829	-427 515	361 686	65 829
3:1	163 841	Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation	5 506 437	93 000	-4 571	5 758 707	5 750 327	243 890	150 890	-8 380	-283 702	275 322	8 380
3:2	3 578	Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer	260 061		-3 578	260 061	274 292	14 231	14 231	14 231	-8	14 239	-14 231
3:3	4 860	Vetenskapsrådet: Förvaltning	133 697		-939	137 618	133 330	-367	-367	-4 288	-8 299	4 011	4 288
3:4	8 621	Rymdforskning och rymdverksamhet	350 681			359 302	350 495	-186	-186	-8 807	-26 341	17 534	8 807
3:5	315	Rymdstyrelsen: Förvaltning	26 643			26 958	26 165	-478	-478	-793	-1 592	799	793

	Ingående ramöverförings- belopp	Statens budget	Ändringsbudget	Indragning	Medgivna överskridanden	Totalt tilldelade medel	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslags- kredit	Utgående ramöverförings- belopp
	(IB)	(SB)	(ÄB)	(ID)	(MÖ)	(IB+SB+ÄB+ ID+MÖ)			(SB+ÄB)				
3:6	Rymdstyrelsen: Avgifter till internationella organisationer	2 276	551 309		-2 276	551 309	550 599	-710	-710	-710	-28 275	27 565	710
3:7	Institutet för rymdfysik	300	50 091			50 391	49 851	-240	-240	-540	-2 043	1 503	540
3:8	Kungl. biblioteket	-951	346 569			345 618	338 553	-8 016	-8 016	-7 065	-17 462	10 397	7 065
3:9	Polarforskningssekreteriatet	24 116	38 553			62 669	59 077	20 524	20 524	-3 592	-5 520	1 928	3 592
3:10	Sunet	-328	43 834			43 506	45 077	1 243	1 243	1 570	-622	2 192	-1 570
3:11	Centrala etikprövningsnämnden	3 836	9 249		-3 560	9 526	7 103	-2 146	-2 146	-2 423	-2 700	277	2 423
3:12	Regionala etikprövningsnämnder	8 795	40 538		-7 877	41 457	33 516	-7 022	-7 022	-7 941	-8 973	1 032	7 941
3:13	Särskilda utgifter för forskningsändamål	6 467	162 911	-10 000	-1 882	157 497	120 405	-42 506	-32 506	-37 092	-41 979	4 887	37 092
4	Vissa gemensamma ändamål	2 339	133 938		-986	135 291	114 064	-19 874	-19 874	-21 226	-23 414	2 188	21 226
4:1	Internationella program	976	81 589			82 565	80 639	-950	-950	-1 926	-1 926	0	1 926
4:2	Avgift till Unesco och ICCROM	380	30 886		-380	30 886	12 080	-18 806	-18 806	-18 806	-20 350	1 544	18 806
4:3	Kostnader för Svenska Unescorådet	45	9 143			9 188	8 924	-219	-219	-264	-538	274	264
4:4	Utvecklingsarbete inom områdena utbildning och forskning	937	12 320		-606	12 651	12 421	101	101	-230	-600	370	230
Äldre anslag		8 148	0		-3 788	4 360	4 360	4 360	4 360	0	0	0	0
1:11 (2012)	Förstärkning av basfärdigheter	3 788	0		-3 788	0	0	0	0	0	0	0	0
2:35 (2013)	Dans- och cirkushögskolan: Grundutbildning	4 360	0			4 360	4 360	4 360	4 360	0	0	0	0
UO 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid		-15 156	12 880 425		-6 074	12 859 195	12 827 143	-53 282	-53 282	-32 052	-191 961	159 909	32 052
1 Kulturområdesövergripande verksamhet		1 803	1 839 442		-1 113	1 840 131	1 832 913	-6 529	-6 529	-7 218	-60 416	53 198	7 218
1:1	Statens kulturråd	411	46 676			47 087	45 898	-778	-778	-1 190	-2 590	1 400	1 190

		Ingående ramöverförings- belopp	Statens budget	Ändringsbudget	Indragning	Medgivna överskridanden	Totalt tilldelade medel	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslags- kredit	Utgående ramöverförings- belopp
		(IB)	(SB)	(ÄB)	(ID)	(MÖ)	(IB+SB+ÄB+ ID+MÖ)			(SB+ÄB)				
1:2	Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete	179	243 668		-202		243 645	243 585	-83	-83	-60	-5 384	5 324	60
1:3	Skapande skola	-361	172 755		0		172 394	171 404	-1 351	-1 351	-990	-6 173	5 183	990
1:4	Forsknings- och utvecklingsinsatser inom kulturområdet	624	37 636		-2		38 258	37 649	13	13	-609	-1 738	1 129	609
1:5	Stöd till icke-statliga kulturlokaler		9 884				9 884	9 364	-520	-520	-520	-817	297	520
1:6	Bidrag till regional kulturverksamhet	-366	1 313 461		0		1 313 095	1 313 138	-323	-323	42	-39 362	39 404	-42
1:7	Myndigheten för kulturanalys	1 315	15 362		-910		15 768	11 876	-3 486	-3 486	-3 891	-4 352	461	3 891
2 Teater, dans och musik		1 254	1 278 379				1 279 633	1 276 579	-1 800	-1 800	-3 054	-12 038	8 984	3 054
2:1	Bidrag till Operan, Dramaten, Riksteatern, Dansens Hus, Drottningholms slottsteater och Voksenåsen		978 904				978 904	978 904	0	0	0	0	0	0
2:2	Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål	-19	189 233		0		189 214	189 050	-183	-183	-163	-5 840	5 677	163
2:3	Statens musikverk	1 273	110 242				111 515	108 624	-1 618	-1 618	-2 890	-6 197	3 307	2 890
3 Litteraturen, läsandet och språket		-1 715	300 054				298 339	296 251	-3 803	-3 803	-2 088	-10 577	8 489	2 088
3:1	Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter	-12	137 182		0		137 170	137 157	-25	-25	-12	-4 127	4 115	12
3:2	Myndigheten för tillgängliga medier	1 014	88 173				89 187	88 718	545	545	-470	-3 115	2 645	470
3:3	Bidrag till Stiftelsen för lättläst nyhetsinformation och litteratur		17 076				17 076	17 076	0	0	0	0	0	0
3:4	Institutet för språk och folkminnen	-2 717	57 623				54 906	53 300	-4 323	-4 323	-1 606	-3 335	1 729	1 606
4 Bildkonst, arkitektur, form och design		-895	80 747		-28		79 825	80 416	-331	-331	591	-1 832	2 423	-591
4:1	Statens konstråd	-151	8 086				7 935	8 158	72	72	223	-20	243	-223
4:2	Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön	-783	33 054				32 271	32 732	-322	-322	461	-531	992	-461
4:3	Nämnden för hemslöjdsfrågor	12	11 447				11 459	11 368	-79	-79	-91	-434	343	91
4:4	Bidrag till bild- och formområdet	28	28 160		-28		28 160	28 158	-2	-2	-2	-847	845	2

		Ingående ramöverförings- belopp	Statens budget	Ändringsbudget	Indragning	Medgivna överskridanden	Totalt tilldelade medel	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslags- kredit	Utgående ramöverförings- belopp
		(IB)	(SB)	(ÄB)	(ID)	(MÖ)	(IB+SB+ÄB+ ID+MÖ)			(SB+ÄB)				
5 Kulturskaparnas villkor		163	364 331		-23		364 471	363 635	-696	-696	-836	-11 766	10 930	836
5:1	Konstnärsnämnden	247	19 771				20 018	19 549	-222	-222	-469	-1 062	593	469
5:2	Ersättningar och bidrag till konstnärer	-84	344 560		-23		344 453	344 086	-474	-474	-367	-10 704	10 337	367
6 Arkiv		-13 562	356 359				342 797	347 062	-9 297	-9 297	4 265	-6 426	10 691	-4 265
6:1	Riksarkivet	-13 562	356 359				342 797	347 062	-9 297	-9 297	4 265	-6 426	10 691	-4 265
7 Kulturmiljö		-3 616	930 865		-133		927 116	930 967	102	102	3 852	-10 274	14 126	-3 852
7:1	Riksantikvarieämbetet	-2 505	219 510		-133		216 871	218 298	-1 212	-1 212	1 426	-5 159	6 585	-1 426
7:2	Bidrag till kulturmiljövård	-1 111	251 355				250 244	252 670	1 315	1 315	2 425	-5 116	7 541	-2 425
7:3	Kyrkoantikvarisk ersättning		460 000				460 000	460 000	0	0	0	0	0	0
8 Museer och utställningar		10 240	1 386 505		-159		1 396 586	1 382 611	-3 894	-3 894	-13 974	-46 777	32 803	13 974
8:1	Centrala museer: Myndigheter	8 719	1 006 469		0		1 015 188	1 001 266	-5 203	-5 203	-13 923	-44 117	30 194	13 923
8:2	Centrala museer: Stiftelser		244 614				244 614	244 614	0	0	0	0	0	0
8:3	Bidrag till vissa museer		48 392				48 392	48 392	0	0	0	0	0	0
8:4	Riksutställningar	928	43 163				44 091	43 186	23	23	-905	-2 200	1 295	905
8:5	Forum för levande historia	434	43 787				44 221	45 154	1 367	1 367	933	-381	1 314	-933
8:6	Statliga utställningsgarantier och inköp av vissa kulturföremål	159	80		-159		80		-80	-80	-80	-80	0	80
9 Trossamfund		3 541	84 858				88 399	84 251	-607	-607	-4 149	-7 095	2 946	4 149
9:1	Nämnden för statligt stöd till trossamfund	-39	7 196				7 157	7 580	384	384	424	-192	616	-424
9:2	Stöd till trossamfund	3 581	77 662				81 243	76 671	-991	-991	-4 572	-6 902	2 330	4 572
10 Film		-14 940	317 144		-60		302 144	302 144	-15 000	-15 000	0	0	0	0
10:1	Filmstöd	-14 940	317 144		-60		302 144	302 144	-15 000	-15 000	0	0	0	0

	Ingående ramöverförings- belopp	Statens budget	Ändringsbudget	Indragning	Medgivna överskridanden	Totalt tilldelade medel	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslags- kredit	Utgående ramöverförings- belopp
	(IB)	(SB)	(ÄB)	(ID)	(MÖ)	(IB+SB+ÄB+ ID+MÖ)			(SB+ÄB)				
11 Medier	-4 172	125 279		-88		121 018	118 514	-6 765	-6 765	-2 505	-11 662	9 157	2 505
11:1		Utbyte av tv-sändningar mellan Sverige och Finland	21 793			21 793	21 793	0	0	0	0	0	0
11:2		Forskning och dokumentation om medieutvecklingen	2 624			2 624	2 624	0	0	0	0	0	0
11:3	88	Avgift till Europeiska audiovisuella observatoriet	383	-88		383	319	-64	-64	-64	-64	0	64
11:4	74	Statens medieråd	17 023			17 097	17 697	674	674	600	-211	811	-600
11:5	-4 334	Stöd till taltidningar	83 456			79 122	76 081	-7 375	-7 375	-3 041	-11 387	8 346	3 041
12 Ungdomspolitik	2 452	293 103		-1 597		293 957	291 256	-1 847	-1 847	-2 701	-3 681	980	2 701
12:1	854	Ungdomsstyrelsen	32 663			33 517	32 580	-83	-83	-938	-1 918	980	938
12:2	1 597	Bidrag till nationell och internationell ungdomsverksamhet	260 440	-1 597		260 440	258 676	-1 764	-1 764	-1 764	-1 764	0	1 764
13 Politik för det civila samhället	1 357	1 833 321		-1 357		1 833 321	1 832 390	-931	-931	-931	-4 660	3 729	931
13:1	6	Stöd till idrotten	1 705 451	-6		1 705 451	1 705 216	-235	-235	-235	-235	0	235
13:2	809	Bidrag till allmänna samlingslokaler	32 164	-809		32 164	31 881	-283	-283	-283	-3 178	2 895	283
13:3	484	Bidrag för kvinnors organisering	28 163	-484		28 163	27 758	-405	-405	-405	-405	0	405
13:4		Stöd till friluftorganisationer	27 785			27 785	27 785	0	0	0	-834	834	0
13:5	0	Bidrag till riksdagspartiers kvinnoorganisationer	15 000	0		15 000	15 000	0	0	0	0	0	0
13:6	58	Insatser för den ideella sektorn	24 758	-58		24 758	24 750	-8	-8	-8	-8	0	8
14 Folkbildning	198	3 641 616		-198		3 641 616	3 641 616	0	0	0	0	0	0
14:1		Bidrag till folkbildningen	3 624 840			3 624 840	3 624 840	0	0	0	0	0	0
14:2	198	Bidrag till kontaktkutbildning	16 776	-198		16 776	16 776	0	0	0	0	0	0

		Ingående ramöverförings- belopp	Statens budget	Ändringsbudget	Indragning	Medgivna överskridanden	Totalt tilldelade medel	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslags- kredit	Utgående ramöverförings- belopp
		(IB)	(SB)	(ÄB)	(ID)	(MÖ)	(IB+SB+ÄB+ ID+MÖ)			(SB+ÄB)				
15	Tillsyn av spelmarknaden	2 737	48 422		-1 317		49 841	46 537	-1 885	-1 885	-3 304	-4 757	1 453	3 304
15:1	Lotteriinspektionen	2 737	48 422		-1 317		49 841	46 537	-1 885	-1 885	-3 304	-4 757	1 453	3 304
UO 18	Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	240 804	1 229 683		-190 751		1 279 736	1 076 398	-153 285	-153 285	-203 338	-236 114	32 776	203 338
1	Samhällsplanering, bostadsmarknad, byggande och lantmäteriverksamhet	234 187	1 019 703		-187 252		1 066 637	866 178	-153 525	-153 525	-200 460	-224 561	24 101	200 460
1:1	Bostadspolitisk utveckling	12 456	20 000		-6 895		25 561	18 984	-1 016	-1 016	-6 577	-6 577	0	6 577
1:2	Omstrukturerer av kommunala bostadsföretag	99 792	99 500		-99 792		99 500	14 320	-85 180	-85 180	-85 180	-85 180	0	85 180
1:3	Stöd för att underlätta för enskilda att ordna bostad	41 155	43 000		-41 155		43 000	895	-42 105	-42 105	-42 105	-42 105	0	42 105
1:4	Innovativt byggande	3 529	20 000		-3 529		20 000	19 082	-918	-918	-918	-918	0	918
1:5	Boverket	39 473	233 746		-15 169		258 050	229 915	-3 831	-3 831	-28 135	-34 823	6 688	28 135
1:6	Bidrag till åtgärder mot radon i bostäder	10 222	32 802		-10 222		32 802	23 618	-9 184	-9 184	-9 184	-10 168	984	9 184
1:7	Statens geotekniska institut	-129	44 234				44 105	44 883	649	649	778	-549	1 327	-778
1:8	Lantmäteriet	13 139	496 444		-180		509 403	495 171	-1 273	-1 273	-14 232	-29 065	14 833	14 232
1:9	Statens va-nämnd	240	8 977				9 217	9 429	452	452	212	-57	269	-212
1:10	Stöd gällande utveckling i strandnära lägen	14 310	15 000		-10 310		19 000	4 199	-10 801	-10 801	-14 801	-14 801	0	14 801
1:11	Utvecklingsprojekt för jämställda offentliga rum		6 000				6 000	5 682	-318	-318	-318	-318	0	318
2	Konsumentpolitik	6 117	209 980		-2 998		213 099	210 220	240	240	-2 878	-11 553	8 675	2 878
2:1	Marknadsdomstolen	-1 016	11 214				10 198	10 037	-1 177	-1 177	-161	-497	336	161
2:2	Konsumentverket	4 637	125 369		-1 239		128 767	126 502	1 133	1 133	-2 265	-8 533	6 268	2 265
2:3	Allmänna reklamationsnämnden	221	33 935				34 156	34 258	323	323	102	-916	1 018	-102
2:4	Fastighetsmäklarinspektionen	2 243	17 629		-1 728		18 144	17 746	117	117	-399	-928	529	399

		Ingående ramöverförings- belopp	Statens budget	Ändringsbudget	Indragning	Medgivna överskridanden	Totalt tilldelade medel	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslags- kredit	Utgående ramöverförings- belopp
		(IB)	(SB)	(ÄB)	(ID)	(MÖ)	(IB+SB+ÄB+ ID+MÖ)			(SB+ÄB)				
2:5	Åtgärder på konsumentområdet	32	17 459		-32		17 459	17 304	-155	-155	-155	-679	524	155
2:6	Bidrag till miljömärkning av produkter		4 374				4 374	4 374	0	0	0	0	0	0
Äldre anslag		500	0		-500						0	0	0	0
1:4 (2012)	Räntebidrag m.m.	500			-500		0		0	0	0	0		0
UO 19 Regional tillväxt		205 772	2 972 701	-32 579	-155 449		2 990 446	2 878 530	-94 171	-61 592	-111 916	-387 245	275 329	111 916
1:1	Regionala tillväxtåtgärder	66 437	1 523 837		-58 643		1 531 631	1 543 303	19 466	19 466	11 672	-141 214	152 886	-11 672
1:2	Transportbidrag	89 123	448 864		-89 123		448 864	368 857	-80 007	-80 007	-80 007	-102 450	22 443	80 007
1:3	Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2007-2013	50 213	980 000	-32 579	-7 683		989 951	966 371	-13 629	18 950	-23 581	-121 581	98 000	23 581
1:4	Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2014-2020		20 000				20 000		-20 000	-20 000	-20 000	-22 000	2 000	20 000
UO 20 Allmän miljö- och naturvård		137 210	5 155 997		-77 990		5 215 217	5 085 102	-70 895	-70 895	-130 114	-210 564	80 450	130 114
1 Miljöpolitik		136 525	4 493 609		-76 918		4 553 215	4 426 974	-66 635	-66 635	-126 242	-186 820	60 578	126 242
1:1	Naturvårdsverket	13 436	377 231		-2 330		388 337	385 606	8 375	8 375	-2 731	-14 048	11 317	2 731
1:2	Miljöövervakning m.m.	1 735	292 714		-1 735		292 714	292 242	-472	-472	-472	-6 757	6 285	472
1:3	Åtgärder för värdefull natur	7 201	636 535		-7 201		636 535	638 654	2 119	2 119	2 119	-2 881	5 000	-2 119
1:4	Sanering och återställning av förorenade områden	4 655	418 018		-4 655		418 018	387 354	-30 664	-30 664	-30 664	-30 664	0	30 664
1:5	Miljöforskning	6	82 162		-6		82 162	82 146	-16	-16	-16	-16	0	16
1:6	Kemikalieinspektionen	4 329	216 327		-314		220 342	213 105	-3 222	-3 222	-7 237	-13 727	6 490	7 237
1:7	Internationellt miljösamarbete	24 111	190 906		-24 111		190 906	157 205	-33 701	-33 701	-33 701	-39 429	5 728	33 701
1:8	Supermiljöbilspremie	17 800	100 000				117 800	117 080	17 080	17 080	-720	-720	0	720
1:9	Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut	1 913	218 136				220 049	215 525	-2 611	-2 611	-4 525	-11 069	6 544	4 525

		Ingående ramöverförings- belopp	Statens budget	Ändringsbudget	Indragning	Medgivna överskridanden	Totalt tilldelade medel	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslags- kredit	Utgående ramöverförings- belopp
		(IB)	(SB)	(ÄB)	(ID)	(MÖ)	(IB+SB+ÄB+ ID+MÖ)			(SB+ÄB)				
1:10	Klimatanpassning	15 099	110 000		-15 191		109 908	94 162	-15 838	-15 838	-15 746	-19 046	3 300	15 746
1:11	Inspire	-263	20 000				19 737	18 081	-1 919	-1 919	-1 657	-2 257	600	1 657
1:12	Åtgärder för havs- och vattenmiljö	5 814	672 565		-5 814		672 565	668 212	-4 353	-4 353	-4 353	-4 353	0	4 353
1:13	Insatser för internationella klimatinvesteringar	-1 966	115 000		-311		112 723	113 097	-1 903	-1 903	374	-3 076	3 450	-374
1:14	Internationellt miljö- och kärnsäkerhetsamarbete med Ryssland	4 424	26 000		-4 424		26 000	23 884	-2 116	-2 116	-2 116	-2 779	663	2 116
1:15	Hållbara städer	22 710	3 300		-218		25 791	5 514	2 214	2 214	-20 277	-20 277	0	20 277
1:16	Skydd av värdefull natur	10 606	808 000		-10 606		808 000	810 857	2 857	2 857	2 857	-2 143	5 000	-2 857
1:17	Havs- och vattenmyndigheten	4 913	206 715				211 628	204 251	-2 464	-2 464	-7 377	-13 578	6 201	7 377
2 Miljöforskning		685	662 388		-1 072		662 001	658 128	-4 260	-4 260	-3 873	-23 745	19 872	3 873
2:1	Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande: Förvaltningskostnader	1 958	52 225		-1 072		53 111	53 324	1 099	1 099	212	-1 355	1 567	-212
2:2	Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande: Forskning	-1 273	610 163				608 890	604 805	-5 358	-5 358	-4 085	-22 390	18 305	4 085
UO 21 Energi		415 317	2 829 958		-145 228		3 100 047	2 858 256	28 298	28 298	-241 791	-364 313	122 522	241 791
1:1	Statens energimyndighet: Förvaltningskostnader	14 517	279 447		-6 548		287 416	278 910	-537	-537	-8 506	-16 889	8 383	8 506
1:2	Regionala och lokala insatser för energieffektivisering m.m.	2 455	140 000		-2 455		140 000	134 327	-5 673	-5 673	-5 673	-12 673	7 000	5 673
1:3	Insatser för uthållig energianvändning	5 830	157 000		-5 830		157 000	112 966	-44 034	-44 034	-44 034	-51 784	7 750	44 034
1:4	Stöd för marknadsintroduktion av vindkraft	9 874	10 000		-9 874		10 000	10 280	280	280	280	-220	500	-280
1:5	Energiforskning	193 198	1 286 558		-67 346		1 412 410	1 401 476	114 918	114 918	-10 934	-73 184	62 250	10 934
1:6	Ersättning för vissa kostnader vid avveckling av Barsebäcksverket	-3 247	187 000				183 753	182 679	-4 321	-4 321	-1 075	-19 775	18 700	1 075
1:7	Planeringsstöd för vindkraft m.m.	8 727	15 000		-8 727		15 000	14 982	-18	-18	-18	-768	750	18

		Ingående ramöverförings- belopp	Statens budget	Ändringsbudget	Indragning	Medgivna överskridanden	Totalt tilldelade medel	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslags- kredit	Utgående ramöverförings- belopp
		(IB)	(SB)	(ÄB)	(ID)	(MÖ)	(IB+SB+ÄB+ ID+MÖ)			(SB+ÄB)				
1:8	Energimarknadsinspektionen: Förvaltningskostnader	5 318	104 625		-2 333		107 611	101 933	-2 692	-2 692	-5 677	-8 816	3 139	5 677
1:9	Energiteknik	14 256	100 000		-14 256		100 000	96 140	-3 860	-3 860	-3 860	-8 860	5 000	3 860
1:10	Elberedskap	136 528	255 000				391 528	247 651	-7 349	-7 349	-143 877	-151 527	7 650	143 877
1:11	Energieffektiviseringsprogram	9 225	270 000		-9 225		270 000	258 326	-11 674	-11 674	-11 674	-11 674	0	11 674
1:12	Avgifter till internationella organisationer	4 166	25 328		-4 166		25 328	18 586	-6 742	-6 742	-6 742	-8 142	1 400	6 742
Äldre anslag		14 468	0		-14 468						0	0	0	0
1:8 (2011)	Stöd för installation av solvärme	14 468			-14 468		0		0	0	0	0		0
UO 22 Kommunikationer		3 199 314	45 427 646		-161 641		48 465 320	45 961 592	533 946	533 946	-2 503 728	-6 447 718	3 943 990	2 503 728
1 Transportpolitik		1 832 659	44 928 676		-114 164		46 647 171	44 187 649	-741 027	-741 027	-2 459 523	-6 390 941	3 931 418	2 459 523
1:1	Utveckling av statens transportinfrastruktur		18 389 167	-1 360 125			17 029 042	17 935 388	-453 779	906 346	906 346	-755 643	1 661 989	-906 346
1:2	Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur		19 572 580	1 360 125			20 932 705	19 715 800	143 220	-1 216 905	-1 216 905	-3 310 175	2 093 270	1 216 905
1:3	Trafikverket	60 196	1 327 878		-18 733		1 369 341	1 361 315	33 437	33 437	-8 026	-47 862	39 836	8 026
1:4	Ersättning för sjöräddning, fritidsbåtsändamål m.m.		388 308				388 308	388 308	0	0	0	0	0	0
1:5	Ersättning till viss kanaltrafik m.m.		162 284				162 284	162 284	0	0	0	0	0	0
1:6	Driftbidrag till icke statliga flygplatser	37	70 013		-37		70 013	69 972	-41	-41	-41	-251	210	41
1:7	Trafikavtal	20 662	831 000				851 662	793 429	-37 571	-37 571	-58 233	-83 163	24 930	58 233
1:8	Viss internationell verksamhet		25 085				25 085	25 085	0	0	0	-753	753	0
1:9	Statens väg- och transportforskningsinstitut		45 437				45 437	45 437	0	0	0	-1 363	1 363	0
1:10	Från EU-budgeten finansierade stöd till Transeuropeiska nätverk	263 984	348 500				612 484	309 037	-39 463	-39 463	-303 447	-338 297	34 850	303 447
1:11	Trängselskatt i Stockholm	1 119 602	873 886				1 993 488	434 615	-439 271	-439 271	-1 558 873	-1 564 480	5 607	1 558 873
1:12	Transportstyrelsen	193 421	2 014 838		-94 009		2 114 250	1 991 631	-23 207	-23 207	-122 619	-183 064	60 445	122 619
1:13	Trafikanalys	3 239	62 700		-1 385		64 554	58 251	-4 449	-4 449	-6 304	-8 185	1 881	6 304

		Ingående ramöverförings- belopp	Statens budget	Ändringsbudget	Indragning	Medgivna överskridanden	Totalt tilldelade medel	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslags- kredit	Utgående ramöverförings- belopp
		(IB)	(SB)	(ÄB)	(ID)	(MÖ)	(IB+SB+ÄB+ ID+MÖ)			(SB+ÄB)				
1:14	Trängselskatt i Göteborg	171 517	817 000				988 517	897 097	80 097	80 097	-91 421	-97 705	6 284	91 421
2	Politiken för informationsområdet	44 134	498 970		-33 384		509 720	468 061	-30 909	-30 909	-41 659	-54 231	12 572	41 659
2:1	Post- och telestyrelsen: Förvaltningskostnader för vissa myndighetsuppgifter	333	27 300		0		27 633	27 096	-204	-204	-537	-1 356	819	537
2:2	Ersättning för särskilda tjänster till funktionshindrade	4 682	127 278		-4 682		127 278	119 615	-7 663	-7 663	-7 663	-11 481	3 818	7 663
2:3	Grundläggande betaltjänster	14 621	37 000		-14 621		37 000	20 695	-16 305	-16 305	-16 305	-17 355	1 050	16 305
2:4	Informationsteknik: Telekommunikation m.m.	3 124	19 344		-3 124		19 344	16 999	-2 345	-2 345	-2 345	-2 630	285	2 345
2:5	Driftsäker och tillgänglig elektronisk kommunikation	19 874	250 000		-10 242		259 632	245 465	-4 535	-4 535	-14 167	-20 467	6 300	14 167
2:6	Gemensamma e-förvaltningsprojekt av strategisk betydelse	1 500	38 048		-714		38 833	38 191	143	143	-642	-942	300	642
Äldre anslag		1 322 521	0		-14 093		1 308 428	1 305 881	1 305 881	1 305 881	-2 547	-2 547	0	2 547
1:1 (2013)	Väghållning	1 620 486	0		-5 696		1 614 790	1 614 790	1 614 790	1 614 790	0	0	0	0
1:2 (2013)	Banhållning	-300 512	0		-8 396		-308 909	-308 909	-308 909	-308 909	0	0	0	0
1:15 (2013)	Avveckling av affärsverket Statens Järnvägar	2 547	0				2 547		0	0	-2 547	-2 547	0	2 547
UO 23	Areella näringar, landsbygd och livsmedel	1 474 673	15 278 336	514 510	-679 895		16 587 624	16 202 571	924 235	409 725	-385 054	-1 382 407	997 353	385 054
1:1	Skogsstyrelsen	4 657	405 533	8 000			418 190	410 765	5 232	-2 768	-7 425	-19 591	12 166	7 425
1:2	Insatser för skogsbruket	10 307	257 873	28 000	-10 307		285 873	277 662	19 789	-8 211	-8 211	-8 211	0	8 211
1:3	Statens veterinärmedicinska anstalt	-845	115 093				114 248	115 275	182	182	1 027	-2 426	3 453	-1 027
1:4	Bidrag till veterinär fältverksamhet		107 298				107 298	107 298	0	0	0	0	0	0
1:5	Djurhälsovård och djurskyddsfrämjande åtgärder	1 977	12 933				14 910	10 910	-2 023	-2 023	-4 000	-4 388	388	4 000

	Ingående ramöverförings- belopp	Statens budget	Ändringsbudget	Indragning	Medgivna överskridanden	Totalt tilldelade medel	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslags- kredit	Utgående ramöverförings- belopp	
	(IB)	(SB)	(ÄB)	(ID)	(MÖ)	(IB+SB+ÄB+ ID+MÖ)			(SB+ÄB)					
1:6	Bekämpande av smittsamma husdjursjukdomar	6 551	124 349	15 000	-6 551	0	139 349	132 083	7 734	-7 266	-7 266	-17 996	10 730	7 266
1:7	Ersättningar för viltskador m.m.	2 028	37 778		-2 028		37 778	35 434	-2 344	-2 344	-2 344	-2 344	0	2 344
1:8	Statens jordbruksverk	270	521 089	30 000			551 359	534 830	13 741	-16 259	-16 530	-33 205	16 675	16 530
1:9	Bekämpande av växtskadegörare	78	5 000		-78		5 000	4 985	-15	-15	-15	-165	150	15
1:10	Gårdsstöd m.m.	-98 560	5 932 000		-3 692		5 829 748	6 149 384	217 384	217 384	319 637	-273 563	593 200	-319 637
1:11	Intervention för jordbruksprodukter m.m.	170 222	144 100		-170 222		144 100	131 037	-13 063	-13 063	-13 063	-27 473	14 410	13 063
1:12	Finansiella korrigeringar m.m.	26 161	75 472	-37 000	-35 861		28 772	26 602	-48 870	-11 870	-2 170	-4 434	2 264	2 170
1:13	Strukturstöd till fisket m.m.	19 553	23 985		-583		42 955	21 746	-2 239	-2 239	-21 209	-21 209	0	21 209
1:14	Från EU-budgeten finansierade strukturstöd till fisket m.m.	31 108	75 412				106 520	65 724	-9 688	-9 688	-40 796	-40 796	0	40 796
1:15	Livsmedelsverket	6 936	304 035		-1 164		309 807	304 207	172	172	-5 600	-14 721	9 121	5 600
1:16	Konkurrenskraftig livsmedelssektor	8 254	88 660		-8 431		88 483	84 610	-4 050	-4 050	-3 873	-6 383	2 510	3 873
1:17	Bidrag till vissa internationella organisationer m.m.	108	42 913		-108		42 913	41 564	-1 349	-1 349	-1 349	-2 636	1 287	1 349
1:18	Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	440 237	2 665 527	282 000	-15 286		3 372 479	3 074 933	409 406	127 406	-297 546	-464 005	166 459	297 546
1:19	Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	842 500	1 993 633	185 510	-425 500		2 596 143	2 339 727	346 094	160 584	-256 416	-398 400	141 984	256 416
1:20	Miljöförbättrande åtgärder i jordbruket	8	32 830		-12		32 826	27 050	-5 780	-5 780	-5 776	-6 761	985	5 776
1:21	Stöd till jordbrukets rationalisering m.m.		4 116				4 116	4 116	0	0	0	-123	123	0
1:22	Stöd till innehavare av fjällägenheter m.m.		1 029				1 029	1 029	0	0	0	-103	103	0
1:23	Främjande av rennärings m.m.	72	107 915		-72		107 915	110 065	2 150	2 150	2 150	-4 325	6 475	-2 150
1:24	Sveriges lantbruksuniversitet		1 702 926	3 000			1 705 926	1 705 926	3 000	0	0	0	0	0
1:25	Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande: Forskning och samfinansierad forskning	3 050	495 660				498 710	484 431	-11 229	-11 229	-14 279	-29 149	14 870	14 279
1:26	Bidrag till Skogs- och lantbruksakademien		1 177				1 177	1 177	0	0	0	0	0	0

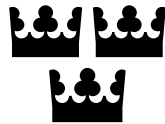
	Ingående ramöverförings- belopp	Statens budget	Ändringsbudget	Indragning	Medgivna överskridanden	Totalt tilldelade medel	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslags- kredit	Utgående ramöverförings- belopp
	(IB)	(SB)	(ÄB)	(ID)	(MÖ)	(IB+SB+ÄB+ ID+MÖ)			(SB+ÄB)				
UO 24 Näringsliv	162 415	5 588 403	33 487	-71 085		5 713 221	5 439 022	-149 381	-182 868	-274 199	-479 101	204 902	274 199
1 Näringspolitik	187 106	5 128 684	908	-66 165		5 250 533	4 984 025	-144 659	-145 567	-266 508	-441 857	175 349	266 508
1:1	Verket för innovationssystem	-1 124	158 611			157 487	158 254	-357	-357	767	-3 991	4 758	-767
1:2	Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling	-11 350	2 448 840	252		2 437 742	2 412 902	-35 938	-36 190	-24 840	-98 305	73 465	24 840
1:3	Institutens strategiska kompetensmedel m.m.		612 313	3 656		615 969	615 969	3 656	0	0	-18 369	18 369	0
1:4	Tillväxtverket	11 332	262 109		-4 015	269 427	263 310	1 201	1 201	-6 117	-13 980	7 863	6 117
1:5	Näringslivsutveckling m.m.	122 819	634 772		-9 645	747 946	575 000	-59 772	-59 772	-172 946	-204 085	31 139	172 946
1:6	Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser	1 460	81 249		0	82 709	79 800	-1 449	-1 449	-2 909	-5 346	2 437	2 909
1:7	Turistfrämjande		119 904			119 904	119 904	0	0	0	-3 597	3 597	0
1:8	Sveriges geologiska undersökning: Geologisk undersökningsverksamhet m.m.	9 923	223 450		-3 372	230 001	222 070	-1 380	-1 380	-7 931	-14 635	6 704	7 931
1:9	Sveriges geologiska undersökning: Geovetenskaplig forskning	40	5 818			5 858	5 857	39	39	-1	-1	0	1
1:10	Sveriges geologiska undersökning: Miljösäkring av oljelagringsanläggningar, m.m.	1 961	14 000		-1 961	14 000	12 250	-1 750	-1 750	-1 750	-2 170	420	1 750
1:11	Patentbesvärsträtten	1 429	21 443		-789	22 083	19 749	-1 694	-1 694	-2 334	-2 977	643	2 334
1:12	Bolagsverket: Finansiering av likvidatorer	-54	17 842			17 788	18 439	597	597	651	-241	892	-651
1:13	Bidrag till terminologisk verksamhet		4 297			4 297	4 297	0	0	0	0	0	0
1:14	Bidrag till Ingenjörsvetenskapsakademien		8 327			8 327	8 327	0	0	0	0	0	0
1:15	Konkurrensverket	7 368	137 892		-3 339	141 922	140 210	2 318	2 318	-1 711	-15 500	13 789	1 711
1:16	Konkurrensforskning	257	13 685			13 942	13 839	154	154	-103	-514	411	103
1:17	Upprustning och drift av Göta kanal		25 310			25 310	25 310	0	0	0	0	0	0
1:18	Omstrukturering och genomlysning av statligt ägda företag	31 984	42 150	-3 000	-31 984	39 150	12 396	-29 754	-26 754	-26 754	-28 019	1 265	26 754
1:19	Kapitalinsatser i statliga bolag	1 000	1 000		-1 000	1 000		-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	0	1 000

	Ingående ramöverföringsbelopp	Statens budget	Ändringsbudget	Indragning	Medgivna överskridanden	Totalt tilldelade medel	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ramöverföringsbelopp
	(IB)	(SB)	(ÄB)	(ID)	(MÖ)	(IB+SB+ÄB+ID+MÖ)			(SB+ÄB)				
1:20	Avgifter till vissa internationella organisationer	1 061	17 780		-1 061	17 780	14 793	-2 987	-2 987	-2 987	-2 987	0	2 987
1:21	Finansiering av rättegångskostnader	9 000	18 000		-9 000	18 000	1 458	-16 542	-16 542	-16 542	-18 342	1 800	16 542
1:22	Bidrag till företagsutveckling och innovation		259 892			259 892	259 892	0	0	0	-7 797	7 797	0
2	Utrikeshandel, handels- och investeringsfrämjande	-24 691	459 719		-4 919	462 687	454 997	-4 722	-37 301	-7 691	-37 244	29 553	7 691
2:1	Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll: Myndighetsverksamhet	545	23 696			24 241	24 112	416	416	-129	-840	711	129
2:2	Kommerskollegium	3 163	83 056		-733	85 487	82 026	-1 030	-1 030	-3 461	-5 953	2 492	3 461
2:3	Exportfrämjande verksamhet	1 920	243 889		-1 928	243 881	242 595	-1 294	-1 294	-1 287	-23 934	22 647	1 287
2:4	Investeringsfrämjande	-32 523	57 442	32 579	-56	57 442	56 439	-1 003	-33 582	-1 003	-2 654	1 651	1 003
2:5	Avgifter till internationella handelsorganisationer	2 203	20 517		-2 203	20 517	18 706	-1 811	-1 811	-1 811	-3 863	2 052	1 811
2:6	Bidrag till standardiseringen		31 119			31 119	31 119	0	0	0	0	0	0
UO 25	Allmänna bidrag till kommuner	10	93 595 983		-12	93 599 097	93 599 097	3 114	-2	0	-130 905	130 905	0
1:1	Kommunalekonomisk utjämning	-2	90 128 420			90 128 418	90 128 418	-2	-2	0	-27 039	27 039	0
1:2	Utjämningsbidrag för LSS-kostnader	12	3 462 213	3 116	-12	3 465 329	3 465 329	3 116	0	0	-103 866	103 866	0
1:3	Bidrag till kommunalekonomiska organisationer		5 350			5 350	5 350	0	0	0	0	0	0
UO 26	Statsskuld räntor m.m.	5 393 770	22 084 200		-5 393 770	22 084 200	3 325 496	-18 758 704	-18 758 704	-18 758 704	-20 967 124	2 208 420	18 758 704
1:1	Räntor på statsskulden	5 333 635	21 929 000		-5 333 635	21 929 000	3 199 932	-18 729 068	-18 729 068	-18 729 068	-20 921 968	2 192 900	18 729 068
1:2	Oförutsedda utgifter	7 062	10 000		-7 062	10 000	10 432	432	432	432	-568	1 000	-432
1:3	Riksgäldskontorets provisionsutgifter	53 072	145 200		-53 072	145 200	115 132	-30 068	-30 068	-30 068	-44 588	14 520	30 068
UO 27	Avgiften till Europeiska unionen	-141 770	37 700 222		-6 589	37 824 502	41 552 980	3 852 758	3 852 758	3 728 478	-41 544	3 770 022	-3 728 478
1:1	Avgiften till Europeiska unionen	-141 770	37 700 222		-6 589	37 824 502	41 552 980	3 852 758	3 852 758	3 728 478	-41 544	3 770 022	-3 728 478

	Ingående ramöverförings- belopp	Statens budget	Ändringsbudget	Indragning	Medgivna överskridanden	Totalt tilldelade medel	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslags- kredit	Utgående ramöverförings- belopp
	(IB)	(SB)	(ÄB)	(ID)	(MÖ)	(IB+SB+ÄB+ ID+MÖ)			(SB+ÄB)				
(A) Summa utgiftsområden (UO 1–27)	23 892 620	856 758 033	10 479 507	-21 459 255	272 640	869 943 544	840 871 737	-15 886 296	-26 365 803	-29 071 808	-65 039 660	35 967 852	29 071 808
(B) Förändring av anslagsbehållningar		-1 668 700				-1 668 700	0	1 668 700	1 668 700	1 668 700	1 668 700		-1 668 700
(C) Förändring av anslagsbehållningar UO 26		8 700				8 700	0	-8 700	-8 700	-8 700	-8 700		8 700
(D) Summa utgifter (A+B+C)	23 892 620	855 098 033	10 479 507	-21 459 255	272 640	868 283 544	840 871 737	-14 226 296	-24 705 803	-27 411 808	-63 379 660	35 967 852	27 411 808
(E) Utgiftsområden exkl. statsskuldräntor m.m. (A-UO 26)	18 498 850	834 673 833	10 479 507	-16 065 485	272 640	847 859 344	837 546 241	2 872 408	-7 607 099	-10 313 104	-44 072 536	33 759 432	10 313 104
(F) Riksgäldskontorets nettoutlåning		10 580 000				10 580 000	22 023 357	11 443 357	11 443 357	11 443 357	11 443 357		
(G) Kassamässig korrigerig		0				0	-491 426	-491 426	-491 426	-491 426	-491 426		
(H) Budgetens utgifter m.m. (D+F+G)	23 892 620	865 678 033	10 479 507	-21 459 255	272 640	878 863 544	862 403 668	-3 274 365	-13 753 872	-16 459 876	-52 427 728	35 967 852	16 459 876
(I) Ålderspensionssystemet vid sidan av budgeten		257 728 000					257 987 760	259 760					
(J) Takbegränsade utgifter (E+B+I)		1 090 733 133					1 095 534 001	4 800 868					
(K) Marginal till utgiftstaket		16 266 867					11 465 999	-4 800 868					
(L) Utgiftstak (J+K)		1 107 000 000					1 107 000 000	0					

Bilaga 3

Beställnings- bemyndiganden

Bilaga 3 Beställningsbemyndiganden 2014

Tusental kronor

Utgiftsområde	Anslag	Bemyndiganden	Utestående åtaganden 2014-12-31
1 Rikets styrelse	6:6 Stöd till politiska partier	171 200	127 848
Totalt UO 01		171 200	127 848
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	1:3 Verksamhetsstöd för den statliga budgetprocessen	45 000	0
	1:10 Bidragsfastigheter	30 000	0
Totalt UO 2		75 000	0
5 Internationell samverkan	1:11 Samarbete inom Östersjöregionen	159 500	79 530
Totalt UO 5		159 500	79 530
6 Försvar och samhällets krisberedskap	1:3 Anskaffning av materiel och anläggningar	72 700 000	62 587 861
	1:4 Vidmakthållande, avveckling m.m. av materiel och anläggningar	18 800 000	15 545 236
	2:2 Förebyggande åtgärder mot jordskred och andra naturolyckor	30 000	24 332
	2:4 Krisberedskap	560 000	467 281
	3:1 Strålsäkerhetsmyndigheten	55 000	52 738
Totalt UO 6		92 145 000	78 677 448
7 Internationellt bistånd	1:1 Bistandsverksamhet	69 221 000	60 520 887
	1:5 Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete	20 000	5 594
Totalt UO 7		69 241 000	60 526 481
08 Migration	1:8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar	140 000	83 198
Totalt UO 08		140 000	83 198
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård	30 000	30 000
	1:8 Bidrag till psykiatri	22 300	18 216
	2:2 Insatser för vaccinberedskap	170 000	0
	4:5 Stimulansbidrag och åtgärder inom äldrepolitiken	670 000	633 936
	7:2 Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap: Forskning	973 000	946 334
Totalt UO 9		1 865 300	1 628 486
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och handikapp	1:6 Bidrag för sjukskrivningsprocessen	3 190 000	3 250 000
Totalt UO 10		3 190 000	3 250 000
13 Integration och jämställdhet	1:4 Ersättning till etableringslotsar och insatser för vissa nyanlända invandrare	2 600 000	2 363 221
	1:6 Från EU-budgeten finansierade insatser för integration av tredjelandsmedborgare	44 000	28 226
	3:1 Särskilda jämställdhetsåtgärder	27 239	0
Totalt UO 13		2 671 239	2 391 447

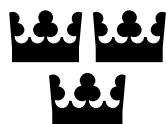
Utgiftsområde	Anslag	Bemyndiganden	Utestående åtaganden 2014-12-31	
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	1:3	Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser	5 025 000	4 151 982
	1:4	Lönebidrag och Samhall m.m.	13 000 000	12 178 350
	1:6	Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2014-2020	1 000 000	10 942
	1:7	Institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering	9 000	7 823
	1:12	Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2007-2013	198 526	144 800
	2:1	Arbetsmiljöverket	18 400	18 391
Totalt UO 14			19 250 926	16 512 288
15 Studiestöd	1:6	Bidrag till vissa studiesociala ändamål	3 700	2 104
Totalt UO 15			3 700	2 104
16 Utbildning och universitetsforskning	1:5	Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet	1 608 000	1 178 349
	1:6	Särskilda insatser inom skolområdet	32 000	32 529
	1:10	Fortbildning av lärare och förskolepersonal	205 123	105 000
	1:14	Statligt stöd till vuxenutbildning	3 350 000	3 238 751
	2:6	Lunds universitet: Forskning och forskarutbildning	578 000	496 000
	3:1	Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation	19 513 000	17 101 701
	3:2	Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer	1 533 000	1 588 292
	3:4	Rymdforskning och rymdverksamhet	1 300 000	728 055
	3:6	Rymdstyrelsen: Avgifter till internationella organisationer	2 100 000	2 037 188
	4:1	Internationella program	153 000	90 000
Totalt UO 16			30 372 123	26 595 865
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	1:5	Stöd till icke-statliga kulturlokaler	9 000	6 776
	2:2	Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål	137 000	101 682
	3:1	Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter	25 000	0
	5:2	Ersättningar och bidrag till konstnärer	136 000	110 763
	7:2	Bidrag till kulturmiljövård	100 000	67 810
	13:2	Bidrag till allmänna samlingslokaler	32 000	26 283
	13:5	Bidrag till riksdagspartiers kvinnoorganisationer	15 000	15 000
	13:6	Insatser för den ideella sektorn	57 000	53 091
Totalt UO 17			511 000	381 405
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	1:2	Omstrukturering av kommunala bostadsföretag	67 000	16 820
	1:4	Innovativt byggande	10 000	7 665
	1:6	Bidrag till åtgärder mot radon i bostäder	15 000	10 812
	1:10	Stöd gällande utveckling i strandnära lägen	12 000	5 092
	1:11	Utvecklingsprojekt för jämställda offentliga rum	10 000	1 663
Totalt UO 18			114 000	42 052
19 Regional tillväxt	1:1	Regionala tillväxtåtgärder	2 700 000	1 893 769
	1:4	"Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2014-2020"	2 000 000	0
Totalt UO 19			4 700 000	1 893 769

Utgiftsområde	Anslag	Bemyndiganden	Utestående åtaganden 2014-12-31	
20 Allmän miljö- och naturvård	1:2	Miljöövervakning m.m.	92 000	55 084
	1:3	Åtgärder för värdefull natur	210 000	209 708
	1:4	Sanering och återställning av förorenade områden	1 000 000	873 212
	1:5	Miljöforskning	102 000	96 305
	1:7	Internationellt miljösamarbete	6 000	0
	1:10	Klimatanpassning	52 000	18 269
	1:12	Åtgärder för havs- och vattenmiljö	130 000	102 802
	1:13	Insatser för internationella klimatinvesteringar	1 811 000	1 520 584
	1:14	Internationellt miljö- och kärnsäkerhetssamarbete med Ryssland	17 000	1 776
	1:16	Skydd av värdefull natur	25 000	978
	2:2	Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande: Forskning	1 650 000	1 033 691
	Totalt UO 20		5 095 000	3 912 409
	21 Energi	1:2	Regionala och lokala insatser för energieffektivisering m.m.	120 000
1:3		Insatser för uthållig energianvändning	160 000	7 791
1:4		Stöd för marknadsintroduktion av vindkraft	5 000	1 700
1:5		Energiforskning	4 500 000	1 575 062
1:7		Planeringsstöd för vindkraft m.m.	10 000	5 946
1:9		Energiteknik	220 000	201 347
1:10		Elberedskap	300 000	212 450
1:12		Avgifter till internationella organisationer	15 000	1 653
Totalt UO 21			5 330 000	2 066 246
22 Kommunikationer	1:1	Utveckling av statens transportinfrastruktur	99 350 000	89 284 396
	1:2	Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur	18 300 000	17 134 400
	1:7	Trafikavtal	7 500 000	6 619 100
	1:11	Trängselskatt i Stockholm	16 600 000	11 515 800
	1:14	Trängselskatt i Göteborg	4 000 000	2 895 600
	2:2	Ersättning för särskilda tjänster till funktionshindrade	197 000	86 493
	2:3	Grundläggande betaltjänster	55 000	17 192
	2:5	Driftsäker och tillgänglig elektronisk kommunikation	155 000	40 960
	Totalt UO 22		146 157 000	127 593 941
23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	1:2	Insatser för skogsbruket	70 000	34 226
	1:11	Intervention för jordbruksprodukter m.m.	92 000	66 777
	1:13	Strukturstöd till fisket m.m.	46 105	36 306
	1:14	Från EU-budgeten finansierade strukturstöd till fisket m.m.	113 446	79 260
	1:18	Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	11 332 162	1 432 293
	1:19	Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	9 966 141	1 867 048
	1:20	Miljöförbättrande åtgärder i jordbruket	70 000	0
	1:25	Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande: Forskning och samfinansierad forskning	1 500 000	824 589
Totalt UO 23		23 189 854	4 340 499	

Utgiftsområde	Anslag	Bemyndiganden	Utestående åtaganden 2014-12-31	
24 Näringsliv	1:2	Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling	2 100 000	1 998 042
	1:5	Näringslivsutveckling m.m.	265 000	113 430
	1:9	Sveriges geologiska undersökning: Geovetenskaplig forskning	5 500	4 131
Totalt UO 24		2 370 500	2 115 603	
Totalt		406 752 342	332 220 618	

Bilaga 4

Sammanställning av slutbehandlade effektivitetsrapporter

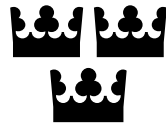

Slutbehandlade granskningsrapporter

Rapport nr	Namn	Beslut
2011:4	IT inom statsförvaltningen - har myndigheterna på ett rimligt sätt prövat frågan om outsourcing bidrar till ökad effektivitet?	Skr. 2010/11:138
2011:23	Lika betyg, lika kunskap? – En uppföljning av statens styrning mot en likvärdig betygssättning i grundskolan	Prop. 2014/15:1
2013:11	Statens kunskapsspridning till skolan	Skr. 2013/14:95
2013:15	Kränt eller diskriminerad i skolan – är det någon skillnad?	Skr. 2013/14:193
2013:16	Statens tillsyn över skolan – bidrar den till förbättrade kunskapsresultat?	Skr. 2013/14:200
2013:22	Försvarsmaktens förmåga till uthålliga insatser	Skr. 2013/14:185
2014:1	Statens insatser för riskkapitalförsörjning – i senaste laget	Skr. 2013/14:235
2014:2	Bostäder för äldre i avfolkningsorter	Skr. 2013/14:247
2014:3	Staten och det civila samhället i integrationsarbetet	Skr. 2013/14:244
2014:4	Försvarsmaktens omställning	Skr. 2014/15:255
2014:5	Effekter av förändrade regler i arbetslöshetsförsäkringen för deltidsarbetslösa	Skr. 2013/14:252
2014:6	Att överklaga till förvaltningsrätten – handläggningstider och information till enskilda	Skr. 2013/14:253
2014:7	Ekonomiska förutsättningar för en fortsatt omställning av försvaret	Skr. 2014/15:255
2014:8	Försvaret – en utmaning för staten. Granskningar inom försvarsområdet 2010–2014	Skr. 2014/15:255
2014:9	Stödet till anhöriga omsorgsgivare	Skr. 2014/15:11
2014:10	Förvaltningen av regionala projektmedel – delat ansvar, minskad tydlighet?	Skr. 2014/15:12
2014:11	Att tillvarata och utveckla nyanländas kompetens – Rätt insats i rätt tid?	Skr. 2014/15:19
2014:12	Livsmedelskontrollen – tar staten sitt ansvar?	Skr. 2014/15:16
2014:13	Att gå i pension – varför så krångligt?	Skr. 2014/15:33
2014:14	Etableringslotsar – fungerar länken mellan individen och arbetsmarknaden?	Skr. 2014/15:23
2014:15	Nyanländ i Sverige – Effektiva insatser för ett snabbt mottagande?	Skr. 2014/15:31
2014:16	Swedfund International AB – Är finansieringen av bolaget effektiv för staten?	Skr. 2014/15:24
2014:17	Det allmänna pensionssystemet – en granskning av granskningen	Skr. 2014/15:34
2014:18	Statens dimensionering av lärarutbildningen – utbildas rätt antal lärare?	Skr. 2014/15:47
2014:19	Valuta för biståndspengarna? – valutahantering i det internationella utvecklingssamarbetet	Skr. 2014/15:49
2014:20	Överenskommelser mellan regeringen och SKL inom hälso- och sjukvården – frivilligt att delta men svårt att tacka nej	Skr. 2014/15:52
2014:21	Exportkreditnämnden – effektivitet i exportgarantisystemet	Skr. 2014/15:59
2014:22	Primärvårdens styrning – efter behov eller efterfrågan?	Skr. 2014/15:72
2014:23	Informationssäkerhet i den civila statsförvaltningen	Skr. 2014/15:84
2014:24	Bistånd genom internationella organisationer	Skr. 2014/15:92
2014:25	Specialdestinerade statsbidrag - Ett sätt att styra mot en mer likvärdig skola?	Skr. 2014/15:106
2014:27	Arbetsförmedlingens arbete vid varsel – Ett bidrag till effektiva omställningsinsatser?	Skr. 2014/15:42

Bilaga 5

Tabellsamling

Utfall för statens budget 2010–2014

Miljarder kronor

	2010	2011	2012	2013	2014
Inkomster	779,5	872,4	787,6	790,5	790,2
Statens skatteinkomster	779,5	840	792,7	777,3	801,9
Övriga inkomster	0	32,4	-5,1	13,2	-11,7
Utgifter m.m.	780,6	804,6	812,5	921,4	862,4
UO 1–25 och 27	763	767	783,7	810,6	837,6
Statsskuldsräntor m.m. UO 26	23,4	34,5	27,4	16,8	3,3
Riksgäldskontorets nettoutlåning	-9,2	1,6	1	96,2	22,0
Kassamässig korrigering	3,4	1,5	0,4	-2,2	-0,5
Budgetsaldo	-1,1	67,8	-24,9	-130,9	-72,2

Källa: Ekonomistyrningsverket.

Inkomster i statens budget 2010–2014

Miljarder kronor

Inkomstår	2010	2011	2012	2013	2014
Statens skatteintäkter	788,3	791,5	775,8	797,9	819,9
Periodiseringar	-8,9	48,4	16,9	-20,6	-17,9
Statens skatteinkomster	779,5	840,0	792,7	777,3	802,0
Inkomster av statens verksamhet	41,8	55,3	48,8	48,1	41,7
Inkomster av försåld egendom	0,2	23,1	0,3	20,8	0,2
Återbetalning av lån	1,7	1,5	1,3	1,1	0,9
Kalkylmässiga inkomster	8,9	11,1	9,7	9,9	9,9
Bidrag från EU	13,0	12,3	9,8	10,3	11,9
Avräkningar m.m. i anslutning till skattesystemet	-65,5	-70,8	-74,9	-77,0	-76,3
Utgifter som ges som krediteringar på skattekontot	0,0	-0,1	-0,1	0,0	0,0
Statens övriga inkomster	0,0	32,4	-5,1	13,2	-11,7
Inkomster i statens budget	779,5	872,4	787,6	790,5	790,2

Källa: Ekonomistyrningsverket och egna beräkningar.

Den offentliga sektorns skatteintäkter 2010–2014

Miljarder kronor

Inkomstår	2010	2011	2012	2013	2014
Skatt på arbete	874,1	905,1	937,2	964,8	982,8
<i>Direkta skatter</i>	474,7	487,3	505,1	523,0	525,7
Kommunal skatt	522,9	538,2	560,8	581,9	600,0
Statlig skatt	42,5	44,6	44,2	44,8	46,2
Allmän pensionsavgift	89,2	93,5	97,6	100,9	103,9
Artistskatt	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0
Skattereduktioner m.m.	-179,9	-189,1	-197,4	-204,6	-224,4
<i>Indirekta skatter</i>	399,4	417,8	432,1	441,9	457,1
Arbetsgivaravgifter	403,9	426,6	442,4	454,3	471,5
Egenavgifter	12,4	12,5	11,8	11,6	12,4
Särskild löneskatt	33,1	36,2	37,4	36,8	38,2
Nedsättningar	-24,6	-29,5	-30,4	-30,5	-33,8
Tjänstegrupppliv	1,1	1,0	0,9	0,7	0,7
Avgifter till premiepensionssystemet	-26,4	-28,9	-30,0	-31,0	-31,9
Skatt på kapital	191,5	183,5	167,8	172,7	191,8
Skatt på kapital, hushåll	34,5	28,8	27,7	32,3	40,6
Skatt på företagsvinster	106,6	102,8	89,5	89,0	95,5
Avkastningsskatt	11,9	11,9	10,1	6,9	10,3
Fastighetsskatt och fastighetsavgift	26,4	27,5	28,7	31,6	31,9
Stämpelskatt	9,0	8,0	8,0	8,9	9,3
Kupongskatt m.m.	3,1	4,6	3,8	4,1	4,2
Skatt på konsumtion och insatsvaror	449,3	455,0	452,5	461,1	474,0
Mervärdesskatt	324,3	332,5	330,6	339,5	353,8
Tobaksskatt	10,6	11,3	11,8	11,1	11,4
Skatt på etylalkohol	4,3	4,3	4,3	4,0	4,1
Skatt på vin m.m.	4,6	4,7	4,8	4,9	5,2
Skatt på öl	3,2	3,2	3,2	3,3	3,5
Energiskatt	41,2	40,6	40,1	40,9	39,0
Koldioxidskatt	27,3	25,4	25,2	24,0	23,3
Övriga skatter på energi och miljö	4,7	4,5	4,5	4,4	4,4
Skatt på vägtrafik	16,4	15,7	15,6	16,5	16,8
Skatt på import	5,7	5,7	5,3	5,2	5,8
Övriga skatter	7,0	7,3	7,1	7,2	6,7
Restförda och övriga skatter	1,1	2,9	3,0	11,1	8,9
Restförda skatter	-5,7	-6,3	-6,3	-6,6	-5,9
Övriga skatter	6,8	9,3	9,3	17,7	14,8
Totala skatteintäkter	1 515,9	1 546,6	1 560,5	1 609,8	1 657,5
Avgår: EU-skatter	-7,1	-7,2	-6,9	-6,9	-8,4
Offentliga sektorns skatteintäkter	1 508,8	1 539,4	1 553,6	1 602,8	1 649,2
Avgår: Kommunal inkomstskatt	-537,0	-552,7	-576,2	-597,4	-615,7
Avgår: Avgifter till ålderspensionssystemet	-183,5	-195,2	-201,6	-207,5	-213,6
Statens skatteintäkter	788,3	791,5	775,8	797,9	819,9

Källa: Egna beräkningar.

Utgifter i statens budget 2010–2014

Anslagen har fördelats till de utgiftsområden de tillhörde i statens budget för 2014. Utfall som justerats för tekniska förändringar är i kursiv stil.

Utgiftsområden	Andel i procent av de takbegränsade utgifterna					Miljarder kronor				
	2010	2011	2012	2013	2014	2010	2011	2012	2013	2014
1 Rikets styrelse	1,2	1,1	1,1	1,1	1,2	11,7	11,2	11,5	11,8	12,9
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	1,2	1,3	1,3	1,5	1,3	12,1	12,9	13,5	16,1	14,1
3 Skatt, tull och exekution	1,0	1,0	1,0	1,0	0,9	9,4	9,9	10,3	10,4	10,4
4 Rättsväsendet	3,6	3,8	3,7	3,7	3,7	35,5	37,2	38,2	39,3	40,2
5 Internationell samverkan	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	2,0	1,9	1,5	1,8	1,7
6 Försvar och samhällets krisberedskap	4,6	4,5	4,4	4,3	4,4	45,7	44,2	45,5	45,4	48,0
7 Internationellt bistånd	2,7	3,0	3,0	2,9	2,8	26,7	29,2	30,2	30,8	31,0
8 Migration	0,7	0,8	0,8	0,9	1,1	7,1	7,6	8,2	9,9	12,6
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	5,7	5,7	5,7	5,5	5,6	56,0	56,5	58,7	59,0	61,6
10 Ek. trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	10,1	9,7	9,3	9,0	9,0	99,9	95,8	94,9	96,4	99,0
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	4,2	4,2	4,0	3,7	3,6	41,5	41,6	41,3	40,0	39,3
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	7,1	7,3	7,4	7,4	7,4	70,2	72,0	75,6	78,5	80,8
<i>12 Justerat för teknisk förändring¹</i>	<i>7,1</i>	<i>7,3</i>	<i>7,4</i>	<i>7,4</i>	<i>7,4</i>	<i>70,3</i>	<i>72,2</i>	<i>75,6</i>	<i>78,5</i>	<i>80,8</i>
13 Integration och jämställdhet	0,5	0,5	0,7	0,8	1,1	5,2	5,0	6,8	8,8	12,2
<i>13 Justerat för teknisk förändring¹</i>	<i>0,5</i>	<i>0,5</i>	<i>0,6</i>	<i>0,8</i>	<i>1,1</i>	<i>5,2</i>	<i>5,0</i>	<i>5,7</i>	<i>8,8</i>	<i>12,2</i>
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	7,0	6,4	6,5	6,5	6,1	68,6	63,3	66,6	69,7	66,9
15 Studiestöd	2,3	2,2	2,1	1,9	1,8	22,6	21,8	21,1	20,6	20,0
<i>15 Justerat för teknisk förändring¹</i>	<i>2,2</i>	<i>2,2</i>	<i>2,0</i>	<i>1,9</i>	<i>1,8</i>	<i>22,1</i>	<i>21,4</i>	<i>20,6</i>	<i>20,1</i>	<i>20,0</i>
16 Utbildning och universitetsforskning	5,4	5,4	5,3	5,3	5,4	53,3	53,7	53,8	56,5	59,4
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	5,4	5,4	5,3	5,3	5,4	11,3	12,0	12,3	12,7	12,8
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	1,6	1,1	1,0	1,0	1,1
19 Regional tillväxt	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	3,2	3,2	3,4	3,3	2,9
20 Allmän miljö- och naturvård	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	5,2	5,1	4,8	4,8	5,1
21 Energi	0,3	0,3	0,3	0,2	0,3	2,7	2,9	2,7	2,6	2,9
22 Kommunikationer	4,0	3,9	4,2	4,1	4,2	39,8	38,7	42,9	43,7	46,0
<i>22 Justerat för teknisk förändring¹</i>	<i>4,1</i>	<i>3,9</i>	<i>4,2</i>	<i>4,1</i>	<i>4,2</i>	<i>40,7</i>	<i>38,6</i>	<i>42,7</i>	<i>43,7</i>	<i>46,0</i>
23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	1,8	1,7	1,6	1,5	1,5	17,4	16,4	16,4	16,0	16,2
24 Näringsliv	0,9	0,5	0,6	0,5	0,5	8,5	5,3	5,9	5,2	5,4
25 Allmänna bidrag till kommuner	7,7	8,9	8,3	8,3	8,5	75,7	88,0	85,1	88,9	93,6
<i>25 Justerat för teknisk förändring¹</i>	<i>8,7</i>	<i>9,1</i>	<i>8,5</i>	<i>8,4</i>	<i>8,5</i>	<i>85,6</i>	<i>90,1</i>	<i>87,0</i>	<i>89,4</i>	<i>93,6</i>
26 Statsskuldräntor m.m. ²						23,4	34,5	27,4	16,8	3,3
27 Avgiften till Europeiska unionen	3,1	3,1	3,1	3,5	3,8	30,4	30,6	31,5	37,4	41,6
Summa utgiftsområden						786,4	801,5	811,1	827,4	840,9
Ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget	22,6	22,4	23,3	24,1	23,5	222,9	222,0	238,5	256,7	258,0
Takbegränsade utgifter	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	985,9	989,0	1022,2	1067,3	1095,5
Budgeteringsmarginal	3,9	7,5	6,0	2,6	1,0	38,1	74,0	61,8	27,7	11,5
Utgiftstak för staten						1024,0	1063,0	1084,0	1095,0	1107,0

¹ De tekniska justeringarna av utgiftstaket för staten redovisas i prop. 2013/14:1 Förslag till statens budget, finansplan och skattefrågor avsnitt 5.4

² Ingår inte i takbegränsade utgifter.

Källa: Ekonomistyrningsverket.

Realekonomisk fördelning av anslagen 2010-2014

Miljoner kronor

	Utfall 2014	Utfall 2013	Utfall 2012	Utfall 2011	Utfall 2010	Förändring 2013-2014	Procentuell förändring 2013-2014
Transfereringar	581 692	562 373	541 248	536 217	530 025	19 319	3,4
<i>varav till</i>							
Hushållssektorn	300 641	296 268	290 429	283 868	288 037	4 372	1,5
Kommunala sektorn	148 986	140 851	133 838	136 695	126 412	8 135	5,8
Företagssektorn	36 981	35 942	33 691	33 579	33 611	1 039	2,9
Ålderspensionssystemet	21 399	19 788	21 011	20 771	23 116	1 611	8,1
Statliga ideella organisationer	4 408	4 032	3 848	3 745	3 730	376	9,3
Internationell verksamhet	69 277	65 490	58 430	57 558	55 119	3 787	5,8
varav till EU-institutioner	41 553	37 412	31 452	30 498	31 412	4 141	11,1
Konsumtionsutgifter	214 320	208 448	201 536	193 448	189 697	5 872	2,8
<i>varav</i>							
Löner inklusive sociala avgifter	119 927	115 936	112 341	108 421	105 281	3 991	3,4
Omkostnader för konsumtion	64 193	63 536	62 356	58 859	58 254	657	1,0
Lokaler	18 724	17 337	16 984	16 326	16 260	1 387	8,0
Sociala naturaförmåner	11 477	11 639	9 855	9 842	9 902	-163	-1,4
Investeringsverksamhet	28 978	25 150	25 843	24 078	27 079	3 828	15,2
Räntor	5 589	23 352	31 698	39 390	29 087	-17 764	-76,1
<i>varav</i>							
Räntor på statsskulden	3 200	16 694	27 299	34 374	23 252	-13 494	-80,8
Finansiella transaktioner	10 293	8 066	10 763	8 344	10 500	2 227	27,6
Summa utgiftsområden	840 872	827 388	811 088	801 478	786 389	13 484	1,6

Källa: Ekonomistyrningsverket.

Realekonomisk fördelning – Transfereringar per utgiftsområde 2010–2014

Miljoner kronor

Utgiftsområde	2014	2013	2012	2011	2010	Förändring 2013-2014	Procentuell förändring 2013-2014
01 Rikets styrelse	1 665	1 273	1 288	1 315	1 543	392	30,8
02 Samhällsekonomi och finansförvaltning	11 847	11 354	11 194	10 670	10 061	494	4,3
03 Skatt, tull och exekution	53	88	89	127	142	-35	-40,2
04 Rättsväsendet	226	252	220	232	285	-26	-10,3
05 Internationell samverkan	1 359	1 496	1 209	1 559	1 718	-137	-9,2
06 Försvar samt beredskap mot sårbarhet	1 110	1 062	1 113	1 077	1 330	48	4,5
07 Internationellt bistånd	28 649	28 474	27 875	26 962	24 425	175	0,6
08 Migration	5 298	4 260	3 655	3 243	3 115	1 038	24,4
09 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	53 915	51 770	51 797	49 768	49 309	2 146	4,1
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	90 252	87 729	86 476	87 890	91 981	2 523	2,9
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	38 791	39 475	40 797	41 052	40 928	-684	-1,7
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	80 809	78 533	75 579	71 994	70 177	2 276	2,9
13 Integration och jämställdhet	10 214	7 583	4 947	4 640	4 685	2 631	34,7
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	54 542	56 298	54 646	52 193	56 917	-1 756	-3,1
15 Studiestöd	16 558	16 419	16 424	16 340	16 406	139	0,8
16 Utbildning och universitetsforskning	16 129	15 255	14 053	14 875	14 997	874	5,7
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	10 559	10 511	10 163	9 801	9 227	48	0,5
18 Samhällsplanering, bostads- försörjning och byggande samt konsumentpolitik	94	54	81	214	680	40	75,2
19 Regional utveckling	2 643	3 029	3 188	2 998	2 989	-386	-12,7
20 Allmän miljö- och naturvård	1 125	999	784	1 089	1 624	126	12,6
21 Energi	1 410	1 434	1 527	2 006	1 770	-23	-1,6
22 Kommunikationer	3 818	3 407	2 583	1 707	3 012	412	12,1
23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	12 096	11 993	12 004	12 464	13 376	104	0,9
24 Näringsliv	3 366	3 296	2 966	3 381	3 233	70	2,1
25 Allmänna bidrag till kommuner	93 599	88 915	85 138	88 022	75 689	4 684	5,3
26 Statsskuldräntor m.m.	10	3	1	0	1	7	255,1
27 Avgiften till Europeiska unionen	41 553	37 412	31 452	30 596	30 407	4 141	11,1
Summa utgiftsområden	581 692	562 373	541 248	536 217	530 025	19 319	3,4

Källa: Ekonomistyrningsverket.

Realekonomisk fördelning – Transfereringar till hushåll 2010–2014

Miljoner kronor

U0	Anslag	Anslagsnamn	2014	2013	2012	2011	2010	Förändring 2013-2014	Procentuell förändring 2013-2014
02	1:5	Statliga tjänstepensioner m.m.	11 835	11 340	11 181	10 660	10 046	496	4,4
07	1:1	Biståndsverksamhet	3 703	3 338	3 377	3 093	2 601	365	10,9
08	1:2	Ersättningar och bostadskostnader	1 058	780	667	671	722	278	35,7
09	4:4	Kostnader för statlig assistansersättning	28 589	27 107	25 915	24 286	23 188	1 482	5,5
10	1:1	Sjukpenning och rehabilitering m.m.	29 573	25 914	23 131	20 332	17 445	3 659	14,1
10	1:2	Aktivitets- och sjukersättningar m.m.	45 069	46 279	47 855	50 893	56 328	-1 210	-2,6
10	1:4	Arbetskadeersättningar m.m.	3 370	3 606	3 752	3 938	4 249	-236	-6,5
11	1:1	Garantipension till ålderspension	16 539	16 751	18 035	18 485	18 234	-212	-1,3
11	1:2	Efterlevandepensioner till vuxna	13 035	13 883	14 226	14 439	15 091	-848	-6,1
11	1:3	Bostadstillägg till pensionärer	8 493	8 182	7 949	7 594	7 091	310	3,8
12	1:1	Allmänna barnbidrag	25 220	24 723	24 281	24 140	23 731	497	2,0
12	1:2	Föräldraförsäkring	34 712	33 960	31 961	30 835	29 539	752	2,2
12	1:6	Vårdbidrag för funktionshindrade barn	3 061	2 920	2 777	2 632	2 566	141	4,8
12	1:8	Bostadsbidrag	4 958	4 533	4 432	3 342	3 493	425	9,4
13	1:3	Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare	2 685	1 668	855	263	0	1 017	61,0
14	1:2	Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd	28 202	30 653	28 920	28 783	34 342	-2 451	-8,0
14	1:11	Bidrag till lönegarantiersättning	1 587	2 447	2 733	1 830	1 338	-860	-35,1
15	1:1	Studiehjälp	3 362	3 472	3 664	3 867	4 004	-110	-3,2
15	1:2	Studiemedel	10 993	10 742	10 480	10 201	10 222	251	2,3
		Övriga anslag	24 595	23 970	24 239	23 584	23 808	625	2,6
		Totalt	300 641	296 268	290 429	283 868	288 037	4 372	1,5

Källa: Ekonomistyrningsverket.

Realekonomisk fördelning – Transfereringar till kommuner 2010–2014

Miljoner kronor

UO	Anslag	Anslagsnamn	2014	2013	2012	2011	2010	Förändring 2013-2014	Procentuell förändring 2013-2014
01	6:1	Allmänna val och demokrati	316	2	1	21	112	315	20 518,9
08	1:2	Ersättningar och bostadskostnader	3 818	3 036	2 612	2 518	2 326	781	25,7
09	1:5	Bidrag för läkemedelsförmånerna	21 546	20 825	22 151	22 557	23 067	721	3,5
09	4:4	Kostnader för statlig assistansersättning	-4 795	-4 652	-4 472	-4 425	-4 309	-143	3,1
10	1:6	Bidrag för sjukskrivningsprocessen	2 237	1 238	913			999	80,7
10	1:6 (2013) "	Bidrag för arbetet med sjukskrivningar inom hälso- och sjukvård		982	748	714	995	-982	-100,0
13	1:2	Kommunersättningar vid flyktningmottagande	6 968	5 539	3 888	4 199	4 516	1 429	25,8
14	1:12	Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2007-2013	519	700	784	671	533	-181	-25,8
16	1:5	Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet	1 158	541	118	251	282	617	114,2
16	2:66	Ersättningar för klinisk utbildning och forskning	2 310	2 256	2 225	2 181	2 160	53	2,4
19	1:3	Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2007-2013	485	722	771	407	378	-238	-32,9
25	1:1	Kommunalekonomisk utjämning	90 128	85 603	81 975	85 003	72 749	4 525	5,3
25	1:2	Utjämningsbidrag för LSS-kostnader	3 465	3 306	3 157	3 015	2 933	159	4,8
		Övriga anslag	20 831	20 753	18 969	19 582	20 670	78	0,4
		Totalt	148 986	140 851	133 838	136 695	126 412	8 135	5,8

Källa: Ekonomistyrningsverket.

Realekonomisk fördelning – Transfereringar till företag 2010–2014

Miljoner kronor

UO	Anslag	Anslagsnamn	2014	2013	2012	2011	2010	Förändring 2013-2014	Procentuell förändring 2013-2014
14	1:3	Kostnader för arbetsmarknads- politiska program och insatser	2 885	2 275	1 644	1 402	1 034	609	26,8
14	1:4	Lönebidrag och Samhall m.m.	12 203	11 702	11 113	10 600	9 758	502	4,3
16	2:63	Enskilda utbildningsanordnare på högskoleområdet	193	28	28	28	28	164	581,8
23	1:10	Gårdsstöd m.m.	6 149	5 916	5 918	6 340	7 104	233	3,9
23	1:18	Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	2 953	3 093	2 868	2 834	2 835	-139	-4,5
23	1:19	Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	2 243	2 309	2 540	2 484	2 308	-66	-2,9
24	1:2	Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling	1 164	1 072	921	794	758	92	8,6
		Övriga anslag	9 191	9 547	8 658	9 097	9 786	-356	-3,7
		Totalt	36 981	35 942	33 691	33 579	33 611	1 039	2,9

Källa: Ekonomistyrningsverket.

Realekonomisk fördelning – Konsumtion per utgiftsområde 2010-2014

Miljoner kronor

Utgiftsområde	2014	2013	2012	2011	2010	Förändring 2013-2014	Procentuell förändring 2013-2014
01 Rikets styrelse	10 879	10 186	9 890	9 543	9 694	692	6,8
02 Samhällsekonomi och finansförvaltning	2 173	2 102	2 158	2 126	1 954	71	3,4
03 Skatt, tull och exekution	9 847	9 812	9 637	9 175	8 702	36	0,4
04 Rättsväsendet	38 065	37 191	36 203	35 171	33 711	874	2,4
05 Internationell samverkan	298	323	335	328	290	-26	-8,0
06 Försvar och samhällets krisberedskap	37 074	35 758	36 883	36 348	36 380	1 316	3,7
07 Internationellt bistånd	2 345	2 278	2 407	2 207	2 213	67	2,9
08 Migration	7 072	5 466	4 469	4 236	3 885	1 607	29,4
09 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	7 546	7 135	6 798	6 655	6 577	412	5,8
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	8 130	8 012	7 617	7 116	7 174	118	1,5
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	501	490	520	508	525	11	2,2
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn							
13 Integration och jämställdhet	1 838	1 144	698	348	516	694	60,6
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	12 136	13 204	11 760	10 904	11 447	-1 068	-8,1
15 Studiestöd	689	680	696	698	689	8	1,2
16 Utbildning och universitetsforskning	40 798	39 507	37 414	36 469	36 062	1 291	3,3
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	2 140	2 090	2 034	2 023	1 983	50	2,4
18 Samhällsplanering, bostads- försörjning och byggande samt konsumentpolitik	947	906	813	815	834	41	4,6
19 Regional tillväxt	221	216	189	194	161	5	2,3
20 Allmän miljö- och naturvård	3 711	3 615	3 734	3 643	3 166	96	2,6
21 Energi	1 223	1 071	1 024	876	902	152	14,2
22 Kommunikationer	20 651	21 585	20 517	18 351	16 883	-934	-4,3
23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	4 003	3 760	3 859	3 766	3 785	243	6,5
24 Näringsliv	2 033	1 916	1 881	1 947	2 162	117	6,1
25 Allmänna bidrag till kommuner				1	2		
26 Statsskuldräntor m.m.							
27 Avgiften till Europeiska unionen							
Prognosrevideringar			286	47	-422		
Summa utgiftsområden	214 320	208 448	201 536	193 448	189 697	5 872	2,8

Källa: Ekonomistyrningsverket.

Realekonomisk fördelning – Lön inkl. sociala avgifter 2010–2014

Miljoner kronor

UO	Anslag	Anslagsnamn	2014	2013	2012	2011	2010	Förändring 2013-2014	Procentuell förändring 2013-2014
01	4:1	Regeringskansliet m.m.	4 460	4 137	3 998	3 752	3 895	324	7,8
03	1:1	Skatteverket	5 538	5 451	5 408	5 129	4 968	88	1,6
04	1:1	Polisorganisationen	15 374	14 989	14 719	14 167	13 725	385	2,6
04	1:2	Säkerhetspolisen	650			660	630	650	
04	1:5	Sveriges Domstolar	3 725	3 580	3 421	3 325	3 149	144	4,0
04	1:6	Kriminalvården	4 792	4 590	4 419	4 438	4 373	202	4,4
06	1:1	Förbandsverksamhet och beredskap	11 697	11 375	11 177	10 882	10 864	322	2,8
06	1:2	Försvarsmaktens insatser internationellt	221	470	657	772	965	-248	-52,9
08	1:1	Migrationsverket	2 306	2 005	1 684	1 504	1 397	301	15,0
09	8:2	Inspektionen för vård och omsorg	452	227				226	99,6
10	2:1	Försäkringskassan	5 588	5 411	5 238	5 138	5 080	177	3,3
14	1:1	Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader	5 265	5 362	5 305	4 313	4 430	-97	-1,8
16	2:4	Uppsala universitet: Forskning och forskarutbildning	1 450	1 289	1 225	1 220	1 142	161	12,5
16	3:1	Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation	2 637	2 848	3 077	3 259	2 475	-212	-7,4
		Övriga anslag	55 771	54 202	52 012	49 863	48 189	1 569	2,9
		Totalt	119 927	115 936	112 341	108 421	105 281	3 991	3,4

Källa: Ekonomistyrningsverket.

Realekonomisk fördelning – Investeringar per utgiftsområde 2010–2014

Miljoner kronor

Utgiftsområde	2014	2013	2012	2011	2010	Förändring 2013-2014	Procentuell förändring 2013-2014
01 Rikets styrelse	23	11	15	19	26	12	108,2
02 Samhällsekonomi och finansförvaltning	8	4	13	15	19	4	98,8
03 Skatt, tull och exekution	29	21	19	57	21	8	39,9
04 Rättsväsendet	223	278	243	208	86	-55	-19,8
05 Internationell samverkan	1	1	1	1	1	-1	-46,2
06 Försvar och samhällets krisberedskap	8 594	7 207	6 053	5 467	6 866	1 387	19,2
07 Internationellt bistånd	2	4	1	2	2	-3	-61,0
08 Migration	35	20	24	11	10	15	74,7
09 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	24	18	21	26	19	6	32,8
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	16	17	13	11	10	0	-2,5
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	3	4	10	9	6	-1	-19,4
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn							
13 Integration och jämställdhet	0	0	0	2	1	0	-77,6
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	30	29	64	54	40	2	5,4
15 Studiestöd	2	0	0	0	1	1	367,6
16 Utbildning och universitetsforskning	315	257	1 003	984	836	58	22,6
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	25	26	18	21	21	0	-1,8
18 Samhällsplanering, bostads- försörjning och byggande samt konsumentpolitik	8	11	42	26	17	-3	-30,4
19 Regional tillväxt	1	0	0	1	0	0	16,9
20 Allmän miljö- och naturvård	184	798	206	263	327	-614	-76,9
21 Energi	10	25	13	25	21	-15	-58,5
22 Kommunikationer	19 404	16 389	18 055	16 844	18 717	3 014	18,4
23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	22	19	19	19	21	3	15,3
24 Näringsliv	18	9	7	11	11	9	100,8
25 Allmänna bidrag till kommuner							
26 Statsskuldräntor m.m.							
27 Avgiften till Europeiska unionen							
Summa utgiftsområden	28 978	25 150	25 843	24 078	27 079	3 828	15,2

Källa: Ekonomistyrningsverket.

Realekonomisk fördelning – Räntor och finansiella transaktioner per utgiftsområde 2010–2014

Miljoner kronor

Utgiftsområde	2014	2013	2012	2011	2010	Förändring 2013-2014	Procentuell förändring 2013-2014
01 Rikets styrelse	335	352	335	312	394	-17	-4,7
02 Samhällsekonomi och finansförvaltning	94	2 592	145	82	111	-2 498	-96,4
03 Skatt, tull och exekution	454	467	528	551	520	-13	-2,8
04 Rättsväsendet	1 680	1 577	1 547	1 553	1 405	103	6,6
05 Internationell samverkan	5	6	5	4	-11	0	-3,6
06 Försvar och samhällets krisberedskap	1 200	1 383	1 413	1 261	1 088	-184	-13,3
07 Internationellt bistånd	31	18	-85	26	28	12	67,0
08 Migration	145	124	99	82	81	21	17,0
09 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	103	72	74	89	110	32	43,9
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	638	637	748	783	769	1	0,1
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	18	17	14	20	15	1	6,7
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	0	0	0	0		0	-19,7
13 Integration och jämställdhet	172	108	1 108	-22	-10	64	59,5
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	192	190	163	134	152	3	1,5
15 Studiestöd	2 705	3 468	3 947	4 775	5 485	-763	-22,0
16 Utbildning och universitetsforskning	2 178	1 466	1 366	1 358	1 339	712	48,6
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	102	103	103	107	107	-1	-1,0
18 Samhällsplanering, bostads- försörjning och byggande samt konsumentpolitik	27	29	45	55	28	-1	-4,1
19 Regional tillväxt	14	25	31	30	28	-10	-41,9
20 Allmän miljö- och naturvård	65	-605	107	73	44	670	-110,8
21 Energi	215	84	149	11	11	131	155,6
22 Kommunikationer	2 089	2 274	1 707	1 807	1 172	-185	-8,1
23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	82	235	505	123	265	-153	-65,3
24 Näringsliv	22	26	1 029	29	3 096	-5	-17,5
25 Allmänna bidrag till kommuner							
26 Statsskuldräntor m.m.	3 315	16 771	27 380	34 492	23 360	-13 456	-80,2
27 Avgiften till Europeiska unionen							
Prognosrevideringar			-286	-47	422		
Summa utgiftsområden	15 882	31 418	42 462	47 735	39 587	-15 536	-49,5

Källa: Ekonomistyrningsverket.

Antal statligt anställda 2010–2014, kvinnor respektive män

Antal ¹	2010	2011	2012	2013	2014
Kvinnor	110 032	111 595	115 269	117 550	119 443
Män	102 744	104 797	105 700	107 782	109 585
Summa	212 776	216 392	220 969	225 332	229 028

Anställda med en omfattning understigande 40 procent av heltid ingår inte. År 2014 utgjorde de ca 5 700 personer. Betings-, dag- eller tim-anställda m.fl. ingår inte heller. De utgjorde ca 16 800 personer 2014.

Källa: Arbetsgivarverket.

Antal statligt anställda 2010–2014 fördelade på åldersgrupper

Antal och procentuell fördelning

Ålder och kön	2010	2011	2012	2013	2014
–34	45 622	48 120	50 338	52 908	54 237
Kvinnor	51,3	49,7	50,7	50,2	49,7
Män	48,7	50,3	49,3	49,8	50,3
–35–44	56 662	57 285	58 571	59 722	61 447
Kvinnor	52,8	53,4	54,5	54,6	54,8
Män	47,2	46,6	45,5	45,4	45,2
45–54	52 917	53 905	55 650	57 184	58 318
Kvinnor	51,7	52,0	52,3	52,3	52,6
Män	48,3	48,0	47,7	47,7	47,4
55–	57 574	57 082	56 410	55 518	55 026
Kvinnor	51,0	50,9	51,0	51,3	51,1
Män	49,0	49,1	49,0	48,7	48,9

Källa: Arbetsgivarverket.

Antal anställda 2010–2014 fördelade på sektorer

Sektor

Kön	2010	2011	2012	2013	2014
Affärsverk ¹	9 288	9 182	9 165	9 226	9 375
Kvinnor	35,3	35,4	35,7	35,7	36,0
Män	64,7	64,6	64,3	64,3	64,0
Universitet ²	54 056	56 438	57 457	58 489	59 355
Kvinnor	53,4	53,5	53,4	53,4	53,4
Män	46,6	46,5	46,6	46,6	46,6
Försvar ³	16 410	18 643	18 662	18 614	19 331
Kvinnor	18,6	17,5	17,5	16,9	16,9
Män	81,4	82,5	82,5	83,1	83,1
Övrig verksamhet ⁴	133 022	132 129	135 685	139 003	140 967
Kvinnor	56,2	56,7	57,5	57,5	57,5
Män	43,8	43,3	42,5	42,5	42,5

¹ Affärsverk och infrastruktur.

² Universitet och högskolor.

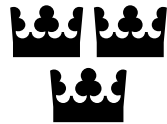
³ Försvarsmakten.

⁴ Omfattar bl.a. Miljö, teknik och jordbruk, men även arbetsliv, omsorg och utbildning samt länsstyrelser, Regeringskansliet och stabmyndigheter.

Källa: Arbetsgivarverket.

Bilaga 6

Statliga myndigheter m.m.

Statliga myndigheter m.m.

I de konsoliderade resultat- och balansräkningarna och finansieringsanalysen ingår samtliga myndigheter, inklusive affärsverken, under riksdagen och regeringen med undantag för Riksbanken och allmänna pensionsfonder samt premiepensionssystemets tillgångar och skulder inklusive avkastningen på dessa medel.

Dessutom ingår Riksbankens grundfond och fonder och andelar som redovisas av myndigheter enligt ovan. Fonder och andelarna tas inte upp separat i denna bilaga, utan de viktigaste fonder framgår i not 42 medan andelar i statligt ägda bolag förtecknas i främst not 26.

De ingående myndigheterna förtecknas nedan. Eftersom förteckningen anger de myndigheter som de finansiella dokumenten omfattar, ingår inte nämndmyndigheter och liknande vars ekonomiska utfall redovisas av en annan myndighet. Inte heller ingår nedlagda myndigheter som saknar ekonomiskt utfall 2014.

A

Affärsverket svenska kraftnät
Allmänna reklamationsnämnden
Arbetsdomstolen
Arbetsförmedlingen
Arbetsgivarverket
Arbetsmiljöverket
Avvecklingsmyndigheten för utbildningsmyndigheter m.m. (myndigheten upphörde 2014-05-31)
Avvecklingsmyndigheten för vissa myndigheter inom vård- och omsorgsområdet (myndigheten startade 2014-01-01)

B

Barnombudsmannen
Blekinge tekniska högskola
Bokföringsnämnden
Bolagsverket
Boverket

Brottsförebyggande rådet
Brottsoffermyndigheten

C

Centrala etikprövningsnämnden
Centrala studiestödsnämnden

D

Datainspektionen
Diskrimineringsombudsmannen
Domarnämnden
Domstolsverket

E

E-hälsomyndigheten (myndigheten startade 2014-01-01)
Ekobrottsmyndigheten
Ekonomistyrningsverket
Elsäkerhetsverket
Energimarknadsinspektionen
Ersättningsnämnden
Exportkreditnämnden

F

Fastighetsmäklarinspektionen
Finansinspektionen
Finanspolitiska rådet
Folke Bernadotteakademin
Folkhälsomyndigheten (myndigheten startade 2014-01-01)
Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd
Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande
Fortifikationsverket
Forum för levande historia

Försvarets materielverk
Försvarets radioanstalt
Försvarexportmyndigheten
Försvårshögskolan
Försvarmakten
Försvårunderrättelsesdomstolen
Försäkringskassan

G

Gentekniknämnden
Gymnastik- och idrottshögskolan
Göteborgs universitet

H

Havs- och vattenmyndigheten
Högskolan Dalarna
Högskolan i Borås
Högskolan i Gävle
Högskolan i Halmstad
Högskolan i Skövde
Högskolan Kristianstad
Högskolan Väst

I

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen
Inspektionen för socialförsäkringen
Inspektionen för strategiska produkter
Inspektionen för vård och omsorg
Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering
Institutet för rymdfysik
Institutet för språk och folkminnen

J

Justitiekanslern

K

Kammarkollegiet
Karlstads universitet
Karolinska institutet
Kemikalieinspektionen
Kommerskollegium
Konjunkturinstitutet
Konkurrensverket
Konstfack
Konstnärsnämnden
Konsumentverket
Kriminalvården
Kronofogdemyndigheten
Kungl. Biblioteket
Kungl. Konsthögskolan
Kungl. Musikhögskolan i Stockholm
Kungl. Tekniska högskolan
Kungliga slottsstaten
Kustbevakningen
Kärnavfallsfonden

L

Lantmäteriet
Linköpings universitet
Linnéuniversitetet
Livrustkammaren och Skoklosters slott med Stiftelsen Hallwylska museet
Livsmedelsverket
Lotteriinspektionen
Luftfartsverket, affärsverk
Luleå tekniska universitet
Lunds universitet
Läkemedelsverket
Länsstyrelsen i Blekinge län
Länsstyrelsen i Dalarnas län
Länsstyrelsen i Gotlands län
Länsstyrelsen i Gävleborgs län
Länsstyrelsen i Hallands län
Länsstyrelsen i Jämtlands län
Länsstyrelsen i Jönköpings län
Länsstyrelsen i Kalmar län
Länsstyrelsen i Kronobergs län
Länsstyrelsen i Norrbottens län

Länsstyrelsen i Skåne län
 Länsstyrelsen i Stockholms län
 Länsstyrelsen i Södermanlands län
 Länsstyrelsen i Uppsala län
 Länsstyrelsen i Värmlands län
 Länsstyrelsen i Västerbottens län
 Länsstyrelsen i Västernorrlands län
 Länsstyrelsen i Västmanlands län
 Länsstyrelsen i Västra Götalands län
 Länsstyrelsen i Örebro län
 Länsstyrelsen i Östergötlands län

M

Malmö högskola
 Marknadsdomstolen
 Medlingsinstitutet
 Migrationsverket
 Mittuniversitetet
 Moderna Museet
 Myndigheten för delaktighet (myndigheten bytte namn 2014-05-01 från Myndigheten för handikappolitisk samordning)
 Myndigheten för internationella adoptionsfrågor
 Myndigheten för kulturanalys
 Myndigheten för radio och tv
 Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
 Myndigheten för tillgängliga medier
 Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser
 Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (myndigheten bytte namn 2014-04-01 från Ungdomsstyrelsen)
 Myndigheten för vårdanalys
 Myndigheten för yrkeshögskolan
 Mälardalens högskola

N

Nationalmuseum med Prins Eugens Waldemarsudde
 Naturhistoriska riksmuseet

Naturvårdsverket
 Nordiska Afrikainstitutet
 Nämnden för statligt stöd till trossamfund

P

Patent- och registreringsverket
 Patentbesvärsrätten
 Patentombudsämnden
 Pensionsmyndigheten
 Polarforskningssekretariatet
 Post- och telestyrelsen
 Presstödsämnden

R

Regeringskansliet
 Regionala etikprövningsnämnden i Göteborg
 Regionala etikprövningsnämnden i Linköping
 Regionala etikprövningsnämnden i Lund
 Regionala etikprövningsnämnden i Stockholm
 Regionala etikprövningsnämnden i Umeå
 Regionala etikprövningsnämnden i Uppsala
 Revisorsnämnden
 Riksantikvarieämbetet
 Riksarkivet
 Riksbankens grundfond
 Riksdagens ombudsmän
 Riksdagsförvaltningen
 Riksgäldskontoret
 Rikspolisstyrelsen (hela polisorganisationen ingår utom Säkerhetspolisen)
 Riksrevisionen
 Riksutställningar
 Rymdstyrelsen
 Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige
 Rättsmedicinalverket

S

Sameskolstyrelsen

Sametinget
Sjöfartsverket, affärsverk
Skatteverket
Skogsstyrelsen
Socialstyrelsen
Specialpedagogiska skolmyndigheten
Statens beredning för medicinsk utvärdering
Statens centrum för arkitektur och design
Statens energimyndighet
Statens fastighetsverk
Statens försvarshistoriska museer
Statens geotekniska institut
Statens haverikommission
Statens historiska museer
Statens inspektion för försvarsunderrättelseverksamhet
Statens institutionsstyrelse
Statens jordbruksverk
Statens konstråd
Statens kulturråd
Statens maritima museer
Statens medieråd
Statens museer för världskultur
Statens musikverk
Statens servicecenter
Statens skolinspektion
Statens skolverk
Statens tjänstepensionsverk
Statens VA-nämnd
Statens veterinärmedicinska anstalt
Statens väg- och transportforskningsinstitut
Statistiska centralbyrån
Statskontoret
Stockholms konstnärliga högskola (myndigheten startade 2014-01-01)
Stockholms universitet
Strålsäkerhetsmyndigheten
Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll
Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete
Svenska institutet
Svenska institutet för europapolitiska studier
Sveriges geologiska undersökning
Sveriges lantbruksuniversitet
Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut

Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden
Säkerhetspolisen (redovisas i begränsad omfattning)
Södertörns högskola

T

Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket
Tillväxtverket
Totalförsvarets forskningsinstitut
Totalförsvarets rekryteringsmyndighet
Trafikanalys
Trafikverket
Transportstyrelsen
Tullverket

U

Umeå universitet
Universitets- och högskolerådet
Universitetskanslerämbetet
Uppsala universitet

V

Valmyndigheten
Verket för innovationssystem
Vetenskapsrådet

Å

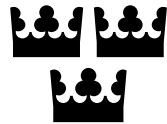
Åklagarmyndigheten

Ö

Örebro universitet
Överklagandenämnden för studiestöd

Bilaga 7

Ordlista

Ordlista

Anläggningstillgång

Tillgång som är avsedd för stadigvarande bruk eller innehav. Det är avsikten med innehavet, och inte tillgångens natur, som är avgörande för om tillgången ska klassificeras som anläggningstillgång eller omsättningstillgång. Med stadigvarande menas, när det gäller maskiner, inventarier m.m., att tillgångens ekonomiska livslängd uppgår till lägst tre år. Anläggningstillgångar delas upp i immateriella, materiella och finansiella anläggningstillgångar.

Anskaffningsvärde

Utgiften för en tillgångs köp eller tillverkning. I anskaffningsvärdet ska räknas in samtliga kostnader för att få tillgången på plats och i skick för att utnyttjas i enlighet med syftet med anskaffningen.

Anslag

Utgiftspost på statens budget som riksdagen fattar beslut om. Riksdagens anslagsbeslut innebär att regeringen bemyndigas att under viss tid och under vissa villkor använda anvisade medel till de av riksdagen angivna ändamålen. Anslaget anvisas av riksdagen till regeringen. Därefter tilldelar regeringen anslagsmedel till myndigheter. Regeringen kan underindela anslagen i anslagsposter och delposter.

Anslagsbehållningar

Kvarstående anslagsmedel på ramanslag vid budgetårets slut. Se vidare Ramanslag. Totalt tilldelade medel beräknas som summan av anvisade medel enligt statens budget för ett aktuellt budgetår och kvarstående medel från tidigare år, s.k. ingående anslagsbehållningar. De tilldelade medlen kan förändras under budgetåret, dels genom anvisade eller minskade medel på ändringsbudget, och dels genom indragningar enligt regeringsbeslut. I budgetpropositionen och vårpropositionen görs en

prognos över förändringen av anslagsbehållningar för de kommande åren. Detta redovisas under posten Minskning av anslagsbehållningar.

Anslagskredit

Ett tillåtet överskridande på ett ramanslag som förs över till kommande budgetår och som därmed minskar totalt disponibelt belopp. Se vidare Ramanslag.

Anslagssparande

Outnyttjade medel på ramanslag, som inom vissa gränser får överföras till kommande budgetår. Se vidare Ramanslag.

Ansvarsförbindelser

Befintliga förpliktelser som inte redovisas som skuld eller avsättning på grund av att det inte är troligt att de kommer att regleras, eller på grund av att deras storlek inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet. Det kan också vara möjliga förpliktelser, dvs. det är osäkert om det förekommer en förpliktelse eller inte. Ansvarsförbindelser benämns i vissa fall eventualförpliktelser, bl.a. i flera internationella redovisningsrekommendationer, men detta har inte alltid exakt samma betydelse. Ansvarsförbindelser redovisas ”inom linjen” i (anslutning till) balansräkningen men de tas inte med i balansräkningens beloppskolumner och räknas inte in i balanssumman. Garantiåtaganden utgör de största ansvarsförbindelserna i staten.

Avgift

Ersättning som betalas för en motprestation. Om inget annat har beslutats ska avgifter inom staten beräknas så att de helt täcker verksamhetens kostnader, såväl direkta som indirekta (full kostnadstäckning).

Avräkning med statsverket

En post i statliga myndigheters balansräkning som omfattar de ekonomiska relationer som myndigheterna har med statsverket. Med statsverket menas här en tänkt modermyndighet eller central statlig funktion (jfr moderbolag i en koncern). Posten utgör ett saldo mellan hur mycket myndigheterna har redovisat mot anslag och inkomstitlar respektive statens centralkonto i Riksbanken.

Avräkning mot statens centralkonto

Myndigheternas betalningar från och till statens centralkonto i Riksbanken, dvs. hur mycket medel myndigheterna har tagit i anspråk respektive tillfört statens centralkonto.

Avsättning

Post på balansräkningens skuldsida för förpliktelser som är osäkra till belopp och/eller tidpunkt då de ska infrias. Detta till skillnad från poster som redovisas som skulder, som i princip är säkra såväl till belopp som till tidpunkt för infriande.

Balansomslutning

Summan på vardera sidan av en balansräkning. Tillgångs- och skuldsidans summor är lika stora.

Balansräkning

Dokument i årsredovisningen som visar den redovisande enhetens ekonomiska ställning på bokslutsdagen, uttryckt i tillgångar, skulder och kapital.

Beredskapstillgång

Tillgång som innehas för civilt eller militärt beredskapsändamål. Tillgångar för civilt

beredskapsändamål kan utgöras av t.ex. läkemedel och räddningsutrustning.

Bidrag

Ersättning som lämnas eller mottas utan direkt motprestation. Däremot kan villkor finnas för erhållande av bidraget. I statlig redovisning sammanfaller begreppet vanligen med transferering. Se även Transferering.

Bokföringsmässiga grunder

Princip som innebär att inkomster och utgifter hänförs (periodiseras) till den räkenskapsperiod de hör till. Avgörande är när en prestation utförs eller när resursförbrukning sker, inte när den faktureras eller regleras likvidmässigt.

Bokfört värde

Det värde som en tillgång eller skuld är upptagen till i balansräkningen. Det kan avvika från marknadsvärdet eller anskaffningsvärdet. Bokfört värde benämns i vissa sammanhang som redovisat värde.

Bruttobudgetering

Budgeteringsmetod som innebär att inkomster och utgifter budgeteras och redovisas var för sig på inkomst- och utgiftssidan på statens budget. Inkomsterna redovisas mot inkomstitlar och utgifterna redovisas mot anslag. Motivet till att inkomster och utgifter budgeteras och redovisas brutto är att det ska ge en tydligare bild av statens ekonomi och underlätta förståelsen av statens budget.

Bruttonationalinkomst (BNI)

Bruttonationalprodukten justerad för faktorinkomster, t.ex. löner till och från utlandet.

Bruttonationalprodukten (BNP)

Värdet av alla varor och tjänster som produceras i ett land under ett år.

Bruttoredovisning

Redovisningsmetod som innebär att inkomster och utgifter, intäkter och kostnader eller tillgångar och skulder redovisas var för sig, dvs. inte kvittas mot varandra. Motsatsen är nettoredovisning, vilket innebär att endast skillnaden mellan respektive begrepp spar redovisas, dvs. de kvittas mot varandra. När det gäller principen för budgetering på statens budget används begreppet bruttobudgetering.

Budgeteringsmarginal

Skillnaden mellan statens utgiftstak och de takbegränsade utgifterna i statens budget och ålderspensionssystemet. Se vidare Utgiftstak för staten och Takbegränsade utgifter. Denna marginal utgör en buffert för högre utgifter än beräknat. Under den period som utgiftstaket omfattar kan såväl den samhällsekonomiska utvecklingen som konsekvenserna av redan fattade beslut bli annorlunda än vad som förväntats. Det kan t.ex. bero på högre arbetslöshet, lägre BNP-tillväxt eller högre utgifter till följd av beteendeförändringar.

Budgetsaldo

Saldot, dvs. slutsumman, i statens budget. Saldot består av budgetens inkomster minus budgetens utgifter inklusive Riksgäldskontorets netto-utlåning och en kassamässig korrigeringspost. Budgetsaldot är per definition lika med statens lånebehov med omvänt tecken. Se även Statens lånebehov.

Budgetunderskott

Ett negativt saldo i statens budget som uppkommer då utgifterna är större än inkomsterna. Ett budgetunderskott är per

definition lika med statens lånebehov. Se vidare Statens budgetsaldo.

Budgetöverskott

Ett positivt saldo i statens budget som uppkommer då inkomsterna är större än utgifterna, vilket innebär att staten kan amortera på statsskulden. Se vidare Statens budgetsaldo.

Börsvärde

Det värde som aktier och andra värdepapper värderas till på en fondbörs.

CSA-avtal

En metod för att reducera kreditrisker (Credit Support Annex). CSA-avtal innebär att motparterna överför säkerheter i form av kontanter eller värdepapper när marknadsvärdet på en swap (se vidare Skuldbytesavtal) ändras. När valutaupplåning skapas via swappar uppstår kreditrisker, då den fasta räntan som Riksgäldskontoret mottar i ränteswappen betalas av ett privat företag. Om räntorna faller stiger marknadsvärdet på swappen, vilket leder till en fordran på motparten. För att reducera kreditrisker använder Riksgäldskontoret CSA-avtal.

Dagslån

Lån som tas på dagslånemarknaden, från den ena dagen till den andra, för att täcka en tillfällig brist på pengar, dvs. ”pengar över natten”.

Derivatinstrument

Ett samlingsnamn för ett flertal olika finansiella instrument som bl.a. används av Riksgäldskontoret för att hantera kurs- och ränterisker avseende statsskulden. Vanliga derivatinstrument är optioner, terminer och skuldbytesavtal (eng. swaps).

Effektivitetsrevision

Den del av Riksrevisionens revision som innefattar granskning av hur effektiv den statliga verksamheten är. Granskningen ska främja ett effektivt verkställande av politiska beslut och användande av skattemedel.

Eget kapital

Skillnaden mellan det bokförda värdet av tillgångarna och skulderna i en balansräkning, dvs. nettoförmögenheten eller kapitalbehållningen. Det egna kapitalet i ett företag består av det kapital som ägarna satsat med tillägg för vinster och avdrag för förluster som stannat i företaget. I årsredovisningen för staten benämns det egna kapitalet Nettoförmögenhet.

Ekonomisk händelse

Alla förändringar i storleken och sammansättningen av statens/myndigheternas tillgångar, skulder eller kapital. Dessa förändringar beror på statens/myndigheternas ekonomiska relationer med omvärlden, såsom in- och utbetalningar samt uppkomna fordringar och skulder. Ekonomisk händelse kan jämföras med begreppet affärshändelse som används i näringslivet.

Eliminering

Ett moment i upprättandet av en konsoliderad redovisning/koncernredovisning. I statens årsredovisning innebär eliminering att fordringar och skulder samt transaktioner mellan myndigheter (även affärsverk) liksom därmed sammanhängande orealiserade vinster tas bort för att ge en rättvisande bild av statens ekonomiska resultat och ställning.

Finansiell anläggningstillgång

Anläggningstillgång som utgörs av t.ex. aktier, andra andelar och obligationer där syftet med

innehavet är varaktigt. Se även Anläggningstillgång.

Finansiellt sparande

Skillnaden mellan reala inkomster och reala utgifter för respektive sektor i nationalräkenskapssystemet. Den offentliga sektorns finansiella sparande, dvs. sparandet för staten, kommunerna och ålderspensionssystemet, är ett viktigt mått i den ekonomiska politiken. Se vidare Överskottsmål.

Finansieringsanalys

Dokument i årsredovisningen som visar tillförda och använda medel i verksamheten. Statens årsredovisning visar hur statens likvida ställning på total nivå, dvs. statens nettoupplåning har förändrats under året. Förändringen delas in i avsnitten statens verksamhet, investeringar, utlåning och finansiella aktiviteter. Se vidare Statens nettoupplåning.

Fordringar

Post på balansräkningens tillgångssida. Fordringar delas upp på kortfristiga och långfristiga. Kortfristiga fordringar är fordringar som förfaller inom ett år. Långfristiga fordringar utgörs av fordringar som förfaller efter mer än ett år.

Futures

Terminkontrakt med daglig resultatavräkning av vinster och förluster. En termin är ett finansiellt instrument baserat på avtal mellan två parter om köp och försäljning av en tillgång. Se vidare Derivatinstrument.

Förutbetalad intäkt

Inkomster från varor eller tjänster som bokförts under året men som ännu inte levererats till

köparen. Beloppet tas upp som skuld i bokslutet för att intäktsredovisas kommande år när prestationen utförs.

Förutbetald kostnad

Utgifter för varor eller tjänster som bokförts under året men som ännu inte levererats från säljaren. Beloppet tas upp som tillgång i bokslutet för att kostnadsredovisas kommande år när prestationen erhålls. Exempel är hyror som ofta betalas kvartalsvis i förväg. Sådana utgifter tas upp som fordringsposter i bokslutet för att kostnadsredovisas kommande år då prestation utförs.

God redovisningssed

Begrepp som inom staten kan beskrivas på följande sätt: Lagar, förordningar, övriga regeringsbeslut samt av ESV utfärdade föreskrifter och allmänna råd ger uttryck för god redovisningssed. En förutsättning för att sådana beslut och regler kan anses uttrycka god redovisningssed är att dessa är generella och långsiktiga för myndigheterna. Redovisningsreglerna är på vissa punkter allmänt hållna och myndigheterna måste göra en utfyllande tolkning. En sådan utfyllande tolkning bör lämpligen ha en förankring i faktisk förekommande redovisning och alltså ge uttryck för en redovisningssed hos myndigheterna. Denna redovisningssed bör vara förenlig med syftet med redovisningsreglerna och grundläggande redovisningsprinciper. Bokföring och redovisning i staten ska fullgöras på ett sätt som stämmer överens med god redovisningssed.

Immateriell anläggningstillgång

Anläggningstillgång som saknar fysisk substans. Det är huvudsakligen utgifter för utveckling samt licenser för dataprogram och liknande rättigheter som tas upp (aktiveras) som immateriella anläggningstillgångar i balansräkningen. En av förutsättningarna för att aktivera dessa utgifter är att de beräknas bli av

väsentligt värde för verksamheten under kommande år. Se även Anläggningstillgång.

Inbetalning

Ekonomisk händelse som avser själva betalningstransaktionen, alltså när ersättning tas emot. Den kan avvika från tidpunkten för intäkt eller inkomst.

Indragning

Åtgärd enligt vilken regeringen får besluta att medel på ett anvisat anslag inte ska användas. Bestämmelser om detta finns i budgetlagen (2011:203) och anslagsförordningen (2011:223).

Inkomst

En ekonomisk händelse genom vilken ett värde av finansiell natur tillförs myndigheten. Till skillnad från intäkt kan inkomst avse flera redovisningsperioder och behöver inte öka myndighetens/statens nettoförmögenhet. Begreppet används i vissa fall som ett sammanfattande begrepp för statens intäkter, inkomster och inbetalningar.

Inkomsttitel

Inkomstpost på statens budget där myndigheten redovisar inkomster (i generell mening, dvs. även intäkter och inbetalningar) som den inte själv får disponera, exempelvis skatter. På inkomsttitel redovisas sådana statsinkomster som inte är specialdestinerade för en viss verksamhet utan kan finansiera vilka utgifter som helst.

Inleverans

Att mot inkomsttitel och/eller till statens centralkonto i Riksbanken redovisa respektive betala medel som inte får behållas av myndigheten. Vanligen avser det inbetalning av

skatter, överskott från verksamheten eller offentligrättsliga avgifter.

Interna mellanhavanden

Transaktioner och andra poster (fordringar, skulder etc.) inom exempelvis en koncern. I årsredovisningen för staten menas med interna mellanhavanden de transaktioner och andra poster mellan de myndigheter som ingår i den beslutade avgränsningen av staten.

Intäkt

Det bruttoinflöde av ekonomiska fördelar eller servicepotential som uppstår i verksamheten under en period och som ökar myndighetens/statens nettoförmögenhet. I relation till begreppet inkomst kan intäkt ses som inkomsten hänförd till den tidsperiod under vilken den har upparbetats eller blivit intjänad, dvs. periodiserad inkomst.

Kapitalandelsmetoden

En av flera metoder för att konsolidera dotter- och intresseföretag. Metoden innebär att andelarnas redovisade värde ökas respektive minskas i samma grad som det egna kapitalet i dotter- respektive intresseföretaget ändras. Ökningen eller minskningen redovisas som en intäkt eller kostnad i resultaträkningen under raden resultat från andelar i dotter- och intresseföretag hos innehavaren av andelarna. Motsvarigheten till dotter- och intresseföretag benämns i staten hel- och delägda företag. Dessa konsolideras i årsredovisningen för staten enligt kapitalandelsmetoden med samma gräns för ägarandelen (minst 20 procent) som den som gäller för intresseföretag i en koncern. I resultaträkningen benämns intäkten resultat från andelar i hel- och delägda företag.

Kassamässig redovisning mot statens budget

Redovisningsprincip som innebär att redovisning mot anslag och inkomsttitlar på statens budget görs vid betalningstillfället.

Kassamässig korrigerig

Skillnaden mellan å ena sidan saldot mellan anslag och inkomsttitlar på statens budget och å andra sidan saldot mellan ut- och inbetalningar på statens centralkonto i Riksbanken. När redovisning mot anslag görs kostnadsmässigt eller utgiftsmässigt kan kassamässiga korrigeringar uppkomma mellan månader och år, om tidpunkten för redovisning mot anslag inte sammanfaller med betalningstidpunkten. För anslag kopplade till ett räntekonto, vilket gäller de flesta förvaltningsanslag, påverkas posten i stället av skillnaden mellan redovisning mot anslag och anslagsmedel överförda till räntekontot. En kassamässig korrigerig uppkommer även när tidpunkten för redovisning mot inkomsttitel inte sammanfaller med betalningen. Vidare förekommer transaktioner över statens centralkonto som inte har sin motsvarighet på anslag eller inkomsttitlar och omvänt, som leder till kassamässiga korrigeringsposter. Utfallet av den kassamässiga korrigeringen räknas fram som en restpost, men det går att urskilja och även göra prognoser på vissa delposter.

Konsoliderad bruttoskuld

De samlade skulderna i staten, landstingen, kommunerna och AP-fonderna minskade med de fordringar de olika delarna i den offentliga sektorn har på varandra.

Konsolidering

Del i upprättande av en koncernredovisning. Konsolideringen begränsas i staten till att lägga samman de ingående enheterna och eliminera mellanhavanden mellan enheterna (myndigheterna).

Konvergenskrav

De krav som en medlemsstat i EU måste uppfylla för att bli medlem i tredje etappen av den ekonomiska och monetära unionen (EMU), dvs. EU:s valutaunion.

Kostnad

Minskning av ekonomiska fördelar eller servicepotential under en period i form av förbrukning av tillgångar eller skuldsättning som påverkar myndighetens/statens nettoförmögenhet. I relation till begreppet utgift är kostnaden värdet av de resurser som förbrukas, eller utgiften hänförd till denna period, dvs. en periodiserad utgift.

Löptid

Den period under vilken en skuldförbindelse gäller.

Medgivet överskridande

Rätt att, med vissa begränsningar, överskrida ett anvisat anslag. Se vidare Ramanslag.

Nationalräkenskaperna

Ett internationellt jämförbart system för statistisk redovisning av hela samhällsekonomin som tas fram enligt regler som är gemensamma inom EU. Ekonomin delas upp på olika sektorer såsom staten, kommunerna, hushållen och företagen. Nationalräkenskaperna används bland annat för beräkningar av BNP. Se vidare Bruttonationalprodukten (BNP).

Nettoförmögenhet

Skillnaden mellan statens tillgångar och skulder. Om statens skulder är större än tillgångarna innebär det att nettoförmögenheten är negativ. I

näringslivet motsvaras nettoförmögenheten av eget kapital.

Nettokostnad för statsskulden

Kostnad för förvaltning av statsskulden, enligt Riksgäldskontorets definition. I nettokostnad för statsskulden ingår finansiella kostnader och intäkter i Riksgäldskontorets in- och utlåningsverksamhet.

Omsättning

Ett företags totala försäljning under en viss period (exklusive moms). I staten menas vanligen de totala intäkterna från skatter (på myndighetsnivån anslag), försäljning, bidrag och andra intäkter.

Omsättningstillgång

Tillgång (i balansräkningen) som inte är anläggningstillgång, alltså inte avsedd för stadigvarande bruk eller innehav.

Option

Ett finansiellt instrument som ger rätten att köpa eller sälja en underliggande vara vid en framtida tidpunkt till ett i förväg bestämt pris. Se även Termin.

Periodavgränsningspost

Skuld- eller fordringspost som är nödvändig för att åstadkomma en riktig periodisering av utgifter eller inkomster vid avslutningen av en redovisningsperiod. I årsredovisningen för staten består periodavgränsningsposterna av upplupna och förutbetalda kostnader respektive intäkter samt oförbrukade bidrag. Dessa poster gör det möjligt att bestämma räkenskapsårets intäkter och kostnader.

Periodisering

Fördelning av utgifter och inkomster till den period då resursen förbrukats (kostnad) eller då prestationen utförts (intäkt).

Premieobligation

Typ av obligation utgiven av staten (Riksgäldskontoret). Den utgör en kombination av en obligation och en lottsedel och ränta betalas ut i form av vinster.

Primärt budgetsaldo

Saldot i statens budget exklusive stats-skuldräntor. Se vidare Statens budgetsaldo.

Ramanslag

Anslagstyp som innebär att kvarvarande medel får överföras till påföljande år som anslagssparande och att anslaget får överskridas genom utnyttjande av anslagskredit. För myndigheterna är storleken på tillåtet anslagssparande och anslagskredit begränsad genom generella regler och särskilda beslut.

Realekonomiska termer

Begreppsapparat för att beskriva och analysera exempelvis den statliga resursförbrukningen. Redovisning i realekonomiska termer innebär att resursförbrukningen delas in i t.ex. transfereringar, investeringar och konsumtion. Den realekonomiska informationen är en del av informationen i de statliga inrapporteringskoderna (S-koderna) och ligger till grund för beräkning av den statliga sektorn i nationalräkenskaperna och annan ekonomisk analys.

Realränteobligation

En inflationsskyddad obligation som ges ut av staten (Riksgäldskontoret). Värdeutvecklingen är knuten till konsumentprisindex.

Redovisning mot anslag och inkomstitlar

De utgifter myndigheterna har redovisat mot anslag respektive de inkomster de har redovisat mot inkomstittel. Begreppen utgifter och inkomster har här en generell betydelse. Redovisning mot anslag och inkomstitlar kan avse såväl kostnader/intäkter som utgifter/inkomster och även betalningar. Se Utgift respektive Inkomst.

Refinansieringsrisk

Den risk för högre upplåningskostnader som uppkommer när lån förfaller och ska förnyas vid ett ofördelaktigt ränteläge.

Regressrätt

Rätt för den som betalat för någon annans räkning att återkräva beloppet av den som ytterst ska stå för betalningen. Exempelvis en borgensmans rätt att av huvudgäldenären få vad han betalat.

Resultat före och efter skatt

Ett företags resultat innan avdrag gjorts för skatt respektive efter det att skatt på eventuell vinst dragits av.

Resultaträkning

Dokument i årsredovisningen som i sammandrag visar räkenskapsårets samtliga intäkter och kostnader. I resultaträkningen kan man utläsa vilken typ av intäkter och kostnader som förekommit under räkenskapsåret. Genom att intäkter och kostnader summeras visar resultat-

räkningen hur verksamheten har förändrat kapitalet, vilket i årsredovisningen för staten framgår av posten Årets över- eller underskott.

Revisionsberättelse med standardutformning

Revisionsberättelse med standardutformning lämnas när revisorn bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild.

Revisionsberättelse med reservation

Revisionsberättelse med reservation lämnas när revisorn drar slutsatsen att det finns väsentliga fel men att de inte är genomgripande för årsredovisningen eller när revisorn inte kunnat inhämta tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis, men drar slutsatsen att möjliga fel inte är genomgripande.

Revisionsberättelse med avvikande mening

Revisionsberättelse med avvikande mening lämnas när det finns väsentliga fel som är genomgripande och att årsredovisningen som helhet därigenom inte ger en rättvisande bild.

Revisionsberättelse där revisorn avstår från att uttala sig

Revisorn avstår från att uttala sig när den inte kunnat inhämta tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis och bedömer att möjliga effekter och oupptäckta fel kan vara både väsentliga och genomgripande.

Revisionsberättelse med upplysning

Revisorn lämnar en revisionsberättelse med standardutformning men vill ändå lyfta fram viktig information och lämnar därför en upplysning i revisionsberättelsen.

Riksgäldskontorets nettoutlåning

Riksgäldskontorets in- och utlåning till myndigheter (även affärsverk), statliga bolag, vissa fonder och eventuellt andra låntagare, som utgör en post på utgiftssidan i statens budget. Posten ingår tillsammans med posten Kassamässig korrigering i statens budget för att budgetsaldot ska motsvara statens lånebehov med omvänt tecken. Se även Kassamässig korrigering.

Räkenskapsår

Den period som en årsredovisning omfattar vilken normalt utgörs av 12 månader. Statens räkenskapsår sammanfaller med kalenderår.

Räntabilitet på eget kapital

Ett företags avkastning på det kapital ägarna har satsat.

Rättvisande bild

Årsredovisningens delar ska ge en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och den ekonomiska ställningen. I normalfallet förutsätts att information som lämnas med tillämpning av god redovisningssed också ger en rättvisande bild.

Rörelseresultat

Det resultat (i ett företag) som kan utläsas ur resultaträkningen innan hänsyn tagits till finansiella poster, extraordinära poster samt bokslutsdispositioner och skatt.

Skuld

En befintlig förpliktelse som härrör från inträffade händelser och vars reglering förväntas leda till ett utflöde av resurser. Skulderna i statens balansräkning visar statens förpliktelser

mot andra. Skulder är i princip säkra till sitt belopp och tidpunkten för infriande, till skillnad från poster som redovisas som avsättningar.

Skuldbytesavtal (eng. swaps)

Ett derivatinstrument som används av Riksgäldskontoret för upplåningen i utländsk valuta eller för förvaltning av kronskulden. Swaptransaktionerna innebär att Riksgäldskontoret byter kronor mot utländsk valuta och under swappavtalets löptid erhåller fast ränta i kronor och betalar rörlig ränta i utländsk valuta (kron/valutaswappar). Därutöver kan swappar användas för att byta räntevillkor, till exempel från fast till rörlig ränta. Upplåning via swappmarknaden är kostnadseffektiv och resulterar också i större emissionsvolym i kronor, vilket främjar likviditeten på den svenska statspappersmarknaden. Se även Derivat-instrument.

Skuldskötselinstrument

Se Derivatinstrument.

Soliditet

Ett företags betalningsförmåga på lång sikt. Soliditeten brukar beräknas som den del av företagets tillgångar som är finansierad med eget kapital, och således inte motsvaras av skulder.

Statens budget

En plan för huvuddelen av statens inkomster och utgifter avseende ett budgetår (tidigare benämnd statsbudgeten). Statens budget består av anslag, inkomstitlar samt Riksgäldskontorets nettoutlåning och en kassamässig korrigeringspost, vilket sammantaget ger statens lånebehov. Riksdagen fastställer budgeten och anvisar medel till regeringens förfogande för olika ändamål under anslag. Ofta används statens budget och dess saldo för att beskriva statens verksamhet. Anslagsmedel kan även anvisas och minskas genom ändringar under pågående budgetår i

samband med den ekonomiska vårpropositionen respektive budgetpropositionen.

Statens budgetsaldo

Skillnaden mellan inkomster och utgifter på statens budget, vilket överensstämmer med statens lånebehov (med omvänt tecken). En kassamässig korrigeringspost på budgetens utgiftssida gör att denna överensstämmelse uppnås. Om saldot är negativt föreligger ett budgetunderskott och därmed ett lånebehov, vilket ökar statsskulden. Ett positivt saldo, vilket är detsamma som ett budgetöverskott, innebär en amortering av statsskulden.

Statens lånebehov

Statens behov av att låna pengar under en viss period. Summan av alla kassaflöden till och från staten kallas nettolånebehov. Nettolånebehovet överensstämmer med statens budgetsaldo (med omvänt tecken). Detta åstadkoms genom att en kassamässig korrigeringspost och Riksgäldskontorets nettoutlåning ingår i statens budget. Staten måste även låna för att betala tillbaka lån som löper ut. Summan av nettolånebehovet och förfallande lån kallas bruttolånebehov. Se vidare Statens budgetsaldo.

Statens nettoupplåning

Statsskulden (exklusive orealiserade valutakursförändringar) och statens övriga upplåning. Värdeförändringar hänförliga till statsskulden omfattas inte av detta begrepp. Ett negativt saldo innebär att staten har gjort en nettoamortering. Saldoraden i finansieringsanalysen i årsredovisningen för staten visar förändringen av statens nettoupplåning under året. Se även Finansieringsanalys.

Statliga affärsverk

Myndigheter under regeringen med affärsdrivande verksamhet och större ekonomisk rörelsefrihet än vanliga statliga myndigheter. År

2014 fanns tre affärsverk: Luftfartsverket, Sjöfartsverket samt Svenska kraftnät.

Statliga kreditgarantier

Ett statligt borgensåtagande som oftast gäller såsom för egen skuld. Med det menas att borgenären (långgivaren) kan kräva att skulden ska betalas av borgensmannen (i detta fall staten) utan att först kräva betalning av gäldenären (låntagaren). En kreditgaranti är kopplad till en viss kredit.

Statsobligation

Ett av Riksgäldskontoret utfärdat obligationslån på vanligen 2–17 års löptid. Räntan på statsobligationer är fast, vilket innebär att den inte ändras oavsett vad som händer på räntemarknaden. Den femåriga statsobligationsräntan styr i stor utsträckning bostadslånens fasta ränta. Ibland används begreppet nominella statsobligationer för att särskilja dessa från realränteobligationer.

Statsredovisningen

Den centrala redovisningen för staten (tidigare benämnd riksredovisningen). Informationen används för att kunna planera, följa upp och styra den statliga verksamheten. Statsredovisningen ligger till grund för årsredovisningen för staten inklusive utfallet på statens budget, men även för statistik om statens finanser och budgetprognoser.

Statsskulden

Summan av samtliga lån som tagits av Riksgäldskontoret för statens räkning. Riksgäldskontoret förvaltar statsskulden. Upplåningen på den svenska marknaden sker främst i form av statsobligationer, statsskuldväxlar, premieobligationer och realränteobligationer. Den utländska upplåningen sker huvudsakligen via skuldbytesavtal (kron/-valutaswappar). Även upplåning via statsskuld-

växlar i utländsk valuta (commercial papers) och direkt på utländska kapitalmarknaden förekommer. Statsskulden påverkas förutom av statens budgetsaldo, även av realiserade valutakursförändringar, tillfälliga placeringar samt direkta nedskrivningar vid inleverans av statsobligationer.

Statsskuld ränta

Räntan på statsskulden. Räntorna på statsskulden redovisas i huvudsak kassamässigt (vid betalning) på statens budget. Förutom den kassamässiga redovisningen mot anslag, redovisas räntekostnader enligt bokföringsmässiga grunder i resultaträkningen i årsredovisningen för staten. Skillnader uppstår mellan dessa redovisningsmetoder beroende på bland annat realiserade räntor, valutaförändringar och kursdifferenser. Utgifterna för statsskuld räntorna ingår inte under utgiftstaket.

Statsskuld växel

En av staten, genom Riksgäldskontoret, utgiven skuldförbindelse med en löptid på vanligen tre, sex eller tolv månader. Det finns även kortare löptider.

Takbegränsade utgifter

Summan av alla utgifter inom det fastställda utgiftstaket. De takbegränsade utgifterna omfattar dels utgifterna på statens budget (utgiftsområde 1–27) exklusive statsskuld räntor (utgiftsområde 26), dels utgifterna för ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget. De takbegränsade utgifterna avser faktiskt förbrukade anslagsmedel, vilket innebär att myndigheternas utnyttjande av anslagsbehållningar och anslagskrediter ingår.

Termin

Ett finansiellt instrument som ger skyldighet att köpa och sälja en underliggande vara vid en

framtida tidpunkt till ett i förväg bestämt pris. Se även Option.

Tilldelade medel

Summan av ingående anslagsbehållningar, statens budget, ändringsbudget, indragningar och omfördelningar. Se vidare Anslagsbehållningar.

Tillgång

En resurs som kontrolleras av en redovisningsenhet till följd av inträffade händelser och som förväntas innebära ekonomiska fördelar eller servicepotential i framtiden.

Tillgängliga medel

Summan av tilldelade medel, anslagskredit och medgivet överskridande. Se vidare Tilldelade medel, Anslagskredit och Medgivet överskridande.

Transferering

Omfördelningstransaktion som oftast kännetecknas av att ingen direkt motprestation erhålls. Transfereringar i staten utgörs främst av utbetalningar av bidrag och försäkringsersättningar, oftast via statens budget.

Underliggande saldo

Statens budgetsaldo justerat för tillfälliga och extraordinära händelser. Det finns ingen entydig metod att definiera vilka transaktioner som ska klassificeras som tillfälliga eller extraordinära. Därför är det väsentligt att samtliga sådana poster specificeras i utfallsredovisningen. Exempel på en sådan händelse är en försäljning av statligt aktieinnehav.

Uppbörd

I allmän mening statens uppbärande av skatt. I statlig redovisning används beteckningen uppbörd för de intäkter som en myndighet tar upp i sin resultaträkning men som den inte får disponera. De utgörs för staten som helhet till allra största delen av skatter och ska redovisas mot (inlevereras till) en inkomsttitel på statens budget. Se även Inkomsttitel.

Upplupen intäkt

Intäkt som avser tjänster som utförts eller varor som levererats under året, men inte fakturerats senast vid ett visst datum i samband med årets slut (brytdag). Sådan intäkt tas upp i resultaträkningen med motposten upplupen intäkt i balansräkningen.

Upplupen kostnad

Kostnad för t.ex. varor och tjänster som mottagits under redovisningsperioden, men där man inte fått fakturan, senast vid ett visst datum i samband med årets slut (brytdag). Ett annat exempel är skuld till personalen för inarbetad semester. Sådana kostnader tas upp i resultaträkningen med motposten upplupna kostnader i balansräkningen.

Utbetalning

Ekonomisk händelse som avser själva betalningstransaktionen, dvs. när ersättning utges. Den kan avvika från tidpunkten för kostnad och utgift.

Utdelning

Den del av ett företags vinst som delas ut till ägarna.

Utfallet på statens budget

Utfallet på de beståndsdelar som ingår i statens budget.

Utgift

Ekonomisk händelse genom vilken ett värde av ekonomisk natur lämnar myndigheten, vanligtvis i form av det ekonomiska värdet av de resurser som anskaffas. Utgiften uppstår vid anskaffningstillfället, vilket i normalfallet likställs med den tidpunkt då faktura mottas för en levererad vara eller tjänst. Till skillnad mot kostnad kan en utgift avse flera redovisningsperioder och behöver inte minska myndighetens/statens nettoförmögenhet. Begreppet har även en generell betydelse och används i vissa fall som ett sammanfattande begrepp för statens kostnader, utgifter och utbetalningar.

Utgiftsområde

En indelningsgrund för anslagen i statens budget. I budgeten finns 27 utgiftsområden vilka är reglerade i riksdagsordningen. Varje anslag på statens budget ingår i ett utgiftsområde.

Utgiftsramar

Ramar för utgiftsområden på statens budget som beslutas av riksdagen inom den s.k. rambeslutsmodellen, vilket är en ”uppsifrån- och nedmetod” för budgetering. Den innebär att riksdagen i ett första steg tar ställning till utgiftstaket, därefter utgiftsramar för de 27 utgiftsområdena och slutligen de enskilda anslagen.

Utgiftstak för staten

En högsta nivå för statens utgifter för ett visst år som normalt fastställs tre år i förväg av riksdagen. Skillnaden mellan utgiftstaket och de takbegränsade utgifterna utgör budgeteringsmarginal. Utgiftstaket för staten beslutas i

nominella termer och tar hänsyn till en viss beräknad prisutveckling under perioden.

Valutareserv

De tillgångar i utländsk valuta som omedelbart kan disponeras för betalningar till utlandet. Sveriges valutareserv förvaltas av Riksbanken.

Valutarisk

Risken för förändringar i kursen på den aktuella valutan.

Årets över- eller underskott

Den sista raden i statens resultaträkning, som visar skillnaden mellan redovisade intäkter och kostnader. Motsvarande uppgift finns i balansräkningen i noten till rubriken Nettoförmögenhet.

Årlig revision

Riksrevisionens granskning av årsredovisningar och underliggande redovisning i syfte att bedöma om redovisningen är tillförlitlig och räkenskaperna rättvisande. Granskning görs även av om ledningens förvaltning står i överensstämmelse med tillämpliga föreskrifter och särskilda regeringsbeslut. Riksrevisionen lämnar varje år revisionsberättelser avseende myndigheterna till regeringen och revisionsberättelse avseende årsredovisningen för staten till regeringen och riksdagen.

Återanskaffningsvärde

Den utgift som skulle uppstå för en tillgångs förvärv eller tillverkning om anskaffning skulle ske vid räkenskapsårets utgång.

Ändringar i statens budget

Ändring av budgeten som riksdagen beslutar om under pågående budgetår. Riksdagen kan besluta om en ny beräkning av statens inkomster och om nya eller ändrade anslag för innevarande år. Detta sker som regel i samband med riksdagens beslut om den ekonomiska vårpropositionen respektive budgetpropositionen. Se vidare Statens budget.

Överskottsmål

Budgetpolitiskt mål för den offentliga sektorns finansiella sparande

Utdrag ur protokoll
vid regeringssammanträde den 9 april 2015

Närvarande: Statsministern S Löfven, ordförande, och statsråden
Y Johansson, M Johansson, I Baylan, K Persson, S-E Bucht,
P Hultqvist, H Hellmark Knutsson, I Lövin, Å Regnér,
M Andersson, A Ygeman, A Johansson, P Bolund, M Kaplan,
M Damberg, A Bah Kuhnke, A Strandhäll, A Shekarabi,
G Fridolin, A Hadzialic

Föredragande: Statsrådet M Andersson

Regeringen beslutar skrivelsen 2014/15:101
Årsredovisning för staten 2014